

Theodore Dreiser
SORA CARRIE

Theodore Dreiser

Sora Carrie

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a
României

DREISER, THEODORE

Sora Carrie / Theodore Dreiser; trad.: Elena
Tufeanu. - București: Orizonturi, 2012

ISBN 978-973-736-175-2

I. Tufeanu, Elena (trad.)

821.111(73)-31=135.1

Theodore Dreiser
SISTER CARRIE
The Modern Library, New York

Toate drepturile asupra ediției în limba
română sunt rezervate

Editurii ORIZONTURI – București
Bd. Libertății nr. 4, Bl. 117, ap. 20, sector 4, cod
040128

Theodore Dreiser

SORA CARRIE

Traducere: Elena Tufeanu

EDITURA ORIZONTURI

În colecția **ROMANE CELEBRE**
au apărut:

VIAȚA LUI ISUS

PASĂREA SPIN vol 1 și 2

GRAN CANARIA

FURIA ÎNGERILOR

CARTEA DE LA SAN MICHELE

LOVE STORY & SINGURA IUBIRE

REBECCA

LADY DE WINTER
IEDERA
PROPUNERE INDECENTĂ

sub tipar:
PRINCIPIUL DOMINOULUI
DOMINO VENDETTA

În pregătire:
VĂ PLACE BRAHMS?

Capitolul 1

ATRAȚIA MAGNETICĂ: UN COPIL ABANDONAT ÎN MIJLOCUL STIHIILOR

Când Caroline Meeber urca în trenul de după-amiază spre Chicago, tot avutul ei încăpea într-un cufăr și într-o valijoară din imitație de piele de crocodil. Într-o cutie de carton mai avea o mică gustare, iar într-o punguță de piele galbenă se aflau biletul de tren, un petic de hârtie cu adresa soră-sii din strada Van Buren și patru dolari. Era

În august 1889. Fata avea optsprezece ani, era vioaie, timidă și plină de iluziile ignoranței și ale tinereții. Dacă o ușoară părere de rău îi umbrea gândurile acum, la plecare, pricina nu trebuia căutată în lucrurile bune pe care le-ar fi lăsat în urmă – câteva lacrimi când o sărutase maică-sa la despărțire, un nod în gât când vagoanele trecuseră cu vuiet pe lângă moara unde muncea cu ziua taică-su, un suspin de mâhnire când i se perindaseră dinaintea ochilor bine cunoscutele împrejurimi verzi ale târgușorului – și iată că firele destul de gingașe, care o legau de adolescență și de casa părintească, fură rupte pentru totdeauna.

Nici vorbă, dacă ar fi vrut n-avea decât să coboare la stația următoare și să se înapoieze. Orașul cel mare era destul de aproape, iar legătura o făceau aceste trenuri zilnice. La urma urmei, chiar la Chicago fiind, n-avea să fie prea departe de Columbia City. Ce sunt câteva ceasuri, câteva sute de mile? Se uita la peticul de hârtie pe care era scrisă adresa, întrebându-se cum o fi arătând locuința soră-sii. Privi îndelung peisajul verde, care acum i se desfășura cu iuțeală în fața ochilor, până ce gândurile ei, învălmășite, înlocuiră acele imagini cu închipuiri vagi despre ce putea fi Chicago.

Când o fată de optsprezece ani părăsește casa părintească, de obicei se întâmplă una din două: fie că dă de oameni cumsecade și ajunge bine,

fie că adoptă în grabă concepția despre virtute a tuturor orașelor mari și decade. Date fiind împrejurările, o cale de mijloc între aceste două extreme nu e cu puțință. Orașul are amăgirile lui viclene, după cum au și oamenii ispitele lor, infinit mai mici. Există aici forțe puternice, care te ademenesc cu toată puterea de convingere de care e în stare cel mai cultivat om. Strălucirea a mii de lumini are adesea efectul convingătoarei sclipiri a unor ochi strălucitori și fascinanți. Pervertirea cugetelor nevinovate și simple se datorește pe jumătate unor forțe pe de-a-ntregul supraomenești. O explozie de sunete, o izbucnire zgomotoasă de viață, o vastă înșiruire de roiuri omenești impresionează de-a valma simțurile uluite. Iar dacă nu ai la îndemână un sfetnic care să te ajute cu lămuriri înțelepte, câte eresuri nu pot șopti aceste forțe urechii neocrotite! Când nu-ți dai seama ce sunt, frumusețea lor, asemenea muzicii, adoarme prea adesea puterea de percepție a oamenilor simpli, o slăbește și apoi o pervertește, Carolina - sau sora Carrie, cum i se spunea în familie, ca un fel de alint - avea o gândire rudimentară în ceea ce privește puterea de înțelegere și de analiză. Interesul pentru sine însăși predomina, fără a fi totuși excesiv. Era, cu toate acestea, trăsătura care o caracteriza. Cu sufletul exaltat de închipuiri tinerești, frumușică, acea searbădă frumusețe a perioadei de formare, cu un trup ce

făgăduia o linie atrăgătoare și cu ochi luminați de o anumită inteligență naturală, Carrie era un exemplar reprezentativ al clasei americane de mijloc, la două generații de la imigrare. Cărțile nu o interesau, iar cunoștințele generale rămăneau pentru ea un domeniu închis. Era încă lipsită de experiență și nu știa să-și pună în valoare farmecele înnăscute. Abia dacă știa să încline capul cu grație. Măinile erau aproape lipsite de expresie. Picioarele, deși mici, călcau cu toată talpa, copilărește. Preocupată de farmecele ei și accesibilă plăcerilor intense ale vieții, năzuia să parvină materialicește. Era asemenea unui cavaler firav, numai pe jumătate înarmat, pornind în recunoaștere către o cetate misterioasă și făurindu-și vise nebunești despre o îndepărtată și nelămurită supremație care să-i dea puterea de a-i smulge acelei cetăți bogățiile, de a o supune și de a o vedea prosternându-se, pocăită, la picioarele ei.

— Asta-i una dintre cele mai drăguțe localități de vilegiatură din Wisconsin, îi șopti la ureche o voce.

— Da? răspunse ea tulburată.

Trenul tocmai pornea din stația Waukesha. De ceva vreme era conștientă de prezența unui bărbat în spatele ei. Simțea că-i privește părul bogat. În timp ce necunoscutul se mișca fără astâmpăr, Carrie percepea cu o firească intuiție cum interesul lui pentru ea sporește tot mai

mult. O sfială feciorelnică și un anumit sentiment a ceea ce se cade în asemenea împrejurări o îndemneau să dejoace și să respingă această familiaritate; dar îndrăzneala și puterea de atracție a individului, născute din experiențe și victorii anterioare, se dovediră mai tari. Ea răspunse.

Necunoscutul se aplecă înainte ca să-și pună coatele pe speteaza locului ei și, foarte volubil, căută să se facă plăcut.

— Da. E o stațiune de vilegiatură importantă pentru cei din Chicago. Are niște hoteluri grozave. Nu cunoașteți regiunea, nu-i așa?

— Ba da, o cunosc, răspunse Carrie. Locuiesc de fapt la Columbia City, deși până aici n-am fost niciodată.

— Vasăzică, e prima oară când vizitați Chicago, zise el.

Cu coada ochiului, Carrie observase tot timpul anumite trăsături ale bărbatului din spate. Obraji plini, rumeni, mustața blondă, pălărie de fetru cenușiu, moale; în cele din urmă se întoarse și-l privi în față, instinctul de apărare și cel de cochetărie amestecându-se confuz în capul ei.

— N-am spus asta.

— Nu, replică el foarte prietenos și cu aerul de a se fi înșelat. Mi s-a părut că așa ați spus.

Era tipul comis-voiajorului, categorie care începuse să fie poreclită în argoul epocii „pisălog”. Acestei porecle i se adăuga o alta, mai

nouă: „crai”, epitet răspândit pe la 1880 și care evoca perfect tipul bărbatului ce căuta să stârnească, prin îmbrăcăminte sau purtări, admirația tinerelor femei sensibile. Costumul era din stofa de lână castanie în carouri, un model nou pe vremea aceea, devenit între timp costumul obișnuit al oamenilor de afaceri. Răscroiala largă a vestei lăsa să se vadă pieptul scrobit al cămășii cu dungi alb și roz. Din mânecile sacoului ieșeau o pereche de manșete de olandă, în același desen, încheiate cu butoni mari, auriți, încrustați eu obișnuitele agate galbene, cunoscute sub numele de „ochi de pisică”. Pe degete purta câteva inele, dintre care unul era nelipsitul sigiliu masiv, iar pe vestă i se legăna lanțul cochec al unui ceas de aur, de care atârna insigna secretă a Ordinului Renilor. Întreg costumul era cam strâns pe corp și era completat cu o pereche de pantofi galbeni cu tălpi groase și foarte lustruiți și o pălărie din fetru moale, cenușiu. Pentru nivelul intelectual pe care-l reprezenta, tipul era simpatic. Fetei nu-i scăpă, firește, de la prima ochire, niciuna din trăsăturile lui plăcute.

Pentru ca această specie de indivizi să nu rămână uitată pe vecie, fie-mi îngăduit a nota câteva din caracteristicile cele mai izbitoare ale purtării și metodei prin care-și recolta succesele. O îmbrăcăminte îngrijită constituia, bineînțeles, elementul de căpetenie fără de care personajul

nu însemna nimic. O constituție fizică viguroasă dublată de patimă intensă pentru femeie erau trăsăturile următoare care-l caracterizau. Apoi, o minte liberă de orice fel de preocupare pentru problemele sau forțele care guvernează lumea, îmboldită nu de lăcomie propriu-zisă, ci de o nesățioasă sete de plăceri. Metoda lui era totdeauna foarte simplă. Trăsătura de căpetenie era îndrăzneala, susținută, firește, de o dorință și de o admirație vie pentru sexul opus. Îndată ce întâlnea o tânără femeie, se apropia de ea cu un aer de familiaritate binevoitoare, din care nu lipsea stăruința și care, de cele mai multe ori, ducea la o acceptare îngăduitoare. Dacă era cât de puțin cochetă, el începea să-i aranjeze fularul la gât și, dacă se arăta accesibilă, îi spunea curând pe nume. Dacă se afla într-un magazin, se apleca deasupra teșghelei arborând un aer de intimitate, pentru a pune întrebări stăruitoare, în locuri mai deosebite, în tren sau în gări, proceda mai puțin grăbit. Când se iveau vreun obiectiv ce părea vulnerabil, devenea cât se poate de atent, făcea toate complimentele la modă, o conducea spre compartimentul cel mai bun urcându-i sacul de voiaj, iar dacă nu se iveau acel prilej, lua loc pe o bancă vecină, în speranța că-i va putea face curte până la despărțire. Perne, cărți, scăunaș pentru picioare, coborârea perdelei, toate acestea făceau parte din atențiile la care se pricepea. Iar dacă, odată ajunsă la destinație, nu cobora ca să

se ocupe de bagajele ei, asta însemna că, evident, își dăduse seama că eșuase.

O femeie ar trebui să scrie într-o zi o filosofie completă a hainelor, căci oricât ar fi de tânără, tot se pricepe la acest domeniu. În felul de a se îmbrăca al bărbaților există o linie nespus de subțire care-i desparte oarecum în ochii ei pe cei la care merită să se uite de cei care nu merită osteneală. De îndată ce unul din ei depășește limita inferioară a acestei granițe, nu mai obține nicio privire din partea femeii. Cealaltă limită a costumului bărbătesc o face să-și cerceteze propria-i îmbrăcăminte. Era ceea ce se întâmpla acum cu Carrie, când se uita la individul din fața ei. Începu să-și dea seama că există o inegalitate între ei. Rochia simplă, albastră, cu garnitura din panglică neagră de bumbac îi părea acum jerpelită. Își aduse aminte că ghetetele îi erau uzate.

— la să vedem, continuă el, cunosc o mulțime de oameni din orașul dumitale. Morgenroth, cu magazinul de confecții, și Gibson, care ține un magazin de galanterie.

— Într-adevăr, îl întrerupse fata, tulburată de amintirea dorințelor îndelungate pe care le încercase în fața acelor vitrine.

Găsise în sfârșit mijlocul de a-i inspira interes și-l exploata cu îndemânare. Câteva minute mai târziu ședea alături de ea. Îi povestea despre comerțul cu confecții, despre călătoriile lui,

despre Chicago și despre distracțiile din acel oraș.

— Dacă vă duceți acolo, o să vă placă grozav. Aveți rude?

— Mă duc în vizită la sora mea, îl lămuri ea.

— Trebuie să vedeți parcul Lincoln și bulevardul Michigan. Se construiesc acum niște clădiri mari pe-acolo. Un al doilea New York, ceva grandios. Câte nu-s de văzut: teatre, lume multă, case frumoase sigur o să vă placă!

Simțea o oarecare părere de rău imaginându-și tot ce-i descria bărbatul de lângă dânsa. Lipsa de importanță a persoanei ei, comparată cu atâta splendoare, o umplea de amărăciune, își dădea seama că, în ceea ce o privește, nu se găsea într-o călătorie de plăcere; și totuși, era parcă o făgăduință în aceste imagini care i se desfășurau prin fața ochilor. Îi făcea plăcere, într-o oarecare măsură, atenția acestui individ bine îmbrăcat. Nu se putu stăpâni să surâdă fericită când îi pomeni de o cunoscută actriță de care ea își amintea. Nu era proastă, și totuși o astfel de atenție o impresiona.

— O să stați câțva timp la Chicago, nu-i așa? Întrebă necunoscutul la un moment dat, în timpul discuției care acum se desfășura acum lejer.

— Nu știu, răspunse Carrie vag, trecându-i prin minte că s-ar putea să nu găsească o slujbă.

— În tot cazul, câteva săptămâni tot stați, spuse el, privind-o țintă în ochi.

Se stabilise între ei ceva mai mult decât puteau trăda cuvintele. Bărbatul percepea acel ceva care alcătuia farmecul și frumusețea ei, în timp ce Carrie își dădea seama că îl interesează din acel unic punct de vedere, care pe o femeie o încântă și o sperie totodată. Purtarea îi era simplă, poate din pricină că nu învățase încă multe din artificiiile mărunte cu ajutorul cărora femeile ascund ceea ce simt cu adevărat. Unele lucruri pe care le făcea păreau îndrăznețe. O prietenă înțeleaptă, presupunând că ar exista vreuna, ar fi sfătuit-o să nu privească niciodată atât de stăruitor un bărbat drept în ochi.

— De ce mă întrebați? spuse ea.

— Fiindcă, vedeți, o să zăbovesc și eu acolo câteva săptămâni. Am de gând să mă documentez bine asupra articolelor din depozitul nostru și să-mi combin o colecție de mostre noi. Aș putea să vă conduc prin oraș.

— Nu știu dacă o să puteți. Vreau să spun că nu știu dacă o să pot eu. O să stau la sora mea și...

— Ei, dacă are ceva contra, aranjăm noi.

Scoase un creion și o agendă mică și, ca și cum s-ar fi înțeleș, întrebă:

— Ce adresă o s-aveți?

Carrie scotoci prin pungă după biletul cu adresa. El scoase din buzunarul din spate al

pantolonului un portofel înțesat cu însemnări, câteva file cu mersul trenurilor și bancnote. Fata fii profund impresionată. Niciunul dintre cei care îi dăduseră atenție nu avuseseră vreodată un asemenea portofel. Într-adevăr, nu avusese niciodată de-a face cu un călător cu atâta experiență, cu un om de lume atât de isteț. Portofelul, pantofii galbeni și lucioși, costumul elegant și nou, cât și felul de a se purta înfripau în închipuirea ei o lume fericită, în centrul căreia se afla acest om, fapt ce o îndemnă să fie binevoitoare față de el.

Bărbatul scoase o elegantă carte de vizită comercială pe care era tipărit: „Bartlett, Carryoe & Co.” iar jos, în colțul stâng, *Chas. H. Drouet*.

— Ăsta sunt eu, spuse, punându-i cartea de vizită în mână și atingând cu degetul numele de jos. Se pronunță Drew-eh. Familia noastră era franceză dinspre tată.

Carrie se uită la cartea de vizită în timp ce el vâra la loc portofelul. Scoase apoi dintr-un pachet pe care-l avea în buzunarul hainei o scrisoare și-i arătă o clădire imprimată într-un colț.

— Iată casa pentru care lucrez. E în strada State, colț cu Lake. În glasul lui vibra o notă de mândrie. Simțea că nu-i puțin lucru să ai legături cu o astfel de clădire și o făcea și pe Carrie să simtă la fel. Care-i adresa? întrebă el din nou, potrivindu-și creionul.

Fata se uită la mâna lui.

— Carrie Meeber, răspunse încet. Strada West Van Buren, numărul 354, la S. C. Hanson.

El notă grijuliu adresa, apoi scoase iar portofelul.

— O să fiți acasă dacă trec să vă văd luni seară?

— Cred că da, răspunse ea.

Cât este de adevărat că vorbele nu-s decât umbre slabe ale substanței gândirii noastre! Mărunte verigi sonore, legând laolaltă simțiri și scopuri importante, dar fără sonoritate. Iată-i de pildă pe cei doi, schimbând fraze fără însemnătate, scoțând portofele, privind cărți de vizită, fără să-și dea seama că, de fapt, adevăratele lor simțăminte erau cu totul altele. Niciunul nu era destul de înțelept pentru a ști ce se petrece în mintea celuilalt. El n-ar fi putut spune în ce măsură izbutise s-o ademenească. Fata nu-și dădu seama că alunecă spre el decât în clipa în care îi spuse adresa. Acum avea sentimentul că cedase întrucâtva, iar el că obținuse o victorie. De pe acum se simțeau legați într-un fel. De pe acum el preluase conducerea, dirijând conversația. Cuvintele lui curgeau cu ușurință. Purtarea ei devenise mai degajată.

Semnele că se apropiau de Chicago se înmulțeau. Trenuri fulgerau pe lângă ei. De-a curmezișul unor întinderi vaste de șes, vedeau

șiruri de stâlpi de telegraf îndepărtându-se către metropolă. În depărtare, unde se înălțau în văzduh fuioare mari de fum, se ghiceau cartierele suburbane. Adesea se zăreau blocuri cu două etaje, situate pe câmp deschis, fără garduri, fără copaci, avanposturi izolate ale armatei de case ce se apropia.

Pentru un copil, pentru o ființă înzestrată cu imaginație sau pentru cel cu desăvârșire neumblat prin lume, clipa când se apropie pentru prima oară de o metropolă e ceva minunat; mai cu seamă dacă e seară, acest răstimp plin de taine dintre strălucirea și întunecarea lumii, când viața trece de la un aspect sau de la o stare la altele. O, făgăduință a nopții! Ce nu cuprinde ea pentru cel ostenit! Câte vechi amăgiri ale nădejzii nu oferă ea iarăși! Își spune truditul în sinea lui: „Curând voi fi liber. Mă voi afla în mulțimea celor voioși, voi trăi și eu ca ei. Străzile, felinarele, odaia luminată pentru ospăț și masa întinsă sunt pentru mine. Teatrele, sălile mari, petrecerile, odihna și bucuria cântecului, noaptea însăși, toate sunt ale mele”. Chiar dacă toată mulțimea e încă închisă în locurile în care muncește, vraja se răspândește, plutește în aer. Sufletele cele mai blazate încearcă un sentiment pe care nu sunt totdeauna în stare să-l exprime sau să-l descrie. Lumea își leapădă povara de trudă.

Carrie privea cu intensitate pe geam. Tovarășul ei de drum, impresionat și molipsit de această admirație, simțea și el un interes renăscut pentru oraș și-i înșira minunile.

— Åsta-i nord-vestul Chicago-ului, spuse Drouet. Acolo-i râul Chicago, și arată spre un mic braț de apă murdară, înțesat cu uriașe vase cu catarge, sosite din mări îndepărtate, și care-și îndreptau prova spre cheiurile semănite cu stâlpi negri. Un nor de aburi, un vuiet metalic, clănțănitul șinelor... și tabloul pieri. Chicago e pe cale să devină un oraș mare, continuă el. O minune de oraș. Ai să ai ce vedea.

Ea nu-l mai auzea deslușit. Își simțea sufletul tulburat de un fel de spaimă. Începu să înțeleagă că singură, departe de casă, se năpustea într-un ocean de viață și frământare. Nu-și putea stăpâni o ușoară senzație de înec și inima îi bătea atât de puternic, încât aproape că-i venea rău. Închise ochii pe jumătate și încercă să se convingă că nu e nimic, că orășelul ei natal nu-i chiar atât de departe.

— Chicago! Chicago! strigă conductorul, deschizând brusc ușa.

Trenul se năpustea într-o gară mai aglomerată decât toate de până acum, plină de larma și de clocotul vieții. Carrie începu să-și adune bagajul sărăcăcios, apoi își strânse geanta sub braț. Drouet se ridică, zvârli din picioare ca să-și

îndrepte pantalonii și puse mâna pe valiza lui elegantă, gălbuie.

— Presupun că rudele dumneavoastră au venit să vă aștepte? zise el. Permiteți-mi să vă duc eu bagajul.

— A, nu, zise ea. Mai bine nu. Mai bine să nu fiți lângă mine când dau ochii cu sora mea.

— Bine, răspunse el înțelegător. Am să stau totuși pe aproape și, dacă nu e aici, am să vă conduc eu la destinație.

— Sunteți extrem de amabil! spuse Carrie, simțind cât de prețioasă este o astfel de atenție, în situația ei neobișnuită.

— Chicago! strigă lung conductorul.

Se aflau sub acoperișul mare și întunecos al gării, unde lămpile străluceau încă de pe acum: erau înconjurați de vagoane cu pasageri și trenul se urnea ca melcul. Oamenii din vagon, în picioare, se îmbulzeau spre ieșire.

— Iată c-am ajuns, spuse Drouet, călăuzind-o spre ușă. Cu bine, pe luni.

— Cu bine, răspunse ea, strângându-i mâna.

— Nu uitați, am să rămân aici până vă găsiți sora.

Fata îi zâmbi, privindu-l drept în ochi. Ieșiră imul câte unul, el prefăcându-se că nu-i dă nicio atenție. Pe peron, o femeie cu o față suptă și o înfățișare destul de comună o recunoscu pe Carrie și se repezi spre ea.

— A, surioara Carrie! strigă ea. Urmă apoi o îmbrățișare mecanică, de bun-sosit.

Carrie își dădu imediat seama de schimbarea atmosferei afective din jurul ei. În mijlocul aceluși labirint zgomotos și străin simți cum o ia de mână realitatea rece. Pierise universul de lumină și voioșie. N-o mai aștepta un șir de plăceri. Soră-sa parcă aducea cu ea o parte din asprimea întunecată a eforturilor și a trudei.

— Ei, ce mai faci toți de-acasă? începu ea. Ce face tata, mama?

Carrie răspundea, dar se uita în altă parte. La capătul coridorului care ducea în sala de așteptare și de acolo în stradă, stătea Drouet. Se uita în spate. Când băgă de seamă că ea l-a zărit și că e sub ocrotirea soră-sii își văzu de drum, trimitându-i o umbră de zâmbet. Numai Carrie observă asta. Când se îndepărtă simți că pierde ceva, iar când pieri, îi simți adânc lipsa. Alături de soră-sa se simțea foarte singură, o biată ființă singuratică, pierdută pe o mare zbuciumată și nepăsătoare.

Capitolul 2

AMENINȚĂRILE SĂRĂCIEI: DESPRE GRANIT ȘI ALAMĂ

Minnie stătea într-un apartament situat la un capăt al străzii West Van Buren, locuită de familii de muncitori și funcționari, oameni sosiți de curând și care continuau să sosească, îngroșând afluxul de populație care se revărsa către oraș în număr de mai bine de cincizeci de mii pe an. Apartamentul se afla la etajul al treilea, ferestrele din față dădeau spre strada pe care, seara, străluceau luminile prăvăliilor cu alimente și se jucau copii. Pentru Carrie, clinchetul clopoțelilor tramvaielor cu cai, care se auzea apropiindu-se și stingându-se în depărtare era pe cât de nou, pe atât de plăcut. Când Minnie o duse în camera din față privise cu încordare strada luminată și se minunase de zgomotele, de mișcarea, de forfota marelui oraș care se întindea în spațiu pe mile și mile, în toate direcțiile.

După ce termină cu întrebările de rigoare, doamna Hanson îi dădu copilul în brațe și începu să pregătească cina. Cumnatu-său îi puse și el câteva întrebări, apoi se apucă să citească gazeta de seară. Era un bărbat tăcut, născut în America dintr-un tată suedez; lucra acum la abatoare, la curățatul vagoanelor frigorifice. Pentru el, prezența cumnatei nu avea nicio însemnătate. Înfățișarea ei nu-i făcu niciun fel de impresie. Singura lui observație în ce o privea se referise la șansele de a găsi de lucru la Chicago.

— Eu un oraș mare, spuse el, în câteva zile o să găsești ceva. Toată lumea găsește.

Fără să se vorbească despre asta, era de la sine înțeles că ea își va găsi de lucru și își va plăti masa și casa.

Hanson era un om cumsecade și econom; plătise un număr de rate lunare pentru două loturi la capătul cartierului WestSide, unde avea ambiția să-și ridice cândva o casă.

În timp ce soră-sa pregătea masa, Carrie cercetă locuința. Avea într-o măsură oarecare darul observației și acel simț atât de dezvoltat la orice femeie: intuiția.

Simțea că viața curgea aici fără vlagă, sărăcăcioasă și mărginită. Pereții încăperilor aveau tapete de hârtie cu diferite modele, fără nicio armonie. Podelele erau acoperite cu rogojini și în holul de la intrare era așternut un covor din petice. Îți dădeai seama că mobila e de calitate inferioară, lucrată la repezeală și cumpărată în rate.

Șezu o vreme cu Minnie în bucătărie și ținu copilul până ce acesta începu să plângă. Apoi îl plimbă și îi cântă, așteptând ca domnul Hanson, întrerupându-și cititul, să vină să îl ia. Cu acest prilej se dezvălui o latură plăcută a caracterului său: era răbdător. Se vedea cât de colo că se dă în vânt după odrasla lui.

— Hai, piciule, șoptea el plimbându-l. Taci cu tata, taci... și glasul lui trăda un anume accent suedez.

— Mai întâi o să vrei să vezi orașul, nu-i așa? spuse Minnie, în timp ce mâncau. O să ieșim la plimbare duminică și o să mergem să vedem parcul Lincoln.

Carrie băgă de seamă că Hanson nu adăugase nimic. Părea că se gândește la altceva.

— Da, zise ea. Cred că mâine o să încep să caut de lucru. Am timp, vineri și sâmbătă; nădăjduiesc că n-o să fie greu. În ce parte e cartierul comercial?

Minnie începu s-o lămurească, dar soțul ei luă asupra sa această parte a discuției.

— E într-acolo, zise el, arătând spre răsărit. Apoi se lansă în cele mai lungi fraze pe care le rostise până atunci, descriind poziția orașului Chicago. Ar trebui să cauți pe la manufacturile alea mari din strada Franklin și de cealaltă parte a apei, încheie el. O groază de fete lucrează pe-acolo. Ți-ar fi și mai comod până acasă. Nu e prea departe.

Carrie încuviință din cap. Apoi o întrebă pe soră-sa despre împrejurimile cartierului. Cu glas domol, Minnie îi povesti puținul pe care-l știa, în timp ce Hanson se ocupa de copil. În cele din urmă, sări de pe scaun și-l trecu nevastă-sii.

— Trebuie să mă scol devreme mâine-dimineată; mă duc să mă culc, și dispăru în micul dormitor întunecos din spatele săliței.

— Lucrează departe, tocmai la abatoare, explică Minnie, la cinci și jumătate trebuie să se scoale.

— Și tu când te scoli ca să pregătești gustarea de dimineată?

— Pe la cinci fără douăzeci.

Terminară împreună treburile zilei, Carrie spălând vasele în timp ce Minnie se ocupa de copil, pe care-l dezbracă și-l duse la culcare. Felul în care se mișca Minnie dovedea vrednicie și experiență; Carrie își dădu seama că pentru ea truda nu se isprăvește niciodată.

Începu să-și dea seama că va trebui să renunțe la prietenia cu Drouet. Nu va putea veni aici. Din felul de a fi al lui Hanson, din purtarea supusă a lui Minnie, de fapt din toată atmosfera casei se deducea o opoziție hotărâtă față de tot ce nu era muncă neîntreruptă și sânguitoare. Dacă Hanson ședea în fiecare seară în odaia din față citind gazeta, dacă mergea la culcare la ora nouă, iar Minnie ceva mai târziu, ce puteau aștepta de la dânsa? Realiză că, înainte de a se putea gândi la orice fel de relații, trebuia să găsească de lucru și să-și facă o situație independentă, plătindu-și întreținerea. Micul ei flirt cu Drouet părea acum ceva cu totul nelalocul lui. „Nu, își spuse, nu poate veni aici”.

Îi ceru soră-sii cerneală și hârtie. Le găsi pe marginea sobei, în sufragerie și, după ce Minnie se duse la culcare, pe la zece, scoase cartea de vizită a lui Drouet și îi scrisese.

Nu mă puteți vizita aici. Va trebui să așteptați până vă mai dau vești. Locuința surorii mele e foarte mică.

Își bătu capul ce să mai spună în scrisoare. Ar fi vrut să facă o aluzie oarecare la prietenia lor din tren, dar se sfia. Încheie mulțumindu-i cu simplitate apoi se întrebă nedumerită cum să se semneze și se hotărî în cele din urmă la sobrietate; își luă inima în dinți și scrisese *cu distinse salutări*, punând apoi *cu cele mai bune sentimente*. Închise plicul, scrisese adresa, apoi se duse în camera din față unde, într-o nișă, se afla patul ei. Trase lângă fereastră singurul scaun din încăpere, un mic balansoar și, cu o mirare mută, se așeză, privind noaptea și străzile orașului. În cele din urmă, obosită de propriile-i gânduri, începu să se plictisească în fotoliu și, cum i se făcuse somn, se schimbă pentru noapte și se vârî în pat.

Când se deșteptă a doua zi dimineață la opt, Hanson era plecat. Soră-sa cosea de zor în sufragerie, care era și camera de zi; Carrie se îmbracă, își pregăti singură o mică gustare și apoi se sfătui cu Minnie unde să se ducă să

caute de lucru. Minnie se schimbase mult de când n-o mai văzuse. Deși avea doar douăzeci și șapte de ani, era acum o femeie slabă și zbârcită. Părerile ei despre viață se modelau după ale soțului și erau pe cale de a se închista în niște noțiuni despre plăcere și datorie mai mărginite decât cele pe care le avusese în toată tinerețea ei lipsită de bucurii. O invitase pe Carrie nu fiindcă îi era dor s-o aibă lângă dânsa, ci pentru că soră-sa nu era mulțumită acasă, iar la Chicago putea să găsească de lucru, plătindu-și astfel întreținerea. Era, firește, bucuroasă s-o vadă, dar în privința muncii avea același punct de vedere ca și soțul ei. Orice muncă era bună câtă vreme i se plăteau, să zicem, cinci dolari pe săptămână, pentru început. Vânzătoare într-o prăvălie sau lucrătoare într-un atelier, iată soarta ce i se hotărâse nou-venitei. Va intra la vreun magazin sau atelier mare și se va descurca destul de bine până ce... ei da, până ce va apărea ceva mai bun.

Niciunul dintre ei nu știa anume ce. Nu contau pe o avansare și nici pe măritiș. O să meargă totuși într-un fel oarecare, până se va întâmpla ceva bun și Carrie își va găsi răsplata meritată pentru faptul că venise și se ostenise să muncească la oraș. Iată împrejurările promițătoare în care pleacă să caute de lucru în acea dimineață.

Înainte de a urmări îndeaproape peregrinările ei, să ne aplecăm puțin asupra orizontului în care avea să i se desfășoare viitorul. În 1889, Chicago avea acele perspective specifice de creștere care justificau asemenea călătorii aventuroase, chiar și din partea unor fete tinere. Condițiile comerciale favorabile, în continuă dezvoltare, îi dădeau o faimă larg răspândită, făcând din el un uriaș magnet, care îi atrăgea și pe cei plini de speranțe, și pe cei ce-și pierduseră speranțele, pe cei care voiau să facă avere și pe cei ale căror averi și afaceri, începute în alte părți, sfârșiseră prost. Era un oraș de peste cinci sute de mii de locuitori, cu ambițiile, îndrăzneala și activitatea unei metropole de un milion de locuitori. Străzile și casele erau risipite pe o întindere de șaptezeci și cinci de mile pătrate. Populația propășea nu atât de pe urma comerțului existent, cât de pe urma îndeletnicirilor care deschideau drumul celor ce aveau să vină. Pretutindeni se auzea zgomotul ciocanului care lucra de zor la ridicarea unor noi clădiri. Industarii mari se stabileau în oraș. Marile companii de cale ferată, care demult își dăduseră seama de perspectivele locului, puseseră mâna pe vaste porțiuni de teren pentru transport, atât pe uscat, cât și pe apă. Liniile de tramvai se extinseseră până departe în câmp, în așteptarea creșterii rapide a orașului. Municipality construisese mile și mile de străzi și canalizări, pe întinderi unde nu se ridicau

uneori decât clădiri singuratice, pioniere ale vieții intense ce avea să vină. Spațiile virane bătute de vânturi și ploii erau totuși luminate, noaptea, cu șiruri lungi de felinare cu gaz aerian, a căror flacără clipea și pâlpâia în vânt. Trotuare strâmte de lemn se întindeau până departe, trecând, la distanțe mari, ici pe lângă o casă, dincolo pe lângă o prăvălie, și sfârșind deseori în câmp deschis.

În centru se afla marele cartier al comerțului angro și al magazinelor, spre care se îndrepta de obicei omul neinformați, în căutare de lucru. Nu numai societățile pe acțiuni, dar chiar și firmele individuale cu oarecare pretenții ocupau clădiri aparte, ceea ce constituia pe atunci o trăsătură caracteristică a orașului Chicago, spre deosebire de alte orașe mari. Abundența de teren viran făcea posibil acest lucru, dând o înfățișare impunătoare aproape tuturor firmelor de angro, ale căror birouri de la parter dădeau direct în stradă. Geamurile foarte mari, din cristal, atât de obișnuite acum, începeau pe atunci să se răspândească rapid; ele dădeau birourilor de la parter un aer distins și prosper. Cel care trecea pe acolo putea vedea birouri bine amenajate, foarte multă sticlă opacă, funcționari absorbiți în scripte și oameni de afaceri cu pretenție de distincție, îmbrăcați „șic”, cu cămăși proaspăt scrobite, umblând alene prin birouri sau stând de vorbă grupuri, grupuri. Plăci poleite, de alamă

sau nichel, fixate la intrările pătrate, de piatră, făceau cunoscute firma și tipul de comerț practicat, în termeni destul de sobri și rezervați. Întregul centru comercial avea un aspect arogant, menit să copleșească și să uluiască solicitantul de rând și să adâncească astfel prăpastia dintre sărăcie și succes.

Spre acest important cartier comercial se îndrepta, sfioasă, Carrie. Merse spre est, de-a lungul străzii Van Buren, printr-o zonă tot mai searbădă și mai urâtă, care dădea la un moment dat într-o grămadă de magazine și depozite de cărbuni și atingea, în cele din urmă, râul. Înainta cu dârzenie, mânată de dorința sinceră de a găsi de lucru, dar zăbovind mereu, fascinată de cele ce i se perindau în fața ochilor, copleșită de un sentiment de neputință față de atâta desfășurare de forță și putere pe care n-o înțelegea. Ce însemnau aceste clădiri enorme? În ce scopuri existau aceste ciudate energii și uriașe interese? Ar fi înțeles însemnătatea depozitului de materiale al unui mic pietrar din Columbia City, care cioplea blocuri mici de marmură pentru uz individual, dar când se iviră depozitele unui uriaș concern de piatrărie, pline de șine și vagonete, străbătute de magazine ce porneau de pe malul râului și erau brăzdate, la înălțime, de uriașe macarale mobile, din lemn și oțel, toate acestea pierdură orice înțeles în micul ei univers.

La fel de neînțeles erau pentru ea vastele gări de triaj, grupul compact de vase pe care-l văzu pe râu și fabricile imense, așezate de partea cealaltă a drumului, de-a lungul malului. Prin ferestrele deschise vedea bărbați și femei în salopete, mișcându-se zorit. Străzile mari erau pentru ea mistere înconjurate de ziduri, iar birourile vaste – niște labirinturi, stranii populate de oameni foarte îndepărtați și însemnați. Pe cei dinăuntru nu și-i putea închipui decât numărând bani, îmbrăcându-se splendid și plimbându-se în trăsură. Avea noțiuni foarte confuze despre îndeletnicirile, munca și planurile lor. Totul era minunat, mare, departe de ea. Își simți sufletul apăsător și inima tremurând de șovăială la gândul că va trebui să între într-una din aceste mărețe întreprinderi, unde să ceară ceva de lucru, ceva pe puterile ei, orice.

Capitolul 3

UN MIC NOROC: PATRU DOLARI ȘI JUMĂTATE PE SĂPTĂMÂNĂ

Ajunsă dincolo de râu, în cartierul comerțului de angro, privi în jur, căutând o ușa potrivită unde să între și să ceară de lucru. Pe când se uita gânditoare la vitrinele largi și la firmele impunătoare, își dădu seama că oamenii o privesc și o iau drept ceea ce, de fapt, era: o fată care căuta o slujbă. Nu mai făcuse asta niciodată și n-avea curaj. Ca să înlătore rușinea nelămurită pe care o simțea, de a fi surprinsă iscodind după un serviciu, grăbi pasul și luă aerul nepăsător pe care presupunea că-l au cei cu ocupație. Trecu astfel pe lângă multe firme de manufactură și de angro, fără să arunce o privire înauntru. În sfârșit, după ce depăși câteva grupuri de blocuri, își dădu seama că procedând așa nu va realiza nimic și începu să privească iar înjur, fără a încetini însă pasul. La o mică distanță văzu o poartă înaltă care, dintr-o pricină oarecare, îi atrase atenția. Era împodobită cu o firmă mică de alamă și părea a fi intrarea într-un stup imens, de vreo șase-șapte etaje. „Poate că au nevoie de cineva”, își spuse în sine ei și traversă strada, ca să între. Când ajunse la vreo douăzeci de pași de țintă, văzu prin vitrină un tânăr într-un costum cenușiu, cadrilat. N-ar fi putut spune dacă acel tânăr avea ceva de-a face cu întreprinderea dar, fiindcă din întâmplare privi spre ea, îi pieri curajul și trecu în grabă mai departe, copleșită de teamă și rușine. Peste drum se înălța o clădire mare, cu șase etaje:

„Storm & King”. Carrie o privi cu nădejde renăscândă.

Era o întreprindere de vânzare angro de produse textile, la care lucrau și femei. Se vedeau circulând din când în când prin etajele de sus. Se hotărî să între aici, fie ce-o fi. Trecu din nou strada și se duse drept într-acolo. În acest timp, doi bărbați care ieșeau dinăuntru se opriră în prag. Un curier cu telegrame, în uniformă albastră, se strecură în grabă pe lângă ea, sări cele câteva trepte care urcau spre intrare și dispăru. Ea se opri, șovăind, iar cei câțiva pietoni din șirul zorit care umplea trotuarele își văzură de drum, ocolind-o. Se uită neputincioasă în jur, dar văzându-se observată, dădu înapoi. Era din cale afară de greu; nu-și putea călca pe inimă să treacă pe lângă oamenii aceia.

O asemenea înfrângere avu un efect deprimant asupra nervilor ei. Picioarele o duceau automat înainte. Fiecare porțiune de stradă pe care o lăsa în urmă făcea parte dintr-o fugă ce-i liniștea sufletul. Unul după altul, șirurile de blocuri rămaseră în urmă. Pe felinarele de la colțuri citi câteva nume ca Madison, Monroe, La Salle, Clark, Dearborn, State. Mergea mereu înainte și, tot călcând pietrele mari ale trotuarului, începură s-o doară picioarele. Îi plăceau străzile luminoase și curate. Soarele de dimineață revărsa raze tot mai strălucitoare, astfel că partea de stradă cufundată în umbră

era îmbietoare, răcoroasă. Privea cerul albastru de deasupra capului, înțelegându-i farmecul mai mult ca oricând.

Începu să fie cam tulburată de lașitatea ei. Se întoarse, hotărâtă să regăsească firma „Storm & King” și să intre. Pe drum dădu de o întreprindere mare de comerț angro de încălțăminte; prin vitrinele mari, zări un birou directorial, mascat de sticlă opacă. În afara acestei despărțituri, chiar lângă intrarea din stradă, un domn cu părul alb și cu un registru mare deschis dinainte ședea la un birou micuț. Șovăind, trecu de câteva ori pe lângă această întreprindere și, văzând că nu o bagă nimeni în seamă, intră împiedicându-se prin ușa dublă și rămase într-o așteptare umilă.

— Da, domnișoară, zise domnul cel bătrân, privind-o cu oarecare bunăvoință, ce doriți?

— Vreau să... adică să întreb, vreau să întreb dacă aveți nevoie de vreun ajutor? bâigui ea.

— Pentru moment, nu, răspunse domnul zâmbind. Pentru moment n-avem nevoie. Treceți săptămâna viitoare. Din când în când, avem nevoie de câte cineva.

Primi răspunsul în tăcere și, stângace, se dădu înapoi spre ieșire. Felul binevoitor în care fusese primită o cam mira. Se așteptase să fie mai greu, să i se spună ceva rece și aspru, nu știa nici ea ce. Că nu fusese umilă, făcută să simtă

apăsarea stării ei nefericite, i se păru un lucru vrednic de luat în seamă.

Oarecum încurajată, cuteză să între în altă clădire mare. Era un magazin de confecții. Aici, printre bare de alamă, se vedeau mulți bărbați bine îmbrăcați, de vreo patruzeci de ani, dar și mai vârstnici.

Un funcționar se apropie de ea.

— Cu cine doriți să vorbiți?

— Vreau să vorbesc cu directorul, zise ea.

Băiatul dădu fuga și-i spuse ceva unui ins dintr-un grup de trei bărbați care discutau; acesta se îndreptă către dânsa.

— Ei, ce este? o întrebă cu răceală. Felul cum fu întâmpinată făcu să-i piară pe loc curajul.

— Aveți nevoie de vreun ajutor? îngăimă ea.

— Nu, răspunse el scurt și-i întoarse spatele.

Leși năucită; funcționarul îi deschise ușa politicos și se cufundă bucuroasă în mulțimea care împânzea strada. Față de dispoziția optimistă de adineauri, noua experiență reprezenta un regres penibil.

Umblă o vreme fără nicio țintă, învârtindu-se încolo și încioace, dând mereu cu ochii de alte întreprinderi mari, dar neavând curajul să continue căutarea unei slujbe. Veni amiaza și, odată cu ea, foamea. Descoperi un restaurant ce părea modest, dar se tulbură când văzu că prețurile erau uriașe pentru punga ei. Tot ce-și putu îngădui fu o farfurie de supă; după ce-o

sorbi grăbită ieși iar în stradă. Își mai venise puțin în fire și se simțea ceva mai cutezătoare să-și continue peregrinările.

Trecu pe lângă câteva șiruri de blocuri, fără să decidă care e locul potrivit să încerce, când dădu iar peste firma „Storm & King”. De data asta izbuti să între. Câțiva domni discutau lângă intrare, dar nu-i acordară nicio atenție. Așteptă în picioare, crispată, cu privirea ațintită în podea. Ajunsese aproape la limita deznădejdiei, când un bărbat de la una din numeroasele mese de lucru, așezată după barele situate în apropierea ei, îi făcu semn să se apropie:

— Cu cine doriți să vorbiți? Întrebă.

— A, cu orișicine, dacă sunteți bun. Caut ceva de lucru.

— Aha, trebuie să vorbiți eu domnul McManus. Luați loc, și arată către un scaun de lângă peretele alăturat. Continuă să scrie agale până ce, după un timp, intră un domn îndesat și scund. Domnule McManus, strigă omul de la birou, tânăra aceasta vrea să vă vorbească.

Domnul cel scund se întoarse către Carrie, iar ea se ridică și făcu un pas înainte.

— Cu ce vă pot fi de folos, domnișoară? Întrebă el, privind-o curios din cap până-n picioare.

— Aș vrea să știu dacă pot găsi o slujbă.

— Ce fel de slujbă?

— N-aș ști să spun ce, bâigui ea.

— Ai vreo practică în comerțul de textile angro?

— Nu, domnule.

— Ești stenografă sau dactilografa?

— Nu, domnule.

— Ei, atunci n-avem nimic aici. Noi nu folosim ca mână de lucru decât persoane cu experiență.

Fata se și îndreptă spre ușă, intimidată, când omului aceuia îi atrase ceva atenția, pe chipul ei nefericit.

— Ai mai lucrat undeva până acum? se interesă el.

— Nu, domnule.

— De, să știi că nu prea e probabil să găsești ceva într-o firmă de angro ca a noastră. Ai încercat la magazinele universale?

Carrie recunoscuse că nu încercase.

— Păi, în locul dumitale, zise el privind-o destul de binevoitor, aș încerca la magazinele universale. Acolo au nevoie de femei tinere ca funcționare.

— Mulțumesc, zise ea, și-și simți inima mai ușoară văzând această scânteie de simpatie.

— Da, repetă el, în timp ce ea se îndreptă spre ușă, încearcă la magazinele universale, și-apoi plecă.

Pe-atunci, acest tip de comerț era în prima lui fază de activitate prosperă și nu existau multe asemenea magazine. Primele trei din Statele Unite, înființate pe la 1884, se aflau la Chicago.

Carrie cunoștea numele câtorva dintre ele din reclamele ce apăreau în *Daily News* și acum porni să le caute. Vorbele domnului McManus avuseseră darul să-i restabilească, într-o oarecare măsură, umbra de curaj. Îndrăzneala să spere că în acest nou domeniu se va găsi ceva pentru ea. Pierdu câțva timp umblând înapoi și încolo, cu gândul că poate va da din întâmplare de acele clădiri, căci cugetul frământat de o preocupare spinoasă, dar necesară, se simte mai despovărat cu amăgirea unei aparente căutări. În cele din urmă, se interesează la un sergent de stradă care o îndrumă „două rânduri de blocuri mai-sus”, unde avea să dea de Fair.

Caracterul acestor vaste întreprinderi de comerț cu amănuntul va alcătui un capitol interesant în istoria comerțului Americii, în cazul că ele ar dispărea cândva, pentru totdeauna. Până la ele lumea nu mai văzuse niciodată o asemenea înflorire, pornită de la un principiu de negoț foarte modest. Se lucra pe linia celei mai eficace organizări a vânzării cu amănuntul, cu sute de magazine concentrate într-unul singur, cu mărfurile expuse în felul cel mai impresionant și totodată cel mai economic. Erau întreprinderi frumoase, cu o activitate intensă și foarte prosperă. Aveau o armată de salariați, iar clienții roiau. Carrie trecea prin forfota raioanelor, foarte impresionată de standardele bătătoare la ochi, de feluritele obiecte de podoabă, articole de

îmbrăcămintе, mărfuri de papetărie și giuvaiericale.

Fiecare raion oferea un spectacol uluitor, o interesa, o atrăgea. Simțea, fără să vrea, chemarea fiecărei podoabe, a fiecărui lucru de preț, și totuși nu se oprea. Nu era un singur lucru acolo pe care să nu-l fi putut folosi și ea, unul singur pe care să nu-l fi dorit. Gingași papuci de casă, ciorapii subțiri, fustele plisate și jupoanele cu volănașe fine, dantelele, panglicile, pieptenii, poșetele, pe fiecare din ele ar fi dorit să și le poată cumpăra, având totodată certitudinea că niciuna din aceste mărfuri nu-i erau accesibile. Se afla acolo ca să caute de lucru, n-avea niciun rost și nicio ocupație; oricare dintre vânzătoare putea să-și dea seama dintr-o privire că era săracă și în căutarea unei slujbe.

Cine ar fi luat-o drept o fire nervoasă, impresionabilă și exaltată, care se simțea aruncată pe nedrept în vârtoarea unei lumi reci, interesate și lipsite de poezie, s-ar fi înșelat amarnic. Nu, desigur că nu era o asemenea fire. Femeile sunt însă deosebit de sensibile la podoabe.

Nu numai că se simțea puternic atrasă de tot ce era nou și plăcut la vedere în îmbrăcămintea destinată femeilor dar, cu un ghimpe în inimă, Carrie observa și doamnele elegante care treceau pe lângă ea, împingând-o fără s-o bage câtuși de puțin în seamă, de parcă nici n-ar fi

existat, absorbite și ele de obiectele expuse în magazin. Nu era obișnuită cu înfățișarea surorilor ei mai norocoase din orașul cel mare. Nici nu cunoscuse până acum felul și înfățișarea vânzătoarelor cu care se compara, simțindu-se foarte dezavantajată. Cele mai multe erau drăguțe, unele chiar atrăgătoare, cu un aer de siguranță și indiferență, care celor mai norocoase le sporea farmecul, adăugându-le o notă picantă. Îmbrăcămintea lor era îngrijită, adesea chiar elegantă. Dacă se întâmpla să întâlnească privirea vreuneia, nu vedea în ea decât o analiză amănunțită a propriei sale condiții, a lipsurilor ei în materie de îmbrăcăminte și a unei anumite note distinctive care, gândea ea, se vede c-o învăluia și arăta limpede tuturor cine și ce era. O flacără de invidie i se aprinse în suflet. Își dădea seama, nelămurit, de tot ce cuprindea orașul acesta: bogăție, modă, purtare firească și degajare, adică tot ce le împodobește pe femei, și râvni din toată inima rochii și frumusețe.

La etajul al doilea se aflau birourile directoriale, spre care fii îndreptată după ce întrebă de câteva ori. Când ajunse acolo găsi alte fete, sosite înainte, care, ca și ea, căutau de lucru; dar acestea aveau în mai mare măsură o înfățișare sigură de sine, independentă, pe care o dă experiența orașului mare. O scrutau cu interes, ceea ce era cât se poate de neplăcut.

După ce-și așteaptă rândul vreo trei sferturi de oră, fu chemată înăuntru.

— Ei, ia zi, ai mai lucrat la vreun magazin? o întreabă un evreu ager și repezit care ședea la un birou, lângă fereastră.

— Nu, domnule, zise Carrie.

— Aha, n-ai mai lucrat, și o sfredeli cu privirea.

— Nu, domnule, întări ea.

— Da, dar vezi că acum noi preferăm vânzătoare cu oarecare experiență. Nu cred că avem ceva pentru dumneata. Cum nu știa sigur dacă întrevederea a luat sau nu sfârșit, Carrie mai zăbovi o clipă. Nu mai sta degeaba! exclamă el. Nu uita că suntem foarte ocupați aici. Carrie se îndreaptă spre ușă. Stai nițel, zise directorul, chemând-o înapoi. Dă-mi numele și adresa dumitale. Se mai întâmplă câteodată să avem nevoie de fete.

Când se văzu în sfârșit afară, își stăpâni cu greu plânsul. Nu atât ultimul refuz, cât toată ziua aceasta umilitoare o scosese din fire. Era obosită și nervoasă. Renunțase la gândul să mai întrebe și la celelalte magazine mari; înainta, simțindu-se oarecum ocrotită, liniștită în mijlocul mulțimii. Mergând fără nicio țintă o coti în strada Jackson, nu departe de râu, și-și urmă drumul pe partea de sud a acelei străzi impunătoare, când atenția îi fii atrasă de un petic de hârtie de ambalaj prins de o ușă, pe care era scris cu cerneală groasă:

Se caută fete pentru ambalat și brodat. Șovăi o clipă, apoi intră.

Firma Speigelheim & Co., fabrică de șepci pentru băieți, ocupa un etaj al clădirii, un spațiu de cincisprezece metri lățime pe douăzeci și patru lungime. De afară nu pătrundea decât o lumină tulbure, colțurile mai întunecoase erau prevăzute cu becuri incandescente și toată sala era plină cu bănci și mașini de cusut la care lucrau o mulțime de fete și câțiva băieți. Fetele aveau o înfățișare neglijentă, erau mânjite de ulei și praf pe obraji, purtau rochii subțiri de stambă care stăteau pe ele ca niște saci și încălțăminte mai mult sau mai puțin uzată. Multe aveau mânecile suflecate, lăsând să se vadă brațele goale; din pricina căldurii, unele se descheiaseră la gât. Reprezentau destul de bine cea mai joasă categorie de lucrătoare de atelier, murdare, neîngrijite și cam palide, din cauza lipsei de aer. Dar nu erau deloc timide, ci pline de curiozitate, foarte îndrăznețe în purtări și foloseau un limbaj colorat de mahala.

Carrie privi împrejur, foarte stânjenită, știind sigur că nu i-ar plăcea să lucreze într-un asemenea loc. În afară de faptul că o făceau să se simtă prost cu uităturile lor piezișe, niciuna nu-i dădea niciun fel de atenție. Așteptă până ce o văzu întreaga secție. Atunci cineva trimise vorbă din om în om și, în cele din urmă, im

maistru, cu șorț și cu mânecile cămășii suflecate, se apropie de ea.

— Ai ceva de vorbit cu mine? i se adresă el.

— Aveți nevoie de o ajutoare? spuse Carrie, care între timp învățase să întrebe fără ocol.

— Știi să brodezi șepci?

— Nu, domnule, răspunse ea.

— Ai mai lucrat vreodată în branșa asta?

Ea răspunse că nu.

— De! spuse maistrul, scărpinându-se gânditor la ureche. De o brodeză am avea nevoie. Dar am vrea pe cineva cu experiență. Nu prea avem timp să-i învățăm pe alții. Tăcu și-și luă ochii de la ea, uitându-se pe fereastră. Am putea să te punem la finisaj, încheie apoi, chibzuind.

— Cât plățiți pe săptămână? cuteză să întrebe Carrie, încurajată de o anumită blândețe în purtarea lui și de simplitatea cu care îi vorbea.

— Trei dolari jumate, răspunse el.

„O!” fu cât pe-acți să exclame, dar se stăpâni și-și urmă gândul în tăcere.

— De fapt, n-avem nevoie neapărat de cineva, urmă el, cercetând-o din priviri cum ai cerceta un pachet. Dar dacă vrei, poți să vii luni dimineață și o să te pun la lucru.

— Mulțumesc, zise Carrie cu glas stins.

— Dacă vii, să-ți aduci un șorț, mai adăugă el, apoi plecă, lăsând-o lângă ascensor. N-o întrebase nici măcar cum o cheamă.

Deși buimăcită de înfățișarea atelierului și de informația ce i se dăduse în privința salariului săptămânal, Carrie era totuși bucuroasă că, după căutări atât de epuizante, găsise totuși ceva de lucru. Dar oricât ar fi fost de modeste năzuințele ei, nu se putea împăca ușor cu gândul că va lucra într-un asemenea loc. Trăise mai bine până acum. Puțina experiență pe care o avea, cât și viața de la țară, în aer liber, o făceau să se revolte împotriva unei astfel de vieți într-un spațiu închis.

Nu cunoscuse până acum murdăria. Locuința surorii ei era curată. Locul acesta era îmbâcsit și meschin, fetele neîngrijite și înrăite. Și le închipuia cu inima la fel de aspră cum le erau gândurile și vorba. Totuși, iată că găsise de lucru. Fără îndoială, Chicago nu era chiar atât de înspăimântător, dacă într-o singură zi găsise un loc. Poate că mai târziu avea să găsească altul mai bun.

Cu toate acestea, încercările ei ulterioare n-avură darul s-o încurajeze. În toate locurile mai atrăgătoare sau impunătoare fu refuzată fie cu asprime, fie cu cea mai convențională răceală. În altele se primeau numai fete care cunoșteau meseria, întâmpină și refuzuri dureroase, dar de cel mai neplăcut se lovi într-o fabrică de paltoane, unde urcase până la etajul patru ca să întrebe.

— Nu, nu, zise maistrul, un individ brutal și mătăhălos care supraveghea un atelier prost luminat, n-avem nevoie de nimeni. Lasă-ne în pace!

Pe măsură ce se însera o părăseau nădejdlile, curajul și puterea. Fusesse uimitor de dârză. O sfortare atât de stăruitoare ar fi meritat o răsplată mai bună. Marele centru comercial se înfățișa simțurilor ei obosite tot mai aspru, tot mai vast și mai nepăsător. Se părea că e de nepătruns pentru ea, că lupta era prea aprigă pentru a nădăjdui să obțină ceva. Șiruri lungi de bărbați și femei treceau în grabă pe lângă dânsa. Simțea puterea acelor revărsări de energii și strădanii, își simțea propria neputință, fără ca totuși să-și dea prea bine seama că era un fulg purtat de torent. Privea zadarnic în jur după un loc unde ar mai putea întreba: nu mai avea curaj să între nicăieri. Peste tot se va întâmpla la fel. Se va umili cerând și va fi refuzată scurt. Cu o sfârșeală în inimă și în trup se întoarse spre vest, în direcția casei lui Minnie, a cărei adresă și-o fixase în memorie; și porni în acea retragere istovită și dezamăgită, ca orice om în căutare de lucru, la ceasul înserării. Mergând pe Fifth Avenue către sud, spre strada Van Buren, de unde avea de gând să ia tramvaiul cu cai, trecu pe lângă ușa unei impunătoare firme de încălțăminte. Prin geamul mare de cristal văzu un domn între două vârste, care ședea la un

birou mic. Fu cuprinsă de una din acele porniri deznădăjduite, ce se ivesc adesea din sentimentul hotărât al înfrângerii, ultimul lăstar dintr-un mănunchi de speranțe zădărnicate și frânte din rădăcină. Trecu cu hotărâre pragul și se îndreptă spre acel domn care se uită cu oarecare luare aminte la fața ei obosită.

— Ce dorești? zise el.

— Puteți să-mi dați ceva de lucru? întrebă Carrie.

— Hm, nu prea știu, spuse acesta cu blândețe. Cam ce fel de lucru dorești? Cred că nu ești dactilografa?

— A, nu, răspunse Carrie.

— Vezi tu, noi aici nu folosim decât contabili și dactilografe. Ai putea să intri alături și să întrebi sus. Acum câteva zile aveau nevoie sus de un ajutor. Întreabă de domnul Brown.

Ea se grăbi să caute intrarea de alături. Ascensorul o duse apoi la etajul al patrulea.

— Cheamă-l pe domnul Brown, Willy, zise liftierul unui băiat ce se afla în apropiere.

Willy plecă și se întoarse curând cu răspunsul că domnul Brown a transmis ca vizitatoarea să ia loc și să-l aștepte câteva minute.

Carrie se afla într-o parte a depozitului de materiale care n-avea o înfățișare specială și nu-și putea da seama cam ce se întâmpla acolo.

— Prin urmare, cauți de lucru, spuse domnul Brown, după ce o întrebase ce dorea. Ai mai lucrat până acum într-o fabrică de încălțăminte?

— Nu, domnule, zise Carrie.

— Cum te cheamă? întrebă el. Iar după ce primi răspuns, continuă: De, nu știu dacă am ceva pentru dumneata! Te-ai angaja cu patru dolari și jumătate pe săptămână?

Fata era prea descurajată de înfrângerile de până atunci ca să nu i se pară că era ceva de luat în seamă. Nu se așteptase să i se ofere mai puțin de șase dolari. Consimți totuși, iar el își notă numele și adresa ei.

— Bine, zise în cele din urmă domnul Brown. Treci pe-aici luni dimineață, la ora opt. Cred că o să găsesc ceva pentru dumneata.

Plecă înviorată de posibilitățile ce se iviseră, sigură că în sfârșit găsise ceva. Într-o clipă, sângele începu să-i curgă mai cald prin vene. Nervii i se destinseră. Când ieși în forfota străzii, descoperi o atmosferă nouă. Mulțimea înainta acum cu pași sprinteni. Bărbații și femeile zâmbeau. Frânturi de conversație și triluri de râs pluteau până la ea. Aerul era plăcut. Oamenii curgeau șuvoaie din clădiri, ziua de muncă de încheiase. Băgă de seamă că erau bucuroși; gândul la locuința soră-sii și la cina ce o aștepta îi iuți și ei pașii. Pășea în grabă, cam obosită, dar fără să mai simtă că o dor picioarele. Ce avea să spună Minnie! Ah, iarna lungă ce-o aștepta la

Chicago, luminile, mulțimea, distracțiile! Orice s-ar zice, era un oraș mare și plăcut. Întreprinderea la care urma să se angajeze era impunătoare. Avea geamuri de cristal grozav de mari. Probabil că-i va merge bine acolo. Își aminti de Drouet, de lucrurile de care-i vorbise. Acum viața i se părea mai bună, mai însuflețită, mai veselă. Se urcă într-un tramvai cât se poate de bine dispusă, simțind tot timpul aceeași senzație plăcută pe care o încercase mai înainte. „Voi trăi la Chicago, îmi tot spunea întruna. Voi petrece mai bine ca oricând, voi fi fericită.”

Capitolul 4

RISIPĂ DE COCHETĂRIE: RĂSPUNSUL DISPREȚUITOR AL REALITĂȚII

Următoarele două zile Carrie se lăsă în voia celor mai ambițioase reverii.

Imaginația ei se avânta nechibzuită spre privilegii și petreceri ce i s-ar fi potrivit mult mai bine dacă ar fi fost sortită din leagăn unei vieți norocoase. Hotărâtă, alegând la iuțeală, își închipuia cum va cheltui cu o mână ageră și

grațioasă bieții ei patru dolari și jumătate pe săptămână. Într-adevăr, în cele câteva seri, șezând în balansoarul ei, înainte de culcare și privind în strada plăcut luminată, cei patru dolari și jumătate deschideau viitoarelor lor posesoare calea către toate bucuriile și toate plăcutele nimicuri pe care și le poate dori inima unei femei. „O să petrec de minune”, gândea ea.

Minnie habar n-avea de gândurile surorii ei. Era prea absorbită să frece cu apă și săpun mobila din bucătărie și să calculeze puterea de cumpărare a optzeci de cenți, în vederea alcătuirii prânzului duminical. Când Carrie se întorsese acasă, îmbujorată de prima ei izbândă și gata, în ciuda oboselii, să povestească întâmplările, acum interesante, prin care trecuse, soră-sa îi zâmbise doar cu bunăvoință și o întrebase dacă din acei bani urma să mai cheltuiască ceva pentru tramvai. La acest amănunt Carrie nu se gândise până atunci, dar el nu-i umbri multă vreme entuziasmul. Dispunsă cum era, în aceste clipe, să calculeze cu ajutorul fanteziei care îngăduie scăderea unei sume dintr-o alta fără o micșorare simțitoare, se simțea fericită.

Hanson se întoarse acasă pe la orele șapte, cam morocănos. Aceasta era purtarea lui obișnuită înainte de cină, exteriorizată nu atât prin ceea ce spunea, cât printr-o înfățișare oarecum bătoasă și prin felul tăcut în care-și

târșâia de colo până colo papucii gălbui de pâslă, cu care-i plăcea să-și schimbe ghetele cum intra în casă. Își spăla fața cu săpun de rufe până i se înroșea și lucea. Erau singurele lui pregătiri pentru cină. Apoi obișnuia să-și ia ziarul de seară și să citească în tăcere.

Pentru un om tânăr, acest fel de a fi era cam ciudat și, ca atare, o impresiona pe Carrie. De fapt, firea lui influența întreaga atmosferă a locuinței, după cum se întâmplă de obicei în asemenea cazuri, și îi da soției sale acea purtare supusă, plină de tact, grijulie să evite răspunsuri posace. La auzul noutăților aduse de Carrie se mai însuflețea nițel.

— Hm, n-ai pierdut vremea! spuse el, zâmbind ușor.

— Nu, răspunse Carrie cu oarecare mândrie.

Îi mai puse o întrebare, două, apoi începu să se joace cu copilul, părăsind subiectul, până ce, la masă, Carrie aduse iar vorba despre asta.

Dar ea nu se mărginea la felul sumar de discuție care domnea în casa soră-si.

— Pare să fie o întreprindere serioasă, zise ea la un moment dat. Are vitrine mari, de cristal și o groază de salariați. Funcționarul cu care am vorbit mi-a spus că se angajează acolo o mulțime de oameni.

— Nu este greu să găsești de lucru acum, dacă știi cum să cauți, spuse Hanson.

Minnie, stimulată de buna dispoziție a soțului și de faptul că bărbatul avea oarecare chef de vorbă, începu să-i povestească lui Carrie despre unele frumuseți ale orașului, a căror vizitare nu costa nimic.

— Are să-ți placă bulevardul Michigan! Să vezi ce mai case! Ce stradă frumoasă!

— Unde e teatrul Jacob? o întrerupse Carrie, pomenind unul din teatrele de melodramă, cunoscut pe atunci sub acest nume.

— A, nu e departe de aici! În strada Halstead, e aproape.

— Ce mult mi-ar plăcea să mă duc acolo! Am trecut azi prin Halstead, nu-i așa?

Aici răspunsul firesc veni cu oarecare întârziere. Gândurile au o ciudată putere de pătrundere. Față de sugestia ei de a merge la teatru, o umbră mută de dezaprobare a unor asemenea fapte, care presupuneau cheltuială – umbră înfiripată mai întâi în mintea lui Hanson, apoi într-a lui Minnie – întunecă ușor atmosfera mesei. Minnie răspunse „da”, dar Carrie simți că mersul la teatru nu prea avea adepți pe acolo. Discuția în legătură cu slujba fu amânată o vreme, până ce Hanson, terminând de mâncat, își luă ziarul și se duse în odaia din față.

Când rămaseră singure, cele două surori începură să stea de vorbă mai în voie. Carrie fredona câte o frântură de cântec în timp ce se ocupa de vase.

— Mi-ar plăcea să merg la plimbare și să văd strada Halstead dacă nu e departe, spuse Carrie după câțva timp. De ce nu mergem în seara asta la teatru?

— A, nu cred că Sven are să vrea să meargă astă seară, răspunse Minnie, trebuie să se scoale atât de devreme...

— Și ce dacă, s-ar distra și i-ar face plăcere.

— Nu, nu prea merge el la teatru, replică Minnie.

— Bine, dar mie mi-ar plăcea să merg, insistă Carrie. Hai să mergem noi două.

Minnie chibzui puțin, nu dacă putea sau dacă voia să meargă, întrebarea asta era dinainte rezolvată negativ în ceea ce o privea. Cumpănea cum să schimbe vorba ca să îndrepte gândul soră-sii spre altceva.

— O să mergem altă dată, zise în cele din urmă, negăsind alt mijloc ca să scape din strâmtoare.

Carrie își dădu îndată seama de unde venea împotrivirea.

— Am eu ceva bani, zise ea. Mergi cu mine.

Minnie făcu semn că nu.

— Ar putea să meargă și el cu noi, adăugă Carrie.

— Nu, răspunse Minnie cu blândețe, n-are să meargă. Apoi zdrăngăni vasele ca să înăbușe discuția, să-i pună capăt.

Trecuseră câțiva ani de când Minnie n-o mai văzuse pe sora ei cea mică și, în acest timp, caracterul fetei mai evoluase într-o oarecare măsură. Timidă din fire în privința mijloacelor ei de a avea succes, lipsită mai ales de putere și de posibilități, dorința de a se distra era cea mai puternică trăsătură a firii sale. Putea fi stăruitoare când era vorba de asta; dacă ar fi fost în joc orice alt lucru, ar fi tăcut.

— Roagă-l să meargă! spuse ea blând.

Minnie se gândea la ajutorul pe care urma să-l primească la cheltuielile gospodăriei, prin contribuția fetei. Din banii aceștia avea să plătească chiria, astfel că îi va fi ceva mai ușor să discute cu bărbatu-său asupra capitolului cheltuielilor. Dar dacă soră-sa se gândea la distracții de la început, aveau să se împotmolească. Carrie trebuia să se supună unei vieți cuviincioase, de neîncetată sârguință, să vadă necesitatea de a munci din greu, fără a jindui la distracții; altfel, ce folos aveau să tragă de pe urma venirii ei la oraș? Aceste gânduri nu erau cele ale unei firi rele și aspre. Erau reflecțiile serioase ale unei minți care se adapta totdeauna împrejurărilor, fără a se plânge.

În cele din urmă, se lăsă înduplecată și se duse să-l întrebe pe Hanson. Nu făcu gestul din toată inima, și nu era în el niciun fel de dorință din partea ei.

— Carrie ar vrea să mergem la teatru, zise vârând capul în camera în care era soțul ei.

Hanson ridică ochii de pe ziar; schimbară o privire complice care spunea cum nu se putea mai lămurit: „Nu la asta ne așteptam”.

— N-am niciun chef să merg, răspunse el. Da' ce vrea să vadă?

— Un spectacol la teatrul Jacob, zise Minnie.

El își plecă ochii în gazetă și clătină din cap.

Din felul în care îi primiseră propunerea, Carrie își dădu și mai bine seama de stilul lor de viață. Fu o senzație apăsătoare, dar nu luă încă forma unei împotriviri.

— Cred că am să cobor scările, să stau puțin jos, la intrare.

Minnie nu avu nimic de zis și Carrie își puse pălăria și coborî scările.

— Unde s-a dus Carrie? Întrebă Hanson, care, auzind ușa, venise în sufragerie.

— A spus că se duce jos, la intrare. Cred că vrea să privească puțin în stradă.

— N-ar trebui să se gândească de pe acum să-și cheltuiască banii cu teatrele, nu crezi?

— Este și ea curioasă, la început, cuteză Minnie. Totul i se pare atât de nou!

— Nu știu ce să cred! zise Hanson, cu fruntea brăzdată de o cută, îndreptându-și privirea spre copil.

Se gândea la viața de deșertăciune și risipă căreia îi putea cădea pradă o fată tânără și se

mira cum putea Carrie să năzuiască la o asemenea viață, când avea atât de puține mijloace.

Sâmbătă, Carrie se duse singură la plimbare; merse mai întâi spre râu, care o atrăgea, apoi se întoarse de-a lungul străzii Jackson, mărginită încă de pe atunci de case frumușele și peluze, și care, datorită acestui fapt, se va transforma apoi în bulevard. Fu izbită de acele dovezi de bogăție, deși în toată strada poate că nu locuia un singur om care să fi posedat mai mult de o sută de mii de dolari. Se simțea bucuroasă că plecase din locuința soră-sii; nu-i trebuise mult ca să priceapă că era un loc plicticos și strâmt și că tot ce era interesant și vesel trebuia căutat aiurea. Gândurile ei luau acum ceva mai mult avânt; în ele își făceau loc și presupuneri despre ce-o fi făcând Drouet. Se întreba dacă va veni totuși s-o vadă luni seara și, cu toate că era oarecum stingherită de această posibilitate, simțea o umbră de dorință ca ea să se realizeze.

Luni se sculă devreme și se pregăti să pornească la lucru, îmbrăcă o bluză uzată, de stambă albastră cu picățele, o fustă de stofă cafenie cam decolorată și își puse pe cap o pălărioară de pai pe care o purtase toată vara la Columbia City. Ghetele îi erau uzate, fularul șifonat și pleoștit – se cunoștea că-l avea demult și-l purtase îndelung. Ar fi arătat ca orice lucrătoare de atelier, dacă n-ar fi fost trăsăturile

ei ceva mai regulate decât ale celorlalte, care-i dădeau o înfățișare drăgălașă, rezervată și plăcută.

Nu e ușor să te scoli în zori când ești obișnuit să dormi până la șapte, opt, așa cum făcea Carrie acasă. Începu să înțeleagă într-o oarecare măsură felul de viață al lui Hanson când, pe jumătate adormită, aruncă o privire în sufragerie și-l văzu terminându-și tăcut gustarea de dimineață. Până să se îmbrace ea, cumnatu-său plecase; Carrie mănca împreună cu Minnie și cu copilul. Acesta era la vârsta când putea sta singur într-un scaun înalt, morfolind cu o lingură mâncarea din farfurie

Pe punctul de a se îndrepta spre îndatoriri străine și neobișnuite, Carrie se potolise și inima îi era sfioasă. De pe urma frumoaselor ei închipuiri nu rămăsese decât cenușa, dar în cenușă mai mocneau câteva scântei din jarul speranțelor. Nervii ei slăbiți de emoție se domoliseră, astfel încât mânca fără să scoată o vorbă. Îi treceau prin gând tot felul de presupuneri despre firma de încălțăminte la care avea să lucreze, despre felul muncii ei, despre atitudinea șefului. Simțea nelămurit că avea să vină în contact cu cei mari, cu proprietarii, că va lucra într-un loc unde urmau să între uneori bărbați solemni, îmbrăcați după ultima modă.

— La revedere, îi spuse Minnie, când fii gata să plece. Căzuseră de acord că cel mai bun lucru

era să meargă pe jos, cel puțin în dimineața aceea, ca să vadă dacă va putea s-o facă zilnic; șaiszeci de cenți pe săptămână pentru tramvai reprezenta totuși o sumă pentru bugetul ei.

— Îți povestesc diseară cum a fost, zise Carrie.

Când se văzu în strada luminată de soare, însuflețită de muncitorii care treceau în toate direcțiile, de tramvaiele cu cai, înțesate până pe scări cu mici funcționari și oameni de serviciu ai marilor întreprinderi de angro și forfota bărbaților și femeilor care ieșeau din case și circulau prin cartier, îi mai veni inima la loc. În strălucirea unei dimineți însorite, sub cerul albastru, în adierea proaspătă a vântului, ce temeri s-ar mai putea strecura, în afară, poate, de cele mai deznădăjduite? Noaptea, sau chiar în timpul zilei, în mohorâtele încăperi închise, temerile și presimțirile rele se accentuează, dar afară, în strălucirea soarelui, chiar și o spaimă ca de moarte îi dă omului un strop de răgaz.

Carrie merse drept înainte, până ce trecu râul, apoi coti către Fifth Avenue. Drumul străjuit de ziduri înalte din piatră cafenie și cărămidă roșie semăna aici cu o trecătoare de munte, prin care curge un șuvoi. Ferestrele mari sticleau mate în soare. Tot mai multe camioane treceau cu vuiet mare. Bărbați și femei, fete și băieți înaintau în toate direcțiile. Întâlnea fete de-o vârstă cu ea și i se părea că citește în privirea lor dispreț pentru sfiala ei. Se minuna de amploarea acestei vieți și

își spunea cu teamă cât e de important să știi cât mai multe, pentru a izbuti să faci cât de cât ceva în acest orizont vast. I se furișa în suflet neîncrederea în puterile ei. N-are să știe să se descurce, n-are să fie destul de iute la treabă. N-o refuzaseră în toate părțile fiindcă nu știuse ba una, ba alta? O vor mustra, o vor jigni, o vor da afară cu vorbe de ocară.

Cu genunchii moi și cu un nod în gât ajunse la marea firmă de încălțăminte din colțul străzii Adams cu Fifth Avenue și intră în ascensor. Când ieși la etajul patru nu văzu țiipenie de om, doar șiruri lungi de cutii, rânduite în stive înalte până în tavan, cu spații de trecere printre ele. Rămase acolo și așteaptă să vină cineva.

Curând se ivi domnul Brown. Păru că o recunoaște.

— Ce dorești dumneata? o întrebă.

Lui Carrie i se făcu inima cât un purice.

— Ați spus să vin în dimineața aceasta ca să mi se dea ceva de lucru...

— Aha, o întrerupse el. Mda, da. Cum te cheamă?

— Carrie Meeber.

— Bine, zise el. Hai cu mine.

Merse înainte, călăuzind-o prin coridoare întunecoase, căptușite cu stive de cutii care miroseau a ghetete noi, până ajunseră la o ușă de fier ce dădea spre fabrica propriu-zisă. Intrară într-o încăpere mare, cu tavanul jos, plină de

mașini care țacăneau și vâjâiau și pe lângă care se învârteau bărbați îmbrăcați în cămăși albe și șorțuri albastre de doc. Cu privirea ațintită drept înainte, cu obrajii ușor îmbujorați, pășea sfioasă pe urmele lui, printre mașinile care clănțăneau. Traversară încăperea, se îndreptară către un colț îndepărtat și se suiră într-un ascensor care îi duse la etajul șase. Dintre rândurile de bănci și mașini, domnul Brown chemă un maistru supraveghetor.

— Asta-i fata! zise. Apoi către Carrie: Du-te cu dânsul!

Se întoarse, iar Carrie îl urmă pe noul ei șef spre o masă mică într-un colț, pe care el o folosea ca un fel de birou de conducere.

— N-ai mai lucrat niciodată așa ceva, ai? întrebă el cam încruntat.

— Nu, domnule, răspunse ea.

Părea destul de plictisit că trebuie să-și bată capul cu un astfel de ajutor, dar îi înscrise numele și apoi o duse în cealaltă parte, unde un șir de fete ședeau pe scăunele în fața unor mașini care țacăneau. Bătu pe umăr o fată care perfora la mașină găuri pentru capse într-una din fețele de gheață.

— Arată-i fetei ăsteia cum să facă treaba asta. Când termini, vino la mine.

Fata căreia i se adresase se sculă îndată și îi dădu locul nou-venitei.

— Nu e greu, spuse ea, aplecându-se peste umărul lui Carrie. Uite, o apuci așa, o fixezi cu clama asta și pornești mașina.

În timp ce vorbea, îi și arăta cum se face, fixând cu niște clame mici bucata de piele ce urma să alcătuiască jumătatea dreaptă a feței unei ghete bărbătești și împingând o manetă de oțel așezată într-o parte a mașinii. Aceasta porni să împungă, repezindu-se cu țăcăneli stridente, tăind peticuțe rotunde de piele în fața de gheață și lăsând în urmă găurile pentru petrecut șireturile. După ce o supraveghe pe Carrie câteva minute, o lăsă să lucreze singură. Când văzu că se descurcă, se depărtă.

Bucățile de piele soseau de la fata care ședea la mașina din dreapta și erau date mai departe fetei de la mașina din stânga. Carrie văzu îndată că era nevoie de o oarecare iuțeală, altfel lucrul avea să se îngrămădească la ea și toate fetele care urmau vor zăbovi. Nu era timp de privit în jur; se aplecă îngrijorată deasupra lucrului ei. Fetele din stânga și din dreapta își dădură seama de dificultatea în care se găsea și de ceea ce simțea și încercară să o ajute, cum puteau și pe cât puteau, lucrând mai încet.

Cufundată în această muncă, trudi fără încetare câțva timp, înecându-și temerile și închipuirile agitate în vuietul monoton al mașinii. Pe măsură ce treceau minutele își dădea seama că încăperea nu e prea bine luminată. Domnea

un miros greu de piele proaspătă, dar nu asta o supăra. Simțea ațintiți asupra ei ochii fetelor de lângă ea și-și spunea, tulburată, că poate nu lucrează destul de repede. Într-un rând, pe când trăgea cu stângăcie de clamă și greșise puțin când așezase bucata de piele, o mână mare îi apăru înaintea ochilor, și fixă clama. Era supraveghetorul. Îi zvâcni inima atât de tare încât abia fii în stare să reia lucrul.

— Pornește mașina, zise el, pornește mașina. Nu ține banda în loc.

Asta o făcu să-și vină în fire îndeajuns pentru a-și relua lucrul cu înverșunare; aproape că nu mai răsuflă până pieri umbra din spatele ei. În clipa aceea scoase un suspin adânc de ușurare.

Pe măsură ce se scurgea dimineața, aerul din încăpere se încingea. Simțea nevoia unui suflu de aer proaspăt, îi era sete, dar nu cuteza să se miște. Scăunelul pe care ședea n-avea nici spetează, nici stinghie pentru picioare; se simțea din ce în ce mai prost. După câțva timp, începu s-o doară spatele. Se îndreptă și-și schimbă puțin poziția, dar asta nu-i ajută multă vreme. Dădea semne de oboseală.

— Scoală-te în picioare, de ce nu te scoli? o îndemnă pe neașteptate fata din dreapta ei. N-o să-ți spună nimeni nimic.

Carrie o privi cu recunoștință.

— Așa am să fac, zise.

Se sculă de pe scaun și lucră o vreme în picioare. Dar era o poziție și mai păcătoasă. O dureau ceafa și umerii când se apleca deasupra mașinii.

Atmosfera locului o impresiona neplăcut. Nu îndrăznea să privească în jurul ei, iar printre țăcănelile mașinii auzea la răstimpuri frânturi de discuții. Din când în când mai trăgea cu coada ochiului prin încăpere.

— L-ai văzut aseară pe Harry? zise fata din stângă ei, adresându-se vecinei.

— Aș!

— Să fi văzut ce cravată avea, toți se zgâiau la el.

— Sst! șopti cealaltă fată, aplecându-se deasupra lucrului. Cea dintâi, căreia îi făcuse semn să tacă, luă îndată o înfățișare solemnă. Supraveghetorul trecu încet pe lângă cele două lucrătoare fixând cu ostentație pe fiecare dintre ele. În clipa când se îndepărtă, convorbirea fu reluată.

— Ascultă, începu iar fata din stânga, ce crezi c-a spus?

— De un' să știu?

— Zicea că ne-a văzut aseară cu Eddie Harris, la local, la Martin.

— Nu, zău!

Amândouă chicotiră.

Un băiețandru nepieptănat, cu părul de culoarea paiului, se apropia printre mașini

târșindu-și pingecele. Cu brațul stâng ținea strâns lipit de pânțele un coș cu resturi de piele. Ajuns aproape de Carrie, întinse mâna dreaptă și o ciupi de subsuoară pe una dintre fete.

— **Uf!** dă-mi pace! exclamă lucrătoarea supărată. Nătărăule! Vezi-ți de zdrențele tale!

Drept răspuns, băiețandru rânji cu o gură până la urechi.

— Aiurea! îi aruncă în treacăt când fata se întoarse să se uite după el.

— Frumos curtezan!

În cele din urmă, Carrie abia mai putea să șadă locului, începură să-i obosească picioarele și simțea nevoia să se ridice și să se dezmoștească. Oare n-avea să mai vină niciodată amiaza? Parcă ar fi lucrat o zi întreagă. Nu-i era deloc foame, ci doar se simțea sfârșită, ochii îi erau obosiți și o dureau de atâta încordare. Fata din dreapta își dădea seama de neastâmpărul lui Carrie și o compătimea. Se concentra cu toată atenția, dar natura lucrului ei cerea mai puțină încordare a minții și a trupului. Totuși, nu era nimic de făcut. Fețele de ghete se îngrămădeau în fața lui Carrie. Începură s-o doară mâinile, mai întâi încheieturile, apoi degetele; spre sfârșit, i se părea că nu e toată decât o grămadă de mușchi înțepeniți și dureroși, ținuiți în aceeași veșnică poziție, executând aceeași mișcare mecanică, ce devenea tot mai greu de îndurat, până când, în

cele din urmă, avu senzația că-i vine rău. Tocmai când se întreba dacă acest chin se va termina vreodată, de undeva, de-a lungul golului unui ascensor, coborî un sunet dogit de clopot care însemna pauza. Într-o clipă se dezlănțui larma. Toate fetele se ridicară imediat de pe scăunașe și se repeziră spre o încăpere alăturată; începură să treacă bărbați, ce veneau dintr-o secție a cărei ușă se afla în dreapta sălii. Roțile tot se mai învârteau, însă într-un ritm inegal, până se opriră cu un sfârșit tăcut. Se lăsă o tăcere sonoră parcă, în care vocea omenească răsuna straniu.

Carrie se ridică și ea și-și căută cutia cu gustarea. Simțea că înțepenise, era cam amețită și-o chinuia o sete grozavă. În drum spre mica despărțitură de scânduri unde erau păstrate pachetele și gustările se întâlni cu maistrul, care o privi lung.

— Ei, cum te-ai descurcat? Bine?

— Așa cred, răspunse ea foarte respectuoasă.

— Hm! icni el, în lipsă de ceva mai bun, și-și văzu de drum.

În condiții materiale mai bune, munca aceasta n-ar fi fost chiar atât de grea, dar pe atunci noua concepție, care presupune condiții de muncă plăcute pentru salariați, nu câștigase încă nicio înrâurire în manufacturi.

Localul mirosea a ulei de mașină și a piele de cinând tăbăcită, o combinație care, adăugată la mirosurile stătute ale căldurii, nu era atrăgătoare

nici pe vreme răcoroasă. Podeaua, deși măturată în fiecare seară, era plină de resturi de piele. Nu exista nici cea mai mică preocupare pentru condiții mai bune de lucru, întreprinderile călăuzindu-se după principiul că sunt în câștig dacă le acordă lucrătorilor cât mai puțin. Nimeni nu se gândea să le pună stinghii pentru a-și odihni picioarele, nici scaune cu spetează mobilă, săli de mâncare pentru muncitoare, șorțuri curate, o încăpere unde să-și poată schimba mai ca lumea hainele. Spălătoarele erau ca vai de ele, primitive, dacă nu chiar murdare. Întreaga atmosferă era sordidă.

După ce bău o cană cu apă dintr-o găleată ce se afla într-un colț, Carrie se uită după un loc unde să se așeze și să mănânce. Celelalte fete ședeau pe lângă ferestre sau pe băncile de lucru ale celor care părăsiseră sala. Nu văzu niciun loc care să nu fie ocupat de o pereche sau de un grup de fete și, cum era prea timidă pentru a se gândi să se amestece nechemată printre ele, căută mașina la care lucra și, așezându-se pe scăunel, își desfăcu pe genunchi pachetul cu mâncare. Șezu acolo, ascultând flecăreala și comentariile din jur. Erau în cea mai mare parte discuții neroade, în limbajul de mahala al zilei. Unii dintre bărbații din sală se hârjoneau cu mai toate fetele.

— Ascultă, Kitty, îi strigă unul unei fetișcane care valsa într-un colț liber, lângă o fereastră, mergi cu mine la bal?

— Ai grijă, Kitty, vezi să nu-ți strici coafura.

— N-ai decât să trăncănești, gură-cască ce ești! fu răspunsul fetei.

Ascultând vorbe ca acestea și alte tachinării obișnuite între bărbați și fete, Carrie se strângea instinctiv în sine, ca într-o găoace. Nu era obișnuită cu acest soi de discuții și simțea în toate manifestările astea ceva necioplit și vulgar. Se temea că tinerii de acolo îi vor vorbi și ei la fel, tineri care pe lângă Drouet păreau nespălați și ridicoli. Ca mai toate femeile, categorisea și ea oamenii după îmbrăcăminte, punând valoarea, bunătatea și distincția pe seama unui costum elegant de seară și lăsând toate însușirile neplăcute și nedemne a fi remarcate pe seama salopetei și a tricoului de lucru.

Când trecu scurta jumătate de oră și roțile începură iar să sfârâie se bucură, deși era obosită. Lucrând, spera că nu va fi băgată în seamă. Această amăgire luă sfârșit când un tânăr, care trecu printre mașini, o împunse cu degetul mare în coaste ca și cum ar fi fost cel mai firesc lucru din lume. Carrie zvâcni, cu ochii scânteind de indignare, dar între timp el trecuse și se mai întoarse doar o dată, ca să rânjească spre ea. Cu greu își înfrânse pornirea de a

plânge. Fata de lângă ea observă în ce stare sufletească se găsea.

— Nu-l băga în seamă, îi zise. E din cale-afară de obraznic.

Carrie nu răspunse și se aplecă deasupra lucrului. Nu știa cum va putea îndura o asemenea viață. Își făcuse o altă idee despre muncă. Toată lunga după-amiază se gândi la marele oraș de afară, cu aspectul lui impunător, cu mulțimile de oameni, cu clădirile lui frumoase. Își aminti și de orașelul natal și de părțile frumoase ale vieții ei de acasă. Pe la orele trei era convinsă că trebuie să fie șase, pe la patru i se păru că maistrul uitase de timp și că erau cu toții lăsați să lucreze peste ora obișnuită. Maistrul supraveghetor se prefăcuse într-un monstru care-i tot da târcoale, ținând-o încătușată în nesuferita ei îndatorire.

Ceea ce auzea din vorbele schimbate în jurul ei o convinse pe deplin că nu avea să se împrietenească cu nimeni de pe-acolo. Când se făcu ora șase se grăbi să plece cât mai repede.

O dureau brațele și toate măduarele îi înțepeniseră din cauza șederii prelungite în aceeași poziție. Pe când trecu de-a lungul sălii, după ce-și luase pălăria, un tânăr lucrător căruia îi plăcuse pesemne de ea începu să glumească:

— Alo, păpușico, îi strigă, dacă mă aștepți, merg cu tine la plimbare!

Strigase drept către ea, așa încât nu era nicio îndoială că ei îi vorbise astfel, dar Carrie se feri să se întoarcă spre el.

În ascensorul înțesat cu oameni, alt tânăr, care venea de la lucru prăfuit și cu hainele pătate, încercă să-i facă impresie privind-o șmecherește drept în față.

Un altul, care aștepta afară, în stradă, cine știe ce prieten, zâmbi cu gura până la urechi când trecu pe lângă el.

— Nu cumva avem același drum? îi strigă glumeț.

Carrie porni mâhnită către casă. Când trecu colțul, prin geamul cel mare și lucios zări micul birou unde se interesase despre ceva de lucru. Iar mulțimea zorea cu aceeași forfotă, cu aceeași grabă încărcată de energie. Simți oarecare mulțumire, dar numai la gândul că scăpase de-acolo. Îi era rușine când trecea pe lângă fete mai bine îmbrăcate. I se părea că soarta fusese nedreaptă cu ea și sufletul îi tresăltă, răzvrătit.

Capitolul 5

O SCLIPITOARE FLOARE DE NOAPTE:
AVANTAJUL DE A AVEA UN NUME

Drouet nu veni s-o vadă în seara aceea. După ce primi scrisoarea nu se mai gândi deocamdată la Carrie. Hoinărea prin oraș, distrându-se. Cină la Rector's, un restaurant cu oarecare faimă în oraș, ce ocupa un subsol în blocul dintre străzile Clark și Monroe. După aceea vizită localul Fitzgerald Moy din strada Adams, peste drum de impunătorul sediu federal. Acolo, aplecat peste barul strălucitor, înghiți un pahar de whisky curat și cumpără câteva țigări de foi; aprinse una. Pentru el, toate astea reprezentau o parte din viața pe picior mare, o mostră tipică a ceea ce ar trebui să fie o astfel de viață în întregul ei. Drouet nu era cine știe ce băutor, și niciun om cu multe parale, dar jinduia după o formă superioară de existență, așa cum o concepea mintea lui, și astfel de gesturi făceau parte, pentru el, din acest gen de viață. Restaurantul Rector's, cu pereții și pardoseala lui de marmură lucioasă, luminile lui orbitoare, cu multele porțelanuri și argintărie afișate și, mai ales, cu faima lui de local al actorilor și al liber-profesioniștilor, îi părea locul cel mai potrivit de frecventat pentru cineva care izbutise în viață. Îi plăceau hainele frumoase, mâncarea bună și mai cu seamă tovărășia și cunoștința oamenilor care izbutiseră a face carieră. Când lua masa aici, îl încerca un sentiment de satisfacție, știind că actorul Joseph Jefferson obișnuia să vină în același local sau că Henry E. Dixie, un alt

cunoscut actor al zilei, se afla la câteva mese mai încolo. La

Rector's putea oricând să aibă această satisfacție, căci acolo veneau politicieni, agenți de bursă, actori, unii feciori de bani gata cunoscuți în oraș, care cu toții beau și mâncau în larma discuțiilor obișnuite. Și cutare e aici, iată o observație des auzită printre acești domni, mai cu seamă printre aceia care nu atinseseră încă, dar sperau să atingă, amețitoarea culme de a putea mânca aici cheltuind din gros.

— Nu mai spune! era replica obișnuită.

— Ce, nu știai? Cum, dar e director al Operei Mari!

Când asemenea cuvinte treceau pe lângă urechile lui

Drouet, el se îndrepta mai țeapăn în scaun și mânca cu o plăcere sporită. De avea vanitate, aici îi sporea, de avea ambiție, aici îi era ațâțată. Și el va fi odată în stare să-i uluiască pe cei din jur fluturând un teanc de bancnote. Deocamdată, doar putea mânca împreună cu ei.

Slăbiciunea lui pentru barul din strada Adams al firmei Fitzgerald Moy avea aceeași sursă. Din punctul de vedere al celor din Chicago, era un local de o splendoare nemaipomenită. Ca și la restaurantul Rector's, una dintre podoabe era o lumină orbitoare, răspândită de candelabre bogate. Pardoseala era din plăci de ceramică în culori vii, pereții - o îmbinare de lemn scump,

lucios, de culoare închisă, care reflecta lumina și de stuc colorat, care da sălii o înfățișare foarte somptuoasă. Barul lung era o vâlvătaie de lumini, lemnărie lucioasă, sticlărie colorată și șlefuită și sticle multe, în forme fanteziste. Era incontestabil un local de prim rang, cu separeuri elegante, cu vinuri rare și cu un sortiment de băuturi neîntrecut în țară.

La restaurantul Rector's îl întâlnise Drouet pe domnul C. N. Hurstwood, director al barului Fitzgerald Moy. Se vorbea despre el ca despre un bărbat care reușise în viață, fiind un personaj cunoscut în oraș. Ca înfățișare, Hurstwood corespundea acestei reputații: sub patruzeci de ani, viguros și trupeș, energic, părea un om dintr-o bucată, un tip de încredere, impresie ce se datora în parte hainelor elegante, lenjeriei impecabile, bijuteriilor și, mai cu seamă, importanței ce și-o da el însuși.

Drouet pricepu de îndată că acest om merită să fie cunoscut și mai târziu fu bucuros nu numai să-l întâlnească, dar să se și ducă la barul din strada Adams ori de câte ori avea chef să bea sau să fumeze o țigară.

Hurstwood era, în felul lui, o figură interesantă. Priceput și isteț în multe lucruri mărunte, știa să facă o impresie bună. Funcția sa directorială era destul de importantă, un fel de conducere și supraveghere generală, impunătoare, dar fără amestec financiar. Se

ridicase prin perseverență și sânguință, în ani îndelungați de muncă, de la poziția de chelner la tejgheaua unei cârciumi de rând, la înălțimea celei de acum. Avea o cameră mică de lucru, amenajată din lemn de cireș lustruit și fier forjat; acolo, într-un birou american, ținea conturile destul de simple ale localului, privind proviziile comandate sau necesare. De principalele treburi de conducere, precum și de cele financiare, se ocupau patronii, domnii Fitzgerald și Moy, și un casier, care mânua banii ce intrau în casă.

Cea mai mare parte din timp se plimba prin local, îmbrăcat în haine excelent croite, din stofa străină, purtând un briliant în deget, un frumos diamant albastru înfipt în cravată, o vestă bătătoare la ochi, într-un desen modern, și un lanț de ceas din aur masiv de care atârnavă o amuletă cizelată și un ceas de cea mai nouă fabricație, gravat după ultima modă. Îi știa pe nume și saluta cu familiaritate sute de actori, politicieni, comercianți și toată galeria de personaje marcante ale orașului, ceea ce contribuise în mare măsură la succesul său. Avea o scală subtil gradată de la cordialitate la prietenie, ce mergea crescând de la un „Bună seara” spus funcționarilor și secretarilor de birou cu cincisprezece dolari pe săptămână, care vizitau des barul și-și dădeau seama de importanța sa, până la: „Salutare scumpule! Ce mai faci?”, cu care-și întâmpina cunoscuții

celebri sau bogați, înclinați să fie prietenoși cu el. Exista totuși o categorie de oameni, prea bogați, cu prea mare faimă sau ajunși la o situație prea înaltă pentru ca el să-și poată permite să-i întâmpine cu familiaritate. Cu aceștia era plin de tact profesional, lua o atitudine gravă și demnă, dovedindu-se respectul prin care trebuia să-și atragă bunele lor sentimente, fără a-și prejudicia, prin aceasta, propriul comportament și opiniile sale. Mai erau, în cele din urmă, câțiva „băieți buni” care îl admirau și se adunau în jurul lui. Nici bogați, nici săraci; nu erau celebri, nici nu izbutiseră cine știe ce în viață; cu ei se simțea între egali, era firesc și prietenos. Erau cei cu care obișnuia să stea de vorbă cel mai mult și mai serios. Îi plăcea să iasă în lume din când în când și să petreacă, să meargă la curse, la teatre, la distracțiile sportive organizate de unele cluburi. Ținea un docar cu un cal, avea soție și doi copii, care se lăfăiau într-o casă drăguță din partea de nord a orașului, lângă parcul Lincoln. Într-un cuvânt, era un exemplar cât se poate de acceptabil din marea clasă superioară americană, întâia treaptă sub cei extrem de bogați.

Hurstwood îl găsea pe Drouet simpatic. Firea lui veselă, îmbrăcămintea lui elegantă și modernă îi plăceau. Știa că Drouet nu e decât comis-voiajor și asta de puțină vreme, dar firma

Bartlett, Carryoe Co. Era importantă și prosperă și Drouet avea o situație bună. Hurstwood îl cunoștea foarte bine pe Carryoe. Băuseră uneori un pahar, laolaltă cu alții, când se amestecau grupurile și conversația devenea generală. Drouet poseda ceea ce e de folos în meseria lui, un oarecare simț al umorului și, când se ivea ocazia, știa să spună o anecdotă bună. Se pricepea să discute cu Hurstwood despre curse de cai, să povestească lucruri interesante ce i se întâmplaseră și episoade amuzante din aventurile sale cu femei, să dea informații despre situația pieței în orașele pe care le vizita. Astfel, izbutea aproape totdeauna să se facă plăcut. În seara aceasta era deosebit de bine dispus, deoarece raportul său către întreprindere fusese comentat favorabil, noua sa colecție de mostre era întocmită mulțumitor și i se fixase itinerariul pentru următoarele șase săptămâni.

— Ei, și ce mai faci, Charlie dragă? îl întâmpină Hurstwood, când Drouet intră în local, pe la ora opt. Cum îți merge? Sala era plină de lume.

Strălucind de bunăvoință, Drouet îi strânse mâna și amândoi o luară spre bar.

— Foarte bine.

— Nu te-am văzut de vreo lună și jumătate. Când ai venit?

— Vineri, zise Drouet. A fost o călătorie foarte plăcută.

— Îmi pare bine, zise Hurstwood, și în ochii săi negri sclipi o oarecare căldură, înlocuind în parte obișnuita expresie convențională de bunăvoință. Ce bei? adăugă, pe când chelnerul de la bar, în jachetă și cravată albe ca zăpada, se apleca spre ei dindărătul tejghelei.

— Mentă sec, zise Drouet.

— Și mie la fel, dar puțin.

— Cât stai în oraș de data asta? se interesă Hurstwood.

— Numai până miercuri. Pornesc în sus, spre St. Paul.

— Sâmbătă a fost pe-aici George Evans, spunea că te-a văzut săptămâna trecută la Milwaukee.

— Da, l-am văzut pe George, replică Drouet. Strașnic băiat, nu? Am petrecut de minune împreună.

Chelnerul așeză în fața lor paharele și sticla. Turnară băutura în timp ce vorbeau, Drouet umplându-și paharul până la o treime, cum era considerat corect, Hurstwood punând doar o picătură și subțiind-o cu apă minerală.

— Ce-i cu Carryoe? întrebă într-o doară Hurstwood. Nu l-am mai văzut pe-aici de două săptămâni.

— E pe dric! exclamă Drouet. E putred de bună!

— A făcut o groază de parale la vremea lui, nu-i așa?

— Cu toptanul, răspunse Drouet. Da' nu mai are mult de trăit. Aproape că nici nu mai dă pe la birou.

— N-are decât un singur băiat, așa-i? întrebă Hurstwood.

— Da, din cei care toacă rapid, râse Drouet.

— Cred totuși că n-o să poată duce de răpă întreprinderea, o să aibă grijă ceilalți asociați.

— Nu, n-are să-i meargă, așa cred și eu.

Hurstwood sta în picioare, cu haina deschisă, cu degetele mari vârâte în buzunare; lumina îi scotea în evidență cu o plăcută claritate bijuteriile și inelele. Era imaginea bunăstării și a gustului rafinat.

Celui căruia nu-i place să bea și e înzestrat cu un fel de a gândi mai serios, o astfel de încăpere plină de forfotă, de flecăreală și scânteiere trebuie să-i pară o anomalie, un bizar comentariu la adresa firii omenești și a vieții. Aici vin moliile, în nesfârșit convoi, să se scalde în lumina flăcării. Nimeni nu-și poate justifica în chip inteligent prezența într-un astfel de loc prin discuțiile pe care le aude acolo. Pare limpede că cei ce-ar avea de urzit planuri, ar alege locuri mai izolate, că politicienii nu s-ar aduna laolaltă aici, unde cei isteți pot trage cu urechea, decât pentru a discuta lucruri fără nicio importanță. Nici setea nu prea e o justificare, căci cei mai mulți care frecventează aceste localuri luxoase n-au patima băuturii. Totuși, faptul că bărbații se

adună aici, că stau la taifas, că le place să vină aici și să se înghesuie, trebuie să aibă anumite temeuri. Este evident că un straniu mănunchi de patimi și dorințe nelămurite dă naștere unei atât de ciudate instituții sociale, căci altminteri n-ar exista.

Drouet, de pildă, era la fel de mult ademenit de dorul de a puica petrece, cât și de dorința de a se remarca printre cei mai sus puși decât el. Numeroșii cunoscuți întâlniți aici intrau în acest loc **fiindcă jinduiau**, poate fără să-și dea seama, după societatea strălucitoare, după atmosfera înconjurătoare. Toate aceste manifestări puteau fi considerate, la urma urmei, drept un semn al unei rânduiei sociale superioare, căci nu era nimic rău în dorințele pe care și le satisfăceau aici, deși ele țineau de simțuri. Contemplarea unei încăperi prețios împodobită nu poate pricinui niciun rău. Cel mai primejdios efect ar putea fi ațâțarea ambiției firilor materialiste de a-și clădi viața pe o temelie la fel de strălucită. În ultimă analiză, cu greu s-ar putea da vina pe decorul luxos, ci mai curând pe tendința înnăscută a caracterelor respective. Faptul că un astfel de cadru poate stârni în cei mai puțin elegant îmbrăcați dorința de a-i imita pe cei mai luxoși, poate fi atribuit greșitei râvne a firilor astfel predispuse. Faceți abstracție de elementul alcool, atât de insistent și de exclusiv condamnat, și nimeni nu va mai putea nega

frumusețea și însuflețirea ce ar rămâne. Dovadă stă plăcerea cu care simt privite restaurantele noastre modeme, frecventate de lumea elegantă.

Dar toate acestea există: sălile strălucitoare, lumea extrem de elegantă și avidă, palavrele meschine și egocentrice, denotând o gândire dezordonată, care rățăcește la voia întâmplării, setea de lumină, exhibiție și lux; toate acestea nu se poate să nu-i pară ciudate și bătătoare la ochi celui ce se află afară, sub senina lucire a stelelor veșnice. Noaptea, sub stele, în bătaia vântului, cât de artificială pare floarea ce înflorește aici, o ciudată, scânteietoare floare de noapte, o floare a plăcerii, cu parfum amețitor, atrăgând insectele, o floare otrăvită de insecte.

— Îl vezi pe individul care intră acum? zise Hurstwood, aruncând o privire unui domn care tocmai intrase pe ușă, purtând un joben și un veston Prince Albert; avea obraji dolofani și roșii ai unuia care mănâncă bine.

— Nu, unde? întrebă Drouet.

— Uite, spuse Hurstwood, arătând din priviri direcția, cel de colo, cu joben.

— A, da, zise Drouet, prefăcându-se acum că nu se uită într-acolo. Cine e?

— Ăsta-i Jules Wallace, spiritistul.

Drouet îl urmări din ochi, cu mult interes.

— Nu ți se pare că nu prea are aerul unuia care vede spirite?

— Știu și eu, răspunse Hurstwood. Are însă bani, și făcu aproape imperceptibil cu ochiul.

— Nu prea cred eu în d'alde astea, zise Drouet. Dumneata crezi?

— Poți să știi? zise Hurstwood. S-ar putea să fie ceva. Pe mine, unul, nu mă interesează. Ca să nu uit te duci undeva astă seară?

— La *Groapa din pământ*, zise Drouet, numind comedia de mare succes a zilei.

— Atunci ar fi bine s-o iei din loc. E opt și jumătate, zise Hurstwood, scoțând ceasul.

Mulțimea se rărise văzând cu ochii, unii plecau la teatre, alții către cluburile lor, iar alții se îndreptau către cea mai fascinantă dintre plăceri (cel puțin pentru tipul de bărbat prezent acolo): femeile.

— Da, mă duc, zise Drouet.

— Treci pe-aici după spectacol. Am ceva să-ți arăt, îi spuse Hurstwood.

— Bine, zise Drouet, încântat.

— N-ai niciun angajament pentru astă-seară?

— Nimic.

— Ei, atunci treci pe-aici.

— Vineri, când veneam încoace, am dat peste o bomboană de fetiță în tren. Așa e, zău, trebuie să mă duc să-i fac o vizită până nu plec iar.

— A, mai las-o-ncolo, își dădu cu părerea Hurstwood.

— Ascultă ce-ți spun, e nostimă foc, stăruie Drouet, căutând să-și impresioneze prietenul.

— Te văd la douăsprezece, îi aminti Hurstwood.

Bine, răspunse Drouet, îndreptându-se către ieșire.

Astfel fu zvârlit ca o minge, în joacă, numele lui Carrie, în acest loc cum nu se poate mai frivol și mai vesel, și asta tocmai în clipa în care mica truditoare gemea la gândul sorții ei nedrepte, aproape inseparabil legată de primele faze ale vieții pe care o trăise până atunci.

Capitolul 6

MAȘINA ȘI FECIOARA: UN CAVALER AL ZILELOR NOASTRE

În locuința surorii sale, Carrie observă în acea seară un nou aspect al atmosferei ce domnea aici. Faptul că apartamentul era neschimbat, pe când sentimentele ei erau altele, o făcu să cunoască mai bine caracterul acestui joc. Judecând după buna dispoziție arătată de Carrie la început, Minnie se aștepta să-i povestească lucruri destul de îmbucurătoare. Hanson presupunea că fata trebuie să fie mulțumită.

— Ei, întrebă el, când intră din hol, în îmbrăcămintea lui de lucru, privind-o pe Carrie prin ușa sufrageriei, cum ți-a mers?

— Ah, spuse Carrie, e cam greu. Nu-mi place.

Avea ceva în înfățișarea ei care arăta mai limpede decât orice vorbe că era obosită și dezamăgită.

— La ce te-au pus să lucrezi? întrebă Hanson, zăbovind o clipă înainte de a se îndrepta spre baie.

— La o mașină, răspunse Carrie.

Se vedea bine că nu-l interesa prea mult, ci doar din punctul de vedere al bunului mers al gospodăriei. Era oarecum iritat că norocul nu-i scosese în cale lui Carrie ceva care să-i fie pe plac.

Minnie își vedea de treabă cu mai puțină bună dispoziție de când se întorsese soră-sa. Sfârâitul cârnii în tigaie nu i se mai părea la fel de plăcut de când Carrie își rostise nemulțumirea. Pentru biata fată, singura alinare după toată această zi ar fi fost un cămin plăcut, o primire înțelegătoare, o cină veselă și cineva care să-i spună „Ei, lasă, mai rabdă puțin. Ai să găsești ceva mai bun”. Dar tot ce-o întâmpina aici avea gust de cenușă. Începu să-și dea seama că îi considerau plângerea neîndreptățită și că se așteptau să lucreze înainte fără a crâcni. Știa că urma să plătească patru dolari pentru masă și casă și i se păru că alături de acești oameni o aștepta un trai nespus de searbăd și întunecat.

Minnie nu era o prietenă pentru sora ei mai mică, femeia îmbătrânise prea mult. Gândurile-i așezate se adaptaseră cu gravitate stării sale. Iar

Hanson, de avea cumva gânduri plăcute sau sentimente vesele, știa să le ascundă, ca și cum tot ce se petrecea în mintea lui n-ar fi avut nevoie de vreo expresie fizică. Era calm ca o odaie nelocuită. Carrie, pe de altă parte, avea sânge tânăr și oarecare imaginație. Ziua primei iubiri, gingășiile dragostei, pentru ea erau încă ascunse în viitor. Se putea gândi la o mulțime de lucruri pe care i-ar fi plăcut să le facă, la rochii pe care i-ar fi plăcut să le poarte, la locuri unde i-ar fi plăcut să meargă. Iată lucrurile care o preocupau, iar faptul că nu se găsea nimeni aici care să-i evoce aceste preocupări sau să le primească, dovedind o minimă înțelegere, îi dădea mereu senzația unei împotriviri.

Depănând și lămurindu-și întâmplările zilei, uitase că s-ar fi putut să vină Drouet. Acum, când vedea cât de puțină înțelegere aveau sora și cumnatul ei, spera că el nu va veni. Nu știa exact ce ar fi putut face sau spune, presupunând că ar fi vizitat-o. După cină își schimbă rochia. Îngrijit îmbrăcată, era acum o fată drăgălașă, cu ochi mari și gură tristă. Chipul ei exprima un amestec de așteptare, nemulțumire și descurajare. Se mai învârti o vreme înapoi și încolo și, după ce așezară la loc vasele, mai stătu puțin de vorbă cu Minnie, apoi se hotărî să coboare în fața porții. Dacă va veni Drouet, îl va putea întâmpina acolo. Când își puse pălăria

pentru a se duce jos, fața păru a i se mai lumina puțin.

— Carrie nu-i prea mulțumită de slujba pe care și-a găsit-o, îi spuse Minnie bărbatului ei, când acesta intră pentru câteva minute în sufragerie, cu ziarul în mână.

— Ar trebui s-o păstreze o vreme, răspunse Hanson. A coborât?

— Da, zise Minnie.

— În locul tău, aș sfătui-o s-o păstreze. S-ar putea să caute săptămâni întregi iară să mai dea de altceva.

Minnie răspunse că așa va face, după care Hanson se apucă de citit ziarul.

— În locul tău, mai spuse el într-un târziu, n-aș lăsa-o jos, la poartă. Nu face impresie bună.

— Am să-i spun, zise Minnie.

Forfota străzilor continuă multă vreme s-o intereseze pe Carrie. Nu înceta să se întrebe unde se vor fi ducând oamenii din trăsuri și care vor fi distracțiile lor. Imaginația ei străbătea un domeniu foarte îngust, întorcându-se mereu la bani, înfățișare, îmbrăcăminte, petreceri. Îi mai trecea prin cap câte o amintire îndepărtată din Columbia City sau o năpădeau gânduri amare în legătură cu întâmplările zilei, dar în genere mica lume din jur îi absorbea atenția.

Pe când stătea acolo, Hanson coborî să cumpere o pâine de la brutăria de jos. Apartamentul lor se afla la etajul al treilea.

Carrie nu-l văzu decât când ajunse chiar lângă ea.

— Mă duc după pâine, fu tot ce-i spuse, în șoaptă.

În clipa aceea se dovedi puterea de transmitere a gândului. Deși Hanson coborâse într-adevăr după pâine, era preocupat să vadă și ce face Carrie. De îndată ce se apropiase de ea cu acest gând, fata îl simțise. Firește că nu-și dădea seama cum ajunsese la concluzia asta, dar nu mai puțin adevărat era că în exact acea clipă se ivi în sufletul ei cea dintâi pornire conștientă de antipatie față de dânsul. Acum știa bine că nu-i place acest om. Avea o fire bănuitoare.

Adesea un gând schimbă înfățișarea lumii. Cursul gândurilor fiindu-i tulburat, nu mult după ce Hanson suise scările îl urmă și ea. Își dăduse seama, pe măsură ce treceau sferturile de oră, că Drouet nu va veni și era puțin contrariată. Avea oarecum sentimentul că a fost părăsită, că nu prețuia îndeajuns pentru el. Se întoarse în apartamentul lor unde era liniște deplină. Minnie cosea la lumina unei lămpi de masă. Hanson se culcase. Copleșită de oboseală și dezamăgire, Carrie spuse doar că se duce și ea să se culce.

— Da, ai face bine. Știi că trebuie să te scoli devreme. Dimineața nu fu mai plăcută. Hanson tocmai plecase când intră Carrie, venind dinspre camera ei. În timp ce-și beau ceaiul, Minnie

încercă să stea de vorbă cu soră-sa, dar nu prea găseau subiecte de interes comun. Ca și în dimineața trecută, Carrie merse pe jos până în cartierul comercial, căci începea să-și dea seama că cei patru dolari și jumătate nu-i vor ajunge nici măcar pentru tramvai după ce-și va fi plătit întreținerea. Părea un aranjament mizerabil. Dar, cum se întâmplă totdeauna, lumina dimineții topi primele griji și îndoieli ale zilei.

La fabrica de încălțăminte, Carrie petrecu o zi lungă, care

istovi totuși în mai mică măsură decât precedenta, dar care

se înfățișă sub un aspect oarecum nou. Supraveghetorul-șef, făcându-și turul de inspecție, se opri la mașina ei.

— Dumneata de unde ai venit?

— Domnul Brown m-a angajat, răspunse ea.

— Da, așa, el te-a angajat? Ai grijă să meargă treaba. Fetele de la mașini îi făcură o impresie proastă. Păreau mulțumite cu soarta lor și, într-un anume sens, erau cât se poate de banale. Carrie avea mai multă imaginație decât ele. Nu era învățată cu limbajul lor de mahala. În materie de îmbrăcăminte avea un gust înnăscut, mult mai ales decât al lor. Îi era silă s-o audă pe fata de lângă ea, înăsprită de viață. O auzi spunându-i vecinei:

— Am s-o dau dracului de treabă. Cu leafa asta de mizerie, dacă mai stau și târziu noaptea, îmi ruinez de tot sănătatea.

Cu bărbații, fie tineri, fie bătrâni, erau foarte slobode și se hârjoneau cu grosolănie, ceea ce la început o stânjenea pe Carrie. Văzu că era considerată de aceeași teapă cu ele și i se vorbea ca atare.

— Hei, i se adresa în pauza de prânz unul dintre bărbații cu mâini groase, care lucrau la pingele, ești pe cînste, păpușico!

Se aștepta, desigur, să audă obișnuitul: „Hai, cară-te!”. Când Carrie se depărta de el fără să-i răspundă nimic, omul se fâstâci și se retrase, rânjind stingherit.

În acea seară se simți și mai singură acasă, atmosfera mohorâtă de acolo era tot mai greu de îndurat. Își dădea seama că soții Hanson nu se întâlneau cu prietenii decât arareori sau chiar niciodată. Pe când stătea la poarta casei și privea afară, îndrăznise să facă vreo câțiva pași în jur. Mersul ei grațios și leneș atrăsese atenția, o atenție supărătoare, dar obișnuită. Fu cam uluită de îndrăzneala unui bărbat bine îmbrăcat, de vreo treizeci de ani, care trecea pe stradă; când o privi, încetini pasul, se uită înapoi și spuse:

— Ai ieșit să te plimbi nițel astă-seară?

Carrie îl privi nespus de mirată, apoi găsi destulă prezență de spirit pentru a-i răspunde:

— Nu vă cunosc. Și, întorcându-i spatele, o luă din loc.

— A, nu face nimic, spuse celălalt, cu amabilitate.

Carrie nu-i mai răspunse, ci porni grăbită spre casă, cu răsuflarea tăiată. Deslușise în privirea acelui om ceva care o speriase.

Restul săptămânii se scurse cam în același fel. În vreo două seri se simți prea obosită pentru a se întoarce pe jos acasă și cheltui bani cu tramvaiul. Nu era prea rezistentă și, din pricină că ședea mult aplecată, o dureau spatele. Într-o seară se culcă înaintea lui Hanson.

Transplantarea nu dă totdeauna rezultate bune nici la flori, nici la fetele tinere. Chiar pentru continuarea unei creșteri normale e nevoie uneori de un teren mai fertil, de o atmosferă mai prielnică. Ar fi mers mai bine dacă aclimatizarea s-ar fi făcut treptat, într-un chip mai puțin rigid. Ar fi fost mai bine pentru ea să nu fi găsit atât de repede o ocupație și să fi văzut mai de aproape orașul, pe care era neîncetat preocupată să-l cunoască.

În prima dimineață ploioasă, constată că nu are umbrelă. Minnie îi împrumută o umbrelă uzată de-a ei. Din vanitate, Carrie se necăji când o văzu și se duse la imul din marile magazine universale și-și cumpără o umbrelă, epuizând un dolar și un sfert din micul ei capital.

— De ce-ai făcut asta, Carrie? o întreabă Minnie, când o văzu cu umbrela.

— Fiindcă-mi trebuia, spuse Carrie.

— Fată fără minte!

Deși nu-i răspunse, îi fu necaz pe soră-sa. N-avea de gând să fie o biată lucrătoare de atelier ca toate celelalte și nu vedea de ce soră-sa și cumnatu-său ar gândi astfel despre dânsa.

În prima sâmbătă seara, Carrie își plăti întreținerea: patru dolari. Minnie avu o zvâcnire a conștiinței când luă banii, dar dacă ar fi primit mai puțin, n-ar fi știut cum să se justifice față de Hanson. Acest om de treabă dădu, din ziua aceea, cu un zâmbet de satisfacție, exact patru dolari mai puțin pentru cheltuielile gospodăriei. Se gândea să mărească ratele către întreprinderea de Construcții pe Credit. Cât despre Carrie, ea se frământa să găsească soluția cum să-și procure îmbrăcămintea și distracțiile cu cincizeci de cenți pe săptămână. Atâta mai suci și răsuci această întrebare în mintea ei, până ajunse la un stadiu de rebeliune.

— Mă duc să mă plimb nițel pe stradă, spuse Carrie.

— În locul tău nu m-aș duce, spuse Minnie.

— Vreau să văd ceva, zise Carrie și, după tonul fetei, își dădură seama pentru prima oară că nu se simțea bine când se afla împreună cu ei.

— Ce-i cu ea? întrebă Hanson când Carrie se duse în odaia din față să-și ia pălăria.

— Nu știu, zise Minnie.

— De, s-ar cuveni să fie mai înțeleaptă și să nu se plimbe singură.

Până la urmă, Carrie nu se îndepărtă prea mult. Se întoarse și stătu la poartă. A doua zi se duseră la plimbare în parcul

Garfield, dar lui Carrie nu-i făcu plăcere. Își dădea semna că e prea prost îmbrăcată. În ziua următoare, în atelier, auzi fetele povestind cu multă vervă și imaginație despre distracțiile lor obișnuite. Petrecuseră, fuseseră fericite. În câteva rânduri plouă și trebui să cheltuiască cu tramvaiul. Într-o seară ploaia o udă până la piele, în timp ce se grăbea să prindă tramvaiul spre strada Van Buren. Toată seara aceea șezu singură la fereastra odăii din față, privind gânditoare în stradă, unde luminile se răsfrângeau în caldarâmul ud. Avea destulă imaginație pentru a fi amărâtă.

Sâmbăta următoare plăti iar patru dolari și, deznădăjduită, vârî în buzunar cei cincizeci de cenți ce-i rămâneau. Începuse să stea de vorbă cu unele dintre fetele de la atelier. Află astfel că din ce câștigau puteau cheltui pentru propriile nevoi mai mult decât dânsa. Aveau prieteni care le duceau să se distreze, tineri pe care, de când cu experiența ei cu Drouet, Carrie îi considera mai de soi. Ajunse să nu-i mai poată suferi pe

băiețandrii prostănaci de la fabrică. Printre ei nu era niciunul cât de cât de soi. Nu le vedea decât înfățișarea din zilele de lucru.

Veni o zi când peste oraș suflă cel dintâi vânt vestitor al iernii. Gonea norii pufoși pe cer, trăgea dâre lungi și subțiri de fum din coșurile înalte, se învoldura în pale aprige și neașteptate pe străzi și pe la colțuri. Pentru Carrie se ridică acum problema îmbrăcăminte de iarnă. Ce era de făcut? N-avea nicio haină mai călduroasă, nici pălărie, nici ghete. Îi era greu să discute cu Minnie despre asta, dar în cele din urmă își luă inima în dinți.

— Nu știu cum o să fac rost de îmbrăcăminte, spuse într-o seară, pe când ședeau împreună. Îmi trebuie o pălărie.

Minnie luă o înfățișare gravă.

— De ce nu-ți păstrezi o parte din bani, ca să-ți cumperi? spuse ea, întrebându-se însă cu îngrijorare cum se va descurca fără banii pe care-i primea de la Carrie.

— Așa aș face, o săptămână, două, dacă n-ai nimic împotrivă.

— Ai putea să dai doi dolari?

Carrie încuviință degrabă, bucuroasă să curme situația neplăcută și simțindu-se generoasă acum, că vedea o ieșire. Cu moralul restabilit, începu să facă socoteli. Îi trebuia mai întâi de toate o pălărie. Nu află niciodată cum îi explicase Minnie lui Hanson situația. El nu pomeni o vorbă,

dar în atmosferă pluteau gânduri care lăsau în urma lor senzații neplăcute.

Noul aranjament poate că i-ar fi fost de folos, dacă nu intervenea boala. Într-o după-amiază, pe când Carrie umbla tot fără jachetă, prinse a sufla un vânt rece, după ploaie. Ieșise din atelierul încălzit pe la șase și când o izbise vântul începuse să tremure. În dimineața următoare strănuta; plecând de acasă, răceala se înrăutăți. În cursul zilei începură s-o doară oasele și se simțea buimacă. Spre seară era bolnavă de-a binelea. Când ajunse acasă, n-avea pic de poftă de mâncare. Minnie băgă de seamă cât era de abătută și o întrebă ce are.

— Nu știi, răspunse Carrie, mi-e tare rău.

Nu se dezlipea de sobă, îi clănțăneau dinții și se simțea cât se poate de rău când se duse la culcare. Dimineața următoare avea febră mare de tot.

Minnie era foarte amărâtă din pricina asta dar continua să se arate plină de bunăvoință. Hanson spuse că poate ar fi mai bine ca fata să se întoarcă la părinți pentru câțva timp. După trei zile, când se sculă din pat, era de la sine înțeles că-și pierduse slujba. Se apropia iarna, îmbrăcăminte calduroasă nu avea și, pe deasupra, mai rămăsese și fără lucru.

— Știi și eu, spuse ea. Să mă duc în oraș luni, să văd dacă nu găsesc ceva.

Străduințele ei fură și mai prost răsplătite în această nouă încercare. N-avea nicio haină potrivită pentru toamnă. Ultimii bani și-i cheltuisese pe o pălărie. Timp de trei zile umblă de colo până colo, pierzându-și tot curajul. Atmosfera din casa soră-sii deveni curând de neîndurat. În fiecare seară îi era groază când se gândea că trebuie să se înapoieze acolo. Hanson era atât de rece! Știa că situația asta nu mai putea dura multă vreme. Va trebui să renunțe și să se întoarcă la Columbia City.

În cea de-a patra zi rămase toată ziua în oraș; împrumutase zece cenți de la Minnie pentru prânz. Umblase după lucru prin locurile cele mai modeste, fără niciun succes însă. Se oferise chiar și ca chelneriță într-un mic restaurant unde văzuse un anunț în geam, dar aveau nevoie de o fată cu experiență. Din cale-afară de abătută, înainta prin șuvoiul compact de oameni necunoscuți. Deodată o mână o apucă de braț și o răsuci.

— Extraordinar! exclamă un glas. Din prima ochire îl recunosc pe Drouet. Fața lui rumenă strălucea de bucurie. Era întruchiparea luminii și a bunei dispoziții. Ce mai faci, Carrie? Păpușico! Pe unde umbli?

Carrie zâmbi sub această irezistibilă revărsare de bunăvoință și voioșie.

— Am ieșit după treburi.

— Închipuie-ți că te-am zărit de peste drum, de colo. Mi s-a părut că ești dumneata. Tocmai aveam de gând să-ți fac o vizită. Ia spune, ce mai faci?

— Sunt bine, răspunse Carrie zâmbind.

Drouet o privi cu atenție și văzu că nu prea arăta grozav.

— Așa, spuse el, mi-ar plăcea să stăm de vorbă. Te duci undeva anume?

— Nu, acum nu, zise Carrie.

— Hai să mergem să mâncăm ceva în oraș, dom Te! Ce mă bucur că te văd!

Parcă i se luase o piatră de pe inimă, atât de bine se simțea în atmosfera de voioșie pe care o emana acest om, în atenția și grija cu care o învăluia, de aceea primi bucuroasă propunerea lui, deși cu oarecare rezervă.

— Haide, spuse el, luând-o de braț, și în acest cuvânt era atâta prietenie exuberantă, încât se simți pătrunsă de căldură până în adâncul inimii.

Merseră pe strada Monroe spre vechiul restaurant Windsor, care pe atunci era un local mare și confortabil, cu o bucătărie excelentă și un serviciu foarte bun. Drouet alese o masă chiar lângă geam, de unde se putea vedea furnicarul străzii. Îi plăcea, pe când mânca, să vadă și să fie văzut.

— Ei, întrebă după ce-o instală comod pe Carrie și se așează și el, ce vrei să iei?

Carrie parcurse cuprinzătorul meniu pe care i-l înmână chelnerul, fără să se gândească ce anume să comande; îi era foarte foame și toate câte le vedea înșirate acolo îi stârneau pofta, dar prețurile mari o uluiau. „Pui de primăvară pane, șaptezeci și cinci. Mușchi cu sos *champignons*, unu douăzeci și cinci”. Auzise vag despre astfel de mâncăruri dar i se părea ciudat să comande după o listă.

— Las' că aranjez eu! exclamă Drouet. Pst! Chelner!

Chelnerul în raionul căruia era masa lor, un negru cu pieptul vânjos și fața rotundă, se apropie și-și plecă urechea.

— Da, domnule, încuviință negrul, dând din cap.

— Mușchi cu sos *champignons*, spuse Drouet. Roșii umplute.

— Da.

— Cartofi noi, prăjiți.

— Sparanghel.

— Prea bine.

— Și cafea.

Drouet se întoarse către Carrie:

— N-am luat nimic în gură de azi-dimineață. Adineauri am sosit de la Rock Island. Tocmai mă duceam să mănânc când te-am zărit. Carrie nu contenea să zâmbească. Ce-ai mai făcut? continuă el. Povestește-mi tot. Cum îi merge surorii dumitale?

— E bine, răspunse Carrie la ultima întrebare.
El o privi cercetător.

— Ia spune-mi, întrebă apoi, nu cumva ai fost bolnavă?

Carrie dădu din cap.

— Ei! Se poate una ca asta? Mai mare rușinea!
Nu prea arăți bine. Am văzut eu că ești cam palidă! Ce-ai făcut?

— Am lucrat, zise Carrie.

— Nu mai spune! Ce anume?

Îi povesti totul.

— Rhodes, Morgenthau & Scott. Păi, cunosc firma asta. Colo sus, în Fifth Avenue, nu-i așa? E un concern cărpănos. Ce te-a făcut să te angajezi acolo?

— N-am putut găsi altceva, spuse Carrie cu sinceritate.

— Ei, ăsta-i o infamie. N-ar trebui să lucrezi la de-alde ăștia. Au atelierele chiar în spatele magazinului, nu?

— Da, zise Carrie.

— Nu-i o firmă de soi, spuse Drouet. Și, în tot cazul, n-ar trebui să accepți o asemenea muncă.

Vorbi cu volubilitate, punând întrebări, dând amănunte despre sine însuși, spunându-i cât era de bun restaurantul, până când, în cele din urmă, chelnerul veni cu o tavă imensă pe care se îngrămădeau, fierbinți și mirosind îmbietor, felurile de mâncare comandate. Drouet excela în arta de a servi. Îl prindea deosebit de bine

decorul de damasc alb și de argintărie al mesei, mânuia cu dibăcie furculița și cuțitul. Pe când tăia carnea, inelele lui parcă vorbeau. Când se întindea să servească din tavă, să rupă pâinea, să toarne cafeaua, costumul lui nou foșnea plăcut. O servi pe Carrie cu o farfurie plină ochi. Transmise trupului ei căldură sufletească, până ce ea deveni cu totul alta. Era cu adevărat „un băiat de viață”, cum se obișnuiește să se spună, și o captivă cu desăvârșire pe Carrie.

Ea, care se luptase neputincioasă cu norocul, accepta acum cu naturalețe această întorsătură fericită. Nu se prea simțea la largul ei, dar sala spațioasă o liniștea și priveștea de afară, cu șuvoiul de lume bine îmbrăcată, i părea minunată. „Ah, ce important este să ai bani! Să poți să vii să mănânci aici! Drouet e probabil bogat. Călătorește, poartă un costum atât elegant, e atât de puternic și mănâncă în asemenea localuri luxoase!” Părea un bărbat atât de remarcabil, încât Carrie se minuna că-i acordă atenție și e atât de prietenos.

— Vasăzică ți-ai pierdut slujba fiindcă te-ai îmbolnăvit! Și-acum, ce-ai să faci? întrebă el.

— Să mai caut, și spunând asta prin ochii ei trecu umbra mizeriei ce-avea să se țină de urmele ei ca un câine flămând, de îndată ce va ieși din acest restaurant luxos.

— Aș! nu, degeaba, nu asta trebuie să faci. De când cauți?

— De patru zile, răspunse ea.

— Auzi dumneata! zise el, ca și cum s-ar fi adresat cuiva nevăzut. N-ar trebui să accepți o asemenea muncă. Nu câștigă nimic fetele astea care se angajează ca lucrătoare în ateliere. Și făcu din mână un gest de dispreț la adresa lor. Ce, din asta poți să trăiești?

Avea o purtare cu adevărat frățească.

După ce-și spuse părerea asupra acestui soi de muncă, porni pe altă cale. Carrie era într-adevăr foarte drăguță. Chiar așa, în îmbrăcămintea ei sărăcăcioasă, se vedea că are un trup frumos și niște ochi mari, cu o expresie fermecătoare. Drouet o privea și gândurile lui își nimereau ținta, căci ea îi simțea admirația, o admirație puternic susținută de generozitatea lui, de buna lui dispoziție. Simțea că omul acesta îi e simpatic, că ar putea să-i placă mereu. Mai era ceva, chiar mai intens, care vibra în adâncul sufletului ei, ca o coardă ascunsă. Privirile lor se întâlneau mereu și atunci curentul de simțiri reciproce se stabilea pe deplin.

— De ce nu rămâi în oraș, să mergi cu mine la teatru? spuse el, apropiindu-și scaunul. Masa nu era prea lată.

— O, nu pot, zise ea.

— Ce faci astă-seară?

— Nimic, răspunse ea, cam sec.

— Nu-ți place acolo unde stai, nu-i așa?

— Știu și eu...

— Ce-ai să faci dacă nu găsești de lucru?

— Bănuiesc c-am să mă-ntorc la Columbia City.

Spusese asta cu un ușor tremur în glas.

Într-un fel, Drouet exercita asupra ei o influență destul de puternică. Ajunseră să comunice unul cu altul fără cuvinte; el își dădu seama de situația ei, iar ea, de faptul că o înțelegea.

— Nu, zise Drouet, să nu faci una ca asta! în glasul lui se simțea o simpatie sinceră. Lasă-mă să te ajut! Am să-ți dau niște bani.

— A, nu! zise ea, rezemându-se de spătarul scaunului.

— Dar ce-ai să te faci? întrebă el.

Ea căzuse pe gânduri și clătina încet din cap.

Drouet o privi cu destul de multă duioșie pentru un individ ca el. Avea în buzunarul vestei câteva bancnote răzlețe, hârtii de zece dolari. Moi cum erau, le cuprinse fără zgomot între degete și le mototoli în pumn.

— Haide, am să te-ajut să ieși la capăt. Ia-ți ceva de îmbrăcat.

Era prima aluzie pe care o făcea în această privință și Carrie își dădea seama cât de nepotrivit era îmbrăcată; în felul lui prea direct de-a fi atinsese coarda cea mai sensibilă. Buzele fetei tremurară ușor.

Mâna i se odihnea pe masă. Erau singuri de tot în colțul lor și Drouet își așază mâna lui mare și caldă peste a ei.

— Haide, Carrie, spuse, cum poți să te descurci singură? Lasă-mă să te ajut.

Îi strângea mâna cu gingășie. Ea încercă s-o tragă înapoi. Atunci i-o prinse și i-o ținu strâns și Carrie nu se mai împotrivi. Apoi îi strecură sub palmă bancnotele și când ea încercă să protesteze, îi șopti:

— Ți-i împrumut. Nu-i nimic. Ți-i împrumut.

Până la urmă o convinse. Carrie se simțea acum legată de el printr-un sentiment ciudat. Ieșiră din restaurant; el o însoți, tot discutând, până departe, în cartierul de sud al orașului, către strada Polk.

— Nu-i așa că nu vrei să stai cu oamenii aceia? spuse el la un moment dat, într-o doară. Ea auzi întrebarea, dar nu o impresiona prea mult. Vino mâine în oraș, să mergi cu mine la un matineu. Da?

Carrie se codi câțva timp, dar în cele din urmă primi.

— Să nu mai umbli după slujbă. Să-ți cumperi o pereche de botine frumoase și o jachetă.

Până să plece Drouet, aproape că nici nu se gândise la ce complicații se expunea. Alături de omul acesta avea și ea aceeași dispoziție optimistă, găsea fără nicio greutate soluțiile.

— Să nu-ți pese de cei de-acasă! îi spuse el când își luă rămas-bun. Am să te ajut eu.

Carrie se despărți de Drouet cu sentimentul că un braț puternic răsărise în fața ei spre a-i înlătura toate necazurile. Banii pe care îi acceptase erau două bancnote moi, verzi și frumoase, de câte zece dolari.

Capitolul 7

ISPITA UNEI VIEȚI MAI BUNE: FRUMUSEȚEA VORBEȘTE DE LA SINE

Cei mai mulți dintre oameni vor trebui să se lămurească și să înțeleagă adevăratul sens al banului. Când fiecare va fi conștient din proprie experiență că banul reprezintă ceva care se cuvine fiecăruia din punct de vedere moral și că trebuie acceptat drept energie onest acumulată și nu ca un privilegiu uzurpat, atunci multe din nedreptățile noastre sociale, religioase și politice vor lua sfârșit pentru totdeauna. Cât despre Carrie, ea nu avea decât o idee vagă și comună despre însemnătatea morală a banului. Vechea definiție: „Banii simt ceva ce au toți ceilalți și trebuie să am și eu”, ar fi exprimat cum nu se poate mai bine opinia ei în această privință. Ținea acum în mână două bancnote moi, verzi, de câte zece dolari și se simțea infinit mai bine

știind că le are. Acești bani însemnau prin ei înșiși o putere. Cineva cu felul ei de a gândi ar fi fost mulțumit să fie părăsit pe o insulă pustie, cu o grămadă de bani; numai după ce-ar fi îndurat îndelung foamea, ar fi învățat că în unele cazuri banul poate să nu aibă nicio valoare. Dar nici atunci n-ar fi dobândit conștiința valorii lui relative; singurul gând i-ar fi fost, fără îndoială, regretul de a poseda atâta putere fără s-o poată folosi.

Mergând înainte, după ce se despărțise de Drouet, biata fată tremura de emoție. Într-o oarecare măsură se simțea rușinată că se arătase atât de slabă încât primise banii, dar avea o nevoie atât de cumplită de ei, încât tot se bucura. Va avea în sfârșit, o jachetă nouă, frumoasă! Își va lua și ciorapi, o fustă, și așa mai departe, până ce, așa cum se întâmplase și cu salariul pe care contase, dorințele ei întrecură de două ori puterea de cumpărare a hârtiilor ce le avea în mână.

În sufletul ei se născuse o adevărată stimă față de Drouet. Pentru Carrie, și de fapt pentru toată lumea, el era un om drăguț, cu inima simțitoare. Nu urmărea nimic rău. Îi dăduse bani fiindcă avea suflet bun, fiindcă înțelegea nevoia în care se găsea Carrie. N-ar fi dat aceeași sumă unui tânăr sărman, dar era firesc ca soarta unui tânăr sărman să nu-l miște la fel ca aceea a unei fete sărace. Feminitatea ei îi influența

sentimentele. Purtarea lui izvora dintr-o dorință înnăscută. Totuși, oricărui cerșetor care și-ar fi ridicat ochii spre el și i-ar fi spus: „Fie-vă milă, domnule, mor de foame!” Drouet i-ar fi dat bucuros ceea ce se consideră firesc să se dea unui *cerșetor* și nu s-ar mai fi gândit la asta. N-ar fi făcut niciun fel de analize și de considerații filosofice. Mintea lui nu cunoștea de altfel procese care să fi meritat asemenea denumiri. Cu hainele lui bune și cu sănătatea lui robustă, nu era decât im fluture zglobiu, atras de lumină; în caz că și-ar fi pierdut situația, că s-ar fi abătut asupra lui unele din acele forțe care încurcă și zădărnicesc eforturile oamenilor, ar fi fost la fel de neajutorat ca și Carrie, la fel de neajutorat și demn de milă, dacă vreți, ca și ea.

Iar cât privește faptul că urmărirea femeile, Drouet nu le voia răul, de vreme ce nici prin gând nu-i trecea că legătura ce spera s-o întrețină cu ele le-ar fi putut fi dăunătoare. Îi plăcea să facă avansuri femeilor, să le vadă cedând farmecelor sale, dar nu pentru că ar fi fost un ticălos care urzea cu sânge rece planuri întunecate, ci pentru că dorința lui înnăscută îl mâna către aceasta, ca spre o supremă desfătare. Era vanitos, lăudăros, la fel de amăgit de veșmintele frumoase ca o fată prostuță. Un ticălos cu adevărat isteț l-ar fi putut duce de nas tot atât de lesne pe cât zăpăcea și el o lucrătoare nostimă. Rezultatele frumoase pe

care le obținea în negoț se datorau firii sale plăcute și reputației foarte bune a firmei pentru care lucra. Se agita printre oameni, dolda de entuziasm, fără să posede o forță care să fi meritat numele de intelect, fără gânduri așa-zis alese, fără sentimente constante. Sappho l-ar fi numit „porc”; Shakespeare i-ar fi zis: „voiosul meu flăcău”; bătrânul Carryoe îl considera un comis-voiajor capabil, cu succese demne de luat în seamă. Pe scurt, era pe cât de bun îl ducea capul.

Cea mai bună dovadă că acest om avea ceva leal care inspira încredere era faptul că tânăra Carrie acceptase să ia banii. Un suflet viclean și întunecat, cu intenții premeditate, n-ar fi izbutit să-i dea nici cincisprezece cenți sub masca prieteniei. Omul simplu știe destul de bine să se ferească. Natura a învățat jivinele câmpului să fugă când le amenință fără de veste o primejdie. Ea a pus în căpșorul lipsit de înțelepciune al veveriței teama înăscută de venin. Nu numai despre jivine stă scris: „Domnul păzește de rele făpturile sale”. Carrie nu era înțeleaptă și tocmai de aceea, ca și mielușica lipsită de minte, avea un instinct puternic. Instinctul autoapărării, viguros la toate făpturile de acest soi, nu se trezi decât foarte slab sau chiar deloc la avansurile lui Drouet.

Când Carrie îl părăsi, el se felicita de buna impresie ce i-o făcuse. Zău, era mai mare

rușinea ca o fată tânără s-o ducă atât de rău! Iarna bate la ușă și ea n-are îmbrăcăminte călduroasă. Grea situație! „Hai să mergem la Fitzgerald. Mă să luăm o havană.” Pași mai sprinten, gândindu-se la ea.

Carrie ajunsese acasă într-o dispoziție foarte bună, pe care cu greu o putea ascunde. Bani pe care-i avea puteau genera însă niște încurcături serioase. Cum să-și cumpere haina când Minnie știa că n-are bani? De cum puse piciorul în locuința soră-sii, lucrul acesta fu limpede pentru ea. Nu era cu puțință. N-ar fi fost în stare să găsească nicio explicație.

— Ce-ai făcut până la urmă? o întrebă Minnie, referindu-se la rezultatul alergăturii din cursul zilei.

Carrie nu cunoștea înșelăciunea mărunță, nu era în stare să simtă într-un fel și să spună exact contrariul. Putea și ea să mintă la nevoie, dar în cele din urmă tot în sensul sentimentelor ei. Așa că, în loc să se plângă, când de fapt ea era atât de mulțumită, zise:

— Mi s-a promis ceva.

— Unde?

— La magazinul Boston.

— Ceva sigur? întrebă Minnie.

— De, o să văd mâine, răspunse scurt Carrie, căci nu-i plăcea să lungească o minciună mai mult decât era necesar.

Minnie simțea atmosfera de bună dispoziție pe care o adusese Carrie. Crezu că acum era momentul s-o lămurească ce gândea Hanson despre încercarea ei de a se stabili la Chicago.

— Dacă s-ar întâmpla să nu găsești...

Se opri încurcată, neștiind cum să-și găsească mai bine cuvintele.

— Dacă nu găsesc mai repede ceva, cred c-am să mă-ntorc la Columbia City.

Minnie profită de faptul că însăși Carrie îi venise în ajutor.

— Sven crede c-ar fi cel mai bun lucru, peste iarnă.

Într-o clipă Carrie văzu limpede situația. Nu mai voiau s-o țină dacă n-avea de lucru. Nu i-o lua în nume de rău lui Minnie și nici lui Hanson. Acum, când ședea și rumega la cele ce-i spusese Minnie, îi părea bine că are banii lui Drouet.

— Da, spuse după câteva clipe, m-am gândit și eu la asta.

Dar nu-i explică lui Minnie că acel gând stârnise în ea toată împotrivirea de care o ființă asemenea ei era în stare. Ce însemna pentru ea Columbia City? îi știa pe dinafară toate străzile plicticoase și mărunte. Aici era orașul cel mare și plin de taine care continua s-o atragă ca un magnet. Ceea ce văzuse până acum îi dădea a înțelege câte posibilități existau aici. Să le întoarcă acum spatele și să își reia vechea viață

mărginită de acolo?! Aproape că-i venea să strige:... Nu și iar nu!"

Se întorsese devreme; se duse în odaia din față ea să poată chibzui. Ce putea face? Nu putea să-și cumpere ghetе noi și să le poarte în casa soră-si. Ar fi trebuit să pună deoparte, tot din cei douăzeci de dolari, bani pentru drum. Nu voia să împrumute de la Minnie. Și, pe de altă parte, cum ar fi putut să explice proveniența banilor? Bine ar fi fost dacă ar fi căpătat atâția cât să-i ajungă pentru a ieși din încurcătură.

Suci și răsuci problema pe toate fețele. Dacă rămânea la Minnie, mâine Drouet se va aștepta s-o vadă cu o jachetă nouă, și așa ceva era imposibil. Hanson și soră-sa așteptau ca ea să plece acasă; dorea și ea să plece de acolo, dar nu acasă. Când se gândea cum vor judeca faptul că avea bani fără să muncească începea să i se pară și ei îngrozitor că-i acceptase, îi era rușine. Toată aceasta situație o deprimea. Cât fusese cu Drouet, totul i se păruse grozav de limpede. Acum totul era atât de încâlcit, atât de deznădăjduit! Era chiar cu mult mai rău decât înainte, fiindcă posedea ceva ce i se păruse a-i fi de ajutor și totuși nu-i putea folosi.

Rămase atât de abătută încât în timpul cinei Minnie simți că iar trebuie să fi trecut printr-o zi grea. În cele din urmă se hotărî să-i înapoieze banii lui Drouet. Nu se cădea să-i ia. Se va duce în oraș mâine-dimineață și va căuta iar de lucru.

La prânz îl va întâlni pe Drouet, cum se înțeleseră, și-i va spune ce crede. După ce luă această hotărâre, inima i se întristă: era iarăși fata amărâtă de mai înainte.

Ciudat era că, de îndată ce ținea banii în mână, se simțea mai liniștită. Chiar după ce ajunsese la aceste triste concluzii tot reușea să-și uite când și când gândurile negre; atunci, cei douăzeci de dolari păreau ceva minunat, încântător. Ah, banii, banii, banii! Ce înseamnă să-i ai! Dacă ar avea mulți, cum s-ar limpezi toate!

În dimineața următoare se sculă devreme și plecă de îndată. Hotărârea de a umbla iar după o slujbă era destul de fermă; dar după toată frământarea ce i-o pricinuiseră banii pe care-i avea în buzunar, problema găsirii unui serviciu i se părea ceva mai puțin înspăimântătoare. Se duse în cartierul comerțului de angro, dar de câte ori se gândea să între să ceară de lucru la vreuna din marile întreprinderi pe lângă care trecea, îi pierrea curajul. „Ce lașă sunt”, își spuse ea. Ceruse de lucru atât de des! Știa că se va repeta vechea poveste. Mergea tot înainte. În cele din urmă se hotărî să între într-un loc, dar rezultatul fia cel obișnuit. Ieși de acolo cu sentimentul că o urmărea ghinionul; orice încercare era zadarnică.

Fără să gândească prea mult ajunse în strada Dearborn. Aici se afla marele magazin Fair,

străjuit de numeroasele-i camioane pentru livrat mărfurile, înțesat de o mulțime de cumpărători și cu un lung șir de vitrine împodobite. Toate astea o făcură să uite de gândurile ei negre. Aici visa să vină să-și cumpere lucruri noi. Acum, ca să-i mai treacă mâhnirea, va intra să privească. Să se uite la jachete.

Nu e nimic mai încântător decât această stare de mijloc în care oscilează uneori sufletul, când pe de o parte avem posibilitatea și ne ispitește dorința, iar pe de alta conștiința sau lipsa de hotărâre ne reține. Într-o astfel de dispoziție era Carrie când începu să se plimbe prin magazin, printre minunatele lucruri expuse. Cu prilejul primei ei treceri prin acest loc, își făcuse despre el o părere cum nu se poate mai bună. Acum se oprea la fiecă podoabă în parte. Inima ei de femeie ardea de dorința să le aibă. Cum ar arăta ea cu asta! Ce încântător i-ar sta astălaltă! Ajunse la secția de corsete și se opri într-o dulce visare în fața gingașelor îmbinări de culoare și dantelă expuse aci. Dacă ar izbuti să se hotărască, ar putea să aibă și ea, în câteva clipe, una din aceste minuni. Zăbovi la secția de bijuterii. Privi cerceii, brățările, agrafele, lănțișoarele. Ce n-ar fi dat să le aibă pe toate! Să fi avut unele din acele lucruri ar arăta și ea elegantă.

Cea mai mare ispită erau însă jachetele. Încă de la intrarea în magazin înclina hotărât către o

anumită hăinuță de culoarea tutunului, cu nasturi mari de sidef, care era foarte la modă în toamna aceea. Îi făcu nespuse plăcere să se convingă că asta era singura care-i venea bine. Se plimbă printre dulapurile cu vitrine și cuierele în care erau expuse jachetele și-și spunea cu mulțumire că aceea la care se gândise era cea mai potrivită. Șovăia întruna, aici încredințându-se că ar putea-o cumpăra imediat dacă ar voi, aici amintindu-și care era situația. În cele din urmă, văzu cu spaimă că ora prânzului se apropiase și ea nu făcuse nimic. Trebuie să se ducă să dea banii înapoi.

Drouet o aștepta în colț când ea sosi.

— Salutare, zise, unde este jacheta? Și coborând privirea: Și botinele?

Carrie avusese de gând să aducă vorba despre hotărârea ei într-un mod mai inteligent, dar această primire îi dădu peste cap toate planurile.

— Am venit să vă spun că nu pot să iau banii.

— A, vasăzică asta e? exclamă el. Bine, hai cu mine! Hai s-o luăm încolo, spre Partridge's.

Carrie mergea alături de el. Și deodată toată complicata urzeală de șovăieli și opreliști îi pieri din minte. Nu mai vedea care erau punctele atât de serioase ce avusese de gând să i le lămurească.

— Ai mâncat? Sigur că nu! Hai să intrăm aici!

Și Drouet păși într-unul din cochetele restaurante de dincolo de strada State, la Monroe.

— Nu pot să iau banii, spuse Carrie, după ce se aranjaseră într-un colț plăcut și Drouet comandase dejunul. Nu pot să port... acolo lucrurile pe care mi le-aș cumpăra. Ai mei ar... n-ar ști de unde le am.

— Și ce vrei să faci? zâmbi el. Să te lipsești de ele?

— Cred c-am să mă-ntorc la Columbia City, acasă, spuse ea obosită.

— Haide! exclamă el. Te-ai gândit prea mult la treaba asta. Îți spun eu ce să faci. Zici că nu poți să le porți acolo. De ce nu închiriezi o cameră mobilată? Ai să le lași acolo o săptămână.

Carrie clătină din cap. Fiind femeie, era firesc să găsească obiecții și să se lase convinsă. Iar el se cuvenea să înlăture șovăielile și să netezească drumul, dacă putea.

— De ce să pleci acasă?

— Ah, nu izbutesc să găsesc nimic aici.

— Rudele nu vor să te țină? ghici el.

— N-au cum, spuse Carrie.

— Îți spun eu ce-ai să faci! Ai să vii cu mine. Am să-ți port eu de grijă.

Carrie îl asculta pasivă. În starea în care era acum, parcă s-ar fi deschis o ușă și ar fi simțit o adiere binefăcătoare. Drouet părea să aibă o fire apropiată de-a ei.

Era un om plăcut: curat, bine făcut, frumos îmbrăcat și plin de înțelegere. Avea glasul unui prieten.

— Ce poți să faci dacă te-nfunzi iar la Columbia City? continuă el, trezind astfel în mintea ei imaginea searbădă a lumii pe care o părăsise. Acolo ai fi chiar un nimeni. Chicago e locul potrivit pentru dumneata. Poți să-ți găsești aici o cameră drăguță, îți mai cumperi îmbrăcăminte și apoi n-ai decât să te apuci de ceva.

Carrie privea prin geam furnicarul străzii. Iată-l, minunatul oraș, atât de mare și atât de frumos când nu ești sărac! O trăsură elegantă, cu o pereche de cai murgi, focoși, trecu purtând pe pernele ei o femeie tânără.

— Cu ce-ai să te alegi dacă te duci acasă? întrebă Drouet.

Întrebarea lui n-avea nimic echivoc. Pentru el problema era limpede. Își dădea prea bine seama că acasă ea n-avea nimic din lucrurile despre care el socotea că făceau ca viața să merite a fi trăită.

Carrie ședea nemișcată, privea mereu afară. Se întreba ce hotărâre să ia. Cumnatul și sora ei probabil că se așteptau să plece acasă chiar în săptămâna asta.

Drouet aduse vorba despre îmbrăcăminte pe care urma să și-o cumpere.

— De ce nu-ți iei o jachetă drăguță? Ți trebuie neapărat. Banii ți-i dau cu împrumut, nu-ți fă nicio grijă în privința asta. Poți să închiriezi o odaie unde să locuiești singură. Eu n-am să te incomodez.

Carrie vedea încotro bătea Drouet, dar nu-și putea exprima gândurile. Mai mult ca oricând, simțea cât era de neputincioasă în situația ei.

— Dac-aș putea găsi ceva de lucru! zise.

— Poate găsești, urmă el, dacă rămâi. Dacă pleci, n-ai să găsești. Zici că familia ta refuză să te mai țină. Ei, atunci de ce nu mi-ai da voie să-ți găsesc o cameră drăguță? N-am să te supăr cu nimic, nu te teme. Apoi, după ce te vei fi aranjat puțin, poate găsești ceva.

Privindu-i fața drăgălașă, găsea cu ușurință alte și alte argumente. Nici vorbă că era o fetiță încântătoare! Și din toată purtarea ei părea să aibă oarecare tărie de caracter. Nu era o fată de duzină, o lucrătoare oarecare. Nu era o găsculiță.

În fond, Carrie avea mai multă imaginație decât el și mai mult bun-gust. Mintea ei era mai ageră și acest fapt îi pricinuia și starea de depresie și sentimentul de singurătate, îmbrăcămintea ei modestă era îngrijită. Inconștient, avea o ținută grațioasă a capului.

— Crezi că s-ar putea să găsesc ceva?

— Simt sigur, răspunse Drouet, turnându-i ceai în ceașcă. Am să te-ajut.

Carrie îl privi, iar el râse liniștitor.

— Îți spun eu ce-avem să facem acum. Mergem la Partridge's și-ți alegi ce-ți trebuie. După aceea îți căutăm o cameră unde ai să-ți lași lucrurile. Și-apoi, diseară ne ducem la teatru.

Carrie clătină din cap.

— Bine, n-ai decât să te duci la rudele dumitale, după aceea. Cine te obligă să rămâi în cameră? O închiriezi și lași lucrurile acolo.

Ea continuă să șovăie la gândul acesta, până la sfârșitul mesei.

— Hai să mergem să vedem jachetele, spuse el.

Se duseră împreună. În magazin fură întâmpinați de strălucirea și freamățul lucrurilor noi, care puseră îndată stăpânire pe inimă ei. Datorită prânzului bun și prezenței lui Drouet care iradia voioșie, planul întocmit de el părea realizabil. Privi împrejur și dădu cu ochii de o jachetă la fel cu cea pe care o admirase la Fair. Când o ținu în mână îi păru și mai frumoasă. Vânzătoarea o ajută s-o probeze. Se întâmplă să-i vină ca turnată. Fața lui Drouet se luminează când văzu cu cât mai bine arăta acum. Era chiar elegantă.

— Îți vine perfect.

Carrie se rotea în fața oglinzii și nu se putea stăpâni să nu se bucure de înfățișarea ei. Obrajii i se rumeniseră de plăcere.

— Asta-i ce-ți trebuie. Hai, plătește-o.

— Costă nouă dolari, spuse Carrie.

— E-n regulă, ia-o, zise Drouet.

Vârî mâna în geantă și scoase una din bancnote. Vânzătoarea întrebă dacă rămâne cu haina pe ea și apoi se îndepărtă. În câteva minute se întoarse: gata, haina era a ei.

De la Partridge's, merseră la un magazin de încălțăminte unde Carrie încercă o pereche de botine. Drouet se uita la ea și, când văzu cât de frumos îi stăteau, spuse:

— Ia-le!

Dar Carrie clătină din cap. Se gândea să se întoarcă în locuința soră-sii. El îi mai cumpără o geantă, apoi o pereche de mănuși și o lăsa să-și cumpere singură ciorapii.

— Măine vii aici și-ți cumperi o fustă, îi spuse.

În tot ce făcea Carrie era o umbră de teamă și de îndoială. Cu cât se cufunda mai adânc în această complicație, cu atât încerca să-și închipuie că totul depindea de puținele lucruri pe care nu le făcuse încă. Atâta timp cât nu le făcuse, mai era o scăpare.

Drouet cunoștea o casă în bulevardul Wabash, unde erau camere de închiriat. Îi arată casa pe dinafară și spuse:

— De azi înainte ești sora mea.

Când fu vorba de alegerea camerei, aranja totul cu naturalețe, cercetându-le pe fiecare, criticând, dându-și cu părerea.

— Își va aduce bagajul într-o zi, două, îi spuse gazdei, care era foarte bucuroasă.

Când rămaseră singuri, Drouet nu-și schimbă deloc purtarea. Vorbea la fel de indiferent, ca afară, în stradă. Carrie lăsa acolo lucrurile cumpărate.

— Ascultă, spuse Drouet, ce-ar fi să te muți astă-seară?

— A, nu, nu pot!

— De ce nu?

— Nu vreau să plec de la ei chiar așa.

Pe când străbăteau bulevardul Wabash, el aduse iar vorba despre asta. Era o după-amiază caldă. Ieșise soarele și vântul se potolise. Discutând cu Carrie, o forță să-i redea mai exact, în amănunt, atmosfera din locuința soră-sii.

— Pleacă de acolo! izbucni el. N-o să le pară rău. Am să-ți ajut eu să te descurci.

Tot ascultându-l, fetei îi pieriră îndoielile. Avea să-i arate puțin orașul și apoi o va ajuta să-și găsească de lucru. Carrie își închipui într-adevăr că așa va face. El va călători iar ea va putea lucra.

— Uite ce e, zise el, du-te acolo, ia-ți ce vrei să-ți iei, și apoi pleacă.

Carrie se gândi îndelung. În cele din urmă primi. El o va aștepta în strada Peoria la opt și jumătate. La cinci și jumătate ajunse acasă; la șase, hotărârea ei era luată.

— Vasăzică nu ți-au dat locul? zise Minnie, referindu-se la cele povestite de soră-sa despre magazinul Boston.

Carrie o privi cu coada ochiului.

— Nu, răspunse.

— Cred că nu mai axe rost să cauți în toamna asta, zise Minnie.

Carrie tăcu.

Venind acasă, Hanson se arătă la fel de tăcut ca de obicei. Se spălă fără să scoată o vorbă, apoi se duse să-și citească ziarul. În timpul cinei, Carrie se simți tulburată. Asta din pricina încordării destul de mari pricinuite de planurile ei și datorită senzației din ce în ce mai puternice că e o intrusă în acea casă.

— N-ai găsit nimic, hm? spuse Hanson.

— Nu.

El își vârî iar nasul în farfurie, rumegând gândul că acum avea o povară pe cap. Trebuie să se întoarcă la Columbia City și pace! Odată plecată, n-avea să se mai înapoieze la primăvară.

Cu toate că era înspăimântată de ceea ce avea să facă, gândul că starea aceasta va lua sfârșit o liniștea pe Carrie. Nu vor regreta plecarea ei! Hanson, mai cu seamă, va fi bucuros. Puțin are să-i pese ce se alege de ea.

După cină se duse în baie, unde n-o putea deranja nimeni și scrisese un bilet.

*Rămâi cu bine, Minnie. N-am să plec acasă.
Voi mai rămâne o perioadă în Chicago și voi*

căuta de lucru. Nu te îngrijora. Totul se va termina cu bine.

În camera din față, Hanson își citea gazeta. Ca de obicei, ea îi ajută soră-si să strângă vasele și să aranjeze prin bucătărie. Apoi zise:

— Mă duc să stau puțin jos, la poartă.

Își stăpânea cu greu tremurii glasului. Minnie își aminti că asta-l nemulțumea pe Hanson.

— Sven este de părere că nu face impresie bună să stai acolo, spuse ea.

— Da? zise Carrie N-am să mai stau altă dată.

Își puse pălăria și-și căută de lucra pe lângă masa din mica odaie de culcare, întrebându-se unde să strecoare biletul. În cele din urmă îl așează sub peria de păr a lui Minnie.

Când închise după ea ușa de la intrare, se opri locului o clipă și se întrebă ce vor spune. Gândul purtării ei ciudate o tulbura. Coborî încetisor treptele. Mai măsură o dată cu privirea scara luminată, apoi ieși în stradă, prefăcându-se că se plimbă agale în fața porții. Când ajunse în colț, zori pasul.

În timp ce se depărta grăbită, Hanson veni în odaia în care se afla Minnie.

— Iar s-a dus Carrie jos la poartă? întrebă.

— Da, zise Minnie. Dar a spus că de azi încolo nu se mai duce.

Hanson se îndreaptă către copilul care se juca într-un colț, jos, și începu să-l împungă cu degetul, în glumă.

Drouet sta după un colț de clădire și aștepta, bine dispus.

— Alo, Carrie! exclamă el când văzu o siluetă sprintenă de fată apropiindu-se. A mers bine? Bun, hai să ne urcăm într-un tramvai.

Capitolul 8

VESTITORII IERNII: UN SOL AȘTEPTAT

Printre forțele năvalnice care bântuie în univers, omul necălăuzit e ca un fir de iarbă în bătaia vântului. Civilizația noastră se află încă într-un stadiu intermediar; nu e nici animalică, fiindcă nu mai e în întregime condusă de instinct, dar nici nu este încă umană, nefiind în întregime condusă de rațiune. Asupra tigrului nu apasă nicio răspundere. Viața l-a așezat alături de forțele naturii. Se naște sub ocrotirea lor și, fără să aibă nevoie să gândească, e apărat. Pe om îl vedem foarte departe de vizuinile junglei, cu instinctele sale înăscute tocite de o prea mare apropiere de treapta liberei voințe, dar care nu este îndeajuns de dezvoltată pentru a-i înlocui instinctele și a-i asigura o orientare desăvârșită. E pe cale să devină prea înțelept pentru a-și

pleca totdeauna urechea la instincte și dorințe, și e încă prea slab pentru a le domina totdeauna. Ca animal, forțele vieții l-au așezat în rând cu ele; ca om, el n-a învățat încă să se așeze pe aceeași treaptă cu aceste forțe. În acest stadiu intermediar oscilează ființa umană, instinctele ei neatrăgând-o să viețuiască în armonie cu natura și neavând nici înțelepciunea de a se pune, prin propria și libera sa voință, în armonie cu ea. Aidoma unui pai în bătaia vântului, dominat de cea mai mică pasiune, împins când de voință, când de porniri, greșind datorită voinței pentru a se regăsi prin porniri, decăzând din cauza uneia doar pentru a se ridica prin celelalte, omul e expus la incalculabile oscilații. Avem consolarea să știm că evoluția lucrează neîncetat, că idealul e o lumină ce nu se stinge. Omul nu va oscila veșnic între bine și rău. Când se va consuma până la capăt ruptura dintre libera voință și, instinct, când o înțelegere desăvârșită va fi dat voinței libere puterea de a înlocui în întregime instinctul, omul nu va mai oscila. Busola înțelegerii își va îndrepta statornic, neabătut, arătătorul către polul îndepărtat al adevărului.

În Carrie, ca în atâția oameni exclusiv preocupați de a urmări plăcerile vieții, instinctul și rațiunea, dorința și înțelegerea se războiau pentru a obține dominația. Ea se îndrepta încotro o ducea pornirea cea mai puternică. Era mai mult dusă de val, decât pe creasta acestuia.

În dimineața următoare, când Minnie găsi biletul, după o noapte de îndoieli și griji, care de fapt nu se îmbinau cu durere, mâhnire sau dragoste, exclamă:

— Ei bine, ce zici de asta?

— Ce s-a întâmplat? întrebă Hanson.

— Surioara Carrie a plecat să stea în altă parte...

Hanson sări din pat cu mai multă iuțeală ca de obicei și se uită la bilet. Singura expresie a gândurilor sale fu un scurt plescăit din limbă, un zgomot ca acela pe care-l fac unii când vor să grăbească pasul unui cal.

— Unde crezi că s-o fi dus? zise Minnie, scoasă din fire.

— De unde să știu eu? în priviri îi fulgeră o nuanță de cinism. Acum a făcut-o.

Minnie clătină din cap, uluită.

— Vai, vai, nu-și dă seama de fapta ei!

— De, zise Hanson, după câțva timp, întinzându-se, asta e!

Dar Minnie, cu mintea ei de femeie, era mai isteată decât el și își imagina ce se poate întâmpla în asemenea cazuri.

— Vai, spuse în cele din urmă, biata surioară Carrie!

În timpul când avea loc această convorbire, pe la orele cinci dimineața, micuța căutătoare de noroc dormea un somn destul de agitat, singură, în noua ei locuință.

Situația în care se afla acum o interesa, întrucât vedea în ea tot felul de perspective. Nu era o fire senzuală, jinduind după o dulce toropeală în poala luxului. Se sucea și se răsucea, tulburată de propria-i îndrăzneală, bucuroasă de eliberare, întrebându-se dacă va găsi de lucru și ce va face Drouet. În privința acestei onorabile persoane, viitorul nu rezerva nimic neprevăzut. El nu se putea purta altfel de cum se cuvenea. Nu știa să vadă destul de limpede, încât să simtă îndemnul a proceda altfel. Dorința sa înnăscută îl mână să joace vechiul rol al urmăritorului: nevoia de a se distra alături de Carrie era la fel de imperioasă ca aceea de a lua un dejun substanțial. Poate va fi simțit o minimă, rudimentară zvâcnire a conștiinței, care îl va fi determinat să se considere rău și păcătos. Dar de va fi simțit astfel de zvâcniri ale conștiinței, fiți siguri că erau cât se poate de slabe.

În ziua următoare se duse s-o vadă pe Carrie și ea îl primi în camera ei. Era la fel de voios și binevoitor, răspândind însuflețire în jurul lui.

— Ei! exclamă el, ce simt ochii ăștia! Nu cumva ai gânduri negre! Hai să mergem să luăm o gustare. Azi trebuie să-ți cumperi și celelalte fleacuri de îmbrăcat.

Carrie îl privi cu ochi mari în care se răsfrângeau frământările ei.

— Aș vrea să găsesc de lucru.

— O să găsești și asta, la timpul cuvenit. Ce folos să te necăjești de pe acum? Pune-te la punct cu îmbrăcămintea. Familiarizează-te cu orașul! Eu n-am să te supăr.

— Știu că n-ai s-o faci, răspunse ea, în parte încrezătoare.

— Ți-ai pus botinele, da? Ia arată-le! Tii, ce strașnice sunt! Ia îmbracă-ți jacheta! Carrie se supuse. Extraordinar! Îți vine ca turnată, zi dacă nu-i așa! exclamă el, atingându-i talia ca să se asigure cât era de ajustată. Apoi, privind-o iar de la câțiva pași depărtare, cu sinceră plăcere: îți mai trebuie acum o fustă nouă. Hai să luăm o gustare!

Carrie își puse pălăria.

— Unde sunt mănușile? întrebă el.

— Aici, zise ea, scoțându-le din sertarul biroului.

— Ei, acuma hai să mergem.

Astfel trecu Carrie peste primul ceas de îndoială și teamă.

Cam așa se petreceau lucrurile de fiecare dată. Drouet nu o lăsa mult timp singură. Îi mai rămânea timp și pentru unele plimbări solitare, dar cea mai mare parte a timpului și-o petrecea cu el, vizitând orașul. La Carson Pirie's îi cumpără o fustă și o bluză drăguță. Pe banii lui ea își mai procură unele obiecte de toaletă necesare, până când, în cele din urmă, parcă era altă fată. Oglinda îi afirma acum, fără putință de

tăgadă, câteva lucruri pe care ea le bănuia de mult. Era drăguță, într-adevăr! Ce bine îi stătea pălăria și ce ochi avea! Își mușcă buza mică și roșie, înfiorându-se pentru prima oară de senzația puterii ei. Cât de bun era Drouet!

Într-o seară se duceau să vadă *Mikado*, o operă comică foarte la modă pe atunci. Înainte de a merge la teatru, voiau să se ducă la restaurantul Windsor din strada Dearborn, la o depărtare destul de mare de locuința lui Carrie. Sufla un vânt rece. Prin geamul odăii ei, Carrie putea vedea cerul în asfințit, păstrând încă rumeneala luminii ce se topea; în partea de sus, unde se îmbina cu întunericul, era de un albastru de oțel. Un nor lunguiet și trandafiriu plutea în văzduh, ca un ostrov pe o mare îndepărtată. Legănarea unor ramuri goale, peste drum, îi evocă imaginea ce i se ivera înaintea ochilor ei când privea prin geamul de acasă, în zilele de iarnă. Se opri și-și frânse mâinile mici.

— Ce este? întrebă Doruet.

— Ah, nu știu, răspunse Carrie, cu buze tremurânde.

Simțind ceva, el își petrecu brațul peste umărul fetei, mângâind-o liniștitor.

— Hai, zise. N-ai de ce să te plângi.

Carrie vru să-și îmbrace jacheta.

— Ar fi bine să-ți pui astă-seară gulerul de boa la gât.

O luară pe bulevardul Wabash spre nord, către strada Adams, apoi spre răsărit. În magazine se aprinseseră luminile, cu revărsări de raze aurii. Felinarele arcuite scânteiau deasupra capetelor lor, iar sus, la înălțimi, străluceau ferestrele luminate ale marilor clădiri unde erau birouri. Pale de vânt tăios se stârneau la răstimpuri, biciuind în dreapta și-n stânga. În drum spre casă, mulțimea care ieșea de la slujbă la ora șase se împingea și se înghesuia. Gulerele hainelor ușoare erau ridicate până la urechi, pălăriile îndesate pe frunte. Micuțe lucrătoare de ateliere treceau sprintene, câte două sau câte patru, flecărind și râzând. Era unul din spectacolele însuflețite ale omenirii.

Deodată, doi ochi întâlneau privirea lui Carrie și rămaseră ațintiți asupra ei. O priveau dintr-un grup de fete sărăcăcios îmbrăcate. Rochiile lor erau ponosite și pleoștite, jachetele vechi, toată înfățișarea jerpelită.

Carrie recunoscuse privirea și fata. Era una dintre cele ce lucrau la mașini, în fabrica de încălțăminte. O privea, de parcă n-ar fi fost prea sigură, apoi întoarse capul și o privi iar. Carrie avu sentimentul că un val imens crescuse între ele. Își aminti de rochia veche și de mașina de odinioară și tresări. Drouet nu băgă de seamă nimic până ce Carrie se izbi de un trecător.

— Probabil că erai preocupată, îi spuse.

După cină merseră la teatru. Spectacolul îi plăcu grozav lui Carrie. Bogăția de culori și grația îi fermecară ochii. Avu viziuni nelămurite despre rang și putere, țări îndepărtate și personaje magnifice. Când spectacolul se sfârși, privi uluită zarva trăsurilor și șuvoiul doamnelor elegante.

— Stai o clipă, zise Drouet, reținând-o în foaierul supraîncărcat cu ornamente, unde doamne și domni se înghesuiau în freamătul adunării mondene; rochii de mătase foșneau, capete învelite cu dantelă se înclinau grațios, dinți albi licăreau printre buze întredeschise. Stai să ne uităm.

— Șaizeci și șapte! striga ușierul care chema trăsurile, cu un fel de încântare în glas. Șaizeci și șapte!

— Ce frumos! zise Carrie.

— Grozav! spuse Drouet.

La fel de încântat ca și ea de acest spectacol plin de eleganță și de veselie, îi strânse cu căldură brațul. Ridică privirea către el; dinții frumoși îi străluceau printre buzele zâmbitoare, în ochi îi ardeau lumini. În timp ce ieșeau în stradă, el se plecă și-i șopti la ureche:

— Ești minunată!

Erau chiar alături de locul unde ușierul deschidea larg portiera unui cupeu și ajuta unei perechi de doamne să se urce.

— Ține-te de mine, zise Drouet, să luăm o trăsură.

Carrie abia îl auzi, atât era de amețită de acest vârtej de viață.

Se opriă la un restaurant să ia o mică gustare după teatru. Lui Carrie îi trecu o clipă prin gând că era o oră nepotrivită, dar acum nu mai exista niciun respect al legilor familiale care s-o rețină. Dacă anumite obiceiuri ar fi avut timp să se înrădăcineze în mintea ei, ar fi reacționat acum. Obiceiurile simt ceva ciudat. Îl vor face să se scoale din pat pe cel care în fond nu e religios, pentru a spune o rugăciune, care nu e decât o obișnuință și nu izvorăște dintr-o devoțiune sinceră. Când a omis să facă lucrul cuvenit, victima obișnuinței simte un fel de mâncărime în creier, un nu știu ce mărunț care-l irită și provine din faptul că a părăsit făgașul obișnuit; dar omul își închipuie că acesta e spinul conștiinței, micul glas tainic care îl conduce spre calea cea bună. Dacă abaterea a fost îndeajuns de neobișnuită, presiunea obișnuinței va fi destul de puternică pentru a face victima care nu judecă să se întoarcă din cale și să-și îndeplinească rutina. „Bravo mie! își spune omul, mi-am împlinit datoria/4 De fapt, nu și-a împlinit, o dată mai mult, decât vechiul tabiet de care nu se poate dezbăra.

Carrie nu avea înrădăcinate de acasă principii de purtare aleasă și morală. Dacă le-ar fi avut, neliniștea ei ar fi fost mai puternică. Așa, gustarea decurse într-o atmosferă foarte caldă.

Sub influența diverselor impresii, a subtilei, nevăzutei patimi pe care o emana Drouet, a mâncării bune, a luxului încă neobișnuit, ea se destinsese și-l ascultă, prietenoasă și accesibilă. Era iarăși victima influenței hipnotice a marelui oraș.

— Ei, spuse Drouet în cele din urmă, ce-ar fi să mergem?

Zăboviseră îndelung la masă și privirile lor se întâlneau adesea. Fără voia ei, simțea o vibrație în urma fiecărui schimb de priviri; era într-adevăr un efect al felului în care o privea el. Avea și un anumit fel de a-i strânge mâna când îi dădea unele lămuriri, ca și cum ar fi vrut să-i întipărească bine ceea ce-i explica. I-o atinse și acum, când vorbi de plecare.

Se ridicară și ieșiră în stradă. Centrul era pustiu, în afara câtorva hoinari care umblau alene, a unui tramvai de noapte care trecea la răstimpuri rare, a câtorva localuri cu ferestrele încă luminate. Merseră alene către bulevardul Wabash, Drouet continuând să discute despre tot felul de fleacuri. Îi ținea brațul într-al lui și i-l strângea în timp ce-i vorbea. Din când în când, cobora privirea și-i întâlnea ochii. În cele din urmă ajunseră la treptele de intrare și, când Carrie urcă pe prima, fruntea îi ajunsese la înălțimea capului lui. El îi luă mâna și i-o ținu cu căldură. O privea stăruitor, iar privirea ei rătăcea într-o meditație duioasă.

Cam pe la aceeași oră, Minnie dormea adânc, după o lungă seară de gânduri agitate. Adormise într-o poziție incomodă, cu cotul sub cap. Mușchii crispați îi iritaseră câțiva nervi și acum o imagine tulbure îi plutea în mintea amorțită de somn. Se făcea că era cu Carrie, undeva pe lângă o mină veche de cărbuni. Vedea galeria înaltă și o grămadă de pământ și de cărbuni. Stăteau amândouă la marginea unui puț tare adânc și se uitau înăuntru, la niște pietre umede și ciudate, jos, în fund, unde peretele puțului dispărea în umbre tulburi. De marginea puțului atârna un coș vechi, susținut de o frânghie uzată, folosită pentru a coborî în adânc.

— Hai să intrăm, spunea Carrie..

— Nu, nu, se împotriva Minnie.

— Ba haide, se încăpățâna Carrie, apoi se apucă să tragă coșul spre ea și cu toată împotrivirea soră-sii se sui în el și pluti spre adâncuri.

— Carrie! strigă Minnie, Carrie, întoarce-te! Dar Carrie era acum jos, în adânc și umbrele o înghițiseră cu desăvârșire.

Își mișcă brațul și ciudata scenă se mistui. Acum se afla lângă niște ape pe care nu le mai văzuse niciodată. Se găseau pe un fel de scândură sau pe o limbă de pământ, care înainta departe în apă. Carrie sta la capătul ei. Priveau în jurul lor, când deodată, acel loc pe care se

găseau începutu să se scufunde. Minnie auzea clipocitul apei care îl înghițea, încetul cu încetul.

— Vino, Carrie! striga ea. Hai mai repede! Dar Carrie se tot depărta către capătul celălalt. Se făcea tot mai mică și curând fu atât de departe, încât cu greu o mai putea chema. Carrie, tot strigă ea, Carrie! Dar vocea ei suna ca de departe și ciudatele ape îi risipeau chemările. Plecă de acolo cu o durere în suflet, de parcă ar fi pierdut ceva. Era nespus de mahnită, cum nu fusese niciodată în viața ei.

Și tot astfel de imagini se perindau prin mintea-i obosită, fantome stranii ale gândurilor ei, scene tulburi și ciudate, una după alta. Cea din urmă o făcu să strige, căci Carrie luneca undeva de pe o stâncă; degetele i se desprinseră și ea o vedea căzând.

— Minnie! Ce e cu tine? Hai, trezește-te! zise Hanson care se deșteptase din somn, zgâlțâind-o de umăr.

— Ce... ce s-a-ntâmplat? bâlbâi Minnie, somnoroasă.

— Trezește-te, spuse el, și întoarce-te pe partea cealaltă! Vorbești prin somn.

O săptămână mai târziu, Drouet trecu pe la barul Fitzgerald Moy, elegant îmbrăcat și țănoș.

— Hei, Charlie, ce mai faci? zise Hurstwood, aruncând o privire prin ușa biroului său.

Drouet se îndreptă într-acolo și-i făcu directorului o scurtă vizită, la masa lui de lucru.

— Când pornești la drum?

— Destul de curând.

— Nu prea te-am văzut de data asta.

— Da, am fost cam prins, zise Drouet.

Discutară câteva minute generalități.

— Ascultă, zise deodată Drouet, ca și cum i-ar fi venit brusc o idee, mi-ar plăcea să vii cu mine într-o seară.

— Unde? întrebă Hurstwood.

— La mine acasă, firește, răspunse Drouet zâmbind.

Hurstwood ridică o privire ușor ironică și umbra unui zâmbet îi trecu pe buze. Cercetă discret, fața lui Drouet, apoi, cu tonul unui om de lume, răspunse.

— Desigur, cu plăcere.

— Facem o partidă de cărți.

— Îmi dai voie să aduc nițică șampanie bună?

— Desigur, răspunse Drouet. Am să te prezint cuiva.

Capitolul 9

CUTIA DE IASCĂ A CONVENȚIEI: OCHIUL VERDE AL INVIDIEI

Locuința lui Hurstwood, în cartierul de nord al orașului, lângă parcul Lincoln, era o clădire cu trei etaje, din cărămidă aparentă, un tip de case

foarte răspândit pe atunci, cu parterul ceva mai jos de nivelul străzii. La catul al doilea se afla o fereastră mare ieșită în afară, iar în fața casei un petic de pajiște de vreo opt metri lungime și trei lățime. Mai avea și o curte mică în spate, străjuită de gardurile vecinilor, unde se găsea un grajd care adăpostea cabrioleta și calul lui Hurstwood.

Cele zece încăperi erau locuite de el, de nevastă-sa Julia, de fiul său George junior și de fiica sa Jessica. În casă mai exista și o slujnică, reprezentată mai mereu de alte și alte fete de felurite proveniențe, doamna Hurstwood fiind foarte exigentă în această privință.

— George, am concediat-o pe Mary ieri, era o veste destul de frecventă la cină.

— Bine, era singurul lui răspuns. Se plictisea să mai discute asupra acestui subiect spinos.

Atmosfera plăcută a căminului e una din florile lumii; nimic nu-i mai duios decât ea, nimic mai gingaș, nimic nu-i mai în măsură să crească firi tari și drepte, ea fiindu-le leagăn și hrană. Cei care n-au avut niciodată parte de această înrâurire binefăcătoare nu vor înțelege de ce lucește lacrima în ochi la suflul tainic al unei muzici duioase. Ei nu vor cunoaște niciodată legăturile ascunse care unesc și mișcă inimile oamenilor.

Despre locuința lui Hurstwood nu prea s-ar putea spune că era pătrunsă de acest spirit al

căminului, lipsea acea îngăduință și considerație reciprocă, fără de care căminul nu înseamnă nimic. Avea mobilă frumoasă, pe măsura gustului celor care locuiau acolo, covoare moi, fotolii încăpătoare și divane capitonate, un pian mare, o sculptură în marmură a unei Venere necunoscute, a unui artist necunoscut și un număr de bronzuri mici, culese Dumnezeu știe de pe unde, de obicei vândute de marile case producătoare de mobilier împreună cu tot ce se consideră necesar pentru a alcătui „o casă perfect aranjată”.

În sufragerie se găsea un bufet încărcat cu strălucitoare carafe și alte obiecte utile sau de decor, din cristal, al căror aranjament era mai presus de orice discuție. Era un domeniu în care Hurstwood se pricepea. Îl studiasse ani de-a rândul în cadrul slujbei pe care o avea. Cu destul de multă satisfacție, îi explica fiecărei noi Mary, curând după sosire, câte ceva din exigențele acestei arte. Prea vorbăreț nu era. Dimpotrivă, atitudinea față de întreaga economie casnică a vieții sale era o rezervă elegantă, alcătuită din tot ce se considera îndeobște ca fiind propriu unui gentleman. N-avea obiceiul să se certe, nici să fie comunicativ. În purtarea lui era ceva din firea unui dogmatic. Obişnuia să ignore ceea ce nu putea corecta. Era înclinat să nu-și bată capul cu problemele imposibil de rezolvat.

Într-o vreme o iubea tare mult pe Jessica lui, mai cu seamă când era mai tânăr și mai preocupat de succesul său în viață. Dar acum Jessica, având aproape șaptesprezece ani, dobândise o anumită rezervă și independență care nu încuraja o formă expansivă de devotament patern. Mergea la liceu și concepțiile ei de viață erau hotărât acelea ale unei patriciene. O preocupau amorul și gândul de a-și întemeia un cămin luxos. La școală se întâlnea cu fete ai căror părinți erau cu adevărat bogați, ai căror tați aveau în oraș reputația de coasociați sau proprietari ai unor firme solide. Acele fete își dădeau aere potrivite caselor bogate din care proveneau. Erau singurele din școală care o interesau pe Jessica.

Hurstwood junior mergea pe douăzeci de ani și fusese angajat la o agenție de bunuri imobiliare, într-o situație promițătoare. Nu contribuia cu nimic la cheltuielile casnice ale familiei, dar se presupunea că economisește bani pentru a-i plasa în bunuri imobiliare. Avea o oarecare istețime, o vanitate considerabilă și o pornire către plăceri care nu intrase încă în conflict cu îndatoririle sale, oricare ar fi fost ele. Venea, pleca, preocupat de propriile sale planuri și gusturi, adresând ocazional câteva cuvinte mamei, povestindu-i câte-o mărunță întâmplare lui tatăl-său, dar limitându-se în cea mai mare parte la acele generalități care fac

obiectul conversațiilor așa-zis „alese”. Nu dezvăluia nimănui dorințele sale, și nici nu găsea pe nimeni în casă deosebit de dornic să le cunoască.

Doamna Hurstwood era tipul femeii care se străduia neconținut să strălucească, fiind veșnic, într-o măsură sau alta, indispusă de dovezile prin care reieșea capacitatea mult mai mare a altora în această direcție. Experiența ei de viață se extindea până la acel mărunț cerc convențional al societății din care nu făcea parte, dar la care jinduia. Ce-i drept, își dădea seama de pe acum că, în ceea ce o privea, această aspirație era irealizabilă. Pentru fiică-sa nădăjduia la mai mult. Prin Jessica va reuși și ea să se ridice întrucâtva. Prin succesul posibil al lui George junior va trage poate și de partea ei privilegiul de a ieși, cu orgoliu, din anonimat. Chiar și Hurstwood se descurca destul de bine și ea dorea cu ardoare ca micile lui speculații imobiliare să prospere. Deocamdată nu deținea încă titluri decât pentru proprietăți neînsemnate, dar avea un venit frumușel și situația la Fitzgerald Moy era stabilă. Amândoi acești domni erau în termeni agreabili și destul de intimi cu el.

Atmosfera pe care o creau asemenea caractere trebuie să fie limpede pentru oricine. Ea se vădea în nenumărate mici conversații, toate de același calibru.

— Măine mă duc la Fox Lake, anunța de pildă George junior la cină, într-o vineri seară.

— Da' ce-i acolo? se informa doamna Hurstwood.

— Eddie Fahrway are o barcă nouă cu motor și vrea să mă duc să văd cum merge.

— Cât l-a costat? întrebă maică-sa.

— A, mai bine de două mii de dolari. Zice că-i ceva extra.

— Bătrânul Fahrway trebuie să câștige bine, nu glumă, interveni Hurstwood.

— Probabil. Mi-a spus Jack că exportă acum țigări de foi Vegacura în Australia. Zicea c-au expediat săptămâna trecută o ladă întreagă în Cape Town.

— Auzi dumneata! exclamă doamna Hurstwood. Și când te gândești că doar cu patru ani în urmă vindeau într-un subsol din strada Madison!

— Mi-a spus Jack că în primăvara viitoare au de gând să ridice o construcție cu șase etaje în strada Robey.

— I-auzi! zise și Jessica.

În această anumită seară, Hurstwood dorea să plece devreme.

— Cred c-o să mă duc în oraș, zise el, ridicându-se.

— Mergem luni la familia McVicker? întrebă doamna Hurstwood, fără să se ridice de la masă.

— Da, răspunse el cu indiferență.

Ceilalți continuară să cineze, pe când el se duse sus să-și ia pălăria și pardesiul. În curând se auzi ușa de la intrare.

— Se vede c-a plecat papa, spuse Jessica.

Veștile acesteia din urmă, de la școală, erau de un anumit tip:

— Se organizează un spectacol la liceu, în sala de sus, povesti ea într-o zi, și mi se dă și mie un rol.

— Da? făcu doamna Hurstwood.

— Da, și o să-mi trebuiască și o rochie nouă. Vor avea roluri câteva dintre fetele cele mai bine din școală. Domnișoara Palmer o să joace pe Portia.

— Da? zise doamna Hurstwood.

— Iar au cooptat-o și pe fata aia, Martha Griswold, care-și închipuie că știe să joace.

— Familia ei e cu totul neînsemnată, nu-i așa? spuse cu înțelegere doamna. Hurstwood. Așa-i că n-au nimic?

— Aș! răspunse Jessica, sunt săraci ca niște șoareci de biserică.

Făcea o discriminare foarte atentă între băieții de la școală, dintre care mulți erau atrași de frumusețea ei.

— Ce zici de asta? îi spuse într-o seară mamei sale. Herbert Crane a încercat să lege prietenie cu mine.

— Da' cine e, dragă? se informă doamna Hurstwood.

— A, un nimic, zise Jessica, ținându-și disprețuitor buzele frumoase. Învață și el la liceu. Un sărăntoc.

Imaginea acestui tablou se întrecește când o vedem pe Jessica venind acasă condusă de tânărul Blyford, fiul fabricantului de săpun. Doamna Hurstwood se afla la etajul al doilea. Stătea într-un balansoar și citea; tocmai atunci se întâmplă să-și arunce privirile pe fereastră.

— Cine era cu tine, Jessica? se informă, când aceasta urcă sus.

— Domnul Blyford, *maman*, răspunse ea.

— Da, el era? spuse doamna Hurstwood.

— Da, și vrea să mă plimb puțin în parc cu el, explică Jessica, nițel îmbujorată la față fiindcă alergase pe scări.

— Bine, draguță, zise doamna Hurstwood. Să nu stai mult.

Pe când cei doi coboară strada, ea se uită pe fereastră cu mult interes. E o priveliște îmbucurătoare, cât se poate de îmbucurătoare.

Iată atmosfera în care se mișca Hurstwood de ani și ani fără să-și bată capul cu ea. Nu-i stătea în fire să caute ceva mai bun, afară doar dacă acel „ceva mai bun” îi apărea într-un contrast imediat și foarte evident. Așa cum stăteau lucrurile, el primea și da, iritându-l din când în când unele manifestări mărunte de egoistă indiferență, plăcându-i alteori câte o exhibiție de lux despre care presupunea că atinsese o

anumită demnitate și distincție socială. Viața localului pe care îl conducea era adevărata lui viață. Acolo își petrecea el cea mai mare parte din timp. Când venea acasă, seara, locuința avea un aspect plăcut. Cu rare excepții mesele erau acceptabile, de felul acelor pe care se pricepea să le alcătuiască o slujnică obișnuită; într-o oarecare măsură, îl interesau relatările copiilor săi, care arătau totdeauna bine. Vanitatea o făcea pe doamna Hurstwood să fie totdeauna pusă la punct și gătită cam bătător la ochi, dar Hurstwood prefera asta unei lipse totale de îngrijire. Prea multă dragoste nu era între ei. Dar nici cine știe ce sentiment de nemulțumire. Opiniile ei, în orice privință, nu erau interesante. Nu stăteau niciodată de vorbă atât încât să ajungă să se certe cu privire la ceva. Atât ea cât și el își exprimau ideile în fraze obișnuite și acceptate mutual. Din când în când i se întâmpla să întâlnească o femeie care prin tinerețea, vioiciunea și spiritul ei o puneă în inferioritate pe soția sa, dar trecătoarea nemulțumire pe care un astfel de contrast i-o putea stârni era compensată de poziția sa socială și de o anumită problemă tactică. Nu-și putea complica viața familiară, căci asta ar fi putut influența relațiile cu patronii săi, cărora nu le plăceau scandalurile. Pentru a-și menține poziția, un bărbat trebuie să aibă o purtare demnă, o reputație nepătată, să fie ancorat într-o viață de familie respectabilă.

Așa că era prudent în tot ceea ce făcea; ori de câte ori apărea în public, după-amiaza sau duminica, era însoțit de nevastă-sa și uneori de copii. Frecventa plajele din Chicago sau cele apropiate, din Wisconsin; petrecea câteva zile plictisitoare și solemne, hoinărind conform itinerariului convențional și îndeplinind riturile la modă. Știa că asta e util.

Când vreunul din numeroșii săi cunoscuți avuți, din clasa mijlocie, intra într-o încurcătură, el clătina de obicei din cap. Nu se cuvenea să se vorbească despre asemenea lucruri. Dacă totuși ele ajungeau să fie discutate printre prietenii care treceau drept intimii săi, el deplângea nerozia respectivului.

— Înțeleg c-a făcut-o, toți bărbații fac asemenea lucruri. Dar de ce n-a fost prudent? Nu strică să fii cât mai prudent.

Pierdea orice înțelegere și simpatie pentru bărbatul care săvârșea o greșeală și era descoperit.

Din asemenea considerente, își mai tăcea timp din când în când pentru a o scoate în lume pe nevastă-sa. Acele ceasuri i-ar fi părut destul de-obositoare de n-ar fi fost oamenii pe care îi întâlnea cu acele prilejuri și mici distracții independente de prezența sau absența ei. Uneori îi supraveghea purtarea cu destul de multă curiozitate, fiindcă, într-un fel, femeia era încă atrăgătoare și bărbații îi dădeau atenție. Era

prietenoasă, cochetă, sensibilă la complimente și aceste trăsături, după cum știa el foarte bine, puteau isca o tragedie pentru o femeie cu relațiile ei familiale. Nu era înclinat să acorde o prea mare încredere sexului feminin. Soția lui nu posedase niciodată virtuțile care puteau cuceri încrederea și admirația unui bărbat de felul lui. După părerea lui, atâta timp cât îl iubise cu înflăcărare, încrederea era justificată, dar când această legătură puternică încetase, exista mereu posibilitatea să se întâmple ceva.

De un an, doi, cheltuielile familiei sporiseră foarte mult. Jessica voia rochii frumoase, și doamna Hurstwood nu putea fi pusă în umbră de fiică-sa, așa că își împrăpăta și ea foarte des garderoba. Până atunci Hurstwood nu spusese nimic, dar într-o zi murmură.

— Jessicai îi trebuie o rochie nouă luna asta, zise doamna Hurstwood într-o dimineață.

Hurstwood își potrivea în acel moment vesta în fața oglinzii.

— Parcă abia și-a cumpărat una, răspunse el.

— Aceea era pentru seară, îl lămurî nevastă-sa, calmă.

— Mi se pare, răspunse Hurstwood, că de la o vreme cheltuiește cam mult pentru rochii.

— Firește, fiindcă iese mai mult în lume, încheie nevastă-sa discuția; dar tonul vocii lui o impresionase, era ceva nou.

Hurstwood nu călătorea mult, dar ori de câte ori o făcea, obișnuia s-o ia și pe dânsa. Recent, consilierii municipali aranjaseră cu un anumit prilej o excursie la Philadelphia, care urma să dureze zece zile. Hurstwood fusese și el invitat.

— Nu ne cunoaște nimeni acolo, spusese imul, un gentleman a cărui față exprima aproape numai ignoranță brută și senzualitate. Purta totdeauna un joben de proporții impunătoare. Putem să petrecem bine. Ochiul său stâng clipise aproape imperceptibil. Nu-i așa că vii și tu, George?

A doua zi, Hurstwood îi anunță soției intenția sa.

— Julia, o să plec pentru câteva zile.

— Unde? Întrebă ea, ridicându-și privirea.

— La Philadelphia, cu treburi.

Ea îl privi stăruitor, așteptând să mai adauge ceva.

— De data asta o să trebuiască să te las acasă.

— Bine, răspunse ea, dar Hurstwood își dăduse seama că lucrul i se părea ciudat.

Înainte de plecare ea îi mai pusese câteva întrebări și asta îl iritase. Începuse să-l stingherească.

În această scurtă călătorie petrecuse strașnic și când se terminase regretă că trebuie să se întoarcă. Nu-i plăcea că era nevoit să mintă; îi era penibil să dea explicații în legătură cu acest

voiaj. Comentariile se mărginiră la câteva generalități, dar doamna Hurstwood cugetă îndelung în legătură cu acest subiect. De atunci era mai mondenă, se îmbrăca mai bine, frecventa des teatrele, pentru a-și oferi astfel compensații.

O asemenea atmosferă cu greu putea fi cuprinsă în noțiunea de cămin. Dăinuia prin puterea obișnuinței, prin puterea opiniilor convenționale. Pe măsură ce trecea timpul era firesc să se usuce tot mai mult, să se prefacă până la urmă în iască, putând lesne să ia foc și să piară.

Capitolul 10

CE ADUCE IARNA: VINE VESTITORUL NOROCULUI

În lumina atitudinii pe care o are lumea față de femeie și îndatoririle ei, starea sufletească a lui Carrie merită ceva atenție. Fapte ca ale ei simt cântărite după criterii arbitrare. Societatea are o scară convențională de valori, conform căreia judecă totul. Toți bărbații trebuie să fie corecți și toate femeile virtuose. „Cum e cu puțință, făptură ticăloasă, ai greșit?”

Cu toate analizele liberale ale lui Spencer și ale modernilor noștri filosofi naturaliști, n-avem

decât noțiuni copilărești cu privire la morală. Acest subiect e mai vast decât simpla conformare la o lege a evoluției. El e mai profund decât banala supunere la cerințele pământești și mai complicat decât percepem noi deocamdată. Răspunde, mai întâi, de ce se înfioară inima, explică de ce un vaiet colindă lumea fără încetare, lămurește subtila alchimie a trandafirului desfășurându-și văpaia în lumină și în ploaie? În esența acestor realități sunt cuprinse cele dintâi principii ale moralei.

„Ah, gândea Drouet, cât de fermecătoare e cucerirea mea!”

„Vai, gândea Carrie, cu jalnice presimțiri, oare ce am pierdut?”

Suntem în fața unui subiect vechi ca lumea, plini de gravitate, de interes și de sfială și ne străduim să elaborăm adevărata teorie a moralei, adevăratul răspuns la ce este just.

După opiniile unei anumite păтури sociale, Carrie era stabilită confortabil; în ochii celor flămânzi, biciuiți de vijelie și ploi, era adăpostită pe un liman senin, ocrotit de vânturi și de valuri. Drouet închiriasse un apartament mobilat, alcătuit din trei încăperi, în Ogden Place, în cartierul de vest, peste drum de parcul Union. Acesta era un colțișor cu pajiști verzi unde puteai respira în voie, un loc unic prin frumusețea sa în Chicago. Oferea o priveliște plăcută. Odaia cea mai frumoasă avea ferestrele spre pajiștea

parcului – acum uscată și de o culoare cafenie – care adăpostea un mic lac. Deasupra ramurilor golașe ale arborilor ce se legănau în vântul vestitor de iarnă, se înălța turnul bisericii congregaționale din parcul Union și, în depărtări, se zăreau alte turnuri.

Camerele erau destul de confortabil mobilate. În odaia din față era așternut un covor bun de Bruxelles, bogat în nuanțe de roșu-stins și de galben ca lămâia, înfățișând coșuri mari, pline cu flori somptuoase și de o formă absurdă. Între cele două ferestre era fixată o oglindă de perete. Într-un colț se vedea o sofa largă și moale, acoperită cu pluș verde; din loc în loc, erau balansoare; vreo câteva tablouri, mai multe scoarțe, niște porțelanuri, evantaie și diverse mărunțișuri – și lista mobilierului era epuizată.

În dormitorul din spatele acestei odăi se afla cufărul lui Carrie, cumpărat de Drouet, iar în dulapul zidit în perete se îngrămădea o garderobă întreagă, mai bogată decât posedase în toată viața ei, astfel că era minunat îmbrăcată. Mai exista și o a treia încăpere, bună de folosit ca bucătărie, unde Carrie așezase, după sfatul lui Drouet, o mică mașină de gătit portabilă, ce funcționa cu gaz aerian, pentru a putea pregăti unele gustări nepretențioase ca: stridii, cașcaval la capac și altele de acest fel, care îi plăceau grozav lui Drouet. Mai exista, în sfârșit, și o baie. În tot apartamentul domnea o

atmosferă prietenoasă și intimă, fiind luminat cu gaz aerian și încălzit cu mic un calorifer și de o sobiță cu grilaj, prevăzută cu o placă de azbest, sistem plăcut care începuse a fi folosit pe atunci. Datorită vredniciei lui Carrie și înclinării ei firești către ordine, calități care acum se dezvoltau, locuința era învăluită într-o atmosferă cât se poate de atrăgătoare.

Iată-o deci pe Carrie stabilită într-un interior plăcut, eliberată de anumite greutatea de care se văzuse crunt amenințată, împovărată cu multe altele de ordin sufletesc și, totodată, cu toate legăturile ei cu lumea schimbate în asemenea măsură, încât ar fi putut fi o ființă nouă, cu desăvârșire alta. Se privea în oglindă și se vedea mai frumoasă decât fusese odinioară; își scruta cugetul – oglindă întocmită din păreriile ei și ale lumii – și se vedea mai rea. Șovăia între aceste două chipuri, neștiind pe care să-l creadă.

— Ești tare frumoasă, mititico! obișnuia să exclame Drouet când o privea.

Ea se uita la el cu ochii mari, încântată.

— O știi și tu, nu-i așa? continua el.

— Nu, nu știu! răspundea Carrie, simțind o plăcere grozavă că exista cineva care gândea astfel despre dânsa și nevenindu-i să creadă, deși știa că, în fond, era destul de vanitoasă ca să se preocupe intens de înfățișarea ei.

Conștiința însă nu era un Drouet care avea interes s-o laude. Acolo auzea un alt glas, cu

care discuta, pe care încerca să-l convingă, față de care se scuza. Nu era un sfătuitor drept și înțelept, în ultimă analiză. Era doar o conștiință mică, de rând, care oglindea de-a valma lumea, ceea ce fusese până mai deunăzi mediul, obiceiurile, convențiile ei. Pentru această conștiință vocea lumii era cu adevărat vocea lui Dumnezeu.

— Netrebenco! îi spunea acest glas.

— De ce? întreba ea.

— Privește în jur, îi răspundea în șoaptă glasul. Privește-i pe oamenii cumsecade. Ei ar refuza cu dispreț să facă ce ai făcut tu! Uită-te la fetele cuminți; cum se vor trage înapoi, să nu se atingă de tine, când vor ști c-ai fost slabă. Nici măcar n-ai încercat să fii tare, înainte de a cădea.

Când era singură și privea afară spre parc, Carrie auzea glasul acesta. Nu-l auzea des, ci numai când nu se întâmpla nimic, când nu se vedea prea lămurit partea plăcută, când Drouet nu era de față. La început, glasul era destul de limpede, dar nu destul de convingător. S-ar fi găsit oricând o explicație: o amenințau zilele de decembrie, era singură, plină de dorințe și de teamă când șuiera vântul. O silise nevoia, sărăcia.

Odată trecute luminoasele zile ale verii, orașul se învăluie în sumbru-i veșmânt cenușiu, în care-și vede de treburi de-a lungul nesfârșitei ierni.

Imensele sale clădiri par cenușii, cerul și străzile capătă o nuanță întunecată; arborii răsfirați și scheletici, praful și hârtiile zburătăcite de vânt sporesc gravitatea întregului colorit. Vânturile reci ce gonesc de-a lungul drumurilor înguste par a naște în suflete simțiri de amară căință. Nu numai poeții, artiștii sau acea categorie superioară a intelectualilor ce-și arogă toate rafinamentele simt asta, ci și câinii de pe stradă și toți oamenii. Simt și ei, ca și poetul, deși n-au aceeași putere de exprimare. Vrabia de pe firul de telegraf, pisica din prag, catârul ce-și trage cu trudă povara simt și ei suflarea cea lungă și aprigă a iernii. Ea lovește în inimă tot ce e viață însuflețită și neînsuflețită. De n-ar fi artificialele focuri de voieșie, zarva negoțului ce aduce câștig și a distracțiilor ce aduc plăceri, dacă feluriții neguțători n-ar scoate la vedere obişnuitele lor mărfuri, înăuntrul și în afara magazinelor care de care mai luminoase și mai vii și n-ar fi înțesate de mulțumirea zorită a cumpărătorilor, am descoperi curând cât de tare ne apasă inima mâna de gheață a iernii, cât de deprimante sunt zilele în care soarele ne lipsește de partea noastră de lumină și căldură. Suntem mai dependenți de acestea decât cred mulți. Suntem insecte născute din căldură și fără ea pierim.

În scurgerea greoaie a unei astfel de zile cenușii glasul tainic se făcea iarăși auzit, stingându-se pe măsură ce trecea vremea.

Acest conflict sufletesc nu era totdeauna pe primul plan. Carrie n-avea deloc un suflet mohorât. Mai mult decât atât, mintea ei nu era făcută să pătrundă cu hotărâre un adevăr precis. Când nu putea ieși din labirintul de logică greșită în care o vârase îndelunga stăruință asupra unei probleme, se desprindea cu totul de ea.

Drouet se purta tot timpul cum nu se poate mai bine pentru un om de soiul lui. O plimba destul de mult, cheltuia bani cu ea și când călătorea o lua cu dânsul. Se întâmpla să rămână și singură câte două-trei zile, timp în care el își făcea scurtele sale circuite de afaceri, dar de obicei îl vedea des.

— Ce zici, Carrie, îi spuse într-o dimineață, nu mult după ce se instalaseră astfel, l-am invitat pe amicul meu Hurstwood să vină într-o seară la noi.

— Cine e? Întrebă Carrie cu îndoială.

— A, e un om simpatic. Director la Fitzgerald Moy.

— Ce-i asta?

— Cel mai elegant local din oraș, foarte șic. Vine numai lume bună.

Carrie rămase o clipă pe gânduri, întrebându-se ce-i va fi spus Drouet acelui om și ce atitudine trebuia să aibă ea.

— N-ai nicio grijă, spuse Drouet, simțind ce se petrece în mintea ei. Nu știe nimic. Pentru el ești doamna Drouet.

Carrie pricepu în spusele lui o oarecare lipsă de considerație, își dădu seama că Drouet nu era delicat din cale-afară.

— De ce nu ne căsătorim? întrebă ea, gândindu-se la făgăduielile volubile pe care i le făcuse.

— Las' că ne căsătorim noi, spuse el, îndată ce voi termina tranzacția aceea.

Se referea la drepturile pe care spunea că le are asupra unei proprietăți și care îi cereau atâta atenție, atâtea calcule și multe alte socoteli încât, într-un fel sau altul, îl împiedicau în acțiunile sale personale și morale.

— De îndată ce mă întorc de la Denver, în ianuarie, o facem și p-asta.

Carrie își întemeia toate nădejdlile pe spusele lui. Era un fel de salvare pentru conștiința ei, o soluție agreabilă. Faptele ei aveau să dobândească o justificare.

În realitate, nu era îndrăgostită de Drouet. Era mai deșteaptă ca el. Într-un chip nelămurit, începea să-i vadă defectele. Dacă n-ar fi fost așa, dacă nu s-ar fi dovedit capabilă să-l cântărească și oarecum să-l judece, ar fi fost și mai rău de ea. L-ar fi adorat. Ar fi fost din cale-afară de nenorocită de teamă că n-are să-i poată câștiga afecțiunea, că el își va pierde interesul pentru ea, că va fi dată uitării și părăsită fără niciun sprijin în viață. Așa cum stăteau lucrurile, șovăia, la început dorind într-o oarecare măsură

să-l cucerească pe de-a-ntregul, iar mai târziu mulțumită să aștepte. Nu știa cu certitudine ce crede despre el și ce-are de gând să facă.

Hurstwood îi prilejui cunoștința cu un bărbat mai plăcut decât Drouet în nenumărate privințe. El arăta femeilor acel gen deosebit de respect pe care toate îl prețuiesc. Nu era nici prea timid și nici prea îndrăzneț. Marele lui farmec îl constituia atenția pe care știa s-o acorde fiecăruia; priceput să câștige, dintre bărbați, acele păsări cu pene rare, reprezentate de negustorii și liber-profesioniștii care-i frecventau localul, Hurstwood era în stare să folosească și mai multă dibăcie când se străduia să placă unei ființe care-l încânta. Cel mai puternic imbold în această privință era o femeie frumoasă, dăruită cu oarecare gingășie a sentimentelor. Era blând, senin, sigur de sine, dând impresia că nu dorește decât să fie de folos, să-i facă plăcere doamnei.

Drouet însuși era isteț în acest joc când i se părea că merită osteneala, dar el era prea egocentric pentru a atinge măiestria lui Hurstwood. Era prea superficial, prea plin de vitalitate, prea sigur de sine. În plus, nu avea prea mare experiență în ceea ce privește dragostea. Dădea greș jalnic când femeia avea oarecare experiență, când poseda un rafinament înnăscut, în Carrie găsisese o femeie cu multă gingășie sufletească, dar lipsită cu totul de experiență. Fusese norocos, întâmplarea îl

ajutase perfect. Dacă ar fi întâlnit-o pe Carrie peste câțiva ani, înzestrată cu ceva mai multă experiență și cu cât de puțin succes la activul ei, n-ar mai fi putut să se apropie de ea.

— Ar trebui să ai un pian aici, Drouet, zise Hurstwood în acea seară, zâmbindu-i lui Carrie, pentru ca soția dumitale să poată cânta.

Drouet nu se gândise la asta.

— Da, într-adevăr, ar trebui, recunosc el îndată.

— A, dar eu nu cânt, cuteză să spună Carrie.

— Nu e cine știe ce greu, zise Hurstwood. Ați cânta binișor în câteva săptămâni.

În seara aceea era într-o formă excelentă. Purta haine noi-nouțe și foarte elegante. Reverele sacoului aveau întocmai rigiditatea potrivită, specifică stofei de cea mai bună calitate. Vesta era dintr-un postav scoțian, într-un colorit bogat, încheiată cu două rânduri de nasturi de sidef rotunzi, iar cravata - dintr-o țesătură lucioasă cu fire de mătase, nici țipătoare, nici ștearsă. Tot ce purta nu atrăgea ochiul atât de puternic ca îmbrăcămintea lui Drouet, dar Carrie își putea da seama de eleganța materialului. Pantofii lui Hurstwood erau din piele de vițel moale, foarte ușor lustruiți; Drouet purta pantofi de lac. Fără voia ei, tânăra femeie simțea că e de preferat pielea moale, când tot restul îmbrăcămintei e atât de ales. Își dădea seama de aceste lucruri aproape

inconștient; erau inerente situației. Era obișnuită cu înfățișarea lui Drouet.

— Ce-ar fi să jucăm o mică partidă de cărți? sugera Hurstwood, după o conversație fără pretenții.

Era destul de îndemânatic ca să evite orice ar fi putut sugera că știe ceva despre trecutul lui Carrie. În general, evita problemele personale și se mărginea la acele lucruri care nu priveau cu nimic pe cineva în particular. Prin purtarea lui, o făcu pe gazdă să se simtă în largul ei, iar respectul ce i-l arăta și glumele lui o înveseliră. Arăta ca și cum l-ar fi interesat serios tot ce spunea ea.

— Nu știu să joc, spuse Carrie.

— Charlie, îți neglijezi o parte din îndatoriri, i se adresa prietenos lui Drouet. Totuși, fiindcă suntem între noi, urmă el, putem să vă arătăm.

Cu tact, îi dădea a înțelege lui Drouet că îi admiră alegerea. Prin felul lui de a se purta lăsa să se întrevadă că-i place la ei. Drouet se simți mai apropiat de el ca oricând. Acest lucru îl determina să aibă mai mult respect pentru Carrie. Față de prețuirea lui Hurstwood, ea îi apărea într-o lumină nouă. Atmosfera se însufleți mult.

— Ei, ia să vedem, spuse Hurstwood, uitându-se foarte respectuos peste umărul lui Carrie. Ce aveți? Reflectă o clipă. E destul de bine. Sunteți norocoasă. Acum o să vă arăt cum să-l bateți

măr pe soțul dumneavoastră. Faceți ce-am să vă spun eu.

— Păi bine, zise Drouet, dacă voi doi o să complotați împotriva mea, n-am să mai pot rezista. Hurstwood ăsta e un mare șmecher.

— Aș, eu n-am nicio vină! Soția dumitale face ce face. Ea e aducătoare de noroc. De ce n-ar câștiga?

Carrie se uită cu recunoștință la Hurstwood și-i zâmbi lui Drouet. Cel dintâi avea aerul unui prieten obișnuit. Și se afla la ei doar ca să se distreze. Tot ce făcea Carrie îl amuza, nimic mai mult.

— Poftim, zise, reținând una din propriile sale cărți bune și dându-i lui Carrie șansa să ia o levată. ăsta zic și eu joc dibaci pentru un începător.

Ea râse încântată când văzu că norocul e de partea ei.

I se părea că e de neînvins când o ajută Hurstwood.

El nu se uita des la ea. Dar când se întâmplă s-o privească, în ochii lui se ivea o lumină blândă. Nimic altceva decât cordialitate și bunăvoință. Își reținea scânteierea isteață a privirii și

înlocuia cu o expresie candidă. Carrie nu și-ar fi putut închipui decât că-i face plăcere îndeletnicirea aceasta momentană.

Se părea apoi că socotește remarcabil jocul ei.

— E păcat să joci așa și să nu câștigi nimic, spuse după câțva timp Hurstwood, vârând mâna în buzunarul de mărunțiș al hainei. Hai să mizăm pe câte zece cenți.

— Hai, zise și Drouet, scotocindu-se după bani.

Hurstwood fu mai rapid. Scoase mâna plină de piese noi de câte zece cenți.

— Poftim, zise, așezând în fața fiecăruia câte o grămăjoară.

— Vai, dar ăsta-i joc de noroc în toată regula! Ne-am dedat la rele, zâmbi Carrie.

— Aș, spuse Drouet, ne distrăm și noi puțin! Dacă n-ai să joci niciodată mai mult decât atât, te duci drept în rai.

— Nu mai faceți morală până nu vedeți ce se întâmplă cu banii, i se adresă Hurstwood, amabil, lui Carrie. Dacă va câștiga soțul dumneavoastră are să vă spună el cât e de păcat.

Drouet râse gălăgios.

Vocea lui Hurstwood suna atât de dornică de a plăcea, măgulirea era atât de vădită, încât până la urmă buna sa dispoziție o învăluie și pe Carrie.

— Când pleci? îl întreabă Hurstwood pe Drouet.

— Miercuri, răspunse acesta.

— Vă e cam greu să-l lăsați pe soțul dumneavoastră să tot plece mereu, nu-i așa? i se adresă Hurstwood lui Carrie.

— De data asta merge și ea, zise Drouet.

— Înainte de plecare trebuie să veniți amândoi cu mine la teatru.

— Cum să nu! zise Drouet. Ce zici, Carrie?

— Mi-ar face foarte multă plăcere, răspunse ea.

Hurstwood își dădu toată osteneala ca banii săi fie câștigați de Carrie. Se bucură de succesul ei. Îi tot număra câștigul și la urmă îl strânse și îi puse monedele în palma întinsă. Luară o mică gustare, cu prilejul căreia el turnă vinul. Nu mult după aceea, dând dovadă de tact, îi părăsi.

— Așa, îi spuse el mai întâi lui Carrie și apoi, din ochi, lui Drouet, să fiți gata la șapte și jumătate. Am să vin să vă iau.

Îl însoțiră până la ușă unde-l aștepta cabrioleta cu felinarele roșii licărind vesel în umbră.

— Ascultă, i se adresă lui Drouet, pe un ton de bun camarad, când o mai lași singură pe soția dumitale, să-mi dai de știre; s-o plimb puțin, să-i mai treacă de urât.

— Desigur, zise Drouet, măgulit de atenție.

— Sunteți foarte amabil, spuse Carrie.

— Da' de unde, e normal! răspunse Hurstwood. Și eu i-aș cere soțului dumitale să facă asta pentru mine.

Zâmbi și se depărtă cu pași sprinteni. Carrie era adânc impresionată. Niciodată nu întâlnise atâta farmec. Drouet era la fel de încântat.

— Drăguț om, remarcă el, când se înapoiară în camera lor primitoare. De altfel, mi-e bun prieten.

— Da, așa se pare, spuse Carrie.

Capitolul 11

PUTEREA DE CONVINGERE A MODEI: OMUL SENSIBIL ÎȘI PĂZEȘTE AVUTUL

Carrie se dovedi o bună elevă în ceea ce privește stilul de viață și superficialitatea celor cu dare de mână. Cum vedea ceva, se întreba îndată cum i-ar sta ei dacă ar fi într-o situație asemănătoare. Firește că nu-i un fel prea frumos de-a simți și nu e nici înțelept. Sufletele mari nu sunt chinuite de astfel de probleme; nici pe cele rudimentare nu le tulbură. Pentru Carrie, îmbrăcămintea frumoasă avea o vastă putere de convingere, pleda pentru sine cu duioșie și ipocrizie. Când tânăra femeie nimerea în raza ademenirilor ei, dorința din sufletul ei pleca lesne urechea. Glasul așa-ziselor obiecte neînsuflețite! Cine va tălmăci limba pietrelor?

„Draga mea, spunea gulerul de dantelă, pe care și-l luase la Partridge's te fac frumoasă, nu renunța la mine”.

„Ce piciorușe! șoptea pielea noilor pantofi foarte moi, cât de bine le ocrotesc. Cât ar fi de

păcat ar fi dacă vreodată ar trebui să se lipsească de mine”.

De îndată ce avea în mână aceste obiecte, le punea pe dânsa și putea visa să renunțe la ele; felul în care le obținuse putea s-o sâcâie atât de mult încât încerca să scape de acest gând, dar nu și de lucrurile scumpe pe care le dobândise. În zadar îi striga conștiința: „Pune-ți iar hainele vechi, pantofii cei rupti”. Poate că ar fi reușit să învingă teama de foame și s-ar fi înapoiat acasă; sub apăsarea teribilă a conștiinței s-ar fi împăcat și cu ideea unei trude grele și a unei vieți mărginite, plină de suferință... dar să-și pocească înfățișarea? Să umble iar în hainele jerpelite care-i mărturiseau sărăcia? Niciodată!

Drouet îi consolida părerea în această privință și în altele asemănătoare, așa încât îi slăbi puterea de a rezista influenței lor. Lucrul e atât de ușor de obținut când acea părere e pe linia dorințelor noastre! În felul lui sincer binevoitor, insista ca ea să aibă o înfățișare plăcută. O privea cu admirație și ea prețuia pe deplin acest omagiu. În noua-i situație n-avu nevoie să imite purtarea femeilor frumoase. Învăță destul de repede, singură, această știință. Drouet avea obiceiul, caracteristic pentru cei de soiul lui, de a se uita pe stradă după femei bine îmbrăcate sau frumoase și de a face remarci asupra lor. Manifesta destul interes feminin pentru îmbrăcăminte ca să fie un bun judecător, dar nu

al intelectului, ci al veșmintelor. Observa cum păseau, cum țineau bărbia, cu câtă grație și mlădiere își unduiau trupul. Gîngașa legănare conștientă a șoldurilor unei femei era pentru el la fel de ispitoare ca licărul vinului de soi pentru cel stăpînit de patima beției. Întorcea capul și urmărea din ochi imaginea gata să dispară. Nestăvilita lui patimă îl emoționa ca pe un copil. Iubea ceea ce femeile însele iubesc în ele: farmecul, grația. În fața acestui altar îngenunchea alături de ele ca un credincios fervent.

— Ai văzut-o pe femeia care a trecut acum? o întrebă pe Carrie în prima zi când se plimbară împreună. Frumos mers, nu?

Carrie privi și observă grația lăudată.

— Da, într-adevăr, răspunse ea voioasă, pe când în minte i se trezea o umbră de bănuială că s-ar putea ca ea însăși să aibă vreun cusur în această privință.

Dacă mersul acesta era atât de frumos trebuia să-l privească mai de aproape. Instinctiv, simți dorința să-l imite. Cu siguranță că și ea ar putea merge așa.

Când cineva cu judecata ei vede că sunt admirate anumite lucruri și se face mereu caz de ele, trage o concluzie logică și o pune în aplicare. Drouet nu era destul de sensibil pentru a-și da seama că se purta fără tact. Nu vedea că ar fi fost mai bine să-i dea sentimentul că trebuie să

se depășească pe sine însăși și nu pe altele ce-i erau superioare. N-ar fi procedat așa cu o femeie mai matură, mai înțeleaptă; în Carrie nu vedea decât o novice. Mai puțin ager decât ea, era incapabil din fire să-i înțeleagă sensibilitatea. Căuta s-o educe, dar și s-o rănească, lucru prostesc din partea unui om a cărui admirație pentru eleva și victima sa era susceptibilă să sporească.

Carrie primea învățăturile cu bunăvoință. Pentru ea era limpede ce îi place lui Drouet. Într-un fel nelămurit îi vedea și slăbiciunea. O femeie își pierde din buna opinie asupra unui bărbat când își dă seama că admirația lui e atât de acut și generos distribuită. Ea nu cunoaște pe lume decât un singur obiect de supremă închinare și acesta e propria-i persoană. Dacă un bărbat vrea să izbutească pe lângă multe femei, trebuie să fie totul pentru fiecare dintre ele.

Chiar în casa unde locuia, Carrie vedea lucruri ce constituiau lecții în spiritul amintit.

Locuia în aceeași clădire cu un om din lumea teatrului, Frank A. Hale, director al teatrului Standard și cu soția lui, o brunetă drăguță de treizeci și cinci de ani. Erau niște oameni dintr-o categorie foarte obișnuită astăzi în America, trăind respectabil de azi pe mâine. Hale avea un salariu de patruzeci și cinci de dolari pe săptămână. Soția lui, foarte atrăgătoare, afișa sentimente tinerești și se împotrivea aceluși fel

de viață conjugală ce presupunea conducerea unei gospodării și grija unei familii. La fel ca Drouet și Carrie, ocupau și ei trei camere, cu un etaj mai sus.

Nu mult după ce Carrie sosise, doamna Hale înnodase relații de prietenie cu ea și acum se plimbau împreună. Multă vreme fu singura ei tovărășie și flecăreala soției directorului alcătui prisma prin care vedea lumea. Fleacurile, elogiul bogăției, convenționala expresie a moralei ce se cernea prin mintea acestei făpturi inactive se abătura asupra lui Carrie, și pentru un moment îi produsese confuzie.

Pe de altă parte, propriile ei sentimente alcătuiau un corectiv. Nu se poate nega că avea o pornire constantă către ceva mai bun. Dar sentimentele ce se adresau inimii o chemau mereu înapoi. În apartamentul situat de cealaltă parte a holului locuiau o tânără fată și mama ei. Erau din Evansville, Indiana, soția și fiica unui casier de la căile ferate. Fiica venise la Chicago ca să studieze muzica, iar mama o însoțea.

Carrie nu făcuse cunoștință cu ele, dar o vedea pe fată venind și plecând. De câteva ori o văzuse la pian, în salon, și o auzise cântând destul de des. Tânăra aceasta era deosebit de gătită pentru condiția ei și purta două inele cu pietre scumpe care îi scânteiau în degete atunci când cânta.

Din întâmplare, Carrie era sensibilă la muzică. Sistemul ei nervos reacționa la anumite tensiuni, cum vibrează de pildă anumite coarde ale unei harfe când este lovită clapa corespunzătoare la pian. Simțirea ei era modelată cu gingășie și răspundea cu prelungi și vagi meditații anumitor tonuri melancolice. Ele îi trezeau dorința după acele lucruri pe care nu le avea. O făceau să se simtă mai legată de ceea ce posedea. Domnișoara cânta un anumit cântec scurt, într-un colorit cât se poate de sentimental și duios. Din salonul de jos cântecul răzbătea până la Carrie prin ușa deschisă. Era ora înserării când pentru cel care nu are nicio treabă, pentru cel îngândurat toate tind să capete o înfățișare melancolică. Minteă pornește razna în lungi peregrinări și se întoarce cu mănunchiuri de veștede, trecute bucurii. Carrie ședea la geamul ei privind afară. Drouet era plecat de la zece dimineața. Își petrecuse timpul făcând o plimbare, citind, deși fără prea multă plăcere, o carte de Bertha M. Clay pe care o lăsase acolo Drouet; apoi își schimbase îmbrăcămintea pentru seară. Acum ședea și se uita spre parc, tristă și abătută, pe cât poate fi în astfel de împrejurări o fire care jinduiește după variație și viață. În timp ce medita asupra noii ei stări, se strecură, de jos din salon, vraja cântecului care începu să-i coloreze gândurile și să i le prindă în mreje. Aceste gânduri se

îndreptau către ce era mai trist în limitele înguste ale experienței sale. Erau clipe de căință.

Pe când se afla în această dispoziție intră Drouet, aducând cu el o atmosferă cu totul diferită. Se înserase, Carrie uitase să aprindă lampa și flacăra sobiței cu grătare scăzuse.

— Unde ești, Cad, întrebă el, folosind un nume de răsfăț pe care i-l dăduse.

— Aici, răspunse ea.

Era în glasul ei ceva gingaș și însingurat care trecu însă neobservat pentru bărbat. N-avea în el acea vibrație poetică ce ar fi mișcat o femeie în asemenea împrejurări și i-ar fi făcut mai puțin suportabilă tragedia vieții. În schimb, frecă un chibrit și aprinse gazul.

— Ce faci, exclamă el, ai plâns!

Ochii ei mai păstrau urmele câtorva lacrimi ușoare.

— Ei, comedie! spuse el, se poate să plângi!?

Îi cuprinse mâna încredințat în egoismul lui cumsecade că lipsa lui o făcuse să se simtă singură.

— Haide, acum nu mai ai de ce să fii tristă. Hai să valsăm puțin după muzica asta.

O propunere mai nepotrivită n-ar fi putut face. Ea îi arătă limpede că n-o putea înțelege. Carrie n-ar fi fost în stare să închege gânduri care să îl lămurească cu ce-i greșise, care era deosebirea între ei, dar le intuia. Fu prima lui mare gafă.

Ceea ce spunea Drouet despre grația pianistei când o vedea ieșind seara, cu pași repezi și ușurei, însoțită de mamă-sa, o făcu pe Carrie să-și dea seama de felul și prețul micilor afectări la modă cultivate de femei când le place să presupună că simt cineva. Privea în oglindă și-și țuguia buzele, aruncând ușor capul pe spate cum văzuse la fata casierului. Își prindea cu grație poalele fustei – nu remarcase Drouet gestul acesta la ea, și la alte câteva femei? Și Carrie avea o firească pornire spre imitație. Începu să se priceapă la măruntele șiretenii pe care femeia care nu-i lipsită de vanitate le adoptă totdeauna. Pe scurt, priceperea ei într-ale grației spori de două ori pe cât fusese și totodată i se schimbă și înfățișarea. Deveni o fată cu destul de mult bun-gust.

Drouet observă asta. Văzu unduirea cea nouă a părului ei și noul fel de a-și aranja buclele, adoptat într-o dimineață,

— Îți stă foarte frumos așa, Cad, spuse el.

— Da? răspunse ea, cu drăgălășenie.

Complimentul o făcu să încerce chiar în aceași zi alte efecte.

Călca mai puțin greoi; izbutise asta încercând să imite mersul grațios al fiicei casierului. Ar fi greu de spus câtă influență avusese asupra ei vecinătatea acelei fete. Dar datorită tuturor acestor lucruri, când îi vizită, Hurstwood găsi o tânără femeie cu mult mai atrăgătoare decât

fetișcana căreia i se adresase întâia oară Drouet. Defectele inițiale în îmbrăcăminte și comportament dispăruseră. Era drăgălașă, împodobită cu sfiala ce izvorăște din nesiguranță. Avea în ochii mari ceva copilăresc, și asta aprinse închipuirea lui Hurstwood, care între bărbați poza drept rigid și convențional. Era vechea atracție ce-o exercita prospețimea asupra a ceea ce-i deja învechit. Dacă rămăsese în el o urmă de prețuite pentru simplitatea și nevinovăția care constituie farmecul tinereții, ea se trezi acum înviorată. Hurstwood îi privea fața drăgălașă și simțea radiind din ea undele gingașe ale însuflețirii care caracterizează tinerețea. În acei ochi mari și limpezi nu găsea nimic pe care firea lui blazată să-l poată lua drept înșelăciune. Chiar și o brumă de vanitate, de-ar fi știut s-o descopere în ochii aceia, l-ar fi mișcat și i-ar fi plăcut.

„Mă întreb cum a ajuns Drouet s-o cucerească”, își spunea el, în timp ce cabrioleta se puse în mișcare.

De la prima vedere, îi făcea cinstea s-o creadă superioară în sentimente lui Drouet.

În tropotul copitelor, cabrioleta înainta printre șirurile de felinare cu gaz ce se întindeau, cât vedeai cu ochii, de ambele părți ale străzii. Hurstwood își încrucișă mâinile înmănușate și văzu doar odaia luminată de fața lui Carrie. Se gândea la farmecul frumuseții tinerești.

„Am să-i trimit un buchet de flori, Drouet n-o s-o ia în nume de rău”, se gândi el.

Nu-și ascunsese nicio clipă că ea îl atrăgea. Puțin îi păsa de drepturile lui Drouet, nici nu se gândea la asta. Îi pluteau doar prin cap, ca funigeii, firisoare de gânduri și, asemenea păianjenului, spera să le anine undeva. Nu știa, nu putea ghici unde va ajunge.

Câteva săptămâni mai târziu, Drouet, întorcându-se din peregrinările sale – fusese într-o scurtă călătorie la Omaha – întâlni una din elegantele sale cunoștințe feminine din Chicago. Avusese de gând să se ducă drept la locuința sa din Ogden Place, ca să-i facă lui Carrie o surpriză, dar se prinse într-o conversație interesantă și curând își schimbă intenția.

— Să mergem să luăm masa, zise, fără să se gândească la vreo întâlnire întâmplătoare care ar fi putut să-i strice socotelile.

— Cu plăcere, răspunse aceasta.

Intrară într-unul din restaurantele bune în care lumea venea ca să stea de vorbă. Era cinci după-amiază când se întâlniseră; se făcuse șapte și jumătate când erau pe cale să epuizeze toate subiectele.

Drouet tocmai termina povestirea unei mici întâmplări și fața lui era numai zâmbet, când ochii îi întâlniră privirea lui Hurstwood. Acesta intrase cu câțiva prieteni și văzându-l pe Drouet cu o altă femeie, trase anumite concluzii.

„Uite, ticălosul! gândi: apoi, cu o nuanță de virtuoasă compătimire: Vai de biata fetiță, păcat de ea!”

Drouet sărea ușor de la o idee la alta, când întâlnește privirea lui Hurstwood. Nu bănuiește mai nimic până ce nu observă că Hurstwood se prefacă cu grijă că nu-l vede. Apoi, ceva din impresia celui alt răzbătu până la el. Își amintește de Carrie și de ultima lor întâlnire. La naiba! Va trebui să-i explice lui Hurstwood; unei astfel de întâlniri întâmplătoare, de o jumătate de oră, cu o veche prietenă, nu trebuie să i se atribuie mai multă importanță decât se cuvine.

Era pentru prima oară tulburat. Iată o complicație morală al cărei sfârșit nu-l putea prevedea. Hurstwood va glumi cu el, îi va spune că-i flusturatic. Va răspunde și el glumind. Carrie nare să știe niciodată, cea care-l însoțea acum nare să afle despre Carrie și totuși simțea că va trage ponoasele, că va rămâne cu o oarecare pată asupra lui, fără nicio vină. Posomorându-se, puse capăt întrevederii și-și conduse cunoscuta la tramvai. Apoi se îndreaptă spre casă.

„Nu mi-a mai vorbit de niciuna din cuceririle lui din urmă, gândea Hurstwood. Își închipuie că-l cred atașat serios de fata aceea.”

„N-ar trebui să presupună că o iau razna, când abia l-am poftit la noi”, gândea Drouet.

— Te-am văzut, spuse Hurstwood jovial când Drouet intră din nou în localul strălucitor de care

nu se putea lipsi. Ridică a muștrare degetul arătător, cu un gest părintesc.

— E o veche cunoștință a mea pe care am întâlnit-o exact când veneam de la gară, îi explică Drouet. A fost o frumusețe.

— Îți mai place și acum un pic, nu? replică celălalt, în chip de glumă.

— Aș, de unde! zise Drouet, pur și simplu n-am putut scăpa de ea în ziua aceea.

— De când ești în oraș? întrebă Hurstwood.

— Doar de câteva zile.

— Vino într-o seară cu fata în oraș, să luăm masa împreună. Mă tem că o ții închisă acolo. Am să iau o lojă la Joe Jefferson.

— Cum s-o țin închisă? răspunse Drouet. O aduc sigur.

Asta îi făcu foarte mare plăcere lui Hurstwood. Nu-l credea în stare pe Drouet de niciun fel de sentiment față de Carrie. Îl invidia și acum, când se uita la comis-voiajorul bine îmbrăcat și vesel pe care-l simpatizase atâta, scânteia rivalității îi scăpăra în ochi și începu să-l cântărească pe Drouet din punct de vedere intelectual și al puterii de fascinație. Începu să-i caute părțile slabe. Fără îndoială că, indiferent ce gândea despre el ca „băiat de treabă”, ca amant îl privea cu oarecare dispreț, îl putea înlătura cu ușurință. N-avea decât să-i aducă lui Carrie la cunoștință un incident mărunț ca cel de joi; asta ar fi aranjat totul. Gândul lui o lua razna,

exultând, în timp ce râdea și flecărea cu Drouet, care nu presimțea nimic. N-avea capacitatea să pătrundă nici privirea și nici felul de a fi al unui bărbat ca Hurstwood. Sta și zâmbea și accepta invitația în timp ce amicul său îl cerceta cu ochii unui vultur de pradă.

Obiectul acestei deosebit de încâlcite dispute nu se gândea însă la niciunul dintre ei. Carrie era ocupată să-și adapteze gândurile și sentimentele unor condiții noi și nu se afla în primejdie ca vreun lucru s-o tulbure, stingherind-o.

Într-o seară, Drouet o găsi îmbrăcându-se înaintea oglinzii.

— Cad, zise el prinzând-o în brațe, mi se pare că devii cochetă.

— Aș, de unde! spuse ea zâmbind.

— Dar să știi că ești grozav de frumușică, urmă el, petrecându-și brațul după mijlocul ei. Îmbracă-te cu rochia aceea albastră și hai să te duc la un spectacol.

— Vai, i-am promis doamnei Hale să merg cu ea la expoziție astă-seară, replică ea, scuzându-se.

— Da, i-ai promis? întrebă el, gândindu-se discret la această încurcătură. Eu imul n-aș ține să merg acolo.

— De, știu și eu! zise Carrie, șovăind, dar fără să se supere din cauza perspectivei de a-și călca făgăduiala de dragul lui.

Chiar atunci se auzi o bătaie în ușa; era fata în casă care întinse un plic.

— Zice c-așteaptă răspuns.

— E de la Hurstwood, spuse Drouet, recunoscând scrisul, în timp ce rupea plicul.

Trebuie să veniți. În oraș ca să-l vedem împreună pe Joe Jefferson, spunea el în scrisoare. După cum ne-am înțeles deunăzi, e rândul meu să vă invit. Amânați orice alte aranjamente.

— Ei, ce zici de asta? Întrebă cu nevinovăție Drouet pe când în capul lui Carrie se buluceau răspunsurile favorabile.

— Decide tu cum e mai bine, Charlie, spuse ea rezervată.

— Cred c-ar fi bine să mergem, dacă poți să te aranjezi cu vecina de sus.

— Sigur că pot, răspunse Carrie, fără să stea pe gânduri.

Drouet căută hârtie de scris în timp ce Carrie se duse să-și schimbe rochia. Nu-și explica de ce această ultimă invitație o atrăgea cel mai mult.

— Să mă pieptăn ca ieri? Întrebă, venind încă o dată în cameră cu niște podoabe în mâini.

— Desigur, răspunse el, zâmbind.

Îi părea bine văzând că el nu-și dă seama de nimic. Promptitudinea cu care primise invitația nu o atribuia vreunei fascinații ce-ar fi exercitat-o Hurstwood asupra ei. Combinația Hurstwood-

Drouet părea cea mai agreabilă dintre cele care i se propuseseră. Se găti cu cea mai mare grijă și plecară după ce se scuză față de vecina ei.

— Dar ești fermecătoare la culme astă-seară, zise Hurstwood când îi întâmpină în foaierul teatrului.

Carrie fremăta sub privirea lui aprobatoare.

— Ei, hai să intrăm, spuse el, croindu-le drum prin foaier către intrarea în sală.

Cea mai ostentativă eleganță era adunată aici. Veșmintele nou-nouțe și podoabele își luau ochii; erau imaginea însăși a luxului.

— L-ați văzut vreodată pe Jefferson? întrebă Hurstwood în lojă, aplecându-se către Carrie.

— Nu, niciodată, răspunse ea.

— E încântător, delicios, continuă el, cu banala formulă de laudă pe care o cunosc astfel de oameni.

Îl trimise pe Drouet după un program, iar el începu să-i spună lui Carrie tot ce auzise despre Jefferson. Ea era nespus de încântată, cu adevărat hipnotizată de cele din jur, de ornamentația lojei, de eleganța însoțitorului ei. În mai multe rânduri privirile li se întâlneau și în acele clipe în ochii ei se revărsa o bogăție de simțire cum nu mai întâlnise niciodată și pe care nu știa cum s-o înțeleagă, căci în următoarea căutătură sau mișcare a mâinii era o aparentă nepăsare, îmbinată doar cu cea mai binevoitoare atenție.

Drouet lua și el parte la conversație dar, în comparație cu Hurstwood, era aproape plicticos. Acesta din urmă îi amuza pe amândoi și curând Carrie căpătă convingerea că el era cel superior. Simțea instinctiv că e mai puternic și că știe mai multe. Și totuși era atât de simplu! Pe la sfârșitul actului al treilea era convinsă că Drouet e un suflet bun, dar că altfel are multe defecte și îl prețuia din ce în ce mai puțin comparându-l cu celălalt.

— Am petrecut atât de bine! spuse Carrie, la sfârșit, pe când părăseau teatrul.

— Da, într-adevăr, adăugă Drouet, care nu pricepea câtuși de puțin că se dăduse o bătălie și că pozițiile sale erau slăbite.

Era ca împăratul Chinei care, pe tronul-i, se fălea cu gloria sa, fără să știe că cele mai frumoase provincii erau pe cale să-i fie răpite.

— M-ați salvat de la o seară plicticoasă, zise Hurstwood. Noapte bună!

Cuprinse mâna mică a tinerei femei și o undă de simpatie trecu năvalnic de la unul la celălalt.

— Sunt atât de obosită! spuse Carrie, rezemându-se cu spatele de banca tramvaiului, când Drouet începu să vorbească.

— Odihnește-te până fumez o țigară, zise el ridicându-se; apoi, ca un nerod, se duse pe platforma din față și lăsă lucrurile în starea în care se aflau.

Capitolul 12

LUMINILE PALATELOR: O PLEDOARIE CONVINGĂTOARE

Doamna Hurstwood nu-și dădea seama de abaterile de la morală ale soțului ei, cu toate că ar fi putut cu ușurință să bănuiască aceste tendințe, pe care le putea înțelege. Era o femeie despre care nu știai cum va reacționa când era provocată. Hurstwood, cel puțin, n-avea nici cea mai mică idee ce ar face soția sa în anumite împrejurări. N-o văzuse niciodată ieșindu-și din fire. De fapt, nu era o femeie care să recurgă la violență. Avea prea puțină încredere în oameni ca să nu știe că sunt supuși greșelii. Și era prea calculată pentru a risca să piardă, printr-un scandal inutil, avantajul pe care l-ar obține datorită informațiilor ce le deținea. Mânia ei nu se consuma niciodată dintr-o singură lovitură pripită și aprigă. Aștepta și medita, cântărind amănuntele, adunându-le, până ce puterea îi era egală cu dorința de răzbunare. Totodată, nu pregeta să facă un rău, mic sau mare, ce putea lovi în obiectivul răzbunării ei, fără ca acesta să știe de unde pornea. Era o femeie rece, cât se poate de preocupată de sine însăși, cu multe gânduri pe care nu le trăda nici măcar printr-o scăpărare a ochilor.

În oarecare măsură, Hurstwood simțea aceste trăsături ale firii ei, deși nu le percepea lămurit. Trăiau în armonie și oarecare mulțumire; nu se temea câtuși de puțin de ea, căci n-avea niciun motiv. Doamna Hurstwood continua și acum să fie întrucâtva mândră de soțul ei, mai ales fiindcă ținea să-și păstreze neștirbit locul în societate. În sinea ei se bucura că mare parte a averii lui Hurstwood era pe numele ei, măsură de precauție adoptată de acesta pe vremea când căminul îl atrăgea mai mult decât acum. Soția lui n-avea nici cel mai mic motiv să se teamă că vreodată căsnicia lor s-ar putea destrăma; totuși, umbrele ce se proiectau asupra viitorului o făceau să se gândească în răstimpuri că fusese bună măsura pomenită. Era acum în situația de a se răzvrăti, rămânând în considerabil avantaj; Hurstwood se purta cu prudență simțind că n-avea nicio garanție din clipa în care i-ar fi trezit nemulțumirea.

Se întâmplase ca în seara când Hurstwood, Carrie și Drouet erau în loja teatrului McVicker, George junior să fie într-al șaselea rând, la parter, cu fiica lui H. B. Carmichael, cel de-al treilea asociat al unei firme textile angro din oraș.

Hurstwood nu-l văzuse pe fiu-său deoarece ședea, după obiceiul lui, cât mai în fundul lojii, neputând fi văzut de cei din primele șase rânduri decât dacă se apleca înainte. Era obiceiul lui să

șadă astfel la orice teatru, pentru a trece cât mai neobservat când nu-i servea la nimic să procedeze altfel.

Dacă exista vreun risc ca purtarea sa să fie greșit interpretată sau comentată răuvoitor, se uita cu prudență înjur și calcula prețul fiecărui centimetru de unde ar fi putut fi văzut.

În dimineața următoare, la micul dejun, fiul lui îi zise:

— Te-am văzut aseară, șefule.

— Ai fost la McVicker? întrebă Hurstwood cu tonul cel mai amabil.

— Da, răspunse tânărul George.

— Cu cine?

— Cu domnișoara Carmichael.

Doamna Hurstwood îndreptă o privire întrebătoare către soțul ei, dar după înfățișarea lui nu putu deduce dacă era vorba de mai mult decât de-o intrare întâmplătoare în acel teatru.

— Cum a fost piesa? întrebă ea.

— Foarte bună, răspunse Hurstwood, numai că iarăși vechiul *Rip Van Winkle*.

— Cu cine-ai fost? se informă nevastă-sa, cu prefăcută indiferență.

— Cu Charlie Drouet și nevastă-sa. Sunt niște prieteni de-ai lui Moy, în trecere pe-aici.

Datorită specificului profesiei sale, o astfel de lămurire de obicei nu-i crea nicio dificultate. Nevastă-sa se obișnuise cu gândul că situația lui îi impunea anumite îndatoriri mondene la care

ea nu putea lua parte. Dar în ultimul timp, sub pretextul unor obligații pentru firmă el refuzase de mai multe ori s-o însoțească, indiferent despre ce distracție ar fi fost vorba. Și în dimineața precedentă procedase la fel chiar în legătură cu seara respectivă.

— 1 înțelesesem c-ai să fii ocupat, observă ea cu prudență.

— Am și fost! exclamă el. N-am avut încotro, a trebuit să-mi întrerupi treaba, dar am compensat pe urmă lucrând până la două noaptea.

Și cu asta se încheie pentru moment discuția, dar de pe urma ei rămase un gust neplăcut. Nicicând pretențiile nevestii n-ar fi putut veni mai rău decât acum. Ani de-a rândul atașamentul lui matrimonial suferise mereu schimbări și Hurstwood sfârșise prin a se plictisi în tovărășia ei. Acum, când o lumină nouă lucea la orizont, acest astru mai vechi pălea în asfințit. Era mulțumit să-și poată întoarce fața cu totul de la el și orice chemare de a privi înapoi îl plictisea.

Ea, dimpotrivă, nu era de fel înclinată să accepte vreo știrbire în îndeplinirea în sens literal a tuturor clauzelor contractului lor matrimonial, chiar dacă lipsea spiritul.

— Trebuie să mergem în oraș azi după-masă, spuse ea câteva zile mai târziu. Să vii până la restaurantul Kinsley ca să ne întâlnim cu domnul Phillips și soția lui. Au tras la Tremont și-o să-i conducem puțin prin oraș.

După întâmplarea de miercuri nu putea refuza deși, prin vanitatea și ignoranța ei, perechea Phillips era cât se poate de neinteresantă. Acceptă, dar cu prea puțină amabilitate și plecă de acasă furios.

„Am să pun capăt acestor socoteli, gândi. N-am să mă las sâcâit ținându-mă prosteste după niște turiști, când am de lucru.”

Nu mult după aceea doamna Hurstwood veni cu o propunere asemănătoare, doar că de data asta era vorba despre un matineu.

— Dragă, răspunse el, n-am timp. Am o mulțime de treburi.

— Totuși, cu alții găsești timp să mergi, ripostă ea, destul de iritată.

— Da' de unde! zise el. Nu pot să mă sustrag relațiilor de afaceri, asta-i tot.

— Bine, nu-i nimic! exclamă ea și buzele i se țuguiară.

Sentimentul de animozitate spori între ei.

Pe de altă parte, interesul lui pentru prietenia lui Drouet creștea într-o măsură aproape egală. Stimulată de noua ei situație și sub tutela noului ei prieten, Carrie se transforma vădit. Dădea dovadă de aptitudinile unui luptător care tinde spre emancipare. Climatul cald al unei vieți mai luxoase lăsa urme asupra ei. Nu devenea mai știutoare, dar îi stârnea dorințele. Discuțiile îndelungate cu doamna Hale privitoare la avere

și rang social o învățau să distingă între gradele de bogăție.

Pe vreme înmimoasă, însořită, doamnei Hale îi plăcea să se plimbe cu trăsura pentru a-și mulțumi sufletul cu vederea acelor palate și grădini de care ea nu se putea bucura. În partea de nord a orașului se ridicaseră câteva clădiri mari și elegante, de-a lungul căii cunoscute astăzi sub numele de North Shore Drive. Parapetul actual dinspre lac, din piatră și granit, nu exista pe atunci, dar șoseaua fusese bine pavată, spațiile intermediare, cu gazon, erau foarte plăcute la vedere, iar clădirile – cât se poate de noi și impunătoare.

După ce trecu iarna și se iviră primele zile de primăvară timpurie, doamna Hale închirie pentru o după-amiază o trăsură mică și o invită pe Carrie să vină cu ea. Se duseră mai întâi prin parcul Lincoln, apoi dincolo de el, până departe, spre Evanston; se întoarseră la patru, și pe la cinci ajunseră la capătul de nord al șoselei de pe malul lacului. În această perioadă a anului zilele sunt relativ scurte, așa că umbrele înserării începuseră să învăluie metropola. Felinarele prindeau să lumineze cu acea strălucire blândă care pare aproape apoasă și străvezie. În aer plutea o moliciune care grăiește cu nespusă gingășie atât sufletului cât și trupului. Carrie simțea că e o zi minunată și asta îi trezea în suflet o sumedenie de sugestii. Pe când înaintau

În trapul lin al calului pe caldarâmul neted, un echipaj trecu pe lângă ele. Îl văzu cum se oprește și valetul coboară deschizând ușa unui domn care părea să se înapoieze alene de la vreo petrecere de după-masă. Dincolo de grădinile întinse, ale căror pajiști începeau acum să se înprospăteze cu primele nuanțe de verde, vedea lămpi luminând slab interioare bogate. Ochiul ei prindea ici un scaun, colo o masă, dincolo un ungher împodobit, iar toate astea o atrăgeau mai mult decât orice pe lume. Reapăreau visele copilăriei despre palate cu zâne și reședințe regești, își închipuia că dincolo de acele intrări bogat sculptate, unde globurile și cristalele lămpilor își proiectau lumina asupra ușilor din lemn prețios, împodobite cu ochiuri de sticlă colorate sau pictate, nu existau nici griji, nici dorințe neîmplinite. Era pe de-a-ntregul încredințată că acolo domnea fericirea. O, de-ar putea și ea să se plimbe agale prin acea largă alee, să treacă prin intrarea aceea impunătoare care în ochii ei era frumoasă ca o bijuterie, să răzbată până la avuție și putere înconjurată de grație și lux. Cât de repede ar fugi tristețea, cum s-ar sfârși într-o clipă dorul inimii! Nu se mai sătura privind, uimită, fermecată, plină de jind, pe când glasul de sirenă al neastâmpărului îi tot susura la ureche.

— De-am putea și noi s-avem o asemenea locuință, spuse doamna Hale cu tristețe, ce minunat ar fi!

— Și totuși, se spune că nimeni nu e fericit, zise Carrie.

Atâta auzise din filosofia ipocrită a vulpii care nu poate ajunge la struguri.

— Totuși, replică doamna Hale, bag de seamă că toți încearcă din răsputeri să-și adăpostască nenorocirea în palate.

Când se întoarse acasă, Carrie își dădu seama cât de neînsemnată era, prin comparație, locuința ei. Nu era atât de mărginită încât să nu vadă că avea doar trei camere mici într-o pensiune mobilată mediocru. Acum nu-și mai compara locuința cu ceea ce știa demult, ci cu ceea ce văzuse de curând. Mai avea încă în fața ochilor splendoarea acelor porți de palate, zgomotul roților acelor trăsură capitonată îi mai stăruia încă în auz. Ce era Drouet, la urma urmei? Și ce era ea? se gândea tot mai intens la asta, stând la fereastră, legănându-se înapoi și încolo și privind, prin parcul luminat de felinare, înspre casele, și ele luminate, din bulevardele Warren și Ashland. Era prea preocupată ca să coboare la masă, prea gânditoare ca să poată face altceva decât să se legene și să cânte. Pe buze îi veneau melodii vechi și, cântându-le, inima îi se întrista, îi era dor, jinduia întruna, ba după vechea căsuță cu grădină din Columbia

City, ba după palatul de pe malul lacului, ba după rochia frumoasă a vreunei doamne, ba după eleganța vreunei scene. Era din cale-afară de mândrită și totodată nehotărâtă, plină de dorință, de închipuiri. În cele din urmă i se păru că era singură și părăsită și cu greu își reținu tremurii buzelor. Fredona întruna, încet, vechile melodii, stând în umbră, lângă fereastră, mai fericită în fond în această stare (deși nu-și dădea seama) decât avea să fie oricând în viitor. Pe când se mai afla încă în această dispoziție, fata din casă o anunță că domnul Hurstwood aștepta în salon și dorea să îi vadă pe domnul și doamna Drouet.

„Nu știe, probabil, că Charlie nu e în oraș”, gândi Carrie.

În timpul iernii, îl văzuse relativ puțin pe director, dar mereu câte ceva îi amintise de el; păstra încă impresia puternică pe care i-o lăsase. Pentru moment fu foarte tulburată la gândul că înfățișarea ei lăsa de dorit, dar se liniști curând uitându-se în oglindă și coborî scările.

Hurstwood era, de obicei, într-o formă excelentă. Nu știa că Drouet lipsește din oraș, dar vestea nu-l lăsă prea consternat și atacă subiecte generale, sigur fiind că o vor interesa pe Carrie. Era surprinzător cu câtă ușurință se pricepea să poarte o conversație. Se afla în situația celui care are de partea lui obișnuința și știe că se bucură de simpatie. Își dădea seama

că era ascultat cu plăcere de Carrie și, fără cea mai mică efortare, atacase o serie de descrieri care absorbeau imaginația tinerei femei. Apropiindu-și scaunul, își modula astfel vocea încât ceea ce spunea părea să fie cu totul confidențial. Se restrângea aproape numai la domeniul celor observate de el în materie de oameni și de petreceri. Fusesse în cutare și cutare loc, văzuse una și alta. Făcu în așa fel încât Carrie să dorească să vadă și ea asemenea lucruri și toată vremea îi abătu atenția asupra lui. Tânăra femeie nu putea nicio clipă înlătura conștiința individualității și prezenței lui. Își ridica încet privirea, accentuând câte ceva cu un zâmbet și ea rămânea ținută de magnetismul acelei priviri. Îi obținea aprobarea cu cea mai firească grație. Într-un rând îi atinse mâna vrând să dea mai multă importanță spuselor sale, și Carrie zâmbi doar. Părea să radieze o atmosferă pe care interlocutoarea o simțea topindu-i întreaga ființă. Nu fu plicticos nici măcar o clipă, făcând-o parcă și pe ea mai ageră la minte. În orice caz, se învioră atâta sub înrâurirea lui, încât scoase la iveală toate laturile ei bune. Flurstwood, cel puțin, părea să găsească la ea atât de multe de admirat! Nici urmă de aerul de superioritate cu care o copleșea Drouet. Fiecare întâlnire a lor, și când fusese Drouet de față, și acum, când lipsea, avusese ceva atât de personal, atât de subtil încât Carrie nu putea

vorbi despre ea decât cu oarecare greutate. Nu se pricepea de altfel în treburi din astea. Nu știa niciodată să-și orânduiască gândurile curgător și ordonat. La ea totul era simțire puternică și adâncă. Nu-și amintea din fiecare convorbire cu el nicio frază pe care s-o fi putut reda, cât despre ocheade și senzații, care femeie le-ar dezvălui? Asemenea lucruri nu existaseră niciodată între ea și Drouet. De altfel, nici nu puteau să existe. Când îi cedase fusese stăpânită de deznădejde și de însuflețitoarea forță de eliberare pe care o reprezentase el într-un anumit moment. Acum era împinsă de simțiri tainice, ce curgeau în adâncul ei și pe care Drouet nu le înțelesese niciodată. Privirile lui Hurstwood aveau același efect ca și cuvintele unui îndrăgostit, ba chiar mai mare. Nu cereau nicio hotărâre imediată și nu fi se putea răspunde.

Oamenii acordă în general prea multă însemnătate cuvintelor. Sunt stăpâniți de iluzia că vorbele duc la rezultate importante. De fapt, cuvintele sunt de obicei partea cea mai superficială din ceea ce convinge. Ele nu înfățișează decât nelămurit valurile de sentimente și dorințe ce se agită îndărătul lor. Când omul nu mai este absorbit de cuvinte inima are răgaz să asculte sentimentele și dorințele.

În convorbirea aceasta, în locul cuvintelor lui Hurstwood ea auzea glasurile a tot ce reprezenta el. Cât de suav îi vorbea înfățișarea lui! Cu câtă

simțire pleda pentru el condiția lui superioară. Dorința crescândă ce o simțea pentru ea îi mângâia cugetul ca o mână blândă. N-avea de ce să tremure, căci mâna era nevăzută; n-avea de ce să fie tulburată, să se gândească ce va spune lumea, ce va spune ea însăși, căci mâna era intangibilă. Simțea cum e rugată, convinsă, făcută să se dezică de drepturi mai vechi și să se supună altora noi; și totuși nu existau cuvinte care să dovedească toate astea. Convorbirea dintre Hurstwood și Carrie avea legătură cu ceea ce se petrecea în mintea lor precum avea muzica în surdină a orchestrei cu incidentul dramatic al cărui fundal era.

— Ați văzut vreodată vilele de pe malul lacului, în cartierul de nord? Întrebă Hurstwood.

— Extraordinar, chiar astăzi am fost acolo cu doamna Hale. Cât sunt de frumoase!

— Într-adevăr, sunt foarte frumoase, încuviință el.

— Ah, Doamne! spuse Carrie, pe gânduri. Mi-ar plăcea să trăiesc într-o asemenea casă.

— Nu ești fericită! rosti Hurstwood rar, după o scurtă tăcere.

Își ridicase cu gravitate privirea și acum se uita în ochii ei. Bănuia că atinsese o coardă sensibilă. Acum ar fi trebuit să strecoare ceva în sprijinul propriei sale cauze. Se aplecă liniștit înainte și continuă s-o privească ținută. Își dădea seama că e momentul critic; ea se străduia să se

sustragă, dar în zadar, căci Hurstwood insista dintr-o pricină bine întemeiată. O privea întruna și, cu cât dăinuia mai mult această situație, cu atât devenea mai dificilă. Micii lucrătoare îi fugea pământul de sub picioare. Simțea cum se depărtează, plutind, puținul sprijin ce-l mai avusese.

— Ah, spuse în cele din urmă, nu trebuie să mă priviți așa!

— Nu mă pot stăpâni.

Încordarea ei slăbi puțin, deși continuau să se privească intens, ceea ce-l încurajă.

— Nu ești mulțumită de viață, nu-i așa?

— Nu, șopti ea istovită.

Vedea că e stăpân pe situație, simțea asta. Întinse brațul către ea și-i atinse mâna.

— Nu! exclamă ea ridicându-se brusc.

— N-am vrut, răspunse el foarte firesc.

Ea nu fugi, cum ar fi putut să facă, nici nu puse capăt întrevederii, ci el fu cel care trecu, fermecător și cu ușurință, la idei și preocupări plăcute. Nu mult după aceea se ridică, vrând să plece și Carrie simți că puterea e în mâinile lui.

— Nu trebuie să te simți prost, o liniști el cu blândețe, au să se îndrepte lucrurile cu timpul.

Carrie nu răspunse nimic, fiindcă nu știa ce ar putea spune.

— Suntem prieteni buni, nu-i așa? mai zise Hurstwood, întinzându-i mâna.

— Da, răspunse ea.

— Atunci, niciun cuvânt, până ne vom vedea data viitoare.

Îi reținu mâna într-a lui.

— Nu pot să promit, zise ea cu îndoială.

— Fii mai generoasă, spuse el atât de simplu încât ea fu mișcată.

— Să nu mai vorbim de asta.

— Foarte bine, conchise Hurstwood, luminându-se.

Coborî treptele și se sui în trăsură.

Carrie închise ușa și urcă în camera ei. Își desfăcu în fața oglinzii gulerul mare de dantelă și cordonul frumos din piele de șarpe ce și-l cumpărase de curând.

„Am devenit îngrozitoare, își zise, cu un sentiment cinstit de tulburare și rușine. Parcă n-aș mai fi în stare să mă port ca lumea.”

După câțva timp își despleti părul și-l lăsă să i se reverse pe umeri în unde castanii. În gândul ei își făcură din nou loc întâmplările serii.

— Ah, nu știu ce să fac, murmură în cele din urmă.

„Da, își spuse Flurstwood, depărtându-se în trăsură, mă place, asta o știu.”

Stârnit, directorul fluieră voios, de-a lungul celor șapte kilometri cât ținu drumul până la birou, o melodie pe care nu și-o mai amintise de cincisprezece ani.

Capitolul 13

SCRISORILE DE ACREDITARE SUNT ACCEPTATE: O BABILONIE DE GLASURI

Nu trecură nici două zile de la scena dintre Carrie și Hurstwood din salonul din Ogden Place, și el își făcu iar apariția. Se gândise la ea aproape neconținut. Blândețea tinerei femei avusese darul să-l înflăcăreze. Simțea că trebuie să izbutească pe lângă ea, și încă repede.

Atracția, ca să nu zicem fascinația ce o simțea, era mai mult decât o simplă dorință. Era reînflorirea unor sentimente care se veștejiseră ani îndelungați, uitate în pământ întelenit și aproape sterp. Pesemne că pentru el Carrie reprezenta un tip de femeie superior celor care îl atrăseseră înainte. De la povestea care se încheiase cu o căsătorie nu mai fusese niciodată îndrăgostit, și, de atunci, timpul și viața îl învățaseră cât de nesocotită și falsă îi fusese alegerea. De câte ori se gândea la asta își spunea că, dacă ar fi iar în acea situație, n-ar mai lua niciodată de nevastă o asemenea femeie. Totodată, experiența lui cu femeile în general îl făcuse să-i scadă respectul pentru sexul opus. Păstra o atitudine cinică, bine întemeiată pe numeroase experiențe. Femeile pe care le cunoscuse erau mai toate de același tip,

egoiste, inculte, ȋpător fardate. Soȋiile prietenilor lui nu-l impresionau în mod plăcut. Propria lui soȋie dezvăluse o fire rece și vulgară, care numai agreabilă nu-i era. Ceea ce cunoștea din acea lume subterană în care se târăsc oamenii-bestii ale societăȋii – și cunoștea destul de mult din ea– îl înspăimântase. Privea mai toate femeile cu suspiciune, luând în seamă numai superficial frumuseȋea și hainele lor. Le urmărea cu privirea sa pătrunzătoare, plină de înȋteles. Dar simȋirea lui nu era atât de tocită încât o femeie cinstită să nu-i impună respect. Personal, nu încerca să analizeze minunea femeii sfinte. Își scotea pălăria și, în prezenȋa ei, impunea tăcere celui slobod la gură și celui destrăbălat, așa cum patronul irlandez al unui bordel din Bowery se închină în faȋa unei surori din ordinul Preacuratei Maici a Milei și-și dă cu smerenie și de bunăvoie obolul, fără a-și bate capul ce face asta.

Un bărbat în situaȋia lui, care, după un lung șir de experienȋe lipsite de valoare sau menite să-l înăsprească, dă de un suflet tânăr, simplu și nevinovat, face una din două: fie se ȋine deoparte, conștient de distanȋa la care se află, fie se apropie, fascinat și exaltat de descoperirea făcută. Doar pe o cale ocolită ajung astfel de bărbaȋi să întâlnească vreodată o asemenea fată. N-au metodă și nici înȋtelegere cum să cucerească un suflet tânăr, afară doar dacă găsesc virtutea gata prinsă în mreje. Dacă, din

nefericire, musca s-a prins în plasă, păianjenul poate să iasă la iveală și să tragă ițele cum știe mai bine. Tot astfel, când fecioara pornită spre robie în mlaștinile metropolei a ajuns în raza cercului corupătorului experimentat sau al viciosului viclean, sau chiar numai la periferia aceluși cerc, el poate ieși la iveală și-și poate folosi priceperea într-o ademenire.

Hurstwood venise, la inițiativa lui Drouet, așteptându-se să găsească noi haine și apucături nostime. Intrase cu gândul să se distreze o seară și să piardă apoi pentru totdeauna urma celei abia întâlnite. Când colo, găsise o femeie ale cărei tinerețe și frumusețe îl atrăgeau. În lumina dulce a ochilor lui Carrie nu era nimic din tertipurile chibzuite ale femeii de rând. În purtarea ei sfioasă nu aflai nimic din arta curtezanei. Văzuse îndată că era o greșeală la mijloc, că împinsă de vreo situație grea se afla în apropierea lui această făptură tulburată și astfel interesul lui se trezi. În ajutorul sentimentelor lui venise o compătimire plină de înțelegere care însă nu era străină de egoism. Voia s-o cucerească pe Carrie, gândind că soarta ei legată de a lui va fi mai bună decât imită cu a lui Drouet. Îl invidia pe voiajor pentru cucerirea lui cum nu invidiase niciodată un alt bărbat.

Sufletește, Carrie era cu siguranță superioară lui Hurstwood, așa după cum sub aspectul inteligenței îi era superioară lui Drouet. Venea

de-a dreptul din aerul proaspăt de la țară și lumina câmpiei îi mai stăruia în privire. Nu era în ea niciun vicleșug, nici lăcomie aprigă, doar ușoare urme moștenite din amândouă, foarte rudimentare însă. Prea era plină de mirare și de dor pentru a fi lacomă. Încă mai privea în jur, spre marele labirint al orașului, fără să înțeleagă. Hurstwood adulmecase prospețimea ei de floare. O culegea cum ar fi cules fructul tânăr al unui pom. Lângă ea se simțea împrăștiat, de parcă aș fi ieșit din arșița verii în cea dintâi adiere răcoroasă de toamnă.

Rămânând singură după scena descrisă mai înainte și neavând pe nimeni cu care să se sfătuiască, la început Carrie trecuse de la o concluzie bizară la alta, până când, în cele din urmă, obosită, renunțase să se mai gândească. Se considera oarecum îndatorată lui Drouet. Parcă nu mai departe decât ieri o ajutase în clipe de îngrijorare și deznădejde. Avea pentru el, în toate privințele, cele mai bune sentimente. Recunoștea înfățișarea lui plăcută, sentimentele lui generoase și mergea până acolo încât, în lipsa lui, uita în ce măsură era preocupat de sine însuși. Totuși, nu era în stare să se simtă atașată de el mai mult decât de alții, printr-o legătură sufletească puternică. De fapt, un asemenea gând nu avea niciun punct de sprijin, nici măcar în însăși dorința lui Drouet.

Adevărul este că, prin firea lui superficială și imaginația lui nestatornică, acest comis-voiajor arătos nu putea avea decât legături trecătoare. Trăia voios, convins că e atrăgător, că dragostea pășește tandră pe urmele sale, că lucrurile vor rămâne neschimbate, cum îi era lui pe plac. Când vreo figură veche lipsea din preajma lui sau când găsea vreo ușă definitiv închisă, nu se amăra din cale-afară. Era prea tânăr. Avea prea multe reușite în spate ca să-i pese de un eșec. Și astfel avea să rămână tânăr, cu mintea crudă, până la moarte.

Cât despre Hurstwood, era plin de gânduri și sentimente amestecate în privința lui Carrie. Nu avea planuri lămurite cu ea, dar era hotărât s-o facă să-și mărturisească afecțiunea pentru el. În ochii ei plecați, în privirea ei sfioasă, în purtarea-i șovăielnică i se părea că vede semnele unei pasiuni pe cale să înmugurească. Simțea nevoia să-i fie aproape, să-i cuprindă mâna într-a lui. Era curios să știe care-i va fi pasul următor, care va fi semnul următor că ține la el. Atâta emoție și însuflețire nu mai încercase de ani și ani. Sufletește, era iarăși adolescent, era un cavaler pus pe fapte mari.

În situația lui, putea să lipsească ușor serile. Era în general un funcționar foarte conștiincios și care putea conta pe încrederea patronilor lui în ce privea împărțirea timpului său. Își permitea să plece la orice oră dorea căci era știut că-și

îndeplinește cu succes îndatoririle de director, indiferent cât ar fi lipsit. Felul său de a se face plăcut, tactul, înfățișarea sa elegantă confereau localului acel amănunt primordial care era atmosfera, iar prin îndelunga sa experiență cunoștea perfect necesitățile de aprovizionare. Oamenii de la bar și celelalte ajutoare se puteau perinda, câte unul sau în grup, dar câtă vreme era el acolo mulțimea clienților vechi aproape că nu băga de seamă vreo schimbare. Conferea localului atmosfera cu care erau obișnuiți. Prin urmare, își aranja orele de lucru după cum îi convenea, luându-și când o după-amiază, când o seară liberă, dar înapoindu-se invariabil între unsprezece și douăsprezece pentru a fi de față la ultima sau ultimele două ore de activitate și pentru a supraveghea detaliile închiderii.

— Vezi ca totul să fie în regulă și să pleci ultimul, George, îi spusese odată Moy și nicicând, în lunga perioadă de când muncea acolo, nu se abătuse de la această regulă.

De ani de zile niciunul dintre patroni nu mai fusese în local după ora cinci după-amiază și totuși directorul lor îndeplinea această dispoziție ca și cum ei ar fi fost de fiecare dată de față și l-ar fi supravegheat.

În această după-amiază de vineri, când trecuseră abia două zile de la vizita precedentă, Hurstwood se hotărâse s-o vadă pe Carrie. Nu mai avea răbdare să aștepte.

— Evans, spuse el barmanului, dacă mă caută cineva, sunt înapoi între patru și cinci.

Se îndreptă repede spre strada Madison și luă o trăsură, care îl duse într-o jumătate de oră în Ogden Place.

Carrie avea de gând să facă o plimbare și îmbrăcase o rochie ușoară de lână cenușie și o jachetă drăguță încheiată la două rânduri. Își scosese din dulap pălăria și mănușile și tocmai își petrecea în jurul gâtului o eșarfa de dantelă când fata din casă urcă s-o înștiințeze că domnul Hurstwood dorea s-o vadă. Auzind vestea tresări ușor, dar îi spuse fetei să-l anunțe pe musafir că va coborî îndată, apoi se grăbi să termine cu îmbrăcatul.

În clipa aceea, Carrie n-ar fi putut spune dacă o bucura sau o mâhnea că directorul o așteaptă. Era cam agitată și-i ardeau obrajii, dar mai mult din nervozitate decât de teamă sau plăcere. Nici nu încerca să facă presupuneri asupra felului cum avea să se desfășoare convorbirea. Simțea doar că trebuie să fie cu băgare de seamă și că Hurstwood exercita asupra ei o fascinație de neînțeles. Apoi își aranjă cu grijă pentru ultimă dată eșarfa de dantelă și coborî scările.

Plin de sensibilitate, directorul avea și el nervii cam încordați, fiindcă-și dădea bine seama că misiunea lui nu era ușoară. Știa că trebuie să joace tare, dar acum, auzind pe scară pașii tinerei femei, îl părăsi curajul. Începea să-i

slăbească hotărârea. La urma urmei, nu era chiar atât de sigur de simțămintele ei.

Totuși, când Carrie intră în cameră, înfățișarea ei îi dădu curaj. Arăta atât de simplă și de fermecătoare încât ar fi dat aripi îndrăzelii oricărui adorator. Vădita ei nervozitate o împrăștiă pe a lui.

— Ce mai faci? o întreabă, în chipul cel mai firesc. N-am putut rezista să nu mă plimb în după-masa asta, era atât de plăcut afară.

— Da, răspunse Carrie, oprindu-se în fața lui, tocmai mă pregăteam și eu să fac o plimbare.

— Da, într-adevăr? Atunci ce-ar fi să-ți iei pălăria și să mergem împreună?

Traversară parcul și merseară spre vest, de-a lungul frumosului bulevard Washington, larg și pavat, cu clădiri care înaintau spre mijlocul trotuarelor. Era o stradă pe care locuiau numeroși oameni bine situați din cartierul de vest și Hurstwood nu-și putea stăpâni pe de-a ntregul nervozitatea din pricină că ar fi putut fi ușor recunoscut. Dar de-abia trecură de câteva șiruri de blocuri, că firma unui grajd de închiriat trăsură ce se ivi dintr-o stradă lăturalnică, îl scoase din încurcătură. „O va invita la o plimbare cu trăsura pe bulevardul cel nou.” Pe vremea aceea bulevardul nu se deosebea mult de un drum de țară. Partea pe care avea de gând să i-o arate lui Carrie era cu mult mai departe, afară din oraș, în aceeași direcție, spre vest, unde rar

mai întâlneai câte o casă. Făcea legătura dintre parcul Douglas și parcul Washington sau parcul de sud și nu era altceva decât un drum curățel amenajat, care o lua mai întâi direct spre sud, cale de vreo opt kilometri, peste un câmp deschis, plin de iarbă, apoi direct către est, prin același câmp, pe aceeași distanță. De-a lungul cele mai mari porțiuni a drumului nu zăreai nicăieri o casă, așa încât orice convorbire putea decurge nestingherită.

La grajd, alese un cal blând și curând erau atât de departe încât nu mai puteau fi nici văzuți, nici auziți de nimeni.

— Știi să ții hățurile? întrebă el, după câțva timp.

— N-am încercat niciodată, zise Carrie.

Îi dăte hățurile și-și încrucișă brațele.

— Vezi că nu e mare lucru! spuse el zâmbind.

— Da, când ai un cal blând, răspunse Carrie.

— Poți mîna un cal la fel de bine ca oricine altcineva, după ce te obișnuiești puțin, adăugă el încurajator.

Aștepta de ceva vreme prilejul să poată da conversației o întorsătură serioasă. În vreo două rînduri rămăsese tăcut, sperând că astfel gândurile ei se vor îndrepta în aceeași direcție cu ale lui, dar ea continua să vorbească lucruri neînsemnate. Curând însă, tăcerea lui domină situația. Atmosfera ce cuprinsese gândurile lui începu să se facă simțită. Privea țintă înainte,

fără să vadă nimic, ca și cum mintea lui se îndrepta către ceva care n-avea nicio legătură cu ea. Totuși, gândurile lui vorbeau. Carrie își dădea bine seama că se pregătește ceva hotărâtor.

— Știi că de ani întregi n-am mai petrecut seri atât de frumoase ca în ultima vreme, de când te cunosc?

— Într-adevăr? zise ea cu prefăcută nepăsare, dar tulburată de glasul lui convingător.

— Am vrut să-ți spun seara trecută, mai adăugă el. Dar nu știu cum, am scăpat prilejul.

Carrie asculta fără a încerca să răspundă. Nu-i trecea prin cap nimic potrivit. Se simțea iar puternic atrasă de el, în ciuda tuturor șovăielilor ce o cuprindeau când se gândea ce se cuvenea și ce nu, șovăieli care o cam necăjiseră de când cu ultima lor întrevedere.

— Am venit azi aici, urmă el solemn, ca să-ți spun ce simt și să văd dacă vrei să m-asculți.

În felul lui, Hurstwood era oarecum romantic. Putea arăta sentimente puternice, adesea poetice și, sub tensiunea dorinței, ca acum, devenea elocvent. Mai bine zis, simțirea și glasul lui erau însuflețite de acea aparentă reținere și patimă care sunt esența elocvenței.

— Știi, spuse el așezându-și mâna pe brațul ei și păstrând o tăcere stranie, în timp ce-și căuta cuvintele, știi că te iubesc?’

Carrie nu se clinti. Era cu totul încătușată în atmosfera în care o învăluia acest om.

Hurstwood dorea o tăcere scurtă pentru a-și exprima sentimentele și ea păstra acea tăcere. Nu-și lua ochii de la câmpul neted, ce se întindea înaintea ei. Hurstwood așteaptă câteva clipe, apoi repetă cele spuse.

— Nu vorbiți așa, spuse Carrie cu glas slab.

Vorbele ei nu erau deloc convingătoare, ci doar rezultatul unui gând neputincios că trebuia să spună ceva. Hurstwood nici nu le luă în seamă.

— Carrie, spuse, rostindu-i numele mic cu caldă familiaritate, aș vrea să mă iubești. Nici nu știi ce nevoie am de cineva care să-mi dăruiască puțină afecțiune. Sunt, de fapt, singur. În viața mea nu există nimic plăcut, nimic fermecător, e toată numai muncă și hărțuială, alături de oameni pentru care nu simt nimic.

Rostind acestea, Hurstwood își închipuia cu adevărat că starea sa era de plâns. Avea capacitatea să se distanțeze de sine însuși și să se privească obiectiv, văzând numai ceea ce voia să vadă din tot ce alcătuia existența sa. Acum, pe când vorbea, glasul lui tremura, cu acea vibrație pe care o dă încordarea nervoasă. Cuvintele lui avură ecou în inima femeii de lângă el.

— Cum, zise Carrie privindu-l cu ochii mari, plini de înțelegere și simțire, eu aș fi crezut că ești foarte fericit. Cunoști atât de bine lumea!

— Da, tocmai asta e, o cunosc prea bine, spuse el coborând glasul la un ton minor, foarte blând.

Pentru Carrie era un lucru însemnat să audă vorbind astfel un om cu o situație atât de bună, un om atât de puternic. Fără voie, se minună de ciudățenia stării ei. Cum se făcuse oare că într-un timp atât de scurt lepădase viața strâmtă a târgușorului ei natal, ca pe un veșmânt, și o învăluisese orașul cel mare, cu tainele lui? Și iată, acum, taina cea mai de neînțeles: bărbatul cu stare, omul de afaceri, ședea aici, alături, și se ruga de ea. Avea putere, o situație bună, trăia în largul lui, în belșug, era îmbrăcat elegant și cu toate acestea se ruga de ea. Nu putea da glas niciunui gând potrivit. Încetă să-și mai bată capul. Se încălzea doar la flacăra sentimentului lui, cum se încălzește un om înfrigurat la un foc bun. Hurstwood radia patima intensă ce o simțea și dogoarea acestei patimi era pe cale să topească ceara șovăielilor ei.

— Crezi că sunt fericit, zise el, că n-aș avea de ce să mă plâng... Dacă ar fi să întâlnești toată ziua oameni cărora să le fii absolut indiferentă, dacă te-ai duce zi de zi într-un loc unde n-ai întâlni decât aparență și nepăsare, dacă între toți oamenii cunoscuți n-ar exista nici măcar unul pe a cărui înțelegere să te poți bizui, căruia i-ai vorbi cu plăcere, poate c-ai fi și dumneata nefericită.

Atinsese acum o strună, în inima ei, care vibra plină de înțelegere. Carrie știa ce înseamnă să întâlnești oameni cărora le ești indiferent, să umbli singur printre atâția cărora nu le pasă deloc de tine. Nu trecuse și ea prin asta? Nu era și acum singură de tot? Pe a cui înțelegere se putea ea bizui, dintre toți oamenii pe care îi cunoștea? N-avea decât să-și clocească singură gândurile și nedumeririle.

— Aș putea să fiu mulțumit, dacă aș ști că dumneata ții la mine, continuă Hurstwood, dacă aș ști că te am pe dumneata la care să pot veni, dacă te-aș avea pe dumneata alături de mine. Acum, umblu de colo până colo, fără nicio mulțumire. Nu știu ce să fac cu timpul meu; mă apasă. Înainte de a te fi iubit nu făceam decât să pierd vremea, să urmez fără interes ce se întâmpla să-mi iasă în cale. De când ai apărut dumneata, da, de atunci gândurile mele și-au găsit un făgaș.

Vechea amăgire: „Iată cineva care are nevoie de mine” începu să încolțească în mintea lui Carrie. Îl compătimea sincer pe acest om mândrit și singuratic. Când se gândea că toată situația atât de atrăgătoare de care se bucura el i se părea searbădă fiindcă îi lipsea ea, că el simțea nevoia s-o roage astfel când ea însăși era singură și lipsită de sprijin, toate acestea i se păreau din cale-afară de triste!

— Nu simt chiar atât de nesperios cum, poate, mă crezi, spuse Hurstwood pe un ton de scuză, ca și cum i-ar fi datorat o lămurire în această privință. Probabil că dumneata gândești despre mine că umblu haihui și că-s plin de păcate. Ce-i drept, am fost uneori cam ușuratic, dar aș putea să las toate astea în urmă, fără nicio greutate. Am nevoie de dumneata ca să devin alt om, dacă e vorba ca viața să însemne ceva pentru mine.

Carrie îl privi cu duioșia pe care o simte totdeauna virtutea când nădăjduiește să tămăduiască viciul. Cum putea un astfel de om să aibă nevoie de izbăvire? Care puteau fi greșelile sale pentru ca ea să le poată îndrepta? Trebuie să fi fost mărunte, de vreme ce restul era atât de frumos. În cel mai rău caz erau greșelile celor de sus și cu câtă indulgență sunt privite asemenea greșeli!...

Hurstwood i se părea atât de singuratic încât tânăra femeie era adânc mișcată.

„Așa e, vasăzică?”, își spuse gânditoare.

Deodată Hurstwood întinse brațul și-l petrecu după mijlocul ei. Nu putea fi atât de aspră încât să se tragă înapoi. Cu mâna rămasă liberă îi apucă degetele. O pală de vânt primăvărată străbătu jucăușă șoseaua, ridicând în vârtej câteva uscături rămase de cu toamnă. Calul, lăsat în voia lui, își vedea de drum, alene.

— Spune-mi că mă iubești, vorbi el cu duioșie.

Carrie plecă ochii, conștientă de greutatea clipei.

— Recunoaște, draga mea, spuse Hurstwood cu căldură, mă iubești, nu-i așa?

Ea nu răspunse nimic, dar în clipa aceea știa că o cucerise.

— Spune-mi, o mai rugă o dată, cu un glas bogat în inflexiuni, trăgând-o atât de aproape încât buzele lor se apropiară. Îi strânse cu căldură mâna, apoi i-o lăsă și-i atinse fața. Mă iubești? o întrebă, apăsându-și buzele pe ale ei.

Buzele ei răspunseră.

— Acum, exclamă el, cu ochii lui frumoși scânteind de bucurie, ești a mea, a mea!

Drept orice răspuns, Carrie își lăsă ușor capul pe umărul lui.

Capitolul 14

OCHII CARE NU ȘTIU SĂ VADĂ: UNA DIN INFLUENȚE PĂLEȘTE

Ajunsă acasă, în acea seară, Carrie era grozav de înfrigurată, atât fizic cât și sufletește. Afecțiunea ei pentru Hurstwood, dragostea lui o bucurau adânc. În închipuire vedea de pe acum, în culori minunate, și aștepta cu nerăbdare viitoarea lor întâlnire, fixată pentru duminică seara. Fără să aibă sentimentul acut că sunt

nevoiți să se ferească, s-au înțeles să se întâlnească în oraș; firește că în fond explicația acestui aranjament era tot nevoia de a păstra taina.

De la fereastra ei de sus, doamna Hale o văzuse venind acasă.

„Hm, gândi, se plimbă cu trăsura cu alt bărbat, în timp ce soțul ei lipsește din oraș. Ar face bine s-o supravegheze.”

Adevărul e că nu numai doamna Hale își făcea gânduri în această privință. Fata din casă care îl primise pe domnul Hurstwood își avea și ea părerea ei. Nu nutrea o simpatie deosebită pentru Carrie; o considera rece și dezagreabilă. Totodată avea o slăbiciune pentru veselul și dezghețatul Drouet, care îi arunca din când în când câte o vorbă plăcută și-și mai manifesta și în alte feluri atenția, cum proceda de altfel cu toate femeile. Purtarea lui Hurstwood era mai rezervată și mai critică. El îi plăcea deci și mai puțin acestei slujnice cu mijlocul încorsetat. Se mira că vine atât de des și că stăpână-sa pleacă la plimbare cu el, în după-masa asta când domnul Drouet lipsea. Și nu-și ascunse aceste păreri în fața bucătăresei. Drept rezultat, se născură șoapte și vorbe care începură să circule prin toată casa, pe furiș bineînțeles, cum se întâmplă în asemenea cazuri.

Acum, după ce se lăsase într-atâta prinsă în mreje de Hurstwood încât îi mărturisise înclinația

ei, Carrie nu-și mai bătea capul ce atitudine să ia față de el. Iar la Drouet se gândea prea puțin deocamdată, fiind prea ocupată să-și amintească mereu demnitatea și farmecul iubitului ei și dragostea lui arzătoare pentru dânsa. În prima seară aproape că nu făcuse altceva decât să retrăiască toate amănuntele după-amiezii. Era prima oară când în sufletul ei se stârniseră puternice sentimente de simpatie și aceste simțăminte aruncau o lumină nouă asupra caracterului ei. Carrie avea oarecare spirit de inițiativă, până acum latent, dar care începea să se manifeste. Își privi situația dintr-un punct de vedere mai practic și începu să întrezărească licăririle unei ieșiri din impas. I se păru că Hurstwood e în măsură s-o atragă pe calea unei reabilitări. Sentimentele ei erau cât se poate de lăudabile, recreând din evenimentele recent petrecute ceva în măsură să-i redea onoarea. Nu avea nicio idee ce-i va spune Hurstwood data viitoare. Dar, luând afecțiunea lui drept un sentiment înalt, lega de ea urmări bune și generoase.

Deocamdată, Hurstwood nu se gândea decât la plăcere, fără a-și bate capul cu răspunderea ce și-o asuma. Nu i se părea că face ceva care i-ar putea complica existența. Avea o situație asigurată, o viață de familie dacă nu mulțumitoare, cel puțin netulburată, libertatea personală însă îi era destul de încătușată.

Dragostea lui Carrie era pentru el o plăcere în plus. Se va bucura de acest dar nou, ca de un adaos la partea lui obișnuită de plăceri. Va fi fericit cu ea și treburile lui se vor desfășura ca și până acum, netulburate.

Duminică seara, Carrie luă masa cu el într-un restaurant pe care-l alesese Hurstwood, în strada East Adams și apoi merseă cu trăsura la un local de seară foarte plăcut, la modă pe atunci, departe de bulevardul Cottage Grove, lângă Strada 39.

În cursul declarațiilor sale de dragoste își dădu curând seama că tânăra femeie îi prețuia iubirea de la distanță, cu seriozitate, și nu era sensibilă decât la acele dovezi de afecțiune care îi stau bine unui tânăr neexperimentat. Hurstwood își dădu seama că ea nu-i va ceda ușor și se strădui să nu fie prea furtunos în urmărirea scopului său.

Cum se prefăcuse că o crezuse căsătorită, își zise că trebuie să joace rolul până la capăt. Triumful lui se mai lăsa puțin așteptat. Cât timp, nu putea să prevadă.

Se întorceau în trăsură spre Ogden Place când el o întrebă:

— Când pot să te mai văd?

— Nu știu, răspunse Carrie, punându-și în sinea ei aceeași întrebare.

— Ce-ar fi să vii marți la Fair? sugeră el.

Ea clătină din cap.

— Nu chiar atât de repede, răspunse.

— Știi ce-am să fac? zise Hurstwood. Am să-ți scriu post-restant, la oficiul poștal de aci, din cartierul de vest. Te poți duce marți să iei scrisoarea.

Carrie se învoi.

El spuse birjarului să oprească lângă casa învecinată.

— Noapte bună! șopti Hurstwood, când trăsură se puse iar în mișcare.

Din nefericire pentru desfășurarea nestingherită a acestei aventuri, Drouet se întorsese. În după-amiaza următoare Hurstwood ședea în micul și impunătorul său birou când îl văzu intrând.

— Alo, Charlie, strigă el prietenos, te-ai întors?

— Da, zâmbi Drouet, apropiindu-se și vârând capul pe ușă.

Hurstwood se ridică.

— Ei, spuse el, măsurându-l pe comis-voiajor, bine dispus ca totdeauna? Ce mai e nou?

Începură să vorbească despre oamenii pe care îi cunoșteau și despre ultimele întâmplări.

— Ai fost acasă? întrebă în cele din urmă Hurstwood.

— Nu, acum mă duc, zise Drouet.

— Mi-am adus aminte de micuța ta, spuse Hurstwood, și i-am făcut o vizită. Mi-am închipuit că doar n-oi fi vrând să stea mereu singură.

— Ai dreptate, încuviință Drouet. Ce face?

— Foarte bine, zise Hurstwood. Cam îngrijorată din pricina ta. Ar fi bine să te duci la ea acum și s-o mai înveselești.

— Am să-ți urmez sfatul, zise Drouet zâmbind.

— Veniți amândoi în oraș, miercuri, să mergem împreună la un spectacol, zise Hurstwood la despărțire.

— Mulțumesc, dragul meu, îi răspunse prietenul său, să văd ce spune Carrie și am să-ți trimit vorbă.

„Ce băiat drăguț!” se gândi Drouet, cotind spre strada Madison.

„Drouet e băiat bun, își zise Hurstwood înapoindu-se în biroul lui, dar nu e bărbatul potrivit pentru Carrie.”

Amintindu-și de ea, gândurile lui intrară pe un făgaș foarte plăcut, străduindu-se să facă planuri realizabile, ca s-o poată lua înaintea comis-voiajorului.

Când Drouet intră în încăperea unde se afla Carrie o luă în brațe ca de obicei, dar ea răspunse sărutării lui cu un tremur de împotrivire.

— Auzi, a fost o călătorie grozavă, spuse el.

— Da? Cum ai aranjat cu negustorul acela din La Crosse despre care îmi vorbeai?

— A, strașnic! I-am vândut o serie completă. Mai era un individ la el, care-l reprezenta pe Bumstein, unul c-o mutră de ovrei, care nu se

pricepea la articolul ăsta; l-am băgat în cofa imediat.

Pe când își desfăcea gulerul și-și scotea butonii de la manșete, înainte de a se spăla pe față și a-și schimba hainele, îi povesti pe larg călătoria. Fără să vrea, Carrie se trezi ascultând cu plăcere descrierea lui însuflețită.

— Îți spun, i-am uluit p-ăia de la birou. În ultimul trimestru am vândut mai multă marfă ca oricare altul dintre agenții casei. Numai în La Crosse am plasat marfă de trei mii de dolari.

Își muie capul într-un lighean cu apă, pufai și suflă greu, frecându-și cu mâinile ceafa și urechile, pe când Carrie îl privea pierdută, cu simțiri amestecate, în care se îmbinau amintirile de ieri cu gesturile ei de acum. În timp ce-și ștergea fața, Drouet continua să vorbească:

— Am de gând, în iunie, să cer să-mi mărească procentul. Le convine să plătească mai mult când le aduc atâtea câștiguri! Să vezi c-o să obțin sporul, ține minte.

— Sper c-o să-l obții, zise Carrie.

— Și-apoi, dacă realizez vânzarea aceea de teren, ne căsătorim, mai adăugă, vrând să pară foarte serios, în timp ce se oprise în fața oglinzii și-și peria de zor părul.

— Nu cred că ai de gând să mă iei vreodată de nevastă, Charlie, zise Carrie mâhnită.

Recentele declarații ale lui Hurstwood îi dădeau curaj să spună asta.

— Cum de nu, am de gând, firește că am de gând, cum de ți-a intrat în cap una ca asta?

Încetase să se mai agite în fața oglinzii și acum venea spre ea. Pentru prima dată Carrie se simți îmboldită să se ferească de el.

— Dar e atâta vreme de când tot spui asta, răspunse ridicându-și spre Drouet fața drăgălașă.

— Ei da, și-o spun serios, dar ne trebuie bani ca să trăim cum îmi place mie. Când o să obțin sporul acela, o să fie lesne de aranjat totul și-ai să vezi tu atunci dacă n-o fac. Lasă, n-avea nicio grijă, fetițo!

O bătu pe umăr, în semn de încurajare, dar Carrie simțea cât de vane fuseseră în realitate speranțele ei. Vedea foarte limpede că acest om ușuratic și comod n-avea să se schimbe cu o iotă în ceea ce o privea. Lăsa lucrurile în suspensie fiindcă prefera cătușelor legale condițiile comode ale situației de acum.

Dimpotrivă, Hurstwood părea a nutri sentimente puternice și sincere. Nu se arăta degajat ca să scape de promisiuni.

Manifesta înțelegere pentru dânsa și-i arăta valoarea adevărată. Avea nevoie de ea, pe când lui Drouet puțin îi păsa,

— Aș, de unde! zise ea cu părere de rău, și în glas i se răsfrângea o umbră din siguranța dobândită de pe urma succesului, dar și o doză

mai mare de neputință. N-ai să mă iei de nevastă niciodată.

— Bine, așteaptă tu nițel și ai să vezi! Încheie Drouet discuția. O să te iau foarte bine de nevastă.

Carrie îl privi și simți că ea era aceea care avea dreptate. Căutase ceva pentru a-și alina conștiința și iată că găsisese: desconsiderarea asta ușuratică, senină, a speranței ce-o avusese în corectitudinea lui. Îi promisese solemn că o ia de nevastă și iată cum se ținea de făgăduială!

— Ascultă, zise el, încheind mulțumitor, după socoteala lui, discuția despre căsătorie, l-am văzut azi pe Hurstwood. Ne-a invitat la teatru.

Carrie tresări la auzul acestui nume, dar își reveni destul de repede pentru ca Drouet să nu bage de seamă.

— În ce zi? Întrebă cu indiferență prefăcută.

— Miercuri. Mergem. Nu-i așa?

— Dacă vrei, răspunse tânăra femeie, atât de rezervat încât aproape că dădea de bănuț.

Drouet remarcă ceva nefiresc în tonul ei, dar crezu că era urmarea discuției despre căsătorie.

— Mi-a spus că ți-a făcut o vizită.

— Da, zise Carrie, a fost aici duminică seara.

— Da? Eu înțelesesem din câte mi-a spus că a venit acum o săptămână.

— Da, într-adevăr, răspunse Carrie neștiind ce au putut vorbi cei doi iubiți ai ei. Se pierduse de-

a binelea și se temea să nu iasă cine știe ce încurcătură din ceea ce răspundea.

— A, vasăzică a venit de două ori? zise Drouet și cea dintâi umbră de nedumerire i se ivi pe față.

— Da, spuse Carrie cu nevinovăție, dându-și acum seama că Hurstwood vorbise probabil de o singură vizită.

Drouet își închipui că trebuie să-l fi înțeles greșit pe prietenul său. La urma urmei, nu acorda cine știe ce importanță acestui lucru.

— Ce ți-a spus? se informă el, cu ceva mai multă curiozitate.

— Spunea c-a venit fiindcă s-a gândit că poate mi-e urât. Că n-ai mai fost pe-acolo de multă vreme și că nu știe ce-i cu tine.

— Strașnic băiat e George! zise Drouet, destul de măgulit de dovezile de interes ale directorului. Hai să mergem să luăm masa în oraș.

Când Hurstwood văzu că Drouet se întorsese, îi scrisese imediat lui Carrie:

I-am spus, draga mea, că am venit să te văd pe când era plecat. N-am spus de câte ori, dar probabil a înțeles că o dată. Dă-mi de știre tot ce i-ai vorbit tu. Răspunde prin curier special îndată ce primești rândurile astea. Iubito, trebuie să te văd. Spune dacă ne putem întâlni în strada Jackson colț cu strada Throop, miercuri după-

masă, la două. Trebuie să-ți vorbesc înainte de a ne vedea la teatru.

I se înmână scrisoarea, când se duse să întrebe la oficiul poștal din cartierul de vest și răspunse imediat:

I-am spus că ai fost de două ori. N-a părut supărat. Voi încerca să vin în strada Throop, dacă nu intervine nimic. Se pare că-s pe cale să devin o ticăloasă. Știu bine că nu mă port cum trebuie...

Hurstwood o liniște în această privință când se întâlnește după cum conveniseră.

— Nu te necăji, dragostea mea, îi spuse el. De îndată ce va pleca iar la drum o să aranjăm noi ceva. O să facem în așa fel încât să nu mai trebuiască să înșeli pe nimeni.

Carrie își închipui că avea s-o ia de soție îndată, cu toate că nu-i spusese direct, și asta îi ridică moralul. Își propuse să privească lucrurile în liniște, până ce Drouet va pleca din nou.

— Nu-mi arăta mai mult interes ca de obicei, o sfătuia Hurstwood în legătură cu viitoarea lor întâlnire, când urmau să meargă la teatru.

— Atunci să nu mă mai privești mereu, răspunse ea, amintindu-și de puterea de fascinație a ochilor lui.

— Nu, n-am să te privesc, zise el, strângându-i puternic mâna în semn de rămas-bun și aruncându-i exact privirea de care ea spusese că se teme.

— Ei, poftim, spuse Carrie galeș, amenințându-l cu degetul.

— N-a început încă piesa, replică el.

O privi cu duioșie cum se depărta. Atâta tinerețe și drăgălășenie îl îmbătau mai puternic decât vinul.

La teatru, totul se desfășură ca și altă dată, în avantajul lui Hurstwood. Dacă și până acum îi plăcuse lui Carrie, cu atât mai mult îi plăcea în clipele acelea! Găsind un mediu mai favorabil, farmecul lui fu și mai pătrunzător. Tinerei femei îi făcea plăcere să-i observe fiecă mișcare. Aproape că uita de bietul Drouet, care flecărea întruna de parcă el ar fi fost gazda.

Hurstwood era prea isteț pentru a lăsa să se întrevadă nici cea mai mică schimbare în purtarea sa. Poate că, dimpotrivă, era mai atent ca de obicei față de vechiul său prieten, ferindu-se totuși să-l pună într-o lumină ușor ridicolă, cum poate face atât de lesne iubitul preferat, în prezența stăpânei inimii lui. Simțea, fără îndoială, cât era de incorect jocul său, și încerca să nu fie atâta de meschin încât să-i mai adauge, chiar și în minte, cel mai mic gest jignitor.

Numai că piesa generă o situație caraghioasă, și asta doar din vina lui Drouet.

Era o scenă din piesa *Legământul*, în care, în lipsa soțului de acasă, soția își pleacă urechea la glasul seducător al unui adorator.

— Așa-i trebuie! zise Drouet după spectacol, deși asistase la crunta ispășire a greșelii eroinei. Nu mi-e câtuși de puțin milă de un bărbat care poate să fie atât de dobitoc.

— De, ce poți să știi! spuse cu blândețe Hurstwood. El credea probabil că n-are nicio vină.

— Bine, dar un bărbat trebuie să fie mai atent cu femeia lui dacă vrea s-o păstreze.

leșiseră din foaier și-și croiau drum prin mulțimea de o eleganță stridentă ce se înghesuia în preajma ușii.

— Domnule, spuse un glas lângă urechea lui Hurstwood, nu puteți să-mi dați ceva bani ca să-mi plătesc un loc de dormit?

Hurstwood, absorbit, îi vorbea lui Carrie.

— Zău că nu mint, domnule, n-am unde să dorm.

Rugămintea venea din partea unui bărbat de vreo treizeci de ani, cu fața suptă și care părea întruparea însăși a lipsurilor și a mizeriei. Drouet fu primul care îl observă, îi dădu zece cenți, cu sufletul copleșit de milă. Hurstwood aproape că nici nu băgă de seamă incidentul. Carrie îl uită repede.

Capitolul 15

NEPLĂCERILE VECHILOR LEGĂTURI: VRAJA TINEREȚII

Creșterea afecțiunii pentru Carrie fu urmată de desăvârșita nepăsare a lui Hurstwood față de căminul său. Acțiunile sale în legătură cu familia erau pur automate. Ședea la micul dejun cu soția și copiii, absorbit de propriile sale gânduri și închipuiri, care depășeau cu mult sfera intereselor lor. Își citea gazeta, care i se părea cu atât mai interesantă cu cât erau mai banale temele discutate de fiul și fiica lui. Între el și nevastă-sa curgea fluviul larg al indiferenței.

Acum, că se ivise Carrie, avea să-i fie iarăși hărăzită fericirea. Era fermecător pentru el să iasă în oraș seara. Când pornea pe străzi, în zilele acestea scurte, lumina felinarelor îl întâmpina clipind cu voioșie. Începu să încerce iarăși sentimentele aproape uitate care înaripează pasul îndrăgostitului. Își privea hainele frumoase cu ochii ei, și ochii ei erau tineri.

Când în fluxul năvalnic al unor asemenea sentimente pătrundea glasul soției sale, când stăruitoarele solicitări matrimoniale îi rechemau din visuri la searbădă realitate, ce enervare! Simțea atunci că ea era lanțul care-i încătușa picioarele.

— George, spuse doamna Hurstwood, cu o intonație în glas care în mintea lui ajunsese demult să fie legată de tot soiul de cereri, trebuie să ne procuri un abonament la curse.

— La toate cursele vreți să mergeți? zise el cu un ton ușor ridicat.

— Da, răspunse ea.

Cursele despre care era vorba urmau să înceapă curând în parcul Washington, în cartierul de sud, și printre cei care nu afectau rigiditate religioasă și concepții conservatoare, erau considerate un adevărat eveniment modern. Doamna Hurstwood nu ceruse niciodată până acum bilete pentru tot sezonul, dar anul acesta anumite considerente o hotărâra să-și păstreze neștirbit locul în societate. În sinea ei se bucura că mare parte a averii lui Hurstwood era pe numele ei, măsură de precauție adoptată de acesta pe vremea și asigure o lojă. Mai întâi, niște vecini, domnul și doamna Ramsey, oameni îmbogățiți în comerțul cu cărbuni, procedaseră la fel. Apoi medicul ei favorit, doctorul Beale, un gentleman care avea o slăbiciune pentru cai și pariuri, îi vorbise despre intenția lui de a înscrie la derby un cal de doi ani. În al treilea rând, dorea să-și scoată fiica în lume, căci începuse să se maturizeze și era tot mai frumoasă, așa că spera s-o mărite cu un bărbat cu avere. Propria-i dorință de a fi de față în astfel de ocazii, văzută

și admirată de cunoștințele ei și de mulțimea obișnuită, era un stimulent la fel de puternic.

Hurstwood reflectă câteva clipe asupra acestei propuneri, fără a răspunde. Se aflau în camera de zi de la etajul întâi, așteptând cina. Era seara în care se înțelesese cu Carrie și Drouet să meargă la spectacol și venise acasă să se schimbe.

— Nu te-ai putea aranja cu bilete separate? întrebă el ezitând să spună ceva mai aspru.

— Nu! răspunse ea enervată.

— Ei, zise Hurstwood, ofensat de tonul ei, nu-i nevoie să te înfurii! Te-am întrebat.

— Nu mă înfurii, se repezi ea, arțăgoasă. Îți spun doar că am nevoie de un abonament.

— Și eu îți spun, replică el, ținându-o cu o privire limpede și stăruitoare, că nu e lucru ușor de obținut. Nu sunt sigur că directorul are să-mi dea un abonament. În tot acest timp, se gândea dacă avea destulă trecere pe lângă magnații hipodromurilor.

— Atunci n-ai decât să-l cumperi! exclamă nevastă-sa înciudată.

— Ușor de spus, zise el. Un abonament de familie costă o sută cincizeci de dolari.,

— E inutil să discutăm, răspunse ea cu hotărâre. Îmi trebuie abonamentul, asta e.

Și ridicându-se în picioare, părăsi furioasă încăperea.

— Atunci procurați-l tu, zise el înverșunat, deși cu glas stăpânit.

Ca de obicei, unul din ei lipsi de la masă în seara aceea.

În dimineața următoare, Hurstwood se calmase îndeajuns și mai târziu procură abonamentul, fără însă ca aceasta să aplaneze tensiunile dintre ei. Nu avea nimic împotriva ca familia lui să profite din plin de ceea ce câștiga el, dar îi displăcea să i se impună generozități împotriva voinței sale.

— Tu știi, mamă, că familia Spencer se pregătește de plecare? spuse într-altă zi Jessica.

— Nu. Încotro?

— În Europa, zise Jessica. M-am întâlnit ieri cu Georgine și mi-a povestit. Își dădea niște aere pe chestia asta!

— Ți-a spus când pleacă?

— Mi se pare că luni. Au să dea iar un anunț în ziare, cum fac totdeauna.

— Nu-i nimic, zise doamna Hurstwood, cu un ton consolator, o să plecăm și noi în curând.

Hurstwood își plimba încet privirea prin gazetă, fără să spună nimic.

— „Luăm vaporul spre Liverpool de la New York, exclamă Jessica, maimuțărindu-și prietena. Probabil că vom petrece mai toată vara în Franța”. Snoaba! Parcă ar fi mare scofală să pleci în Europa!

— Probabil că este, dacă tot o invidiezi atâta, interveni Hurstwood.

Sentimentele ce le dezvăluia fiică-sa îl iritau.

— Nu te sinchisi de ei, dragă, zise doamna Hurstwood.

— A plecat George? o întrebă Jessica pe maică-sa într-o altă zi, făcând aluzie la un fapt necunoscut lui Hurstwood.

— Unde a plecat? întrebă el ridicându-și privirea din ziar. Până acuma fusese întotdeauna ținut la curent cu plecările.

— Trebuia să plece la Wheaton, spuse Jessica, fără a băga de seamă că tată-său era jignit.

— Da' ce-i acolo? întrebă el, iritat și amărât în sinea lui că era pus în situația de a stoarce astfel de informații.

— Un concurs de tenis.

— Mie nu mi-a spus nimic, încheie Hurstwood, neputându-se abține de a vorbi cu amărăciune.

— Probabil c-o fi uitat! exclamă soția sa ironic.

În trecut, știuse totdeauna să impună o anumită stimă, alcătuită din prețuire și teamă respectuoasă. Familiaritatea care încă mai exista între el și fiică-sa o cucerise printr-o purtare curtenitoare. Nu depășea o oarecare degajare în vorbire, tonul rămânând totdeauna cuviincios. Oricum ar fi fost, afecțiunea adevărată lipsise și acum vedea că pierde chiar și aparența unei afecțiuni. Nu mai știa aproape nimic despre ei. Uneori îi vedea la masă, alteori nu. Se întâmpla

să audă despre ceea ce făceau, dar cel mai adesea nu auzea. Erau zile când habar n-avea despre ce vorbeau, lucruri pe care plănuiseră să le facă sau chiar le făcuseră în lipsa lui. Îl supăra senzația că se petreceau lucruri mărunte cu care nu era la curent. Jessica începea să considere că problemele ei erau numai ale ei. Tânărul George își dădea aere de bărbat în toată firea, care se cădea neapărat să aibă socotelile lui particulare. Toate astea Hurstwood le vedea bine și-i atingeau susceptibilitatea, căci era obișnuit să i se arate considerație, cel puțin în situația sa oficială; simțea că n-ar trebui să-și piardă prestigiul în casă. Și pentru ca totul să fie și mai întunecat, vedea cum se accentuează și la soția sa aceeași nepăsare și independență, în timp ce el sta și se uita cum se desfășoară lucrurile și achita notele de plată.

Se mângâia cu gândul că la urma urmei nu era lipsit de dragoste. Oricum ar fi mers lucrurile în căminul lui, o avea pe Carrie în afara casei. O vedea cu ochii închipuirii, în odaia ei plăcută din Ogden Place unde petrecuse câteva seri atât de încântătoare, și se gândea ce minunat va fi când va scăpa cu totul de Drouet și tânăra femeie îl va aștepta seara pe el, într-o locuință intimă și plăcută. Era convins că Drouet nu va avea prilejul s-o informeze pe Carrie asupra situației lui familiale. Lucrurile decurgeau atât de netulburate, încât credea că nu se vor schimba.

N-avea să mai treacă mult până s-o convingă pe Carrie și atunci va fi mulțumit.

După seara când fuseseră la teatru începu să-i scrie zilnic câte o scrisoare, în fiecare dimineață, și o rugă să procedeze și ea la fel. Nu era nicidecum literat, dar cunoașterea lumii și dragostea lui crescândă îl făceau să aibă oarecare stil. Il exercita în mod conștient, la masa lui de lucru de la birou. Își procurase o cutie cu hârtie de scris, de o culoare delicată și parfumată, împodobită cu monogramă, pe care o ținea încuiată într-unul din sertare. Prietenii lui se minunau de aspectul acesta scriptic, în aparență foarte oficial, al îndatoririi sale. Cei cinci chelneri de bar priveau cu respect treburile care puteau obliga un om să șadă la birou și să tot scrie.

Hurstwood se mira el însuși de ușurința cu care scria. Prin legea firească a oricărui efort, ceea ce scria îl influența. Începu să simtă anumite subtilități, căroră se pricepea să le dea glas. Cu fiecare formulare, creștea și concepția despre sentimentele sale. Acel suflu lăuntric care se revărsa în cuvinte puse stăpânire pe el. Începu s-o creadă pe Carrie demnă de toată afecțiunea pe care o putea exprima în aceste scrisori.

Dacă tinerețea și grația în plină floare simt îndreptățite să aștepte de la viață mărturia recunoașterii lor, Carrie merita, într-adevăr, să

fie iubită. Încercările vieții nu-i tociseră încă acea prospețime a spiritului care face farmecul trupului. În strălucirea umedă a ochilor ei blânzi nu era niciun semn că ar cunoaște dezamăgirea, deși într-un fel, fusese și ea atinsă de îndoială și suferințe, dar ele nu lăsaseră urme mai adânci decât cele dezvăluite de o oarecare nostalgie în priviri și în cuvinte. Fie că vorbea, fie că tăcea, gura ei avea uneori expresia celui care stătea să plângă. Asta nu însemna că mâhnirea era totdeauna prezentă. Rostirea anumitor silabe dădea buzelor ei această formă particulară, la fel de sugestivă și înduioșătoare ca emoția însăși.

În purtările ei nu era nimic îndrăzneț. Viața încă nu-i arătase cum să domine; încă n-o deprinsese cu acea aroganță conștientă de sine a farmecului care conferă puteri de stăpâne unora dintre femei. Nu jinduia chiar atât de mult după considerație încât să facă eforturi pentru a o obține. Îi lipsea și acum încrederea în sine, dar ceea ce își însușise din experiența dobândită îi mai alungase sficiunea. Voia lucruri plăcute, voia o situație și totuși îi erau cam nelămurite aceste noțiuni. Ceas de ceas, cutia caleidoscopului întâmplărilor zilnice arunca o nouă strălucire asupra câte unui obiect, care devenea țelul dorurilor ei supreme; la o altă clătinare a cutiei, o altă dorință apărea drept cea mai frumoasă, cea mai desăvârșită.

Sufletul ei era bogat în simțiri, după cum se întâmplă adesea la un astfel de temperament. Multe lucruri văzute îi trezeau mâhnirea, o amărăciune care nu se întemeia pe raționament îi inunda ființa când se gândea la necazurile celor slabi și neajutorați. Era totdeauna îndurerată când pe lângă ea treceau oameni zdrențăroși, cu fața suptă, abia târându-și pașii, într-o stare de jalnică abrutizare. Le compătimea din adâncul inimii pe fetele sărăcăcios îmbrăcate care pășeau tremurând pe sub fereastra ei, întorcându-se de la vreun atelier din cartierul de vest și mergând grăbite spre casă. Stătea și-și mușca buzele când le observa și-și clătina căpșorul cu mirare. Se gândea cât de puțin aveau ele, și cât era de trist să fii sărman și jerpelit, îmbrăcăminte uzată și neglijentă îi mâhnea ochii.

„Și cât de greu trebuie să muncească!” era tot ce putea spune.

Era impresionată când vedea uneori pe stradă bărbați care trudeau, irlandezi dând cu târnăcopul, oameni descărnând cu lopata mormane imense de cărbuni, americani îndeplinind vreo muncă unde nu era necesară decât forța fizică. Eliberată de trudă, aceasta o întrista mai mult decât dacă ar fi luat parte la ea. O vedea prin ceața închipuirii ei, în palida lumină de amurg care e esența simțirii poetice. Uneori, o față zărită la o fereastră îi amintea figura

bătrânului ei tată, în hainele lui de morar, albite de faină. Un cizmar aplecat cu stăruință asupra calapodului său, un topitor întrezărit prin geamul îngust al vreunui subsol în care se topea metal, un dulgher cocoțat sus la vreo fereastră, cu surtucul scos, cu mânecile suflecate, toți aceștia îi aminteau o sumedenie de amănunte despre moara părintească. În legătură cu asta o năpădeau gânduri triste, deși rareori exprimate. Era cu sufletul totdeauna alături de lumea truditoare de care se despărțise de puțin timp și pe care o înțelegea cel mai bine.

Fără să știe, Hurstwood avea de-a face cu o ființă frământată de asemenea sentimente duioase și gingașe. Nu-și dădea seama că ceea ce îl atrăgea către Carrie era, de fapt, sufletul ei. Nu încerca niciodată să deslușească natura dragostei lui. Îi era suficient să găsească în ochii ei duioșie, în purtările ei sficiune, în gândirea ei bunăvoință și speranță. Se apropia de acest crin care-și sorbea dalba frumusețe și mireasma din adâncimi de ape până la care el nu pătrunse niciodată, din umezeală și lut pe care el n-avea de unde le cunoaște. Se apropia fiindcă floarea era albă și proaspătă. Îi lumina gândurile. Îl făcea să dorească revenirea fiecărei dimineți.

Ca înfățișare, Carrie progresase mult. Stângăcia îi pierise aproape de tot, lăsând doar o urmă vagă la fel de plăcută ca și desăvârșita ei grație. Pantofii ei micuți, cu tocuri înalte o

prindeau de minune. Se pricepea acum la dantele și la acele mici podoabe pe care femeile și le pun la gât și care avantajează atât de mult. Silueta i se împlinise într-atât încât acum era adorabil de plinuță și bine făcută.

Hurstwood îi scrisese într-o dimineață, cerându-i o întâlnire în parcul Jefferson din strada Monroe. Considera o strategie greșită să se mai ducă la ea acasă, chiar când era de față Drouet.

În ziua următoare, la ora unu se afla în micul și frumosul parc; descoperise la marginea unei alei o bancă din lemn necioplit, ascunsă de frunzișul verde al unui tufiș de liliac. Era acea perioadă a anului când strălucirea primăverii e încă nealterată. Pe apa unui mic lac din apropiere câțiva copii curat îmbrăcați se jucau cu corăbioare albe de hârtie. În umbra unui chioșc verde, un sergent de poliție, cu o tunică plină de nasturi, se odihnea, cu brațele încrucișate, iar bastonul de cauciuc se odihnea și el la cingătoare. Un grădinar bătrân umbla de colo până colo pe pajiște cu o pereche de foarfeci mari, și-și făcea de lucru pe lângă niște tufișuri. Înaltul cerului era limpede și senin ca la începutul verii și în desișul frunzelor verzi și lucioase ale arborilor țopăiau și ciripeau de zor vrăbiile.

În dimineața aceea. Hurstwood plecase de acasă cu obișnuita senzație de plictiseală. La birou lenevise, neavând nevoie să scrie. Venise

în parc cu inima ușoară a celui ce lasă în spate grijile. Acum, în umbra acestui tufiș răcoros și verde, privea în jurul lui cu imaginația unui îndrăgostit. Auzea hodorogitul camioanelor ce treceau pe străzile vecine, dar zgomotul era departe și abia răzbea până la el. Vuietul marelui oraș era ca un murmur, sunetul câte unui clopot se auzea la răstimpuri, armonios. Privea și visa un vis nou, desfătător, fără nicio legătură cu ceea ce fusese altădată, când nu era nici însurat, nici statornicit într-o situație solidă, pe viață. Își amintea cu ce inimă ușoară se uita atunci după fete, cum dansa, cum le însoțea până acasă, cum stătea de vorbă cu ele în poarta casei. Mai că i-ar fi plăcut să fie iar ca atunci; și aici, în decorul acesta încântător, i se părea că e iarăși cu desăvârșire liber.

La două, Carrie se ivi pe alee, trandafirie și îngrijită, și se îndreptă cu pași grațioși spre el. Își făcuse de curând, pentru primăvară, o beretă de marinar cu o panglică drăguță de mătase albastră cu picățele albe. Fusta îi era dintr-o stofă fină, albastră, iar șemizeta era asortată dintr-un material alb, imaculat, cu dungi subțiri albastre – niște dungi subțiri ca firele de păr. Botinele galbene se zăreau ici-colo de sub poalele jupei. Mănușile le ținea în mână.

Hurstwood își înalță către ea privirea fermecată.

— Ai venit, draga mea, spuse el cu vioiciune, și ridicându-se s-o întâmpine o luă de mână.

— Firește, răspunse Carrie, zâmbind; ai crezut că n-am să viu?

— Nu știam, zise el.

Îi văzu fruntea înrourată de plimbarea grăbită. Scoase una din batistele lui de mătase, moi și parfumate, și-i atinse ușor fața, ici și colo.

— Așa, zise drăgăstos, acum cred că te simți mai bine.

Erau fericiți, unul în apropierea celuilalt, privindu-se ochi în ochi. Când valul de încântare se potoli, el întrebă:

— Când mai pleacă iar Charlie?

— Nu știu, răspunse Carrie. Zice că acum are treabă aici pentru firmă.

Lui Hurstwood îi pieri veselia. Căzu pe gânduri. După o vreme, privi spre ea și zise:

— Desparte-te de Drouet, lasă-l.

Își întoarse ochii către băieții care se jucau cu corăbioarele, ca și cum rugămintea lui n-ar fi avut cine știe ce importanță.

— Și unde ne-am putea duce? întrebă ea, aproape în același fel, sucind în mâini mânușile și privind spre un copac din apropiere.

— Unde-ai vrea?

Tonul cu care rostise aceste cuvinte o făcură să simtă că în niciun caz nu puteau locui acolo.

— Nu putem rămâne în Chicago, răspunse ea.

Lui Hurstwood nu-i trecuse prin gând că ea și-ar putea imagina o asemenea soluție, că va propune plecarea din oraș.

— De ce nu? întrebă blând.

— Ah, zise ea, fiindcă nu mi-ar plăcea.

Hurstwood ascultă fără să înțeleagă limpede ce se petrecea în mintea ei. Nu o lua în serios. Chestiunea nu trebuia rezolvată imediat.

— În cazul ăsta ar trebui să renunț la slujba mea.

Spuse asta cu un ton care nu părea să dea prea mare importanță problemei. Carrie se gândi puțin, bucurându-se între timp de priveliștea plăcută.

— Nu mi-ar plăcea să stau în același oraș cu el, spuse, gândindu-se la Drouet.

— E un oraș mare, draga mea, răspunse Hurstwood. Dacă te muți în cartierul de sud, e ca și cum ai pleca în altă parte a țării.

Numise acel punct al orașului ca un cartier neutru.

— Totuși nu mi-ar plăcea să mă mărit câtă vreme Drouet e aici. E ca și cum aș fugi.

Faptul că pomenea de căsătorie îl cam ului pe Hurstwood; își dădu seama limpede că la asta se gândea Carrie și simți că era ceva peste care nu va putea trece cu ușurință. Ideea bigamiei fulgeră pentru o clipă la orizontul gândurilor lui neclare. Cu niciun chip nu se putea dumiri care va fi rezolvarea. Nu i se părea a fi făcut niciun

pas înainte, în afară de faptul că ea îi dădea din ce în ce mai multă atenție. O privi și îi păru mai frumoasă ca oricând. Ce ar însemna pentru el s-o facă să-l iubească, chiar dacă asta i-ar crea încurcături! După obiecția făcută, prețul ei spori în ochii lui. Și era ceva pentru care trebuia să lupte; asta însemna nespus de mult. Cât de mult se deosebea de femeile care cedau fără nicio împotrivire! Nici nu se mai putea gândi la vreuna dintre ele.

— Și nu știi când are să plece? întrebă Hurstwood, calm.

Carrie clătină din cap.

El suspină.

— Mică domnișoară, nu-i așa că ești energică? spuse după câteva clipe, ridicând capul și privind-o în ochi.

Tânăra femeie simți un val de căldură străbătând-o. Era mândră de ceea ce lua drept admirație, îl îndrăgea și mai mult pentru că avea o asemenea părere despre ea.

— Nu, zise cu modestie, dar ce ar trebui să fac?

Împreunându-și iar mâinile, Hurstwood își aruncă privirea peste pajiște, spre stradă.

— Aș dori, spuse cu un ton impresionant, să vii cu mine. Nu mai pot îndura să trăim despărțiți. La ce bun să mai așteptăm? Ești mai fericită așa?

— Mai fericită? exclamă ea încet. Știi foarte bine că nu.

— Așadar, urmă Hurstwood pe același ton, nu facem decât să pierdem timpul. Dacă tu nu ești fericită, crezi că eu sunt? Aproape toată vremea stau și-ți scriu. Ascultă, Carrie! exclamă deodată, cu multă forță de expresie în glas și sfredelind-o cu privirea. Nu pot să trăiesc fără tine, asta e! Ce pot să fac? încheie el și una din mâinile sale albe schiță un gest de neputință, care dădea de înțeles că a ajuns la capătul puterilor.

Această trecere a răspunderii asupra ei o mișcă pe Carrie. Inima ei de femeie se emoționa în fața poverii neapăsătoare.

— Nu poți să mai aștepți puțin? întrebă cu duioșie. O să încerc să aflu când pleacă.

— La ce bun, făcu Hurstwood și în glas îi stăruia aceeași tensiune.

— Știu eu, poate că o să putem aranja să plecăm undeva.

De fapt ea nu vedea lucrurile mai limpede decât înainte, dar începea să treacă la acea stare de spirit în care, copleșită de compătimire, femeia cedează.

Hurstwood nu înțelegea. Nu știa cum s-o convingă, ce putea s-o miște îndeajuns pentru a o hotărî să-l părăsească pe Drouet. Se întreba cât de departe o va duce afecțiunea pe care o simțea pentru dânsul. Chibzuia ce întrebare să-i pună pentru ca răspunsul ei să-l lămurească.

În cele din urmă, dădu peste una din acele fraze echivoce care, mascând adesea propria noastră dorință, ne ajută să înțelegem pricina împotrivirii celorlalți și astfel ne lămuresc calea de urmat. Nu avea nici cea mai mică legătură cu vreo intenție a sa și fu rostită la întâmplare, înainte s-o fi cântărit cât de cât cu seriozitate.

— Carrie, zise el, privind-o în față cu o gravitate prefăcută, închipuie-ți că aș veni și ți-aș spune, săptămâna viitoare, sau să zicem săptămâna asta, poate chiar astă-seară, că trebuie să plec, că nu mai pot sta o clipă, și că nu mă mai întorc niciodată, ai veni cu mine?

Ea îi aruncă o privire dintre cele mai drăgăstoase și răspunsul ei fu gata înainte ca Hurstwood să fi rostit ultimele cuvinte.

— Da, spuse.

— N-ai mai sta să te împotrivești, să te gândești la soluții?

— Nu, dacă n-ai putea să aștepți.

Zâmbi când văzu că-l ia în serios și se gândi ce prilej minunat i se oferea pentru o petrecere de o săptămâna, două. Se gândi o clipă dacă să nu-i spună că glumise. Dar de pe fața ei s-ar șterge pe dată gravitatea care o făcea atât de drăgălașă. Prea era încântătoare cu expresia asta; nu se îndură să piardă efectul. O lăsă deci să-l creadă.

— Și dacă n-am mai avea timp să ne cununăm aici? adăugă el căci îi mai venise o idee.

— Dacă ne putem cununa de îndată ce ajungem la capătul călătoriei, are să fie bine.

— Asta am vrut să spun.

— Bine.

În clipa aceea, dimineața îi păru deosebit de strălucitoare. Se întreba cum de-i trecuse prin minte o asemenea idee. Absurdă cum era, părea totuși atât de isteasă, încât nu se putea împiedica să zâmbească. Acum era convins cât de mult îl iubea. Nu mai avea nicio îndoială, va găsi o cale de a o cuceri.

— Da, spuse el glumeț, am să vin să te răpesc peste câteva seri... apoi râse.

— Dar totuși, n-aș sta cu dumneata dacă nu te-ai căsătorit cu mine, adăugă Carrie gânditoare.

— Nici nu-ți cer una ca asta, răspunse el drăgăstos, luând-o de mână.

Acum, că înțelegea, era nespus de fericită. Îl iubea și mai mult când se gândea că o va elibera în felul acesta. Cât despre Hurstwood, nu era prea preocupat de condiția cu căsătoria. Se gândea că dată fiind afecțiunea ei atât de puternică nu putea exista nicio piedică în calea fericirii lui.

— Hai să ne plimbăm puțin, spuse voios, ridicându-se și cuprinzând cu privirea tot acel parc fermecător.

— Haide.

Trecură pe lângă tânărul irlandez, care îi urmări cu o căutătură plină de invidie.

„Ce pereche grozavă! își spuse. Or fi strașnic da bogați”.

Capitolul 16

UN ALADIN FĂRĂ DE MINTE: POARTA CĂTRE LUME

În cursul ultimei șederi la Chicago, Drouet dădu oarecare atenție lojii francmasonice din care făcea parte. În ultima lui călătorie se lămurise că acest lucru era important.

— Ascultă-mă pe mine, comentase un alt comis-voiajor, e mare lucru. Uită-te la Hazenstab. Parcă ce-i de capul lui? Firește că se bizuie pe o firmă solidă, da’ nu asta-i totul. Îți spun eu, e gradul lui în francmasonerie. Are un grad înalt și asta-l duce departe. Poartă un însemn secret care-i deschide toate ușile.

Drouet se hotărâse îndată să-și dea mai multă osteneală în privința asta. Așa încât, când se întoarse la Chicago, se duse la sediul din localitate al lojii sale.

Domnul Harry Quincel, un bărbat cu foarte mare vază în loja locală a Renilor, îi spuse:

— Să știi, Drouet, că dumneata ești omul de care avem nevoie.

Era după întrunire și lumea stătea de vorbă bine dispusă și cu destul de multă larmă.

Drouet trecea de la un grup la altul, flecărind și glumind cu cei câțiva oameni pe care îi cunoștea.

— Dar ce puneți la cale? întrebă voios, întorcându-și fața zâmbitoare către fratele lui din lojă.

— Încercăm să montăm o piesă de teatru peste două săptămâni și vrem să știm dacă nu cumva cunoști dumneata vreo tânără care ar putea să preia un rol. E un rol ușor.

— Desigur, zise Drouet, care anume?

Nu-și aminti nici măcar o clipă că, de fapt, nu cunoștea nicio fată căreia ar fi putut să i se adreseze într-un asemenea caz. Bunăvoința lui înăscută îi dictase să răspundă favorabil.

— Uite despre ce e vorba, continuă domnul Quincel. Am vrea să cumpărăm ceva mobilă nouă pentru lojă. Pentru moment nu dispunem de bani destui și ne-am gândit că am putea să facem rost de ei printr-o mică distracție.

— Desigur, îl întrerupse Drouet, bună idee.

— Sunt mai mulți dintre băieții noștri care au talent. De pildă, Harry Burbeck joacă grozav rolurile de ticălos, MacLewis, e foarte bine în roluri de mare dramă. L-ai auzit vreodată recitind *Peste dealuri*?

— Nu, nu l-am auzit.

— Ei, îți spun eu, e grozav.

— Și vreți să găsec eu pe cineva pentru un rol de femeie? întrebă Drouet, dornic să epuizeze

subiectul și să treacă la altceva. Ce aveți de gând să jucați?

— *Sub lumina felinarelor* răspunse domnul Quincel, vorbind de faimoasa piesă a lui Augustin Daly care, după ce-și făcuse stagiul cu un succes răsunător pe scenele publice, ajunsese o piesă favorită a teatrelor de amatori, cu multe dintre accesoriile mai dificile înlăturate și cu lista personajelor redusă la cel mai mic număr posibil.

Drouet văzuse cândva piesa mai demult.

— Da, da, zise, e o piesă bună. O să meargă. O să vă iasă o mulțime de bani.

— Credem c-o să ne descurcăm, răspunse domnul Quincel. Dar vezi, nu uita, puse el capăt discuției, având impresia că Drouet stă ca pe jeratic, găsește-ne o tânără care să joace rolul Laurei.

— Sigur, o să am grijă.

Se îndepărtă, uitând cele promise aproape din clipa în care domnul Quincel terminase ce avea de spus. Nici nu se gândise cel puțin să întrebe ziua și locul.

Drouet își aminti de făgăduielile lui cu o zi, două mai târziu, când primi o scrisoare prin care era înștiințat că prima repetiție urma să aibă loc în vinerea următoare, seara, și era rugat să binevoiască a comunica îndată adresa domnișoarei pentru ca să i se poată transmite rolul.

„Ei, da' pe cine naiba cunosc eu?” se întreabă gânditor comis-voiajorul, scărpinându-și urechea trandafirie. Nu știu chiar pe nimeni care să se priceapă la teatru de amatori.

Înșiră în gând numele câtorva femei pe care le cunoștea și în cele din urmă se fixă la una din ele, mai cu seamă fiindcă-i convenea faptul că locuia în cartierul de vest. Își făgădui s-o viziteze în acea seară, când avea să plece în oraș. Totuși, când porni cu tramvaiul cu cai spre vest, uită și nu-și aminti de neglijența lui decât când văzu o înștiințare în *Evening News*, un anunț mărunț, de trei rânduri, la rubrica știrilor despre lojile masonice, care făcea cunoscut că loja Ordinul Renilor va da o reprezentație teatrală în sala Avery, la data de 16, când se va reprezenta *Sub lumina felinarelor*.

— George! exclamă Drouet. Uitasem de socoteala asta.

— De ce anume? se interesă Carrie.

Ședeau la o măsuță din camera care le slujea drept bucătărie, unde Carrie servea uneori masa. În seara aceea, avusese chef de așa ceva și pe măsuță erau așezate câteva gustări îmbietoare.

— De spectacolul acela dat de loja mea. Vor să prezinte o piesă de teatru și mă rugaseră să încerc să le găsesc eu o tânără care să joace un rol.

— Ce vor să joace?

— Sub lumina felinarelor.

— Când?

— În 16.

— Și de ce nu le găsești?

— Nu știu pe nimeni, răspunse el.

Deodată ridică capul.

— Ascultă, ce-ai zice să joci tu?

— Eu? făcu Carrie. Nu mă pricep la așa ceva.

— De unde știi? întrebă Drouet, chibzuind.

— Fiindcă n-am jucat niciodată, răspunse Carrie.

Îi plăcu totuși că o întrebasese. Ochiul prinsese să-i strălucească fiindcă, dacă exista ceva pentru care avea simpatie, acela era teatrul.

După cum îi era felul, Drouet se agăța de ideea asta ca de o soluție comodă.

— Nu face nimic. Poți să înveți până atunci.

— Aș, nu pot! spuse Carrie șovăielnic, foarte atrasă de propunere, și totuși temătoare.

— Ba poți. Haide, zău, de ce nu vrei? Ei au nevoie de cineva și pentru tine o să fie o distracție grozavă.

— Aș, n-o să meargă, zise Carrie cu seriozitate.

— Sunt sigur c-o să-ți placă. Las' că te-am văzut eu cum dansai prin casă și le imitai pe actrițe, de aia te-am și întrebat. Ești destul de pricepută, n-am nicio grijă.

— Nu prea sunt, zise Carrie cu sfială.

— Îți spun eu ce faci. Te duci acolo și vezi ce poți; o să te distrezi. Nici ălalți nu sunt cine știe

ce. N-au nicio experiență. De unde să aibă ei habar de teatru? Se încruntă gândindu-se la nepriceperea lor. Dă-mi cafeaua, spuse apoi.

— Nu cred c-aș putea să joc teatru, Charlie, continuă Carrie. Ce, tu crezi c-aș putea?

— Bineînțeles. Fără nicio dificultate. Pariez c-ai să ai un succes grozav. Vrei să te duci, mai e vorbă! Știam eu de când am venit acasă. De-aia te-am și întrebat.

— Ce piesă zici că e?

— *Sub lumina felinarelor*.

— Și ce rol vor să-mi dea?

— A, nu știu, una din eroine.

— Ce fel de piesă e?

— Să mă gândesc, zise Drouet, care nu prea avea memorie pentru astfel de lucruri, e vorba de o fată răpită de niște ticăloși, un bărbat și o femeie care locuiesc la periferie. Fata are niște bani, ceva, iar ăia vor să pună mâna pe ei. Nu mai țin minte exact cum e.

— Și nu știi ce rol aș avea eu?

— Nu, de fapt nu știu! se gândi o clipă. Ba da, știu. Laura, da, asta e, trebuie să fii Laura.

— Și nu poți să-ți aduci aminte cam cum e rolul?

— Să mă pici cu ceară și nu pot. Cad. Și totuși ar trebui să știu, doar am văzut piesa asta de atâtea ori! E acolo o fată care, pe când era copil, fusese furată, răpită de pe stradă sau așa ceva și e persecutată de cei doi bătrâni ticăloși de care

ți- am spus. Se opri, ținând în furculiță, chiar înaintea ochilor, o bucată de plăcintă. La im moment dat vrea să se înece, ba nu, parcă nu-i așa. Ascultă, știi ceva, încheie el descurajat, o să-ți procur textul. Nu pot acum să-mi aduc aminte pentru nimic în lume.

În Carrie, interesul și dorința de a se distinge pe scenă luptau cu sfiala;

— Da, știu și eu, zise când termină el, aş putea să mă duc, dacă tu crezi c-o să mă pricep.

— Nici vorbă c-o să te pricepi, spuse Drouet care, în încercările lui de a o entuziasma pe Carrie, se înfierbântase el însuși. Ce, crezi că aş fi stăruit eu să faci ceva dacă nu eram sigur că reușești? Poți foarte bine să joci teatru. O să-ți pară bine.

— Când ar trebui să mă duc? întrebă Carrie gânditoare.

— Prima repetiție e vineri seara. O să mă duc eu astă-seară să iau manuscrisul și ți-l aduc.

— Bine, zise Carrie resemnată. O s-o fac. Dar dacă dau chix o să fie vina ta.

— N-o să dai chix, o asigură Drouet. Trebuie să te porți pe scenă ca acasă. Să fii naturală. Ai să te descurci foarte bine. M-am gândit de multe ori c-ai fi o actriță strașnică.

— Nu zău? întrebă Carrie.

— Serios, zise comis-voiajorul.

Când plecă de acasă în seara aceea nu știa ce flacăra tainică aprinsese în inima fetei. Carrie

avea acea fire impresionabilă, în stare să împărtășească sentimentele altora, fire care totdeauna, în forma ei cea mai desăvârșită, s-a înălțat până la cele mai înalte culmi ale dramei. Avea din naștere acel suflet pasiv care devine totdeauna oglinda lumii active. Poseda un simț înnăscut pentru imitație și destul de mult talent. Fără niciun exercițiu putea uneori să redea situații dramatice la care asistase, reproducând în fața oglinzii feluritele expresii ale fețelor care luaseră parte la scena respectivă; îi plăcea să-și moduleze glasul după maniera convențională a eroinei deznădăjduite și să repete pasajele zguduitoare care o impresionaseră cel mai mult. În ultimul timp, dându-și seama de grația vioaie a ingenuiei în câteva piese bine jucate, fusese îmboldită s-o imite în taină și din când în când, atunci când n-o vedea nimeni, se complăcea să reproducă multe din aceste mici gesturi și atitudini. De multe ori, când o surprinsese Drouet admirându-se în oglindă, cum gândea el, Carrie nu făcea decât să-și amintească vreo mărunță expresie grațioasă a gurii sau a ochilor pe care o văzuse la altă femeie. Când el o tachina că e cochetă, ca accepta învinuirea, simțindu-se oarecum vinovată pentru ceea ce făcea; în realitate, nu era decât prima înfiripare a unui har artistic, ea încercând doar să redea imaginea desăvârșită a unei faze de frumusețe care-o atrăsese. Asemenea firave năzuințe,

asemenea străduințe de a copia viața sunt, categoric, temelia oricărei arte dramatice.

Când Carrie auzi părerea măgulitoare a lui Drouet despre talentul ei dramatic, sufletul i se umplu de mulțumire. Ca flacăra care sudează într-o masă solidă particulele răzlețe, cuvintele lui adunau într-un mănunchi strălucitor de nădejde acele firicele nelămurite de simțire pe care le avusese, fără a le da crezare, cu privire la calitățile ei de actriță. Ca orice ființă omenească, avea și ea un strop de vanitate. Intuia că ar putea realiza anumite lucruri, dacă i s-ar oferi prilejul. Cât de des le privise pe actrițele frumos îmbrăcate de pe scenă, întrebându-se cum ar arăta ea, cât de fericită s-ar simți dacă ar putea fi în locul lor! Strălucirea, momentele de tensiune, rochiile frumoase, aplauzele o fermecau într-atâta, încât ajungea să creadă că și ea ar fi în stare să joace, să cucerească, să i se recunoască puterea. Când auzise acum că într-adevăr putea să izbutească, o senzație minunată o copleși.

După ce plecă Drouet, se așeză în balansoarul de lângă fereastră pentru a cerceta lucrurile mai de aproape. Ca de obicei, imaginația îi exagera perspectivele. Era ca și cum el i-ar fi pus în mână cincizeci de cenți și Carrie s-ar fi gândit la ei ca la o mie de dolari. Se vedea într-o mulțime de situații dramatice, în care lua un glas tremurător și o atitudine suferindă. Închipuirea ei se desfăta

Într-un cadru de lux și rafinament, în situații în care ea era steaua și către ea se îndreptau toate privirile, iar soarta tuturor depindea de dânsa. În timp ce se legăna încoace și încolo, simțea intensitatea durerii de a fi părăsită, măreția mâniei ce urmează dezamăgirii, oboseala mâhnirii după înfrângere. Amintiri despre toate femeile încântătoare pe care le văzuse în piese, toate închipuirile, toate iluziile ce le avea în legătură cu scena se întorceau acum puternice, ca valurile către țărm. În ea creșteau o stare de spirit și o energie disproporționate în raport cu faptul care le prilejuise.

Ajungând în oraș, Drouet trecu pe la loja masonică și se umflă în pene când îl văzu pe Quincel.

— Ce e cu domnișoara pe care era vorba să ne-o găsești?

— Am găsit-o, spuse Drouet.

— Zău! exclamă Quincel, surprins de această promptitudine. Bravo! Ce adresă are? Și scoase agenda ca să-și noteze unde să trimită rolul.

— Vreți să-i trimiteți rolul? întrebă voiajorul.

— Da!

— O să-l iau eu. Tot trec pe-aproape de casa ei mâine-dimineață.

— Ce adresă spuneai că are? S-o notez, pentru cazul că avem să-i dăm de știre ceva.

— Odgen Place, 29.

— Și numele?

— Carrie Madenda, răspunse la întâmplare comis-voiajorul.

Membrii lojei știau că e holtei.

— După nume pare să aibă experiență în teatru, nu?

— Da, așa e.

Luă rolul acasă și-l înmână lui Carrie cu aerul cuiva care face o favoare.

— Auzi că e rolul principal. Ce zici, ai să poți?

— Nu știu până nu mă uit prin el. Acum, de când am acceptat, să știi că mi-e frică.

— Hai, fii serioasă. De ce ți-ar fi frică? E-o trupă proastă. Aliați nu se pricep nici cât tine.

— De, să văd! zise Carrie bucuroasă că avea rolul, în ciuda tuturor temerilor.

El se fâșâia de colo până colo pe lângă ea, îmbrăcându-se și făcându-și de lucru, până ce se hotărî cum să-i aducă și restul la cunoștință.

— Se pregăteau să tipărească programele și le-am spus că te cheamă Carrie Madenda. Am făcut bine?

— Da, de ce nu? răspunse ea, ridicând ochii către dânsul. I se părea cam ciudat.

— Pentru cazul în care nu dai o lovitură, înțelegeți...

— A, da, zise ea, bucuroasă acum de prevederea lui. Considera că Drouet fusese isteț.

— N-am vrut să te recomand drept soția mea, fiindcă în caz că n-o să meargă, te-ai simți mai prost. Mă cunosc toți atât de bine. Dar o să

meargă, ai să vezi. De altfel, probabil că tot n-o să te mai întâlnești cu niciunul dintre ei.

— A, fie ce-o fi! spuse Carrie decisă. Acum era hotărâtă să încerce jocul ispititor.

Drouet se liniști. Îi fusese teamă să nu stârnească iar o discuție despre căsătorie.

După cum constată Carrie când începu să-l citească, rolul Laurei era să sufere și să plângă. Așa cum îl conturase domnul Daly, era fidel celor mai sacre tradiții ale melodramei, la modă pe când își începuse el cariera. Înfățișarea mânănită, glasul tremurător, alocuțiunile lungi, explicative, înțesate cu detalii, nimic din toate astea nu lipsea.

— „Bietul de el!” citea Carrie, consultând textul și trăgându-și patetic glasul. „Martin, nu uita să-i dai un pahar cu vin înainte de plecare.”

Era surprinsă cât de scurt era tot rolul, neștiind că trebuie să stea pe scenă în timp ce vorbeau ceilalți și nu numai să stea, ci să fie la unison cu mișcarea dramatică a scenelor.

„Cred totuși că sunt în stare de atâta lucru”, gândi ea în concluzie.

Când se întoarse Drouet în seara următoare, era foarte mulțumită de cât învățase în ziua aceea.

— Ei, cum merge, Carrie? întrebă el.

— Bine, zise ea. Cred c-am învățat pe de rost aproape tot.

— Bravo, ia s-auzim ceva.

— A, nu știu dacă o să mă pot ridica așa, nitam-nisam aici și să turui rolul, zise ea încurcată.

— Nu văd de ce n-ai putea. O să-ți fie mai ușor aici decât acolo.

— Știu și eu, zise ea.

În cele din urmă începu cu multă emoție episodul din sala de bal, uitându-l de tot pe Drouet pe măsură ce se adâncea în rol, și dând frâu liber unei emoții tot mai intense.

— Bine! spuse Drouet. Bravo, extraordinar! Îți spun eu că ești bine, Caddie!

Era într-adevăr mișcat de jocul ei excelent și de toată înfățișarea fetei, mai ales când se clătinase pe picioare și se prăbușise în cele din urmă pe podea, leșinând. Sărise s-o prindă și acum o ținea în brațe și râdea.

— Nu ție teamă c-o să te lovești? o întrebă.

— Niciun pic.

— Ești minunea minunilor! Zău dacă am știut că ești în stare de așa ceva.

— Nici eu n-am știut, răspunse Carrie voioasă, roșind de plăcere.

— Poți să fii sigură de succes, zise Drouet. Îți dau cuvântul meu. N-o să te faci de rușine.

Capitolul 17

O OCHEADĂ SCURTĂ PRIN POARTĂ: LUMINA SPERANȚEI SE APRINDE ÎN PRIVIRI

Reprezentăția teatrală care avea atâta importanță pentru Carrie urma să aibă loc în sala Avery, în condiții ce aveau s-o facă mai remarcabilă decât se prevăzuse inițial. Mica debutantă în ale scenei îi scrisese lui Hurstwood chiar în dimineața în care i se adusese rolul, că avea să joace într-o piesă.

E adevărat, îi dădea de veste gândind că s-ar putea ca el s-o ia drept glumă, mi s-a trimis rolul serios, crede-mă.

Hurstwood zâmbi cu indulgență, când citi aceasta frază. „Mă întreb cum o să se descurce. O să mă duc să văd.”

Îi răspunse îndată, făcând o aluzie amabilă la posibilitățile ei: *Nu mă îndoiesc cătuși de puțin că o să ai succes. Să vii mâine-dimineață în parc, să-mi povestești tot.*

Carrie se supuse cu plăcere și-i dezvălui toate amănuntele muncii pe care o începuse, așa cum o înțelegea ea.

— Foarte bine, spuse el. Bravo. Mă bucur. Deșteaptă cum ești, sigur c-ai să reușești.

Într-adevăr, n-o văzuse niciodată atât de însuflețită, înclinația ei spre o ușoară tristețe acum dispăruse. Pe când vorbea, ochii îi străluceau, obraii i se înroșiseră. Radia toată de

plăcerea pe care o încerca în această situație inedită. Cu toate temerile, multe cât clipele zilei, era fericită. Nu-și putea stăpâni încântarea de a face acel lucru mic, care unui observator obișnuit i s-ar fi părut că nu are nicio importanță.

Hurstwood era bucuros să descopere că fata era înzestrată. Nimic mai înviorător decât să vezi pe cineva însuflețit de o ambiție justificată, indiferent dacă abia se înfiripă, căci îi dă acelui om culoare, putere și frumusețe. Carrie era acum luminată de atingerea acestui har divin, care îi aducea din partea celor doi admiratori o prețuire pe care se străduise s-o cucerească. Firește că datorită afecțiunii lor pentru dânsa sporea atenția lor pentru ceea ce încerca ea, precum și aprobarea față de ceea ce ea, în întregul ei, era. Lipsa ei de experiență o ajutase să își păstreze o imaginație bogată, care la cel mai mic prilej o lua razna, prefăcându-se într-o baghetă magică, prin intermediul căreia avea să descopere comoara vieții.

— Ia să vedem, zise Hurstwood, trebuie să cunosc eu pe câte cineva de la lojă. Și eu fac parte din Ordinul Renilor.

— A, dar Drouet nu trebuie să afle că ți-am spus:

— Așa e, zise directorul.

— Mi-ar părea bine să te știu acolo, dacă vrei să vii, dar nu văd cum ai putea, dacă nu te cheamă el.

— Am să fiu acolo, spuse Hurstwood drăgăstos. Am să aranjez în așa fel încât să nu știe că mi-ai spus. Lasă asta în grija mea.

Acest interes al directorului însemna mare lucru pentru reprezentatie, căci poziția lui printre cei din Ordinul Renilor era considerabilă. Se și gândea, de pe acum, la o lojă cu câțiva prieteni și la flori pentru Carrie. Are să aranjeze ca lumea să vină în haine de seară ca să-i facă atmosferă fetei.

Peste o zi, două, Drouet pică în localul din strada Adams și Hurstwood îl iscodi îndată. Era pe la cinci după-masă și sala era plină de negustori, actori, directori, politicieni. O adunare jovială de fețe pline și rumene, cu jobene și cu plastroane scrobite, cu inele și cu ace de cravată care de care mai scumpe. John L. Sullivan, boxerul, sta la un capăt al barului scânteietor, înconjurat de un cerc de sportivi în haine țipătoare, care discutau cu aprindere. Drouet traversă sala cu pas vesel, în scârțâitul destul de puternic al unei perechi de pantofi noi, din piele galbenă.

— Salutare, domnule, îi spuse Hurstwood, mă gândeam ce să fie cu dumneata. Credeam că iar ai plecat din oraș.

Drouet râse.

— Dacă nu vii mai des să știi că te ștergem de pe listă.

— N-am avut încotro, răspunse voiajorul, am avut treabă.

O luară spre bar, prin adunarea gălăgioasă a notabilităților care se mișcau de colo până colo. Elegantului director i se strânse mâna de trei ori în tot atâtea minute.

— Aud că loja dumitale are să dea o reprezentație, observă Hurstwood cu aerul cel mai degajat.

— Da, cine ți-a spus?

— Nimeni, zise Hurstwood. Mi-au trimis niște bilete care m-ar costa doi dolari. Crezi că face să mă duc?

— Nu știu, răspunse voiajorul comercial. M-au rugat și pe mine să încerc să le găsesc pe cineva pentru un rol feminin.

— N-am de gând să merg, spuse directorul, pe un ton firesc. Dar fără îndoială că o să-mi dau contribuția. Ce mai e pe-acolo?

— Bine. Vor să-și mai înnoiască mobila din banii realizați cu piesa.

— Da, zise directorul. Sper să le iasă. Mai iei un pahar?

N-avea de gând să mai adauge nimic. Acum, dacă avea să apară cu câțiva prieteni, putea spune că fusese rugat să vină. Drouet simți nevoia să înlăture posibilitatea unei încurcături.

— Cred că prietena mea are să aibă un rol în piesă, spuse brusc, după ce chibzui.

— Nu mai spune! Da' cum s-a întâmplat?

— Ei, nu știau unde să găsească pe cineva și m-au rugat pe mine. I-am spus lui Carrie și mi se pare că are chef să încerce.

— Bravo ei! spuse directorul. Nostimă poveste. Și o să-i facă și ei bine! A mai jucat vreodată?

— Aș, de unde!

— Ei, doar nu e ceva serios!

— Cu toate astea se pricepe, zise Drouet, vrând să înlăture îndoiala asupra talentului lui Carrie. Învață rolul destul de repede.

— Nu mai spune! zise Hurstwood.

— Da, domnule. M-a uimit deunăzi. Zău așa!

— Trebuie să-i facem nițică atmosferă, spuse directorul, o să mă ocup eu de flori.

Drouet zâmbi în fața unei asemenea dovezi de bunătate.

— După reprezentație aranjăm ceva, mergem să luăm masa împreună.

— Cred c-o să iasă bine până la urmă, zise Drouet.

— Sunt curios s-o văd. Trebuie să iasă bine. Avem noi grijă. Și directorul arboră de îndată un zâmbet energic, pe jumătate binevoitor, pe jumătate șiret.

Între timp, Carrie lua parte la prima repetiție, prezidată de domnul Quincel, asistat de domnul Millice, un tânăr cu o oarecare experiență, despre care nu prea știa nimeni în ce consta. Se purta totuși ca un mare cunoscător și atât de

aferat încât mai-mai că era moșic, uitând că oamenii pe care încerca să-i instruiască erau diletanți benevoli, nu niște salariați obișnuiți.

— Ei, domnișoară Madenda! îi strigă lui Carrie, care se ținea la o parte și nu prea știa ce mișcare să facă, nu trebuie să stai așa. Ia o față expresivă. Amintește-ți că ești tulburată de indiscreția străinului. Uite așa trebuie să mergi; și traversează scena cu un pas leșinat.

Lui Carrie nu-i prea era pe plac ideea asta, dar noutatea situației, prezența străinilor, cu toții mai mult sau mai puțin nervoși, și dorința de a face orice numai să nu dea greș o intimidau. Imită mersul mentorului, simțind că e ceva ciudat, că nu e ce trebuie.

— Ei, și acum dumneata, doamnă Morgan, spuse regizorul unei tinere femei care urma să joace rolul lui Pearl, dumneata șezi aici. Iar dumneata, domnule Bamberger, dumneata stai aici, uite așa. Ei, acum ce spui?

— „Explică”, spuse domnul Bamberger cu glas stins. El juca rolul lui Ray, iubitul Laurei, individul din lumea mare, care urma să șovăie în intențiile lui de a o lua în căsătorie, după ce aflase că era o biată ființă părăsită și de origine foarte umilă.

— Cum e asta? Ce spune textul dumatăle?

— „Explică”, repetă domnul Bamberger, sfredelind cu privirea textul.

— Da, dar mai spune, zise regizorul, că trebuie să te arăți indignat. Ei hai, repetă replica și ai grijă să te arăți indignat.

— „Explică”, ceru cu rigoare domnul Bamberger.

— Nu, nu, nu e bine! Spune așa, „ex-plici-că”...

— „Ex-plici-că”, zise domnul Bamberger, dând o versiune ușor modificată.

— Acum e mai bine. Ei hai, înainte!

— „Într-o seară, reluă doamna Morgan, a cărei replică urma, părinții mei se duceau la operă. Pe când traversau Broadwayul îi acostă ca de obicei un grup de copii cerșetori.”

— Oprește-te! strigă regizorul, repezindu-se cu brațul întins. Pune mai mult suflet în ceea ce spui.

Doamna Morgan îl privi de parcă s-ar fi temut că se repede la ea. Avu în ochi o sclipire de ciudă.

— Adu-ți aminte, doamnă Morgan, adăugă el, ignorând fulgerul din privirea ei, dar schimbând tonul, că povestești o întâmplare zguduitoare. Se presupune că spui acum ceva care te mângâie. Asta cere simțire, o simțire înăbușită, uite așa: „îi acostă, ca de obicei, un grup de copii cerșetori”.

— Bine, zise doamna Morgan.

— Ei, acum hai.

— „Pe când maică-mea căuta în geantă moneda mărunță, degetele ei atinseră o mână

rece și tremurătoare, care îi înșfăcase portmoneul.”

— Foarte bine, întrerupse regizorul, dând din cap semnificativ.

— „Hoață de buzunare! Ei bine!...” exclamă domnul Bamberger, rostindu-și replica.

— Nu, nu, domnule Bamberger, spuse regizorul, apropiindu-se, nu așa. „Hoață de buzunare, ei bine?” Așa! Asta vrea să spună.

— Nu credeți, spuse Carrie sfioasă, observând că nu se verificase încă dacă actorii își știau pe de rost rolul, darămite amănuntele de intonație, nu credeți că ar fi mai bine dacă ne-am spune o dată pur și simplu rolurile pe dinafară, de la început până la sfârșit, doar ca să vedem dacă le cunoaștem? între timp, am mai învăța câte ceva.

— Foarte bună idee, domnișoară Madenda, spuse domnul Quincel, care ședea într-o margine a scenei și emitea opinii neluate în seamă de regizor.

— De acord, spuse acesta din urmă, cam rușinat, s-ar putea să fie bine și așa. Și prinzând iar curaj, adăugă cu autoritate în glas: Ei, atunci spunem rolurile pe dinafară până la sfârșit, cu cât mai multă expresie posibilă.

— Foarte bine, zise domnul Quincel.

— „Maică-mea” reluă doamna Morgan ridicându-și ochii către domnul Bamberger și coborându-i iar către cartea pe care o ținea în mână, pentru a putea continua, „strânse această

mână atât de tare încât un glas mic și neputincios scoase un strigăt de durere. Mama plecă privirea și văzu lângă ea o fetiță în zdrențe.”

— Foarte bine, observă regizorul amărât că nu mai avea ce face.

— „Era hoața!” răcni bietul Bamberger.

— Mai tare, interveni regizorul, fiindu-i cu neputință să nu se amestece.

— „Era hoața!” urlă iar Bamberger.

— „Da, dar o hoață de vreo șase anișori, cu o față de înger. Stai, zise maică-mea. Ce-ai vrut să faci?”

— „Am vrut să fur, răspunse copilul.”

— „Nu știi că nu-i frumos să faci una ca asta? Întrebă tata.”

„Cine te-a învățat să furi?” o întrebă mama.

— „Ea, uite-o colo! zise copila, arătând spre o femeie murdară care sta ascunsă într-un gang de peste drum și acum o luă la fugă. E bătrâna Juda.”

Doamna Morgan citise pasajul ca o flașnetă și regizorul era disperat. Se agită nițel pe loc, apoi trecu alături de domnul Quincel.

— Ce părere aveți? îl întrebă.

— A, sper c-o să putem să-i formăm! răspunse acesta, cu aerul cuiva care dă dovadă de tărie într-o situație grea.

— Nu știu, spuse regizorul. Individul ăsta, Bamberger, mi se pare că e un amarez lamentabil.

— E tot ce-am putut găsi, zise Quincel, ridicând deznădăduit ochii către el. Harrison m-a lăsat baltă în ultimul moment. De unde să luăm altul?

— Nu știu, zise regizorul. Mă tem că nu-i nimic de făcut cu el.

În clipa aceea Bamberger exclamă:

— „Pearl, îți bați joc de mine.”

— Ei poftim, șopti regizorul, ținând mâna la gură. Dumnezeu! Ce poți să faci cu un om care zbiară o frază în felul ăsta?

— Fă și dumneata ce poți, spuse domnul Quincel pe un ton de consolare.

Repetiția continuă așa până în momentul în care Carrie, în rolul Laurei, intră în cameră pentru a se explica cu Ray care, după ce auzise povestirea lui Pearl despre originea ei, scrisese scrisoarea prin care o repudia, dar n-o expediasc încă. Bamberger tocmai termina replica lui Ray: „Trebuie să plec până nu se întoarce. Sunt pașii ei! Prea târziu!” și mototolea scrisoarea în buzunar, când ea începu cu glas blând:

— „Ray!”

— „Domnișoară, domnișoară, Courtland”, se zăpăci Bamberger, cu glas leșinat.

Carrie îl privi o clipă, apoi uită de toți cei de față. Începea să simtă rolul; arboră un zâmbet

indiferent și se întoarse, după cum indica textul, îndreptându-se către o fereastră, ca și cum el n-ar fi fost de față. Făcu toate astea cu o grație care te vrăjea.

— Cine e femeia asta? întrebă regizorul, urmărind scena dintre Carrie și Bamberger.

— Domnișoara Madenda, răspunse Quincel.

— Cunossc numele, spuse regizorul, dar de unde vine?

— Nu știu, zise Quincel. E prietenă cu unul dintre membrii noștri.

— Da, asta are mai multă inițiativă ca toți pe care i-am văzut până acum, se pare că o interesează.

— E și frumușică, nu? spuse Quincel.

Regizorul se depărta fără să răspundă.

În scena a doua, în care se desfășura înfruntarea cu adunarea din sala de bal, jucă și mai bine, cucerind zâmbetul regizorului, care binevoi să se apropie de ea și să-i vorbească, în așa măsură îl fascinase.

— Ai jucat vreodată teatru? o întrebă cu o voce care se voia plăcută.

— Nu, zise Carrie.

— Merge atât de bine încât am crezut că ai oarecare experiență.

Carrie zâmbi doar, mândră de laudă.

Regizorul se depărta să-l asculte pe Bamberger, care declama, sfârșit, o frază pătimașă.

Doamna Morgan văzu cum evoluau lucrurile și ochii ei negri scapărară spre Carrie o privire plină de invidie artăgoasă.

„E vreo profesionistă oarecare”, își spuse ea cu tăfnă, disprețuind-o și urând-o în consecință.

Această primă repetiție se termină cu bine și Carrie se duse acasă cu sentimentul că se achitase mulțumitor de obligația ei. Îi sunau în urechi cuvintele regizorului și abia aștepta să-i istorisească lui Hurstwood. Voia să știe și el cât de bine mergea, își îndreptă și spre Drouet confidențele. Aștepta cu nerăbdare s-o întrebe și totuși nu avu vanitatea să stăruie asupra acestui subiect. Comis-voiajorul se gândea însă la altceva în seara aceea și mărunta experiență a lui Carrie nu i se părea demnă de atenție. Nu alimentă conversația și nu află deci nimic, afară de ceea ce-i spusese Carrie fără a fi rugată, și la asta nu se pricepea prea bine. Socoti de la sine înțeles că totul se petrecuse foarte bine și că scăpase de grijă. În felul acesta o făcu pe Carrie să-și înăbușe sentimentele, lucru care pe ea o enervă. Era puternic ofensată de nepăsarea lui și tânjea să-l vadă pe Hurstwood. I se părea acum că el e singurul ei prieten. În dimineața următoare, lui Drouet îi reveni interesul dar în zadar, răul fusese săvârșit.

Primi o scrisoare de la Hurstwood în care-i spunea că în momentul când va ajunge în mâna ei, el o aștepta în parc. Când ajunse acolo,

privirea lui o învălui cu căldura soarelui de dimineată.

— Ei, scumpa mea, întrebă el, cum a mers?

— Destul de bine, răspunse ea, cam reținută încă, după ceea ce i se întâmplase cu Drouet.

— Ei, hai, spune-mi exact cum a fost? Ți-a plăcut?

Carrie povesti incidentele repetiției, însuflețindu-se pe măsură ce vorbea.

— Bravo, încântător, zise Hurstwood. Îmi pare atât de bine! Trebuie să trec și eu pe-acolo să te văd. Când mai aveți repetiție?

— Marți, zise Carrie, dar nu dă voie să asiste nimeni.

— Cred că mie o să-mi dea voie, zise Hurstwood cu tâlc.

Vanitatea ei fix pe de-a-ntregul satisfăcută de această atenție a lui; deși era încântată îl rugă să-i promită că nu va veni.

— Să știi că trebuie să-ți dai osteneală ca să-mi faci mie plăcere. Să nu uiți că vreau să ai succes. Să facem din reprezentație ceva să merite să fie văzut. Ai grijă!

— O să încerc, spuse Carrie, cu inima plină de afecțiune și înflăcărare.

— Așa, fetițo, spuse Hurstwood tandru, ține minte, și o amenință drăgăstos cu degetul, să-ți dai toată osteneala.

— O să încerc, răspunse ea, uitându-se înapoi.

Tot pământul era scaldat în soare în dimineața aceea. În timp ce se depărta cu pași mărunți, cerul limpede îi turna aur în suflet. O, fericiți sunt copiii care privesc înainte, căci ei încearcă și speră. Și fericiți simt aceia care, înțelegând, zâmbesc și încuviințează.

Capitolul 18

LA GRANIȚĂ: UN SALUT DE DESPĂRȚIRE

Mâna dibace a lui Hurstwood se făcuse simțită până în seara zilei de 16. Dăduse sfoară printre prieteni, care îi erau numeroși și influenți, să nu piardă ocazia să vadă ceva drăguț. Drept urmare, domnul Quincel, reprezentantul lojii, vându foarte multe bilete. În toate cotidienele apăruseră mici anunțuri de câte patru rânduri. De aceasta se îngrijise unul dintre prietenii săi gazetari, domnul Harry McGarren, redactorul-șef al lui *Times*.

— Ascultă, Harry, îi spusese Hurstwood într-o seară, pe când ziaristul sta și bea la bar, unde îl apuca noaptea până să-și aducă aminte s-o pornească spre casă, cred că tu i-ai putea ajuta pe băieți să iasă cu fața curată.

— Dar despre ce e vorba? întrebă McGarren bucuros că e consultat de către impunătorul director.

— Loja Renii organizează o mică serată ca să strângă fonduri și i-ar trebui nițică publicitate prin gazete. Înțelegi ce vreau să spun, câteva cuvinte bine ticluite care să anunțe că va avea loc evenimentul.

— Desigur, zise McGarren, aranjez eu asta pentru tine, George.

Totodată, Hurstwood însuși rămânea în umbră. Membrii lojii Renii nu prea înțelegeau cum de se arăta atât de promițătoare modesta lor inițiativă. Domnul Harry Quincel începu să fie privit ca un as în acest domeniu.

Când sosi data de 16, amicii lui Hurstwood se strânseseră în jurul lui, ca romanii la chemarea unui senator. Un public bine îmbrăcat, plin de bunăvoință, înclinat spre aplauze, era asigurat încă din clipa în care el se gândise s-o ajute pe Carrie.

Mica începătoare era mulțumită de felul în care își stăpânea rolul, deși tremura când se gândea care îi va fi soarta când va trebui să înfrunte mulțimea de dincolo de luminile rampei, încercă să se consoleze cu ideea că douăzeci de alte persoane, bărbați și femei, tremurau la fel gândindu-se la reușita strădaniilor lor, dar nu putea despărți îngrijorarea tuturor de propria ei răspundere. Se temea c-o să-și uite replicile, că n-o să-și poată stăpâni neliniștea pe care o simțea acum în privința gesturilor pe care le avea de făcut în piesă. Erau momente când se

căia că se aventurase, altele când tremura că va fi paralizată de frică și că va rămâne cu gura căscată, îngălbenindu-se, neștiind ce să spună și stricând toată reprezentația.

Cât privește trupa, domnul Bamberger dispăruse. Acest element lipsit de speranță căzuse sub lancea criticii regizorului. Doamna Morgan era încă în distribuție, dar geloasă și hotărâtă ca, măcar de ciudă, dacă nu de altceva, să joace cel puțin la fel de bine ca și Carrie. Un profesionist șomer fusese chemat să preia rolul lui Ray și cu toate că era o nulitate și el, cel puțin nu era tulburat de neliniștea care îi copleșește pe cei ce n-au înfruntat niciodată publicul. Atâta flecărea în dreapta și în stânga, cu un aer sigur de sine, deși fusese prevenit să păstreze tăcere în privința legăturilor lui teatrale din trecut, încât probabil oricine își putea da seama de identitatea sa, datorită comportării în diferitele împrejurări.

— E atât de ușor, îi spuse el doamnei Morgan, cu obișnuita voce afectată de pe scenă. De public îmi pasă cel mai puțin. Să fii în spiritul rolului, numai asta e greu.

Lui Carrie nu-i plăcea înfățișarea acelui om, dar era o actriță prea bună ca să nu aibă tactul de a suporta felul lui de a fi, de vreme ce trebuia să-i accepte, pentru o seară, dragostea fictivă.

La orele șase era gata de plecare. Toate accesoriile teatrale îi fuseseră puse la dispoziție

din belșug. Dimineața făcuse un machiaj de probă, la unu repetase și-si aranjase lucrurile pentru reprezentație și apoi se dusese acasă, unde se mai uită pentru ultima oară pe text și așteptă să vină seara.

Loja îi trimise o trăsură. Drouet o însoți până la poartă, apoi se duse prin prăvăliile din împrejurimi să caute niște țigări bune. Mica actriță păși cu nervozitate în cabina ei și începu cu mult prea devreme dificila operație ce avea să o transforme pe ea, o fată simplă, în Laura, frumoasa din lumea mare.

Strălucirea orbitoare a lămpilor, cuferele deschise sugerând călătorii și exhibiție, conținutul împrăștiat al cutiilor de machiaj, ruj, pudră sedefie, fond alb pentru ten, fard pentru ochi, negru de India, creioane pentru gene, peruci, foarfeci, oglinzi, draperii, pe scurt întreaga recuzită a machiajului – au o pronunțată atmosferă proprie. De când sosise în oraș suferise nenumărate influențe, dar într-un fel foarte îndepărtat. Această atmosferă nouă era mai prietenoasă. Era cu totul altceva decât mărețele, strălucitele palate, care parcă o îndepărtau cu răceală, neîngăduindu-i decât să le admire de departe, copleșită. Acum, lucrurile acestea parcă o luau de mână, cu bunătate, spunându-i: „Hai, dragă, intră”. I se ofereau ca uneia de-a lor. Se minunase de numele tipărite cu litere mari pe afișe, de anunțurile lungi din

ziare, de frumusețea rochiilor de pe scenă, de atmosfera pe care o creau echipajele, florile, rafinamentul. Dar asta nu mai era amăgire. Era poarta prin care intra și vedea tot. Dăduse de ea, ca unul care se împiedică de o trecere tăinuită și iată, se afla acum în sala diamantelor și a încântării!

În timp ce se îmbrăca agitată în micuța ei cabină, auzind glasurile de afară, văzându-l pe domnul Quincel cum zorea încoace și încolo, observând cum doamna Morgan și doamna Hoagland se pregăteau neliniștite, cum cele douăzeci de persoane din distribuție forfoteau, frământându-se care va fi rezultatul, Carrie nu putea rezista să nu se gândească ce încântător ar fi dacă ar reuși acum și ar putea apoi să găsească un loc ca actriță adevărată. Gândul acesta pusese puternic stăpânire pe ea. Îi susura încetisor în urechi, ca melodia unui cântec auzit de mult.

Afară, în micul foaier, se juca altă scenă. Fără intervenția lui Hurstwood mica sală probabil că s-ar fi umplut atât cât era strict necesar, căci membrii lojii aveau un interes moderat pentru colectarea fondurilor, dar cuvântul de ordine al lui Hurstwood circulase. Trebuia să fie o seară de gală. Cele patru loji fuseseră cumpărate. Una din ele avea să fie ocupată de doctorul Norman Meneill cu soția. Asta spunea tot. C. R. Walker, negustor de textile și posesor al unei averi de cel

puțin două sute de mii de dolari, luase a doua lojă; un cunoscut comerciant de cărbuni fusese convins să o ia pe a treia, iar Hurstwood și prietenii săi aveau să fie într-a patra. Printre cei din urmă era și Drouet. Oamenii care se revărsau acum în sală nu erau celebriți, nici măcar notabilități locale în sens larg. Ei erau eminențele unui anumit cerc, acela al micilor averi și al rangurilor secrete din lojă. Acești domni își cunoșteau reciproc situațiile. Arătau considerație pentru capacitatea de a strânge o mică avere, de a poseda un interior drăguț, de a ține o trăsură de casă sau poate chiar și un cupeu, de a purta haine frumoase și de a-și păstra o bună situație comercială. Firește că Hurstwood, oarecum deasupra nivelului de inteligență care accepta acest ideal ca țintă supremă, fiind un om iscusit și având un aer de mare demnitate, ocupând o poziție impunătoare și cu autoritate, știind să cucerească prietenia prin tactul său instinctiv în mânuirea oamenilor, era o adevărată personalitate. El era mai cunoscut decât cei mai mulți din acest cerc și privit ca unul a cărui discreție ascundea o mină de influență și de solidă prosperitate financiară.

În seara asta era în elementul său. Sosi împreună cu mai mulți prieteni, într-o trăsură, direct de la Rector's; în foaier îl întâlni pe Drouet, care tocmai se întorcea dintr-o altă raită după țigări. Toți cinci intrară într-o conversație

însuflețită cu privire la cei prezenți și la treburile lojii.

— Cine-i pe aici? zise Hurstwood, trecând în sala de spectacol, unde luminile se aprinseseră și grupuri de bărbați râdeau și stăteau la taifas în spațiul dinapoia scaunelor.

— Ei! ce mai faceți, domnule Hurstwood?! îl întâmpină primul cunoscut.

— Îmi pare bine că te văd, răspunse el, strângându-i ușor mâna.

— Are aerul unei seri de gală, ce ziceți?

— Da, într-adevăr, zise directorul.

— Se pare că Renii sunt sprijiniți de membri, observă prietenul.

— Așa și trebuie, spuse directorul, care știa cum stau lucrurile. Îmi pare bine să constat asta.

— Ei! George, zise alt cetățean rotofei, al cărui volum necesita o suprafață aproape uluitoare de plastron scrobit, cum îți merge?

— Excelent, răspunse directorul.

— Cum se face că ești aici? Parcă nu ești membru al lojei Renilor?

— Așa sunt eu, om de treabă. Îmi face plăcere să-i văd pe băieți.

— Ești cu soția?

— N-a putut veni astă-seară. Nu se simte bine.

— Îmi pare rău, nimic serios, sper?

— Nu, o ușoară indispoziție.

— Îmi aduc aminte de doamna Hurstwood, când te-a însoțit odată într-o călătorie până la St.

Joe, și aici noul-venit se lansa în evocarea unor amintiri oarecare până fu întrerupt de sosirea altor prieteni.

— Ei! George dragă, ce mai faci? întrebă cu însuflețire un altul, un om politic al cartierului de vest și membru al lojei. Tii, ce bine îmi pare că te mai văd; cum mai merg treburile, ia spune?

— Foarte bine. Am auzit c-ați fost ales consilier municipal.

— Da, i-am bătut p-ăilalți fără prea multă durere de cap.

— Ce credeți c-o să facă acum Hennessy?

— Ei, ce să facă, o să se întoarcă la negustoria lui cu cărămizi. Are un depozit de cărămidă, nu știi?

— Nu știam asta, spuse directorul. Cred că i s-au cam strepezit dinții după înfrângerea asta.

— S-ar putea, răspunse celălalt, clipind șiret.

Unii dintre prietenii mai cu stare pe care îi invitasese începură să sosească în trăsurile. Pășeau acum greoi înăuntru, făcând mare paradă de lux; pe chipul lor se citea multă satisfacție și importanță.

— Aici suntem, zise Hurstwood, îndreptându-se spre unul din ei și lăsând grupul cu care stătea de vorbă.

— Bravo, răspunse noul-venit, un gentleman de vreo patruzeci și cinci de ani.

— Ascultă, îi șopti acesta jovial, trăgându-l pe Hurstwood de umăr, așa încât să-i poată vorbi la

ureche, dacă nu-i o piesă bună, vai de capul tău, să vezi ce-ți fac.

— Merită să plătești ca să-ți vezi prietenii vechi. Ce importanță are piesa?!

Altuia care se interesă dacă e un spectacol bun într-adevăr, directorul îi răspunse:

— Nu știu. Nu cred. Apoi, cu un gest grațios al mâinii: Pentru lojă.

— Sunt o groază de cunoscuți p-aici, așa-i?

— Da, uite-l pe Shanahan. A întrebat adineauri de dumneata.

Astfel micul teatru răsuna de larma glasurilor mulțumite, de foșnetul veșmintelor elegante, de obișnuitele fraze amabile și toate acestea în mare parte la chemarea lui Hurstwood! Priviți-l în orice clipă în jumătatea de ceas dinaintea ridicării cortinei; face parte dintr-un grup ales, un cerc de vreo cinci, cu trupuri groase, cu piepți de cămașă albi și scrobiți, cu ace de cravată strălucitoare, care, toate, grăiesc despre felul cum au reușit în viață. Gentlemanii care-și aduseseră doamnele îl chemau să le strângă mâna. Lumea se așezase, scaunele scârțâiau, ușierii făceau temenele, iar el privea cu bunăvoință în juru-i. Era evident, un vârf printre ei, adunând, în persoana sa, toate speranțele celor care-l măguleau. Era recunoscut, lingușit, un fel de celebritate. Toate astea indicau situația lui. Deși mărunță, avea un fel de măreție.

Capitolul 19

O ORĂ ÎN ȚARA ZÂNELOR: O CHEMARE PE JUMĂTATE AUZITĂ

În cele din urmă, sosise clipa ridicării cortinei. Toate amănuntele machiajului se sfârșiseră și toți actorii se potoliră când dirijorul micii orchestre închiriate bătu semnificativ cu bagheta în pupitru și începură acordurile molatice care vesteau ridicarea cortinei. Hurstwood încetă să vorbească și se duse cu Drouet și cu prietenul său Sagar Morrison în lojă.

— Să vedem acum ce face fetița, îi spuse lui Drouet, atât de încet încât nimeni altul nu-l auzi.

Pe scenă, apăruseră șase dintre personaje pentru episodul de început, care se petrecea în salon. Drouet și Hurstwood văzură dintr-o ochire că printre acele personaje nu se găsea Carrie și continuă să vorbească în șoaptă. Doamna Morgan, doamna Hoagland și actorul care luase locul lui Bamberger jucau rolurile principale în această scenă. Profesionistul, cu numele de Patton, n-avea nimic remarcabil care să-l avantajeze în afară de siguranță, dar de asta era

cel mai mult nevoie în momentul de față. Doamna Morgan, în rolul lui Pearl, înțepenise de spaimă. Doamnei Hoagland îi ieșeau sunete răgușite din gât. Tuturora le tremurau genunchii în așa hal, încât abia își rosteau rolurile, fără să mai facă nimic în plus. Fu nevoie de tot optimismul și bunăvoința dezbărate de critică ale publicului pentru a se abține să-și manifeste mila prin acea agitație care dă lovitura de grație nereușitei.

Hurstwood era cu totul nepăsător. Își spusese dinainte că reprezentația va fi lipsită de valoare. Nu dorea decât să fie îndeajuns de suportabilă încât să-i permită la urmă să pretindă că i-a plăcut și să poată împărți felicitări.

Totuși, după prima criză de spaimă, actorii trecură peste primejdia prăbușirii totale. Continuau să-și debiteze rolurile fără pic de vlagă. Pierduseră pe drum aproape toată expresivitatea pe care intenționau s-o dea replicilor și creaseră o situație cât se poate de plicticoasă; tocmai atunci intră Carrie.

Fu de ajuns o privire, atât pentru Hurstwood cât și pentru Drouet, ca să-și dea seama că și ei îi tremurau genunchii. Traversă scena sfârșită, spunând:

— „Și pe dumneavoastră, domnule, vă așteptam de la ora opt”, cu atât de puțină vioiciune, cu o voce atât de firavă, încât era cu adevărat penibil.

— E speriată, îi șopti Drouet lui Hurstwood.
Directorul nu răspunse nimic.

Urmă o replică ce se voia spirituală:

— „Cu alte cuvinte, eu sunt un fel de sirop tonic.”

Îleși ceva atât de insipid încât era greu de îndurat. Pe Drouet îl cuprinse neastâmpărul. Hurstwood mișcă puțin din vârful pantofului.

Urmă alt pasaj în care Laura trebuia să se ridice de pe scaun și, cu un ton de parcă ar fi presimțit o nenorocire, să rostească trist:

— „Era mai bine dacă nu spuneai asta, Pearl. Știi proverbul: să nu-i dea Dumnezeu omului, cât poate răbda.”

Lipsa de simțire cu care fu spusă și replica asta era ridicolă. Carrie părea să nu participe deloc. Parcă vorbea în somn. Avea aerul că se resemnase să eșueze lamentabil. Cazul ei era mai disperat decât al doamnei Morgan care își mai revenise și acum, cel puțin, își turuia replicile. Drouet își mută privirea de la scenă spre sală. Publicul răbda în tăcere, nădăjduind firește o îmbunătățire. Hurstwood își aținti privirea asupra lui Carrie ca și cum ar fi vrut s-o hipnotizeze să joace mai bine. Revărsa spre ea parte din energia lui. Îi părea rău de ea.

După alte câteva minute urma să citească scrisoarea trimisă de străinul ticălos. Publicul se mai distrase puțin cu un dialog între actorul profesionist și un personaj numit Snorky,

înfățișat de un american mărunțel, care avea într-adevăr oarecare umor în rolul soldatului ciung și pe jumătate smintit, care făcea pe comisionarul ca să trăiască. El își țipă rolul cu atâta sfidare încât, deși nu exprima umorul intenționat, era totuși comic. Acum însă plecase și era iar rândul tragicului, cu Carrie drept eroină. Nu-și reveni. Parcurse întreaga scenă între ea și ticălosul indiscret obosind răbdarea publicului și părăsind, în cele din urmă, scena spre mulțumirea tuturor.

— E din cale-afară de nervoasă, zise Drouet, conștient că blânda sa observație ascundea de astă dată o minciună.

— Ar fi bine să te duci să-i spui câteva vorbe.

Drouet era bucuros să facă orice ca s-o ajute. Își croi drum până la intrarea laterală și ușierul, îndatoritor, îl lăsă să între. Carrie stătea în culise așteptând, istovită, fără pic de energie și curaj, să-i vină iar rândul.

— Ascultă, Cad, îi spuse el privind-o, nu mai fi nervoasă. Trezește-te. Ce-ți pasă de tipii ăia din sală? De ce ți-e frică?

— Nu știu, zise Carrie. Dar văd că nu sunt în stare de nimic.

Cu toate astea, era recunoscătoare bărbatului pentru prezență. Toți din distribuție fuseseră atât de nervoși încât îi pierise și ei curajul pe de-a-ntregul.

— Haide, zise Drouet. Ia-ți inima-n dinți. De cine ți-e frică? Hai, du-te, curaj! Ce-ți pasă, la urma urmei?

Carrie se mai însuflețește puțin sub înrâurirea energiei lui Drouet.

— Am jucat chiar atât de prost?

— Ba deloc. Dar trebuie ceva mai mult nerv. Să joci așa cum mi-ai arătat mie. Adu-ți aminte cum aruncaai capul pe spate în seara aceea.

Carrie își aminti de succesul de acasă. Încercă să se sugestioneze că e în stare să joace iar așa.

— Ce urmează acum? întrebă Drouet, aruncându-și ochii peste rolul pe care ea se apucase să-l parcurgă.

— Scena aceea între Ray și mine, când îl resping.

— Ei, acu' fa asta cu viață! zise voiajorul. Nițel suflet, asta-i tot ce trebuie! Joacă fără pic de frică!

— Vine rândul dumneavoastră, domnișoară Madenda, spuse regizorul de culise.

— Vai de mine! zise Carrie.

— Ei, hai, n-are niciun rost să te temi, mai spuse Drouet. Hai acuma, ia-ți inima-n dinți. Eu stau să mă uit de-aici.

— Da? zise Carrie.

— Da, acum haide. Nu-ți fie teamă.

Sufleorul îi făcu semn.

Pomi, mai sfârșită ca oricând, dar deodată îi reveni puțin curaj. Se gândi la Drouet, a cărui privire o urmărea.

— „Ray”, rosti ea blând, cu glas mult mai calm decât în scena precedentă. Era momentul care-i plăcuse regizorului la repetiție.

„S-a mai calmat”, își zise Hurstwood.

Nu era ca la repetiție, dar totuși jocul ei se îmbunătățise. Publicul cel puțin nu mai fix iritat. Cu toții începură să joace mai bine, așa că ea nu se bucură de o atenție specială. Erau într-un progres simțitor și se părea că piesa va fi suportabilă, cel puțin în scenele mai puțin dificile.

Carrie ieși din scenă încălzită și agitată.

— Ei? Întrebă ea, cu ochii la Drouet. A fost ceva mai bine?

— Cred și eu, mai e vorbă? Așa, vezi! Viață trebuie! Ai jucat asta mai bine de o mie de ori decât scena cealaltă. Ei, acu' să continui tot așa. Ai văzut că poți! Să-i faci praf!

— Zău c-a fost mai bine?

— Te cred c-a fost mai bine. Acum ce urmează?

— Scena din sala de bal.

— Ei, aia o știi perfect.

— Nu știu dacă-i așa.

— Ei, comedie! exclamă el. Nu mi-ai jucat-o mie?! Acum du-te și joac-o acolo! Să vezi c-o să-ți placă! Joac-o exact ca acasă. Dacă ai să faci

întocmai, pun rămăşag că dai lovitura. Hai, pariezi cu mine? Să vezi că poţi.

Comis-voiajorul era obişnuit să-şi reverse prin vorbe tot zelul binevoitor. Era cu adevărat convins că ea jucase deosebit de bine acea scenă şi voia să repete succesul în public. Entuziasmul lui era spontan, se născuse din atmosfera evenimentului.

În clipa potrivită o îmbărbăta pe Carrie cu rezultate bune. Începu s-o facă să creadă că-şi interpretase bine rolul. Vechea nostalgie a dorinţei de a juca bine se înfiripa iar în timp ce el îi vorbea şi pe când acţiunea se desfăşura pe scenă, sensibilitatea ei creştea întruna.

— Cred c-am să fiu în stare.

— Desigur. Dă-i drumul acum şi-ai să vezi.

Pe scenă, doamna Van Dam făcea cruda ei insinuare împotriva Laurei.

Carrie asculta şi se simţea prinsă de ceva, nu ştia nici ea de ce. Nărilor îi tremurau uşor.

— „Înseamnă, începu actorul profesionist, care-l interpreta pe Ray, că societatea răzbună crunt orice insultă. Aţi auzit vreodată de lupii siberieni? Când unul din haită cade istovit, ceilalţi îl sfâşie. Nu e comparaţie elegantă, dar societatea are ceva din orânduirea lupilor. Laura şi-a bătut joc de societate, amăgind-o, şi societatea, care e alcătuită din prefăcătorie, îi va lua amarnic în nume de rău acea batjocură.”

La auzul numelui ei de scenă, Carrie tresări. Începu să se pătrundă de disperarea situației. Simțămintele celei osândite de societate îi cuprinseseră inima. Sta într-un colț al culiselor, gata să se desprindă, învăluită în gândurile care creșteau în ea. Aproape că nu mai auzea nimic decât sângele ei care fierbea.

— „Haideți, fetelor, spuse solemn doamna Van Dam, să ne păzim lucrurile. Nu mai sunt în siguranță când intră în casă o hoată atât de iscusită”.

— Replica, zise sufleurul în apropiere, dar ea nu auzea.

Înainta cu o grație sigură, zămislită din inspirație. Răsări în fața publicului, frumoasă și mândră, și conform împrejurărilor, se prefăcu într-un obiect neînsuflețit, rece, alb, neputincios, când haita modernă se depărta disprețuitor de dânsa.

Hurstwood clipi și se prinse în mrejele iluziei. Efluvii ce radiau simțire și sinceritate își croiau drum până în cele mai îndepărtate colțuri ale sălii. Acționa magia patimii în stare să distrugă lumea.

Avu loc o fixare a atenției, o încătușare a simțirii, care până acum oscilase.

— „Ray! Ray! De ce nu te întorci la ea?” se auzi strigătul lui Pearl.

Toți ochii erau ațintiți asupra lui Carrie, încă mândră și disprețuitoare. Se mișcau odată cu ea. Toți ochii erau adânciți în ochii ei.

Doamna Morgan, în rolul lui Pearl, se apropie de ea.

— „Haide acasă”, zise.

— „Nu, răspunse Carrie, și glasul ei răsună pentru prima oară cu o intensitate pe care n-o avusese încă. Rămân cu el!”

Întinse către iubitul ei o mână aproape acuzatoare. Apoi, cu o tragică măreție, cuceritoare grație desăvârșitei sale simplități, zise:

— „Nu va suferi mult.”

Hurstwood își dădea seama că vede ceva neobișnuit de bun. Îi prețui și mai mult jocul atât datorită aplauzelor publicului pe când se lăsa cortina, cât și faptului că era vorba de Carrie. O vedea acum nespus de frumoasă. Realizase ceva care depășea sfera lui. Simți o adâncă bucurie la gândul că era a lui.

— Minunat, zise. Apoi, ascultând de un imbold brusc, se ridică și se îndreptă către intrarea în scenă.

Carrie era tot cu Drouet. Sentimentele lui Hurstwood pentru ea erau cum nu se poate mai însuflețite. Era exaltat de forța și simțirea dezvăluite de tânăra femeie. Dorea să-și reverse lauda în sentimentele neîncătușate ale unui îndrăgostit și iată, îl găsea aici pe Drouet, al

căruia atașament sporise de asemenea rapid. El era mai fascinat decât Hurstwood. În tot cazul, după cum era și firesc, entuziasmul lui luă o formă mai năvalnică.

— Da, da, spunea Drouet, ai jucat nemaipomenit. A fost ceva măreț. Știam eu c-ai să poți! Ah, păpușica mea!

Ochii lui Carrie străluceau de bucuria victoriei.

— A fost bine?

— Mai întrebi? Cred și eu! N-ai auzit aplauzele?

Se mai auzeau și acum aplauze slabe.

— Mi s-a părut și mie că merge, am simțit rolul.

Chiar atunci intră Hurstwood. Sesiză instinctiv schimbarea petrecută în Drouet. Îl văzu pe comis-voiajor lângă Carrie și gelozia i se aprinse în suflet. Îi fulgeră prin gând mustrarea că el îl trimisese acolo. Îl ura ca pe unul care s-ar fi vârât unde nu-i era locul. Cu greu izbuti să se calmeze pentru a o putea felicita pe Carrie ca un prieten. În cele din urmă se stăpâni, și încă perfect. Aproape că reuși să-și readucă în ochi vechea lumină, plină de subînțeles.

— M-am gândit, spuse, privind-o pe Carrie, să vin și eu să vă spun cât de bine ați jucat, doamnă Drouet. A fost minunat.

Carrie înțelese și replică prompt:

— O, vă mulțumesc.

— Tocmai îi spuneam că mi s-a părut c-a jucat foarte bine, interveni Drouet, încântat acum de comoara lui.

— Într-adevăr, zise Hurstwood, ținând asupra tinerei femei o privire în care ea citi mai mult decât spuneau cuvintele.

Carrie râse cu exuberanță.

— Dacă o să jucați până la final la fel de bine, o să ne faceți să credem că v-ați născut pentru a fi actriță.

Carrie zâmbi iar. Simțea cât de penibilă era situația lui Hurstwood și dorea din suflet să poată rămâne singură cu el, dar nu înțelegea schimbarea lui Drouet. Hurstwood își dădu seama că nu poate vorbi, crispat cum era și, urându-l pe Drouet pentru fiecare clipă pe care i-o răpea prin prezența sa acolo, se retrase, înclinându-se cu eleganța unui Faust. Afară, scrâșni din dinți de gelozie.

— Afurisitul! zise. Oare o să-mi stea mereu în cale? Când se înapoie în lojă, era amărât și nu putea vorbi, gândindu-se la situația lui nenorocită.

Pe când cortina se ridica pentru actul următor, Drouet se întoarse. Dispoziția lui se însuflețise mult și era înclinat să tot șoptească, dar Hurstwood se prefăcea absorbit, își ținea ochii ațintiți spre scenă, deși Carrie nu era acolo. Un scurt fragment de comedie melodramatică îi preceda intrarea. Dar el nu vedea ce se

întâmplă, își urmărea propriile gânduri, iar acestea erau amare.

Desfășurarea piesei nu-l liniști câtuși de puțin. De aici înainte Carrie rămase cu ușurință în centrul interesului. Publicul, care după prima impresie proastă era înclinat să creadă că nu mai poate apărea nimic bun, trecu acum la extrema cealaltă și vedea forță artistică și acolo unde nu exista. Atmosfera sălii acționa asupra ei. Își jucă rolul mulțumitor, deși fără intensitatea care trezise reacția de la sfârșitul lungului act întâi.

Atât Hurstwood, cât și Drouet priveau făptura ei drăgălașă cu simțiri tot mai vii. Faptul că se dezvăluia în ea un asemenea talent, că îl vedeau manifestându-se în aceste împrejurări de efect, încadrat în aur masiv și strălucind în prielnicele lumini ale sentimentului și personalității, făcea să-i sporească și mai mult farmecul în ochii lor. Pentru Drouet ea era acum mai mult decât vechea Carrie. Îi era dor să fie împreună acasă și să-i spună aceasta. Aștepta cu nerăbdare sfârșitul, când vor putea pleca numai ei doi.

Hurstwood, dimpotrivă, măsura propria nenorocire după puterea sporită a farmecului ei. Îi venea să-l blesteme pe omul de lângă el. Dumnezeu, nici măcar să aplaude nu putea, cu patimă, cum ar fi vrut! De data asta, prefăcătorii îi lăsă un gust amar.

Fascinația exercitată de Carrie asupra celor doi îndrăgostiți ajunse la culme în ultimul act.

Hurstwood asculta, întrebându-se când îi va veni rândul lui Carrie. Nu avu mult de așteptat. Autorul uzase de artificii de a trimite la plimbare cu trăsura toată vesela adunare și acum Carrie intră singură. Era întâia oară când Hurstwood avea prilejul s-o vadă înfățișându-se publicului singură pe scenă; până acum avusese mereu pe lângă ea vreun alt personaj nereușit care îi stânjenea jocul. Pe când intra, Hurstwood simți subit că vechea magie, cea care o cuprinsese la sfârșitul primului act, revenise. Acum când piesa se îndrepta spre sfârșit și prilejul de a impresiona prin jocul ei era pe cale să dispară, sentimentul care o anima părea să sporească.

— „Biata Pearl, rosti ea, cu patos firesc. E trist să fii lipsit de fericire, dar e îngrozitor să vezi pe altul bâjbâind în van după ea când e atât de aproape.”

Acum privea mâhnită afară, spre întinsul mării, cu brațul odihnindu-se, moale, pe cadrul ușii.

Pe Hurstwood îl cuprinse o profundă compătimire pentru ea și pentru el însuși. Mai că simțea că vorbele ei i se adresează lui. Printr-o îmbinare de sentimente și confuzie era aproape amăgit de acea însușire a glasului și a mișcărilor care, asemenea unei fraze patetice în muzică,

pare totdeauna ceva personal și intim. Este însușirea patosului, aceea de a părea că se adresează fiecăruia în parte.

— „Și totuși, ar putea fi foarte fericită cu el, continua mica actriță. Firea ei senină, fața ei veselă vor lumina orice cămin.”

Se întoarse încet către public, cu privirea pierdută în gol. Era atâta simplitate în mișcările ei încât părea cu desăvârșire singură. Apoi se așeză la o masă și prinse a răsfoi niște cărți, arătându-se o clipă preocupată de ele.

„Fără să jinduiesc după ce nu pot avea, șopti ea ca încheiere, aproape într-un suspin, ascunzându-mi existența de toți, în afară de două ființe în lumea întreagă, îmi voi hrăni fericirea din fericirea fetei nevinovate care în curând îi va fi soție.”

Hurstwood se necăji când un personaj al piesei, cu numele de Peach Blossom o întrerupse. Se mișcă pe scaun enervat căci ar fi vrut s-o audă vorbind mai departe. Era vrăjit de fața palidă, de silueta suplă, înfășurată într-un veșmânt cenușiu-luminos, cu un colan de perle răsucit în jurul gâtului. Carrie avea înfățișarea unei ființe obosite care are nevoie de ocrotire și, fascinat de amăgirea acelei clipe, simțirea lui crescuse într-atâta încât în închipuire era gata să meargă la dânsa și să ia asupra-și din povara mahnirii ei, sporindu-și totodată propria-i încântare.

În clipa următoare Carrie rămase iarăși singură și rosti cu însuflețire:

— „Trebuie să mă întorc în oraș, orice primejdie m-ar pândi acolo. Trebuie să mă duc, în taină dacă voi putea, pe față dacă va trebui.”

Se auzea de afară tropot de copite și apoi glasul lui Ray spunând:

— „Nu, nu mai călăresc. Du-l la grajd.”

Ray intră și atunci începu să se desfășoare o scenă legată atât de zămislirea tragediei amoroase din sufletul lui Hurstwood, cât și de orice alt eveniment din viața sa proprie, de greutățile sale. Căci Carrie hotărâse să scoată ceva din scena asta și acum, că i se apropia replica, începu să fie copleșită de situație. Atât Hurstwood cât și Drouet își dădură seamă de emoția ei crescândă pe când vorbea.

— „Credeam că te-ai dus cu Pearl”, îi spuse iubitului ei.

— „Am mers o bucată de drum, dar am părăsit grupul după prima milă.”

— „Ai avut vreo neînțelegere cu Pearl?”

— „Nu... da...; de fapt, mereu sunt neînțelegeri între noi. Când suntem împreună, barometrele noastre se fixează mereu la timp noros și atmosferă încărcată”.

— „Și a cui e vina?” întrebă ea cu naturalețe.

— „Nu e vina mea, răspunse Ray supărat. Eu știu că fac tot ce pot, spun tot ce pot, dar ea...”

Toate acestea fuseseră spuse de Patton într-un chip cam stângaci, dar Carrie șterse impresia cu o grație încântătoare.

— „Dar ți-e ca și soție”, zise ațintindu-și întreaga atenție asupra actorului din fața ei, care amuțise. Apoi, îndulcindu-și glasul până fu iar domol și melodios: „Ray, prietenul meu, trebuie să-i faci curte soției tale în fiecare zi a vieții voastre în comun. Nu lăsa nemulțumirea și nefericirea să se strecoare în viața voastră.”

Își împreună mâinile mici și le strânse rugător.

Hurstwood privea pierdut, cu buzele ușor întredeschise. De mulțumire Drouet nu-și găsea astâmpăr.

— „Da, dacă e să fie soția mea”, continuă actorul, neconvincător prin comparație, dar nemaiputând distruge atmosfera, duioasă pe care o crease și o menținea Carrie. Părea să nu simtă că celălalt e lamentabil. Ar fi jucat la fel de bine dacă ar fi avut ca partener o buturugă. Accesoriile de care avea nevoie erau cuprinse în imaginație, iar jocul celorlalți nu putea avea nicio înrâurire asupra lor.

— „Te și căiești?”, rosti ea încet.

— „Te-am pierdut pe tine, zise Ray, luându-i mâna mică, și eram gata să mă prind în mrejele jocului de-a dragostea, de îndată ce mi-ar fi ieșit în cale un chip îmbietor. A fost vina ta, știi bine că-i așa, de ce m-ai părăsit?”

Carrie părea că se luptă în tăcere să-și stăpânească o pornire. Apoi reîncepu:

— „Ray, rosti ea, fericirea cea mai mare pe care am încercat-o vreodată era să știu că ți-am dăruit pentru totdeauna afecțiunea unei femei virtuose, care ți-e egală ca origine, avere și educație. Ce-mi dezvălui acum? Ce te face să lupți mereu împotriva fericirii tale?”

Întrebarea din urmă fii pusă cu atâta duioșie simplă încât publicul și Ray o percepură ca ceva personal.

În cele din urmă amorezul exclamă:

— „Fii iarăși pentru mine ce ai fost odinioară.”

Carrie răspunse cu o blândețe care te vrăjea.

— „Nu mai pot să-ți fiu ce am fost odinioară, dar îți pot vorbi în sprijinul Laurei care a murit de dragul tău pentru totdeauna.”

— „Fie cum vrei tu”, zise Patton.

Hurstwood se aplecă înainte. În toată sala domnea liniște și tensiune.

— „Indiferent dacă femeia pe care o iubești este înțeleaptă ori flușturistică, frumoasă sau lipsită de farmec, bogată sau sărmană, zise Carrie, cu ochii triști ațintiți asupra iubitului care se prăvălise într-un jilt, un singur lucru ți-l poate cu adevărat dăruia sau refuza: inima ei.”

Drouet simți un nod în gât.

— „Frumusețea, spiritul, toate darurile ei ți le poate vinde; dar dragostea ei e o comoară care nu se măsoară cu bani și n-are preț.”

Hurstwood simți fraza asta ca o chemare pe care i-ar fi adresat-o lui. O auzi parcă ar fi fost singuri, numai ei doi, și abia își putea stăpâni lacrimile de mâhnire pentru femeia fără de nădejde, de o tragică măreție și totuși gingașă și fermecătoare, pe care o iubea. Drouet își ieșise și el din fire. Se hotărî în sinea lui că va fi pentru Carrie ce nu fusese niciodată până acum. Da, o va lua de soție, pe cinstea lui. Merita.

— „Ea nu cere altceva în schimb, zise Carrie, abia auzind răspunsul neputincios, stereotip al lui Ray și acordându-și tot mai mult tonul cu melodia tristă ce venea dinspre orchestră, nimic altceva decât ca, în clipa când o privești, ochii tăi să-i spună că ești al ei, când îi vorbești glasul să-ți fie blând, iubitor și bun; să nu o disprețuiești când nu înțelege îndată gândurile tale puternice și năzuințele tale mărețe căci, atunci când nefericirea și nenorocirea îți vor înfrânge planurile cele mai ambițioase, îți va rămâne mângâierea dragostei ei. Admiri copacii pentru puterea și măreția lor, continuă ea, în timp ce Hurstwood își înăbușea cu cea mai mare greutate simțămintele, dar nu disprețui florile pentru că nu-ți pot da decât mireasma lor. Adu-ți aminte, îl îmbie ea cu duioșie, dragostea e tot ce poate da o femeie, și accentuă straniu și dulce cuvântul «tot», dar e singura bogăție pe care Dumnezeu ne îngăduie s-o luăm cu noi dincolo de mormânt.”

Inimile celor doi bărbați erau cum nu se poate mai răvășite de dragoste. Abia de mai auziră cele câteva cuvinte cu care se încheie scena. Nu-și vedeau decât idolul, mișcându-se cu o grație fermecătoare, continuând să emane o forță care pentru ei era o revelație.

Hurstwood hotăra în gând mii de lucruri. Drouet de asemenea. Amândoi izbucniră împreună cu tot publicul în aplauze furtunoase care o rechemau pe Carrie. Drouet bătu cu frenezie din palme, până ce începură să-l doară. Apoi sări în picioare și o zbughi afară. În timp ce voiajorul părăsea sala, Carrie ieși iar pe scenă și, văzând cum se aduce din culise un coș uriaș de flori, se opri locului și așteptă. Erau florile de la Hurstwood. Ea privi o clipă către loja directorului, îi prinse privirea și zâmbi. Lui îi venea să sară din lojă, s-o îmbrățișeze. Uita că situația lui de om căsătorit îi impunea să fie prudent. Uitase aproape și faptul că era în lojă cu oameni care îl cunoșteau. Dar fie ce-o fi, o va avea pe fata asta încântătoare, de-ar fi să dea totul pentru ea. Va acționa îndată. Avea să se termine cu Drouet, asta era sigur. Nu va mai aștepta nici o singură zi. Nu, n-o s-o aibă amărâtul ăsta de comis-voiajor.

Era atât de emoționat încât nu putea sta locului în lojă. Se duse în foaier și de acolo în stradă, gândindu-se că Drouet nu se va mai întoarce. Peste câteva minute urma să se

termine și ultimul act; aștepta cu o nerăbdare nebună să fie singur cu Carrie. Blestema împrejurările care îl sileau să zâmbească, să se încline, să se prefacă, atunci când el ar fi vrut să-i spună că o iubește, când ar fi vrut să-i șoptească asta între patru ochi. Gemea la gândul că speranța îi era deșartă. Chiar și la cină va trebui să se prefacă în continuare. În cele din urmă, se duse s-o întrebe cum se simte. Actorii se îmbrăcau, stăteau de vorbă sau umblau grăbiți de colo până colo, dând frâu liber emoției și pasiunii. Drouet vorbea fără încetare. Directorul nu izbuti să se stăpânească decât printr-un mare efort.

— Mergem să luăm masa împreună, bineînțeles, spuse cu o voce care parcă îi batjocorea glasul inimii.

— Da, desigur, acceptă Carrie, cu un surâs.

Mica actriță era în al nouălea cer. Simțea și ea acum ce vasăzică să fii răsfățată. Acum era ea cea admirată, cea căutată. Independența pe care o conferă succesul începea să se facă simțită. Împrejurările fiind schimbate, îl privea cu superioritate pe iubitul ei. Nu-și dădea bine seama de asta, dar avea în purtare un pic de condescendență, care-o făcea nespus de drăgălașă. Când fu gata, se urcară în trăsura care-i aștepta și porniră spre centru. O singură dată găsi prilejul să-și exprime simțirea, atunci când directorul se sui înaintea lui Drouet în

trăsură și se așeză lângă ea. Înainte ca Drouet să apuce a se urca, ea îi strânsese mâna lui Hurstwood cu un gest fermecător, spontan. Directorul era topit de dragoste. Și-ar fi vândut sufletul, ca să poată fi singur cu ea. „Ah, gândea el, ce chin!”

Drouet se ținea scai, se afla în treabă de parcă el ar fi fost totul. Masa nu le tihni din pricina entuziasmului lui. Când plecă acasă, Hurstwood simțea că se înăbușă dacă nu-și putea mărturisi dragostea. Îi șopti pătimaș lui Carrie: „Mâine”, și ea înțelese. Se despărți de comis-voiajor și de prada lui cu sentimentul că l-ar putea uide fără niciun regret. Și Carrie se simțea nenorocită.

— Noapte bună, zise el, simulând o prietenie firească.

— Noapte bună, răspunse cu duioșie mica actriță.

— Nerodul! își spunea acum Hurstwood, urându-l pe Drouet. Idiotul! O să i-o fac eu și încă repede! Vom vedea noi mâine!

— Pe onoarea mea că ești o minune de fată! zicea Drouet, mulțumit de sine, strângând brațul lui Carrie. Ești cea mai dulce fetiță din lume.

Capitolul 20

SPIRITUL E SEDUS: TRUPUL ÎL URMEAZĂ (1)

Pentru un bărbat de felul lui Hurstwood, pasiunea capătă o formă puternică. Nu e ceva contemplativ, visător. Nimic din pornirea de a cânta în fața ferestrei iubitei, de a tânji și de a se lamenta în fața dificultăților. În noaptea aceea adormi cu greu din pricina gândurilor care-l zăpăceau și dimineața se trezi devreme, reluând cu zel același scump subiect și urmărindu-l cu îndârjire. Atât echilibrul trupesc cât și cel sufletesc îi erau tulburate, căci era fermecat de noua înfățișare a tinerei femei, și Drouet îi stătea în cale. N-a fost nicicând un bărbat mai hărțuit ca el, când se gândea că iubita îi era sechestrată de „voiajorul” fericit și aferat. I se părea că ar da orice să treacă peste această dificultate, s-o convingă pe Carrie să accepte un aranjament prin care să scape de Drouet o dată pentru totdeauna.

Ce era de făcut? Se îmbracă chibzuind la asta. Se mișca de colo până colo în aceeași cameră cu soția lui, fără s-o vadă.

La micul dejun își dădu seama că n-are deloc poftă de mâncare. Se servi friptură, dar ea rămase neatinsă în farfurie. Cafeaua se răci în timp ce se uita distrat prin ziar. Ici-colo citea câte o știre mărunță, dar nu-și amintea nimic. Jessica nu coborâse încă. Soția lui ședea la un capăt al mesei, rumegând propriile ei gânduri.

Slujnica, de curând intrată în serviciu, uitase servețelele. Din această pricină tăcerea fu întreruptă arțăgos printr-o mustrare.

— Ți-am făcut o dată observația asta, Maggie, zise doamna Hurstwood. E ultima oară când îți spun.

Hurstwood aruncă o privire soției sale. Era încruntată. În clipa asta purtarea ei îl irita din cale-afară. Următoarea observație i se adresă lui.

— Te-ai hotărât, George, când îți iei concediu?

Era ceva firesc să discute în această perioadă a anului despre obișnuita plecare din timpul verii.

— Încă nu. Sunt foarte ocupat acum.

— Da, dar o să trebuiască totuși să te hotărâști destul de repede, nu? Dacă e vorba să plecăm undeva, replică ea.

— Cred că mai avem timp câteva zile, spuse el.

— Hm! răspunse ea. Nu aștepta până trece sezonul.

Spuse asta cu un gest de exasperare.

— Poftim, iar începi, s-ar crede că n-am făcut totdeauna tot ce trebuia.

— Bine, dar e clar că vreau să știu din vreme, începu ea iarăși.

— Mai ai timp câteva zile, stăruie el. Tot n-o să vrei să pleci până nu se termină cursele.

Îl irita gândul că trebuie să se ocupe de asta când avea nevoie ca mintea să-i fie liberă pentru a lua alte hotărâri.

— Ba poate că da. Jessica nu vrea să rămână până la sfârșitul curselor.

— Atunci pentru ce ți-a trebuit un abonament pentru tot sezonul?

— Ah! exclamă ea dezgustată, ce să mai discut cu tine!

Și cu asta se ridică și plecă de la masă.

— Ascultă, zise el cu o notă de hotărâre în glas care o făcu să mai zăbovească, ce ai de la o vreme? Nu se mai poate discuta cu tine?

— Ba, desigur că se poate discuta cu mine.

— Nu s-ar crede, după cum te porți. Ei, dacă vrei să știi când îmi termin treburile: nu înainte de o lună. Poate nici atunci.

— O să plecăm fără tine.

— Da? Nu mai spune! replică el ironic.

— Da, sigur.

Era uimit de hotărârea femeii care nu făcea decât să-l irite și mai tare.

— Bine, o să vedem noi asta. Mi se pare că de la un timp iei hotărâri de una singură. Vorbești ca și cum ai aranja tu lucrurile în locul meu. Nu, nu e cazul. N-o să aranjezi nimic în chestiuni care mă privesc pe mine. Dacă vrei să pleci, pleacă, dar cu vorbe de-astea pe mine n-o să mă faci să mă grăbesc.

Își ieșise din fire de-a binelea. Ochii lui întunecați scăpărau și când puse ziarul pe masă îl mototoli în pumn. Doamna Hurstwood nu mai spuse nimic. Pe când bărbatu-său rostea ultimele cuvinte, ea întoarse brusc spatele, ieși în hol și porni în sus pe scară. Hurstwood stătu puțin locului ca și cum ar fi șovăit, apoi se așeză și bău puțină cafea; după asta se ridică și se duse să-și ia pălăria și mănușile.

Nevastă-sa nu se așteptase la o astfel de scenă. Coborâse la cafea cam enervată și frământând în gând un plan. Jessica îi atrăsese atenția asupra faptului că în anul acela cursele nu erau ceea ce crezuseră ele. Nu prea ofereau prilejuri de a se afirma și a-și crea legături în societate. Frumoasa fată găsea că e plicticos să meargă în fiecare zi la curse. Toți care însemnau ceva plecau anul acesta mai devreme ca de obicei la băi sau în Europa. Din cercul ei de cunoscuți mai mulți tineri care o interesau plecaseră la Waukesha. Începu să dorească să plece și ea, iar maică-sa îi dădea dreptate.

Așadar, doamna Hurstwood hotărâse să deschidă discuția. Se gândea la asta de când coborâse la micul dejun, dar dintr-un motiv oarecare atmosfera nu era propice. Nu-și mai amintea, după ce se terminase tot, din ce se luaseră la ceartă. Era convinsă că bărbatul-său e o brută și că ea nu se va lăsa până nu i-o va

plăti. Pretindea o purtare mai cavalierească, căci de nu, va ști ea ce are de făcut.

Cât despre director, această discuție îl apăsă până ajunse la birou, de unde plecă s-o întâlnească pe Carrie. Apoi puseră stăpânire pe el celelalte dileme ale dragostei, ale dorinței și ale obstacolelor. Gândurile i-o luau înainte, ca purtate pe aripi. Abia așteptă să fie față în față cu Carrie. La urma urmei, ce era fără ea noaptea, ce era ziua? Trebuia să fie a lui, va fi a lui.

În ce-o privea pe Carrie, ea străbătuse o lume întreagă de închipuiri și simțiri de când se despărțise de el, în ajun.

Ascultase flecăreala entuziastă a lui Drouet, atentă la partea care se referea la dânsa și foarte puțin preocupată de discursul care-l privea pe el. Îl ținu cât putu mai la distanță, căci gândurile ei erau la succesul pe care-l avusese. Dragostea pătimașă a lui Hurstwood o simțea ca un fundal pe care se proiecta ceea ce înfăptuise ea și se întreba ce-i va spune acest om. Îl și compătimea, cu acel soi de compătimire care găsește în deznădejdea celui alt o măgulire pentru sine. Încearca acum primele nuanțe ale acelei subtile schimbări de simțăminte care mută pe cineva din rândurile solicitatorilor, în ale celor care acordă milă. Era, în toate privințele, nespus de fericită.

Dimineața însă, în ziare nu scria nimic cu privire la evenimentul din ajun și față de abundența de vești obișnuite, cotidiene, numitul eveniment pierdu din strălucirea ce-o avusese, însuși Drouet nu mai vorbea atât de mult despre ea, ci mai mult pentru a se pune în evidență pe sine însuși. Simțea instinctiv că, pentru un motiv sau altul, era nevoie să crească iarăși în ochii ei.

— Cred, zise el în dimineața următoare, în timp ce se tot dichisea pentru a ieși în oraș, c-o să rezolv luna asta încurcătura aceea a mea și apoi ne căsătorim. Chiar ieri am vorbit cu Mosher despre asta.

— Aș, n-o s-o rezolvi, zise Carrie, ironizându-l pe comis-voiajor, căci încerca un ușor sentiment de putere.

— Ba da, exclamă el, mai cu convingere decât de obicei și adăugă pe un ton rugător: Cum, nu crezi ce-ți spun eu?

Carrie râse un pic.

— Ba cred, cum să nu.

Drouet își cam pierdu siguranța. Oricât de lipsit de agerime ar fi fost, n-avea nevoie să-și pună la contribuție puțină putere de analiză pe care o avea pentru a-și da seama de schimbările ce se petrecuseră. Carrie era încă lângă el, dar nu mai avea nevoie de ocrotire și ajutor. Glasul ei avea o intonație veselă. Nu-l mai privea cu atenție și cu supunere în ochi. Voiajorul simțea umbra unui lucru care avea să se întâmple și

asta îi intensifica sentimentele, îi inspira acele mărunte atenții, îi dicta acele mici cuvinte care nu erau decât măsuri pentru înlăturarea primejdiei.

Puțin după aceea plecă și Carrie se pregăti pentru întâlnirea cu Hurstwood. Se grăbi să se îmbrace și coborî repede scările. În colț, trecu pe lângă Drouet, dar niciunul dintre ei nu-l văzu pe celălalt.

Bărbatul uitase niște hârtii pe care voia să le predea la firmă. Urcă iar repede scările și dădu buzna în cameră, dar n-o găsi decât pe fata din casă, care deretica.

— Ei! exclamă mai mult pentru sine însuși, dar ce, Carrie nu-i acasă?

— Soția dumneavoastră? Da, a plecat adineauri.

„Curios, gândi Drouet. Nu mi-a spus o vorbă. Unde să se fi dus?”

Dădu fuga la valiza lui, scotoci să găsească hârtiile care îi trebuiau și le vârî în buzunar. Apoi își îndreptă atenția către servitoarea cea nostimă: era o fată simpatică și se arăta binevoitoare față de el.

— Ce faci pe aici? o întrebă zâmbind.

— Ce să fac, curățenie, răspunse ea oprindu-se din lucru și răsucind în mâini o cârpă de praf.

— N-ai obosit?

— Nu cine știe ce.

— Stai să-ți arăt ceva, zise el prietenos, apropiindu-se și scoțând din buzunar o carte poștală ilustrată, editată de o firmă pentru vânzarea de țigări angro. Înfățișa o fată frumoasă ținând în mână o umbrelă de soare vărgată, ale cărei culori, când învârteai de o rozetă așezată pe spatele cărții poștale, se schimbau în roșu, galben, verde și albastru, datorită unor crăpături înguste, tăiate în partea de sus a umbrelei. E ingenios, nu? zise el, punându-i-o în mână și arătându-i cum funcționează. Cred că n-ai mai văzut așa ceva.

— Ce drăguță e! exclamă ea.

— Poți s-o iei, dacă-ți place. Ce inel drăguț! spuse apoi, atingând o podoabă ieftină de pe mâna cu care fata ținea ilustrata.

— Credeți?

— Ia să vedem. Și sub pretextul că-i cercetează inelul de aproape, îi prinse degetul. Frumos!

După ce se spărsese astfel gheața, se lansă în alte observații, făcându-se a uita că strângea încă degetele fetei. Totuși, peste câteva clipe ea și le retrase și se dădu câțiva pași înapoi, pentru a se rezema de tocul ușii.

— Nu v-am mai văzut demult, zise ea cochetând, în timp ce respingea una din exuberantele lui încercări de a se apropia. Se vede c-ați fost plecat.

— Da, așa e, zise. Drouet,

— Călătoriți departe?

— Da, destul de departe.

— Și vă place?

— A, nu prea. Te plictisești de la o vreme.

— Ce mi-ar plăcea să călătoresc! zise fata, privind în gol prin fereastra deschisă. Da' ce s-a mai întâmplat cu prietenul dumneavoastră, domnul Hurstwood? Întrebă deodată, aducându-și aminte de director care, după cât observase ea, părea să reprezinte un subiect interesant de discuție.

— E aici în oraș. Dar de ce-ntrebi de el?

— A, nimic, doar fiindcă n-a mai fost pe aici de când te-ai întors dumneata.

— Dar cum se face că-l cunoști?

— Păi nu l-am anunțat de vreo douăsprezece ori în ultima lună?

— Fugi de-aici, zise voiajorul glumind. N-a venit decât de vreo șase ori de când locuim în casa asta.

— Nu zău! îi răspunse fata cu un zâmbet. Așa știi dumneata!

Drouet luă un ton nițeluș mai serios. Nu era sigur dacă ea glumește sau nu.

— Vrei să mă tachinezi, zise el. Nu înțeleg. Ce te face să zâmbești așa?

— A, nimic.

— L-ai văzut de curând?

— De când te-ai întors dumneata, nu l-am mai văzut, râse fata.

- Și înainte?
- Bineînțeles.
- Cât de des?
- Păi, aproape în fiecare zi.

Era o colportare de vești răutăcioase și se întreba cu arzătoare curiozitate ce efect vor avea vorbele ei.

— Pe cine venea să vadă? întrebă bărbatul neîncrezător.

— Pe doamna Drouet.

Se uită la ea ca un nerod când auzi acest răspuns, apoi încercă să se corecteze ca să nu pară dus de nas.

— Ei, și ce?

— Și nimica, răspunse fata plecându-și cu cochetărie capul pe umăr.

— E un prieten vechi, adăugă el, înrăutățind și mai mult lucrurile.

Ar fi continuat să-i facă fetei curte, dar pentru moment îi trecuse cheful. Îi păru bine când cineva o strigă de jos.

— Trebuie să mă duc, zise ea, depărtându-se cu pași ușori.

— Ne vedem mai târziu, zise Drouet, prefăcându-se plictisit de întrerupere.

După ce ea plecă, se lăsă în voia sentimentelor. Nu prea putea să se stăpânească, chipul lui trăda o nedumerire și o tulburare profunde. Se putea oare să fi primit Carrie vizite atât de dese și să nu-i spună lui nimic?

Hurstwood mințea? În tot cazul, ce voia să insinueze fata din casă? Și lui i se păruse ceva ciudat în atitudinea de atunci a lui Carrie. De ce arăta atât de stingherită când a întrebat-o de câte ori venise Hurstwood? Ei, drace! Acum își aducea aminte. Era ceva curios în toată povestea asta.

Se așază într-un balansoar ca să se gândească mai bine, punând un picior peste genunchi și încruntându-se teribil. Minteaa lui funcționa intens.

Și totuși, Carrie se purtase ca de obicei. La dracu', nu se putea să-l înșele! Purtarea ei n-avea niciun cusur. Nu mai departe de seara trecută, fusese cât se poate de prietenoasă cu el, și Hurstwood la fel. Și când colo, uite ce făceau de fapt! Nici nu-i venea să creadă că le-ar trece prin minte să-l înșele.

Începu să dea glas gândurilor sale.

— Și totuși, se poartă cam ciudat câteodată. Uite, de pildă acum, s-a îmbrăcat și a plecat fără să-mi fi spus nimic.

Se scărpină după ureche și se hotărî să se ducă în oraș. Tot mai era încruntat. Când intră în hol, dădu iar peste fata din casă, care acum deretica în altă cameră. Avea pe cap o tichiuță albă, care-i apăra părul de praf. De sub bonețică, fața ei grăsuță strălucea binevoitoare. Drouet aproape că uită de supărare când o văzu

zâmbindu-i. Îi puse familiar mâna pe umăr, ca o atenție mărunță.

— Nu mai ești furios? Întrebă ea cu aceeași pornire răutăcioasă.

— Nu, răspunse el.

— Sigur, răspunse ea. Apoi, ca un om care n-ar fi vrut cu tot dinadinsul să prilejuiască supărare: A venit de multe ori. Credeam că știți.

Drouet nu se mai prefăcea încercând s-o amăgească, nu mai căuta să simuleze indiferența.

— Și rămânea seara aici?

— Câteodată. Câteodată ieșeau.

— Seara?

— Da. Dar lasă, nu mai fi atât de furios.

— Nu sunt furios, zise el. L-a mai văzut cineva afară de dumneata?

— Firește, răspunse fata, ca și cum, la urma urmei, lucrul n-ar fi avut nicio importanță.

— Și când s-au petrecut astea?

— Chiar înainte de a te întoarce dumneata.

Voiajorul își mușcă buza cu nervozitate.

— Să nu spui nimic, da? o rugă, strângându-i ușor brațul.

— Sigur că nu, răspunse ea. În locul dumitale nu m-aș necăji.

— Da, da, zise el, văzându-și mai departe de drum, acum îngândurat de-a binelea și totuși nu cu desăvârșire inconștient de faptul că făcea asupra fetei o impresie grozavă.

„Las' că mă răfuiesc eu cu Carrie, își spuse, pățimaș, cu sentimentul că i se făcuse un rău nemeritat. Mă lămuresc eu, pe cinstea mea, dacă e sau nu în stare să se poarte așa.”

Capitolul 21

SPIRITUL E SEDUS: TRUPUL ÎL URMEAZĂ (2)

Când sosi Carrie, Hurstwood o aștepta de minute bune. Sângele îi clocotea, nervii îi erau încordați.

Era nerăbdător s-o vadă pe femeia care îl tulburase atât de adânc cu o seară înainte.

— Ai venit, zise cu o voce scăzută, dar simțindu-și mușchii încordați și o bucurie invadându-i tot trupul, tragică în fond.

— Da, zise Carrie.

Hoinăreau fără scop, în timp ce Hurstwood sorbea lumina prezenței ei. Foșnetul jupei ei drăguțe era o muzică în urechile lui.

— Ești mulțumită? o întrebă, gândindu-se cât de bine jucase în seara trecută.

— Dumneata ești mulțumit?

Când o văzu cum îi zâmbește, îi strânse și mai puternic degetele.

— A fost minunat. Carrie râse, încântată. A fost printre cele mai bune lucruri pe care le-am văzut de multă vreme încoace, adăugă el.

Se cufunda în seducția ce-o revărsase asupra-i în ajun și o împletea cu senzația ce i-o da acum prezența ei.

Iar ea se adâncea în atmosfera pe care i-o crea acest bărbat. Se și însuflețise, era inundată ca de o văpaie. Din fiecă sunet al vocii lui se simțea cât e de atras de dânsa.

— Ce drăguț că mi-ai trimis florile acelea, zise, după un moment de tăcere. Erau atât de frumoase!

— Îmi pare bine că ți-au plăcut, răspunse el simplu.

În gând își spunea mereu că amână fără rost ceea ce dorea cu ardoare. Era nerăbdător să îndrepte convorbirea către propriile lui sentimente. Sosise clipa. O avea pe Carrie alături. Ar fi vrut să se avânte, să se lămurească cu ea și iată că bâjbâia după cuvinte, dibuia drumul.

— Ați ajuns cu bine acasă? întrebă deodată întunecat, tonul său schimbându-se într-unul de milă pentru sine.

— Da, răspunse Carrie firesc.

O privi o clipă cu încordare, încetinindu-și pasul și cufundându-și ochii în ochii ei.

Ea fii atinsă de fluxul sentimentelor lui.

— Și cu mine cum rămâne?

Această întrebare o încurcă grozav pe Carrie, care își dădu seama că nu mai există răgaz. Nu știa ce să răspundă.

— Nu știu, răspunse ea.

Hurstwood își prinse o clipă buza de jos între dinți, apoi îi dădu drumul. Se opri la marginea aleii și zdrobi iarba cu vârful ghetelor. Se opri și scrută fața tinerei femei cu o privire rugătoare.

— Nu vrei să-l lași? întrebă cu insistență,

— Nu știu, răspunse ea, parcă plutind. Își aruncă privirea în depărtare, dar acolo nu găsi nimic de care să se agațe.

De fapt, era într-una cele mai nenorocite dileme. Hurstwood era un bărbat care-i plăcea mult, avea asupra ei o influență destul de mare, era aproape în stare s-o facă să creadă că e stăpânită de o vie pasiune pentru el. Era subjugată de privirile lui pătrunzătoare, de purtările lui alese, de hainele lui elegante. În fața ei stătea un bărbat cât se poate de plăcut, de plin de înțelegere, care se apleca spre ea copleșit de un sentiment pătimaș, pe care-l observa încântată. Nu putea să reziste la ardoarea temperamentului lui, la flacăra căutăturii lui. Se stăpânea cu greu să nu încerce aceleași simțăminte ca și el.

Și totuși o frământau gânduri care o tulburau.. Ce știa el? Ce îi spusese Drouet? O considera demnă de soție sau ce altceva? Se va căsători oare cu ea? Chiar în timp ce vorbeau ea se simțea din nou înduioșată; ochii îi străluceau într-o văpaie blândă. În sinea ei, Carrie se întreba dacă Drouet îi spusese că nu sunt

căsătoriți. Nu putea pune niciodată temei pe vorbele lui Drouet.

Și totuși, nu-i părea rău că Hurstwood o iubește. Orice ar fi știut, în dragostea lui nu simțea nici umbră de asprime față de dânsa. Era vădit sincer. Patima lui era adevărată și arzătoare. Cuvintele lui erau pline de forță. Ce trebuia să facă? Se tot gândea la asta, găsind răspunsuri nelămurite, tânjind drăgăstoasă și plutind în vag, până ce se simți ca pierdută pe o nemărginită mare de întrebări fără răspuns.

— De ce nu-l părăsești? spunea el cu duioșie. O să am eu grijă de tot ce-ți trebuie.

— Ah, lasă asta, zise Carrie.

— Ce să las? întrebă el. Ce vrei să spui?

Pe fața ei se citea tulburare și durere.

Se gândea de ce trebuise să intervină acea preocupare mărunță. O lovise ca un tăiș de cuțit biata lui prevedere meschină, străină domeniului căsătoriei.

El însuși își dădu seama că fusese o idee nenorocită să amestece astfel de argumente. Dorea să șteargă efectul ei și nu prea știa cum. Începu să vorbească iar, înflăcărat de prezența ei, dorind cu luciditate și încordare să-și realizeze planul.

— Nu vrei să-l părăsești? o luă iar de la capăt, cu vocea vibrând de o adorație respectuoasă. Știi că nu pot să trăiesc fără tine, știi asta, nu mai pot continua așa, spune și tu dacă e posibil?

— Știu, zise Carrie.

— N-aș cere asta, n-aș stărui, dacă mi-ar fi cu puțință. Uită-te la mine, Carrie. Pune-te în locul meu. Vrei să fii mereu despărțită de mine?

Ea clătină din cap, ca și cum ar fi fost cufundată în gânduri.

— Atunci de ce să nu rezolvăm totul, o dată pentru totdeauna.?

— Nu știu, zise Carrie.

— Nu știi! Ah, Carrie, cum poți să vorbești așa? Nu mă chinui. Gândește-te și tu cu seriozitate.

— Asta și fac, rosti Carrie încet.

— Nu, scumpo, dacă te-ai gândi serios, n-ai vorbi așa. N-ai vorbi așa, când știi cât te iubesc eu. Gândește-te ce-a fost aseară.

Spusese aceste cuvinte în felul cel mai liniștit cu puțință. Își stăpânea pe deplin fața și trupul. Numai ochii îi erau neliniștiți și săgetau o văpaie tainică, mistuitoare; în ei se concentra toată puterea firii lui.

Carrie nu răspundea.

— Cum poți să te porți așa, scumpo? Întrebă el după un timp. Doar mă iubești, nu?

Abătu asupra ei o asemenea furtună de sentimente, încât o copleș. Pentru o clipă toate îndoielile fură înlăturate.

— Da, răspunse ea cu sinceritate și duioșie.

— Atunci ai să vii, nu-i așa, ai să vii deseară?

Carrie clătină din cap, în ciuda deznădejdiei ei.

— Nu mai pot să aștept, stăruie Hurstwood. Dacă e prea devreme astă-seară, vino sâmbătă.

— Când o să ne căsătorim? Întrebă ea neîncrezătoare, uitând de speranțele ei ca Hurstwood să o creadă soția lui Drouet.

Directorul tresări, pradă unei dileme mai grele decât a ei. Gândurile ce-i săgetau prin minte, ca niște avertismente, nu le trăda prin niciun gest.

— Când ai să spui tu, răspunse pe un ton firesc, refuzând să risipească vraja momentului cu această problemă nenorocită.

— Sâmbătă? Întrebă Carrie.

El dădu din cap.

— Bine, dacă mă iei atunci de soție, am să vin.

Directorul își privi dulcea lui răsplată, atât de frumoasă, atât de încântătoare, atât de greu de cucerit. În mintea lui lua hotărâri stranii. Patima sa ajunsese acum într-un stadiu care făcea abstracție de rațiune. Nu-i păsa de asemenea piedici mărunte, când avea în față atâta drăgălășenie. Nu accepta situația, toate dificultățile pe care adevărul rece i le arunca în față. Va promite orice, totul, și se va încrede în noroc pentru a ieși din încurcătură. Avea să încerce să cucerească paradisul, oricare ar fi urmarea. Are să fie fericit, pe Dumnezeuul lui și, dacă va trebui, va renunța la orice mărturisire cinstită, se va lepăda de orice adevăr.

Carrie îl privea cu tandrețe. Îi venea să-și rezeme capul pe umărul lui, atât de minunat i se părea totul.

— Bine, zise, să încerc să fiu gata până atunci.

Hurstwood se uita la chipu-i frumos, străbătut când de umbrele mirării, când de ale îndoielii și-și zicea că niciodată nu mai văzuse ceva mai fermecător.

— Ne vedem și mâine, spuse el bucuros, și o să discutăm mai îndeaproape despre planurile noastre.

Pășea alături de ea, nespus de încântat de rezultatul pe care-l obținuse. Pe Carrie rarele lui vorbe o impresionau ca o lungă poveste plină de fericire și dragoste. După vreo jumătate de oră începu să-și dea seama că întâlnirea trebuia să ia sfârșit, exigențele realității cereau acest lucru.

— Pe mâine, zise el la despărțire, cu o voioșie care se potrivea cum nu se poate mai bine cu purtarea lui cavaleriească.

— Bine, răspunse Carrie încântată, depărtându-se cu pași mărunți.

Se cheltuisese atâta înflăcărare în această scenă, încât se credea profund îndrăgostită. Suspina gândindu-se la chipeșul ei adorator. Da, se va pregăti pentru sâmbătă. Se va duce cu el și vor fi fericiți.

Capitolul 22

VÂLVĂTAIA DE IASCĂ: POFTELE SE RĂZBOIESC

Nenorocul menajului Hurstwood se datora faptului că gelozia născută din dragoste nu pierise odată cu ea. Doamna Hurstwood o păstra într-o asemenea formă încât influențe ulterioare o puteau transforma în ură. Din punct de vedere fizic Hurstwood era încă demn de afecțiunea ce i-o dăruise pe vremuri nevastă-sa, dar din perspectiva comportamentului în societate față de ea nu mai era la înălțime. Totodată, atât interesul cât și dorința de a fi atent față de ea îi pieriseră, ceea ce în ochii unei femei este mai mult decât o adevărată crimă. Egoismul e cel ce ne dictează felul în care apreciem însușirile bune sau rele ale celui alt. În cazul doamnei Hurstwood, acest egoism denatura până și nuanța de indiferență, specifică firii soțului ei. Vedeau substraturi în acțiuni și fraze ce nu se datorau decât faptului că-i aprecia în mai mică măsură prezența.

Ca urmare, era plină de ciudă și bănuitoare: aceeași gelozie care o făcea să observe orice abatere a lui de la micile politețuri ale mariajului

îi semnala și farmecul, voioșia pe care el încă le mai găsea în viață. Din grija scrupuloasă pentru înfățișarea lui, ea își putea da seama că setea de viață a bărbatului nu scăzuse câtuși de puțin. Fiecare mișcare, fiecare privire a lui avea ceva din bucuria ce-o simțea gândindu-se la Carrie, ceva din savoarea pe care o da existenței sale acest nou izvor de plăceri. Doamna Hurstwood simțea ceva, adulmecând o schimbare de departe, ca animalele ce simt primejdia. Acest sentiment era întărit de fapte directe și mai pregnante din partea lui Hurstwood. Am văzut cât de iritat se ferea de acele mici îndatoriri care nu mai conțineau pentru el nicio satisfacție și disprețul fățiș prin care se răzbuna pe aluziile nesuferite ale nevestei. Aceste mici certuri erau de fapt precipitate de o atmosferă supraîncărcată de neînțelegeri. Firește că dintr-un cer atât de plin de nori din ce în ce mai neguroși, aducători de furtună, avea să se năpustească ploaia. Astfel, după ce se ridicase în acea dimineață de la micul dejun, furioasă în sinea ei și din pricină că Hurstwood se declarase fățiș împotriva proiectelor sale, doamna Hurstwood intră în camera de toaletă a Jessicai, care își aranja tacticoasă părul. Hurstwood tocmai părăsise casa.

— Aș dori să nu mai întârzii atâta până cobori la micul dejun, îi spuse ea, în timp ce se îndrepta

să-și ia coșul de croșetat. S-au răcit toate și tu încă n-ai mâncat.

Își ieșise cu totul din calmul obișnuit, iar Jessica avu nenorocul să îndure urmele furtunii.

— Nu mi-e foame, răspunse ea.

— Atunci de ce nu spui așa, ca să strângă fata masa și să nu mai stea să te aștepte toată dimineața?

— Nu-i pasă ei de asta, răspunse rece Jessica.

— Nu i-o fi păsând ei dar îmi pasă mie, o repezi maică-sa. Afară de asta, nu-mi place tonul tău. Ești încă prea tânără ca să-ți dai astfel de aere când vorbești cu mama ta.

— Mamă, lasă cearta, răspunse Jessica. Ce ți s-a întâmplat?

— Nu mi s-a întâmplat nimic și asta nu e ceartă. Să nu îți închipui că dacă eu îți îngădui anumite lucruri poți lăsa pe toată lumea să te aștepte. Asta n-am s-o tolerez.

— Nu las pe nimeni să m-aștepte, replică Jessica, simțind nevoia imperioasă de a trece de la nepăsare cinică, la apărare violentă. Ți-am spus că nu mi-e foame. Nu-mi trebuie nimic.

— I-ascultă, domnișoară: bagă de seamă cum vorbești cu mine. N-am să rabd tonul ăsta! Ascultă aici ce-ți spun: să numi vorbești așa!

Jessica auzi ultimele cuvinte în timp ce părăsea camera, dându-și orgolios capul pe spate și foșnind din jupoanele cochete, pentru a-

și demonstra independența și indiferența. Nu suporta să fie certată.

Astfel de mici discuții aveau acum loc foarte des, ca rezultat al dezvoltării unor firi în primul rând independente și egoiste. George-junior dovedea o și mai mare susceptibilitate, exagera în privința drepturilor sale și încerca să-i facă pe toți să simtă că era bărbat, cu toate privilegiile unui bărbat, o prezumție care dintre toate, era cea mai fără de temeii și mai fără de rost din partea unui tânăr de nouăsprezece ani.

Hurstwood era un bărbat autoritar și destul de sensibil. Îl irita din cale-afară să se vadă înconjurat tot mai mult de o lume asupra căreia nu avea nicio putere și pe care o înțelegea din ce în ce mai puțin.

Asemenea mici incidente, cum a fost cel generat de proiectul plecării mai timpurii la Waukesha, îi dovedeau limpede care era poziția lui. Era silit să se supună, nu să dirijeze. Dacă după toate i se mai arăta și proastă dispoziție, iar la desconsiderare se mai adăuga și o ofensă iritantă, de pildă o ironie sau un râs batjocoritor, atunci nu se mai putea stăpâni. Îl cuprindea o furie cu greu înăbușită și dorea să se vadă scăpat de toată familia. Aceasta îi părea un obstacol cât se poate de nesuferit în calea tuturor dorințelor și posibilităților sale de reușită.

Cu toate acestea, tot mai păstra aparența conducerii și controlului, în ciuda încercărilor de

revoltă ale soției sale. Izbucnirile ei de mânie, împotrivirea ei fățișă, nu se întemeiau pe nimic altceva decât pe sentimentul că și le poate îngădui. Nu avea nicio dovada fățișă cu care s-ar fi putut justifica, nu cunoștea niciun fapt care să-i fi dat autoritatea și scuzele necesare. Era singurul lucru care îi lipsea, ca temelie solidă a nemulțumirii ei aparent neîntemeiate. Dovada lămurită a unei singure greșeli evidente a soțului ei ar fi fost suflul rece necesar pentru a transforma norii groși ai suspiciunii într-o furtună de mânie.

O bănuială privitoare la fapte nepermise din partea lui Hurstwood veni în cele din urmă. Doctorul Beale, chipeșul medic care locuia în vecinătate, o întâlni pe doamna Hurstwood în fața porții ei, câteva zile după ce Hurstwood și Carrie se plimbaseră cu trăsura în partea de vest a bulevardului Washington. Doctorul Beale, care tocmai se întorcea și el cu trăsura spre casă, îl recunoscuse pe Hurstwood, dar abia după ce trecuse de dânsul. Nu era sigur cine fusese însoțitoarea lui, dacă era nevasta sau fiica lui Hurstwood.

— Nu vă recunoașteți, prietenii când vă plimbați cu trăsura? îi spuse el în glumă doamnei Hurstwood.

— Când îi văd, îi cunosc. Unde eram?

— Pe bulevardul Washington, răspuse el, așteptându-se să vadă imediat în privirea ei sclipirea aducerii-aminte.

Ea clătină din cap,

— Da, departe, lângă bulevardul Hoyne. Erați cu soțul dumneavoastră.

— Cred că vă înșelați, răspuse ea. Apoi, amintindu-și că soțul ei era amestecat în această întâmplare, căzu imediat pradă noilor și nenumăratelor suspiciuni, pe care nu le trăda cu nimic.

— Știu că l-am văzut pe soțul dumneavoastră, urmă el; nu prea eram sigur de dumneavoastră. Poate că era fiica dumneavoastră.

— Poate că ea era, zise doamna Hurstwood, știind foarte bine că nu era cazul, deoarece Jessica fusese numai în tovărășia ei în ultimele săptămâni. Își revenise îndeajuns pentru a dori să cunoască mai multe amănunte.

— Era după-masă? întrebă cu iscusință, prefăcându-se că nu-i e străină întâmplarea.

— Da, pe la două-trei.

— Trebuie să fi fost Jessica, zise doamna Hurstwood, dorind să nu pară a da mare importanță întâmplării.

Medicul făcu în sinea lui câteva comentarii, dar abandonează subiectul, ca nepotrivit să mai fie discutat, cel puțin de către el.

Doamna Hurstwood acordă acestei frânturi de informație multă atenție în timpul ceasurilor și

chiar zilelor ce urma. Ea luă drept bună informația că doctorul îl văzuse într-adevăr pe soțul ei și că, foarte probabil, el chiar se plimbase în trăsură cu altă femeie, după ce îi spusese ei că e ocupat. Ca urmare, își aminti cu ciudă crescândă cât de des refuzase s-o întovărășească pe ea, să ia parte la vizite și, de fapt, la oricare din agrementele mondene care dădeau variație existenței ei. Fusesse văzut la teatru cu oameni pe care el îi numea prietenii lui Moy; acum era văzut plimbându-se cu trăsura și foarte probabil că va găsi o scuză și pentru asta. Poate că mai erau și altele care ei îi rămâneau necunoscute, altfel cum se face că era atât de ocupat, atât de indiferent în ultimul timp? De o lună și jumătate îl găsea neobișnuit de irascibil, ciudat de înclinat să nu-și mai bată capul, să lase totul baltă și să plece, indiferent dacă acasă lucrurile mergeau bine sau prost. De ce?

Își aminti, cu o și mai puternică emoție, că n-o mai privea niciodată cu vechea lumină de mulțumire sau aprobare în ochi. Evident, printre alte lucruri, el gândea că soția sa îmbătrânește și că a încetat să mai fie interesantă. Poate că-i vedea ridurile. Ea se veștejea, în timp ce el continua să se răsfețe, să arate tânăr și elegant. El mai putea lua parte cu interes la petrecerile lumii, în timp ce ea... dar nici nu continuă acest gând. Găsi doar că întreaga ei situație era amară și îl urî pentru asta din toată inima.

Pentru moment, această întâmplare nu avu nicio urmare; adevărul este că nu părea destul de concludentă pentru a îndreptăți o discuție. Doar atât că se înteeți atmosfera de neîncredere și proastă dispoziție din care țâșneau la răstimpuri mici dialoguri arțăgoase, străbătute de fulgere de mânie. Incidentul în legătură cu plecarea la Waukesha nu era decât o continuare a altor lucruri de același fel.

La o zi după apariția lui Carrie pe scena sălii Avery, doamna Hurstwood se duse la curse cu Jessica și cu un tânăr dintre cunoscuții acesteia, domnul Bart Taylor, fiul proprietarului unei firme de mobilă din localitate. Sosiseră devreme cu trăsura și se întâmplă să întâlnească mai mulți prieteni de-ai lui Hurstwood, tăcând cu toții parte din loja Renilor și dintre care doi asistaseră la reprezentația din ajun. Ar fi existat extrem de puține șanse ca acest subiect să ajungă a fi discutat, dacă Jessica n-ar fi fost atât de copleșită de atențiile tânărului ei partener, ceea ce o făcea cu totul indisponibilă. Împrejurarea o sili pe doamna Hurstwood să extindă formulele convenționale de salut cu unii dintre cei care o cunoșteau doar din scurte conversații, cât și discuțiile sumare cu prietenii. Această știre interesantă veni tocmai de la unul care nu i-o spuse decât în chip de salut.

— Mi se pare, zise respectivul domn, care purta haine sport dintr-o țesătură foarte

frumoasă și un binoclu atârnat de umăr, că dumneavoastră n-ați fost la mica noastră petrecere din seara trecută.

— Așa? zise doamna Hurstwood, întrebător, mirându-se de ce o fi folosind acel ton ca să constate că nu asistase la ceva despre care ea nu știa nimic.

Îi sta pe buze să întrebe: „Ce anume?”, când el adăugă:

— Pe soțul dumneavoastră l-am văzut.

Mirării îi luă locul o bănuială puternică.

— Da, spuse ea cu prudență, a fost plăcut? Nu prea mi-a vorbit de asta.

— Foarte. Într-adevăr, unul din cele mai bune spectacole de amatori la care am asistat vreodată. Una dintre actrițe ne-a surprins pe toți.

— Serios? zise doamna Hurstwood.

— Păcat că n-ați putut veni. Mi-a părut rău auzind că nu vă simțiți bine.

„Nu m-am simțit bine?” Doamna Hurstwood era cât pe-acți să îngâne cuvintele și să rămână cu gura căscată de mirare. Reuși să-și înfrâneze pornirea de a nega și de a întreba totodată, și spuse cu voce aproape răgușită:

— Da, ce păcat!

— Se pare c-o să fie enorm de multă lume astăzi, nu? observă cunoscutul, schimbând vorba.

Nevasta directorului ar mai fi pus și alte întrebări, dar nu vedea cu ce rezultate. Pentru

moment era cu desăvârșire uluită, dornică să se poată gândi în liniște, întrebându-se ce nouă înșelăciune mai era și asta care-l făcea să pretindă că e bolnavă, când nu era cazul. Alt exemplu că tovarășia ei era nedorită și că bărbatu-său recurgea la subterfugii. Se hotărî să descopere mai mult.

— Ați fost la spectacol aseară? îl întrebă pe următorul dintre prietenii lui Hurstwood care veni s-o salute, când acesta se așeză în loja ei.

— Da. Dumneavoastră n-ați venit.

— Nu, răspunse ea. Nu prea m-am simțit bine.

— Da; mi-a spus soțul dumneavoastră, zise el. Într-adevăr a fost foarte distractiv. A ieșit cu mult mai bine decât mă așteptam.

— A fost lume multă?

— Era plină sala, o adevărată reuniune a lojii Renilor. Am văzut o mulțime de prietene de-ale dumneavoastră: doamna Harrison, doamna Barnes, doamna Collins.

— O adevărată reuniune mondenă.

— Da, chiar așa a fost. Soția mea a petrecut foarte bine,

Doamna Hurstwood își mușcă buzele.

„Așa, gândi ea, vasăzică așa se poartă. Le spune prietenilor mei că sunt bolnavă și că nu pot să vin.” Se întreba ce-l determina să meargă singur. Se ascundea ceva îndărătul acestor întâmplări. Își frământa creierii să găsească un răspuns.

Până când Hurstwood ajunse acasă seara, ea chibzui întruna, mohorâtă, atingând o stare de înciudată dorință de explicație și răzbunare. Voia să știe ce înseamnă această anumită faptă a lui. Era sigură că îndărătul ei se ascundea mai mult decât auzise și curiozitatea răutăcioasă se contopea cu suspiciunea și cu resturile mâniei din acea dimineață. Parcă ar fi fost întruchiparea însăși a unei catastrofe ce sta să se abată, umbla prin casă cu cearcăne negre sub ochi și cu gura aspră, încremenită într-o expresie de cruzime sălbatică.

Directorul, pe de altă parte, cum e ușor de înțeles, se întoarse acasă în cea mai luminoasă dispoziție. Convorbirea și înțelegerea lui cu Carrie îi înaripaseră sufletul, încât îi venea să cânte de bucurie. Era mândru de sine, mândru de izbânda lui, mândru de Carrie. Era bine dispus față de toată lumea și nu avea niciun resentiment față de nevastă-sa. Se simțea înclinat să fie agreabil, să uite prezența ei, să trăiască în atmosfera de tinerețe și plăcere pe care o regăsise.

De aceea locuința lor i se părea cât se poate de plăcută și de primitoare. În hol găsi o gazetă de seară, pusă acolo de fata în casă și uitată de doamna Hurstwood. În sufragerie, era așternută o față de masă imaculată de olandă, iar cristalele și porțelanurile înflorate, străluceau. Printr-o ușă deschisă aruncă o privire în

bucătărie, unde focul duduia în plită și cina nu mai avea mult până să fie gata. Afară, în curtica din dos, George-junior se zbenguia cu un cățel pe care îl cumpăraseră de curând, iar în salon fiică-sa cânta la pian un vals, ale cărui sunete voioase străbăteau până în fiecare colțișor al plăcutei locuințe. Se părea că toți își regăsiseră buna dispoziție și, la fel ca el, erau pătrunși de tinerețe și frumusețe, predispuși la bucurie și petrecere. Era gata să spună o vorbă bună tuturor celor care-l înconjurau și cuprinse cu o privire veselă masa întinsă și bufetul din lemn lucios, înainte de a urca la etaj pentru a-și citi ziarele în fotoliul confortabil din salonașul cu ferestrele deschise spre stradă. Când intră acolo, o găsi pe nevastă-sa periindu-și părul, cufundată în gânduri.

Intră ușurel, cu gând să netezească orice resentiment ce ar mai exista printr-un cuvânt bun și o făgăduială generoasă, dar doamna Hurstwood nu spuse nimic. Se așeză în fotoliul cel mare. Se suci puțin până ce-și găsi o poziție comodă, deschise ziarul și începu să citească. Câteva clipe mai târziu, zâmbea voios, citind foarte amuzantul reportaj al unui meci de baseball ce avusese loc între echipa din Chicago și cea din Detroit.

În acest timp, doamna Hurstwood profita de ocazie pentru a-l observa din când în când prin oglinda ce-o avea în față. Văzu expresia lui

agreabilă și mulțumită, farmecul lui degajat, umorul lui și se simți și mai exasperată. Se întreba cum putea să se poarte astfel în prezența ei după cinismul, nepăsarea și delăsarea ce i le arătase până acum și avea să continue a i le arăta atâta timp cât ea avea să continue să le îndure. Se gândea ce plăcere o să-i facă să-i vorbească, ce intonație și greutate are să dea afirmațiilor ei, cum are să conducă întreaga conversație până va obține satisfacție. Într-adevăr, sabia scânteietoare a mâniei ei nu mai atârna decât de un firicel de gândire.

Între timp, Hurstwood dădu de o istorie amuzantă despre un străin care, sosit în oraș, intrase în încurcături cu un escroc, îl amuza la culme și în cele din urmă începu să se miște în scaun și să chicotească. Ar fi dorit să atragă atenția soției și să-i citească și ei.

— Ha, ha, exclamă încetișor, ca pentru sine, ce caraghios!

Doamna Hurstwood continua să-și aranjeze părul, fără să catadicsească a-i arunca o privire. El se suci iar în fotoliu și trecu la alt articol. În cele din urmă, simți că trebuie să-și manifeste într-un fel buna dispoziție. Julia era probabil încă supărată din pricina poveștii petrecute dimineața, dar asta se putea aranja ușor. De fapt ea n-avea dreptate, dar lui puțin îi păsa. N-avea decât să plece la Waukesha imediat, dacă voia. Cu cât mai curând, cu atât mai bine. O să-i

spună asta îndată ce s-o ivi prilejul și toată supărarea are să se evapore.

— Ai aflat, Julia, spuse în cele din urmă, legându-se de o altă știre peste care dăduse, că au dat în judecată compania Illinois Central, ca s-o oblige să se retragă de pe malul lacului?

Ea făcu o sforțare ca să-i răspundă; abia izbuti să articuleze aspru:

— Nu!

Hurstwood ciuli urechea. Era în glasul ei un tremur amar.

— Ar fi bine dacă s-ar reuși, urmă el jumătate pentru sine, jumătate pentru ea, deși simți că dinspre partea ei ceva nu era în regulă.

Își întoarse iar prudent atenția către ziar, cu auzul lăuntric încordat să surprindă orice zgomote mărunte care i-ar fi trădat ce se pregătea.

De fapt, niciun bărbat isteț ca Hurstwood, cu simț de observație și cu sensibilitate la multe nuanțe de atmosferă, în special la ceea ce intra în sfera intereselor sale, n-ar fi comis greșeala pe care o făcea și el față de nevastă-sa, iritată cum era, dacă mintea lui nu i-ar fi fost absorbită în cu totul altă parte. Dacă n-ar fi stăruit în el înrâurirea afecțiunii ce i-o arătase Carrie, încântarea ce i-o stârnise făgăduiala ei, Hurstwood n-ar fi văzut casa într-o lumină atât de plăcută. Nici nu era deosebit de luminoasă și veselă în acea seară. El era cel care se amăgea;

ar fi fost cu mult mai capabil să-i țină piept dacă s-ar fi întors acasă în starea lui obișnuită.

După ce mai studie ziarul câteva minute, simți că trebuie să schimbe situația, într-un fel sau altul. Era evident că nevastă-sa n-avea de gând să se împace cu una, cu două. Așadar vorbi din nou:

— De unde a luat George cățelul ăla cu care se juca adineauri în curte?

— Nu știu, veni răspunsul arțăgos.

El își așază ziarul pe genunchi și privi alene prin fereastra deschisă. N-avea de gând să se enerveze, ci voia să stăruie în dispoziția lui agreabilă și, prin câteva întrebări, să stabilească o oarecare bună înțelegere.

— De ce ești atât de supărată din pricina celor petrecute azi-dimineață? spuse în cele din urmă. Nu e nevoie să ne certăm pentru asta. Știi foarte bine că poți să pleci în Waukesha dacă vrei.

— Ca tu să poți rămâne aici și să te distrezi cu altcineva? exclamă ea, întorcând către dânsul o față hotărâtă.

El se opri de parcă ar fi fost pălmuit. Într-o clipă, purtarea lui împăciuitoare, dornică s-o liniștească, pieri. Imediat fu în defensivă, în căutarea unui răspuns.

— Ce-nseamnă asta, spuse în cele din urmă, îndreptându-se de spate și privind chipul rece și hotărât al femeii din fața lui, care nu-i dădea

nicio atenție ci continua să se aranjeze înaintea oglinzii.

— Știi foarte bine ce înseamnă, răspunse ea în cele din urmă, ca și cum i-ar fi fost cunoscute nenumărate amănunte, pe care le ținea în rezervă și n-avea nevoie să le spună.

— Ba nu știu deloc! zise Hurstwood cu încăpățănare, dar totuși nervos și pândind ce avea să urmeze.

Siguranța purtării ei îi răpea sentimentul de superioritate în luptă.

Ea nu răspunse.

— Hm! bombăni el, lăsând capul pe umăr. Era lucrul cel mai neputincios pe care îl făcuse vreodată. Îi lipsea siguranța.

Doamna Hurstwood își dădu seama de lipsa de convingere a acestui răspuns. Se întoarse spre el ca o fiară gata să-i dea o a doua lovitură eficace.

— Vreau banii pentru Waukesha mâine-dimineață.

El o privi uimit. Niciodată nu văzuse în ochii ei atâta fermitate rece, dură ca oțelul, o asemenea privire de crudă indiferență. Părea a fi deplin stăpână pe ea, plină de îndrăzneală și de hotărârea de a-i smulge dominația. Simți că toate mijloacele sale de apărare erau neputincioase. Trebuie să atace.

— Ce înseamnă asta? zise, sărind în picioare. Cum adică „vrei”? Ce te-a apucat în seara asta?

— Nu m-a apucat nimic, răspunse ea furioasă, îmi trebuie banii. După aceea, n-ai decât să-ți faci mendrele.

— Mendre, eh? N-ai să obții nimic de la mine! Ce înseamnă insinuările astea? Aș vrea să știu!

— Unde ai fost aseară? răspunse ea. Vorbele ei îl împrôșcau ca flăcările. Cu mine te-ai plimbat în trăsură pe bulevardul Washington? Cu cine erai la teatru când te-a văzut George? Crezi că simt o neroadă, să mă las dusă de nas de tine? Crezi c-am să șed aici acasă și-am să înghit pretextele tale: „Sunt ocupat; nu pot să vin”, în timp ce tu te plimbi peste tot și pretinzi că eu nu mă simt bine și nu te pot însoți. Cu mine n-ai să-ți mai iei aere de stăpân de azi încolo, asta s-o știi! S-a terminat! N-o să mai îmi dictezi nici mie, nici copiilor mei. Am terminat cu totul în ce te privește.

— E o minciună, spuse el încolțit, incapabil să găsească altă scuză.

— Minciună, da? zise ea aprig. Apoi reîncepând să se stăpânească adăugă: N-ai decât să-i spui minciună, eu știu ce știu.

— Îți spun că e o minciună, zise el cu glas scăzut și aspru. Ai căutat cu tot dinadinsul o acuzare meschină luni de-a rândul, și acum crezi c-ai găsit-o. Crezi c-ai să scornești ceva și c-ai să mă ții sub papuc. Ei bine, află că nu vei reuși. Atâta timp cât simt în casa asta, eu sunt

stăpânul și nici tu, nici nimeni altul n-are să-mi dicteze. Auzi?

Se apropie încet de nevastă-sa cu o fulgerare stranie în ochi. Ceva în purtarea ei rece, cinică, disprețuitoare, de parcă de pe acum ea era stăpâna, îl făcea să simtă în clipa aceea că ar fi fost în stare s-o strângă de gât.

Ea îl privi ținută, ca un șarpe.

— Nu îți dictez, îți spun ce vreau.

Răspunsul era atât de rece, de sfidător, încât îi tăie avântul. N-o putea ataca, nu-i putea cere dovezi. Dovezile, legea, amintirea faptului că întreaga lui avere era trecută pe numele ei, toate astea parcă le simți sclipind în privirea femeii. Era ca o corabie puternică, dar în primejdie, zbuciumându-se pe ape în voia vântului, legănându-se pe valuri.

— Și eu îți spun că n-ai ce să obții, zise în cele din urmă, revenindu-și puțin.

— O să vedem, spuse ea. O să mă informez care sunt drepturile mele. Poate că ai să stai de vorbă cu un avocat, dacă nu vrei cu mine.

Își jucase rolul cu măiestrie și dobândise efectul urmărit. Hurstwood dădu înapoi, bătut. Înțelegea acum că avea de luptat împotriva unui lucru mai grav decât o simplă încercare de intimidare. Simțea că are în fața lui o hotărâre sumbră. Nu prea știa ce să spună. Pierise tot farmecul zilei. Era tulburat, amărât, mânios. Ce-i rămânea de făcut?

— Procedează cum poțtești, spuse în cele din urmă. Nu mai vreau să am de-a face cu tine! Și ieși din cameră eu pași mari.

Capitolul 23

UN SUFLET FRĂMÂNTAT: O TREAPTĂ LĂSATĂ ÎN URMĂ

Când Carrie ajunse în camera ei, căzu pradă acelor îndoieli și temeri care sunt totdeauna rezultatul unei insuficiente hotărâri. Nu se putea convinge că ceea ce făgăduise era bine sau că, de vreme ce-și dăduse cuvântul, trebuia acum să-l țină. Analiză încă o dată totul, fără ca Hurstwood să fie de față, și descoperi mici obiecții care nu i se iviseră în minte în focul argumentării directorului. Vedea că se pusese într-o lumină ciudată, încuviințând să se mărite când se presupunea că este măritată cu altul. Își amintea câteva lucruri în legătură cu Drouet și acum, că urma să-l părăsească fără un cuvânt, simțea că se poartă necinstit. Dacă sta și se gândea, avea o situație lipsită de griji; și pentru cineva care se teme de viață, mai mult sau mai puțin, acesta era un lucru important și aducea în sprijinul lui argumente neobișnuite, înfricoșătoare. Nu poți să știi ce are să se întâmple; afară, în lume, se petrec lucruri

cumplite. Sunt oameni care cerșesc. Femeile sunt nenorocite. Cine știe ce mai poate fi. „Adu-ți aminte de vremea când erai flămândă. Mulțumește-te cu ce ai.”

Cu toată înclinarea pe care o simțea către Hurstwood, era ciudat că el nu pusese stăpânire deplină pe mintea ei. Îl asculta, zâmbea, încuviința, dar totuși, în cele din urmă, nu-i dădea dreptate. Aceasta se datora insuficienței lui forțe; îi lipsea acea măreție a pasiunii care înlătura impetuos cuminența, care în dogoarea ei topește toate argumentele și teoriile într-o masă confuză și distruge pentru un timp puterea de a raționa. Aproape orice bărbat are o dată în viață măreția pasiunii, dar de obicei ea e un atribut al tinereții și conduce la prima legătură fericită.

Despre Hurstwood, bărbat mai în vârstă, nu s-ar fi putut spune că păstrase focul tinereții, deși era însuflețit de o patimă fierbinte care uitase de rațiune. Era destul de puternic pentru a genera înclinarea pe care o avea Carrie către el. Despre ea se putea spune că-și închipuia că e îndrăgostită, când de fapt nu era. Femeilor li se întâmplă asta des, datorită faptului că în fiecare din ele există o pornire către dragoste, o jinduire după plăcerea de a fi iubită. Dorul de a fi ocrotită, înălțată sufletește, înțeleasă, este una dintre caracteristicile acestui sex. Este ceea ce, îmbinat cu simțire și cu o pornire firească spre

emoție, face adesea refuzul anevoios și le convinge că sunt îndrăgostite.

Sosită acasă, își schimbă îmbrăcămintea și aranjă casa, treabă care îi plăcea. În privința aranjamentului mobilei nu era niciodată de aceeași părere cu fata din casă, care așeza invariabil imul din balansoare în colț, în timp ce Carrie, la fel de invariabil, îl muta lângă fereastră. În ziua aceea, aproape nici nu observă că nu se afla la locul lui atât era de absorbită de gândurile ei. Deretică prin casă până la sosirea lui Drouet, la ora cinci. Voiajorul era roșu la față, nervos și hotărât să afle totul despre relațiile ei cu Hurstwood. Totuși, după ce se gândise la acest subiect ziua întreagă, se cam săturase și era dornic să scape de el. Deși nu prevedea niciun fel de urmări serioase, ezita oarecum să înceapă. Când intră, Carrie ședea la geam, legănându-se și privind afară.

— Da' ce ai, zise ea cu nevinovăție, obosită de apăsarea propriilor ei gânduri și mirată de graba lui, de agitația pe care nu reușea s-o ascundă, ce ești atât furtunos?

Acum, că era față în față cu ea, Drouet șovăia neștiind ce atitudine să adopte. Nu era diplomat. Nu știa nici să presupună, nici să vadă.

— Când te-ai întors acasă? întrebă prosteste.

— A, cam de vreo oră. Dar de ce întrebi?

— N-ai fost aici, spuse el, când m-am întors azi-dimineață. Socoteam că ai fost plecată.

— Da, într-adevăr, zise Carrie simplu. M-am dus să mă plimb.

Drouet o privea uluit. Cu toată puțina lui demnitate în asemenea împrejurări, nu știa cum să înceapă. Se holba la ea într-un fel izbitor, până când în cele din urmă, ea îl întrebă:

— De ce mă privești așa? Ce s-a întâmplat?

— Nimic, răspunse el. Mă gândeam.

— La ce te gândeai? reluă ea zâmbind, intrigată de purtarea lui.

— A, nimic, nimic important.

— Atunci, de ce te uiți așa?

Drouet sta în picioare lângă masa de toaletă și o privea într-un fel caraghios. Își scoase pălăria și mănușile și acum își făcea de lucru cu obiectele mărunte de toaletă care îi erau la îndemână. Ezita să creadă că femeia drăgălașă din fața lui avea vreun amestec în poveștile atât de neplăcute pentru el. Era foarte înclinat să considere că, în fond, totul e cum se cuvine. Dar vestea pe care i-o dăduse fata din casă îl ardea în suflet. Ar fi vrut să arunce o afirmație directă, oarecare, dar nu știa ce anume să spună.

— Unde ai fost azi-dimineață? întrebă în cele din urmă, fără energie.

— Unde să fiu, am fost să mă plimb, spuse Carrie.

— Sigur?

— Da, dar de ce întrebi?

Începea să-și dea seama că el știa ceva. Îndată se retrase într-o atitudine mai rezervată. Obrajii îi păliră ușor.

— Nu eram sigur, zise el, ocolind inutil.

Carrie îl privea cu încordare și între timp începu să prindă iar curaj. Vedea că el însuși șovăie și cu intuiția ei de femeie își dădea seama că nu există niciun motiv de îngrijorare serioasă.

— Ce te face să vorbești așa? întrebă ea, încruntându-și fruntea frumoasă. Te porți ciudat în seara asta.

— Am o senzație ciudată, răspunse el.

O clipă se priviră unul pe altul, apoi Drouet, cu hotărârea disperării, abordă brusc problema ce-l preocupa:

— Ce e între tine și Hurstwood? întrebă.

— Între mine și Hurstwood? Ce vrei să spui?

— N-a venit aici de vreo douăsprezece ori când am fost plecat?

— De vreo douăsprezece ori, repetă Carrie, cu o expresie vinovată. Nu, dar la ce te referi?

— Mi-a spus cineva că te-ai plimbat cu trăsura cu el și că venea aici în fiecare seară.

— Asta nu, zise Carrie. Nu e adevărat. Cine ți-a spus? Se roșise până la rădăcina părului, dar Drouet nu putea observa din pricina luminii slabe din cameră. Încrederea îi revenea pe măsură ce Carrie se apăra negând.

— Ei, cineva, răspunse. Ești sigură că nu e adevărat?

— Bineînțeles, zise Carrie. Tu știi de câte ori a venit.

Drouet stătu o clipă locului și se gândi.

— Știu ce mi-ai spus tu, zise în cele din urmă.

Umbla fără astâmpăr de colo până colo, în timp ce Carrie îl privea fâstăcită.

— Și eu știu că n-am putut să-ți spun un lucru ca ăsta, zise Carrie, devenind iar stăpână pe sine.

— În locul tău, continuă Drouet, neluând în seamă ultima ei afirmație, n-aș vrea să am nimic de-a face cu el. Țin să-ți spun că e însurat.

— Cine, cine e însurat? zise Carrie, bâlbâindu-se.

— Ei, cine? Hurstwood, spuse Drouet, observând efectul și simțind că dăduse o lovitură grozavă.

— Hurstwood! exclamă Carrie, ridicându-se în picioare. Fața ei își schimbase de câteva ori culoarea de când fuseseră rostite aceste cuvinte. Privea năucită în sufletul ei și împrejur.

— Cine ți-a spus asta? întrebă, uitând că interesul ei era deplasat și cât se poate de acuzator.

— Ei, cineva, răspunse. Ești sigură că nu e adevărat?

Carrie bâjbâia după gândul cel bun de care să se sprijine.

Se dădea în spectacol într-un chip jalnic dar sentimentele ce se nășteau în sufletul ei nu aveau nimic comun cu lașitatea.

— Credeam că ți-am spus, adăugă el.

— Nu, nu mi-ai spus, îl contrazise ea căpătând iar glas. N-ai făcut-o.

Drouet o asculta cu mirare. Era ceva nou.

— Credeam că da, zise el.

Carrie aruncă în jurul ei o privire gravă, apoi se îndreptă spre fereastră.

— N-ar fi trebuit să-i acorzi atenție, spuse Drouet pe un ton jignit, după tot ce-am făcut pentru tine.

— Tu, zise Carrie, tu! Ce-ai făcut pentru mine? Biata ei minte se zvârcolea în simțiri contradictorii: rușine că se vedea descoperită, rușine din pricina perfidiei lui Hurstwood, mânie față de amăgirea lui Drouet și de batjocura la care o expusese. Apoi, un singur gând limpede îi stăruia în minte. Era vina lui. Nicio îndoială în privința asta. De ce-l adusese pe Hurstwood, un om însurat, fără să-i spună vreodată im cuvânt? „Lăsând la o parte perfidia lui Hurstwood, își zicea ea, dar el de ce a făcut asta? De ce nu o prevenise?” Și acum stătea în fața ei, vinovat de acest mizerabil abuz de încredere, și vorbea despre ce făcuse pentru dânsa!

— Ei, știi că asta îmi place! exclamă Drouet, care nu prea înțelegea mânia pe care o stârnise afirmația lui. Cred c-am făcut destul de mult.

— Da, așa crezi? replică ea. M-ai amăgit, asta ai făcut. Ca să-i poți aduce aici pe vechii tăi prieteni, ai mințit. M-ai dat drept o... și aici glasul i se frânse și-și împreună mâinile într-un chip tragic.

— Nu văd ce-are a face una cu alta, spuse voiajorul, din vârful buzelor.

— Nu, răspunse ea, stăpânindu-se și strângând din dinți. Nu, sigur că nu vezi. Nu vezi nimic. Nu puteai să-mi spui de la început, așa-i că nu? Trebuia să mă lași să mă amăgesc până acum, când e prea târziu. Acuma-mi vii cu vestea asta, ca un laș, și vorbești despre ce-ai făcut pentru mine.

Drouet nu bănuise niciodată această latură a firii lui Carrie, însuflețită de ceea ce simțea, ochii îi fulgerau, buzele îi tremurau, tot trupul, lovit de injuria ce i se aducea, participa la mânia ei.

— Cine-i laș? întrebă el, conștient că e, într-o măsură vinovat, dar încredințat că e nedreptățit.

— Tu, bătu din picior Carrie. Tu ești un laș nesuferit și un înfumurat, da, asta ești. Dacă ai fi avut curaj ca un bărbat, nu ți-ar fi dat prin minte să spui una ca asta.

Voiajorul se holbă ia ea.

— Nu sunt un laș, zise el. Dar tu de ce umbli cu alți bărbați?

— Alți bărbați? exclamă Carrie. Alți bărbați! Știi foarte bine că nu-i adevărat! M-am plimbat eu domnul Hurstwood, da, dar a cui e vina? Nu l-

ai adus tu aici? Tu singur i-ai spus să vină să mă ia la plimbare. Acum, după ce e prea târziu, vii să-mi spui că nu trebuia să mă duc cu el că e un bărbat însurat. Auzindu-și ultimele cuvinte se opri și începu să-și frângă mâinile. Conștiința perfidiei lui Hurstwood îi răsucea un cuțit în inimă.

— Vai, sughiță ea, stăpânindu-se uimitor și înfrângându-și lacrimile, vai, vai!

— Fiindcă nu mi-am închipuit că o să umbli cu el prin tot orașul când nu sunt eu acasă, stăruie Drouet.

— Nu ți-ai închipuit! strigă Carrie furioasă acum la culme din pricina atitudinii adoptate de el. Sigur că nu. Nu te-ai gândit decât la ce-ți plăcea ție. Ai crezut c-ai să faci din mine o jucărie, o distracție. Ei bine, o să-ți arăt că n-ai reușit. Nu mai vreau să am nimic de-a face cu tine. Poți să-ți iei înapoi toate darurile și să ți le ții! Desprinzând o mică broșă pe care i-o dăduse Drouet o zvârli cu putere pe podea, apoi începu să umble de colo până colo, ca pentru a-și strânge lucrurile ce-i aparțineau.

Pe Drouet nu numai că nu-l irita această purtare, ci dimpotrivă, îl fascina. O privi uimit și în cele din urmă zise:

— Nu văd de unde până unde ești furioasă. Înțeleg să fiu eu. N-ar fi trebuit să te porți cum nu se cade după tot ce am făcut pentru tine?

— Ce-ai făcut pentru mine? întrebă Carrie, arzând de mânie, cu capul pe spate și cu buzele întredeschise.

— Cred c-am făcut multe, zise voiajorul, privind în jur. Ți-am dat toate rochiile pe care le-ai vrut, ori nu? Ne-am dus peste tot pe unde ai poftit să mergi. Ai avut tot ce-am avut și eu, și chiar mai mult.

Carrie nu era ingrată; orice s-ar fi putut spune despre ea, dar asta nu. Pe cât putea mintea ei să înțeleagă, recunoștea binefacerile primite. Nu prea știa cum să răspundă la asta, și totuși mânia ei nu era împăcată. Simțea că bărbatul îi făcuse un rău ireparabil.

— Te-am rugat eu?

— Nu, dar am făcut-o, zise Drouet. Și tu ai acceptat.

— Vorbești ca și cum m-aș fi rugat de tine, răspunse Carrie. N-am nevoie de lucrurile tale păcătoase. Nu-mi trebuie. Să ți le iei în seara asta și să faci ce știi cu ele. Eu nu mai stau aici o clipă.

— Asta-i frumos, replică Drouet, începând acum să se supere la gândul pierderii ce-l amenința. Tragi folos din toate și apoi mă insulti și pleci. Astea-s femeile! Eu te culeg de pe drumuri și apoi, când se ivește altul, nu mai sunt bun. Am bănuț eu totdeauna că așa o să se întâmple.

Se simțea sincer jignit, când se gândea cum fusese tratat și arăta ca unul care își dă seama că în lumea asta nu există dreptate.

— Nu-i adevărat, zise Carrie, și nu mă duc cu altul. Te-ai purtat cât ai putut de mizerabil și necruțător. Îți spun că nu pot să te sufăr și n-aș mai putea trăi alături de tine nici măcar un minut. Ești un... aici șovăi și nu folosi niciun epitet, altfel n-ai vorbi așa.

Își găsisese pălăria, își luase jacheta și și-o aruncase peste rochia fără pretenții cu care se îmbrăca seara. Din părul ce-l purta strâns de fiecă parte a capului i se desprinseseră câteva şuvițe care-i atârnavă peste obraji înfierbântați și roșii. Era mânioasă, umilită, zdrobită de mâhnire. Ochii ei mari se umpluseră de lacrimile deznădejdiei, dar pleoapele încă nu se umezeau. Minte îi era confuză și nehotărâtă, decidea și făcea lucruri fără cap și fără coadă și nu avea nici cea mai mică idee cum va ieși din acest impas.

— Bravo, frumos sfârșit, ce să spun! Împachetezi și pleci, hm! Tot tu cu nasul pe sus! Pariez că ți-ai făcut de cap cu Hurstwood, altfel nu te-ai purta așa. N-am nevoie de păcătosul ăsta de apartament. Nu trebuie să-l lași din pricina mea. N-ai decât să-l ții tu, dar să știi că te-ai purtat urât cu mine.

— Nu vreau să mai trăiesc cu tine, zise Carrie. Nu mai vreau să trăiesc cu tine. De când te cunosc, nu faci altceva decât să mi te lauzi.

— Ei asta-i! Eu? Nici pomeneală.

Carrie se îndreptă spre ușă.

— Unde te duci, zise Drouet trecând lângă ea și punându-i-se în cale.

— Lasă-mă să plec!

— Unde te duci? repetă el.

Era, mai presus de orice, milos, și văzând-o pe Carrie că vrea să pornească așa, fără să știe unde, fii impresionat, cu toată supărarea lui.

Carrie nu răspundea, ci doar trăgea de ușă.

Dar situația încordată fu în cele din urmă peste puterile ei. Mai făcu o efortare zadarnică, apoi izbucni în plâns.

— Ei, hai, fii cuminte, Carrie, zise Drouet cu blândețe. De ce vrei s-o iei razna? N-ai unde să te duci. De ce să nu rămâi aici și să te potolești? Eu o să te las în pace. N-am de gând să mai stau aici.

Carrie mersese plângând în hohote de la ușă spre fereastră. Era atât de copleșită încât nu putea vorbi.

— Hai, fii de înțeleș, zise el. Eu nu vreau să te opresc. Poți să pleci dacă vrei, dar de ce să nu te mai gândești? Dumnezeu mi-e martor că eu unul n-am să-ți stau în cale.

Nu primi niciun răspuns. Carrie se liniștise totuși sub înrâurirea stăruințelor lui.

— Rămâi tu aici și am să plec eu, adăugă el în cele din urmă.

Carrie asculta cuvintele lui cu sentimente amestecate.

În zbuciumul ei, mintea i se desprinsese de slaba temelie de logică pe care o avea. Era când tulburată de un gând, când înfuriată de-un altul: propria ei vină, a lui Hurstwood, a lui Drouet, însușirile lor, bunătatea plină de înțelegere a unuia, binefacerile celuilalt, amenințarea lumii dinafară, în care se mai poticnise o dată, imposibilitatea de a mai rămâne aici, la adăpost, când, pe bună dreptate apartamentul nu-i mai aparținea, efectul discuției asupra stării ei, toate contribuiau la transformarea ei într-un mănunchi de nervi surescitați, o navă mărunță, lipsită de ancoră, bătută de vijelie, în stare doar să plutească și nimic mai mult.

— Ascultă, zise Drouet, după câteva minute, apropiindu-se de ea și atingându-i brațul; îi venise o idee nouă.

— Nu pune mâna pe mine! zise Carrie, trăgându-se înapoi, fără să își ia batista de la ochi.

— Nu te mai gândi acum la cearta noastră. Uit-o! Rămâi aici până expiră luna și după aceea o să știi mai bine ce-ai de gând. Nu?

Carrie nu răspunse.

— Așa ar trebui să faci, repetă el. N-are niciun rost să pornești pe drumuri acum. N-ai unde să

te duci. Din nou nu primi niciun răspuns. Dacă faci așa, până una, alta, uităm tot ceea ce s-a întâmplat și eu plec. Carrie lăasă puțin batista de la ochi și privi afară pe fereastră. Ai să faci asta? întrebă Drouet. Ea păstra aceeași muțenie și continua să se uite în stradă, cu privirea pierdută în gol. Ei haide! Ai să faci așa cum ți-am spus?

— Nu știu, zise Carrie fără vlagă, silită să răspundă.

— Promite-mi c-ai să faci așa și să nu mai vorbim despre asta. O să fie cel mai bun lucru pentru tine.

Carrie îl auzea, dar nu era în stare să găsească un răspuns cuminte. Își dădea seama că omul se purta cu bunătate, că interesul lui față de dânsa nu scăzuse și se simțea cuprinsă de părere de rău. Era într-o situație cum nu se poate mai deznădăduită.

Cât despre Drouet, atitudinea lui fusese aceea a amantului gelos. Acum sentimentele lui erau un amestec de supărare, de amăgire, de mâhnire că o pierdea pe Carrie, de deprimare de pe urma înfrângerii. Voia într-un fel sau altul să-și păstreze drepturile, printre care se număra însă atât faptul că dorea s-o păstreaze pe Carrie, cât și acela că urmărea să obțină din partea ei recunoașterea greșelii.

— Ai să faci așa? stăruie el.

— Am să văd, zise Carrie.

În felul acesta problema rămânea la fel de încurcată ca și mai înainte, dar tot era ceva. Avea aerul că cearta se va evapora dacă vor reuși să găsească un limbaj comun. Carrie se simțea rușinată, iar Drouet mâhnit. Se prefăcea că vrea să împacheteze niște lucruri într-o valiză.

Acum, în timp ce Carrie îl urmărea cu coada ochiului, începură să-i vină în cap câteva gânduri cuminți. Adevărat că Drouet greșise, da, dar ea ce făcuse? Era bun și binevoitor, cu toate că se gândea mereu la el însuși. În tot timpul acestei discuții, el nu spusese nimic deosebit de aspru. Pe de altă parte, se gândea la Hurstwood, care o înșelase și mai rău decât Drouet. Zicea că ține atât de mult la ea, că o iubește cu patimă, și în tot acest timp o mințise. Ah, ce ticăloși sunt bărbații! Și ea îl iubise. Între ei doi nu mai putea fi nimic. Nu-l va mai vedea pe Hurstwood. Îi va scrie și-i va spune ce gândea. Iar după aceea ce-are să facă? Îi stătea la dispoziție locuința asta. Drouet stăruia să rămână. Evident că aici lucrurile ar fi putut continua să meargă întrucâtva ca și până acum, dacă se împăcau. Tot ar fi mai bine ca în stradă, cel puțin avea un adăpost.

Cumpănea toate astea în timp ce Drouet scotocea prin sertare după gulere și se trudea îndelung, cu multă migală, să găsească un buton de cămașă. N-avea niciun zor să termine. Nici nu-și putea închipui că totul se va termina odată

cu ieșirea lui din cameră. Trebuia să existe o soluție, un mijloc de a o face să admită că el avea dreptate și ea nu, de a se împăca, de bine de rău, și a-l înlătura pe Hurstwood. Îi venea să turbeze când se gândea la prefăcătoria nerușinată a acelui om!

— Crezi, spuse după câteva clipe de tăcere, c-ai să încerci să faci teatru?

Se întreba ce intenții putea să aibă.

— Încă nu știu ce-am să fac, zise Carrie.

— Dacă te decizi la asta, poate reușesc să te ajut eu. Am o mulțime de prieteni care lucrează în teatru.

Ea nu răspunse nici acum.

— Să nu te apuci să vânturi străzile, fără niciun ban. Lasă-mă să te ajut, zise el. Nu-i simplu să trăiești de capul tău aici.

Carrie continua să tacă legănându-se încoace și încolo în scaunul ei.

— Nu vreau să dai piept singură cu o viață atât de grea.

Își făcu de lucru cu alte câteva mărunțișuri, în timp ce

Carrie se legăna în balansoar.

— De ce nu-mi mărturisești ce s-a întâmplat, zise după câțva timp, ca să putem da totul uitării. Nu-i așa că nu ții cu adevărat la Hurstwood, spune!

— De ce vrei s-o iei iar de la capăt? zise Carrie. Tu ești de vină.

— Ba deloc.

— Ba da. Nu trebuia să-mi vii cu povestea asta.

— Dar nu-i așa că n-ai avut serios de-a face cu el? continuă Drouet, care pentru pacea sufletului său trebuia să obțină de la ea o negare categorică.

— Nu vreau să mai vorbesc despre asta, zise Carrie, necăjită de curioasa întorsătură pe care o luase împăcarea.

— Ce folos ai dacă te porți așa, Cad? stăruie voiajorul, întrerupându-se din treabă și întinzând expresiv o mână. Ai putea să-mi spui, ca să știu și eu cum stau, cel puțin.

— Nu vreau, zise Carrie, negăsind refugiu decât în supărare. Orice s-a întâmplat e din vina ta.

— Asta înseamnă că ții la el? făcu Drouet, sub năvala simțămintelor, uitând cu totul de împachetat.

— Ah, încetează odată! zise Carrie.

— Bine, n-am chef să fiu de râsul nimănui, exclamă. Drouet. N-ai decât să te distrezi cu el, dacă-ți place, dar pe mine n-ai să mă duci de nas. Poți să-mi mărturisești sau nu, cum poftești, dar acum s-a terminat, ți-ai bătut destul joc de mine.

Îndesă în valiză ultimele lucruri ce rămăseseră pe dinafară, o închise violent și irevocabil. Apoi își înșfacă haina pe care o scosese când se

apucase de împachetat, își culese mănușile și dădu să plece.

— Poți să te duci dracului din partea mea! zise când fu gata să iasă. Eu nu sunt un fraier! Și cu asta deschise vehement ușa și o închise în urma lui, trântind-o.

Carrie asculta de la fereastră mirată la culme de această subită izbucnire pătimășă a voiajorului. Nu-i venea să-și creadă ochilor și urechilor, ea, care îl știuse totdeauna blând și împăciuitor. Nu se pricepea să deslușească sursa patimii omenești. Focul iubirii este un lucru greu de înțeles. Pâlpâie ca flacăra ielelor, dănțuind către vrăjitele ținuturi ale încântării. Vuieste năprasnic ca un cuptor uriaș. Și prea adesea se hrănește din gelozie.

Capitolul 24

SCRUM DE IASCĂ: UN CHIP LA FEREASTRĂ

În noaptea aceea, Hurstwood nu se mai întoarce acasă ci, după ce-și termină lucrul, se duse să doarmă la Palmer House. Era într-o stare de spirit febrilă, din cauza umbrei pe care amenința s-o arunce purtarea nevastă-sii asupra întregului său viitor. Fără a ști câtă însemnătate trebuia să acorde amenințării ei, era incredințat că acea atitudine, dacă avea să continue mult, îi

va pricinui nenumărate neplăceri. Ea dovedise hotărâre și-l învinsese într-o luptă foarte importantă. Ce-avea să urmeze? Străbătând în lung și în lat micul său birou și, mai târziu, camera sa, încercă fără folos să pună cap la cap faptele știute.

Doamna Hurstwood, dimpotrivă, hotărâse să nu-și piardă avantajul cucerit. Acum că-l intimidase, avea de gând să-și desăvârșască succesul prin cereri a căror recunoaștere va face legea pe viitor. Va trebui să-i plătească banii pe care de aici înainte ea îi va cere regulat; de nu, îl va învăța minte. N-avea importanță cum va proceda el. Într-adevăr, puțin îi păsa dacă Hurstwood se mai întorcea sau nu. Gospodăria avea să meargă, mult mai bine fără el, iar ea va putea face ce va dori, fără să mai întrebe pe nimeni. Își propuse să consulte un avocat și să apeleze la serviciile unui detectiv. Va constata îndată ce profituri erau de tras.

Hurstwood umbla de colo până colo prin odaie, rânduindu-și în minte principalele aspecte ale situației sale. „Are pe numele ei averea, își tot spunea. Ce nerozie a fost și asta. Fir-ar a dracului de treabă! Ce prostie!”

Se mai gândea și la slujba lui de director. „Dacă face scandal o s-o pierd și p-asta. Patronii au să se lipsească de mine, dacă-mi ajunge numele prin ziare. Și prietenii la fel!” Se necăjea tot mai mult când se gândea la comentariile pe

care le-ar stârni o acțiune din partea ei. Cum vor vorbi ziarele despre asta? Fiecare dintre cunoștințele lui se va mira. Va fi obligat să dea lămuriri, să nege, să facă din el însuși ținta curiozității oamenilor. Apoi are să vină Moy să stea de vorbă cu el și dracu' știe cum o s-o scoată la capăt.

Pe măsură ce se gândea la toate astea între sprâncene se adunau tot mai multe crețuri și pe frunte i se iveau broboane de sudoare. Nu vedea nicio soluție, în nicio privință, și nicio posibilitate de a răzbi cu succes.

Printre toate frământările, îi fulgerau prin minte gânduri despre Carrie și amintirea a ceea ce proiectaseră pentru sâmbătă următoare. Încurcate cum erau treburile lui, nu-și făcea griji în privința asta. Era singurul lucru plăcut în acest iureș de supărări. Pentru asta va găsi el o soluție mulțumitoare. Carrie va mai aștepta bucuroasă dacă va fi nevoie. Întâi are să vadă ce-o să se întâmple mâine și apoi va vorbi cu ea. Se vor întâlni ca de obicei. Nu vedea decât fața ei drăgălașă și silueta ei zveltă și se întreba de ce nu putea fi viața astfel întocmită încât bucuria ce o simțea în prezența ei să fie veșnică. Cu atât ar fi mai plăcut! apoi își amintea iar de amenințarea nevestei și iar i se încrețea fruntea și-l treceau sudorile.

Dimineața se duse de la hotel la birou; își deschise corespondența, dar nu găsi nimic în

afară de problemele obișnuite. Avea senzația că s-ar fi putut să primească ceva pe calea aceasta și simți că i se ia o piatră de pe inimă după ce scrută toate plicurile fără să observe nimic suspect. Îi reveni pofta de mâncare care îi pierise înainte de a ajunge la birou, și se hotărî ca, înainte de a porni spre parc s-o întâlnească pe Carrie, să între la Grand Pacific să ia o cafea cu câteva cornuri. Deși primejdia nu slăbise, totuși nu se materializase încă; pentru el faptul că nu avea nicio veste echivala cu o veste bună. Dacă ar avea timp suficient să se gândească poate c-ar găsi ceva. Desigur, întâmplarea asta nu putea să-l ducă la o catastrofă. Fără Carrie, se putea deocamdată să întrevadă o soluție.

Dar dispoziția lui optimistă începu să dispară când ajunse în parc: așteptă iar și iar fără s-o vadă pe Carrie ivindu-se. Șezu, în așteptare, la locșorul lui favorit, timp de o oră și mai bine, apoi se ridică și începu să se plimbe neliniștit. Să se fi întâmplat ceva acasă la ea care s-o fi împiedicat să vină? Să fi ajuns nevastă-sa până la ea? Desigur că nu. Atât de puțină atenție îi acorda lui Drouet, încât nici nu-i trecu prin minte să se îngrijoreze că poate a aflat de el. În timp ce rumegă aceste gânduri, îl cuprinse neliniștea, apoi ajunse la concluzia că poate nu era nimic. Probabil că nu putuse să plece în dimineața asta. De aceea nu primise nicio înștiințare. O va primi

astăzi. Probabil că o va găsi la birou când se va întoarce acolo. O va căuta imediat.

După un timp renunță să mai aștepte și se îndreptă posomorât către tramvaiul ce ducea spre Madison. Ca pentru a-i spori deznădejdea, strălucitorul cer albastru se acoperi cu norișori scămoși care nu mai lăsau soarele să răzbească. Vântul începu să sufle de la răsărit și, până să ajungă el la birou, se pornise o ploaie mărunță ce amenința să continue toată după-amiaza.

Intră și cercetă poșta, dar nu venise nimic de la Carrie. Din fericire, nici de la nevastă-sa nu era nimic. Mulțumi destinului că n-avea de înfruntat vreo hotărâre de-a ei, tocmai acum când avea atâtea la care trebuia să se gândească. Străbătu odaia în lung și în lat, străduindu-se să se convingă că se simțea ca de obicei, deși era nespus de tulburat în adâncul inimii sale.

La unu și jumătate se duse la restaurantul Rector's să dejuneze și când se întoarse găsi un comisionar care-l aștepta o scrisoare. Îl privi pe băiețuș cu inima îndoită.

— Trebuie să duc un răspuns, zise acesta.

Hurstwood recunoscuse scrisul soției. Rupse plicul și citi fără să-și trădeze cu nimic simțămintele. Scrisoarea începea cât se poate de formal și fiecare cuvânt era tăios și rece.

Te rog să trimiți imediat banii pe care i-am cerut. Am nevoie de ei pentru a realiza ce aveam de gând. Poți să nu te întorci, dacă asta dorești. N-are nicio importanță. Dar îmi trebuie banii. Așa că nu zăbovi, ci trimite-i prin băiat.

Continua să țină scrisoarea în mână și după ce o citise i se tăiase răsuflarea în fața acestei îndrăzneli. Totodată, i se stârni mânia, era revoltat până-n adâncul sufletului. Prima pornire fii să-i trimită drept răspuns patru cuvinte: *Să te ia dracu!*, dar își călcă pe inimă și-i spuse băiatului că nu trebuie să aștepte răspuns. Apoi se așază pe scaun cu privirea ațintită în gol, fără a vedea nimic în juru-i și cântări rezultatul purtării sale. Ce va face nevastă-sa acum? Ticăloasa! Încerca să-l intimideze pentru a putea să-l îngenuncheze? „Am să merg acasă și am să mă lămuresc cu ea, asta am să fac. Prea și-a luat nasul la purtare.” Acestea fură primele lui gânduri.

Dar mai târziu, vechea lui prudență ieși iar la iveală. Trebuia să facă ceva. Se apropia punctul culminant al crizei și nevastă-sa n-avea să stea cu mâinile în sân. O cunoștea îndeajuns de bine pentru a ști că dacă a hotărât ceva merge până la capăt. Era posibil ca să predea îndată problema în mâinile unui avocat.

— Blestemata! zise încet, cu dinții încleștați, îi arăt eu ei, dacă nu-mi dă pace. Am s-o fac să-și

schimbe tonul, chiar dacă ar trebui să trec la violență.

Se ridică de pe scaun și se duse să privească în stradă. Ploaia mărunță curgea cu încăpățănare. Pietonii treceau cu gulerile ridicate, cu marginile pantalonilor răsfrânțe, cu umbrelele deschise ori cu mâinile îndesate în buzunare dacă n-aveau umbrele. Strada avea înfățișarea unei mări de ciuperci negre, care-și croiau drum înainte, unduind și săltând. Șiruri de trăsuri și camioane de marfă huruiau zgomotos și peste tot vedeai oameni care se adăposteau de ploaie cum puteau. Dar el abia vedea înfățișarea străzii.

Era cu gândul la nevastă-sa, se imagina înfruntând-o, cerându-i să-și schimbe purtarea până nu va trece el la măsuri drastice.

La ora patru primi altă scrisorică prin care i se spunea foarte simplu că dacă nu sosesc banii până seara, cazul va fi adus la cunoștința domnilor Fitzgerald și Moy a doua zi dimineața și vor fi luate și alte măsuri pentru a-i obține.

Hurstwood aproape că începu să strige de unul singur, față de această stăruință. „Da, îi va trimite banii. Ba nu, îi va duce el, va urca sus și va sta de vorbă cu ea, da, chiar acum.”

Își puse pălăria pe cap și-și căută umbrela. Va aranja el într-un fel treaba asta.

Chemă o trăsură și prin ploaia mohorâtă se îndrepta acum către cartierul de nord. Pe drum,

furia lui se potoli pe măsură ce se gândea la amănunte. Ce aflate nevastă-sa? Ce făcuse? Poate că dăduse de Carrie, cine știe, sau de Drouet. Poate că într-adevăr avea dovezi și se pregătea să-l doboare punându-i o capcană bine ascunsă. Era isteată. L-ar fi sfidat astfel dacă nu s-ar fi bazat pe ceva?

Începu să-i pară rău că nu căzuse la un compromis cu ea, într-un fel sau altul, că nu-i trimisese banii. Poate că o va putea face acum, ducându-se acolo. Va vedea la fața locului cum stau lucrurile, în tot cazul. Nu se va certa eu ea.

Până să se apropie de strada lui, ajunsese să-și dea lămurit seama de dificultățile situației și să dorească din tot sufletul să găsească vreo soluție ca să iasă din încurcătură. Coborî din trăsură și urcă treptele până la ușa din față, stingherit de o bătaie de inimă nervoasă. Scoase din buzunar cheia și încercă s-o vâre în broască, dar pe dinăuntru era o altă cheie. Zgâlțâi de clanță; ușa era încuiată. Atunci sună. Niciun răspuns. Mai sună o dată, de data aceasta mai apăsător. Tot nu-i răspunse nimeni. Sună strident de mai multe ori la rând, dar fără niciun rezultat. Apoi coborî scările.

Exista sub scară o ușă care dădea spre bucătărie, protejată de un grilaj de fier menit să apere intrarea de hoți. Când ajunse acolo, băgă de seamă că și aceasta era încuiată și că obloanele bucătăriei erau trase până jos. Ce

putea să însemne asta? Sună, apoi așteaptă. În cele din urmă, cum nu venea nimeni, se întoarse înapoi la trăsură.

— Se vede că-s plecați de-acasă, spuse, pe un ton de scuză, omului de pe capră, care-și ascundea fața roșie într-o manta largă de mușama.

— Am văzut o domnișoară sus, la geamul ăla, replică birjarul.

Hurstwood privi într-acolo, dar nu se vedea acum nicio față la fereastră. Se urcă întunecat în trăsură, mulțumit și nenorocit totodată.

Care va să zică, ăsta îi era jocul? Să-i încuie ușa casei și să-l silească să plătească. Pentru Dumnezeu, dar asta întrecea orice închipuire!

Capitolul 25

SCRUM DE IASCĂ: TOATE TEMELIILE SE NĂRUIESC

Când se văzu înapoi în birou său, Hurstwood se simți într-o dilemă mai grea decât oricând. „Doamne, Doamne, gândea, în ce m-am vârât! Cum de-au putut lua lucrurile o întorsătură atât

de năprasnică, și asta atât de repede?” Abia de-și putea da seama cum decursese totul. Părea o stare monstruoasă, nefirească, neîntemeiată, care se abătuse din senin asupra-i, fără voia și fără împotrivirea lui.

Între timp, gândul îi zbura din când în când la Carrie. Ce putea să fie cu ea? Nu venise nicio scrisoare, nicio vorbă de niciun fel, deși se făcuse seară și se înțeleseseră să se vadă în dimineața aceea. A doua zi ar fi trebuit să se întâlnească spre a pleca împreună, încotro? Văzu că, tulburat de ultimele întâmplări, nu alcătuisese niciun plan în această privință. Era din cale-afară de îndrăgostit și în împrejurări normale ar fi încercat orice ca s-o cucerească, dar acum, acum ce era de făcut? Dacă și ea avea să-i scrie și să-i spună că știe tot și că nu mai vrea să aibă nimic de-a face cu el? Nu s-ar mira să se întâmple și asta, după felul cum îi mergeau toate! Până una, alta trimise banii ceruți.

Măsura cu pași mari parchetul lucios al localului, cu mâinile în buzunare, cu fruntea încruntată, cu buzele strânse. Se mai alina întrucâtva trăgând dintr-o țigară bună de foi, dar acesta nu era un leac pe măsura răului care-l rodea. Ba încleșta pumnul, ba bătea din picior, semne ale frământării sufletești prin care trecea. Întreaga sa făptură era puternic zguduită și descoperea acum cât de mult poate să îndure mintea omenească. Bău mai mult rachiu decât în

oricare altă seară de câteva luni încoace. Totul era o dovadă grăitoare de mare tulburare sufletească.

Oricât se frământă, nu avansă cu nimic în acea seară; atât doar că trimise banii. Cu mare repulsie, după două, trei ore de hotărâri potrivnice, luă în sfârșit un plic, puse în el suma cerută și îl sigilă încet.

Apoi îl chemă pe Harry, băiatul care îndeplinea pentru local tot felul de treburi.

— Du scrisoarea asta la adresă, îi spuse, înmânându-i plicul, și dă-i-o doamnei Hurstwood.

— Da, domnule, zise băiatul.

— Dacă nu-i acasă, aduci plicul înapoi.

— Da, domnule.

— Ai văzut-o vreodată pe soția mea? îl întrebă ca măsură de prevedere, când băiatul fu gata să plece.

— Da, cum să nu. O cunosc.

— Bine, atunci. Vino repede înapoi.

— E vreun răspuns de adus?

— Cred că nu.

Băiatul plecă în grabă și directorul rămase iar cu gândurile lui. Banii îi dăduse. Degeaba mai făcea comentarii în privința asta. Pentru moment era învins și cel mai cuminte era să se resemneze și să privească acest fapt sub aspectul lui cel mai bun. Dar, vai, cât de îngrozitor se simțea că putuse să fie constrâns astfel! Parcă o vedea cum îl întâmpină pe băiat

la ușă, zâmbind batjocoritor. Va lua plicul având certitudinea că a triumfat. Dacă ar putea acum avea plicul înapoi, nu l-ar mai trimite. Respiră anevoie și-și șterse nădușeala de pe frunte.

Ca să se mai calmeze se ridică și se alătură unui grup de prieteni care stăteau de vorbă și beau. Încerca să asculte cu interes ceea ce se petrecea în juru-i, dar nu era cu putință. Tot timpul gândurile îi zburau acasă și asistau la scena ce se petrecea acolo. Tot timpul se întreba ce va spune nevastă-sa când îi va înmâna băiatul plicul.

După vreo oră și trei sferturi, băiatul se întoarse. Era evident că înmânase plicul, căci, în timp ce se apropia, părea că nu are de gând să scoată ceva din buzunar.

— Ei? întrebă Hurstwood.

— I l-am dat.

— Soției mele?

— Da, domnule.

— A spus ceva?

— A zis: noroc că v-ați adus aminte.

Hurstwood se întunecă la față, cuprins de mânie.

În seara aceea nu mai putea face nimic în problema respectivă. Continuă să mediteze posomorât asupra situației sale, până la miezul nopții, când se îndreptă iar către Palmer House. Se întreba ce-i va aduce dimineața și, cu această preocupare în gând, numai tihnit nu-i fu somnul.

A doua zi se duse iar la birou și-și deschise corespondența, cu bănuială, dar și cu speranță. Niciun cuvânt de la Carrie. Nimic de la nevastă-sa, ceea ce nu era îmbucurător.

Faptul că trimisese banii și că ea îi primise îl mai destinsese; pe măsură ce gândul înfrângerii trecea pe un plan mai îndepărtat, îi scădea amărăciunea și-i sporea nădejdea că va avea liniște. Își închipuia, șezând la masa sa de lucru, că nu se va întâmpla nimic măcar o săptămână, două. Până atunci, avea timp să chibzuiască.

Acest proces de gândire începu prin întoarcerea atenției sale asupra lui Carrie și asupra modului în care o putea despărți de Drouet. Cum sta acum cu problema asta? Cu cât îl preocupa mai mult subiectul, cu atât îl durea mai mult faptul că ea nu venise la întâlnire și nici nu-i dăduse nicio veste. Se hotărî să-i scrie post-restant la oficiul poștal din cartierul de vest să-i ceară să-l lămurească și s-o convingă să vină la întâlnire. Gândul că această scrisoare nu-i va ajunge decât luni îl scotea din fire. Trebuia să găsească un mijloc mai rapid, dar care?

Se gândi la asta timp de jumătate de oră, fără să ia în considerație posibilitatea unui comisionar sau a unei trăsuri trimisă direct la adresa ei, fiindcă era o cale prea fățișă și, dându-și seama că timpul se scurgea fără niciun folos, scrise scrisoarea, apoi începu iar să se gândească.

Orele treceau și, odată cu ele, și posibilitatea întâlnirii proiectate. Crezuse că, la ora asta, avea să-i ajute lui Carrie, plin de bucurie, să-și unească interesele cu ale lui și iată că sosise după-amiaza și nu înaintase cu nimic. Se făcu ceasul trei, patru, cinci, șase și nicio scrisoare. Neputincios, directorul umbla de colo-colo prin cameră și îndura cu înverșunare deznădejdea înfrângerii. Încheiase o sâmbătă plină de activitate, începuse duminică și tot nu făcuse nimic. Barul fiind închis toată ziua, medită posomorât silit să stea departe de casă, de veselia localului, de Carrie și fără posibilitatea de a-și schimba situația nici măcar cu o iotă. Fu cea mai rea duminică din viața sa.

În al doilea curier de luni dădu de o scrisoare cu aspect foarte oficial, care îi absorbi câțva timp atenția. Purta antetul biroului judiciar McGregor, James și Hay și, începând foarte formal cu *„Stimate Domn”* și *„Avem onoarea de a vă aduce la cunoștință* îl informa pe scurt că biroul fusese angajat de către doamna Julia Hurstwood să pună la punct anumite probleme privitoare la întreținerea ei și la drepturile ei de proprietate și că era rugat să binevoiască a-i vizita de îndată în această chestiune.

Citi cu atenție scrisoarea de câteva ori la rând, apoi clătină ușor din cap. Se părea că abia acum începeau supărările din partea familiei sale.

— Da! spuse după câțva timp, cu glas tare, nu știu ce-o să fie!

După care împături scrisoarea și o vârî în buzunar. Și pentru ca nenorocirea să fie și mai mare, de la Carrie nu venea niciun cuvânt. Aflase că e căsătorit, fără îndoială, și era mânioasă pentru perfidia lui. Pierderea femeii iubite îi părea cu atât mai amară acum, când avea nevoie de ea mai mult ca oricând. Se gândi să se ducă la Carrie și să stăruie s-o vadă, dacă nu-i trimitea curând o veste oarecare. Într-adevăr, era amărât că-l părăsise, asta îl durea cel mai tare. Nutrise și înainte un sentiment puternic pentru ea dar acum, că se vedea amenințat s-o piardă, îi părea și mai atrăgătoare. Tânjea după un cuvânt al ei, și, cu sufletul copleșit de jale, i se părea mereu că o vede în fața ochilor. Nu voia s-o piardă, orice ar fi gândit ea despre el. Fie ce-o fi, va lămuri problema cu Carrie și cât mai repede. Are să meargă la ea și are să-i arate toate complicațiile lui familiare. Are să-i explice exact cum stă și cât de mare nevoie are de ea. Sigur că nu-l putea lăsa acum! Nu era cu putință. Are să stăruie până ce supărarea ei se va topi. Până ce-l va ierta.

Deodată îi trecu prin gând: „Dar dacă nu mai e acolo, dacă a plecat?”

Trebuia să se urnească, să se miște. Nu mai putea îndura să se gândească la asta, stând pe loc. Dar agitația nu-l duse la nimic.

Mărți, aceeași situație. Izbuti să ia hotărârea de a merge la Carrie, dar când ajunse la Ogden Place i se păru că-l supraveghează un individ și plecă. Era aproape, numai o stradă îl despărțea de casa ei, dar nu se mai apropie.

Unul dintre episoadele amare ale acestui drum fu că la înapoiere, trecând cu tramvaiul prin strada Randolph, se văzu aproape față în față cu clădirea concernului la care lucra fiul său. Avu un junghi în inimă. Îl vizitase acolo pe băiatul lui de câteva ori. Acum băiatul nu-i trimisese o vorbă. Absența lui nu părea a fi fost băgată în seamă de niciunul din copiii săi. Ciudate renghiuri mai joacă soarta oamenilor! Se îndreptă spre birou și se alătură unui grup de prieteni care stăteau de vorbă. Flecăreala asta zadarnică parcă îi mai amorțea conștiința nenorocirii sale.

Seara cină la Rector's și se întoarse îndată la birou.

Singurul mijloc de a se liniști era prezența sa în elegantul și zgomotosul local. Își dădu osteneala cu o mulțime de mărunțișuri și adresă tuturor frazele de rigoare. Rămase la masa sa de lucru mult după ce plecaseră toți și nu se ridică decât când sergentul de noapte, făcându-și turul, zgâlțâi ușa din față ca să vadă dacă era bine încuiată.

Miercuri primi altă scrisoare politicoasă de la McGregor, James și Hay. Era formulată astfel:

Domnule, avem onoarea a vă aduce la cunoștință că am primit instrucțiuni să așteptăm până mâine (joi) orele prânzului, înainte de a introduce acțiune judiciară împotriva dumneavoastră, în numele doamnei Julia Hurstwood, pentru divorț și pensie alimentară. Dacă până atunci nu avem vești de la dumneavoastră, vom considera că nu doriți să cădeți la o învoială în această chestiune și vom proceda în consecință.

Vă salutăm cu toată stima etc.

— Învoială! exclamă Hurstwood cu amărăciune. Învoială! Și clătină iar din cap.

În sfârșit, acum toată socoteala i se înfățișa limpede, știa la ce trebuie să se aștepte. Dacă nu se ducea, i se vor pune niște condiții care-i vor veni de hac. Împături scrisoarea și o puse alături de cealaltă. Apoi își luă pălăria și porni la drum.

Capitolul 26

SOLUL CĂZUT ÎN DIZGRAȚIE: DIN NOU ÎN CĂUTAREA CĂII

Carrie, părăsită de Drouet, ascultă pașii care se îndepărtau, înțelegând cu greu ce se întâmplase. Știa că plecase furios. Trecură câteva clipe până să se întrebe dacă vrea să se întoarcă, dacă nu chiar acum, poate cândva mai târziu. Privi împrejurul ei, prin locuința în care se topea lumina amurgului și se miră de ce nu mai avea același sentiment față de această locuință. Se duse până la bufet, scoase chibriturile și aprinse lampa. Apoi se înapoie la scaunul-balansoar ca să chibzuiască.

Trecu câțva timp până să-și poată aduna gândurile, iar când izbuti, adevărul începu să atârne tot mai greu în cumpănă: era cu desăvârșire singură. Dacă Drouet nu se mai întorcea? Dacă n-avea să mai audă niciodată de dânsul? Situația aceasta fericită cu locuința n-o să dureze mult. Va fi nevoită s-o părăsească.

Trebuie spus, spre lauda ei, că nicio clipă nu conta pe Hurstwood. De acest subiect nu se putea apropia decât cu o ascuțită mâhnire și părere de rău. Adevărul e că mărturia perversității omenești ce-o dăduse Hurstwood o revolta, o înspăimânta. Omul acesta ar fi înșelat-o fără să clipească din ochi. Ar fi făcut-o să intre într-o nouă complicație, mai primejdioasă decât

cea veche. Și totuși, nu putea să uite înfățișarea și purtările lui. Dar fapta asta i se părea neînțeleasă și ticăloasă, contrastând puternic cu tot ce simțea și știa despre acest bărbat.

Dar realitatea îi arăta că era singură. Și acest lucru o preocupa deocamdată. Ce era de făcut? Să se ducă iar să muncească? Să se ducă iar să caute în cartierul comercial? Teatrul! A, da! Drouet îi vorbise de teatru. Putea nădăjdui ceva în privința asta? Se plimba de colo până colo, cufundată în gânduri de tot felul, în timp ce minutele se scurgeau și afară se întuneca de-a binelea. Tot șezând și chibzuind, nu mâncase nimic.

Simți că-i era foame și se duse la dulăpiorul aflat în odaia din fund, unde se găseau resturile unui mic dejun. Privi alimentele acelea cu oarecare îngrijorare. Problema mâncării avea acum o însemnătate mai mare ca de obicei.

În timp ce mânca, începu să se întrebe câți bani avea. Deodată o izbi gândul că asta era grozav de important și, fără a mai zăbovi, se duse să-și caute geanta. Era pe bufet și în ea se aflau șapte dolari în bancnote și ceva mărunțiș. Se descurajă de tot când își dădu seama cât de puțin însemna această sumă și se bucură că era plătită chiria până la sfârșitul lunii. Apoi se gândi ce ar fi făcut dacă nu s-ar fi găsit nimeni s-o ocrotească atunci când pornise să dea piept cu viața. Pe lângă starea ei din acele zile privită cu

ochii de acum, situația ei prezentă părea plăcută. Cel puțin mai avea oarecare răgaz și apoi poate că totul se va aranja până la urmă.

Drouet plecase, dar asta nu însemna mare lucru. Nu părea mânios cu adevărat. Se purtase doar ca și cum ar fi fost jignit și enervat. Are să se întoarcă, firește că are să se întoarcă. Bastonul lui e în colț. Dincolo, un guler. Își lăsase pardesiul în dulap. Privi împrejurul ei și încercă să-și învingă teama cu o mulțime de asemenea amănunte, dar, vai, gândul următor nu întârzie. Și dacă nu venea înapoi? Atunci?

Apoi începu s-o frământa altă problemă, aproape tot atât de tulburătoare. Va trebui să discute cu el și să-i explice. Drouet va dori ca ea să admită că dreptatea e de partea lui. Îi va fi cu neputință să mai trăiască alături de dânsul.

Vineri, Carrie își aminti de întâlnirea aranjată cu Hurstwood și, la ora la care ar fi trebuit să fie cu el, își dădu seama cu deosebită acuitate și limpezime de nenorocirea ce se abătuse asupra-i. În nervozitatea și încordarea ei simțea nevoia să facă ceva. Se îmbracă deci cu o rochie simplă, cafenie, și la orele unsprezece porni iarăși către cartierul comercial. Trebuia să caute de lucru.

Ploaia care amenința de pe la douăsprezece și începu pe la unu o sili și pe ea să se înapoieze și să rămână în casă, după cum și pe Hurstwood îl demoraliză și-l făcu să aibă o zi păcătoasă.

Dimineața următoare era sâmbătă, când în multe sectoare comerciale se lucra numai o jumătate de zi. Era o dimineață plină de miresme îmbătătoare, în care copacii și iarba luceau mai verde ca oricând, după ploaia din noaptea trecută. Când ieși din casă, vrăbiile ciripeau de zor, în coruri voioase. În timp ce-și arunca privirea peste parcul încântător, nu se putea împiedica să simtă că viața e bucurie pentru cei ce nu-s frământați de griji. Nu contenea să-și spună ce bine ar fi să intervină acum ceva care să-i păstreze situația comodă dinainte. Nu de Drouet avea nevoie și nici de banii lui, dacă sta să se gândească bine, dar cu Hurstwood nu mai voia să aibă de-o face. Ceea ce dorea era doar mulțumirea și liniștea sufletească pe care le avusese, căci, la urma urmei, fusese fericită, mai fericită cel puțin decât era acum, când trebuia să înfrunte nevoia de a-și croi singură drum.

Când ajunse în centrul comercial trecuse de ora unsprezece și nu mai era mult până la închidere. La început nu-și dădu seama de asta, copleșită de o apăsare ce se datora experiențelor mai vechi în acest cartier istovitor care-ți stoarce puterile. Cutreiera străzile spunându-și că va lua hotărârea să caute o slujbă și totodată stăpânită de sentimentul că poate nu era nevoie să se grăbească atât. Era un lucru greu de înfruntat și mai avea răgaz câteva zile. Apoi, nu era sigură că se află într-adevăr din

nou față în față cu amara problemă a existenței. În tot cazul, un lucru se schimbase în avantajul ei. Știa că acum arată mai bine ca atunci. Ținuta i se schimbase mult de tot.

Purta o îmbrăcămintă care-i venea bine și bărbații – bărbați bine îmbrăcați, unii de felul acelor care altădată o priveau cu nepăsare dindărătul barelor lucioase și separeurilor impunătoare ale birourilor – se uitau acum la ea cu o lumină blândă în ochi. Într-un fel, asta o mulțumea și-i dădea un sentiment de putere, dar nu era de ajuns pentru a o liniști pe deplin. Nu voia decât ce putea obține pe cale cinstită și fără speranța unor favoruri speciale. Va îndura lipsuri, dar niciun bărbat n-avea s-o cumpere cu asigurări viclene sau cu favoruri. Voia să-și câștige corect existența.

Sâmbătă acest magazin se închide la orele unu, era o formulă plăcută și mulțumitoare pe care o putea citi pe ușile pe care simțea că trebuie să le deschidă ca să ceară de lucru. Era ca o scuză și, după ce întâlni un număr considerabil de astfel de înștiințări și observă că ceasul arată douăsprezece și un sfert, hotărî că era inutil să mai caute în ziua aceea. Se urcă deci într-un tramvai și se duse în parcul Lincoln, unde era totdeauna ceva de văzut: florile, animalele, lacul. Își făgăduia ca luni să se scoale devreme și să pornească iar în căutare. În afară de asta, până luni se mai puteau întâmpla multe.

Duminica se scurse cu aceleași îndoieli, griji, încercări de a se liniști și multe alte hoinăreli ale minții și sufletului. La fiecare jumătate de ceas o șfichiuia gândul necruțător că trebuie neapărat să acționeze, să acționeze de îndată. Avea alte momente când privea în juru-i și căuta să se convingă că situația nu era chiar atât de gravă, că desigur o va scoate la capăt. În astfel de clipe se gândea la sfatul lui Drouet de a se îndrepta spre teatru și i se părea că în acest domeniu vede oarecare șanse pentru ea. Hotărî ca în ziua următoare să încerce în direcția asta.

Luni se sculă așadar devreme și se îmbracă îngrijit. Nu prea știa în ce fel se fac asemenea cereri, dar socotea că astfel de lucruri țin de clădirile teatrelor. Probabil că nu trebuia decât să întrebi pe cineva din teatru unde e directorul și apoi să te duci să soliciți un angajament. Dacă exista ceva era posibil să ți se dea sau, cel puțin, directorul îți putea spune cum se obținea acel loc.

Cu această categorie de oameni nu avusese încă niciun fel de experiență și-i erau necunoscute mediul lasciv și întreaga stare de spirit a lumii teatrului. Nu cunoștea decât funcția pe care o ocupa domnul Hale, dar nu voia în niciun caz să-l întâlnească pe acest individ din pricină că era prietenă cu soția lui.

Exista încă de la acea vreme un teatru, Teatrul Muzical din Chicago, care se bucura de

multă popularitate, iar directorul său, David A. Henderson, era una dintre figurile cunoscute ale oraşului. Carrie văzuse acolo o reprezentaţie sau două, puse în scenă cu foarte mult fast şi auzise de alte câteva. Nu ştia nimic despre Henderson, nici despre cum se solicită un post, dar simţea instinctiv că acolo ar fi un loc potrivit, aşa că dădu târcoale prin împrejurimi. Ajunse cu vitejie până la intrarea pompoasă, cu foaierul strălucitor şi poleit, împodobit cu imagini înrămate din spectacolul zilei şi care ducea către sala, acum goală, în care se afla casa de bilete, dar nu izbuti să treacă mai departe. Pe afiş, în acea săptămână, era un actor notoriu de operă comica şi aspectul de distincţie şi prosperitate al acestuia o copleşi. Nu-şi putea închipui să existe ceva pentru ea într-o sferă atât de înaltă. Aproape că tremura la gândul cutezanţei sale, care ar fi putut s-o ducă la un refuz grozav de penibil. Nu avu curaj decât să stea să privească fotografiile foarte spectaculoase şi apoi să iasă. I se păru că făcuse o escapadă într-o lume minunată şi că ar fi o nerozie să încerce a se mai aventura acolo.

Această experienţă mărunţă puse capăt în acea zi căutărilor ei. Mai umblă să vadă şi alte locuri, dar numai pe dinafară. Îşi notă unde erau situate câteva dintre sălile de teatru, în special sala Operei Mari şi Teatrul McVicker, care aveau pe afişe spectacole foarte căutate, apoi se

îndepărtă. Speranțele ei se topiseră aproape cu totul, căci își amintise din nou cât de grandioase erau marile interese și cât de neînsemnate cererile pe care credea că e în drept să le adreseze societății.

În seara aceea primi vizita doamnei Hale, a cărei vorbărie și ședere prelungită nu-i îngădui să se mai gândească la nefericirea ei sau la peripețiile din acea zi. Înainte de a merge la culcare începu iar să se tortureze singură și se lăsă în voia celor mai întunecate presimțiri. Drouet nu apăruse. Nu primea nicio știre de nicăieri și cheltuisese pe mâncare și pe tramvai un dolar din prețioasa ei avere. Era limpede că nu va rezista multă vreme. În afară de asta, nu găsisese nicio slujbă.

În această situație, gândul i se îndreptă către sora din strada Van Buren, pe care n-o mai văzuse din noaptea când fugise de la ea, și către căminul părintesc din Columbia City, care părea a aparține unui trecut către care nu se mai putea întoarce. De acolo nu putea aștepta niciun ajutor. Imaginea lui Hurstwood, care revenea mereu, nu-i trezea decât amărăciune. Era cumplit că o amăgise cu atâta ușurință.

Veni și ziua de marți și odată cu ea din nou nehotărâre și tot soiul de gânduri. După nereușita din ziua precedentă nu simțea îndemnul să plece în căutarea unei slujbe și pe de altă parte se muștra pentru slăbiciunea de

care socotea că dăduse dovadă în ajun. Așadar, porni să viziteze din nou Teatrul Muzical din Chicago, dar abia găsi curajul să se apropie.

Izbuti totuși să ceară informații la casa de bilete.

— Directorul trupei sau al teatrului? o întrebă un individ elegant îmbrăcat care se ocupa de bilete. Înfățișarea tinerei femei îl impresionase plăcut.

— Nu știu, zise Carrie, uluită de întrebare.

— Tot n-ați putea vorbi astăzi cu directorul teatrului, se grăbi s-o asigure tânărul. Lipsește din oraș.

Observând mutra ei dezorientată, adăugă:

— Pentru ce doriți să-l vedeți?

— Aș vrea să-mi spună dacă pot găsi un angajament.

— Ar fi mai bine să vorbiți cu directorul trupei, dar nu e aici acum.

— Când va fi? întrebă Carrie întrucâtva liniștită la aflarea acestei vești.

— De, s-ar putea să-l găsiți între unsprezece și douăsprezece. Dar cel mai sigur după ora două.

Carrie îi mulțumi și plecă grăbită, în timp ce tânărul se uita după ea printr-unul dintre geamurile laterale ale cuștii lui aurite.

„Nostimă”, își zise și căzu în reverii cât se poate de măgulitoare în ceea ce-l privea, gândindu-se la eventualele ei atenții.

Una dintre marile trupe de comedie ale zilei dădea un șir de reprezentanții la Teatrul Operei Mari. Aici Carrie ceru să fie primită de directorul trupei. Nu știa nimic despre puțină autoritate a acestui individ și nici că, dacă ar fi fost un loc liber, ar fi fost trimis un actor de la New York pentru a-l ocupa.

— Biroul lui e sus, îi spuse omul de la casa de bilete.

Erau mai multe persoane în biroul directorului, doi bărbați rezemați alene de-o fereastră și altul care vorbea cu un individ așezat la un birou cu uși glisante: directorul. Carrie aruncă în jur o privire tulburată, începând să se teamă că va trebui să-și rostească rugămintea de față cu toți cei adunați acolo, dintre care doi, cei de la fereastră, începuseră de pe acum s-o studieze amănunțit.

— Nu pot face asta, spunea directorul; e un principiu al domnului Frohmann să nu permită niciodată accesul vizitatorilor în culise.

Carrie aștepta timidă, în picioare. Erau scaune, dar nimeni n-o pofti să șadă. Cel căruia îi vorbise directorul se îndepărtă foarte plouat. Marele personaj era acum absorbit în lectura unor hârtii care păreau să fie de cea mai mare importanță.

— Harris, ai văzut ce spune *Herald* de azi-dimineață despre Nat Goodwin?

— Nu, răspunse cel căruia i se adresase. Ce anume?

— Zice c-ar fi ieșit la rampă și-ar fi ținut un întreg discurs publicului, aseară la Hooley. Merită să citești.

Harris întinse mâna spre o masă și începu să caute ziarul *Herald*.

— Ce este? o întrebă directorul pe Carrie, ca și cum abia acum ar fi văzut-o.

Credea că va fi rugat să dea niște bilete de favoare.

Carrie își adună laolaltă tot curajul, care nu era mare. Își dădea seama că e începătoare; și simțea că va fi refuzată. Atât de convinsă era de acest lucru încât acum nu dorea decât să aibă aerul că venise să ceară un sfat.

— Îmi puteți spune ce trebuie să fac ca să pot juca teatru?

Până la urmă, se dovedi introducerea cea mai bună. Fata era interesantă, într-un fel, pentru cel din fotoliul de director; naivitatea întrebării și a atitudinii ei îl amuză, zâmbi, ca și ceilalți din cameră, care se siliră totuși întrucâtva să se ascundă că făceau haz.

— Nu știu, răspunse el, măsurând-o cu îndrăzneală din cap până în picioare. Ai vreo experiență într-ale scenei?

— Puțină, răspunse Carrie. Am jucat în spectacole de amatori.

Credea că trebuia să se laude puțin, pentru a-i trezi interesul,

— N-ai niciun fel de studii dramatice? întrebă el, cu un ton menit să accentueze atât prietenilor săi, cât și fetei priceperea lui.

— Nu, domnule.

— De, nu știu ce să zic, replică el, lăsându-se alene pe spate în fotoliu, în timp ce ea stătea în picioare înaintea lui. Dar de ce vrei să faci teatru?

Cam uluită de îndrăzneala lui, nu putu totuși decât să zâmbească, drept răspuns la surâsul lui dulceag, apoi zise:

— Trebuie să-mi câștig existența.

— Așa! exclamă el, începând să fie captivat de înfățișarea ei cochetă și îngrijită și dându-și seama că i-ar plăcea s-o cunoască mai bine. Da, asta e un motiv, ce-i drept. Numai că Chicago nu e locul potrivit pentru ce vrei să faci dumneata. Ar trebui să pleci la New York. Acolo ai avea mai multe șanse. Aici nu prea poți spera să te lansezi.

Carrie zâmbi prietenos, recunoscătoare că binevoia cel puțin s-o sfătuiască. El remarcă zâmbetul, dar îi dădu altă semnificație. I se păru că vede o ocazie minunată pentru un mic flirt.

— Șezi, îi spuse, trăgând mai aproape un scaun care se găsea alături de masa lui și coborând glasul, așa încât să nu poată fi auzit de

ceilalți bărbați din cameră. Cei doi își făcură unul altuia un semn aproape imperceptibil din ochi.

— Ei, eu mă duc, Barney, zise unul din ei către director, despărțindu-se de celălalt. Ne vedem după-masă.

— Bine, răspunse directorul.

Individul care rămăsese luă un ziar, prefăcându-se că citește.

— Te-ai gândit cam ce fel de rol ți-ar plăcea să ți se dea? o întrebă directorul cu blândețe.

— A, nu, zise Carrie. Aș primi la început orice.

— Înțeleg, zise el. Locuiești aici în oraș?

— Da, domnule.

Directorul zâmbi cât se poate de dulce.

— Ai încercat vreodată să faci figurație? o întrebă cu un aer mai confidențial.

Carrie începu să-și dea seama că în purtarea lui era ceva exagerat, nefiresc.

— Nu, răspunse ea.

— Așa încep cele mai multe fete care vor să facă teatru. E o metodă bună pentru a căpăta experiență.

O învălui într-o privire care voia să fie prietenoasă și convingătoare.

— Nu știam asta, zise Carrie.

— E greu, continuă el, dar, știi, o șansă există totdeauna. Apoi, ca și cum și-ar fi amintit subit de ceva, scoase ceasul și-l privi atent. Am o întâlnire la două, zise, și trebuie să mă duc să

mănânc chiar acum. Ai avea ceva împotriva să
iei masa cu mine? Putem discuta acolo.

— A, nu, zise Carrie, dându-și dintr-odată
seama de intențiile individului din fața ei. Am și
eu o întâlnire.

— Îmi pare foarte rău, spuse el, înțelegând că
se cam pripise și că ea era pe cale să plece.

— Mai vino pe-aici. S-ar putea să găsesc ceva.

— Mulțumesc, răspunse ea cu un tremur ușor
și părăsi biroul.

— Drăguță, ce zici? își dădu cu părerea
prietenul directorului, care nu prinsese toate
amănunțele manevrelor lui.

— Da, oarecum, răspunse celălalt, necăjit că
pierduse partida. Dar n-o să iasă niciodată o
actriță din ea. Încă o figurantă și atât.

Lui Carrie această mică experiență aproape
că-i tăie elanul de a se duce să-l vadă pe
directorul Teatrului Muzical din Chicago, dar
după câțva timp se hotărî totuși să o facă.
Acesta era un om mai serios. Spuse îndată că
nu-i poate oferi niciun angajament de niciun fel
și părea să considere o prostie toată căutarea ei.

— Chicago nu e locul de unde să începi, zise
el. Ar trebui să pleci la New York.

Ea perseveră totuși și se duse la Teatrul
McVicker, unde nu putu da de nimeni. Acolo se
juca piesa *Casa părintească*, dar omul la care fu
îndrumată nu era de găsit.

Aceste mici experiențe îi ocupară timpul până aproape de ora patru, când se simți îndeajuns de obosită pentru a se hotărî să pornească spre casă. Își dădu seama că de fapt ar trebui să continue să se mai intereseze și în alte părți, dar rezultatele de până acum erau prea puțin încurajatoare. Luă tramvaiul și ajunse în trei sferturi de oră la Ogden Place, dar se hotărî să continue drumul până la oficiul poștal al cartierului de vest, unde obișnuia să primească scrisorile lui Hurstwood. Găsi și acum una, pe care o deschise și o citi cu sentimente amestecate. Era în acele rânduri atâta căldură și atâta mâhnire amară că lipsise de la întâlnire și că nu-i mai dăduse apoi niciun semn de viață, încât mila precumpăni în ea. Era destul de vădit că o iubea. Avusese dorința și îndrăzneala s-o iubească, deși căsătorit, aici era răul. I se păru că scrisoarea asta merita un răspuns, și ca urmare hotărî să-i scrie și să-l încunoștințeze că știe că e însurat și că e pe drept jignită de înșelăciunea lui. Are să-i spună că între ei totul s-a sfârșit.

Odată ajunsă în camera ei, se îndeletnici cu întocmirea acestei misive, căci se apucase îndată s-o scrie. Era foarte greu.

E de prisos să-mi ceri să-ți explic de ce n-am venit la întâlnire, scria printre altele. Cum ai putut să mă amăgești astfel? Nu te poți aștepta

din partea mea să mai consimt de acum înainte să mai am de-a face cu dumneata. Sub niciun motiv n-aș accepta. Ah, cum ai putut să te porți astfel? adăugă într-o izbucnire de sentimente. M-ai făcut să sufăr mai mult decât îți închipui. Sper că vei trece peste dragostea dumitale pentru mine. Nu trebuie să ne mai vedem. Rămâi cu bine.

A doua zi dimineață, luă cu ea scrisoarea și, în colțul clădirii, o vâri cu silă în cutia poștală, încă nehotărâtă dacă făcea bine sau nu. Apoi se urcă în tramvai și se duse în centru.

Deși pentru marile magazine universale era acum sezon mort, ea fu nevoită să asculte destul de multe sfaturi din partea celor cărora li se adresa, datorate fără doar și poate înfățișării ei curățele și atrăgătoare; avu parte de mai multă considerație decât se acorda de obicei tinerelor femei în căutare de lucru. I se puseră aceleași întrebări cu care se obișnuise acum.

— Ce știi să faci? Ai mai lucrat în comerțul cu amănuntul? Ai practică?

La Magazinul universal See & Co., ca și la toate marile magazine, lucrurile se petrecură cam la fel. „E sezon mort; dacă vrei să vii mai târziu, poate că atunci te-am angaja cu plăcere.”

Când ajunse acasă la sfârșitul zilei, ostenită și descurajată, descoperi că Drouet fusese pe acolo. Umbrela și pardesiul lui nu mai erau la loc.

I se părea că mai lipsesc și alte lucruri, dar nu era sigură, în tot cazul luase totul.

Așadar, trebuia să-și facă socotelile fără el. Cum avea să se descurce de-aci înainte? Firește că într-o zi, două, va trebui să înfrunte viața, ca la început. Îmbrăcămintea o să i se uzeze. După cum îi era obiceiul, își împreună mâinile într-un fel care spunea multe, și-și frânse degetele. Lacrimi mari i se adunară în ochi și se prelinseră fierbinți pe obraji. Cât de singură era, cât de singură!

Drouet venise într-adevăr, dar cu intenții cu totul altele decât cele pe care i le atribuia Carrie. Se aștepta s-o găsească, să-și justifice întoarcerea pretinzând că venise să-și ia restul hainelor și, înainte de a pleca, să încerce o împăcare.

Când sosi așadar și nu o găsi pe Carrie fu dezamăgit. Își căută de lucru ca să mai zăbovească, nădăjduind că ea era undeva prin apropiere și că se va reîntoarce în curând. Trăgea mereu cu urechea, așteptându-se să-i audă pașii pe scară.

Avea de gând s-o facă să creadă, când va intra, că venise chiar atunci și că era tulburat că-l surprinsese. Apoi avea să-i explice că are nevoie de haine și-și va da seama cum stau lucrurile.

Dar, deși așteptase mulțisor, Carrie nu venea. De unde până acum cotrobăise prin sertare

așteptându-se ca ea să sosească dintr-o clipă în alta, începu, pentru variație, să privească pe fereastră mai întâi, apoi se odihni în balansoar. Dar Carrie tot nu venea. Începu să-și piardă calmul și aprinse o țigară. După aceea se plimbă în lung și-n lat prin odaie, își aruncă ochii pe fereastră și văzu că se înnourează. Apoi își aminti de o întâlnire pe care o avea la ora trei. Începu să creadă că era zadarnic să mai aștepte și-și căută umbrela și pardesiul, având de gând să le ia în tot cazul. Spera că se va speria când va vedea că dispăruseră de acolo. Se gândea să vină a doua zi să ia restul și atunci va vedea cum stau lucrurile.

Pregătindu-se să plece, era sincer mâhnit că n-o găsisese. Pe un perete atârna o fotografie mică de-a ei, care-o înfățișa gătită cu prima jachetă pe care i-o cumpăraseră; în fotografie chipul îi părea mai trist decât în ultima vreme. Fu adânc mișcat, privind-o; se uita în ochii ei cu un sentiment destul de rar la el.

— N-am meritat să te porți așa cu mine, Cad, rosti ca și cum ea ar fi fost de față, în carne și oase.

Apoi se îndreptă spre ușă, privi lung împrejur și ieși.

Capitolul 27

PRINȘI ÎN VÂLTOAREA APELOR, ÎNTINDEM BRAȚELE SPRE STELE

Când se întoarse din hoinăreala lui agitată pe stradă, după ce primise înștiințarea categorică din partea biroului de avocatură, Hurstwood găsi scrisoarea pe care i-o trimisese Carrie în acea dimineață. Tresări profund când recunoscuse scrisul și rupse repede plicul.

„Înseamnă că mă iubește, gândi el, altfel nu mi-ar fi scris nimic.”

Câteva clipe fu cam abătut de conținutul misivei, dar își reveni curând. „Nu mi-ar scrie deloc dacă n-ar ține la mine.”

Era singurul lui refugiu în deprimarea care-l stăpânea. În cuprinsul scrisorii nu găsea, ce-i drept, niciun cuvânt de încurajare, dar credea a înțelege sentimentul ce le dictase.

Era ceva extrem de omenesc, aproape zguduitor, în liniștea sufletească pe care i-o aduceau acele limpezi cuvinte de mustrare. El, care era mulțumit de sine însuși și găsisese înlăuntrul lui toate resursele, privea acum în afară după o mângâiere și către sursa unei astfel de alinări. Tainicele strune ale iubirii! Cum ne leagă pe toți.

Îi reveni culoarea în obraji. Uită deocamdată scrisoarea de la McGregor, James și Hay. De-ar avea-o pe Carrie poate că ar reuși să iasă din toată încurcătura, poate că nu i-ar mai păsa. Nu

s-ar mai sinchisi și de atitudinea soției, numai să n-o piardă pe Carrie. Se sculă în picioare și începu să se plimbe de colo, colo, visându-și visul fermecător al unei vieți trăite de aici înainte alături de dulcea stăpână a inimii lui.

Dar nu trecu mult și iar începu să-l frământă vechea grijă de care era atât de scârbit! se gândi la ziua de mâine și la proces. Nu făcuse nimic și iată că se scurgea și după-amiaza. Era cinci fără un sfert. La cinci, avocații vor pleca acasă. Mai avea timp a doua zi până la amiază. Tot cumpănind trecu și ultimul sfert de ceas; era cinci. Renunță la ideea de a-i mai vedea în acea zi pe avocați și-și îndreptă gândul către Carrie.

Trebuie remarcat că Hurstwood nu se justifica față de el însuși. Nu era cătuși de puțin tulburat în această privință. Nu se gândea decât cum s-o convingă pe Carrie. Nu vedea nimic rău în planul lui. O iubea cu duioșie. Era în joc fericirea amândurora. Numai de nu i-ar sta în cale Drouet.

În timp ce se gândea eu însuflețire la asta își aduse aminte că-i trebuiau rufe curate pentru a doua zi.

Le cumpără, împreună cu vreo șase cravate și se duse la hotel. Pe când intra, i se păru că-l vede pe Drouet urcând scările cu o cheie în mână. Nu putea fi Drouet! apoi își zise că poate și-a schimbat locuința. Se duse glonț la biroul de primire.

— Domnul Drouet locuiește aici? îl întrebă pe funcționar.

— Cred că da, răspunse acesta, consultând lista celor cazați. Da, e aici.

— Așa? exclamă Hurstwood, căutând altminteri să-și ascundă mirarea. Singur? mai întrebă o dată.

— Da, zise funcționarul.

Hurstwood întoarse spatele, buzele lui strânse exprimau și totodată ascundeau cât mai bine sentimentele.

„Cum asta? gândi el. S-au certat.”

Dădu fuga în odaia lui, din ce în ce mai însuflețit și-și schimbă lenjeria. Totodată deveni cât se poate de limpede pentru el: dacă era singură Carrie, sau dacă schimbase locuința, se cădea s-o caute și s-o găsească. Luă hotărârea să se ducă îndată la ea.

„Știu cum am să procedez, își spunea el. Am să întreb la ușă dacă domnul Drouet e acasă. Asta va lămuri dacă e sau nu acolo și unde e Carrie.”

Gândind astfel, aproape că ar fi dorit să îndeplinească o vitejie, să-și folosească forța fizică. Se hotărî să se ducă îndată după cină.

Când ieși din cameră, la șase, privi atent împrejur, să vadă dacă nu cumva Drouet era pe-acolo, apoi se duse să ia o gustare. Dar abia era în stare să mănânce din pricina emoției și a nerăbdării de a-și duce la îndeplinire planul.

Înainte de a porni spre Carrie crezu că e bine să descopere unde putea fi Drouet și se întoarse la hotel.

— Domnul Drouet a plecat în oraș? îl întrebă pe funcționar.

— Nu, răspunse acesta, e în camera lui. Doriți să trimiteți sus o carte de vizită?

— Nu, am să trec mai târziu să-l văd, răspunse Hurstwood și ieși agale din hotel.

Luă tramvaiul spre Madison și merse direct în Ogden Place, îndreptându-se de data asta cu îndrăzneală spre ușă. La bătaia lui, deschise fata din casă.

— Domnul Drouet e acasă? întrebă cu amabilitate Hurstwood.

— E plecat din oraș, zise fata, care o auzise pe Carrie spunându-i așa doamnei Hale.

— Dar doamna Drouet e acasă?

— Nu. S-a dus la teatru.

— Da? zise Hurstwood, destul de abătut; apoi, ca și cum ar fi avut să-i comunice ceva important: Nu știi la ce teatru?

În realitate, fata n-avea nici cea mică idee unde se dusesese Carrie, dar cum nu-l agrea pe Hurstwood și dorea să-l pună în încurcătură răspunse:

— Da, la Hooley.

— Mulțumesc, răspunse directorul și ducând un deget la pălărie plecă.

„Am să intru să mă uit la Hooley”, se gândi, dar până la urmă n-o făcu. Înainte de a ajunge în centrul oraşului chibzuise şi-şi dăduse seama că nu avea rost, Oricât de mult jinduia s-o vadă pe Carrie ştia că ea nu va fi singură şi nu voia s-o stingherească acolo cu stăruinţa lui. Putea face asta ceva mai târziu, în dimineaţa următoare. Numai că în dimineaţa următoare îl aşteptau avocaţii.

Această scurtă peregrinare fu ca un duş rece pentru buna lui dispoziţie. Curând se simţi iarăşi deprimat şi cuprins de vechea grijă. Ajunse la local, dornic să se liniştească. O adunare numeroasă de bărbaţi eleganţi înviora încăperea cu larma conversaţiilor. În partea din fund a sălii un grup de oameni politici din Chicago se sfătuiau în jurul unei mese rotunde din lemn de cireş. Mai mulţi tineri puşi pe petrecere flecăreau în faţa barului, înainte de a da o raită târzie la teatru. La un capăt al barului, un individ de o eleganţă cam ponosită, cu nasul roşu şi un joben vechi, sorbea singur, în linişte un pahar cu bere. Hurstwood îi salută din cap pe cei din fund şi se duse în biroul său.

Pe la zece, un prieten, domnul Frank L. Taintor, cunoscut în localitate ca sportiv şi jucător de curse, pică în local şi văzându-l pe Hurstwood singur în birou apăru în uşă.

— Hello, George! strigă el.

— Ce mai faci, Frank? răspunse Hurstwood, mulțumit că-l vede. Șezi, și-i făcu semn să ia loc pe unul din scaunele din încăperea micuță.

— Ce e cu tine, George? întrebă Taintor. Arăți cam supărat. Nu cumva ai pierdut la curse, ai?

— Nu prea mă simt bine în seara asta. Am fost cam răcit ieri.

— Bea niște whisky, zise Taintor. Ar trebui să știi atâta lucru.

Hurstwood zâmbi.

În timp ce mai stăteau încă de vorbă, mai intrară și alți câțiva prieteni de-ai lui Hurstwood și curând, după unsprezece, după închiderea teatrelor, începură să apară și câțiva actori, printre care unele celebrități.

Atunci începu una din acele conversații mondene, lipsite de orice interes, atât de obișnuite prin localurile americane, în care cei ce s-ar dori poleiți încearcă să rupă și pentru ei nițică poleială de la cei ce-o au din belșug. Dacă Hurstwood avea vreo predilecție, aceasta era pentru oameni cu vază. Considera că dacă locul lui era undeva, apoi printre aceștia era. Prea mândru ca să lingusească, prea deștept ca să nu-și păstreze cu cea mai mare rezervă locul când erau de față oameni care nu-l apreciau, era în schimb cât se poate de încântat în situații ca cea de acum, când putea străluci ca gentleman și era primit fără echivoc ca prieten și egal printre bărbați cunoscuți pentru capacitatea lor.

Numai în astfel de ocazii în mod excepțional, bea și el un păhăruț. Când atmosfera mondenă era destul de accentuată și de aleasă, mergea până acolo încât bea și el pahar după pahar cu cei în societatea cărora se afla, respectându-și cu strictețe rândul la plată, ca și cum ar fi fost din afara localului. Dacă se apropia vreodată de beție sau mai bine zis de acea căldură luminoasă și acea stare plăcută care preceda stadiul mai respingător, asta se întâmpla doar atunci când erau adunați în jurul lui oameni asemenea celor prezenți, atunci când făcea parte dintr-un cerc de notabilități adunate la taifas.

În seara aceea, oricât era de tulburat, se simți mulțumit că se află la societate și când se adunară și celebritățile, alungă până una, alta necazurile și luă parte din toată inima la petrecere.

Nu trecu mult, și băutura începu să-și facă efectul. Curgeau istorioarele, veșnic aceleași istorioare comice care alcătuiesc cea mai mare parte din conversația între americani, în asemenea împrejurări.

Se făcu douăsprezece, ora de închidere, și oamenii își luară rămas bun. Hurstwood dădu mâna cu toți cu multă prietenie. Era foarte aprins la față, iar mintea ajunsese în acel stadiu când, deși limpede, e plină de imaginație și gata să se înfierbânte. I se părea acum că necazurile sale nu-s cine știe ce serioase. Se duse în biroul

lui și se apucă să se uite prin niște socoteli, așteptând plecarea băieților de la bar și a casierului, care nu întârzie mult.

Era datoria și obiceiul directorului, după ce pleca toată lumea, să controleze dacă e pretutindeni bine închis pentru noapte. Ca regulă generală, nu se păstrau bani în casă, afară de numerarul ce intrase după închiderea băncilor și acesta se încuia în casa de bani de către casierul care împreună cu proprietarii deținea secretul combinației de deschidere; cu toate acestea, în fiecare noapte, Hurstwood avea grijă să încerce ușile casei de bani, spre a se convinge că sunt bine încuiate. Apoi obișnuia să-și încuie biroul și să aprindă o lumină lângă casa de bani, după care pleca.

Niciodată nu i se întâmplase să găsească ceva în neregulă, dar în seara asta, după ce trase capacul biroului său, se duse și controlă casa de bani. Metoda lui era să tragă zdravăn de mânere. De data aceasta, ușile cedară. Fu cam surprins; privind înăuntru, găsi casetele de bani așa cum fuseseră lăsate de cu zi, aparent fără nicio pază. Firește, că primul lui gând fu să controleze sertarele și să închidă ușa.

„Trebuie să vorbesc mâine despre asta cu Mayhew”, își zise.

Acesta își închipuise desigur, când plecase cu o jumătate de oră în urmă, că învărtise mânerul ușii, astfel încât să declanșeze mecanismul.

Niciodată până acum nu uitase această manevră. Dar în seara aceea Mayhew avusese alte gânduri. Îi umbla prin cap problema unei afaceri pe cont propriu.

„Ia să vedem și aici”, se gândi directorul, trăgând casetele cu bani. Nu știa pentru ce dorea să se uite în ele. Era un gest cu totul de prisos, pe care altă dată nici nu l-ar fi făcut.

În timp ce le trăgea, un teanc de bancnote, în pachete de câte o mie, cum sunt puse în circulație de către bănci, îi izbi ochiul. N-ar fi putut spune ce sumă reprezentau, dar se opri să se uite la ele. Apoi trase și al doilea sertar, în care se găseau încasările zilei.

„Nu știam că Fitzgerald și Moy lasă vreodată banii așa, își spuse. Se vede că i-au uitat.”

Își aruncă ochii în celălalt sertar și iar se opri.

„Numără-i”, îi șopti un glas la ureche.

Vârî mâna în prima dintre casete și scoase teancul, din care se desprinseră și căzură pachetele, pachetele. Erau bancnote de cincizeci și de o sută de dolari, strânse în pachete de câte o mie. I se păru că numărase zece asemenea pachete.

„Acum de ce nu încui casa de bani? îi spuse gândul lui. Ce mă face să mai stau aici?”

Drept răspuns, se auziră niște cuvinte foarte ciudate: „Ai avut tu vreodată zece mii de dolari în numerar?” Directorul nu-și amintea să fi avut vreodată atâta bănet. Toată averea lui fusese

adunată cu încetul, și era trecută pe numele soției. Poseda ceva mai mult de patruzeci de mii de dolari, dacă punea totul la socoteală, dar acum aveau să încapă pe mâinile ei.

Rămase cam perplex când se gândi la lucrurile astea, apoi împinse înapoi sertarele și închise ușa, oprindu-se cu mâna pe mânerul care atât de lesne putea zăvorî totul, dincolo de ispită. Totuși, nu se urnea din loc. În cele din urmă se îndreptă spre geam și trase draperiile. Apoi încercă ușa, pe care abia o încuiase. Ce-l făcea să fie bănuitor? De ce încerca să se miște atât de încet? Se întoarse, se așeză la un capăt al tejghelei ca pentru a-și odihni brațul și se gândi. Apoi descuie ușa micii încăperi unde lucra el și aprinse lumina. Ridică și capacul biroului și se așeză în fața lui ca să chibzuiască; ciudate gânduri.

„Casa de bani e deschisă, spunea un glas. Mai e o crăpătură îngustă deschisă. Nu s-a declanșat resortul.”

Mintea directorului rătăcea printr-un haos de gânduri. Toate încurcăturile zilei îi reveniră în amintire, odată cu ideea că avea în față o soluție. Cu banii ăștia s-ar rezolva totul. Dacă ar putea să-i aibă și s-o aibă pe Carrie! Se ridică și rămase locului țeapăn, cu privirea ațintită în podea.

„Ce crezi despre asta?” întreba cugetul lui; drept răspuns ridică încet mâna și se scarpină în

cap. Directorul nu era un zănatic, pentru a se lansa orbește într-un lucru aventuros ca acesta, dar situația lui era neobișnuită, îi curgea băutura prin vine. I se strecurase în creier și-l făcea să vadă lucrurile cu o închipuire înflăcărată; îi arăta în culori vii posibilitățile ce erau cuprinse în cei zece mii de dolari. În posesia lor ar fi avut șanse mari. Putea s-o cucerească pe Carrie. A, da, cu siguranță! Putea să scape de nevastă-sa. Și scrisoarea aceea pe care trebuia s-o discute a doua zi! N-ar mai fi avut nevoie să răspundă nimic. Se întoarse la casa de bani și puse mâna pe mâner. Apoi trase ușa și scoase cu totul sertarul.

Odată ce-i scosese și-i avea în față, gândul să-i lase părea o nerozie. Sigur că așa ar fi. Cum, dar cu banii ăștia putea trăi liniștit cu Carrie ani de-a rândul!

Dumnezeule! Ce era asta? Pentru prima oară se cutremură, ca și cum o mână severă i s-ar fi lăsat pe umăr. Privi cu spaimă împrejur. Nu era nimeni de față. Niciun zgomot. Cineva trecea pe trotuar târșind picioarele. Luă caseta și o puse la loc în casa de bani. Apoi închise iar ușa, dar nu de tot.

Cei a căror conștiință n-a șovăit niciodată își pot cu greu da seama de zbuciumul unui cuget mai puțin tare, care tremură, în cumpănă între datorie și dorință. Cel mult pot lua cunoștință de o stare ca aceasta când li se înfățișează într-o

descriere. Nu sunt în situația să judece cei care n-au auzit niciodată glasul solemn al sinistrului ornic care ticăia îngrozitor de limpede: „Ai voie”, „n-ai voie”, „ai voie”, „n-ai voie.” Nu numai la firile sensibile, plăsmuite la un nivel superior, e cu putință acest conflict. Cel mai nesimțitor specimen omenesc, când e împins de ispită spre rău, este tras înapoi de un simț al dreptății, proporțional în putere și tărie cu pornirea cea rea. Trebuie să ne amintim că poate nu e vorba despre o cunoaștere a binelui, căci nu se poate numi cunoaștere a binelui instinctiva repulsie a animalului față de tot ceea ce e viu. Oamenii sunt mânați de instinct încă înainte ca noțiunile lor să fie alese și rânduite de cunoaștere. Instinctul este cel care-l trage îndărăt pe nelegiuit, instinctul este cel ce dă nelegiuitului simțul primejdiei, teama de a greși, atunci când raționamentul, organizat la o treaptă mai înaltă, lipsește.

Atunci când se aventurează într-un rău încă neîncercat, conștiința stă totdeauna în cumpănă. Ornicul gândului bate în ritmul dorinței și al interdicției. Pe cei care n-au trecut niciodată printr-o astfel de dilemă a conștiinței, ceea ce urmează îi va impresiona doar ca o dezvăluire a naturii omenești.

După ce puse la loc banii, Hurstwood se simți iarăși bine și sigur de el. Nu-l observase nimeni. De acest lucru era sigur de tot. Nimeni nu putea

spune ce dorise să facă. Putea rezolva cu sine însuși incidentul.

Fumurile beției încă nu-i trecuseră. Oricât îi nădușise fruntea, oricât îi tremurase mâna, după acea spaimă fără de nume, amețeala alcoolului tot îl mai învăluia. Aproape nici nu băgă de seamă că timpul gonea. Reflectă iar asupra întregii sale situații, ochiul său văzând mereu grămada de bani, imaginația sa continuând să-i amintească tot ce putea face cu ei. Merse agale spre biroul lui, apoi către ușă, apoi iar către casa de bani. Puse mâna pe mâner și-l deschise. Iată banii! Desigur, nu putea fi niciun rău să-i privească!

Trase iar afară sertarele și scoase teancul de bancnote. Erau atât de netede, atât de compacte, atât de ușor de purtat. Ce puțin loc ocupau, când te gândești! Se hotărî să le ia. Da, le va lua. Le va pune în buzunar. Apoi se uită la buzunar și văzu că n-au să încapă. Servieta lui! Da, servieta. Acolo vor încăpea, vor încăpea toate. Și nimănui nu-i va bate la ochi. Se duse în micul birou și luă servieta de pe raftul din colț. O puse pe biroul lui și se îndreptă spre casa de bani. Nu se știe din ce pricină nu voia s-o umple în bar.

Întâi aduse bancnotele și apoi încasările separate ale zilei. Se gândea să ia tot. Băgă la loc sertarele goale și împinse ușa, închizând-o aproape cu totul, apoi rămase alături reflectând.

Șovăiala în astfel de împrejurări este aproape inexplicabilă și totuși așa se petrec lucrurile în realitate. Hurstwood nu se putea decide să acționeze definitiv. Voia să se mai gândească la asta, să chibzuiască, să hotărască dacă era cel mai bun lucru pe care îl putea face. O atât de aprigă dorință îl mâna spre Carrie, afacerile sale erau atât de încurcate și fără putință de ieșire, încât își spusese mereu că ar fi lucrul cel mai bun, și totuși șovăia. Nu știa ce rău i se putea trage din asta, cât de curând putea să pătimească amarnic. Adevărata etică a situației nu-l preocupa câtuși de puțin și nu l-ar fi preocupat câtuși de puțin nici în alte împrejurări.

Când se văzu cu toți banii în servietă, o schimbare violentă în simțiri puse stăpânire pe el. Nu va face asta, nu! Când se gândea la scandalul ce avea să-l stârnească! Poliția! îl vor urmări. Va trebui să fugă, și unde? Doamne, ce teroare, să te simți fugar, cu justiția pe urmele tale! Scoase cele două casete și puse înapoi toți banii. În agitația lui nu se gândi la ce făcea și nu puse sumele în casete în felul în care le găsisese. Pe când împingea ușa ca s-o închidă, își dădu seama că parcă nu le pusese bine și o deschise iar. Într-adevăr banii erau amestecați în cele două casete! îi scoase și îndreptă neorânduiala, dar acum îi trecuse spaima. De ce s-ar teme? În timp ce ținea banii în mână, auzi clăntănind resortul de închidere. Ușa se încuiase! făcuse el

asta? Înșfacă mânerul, trase cu toată puterea. Se încuiase. Doamne! Acum nu mai avea încotro, se terminase cu orice îndoială.

În clipa când își dădu seama că ușa casei de bani se închisese de-a binelea, îi țâșni sudoarea pe frunte și-l cuprinse un tremur violent. Privi împrejurul său și se hotărî numaidecât. Nu mai era posibilă nicio întârziere.

„Presupunând că aş pune banii pe deasupra, își zise, și aş pleca, se va ști cine i-a luat. Eu sunt ultimul care părăsesc localul. Și-apoi se vor întâmpla și altele.” într-o clipă deveni om de acțiune.

„Trebuie să plec de aici”, se gândi.

Dădu fuga în odăița lui, își luă din cuier pardesiul și pălăria, își încuie biroul și înșfacă servieta. Apoi stinse luminile, lăsând aprinsă numai una, și deschise ușa. Încercă să-și reia vechiul aer sigur de sine, dar siguranța îl părăsise aproape cu desăvârșire. Începu de îndată să se căiască.

„Aș vrea să nu fi făcut asta, își zise. A fost o greșeală.”

Mergea drept înainte, coborând strada. Îi salută un paznic de noapte care-l cunoștea. Omul încerca ușile. Trebuia să plece din oraș și încă repede.

„Oare ce trenuri sunt?” se gândi.

Scoase imediat ceasul. Era aproape unu și jumătate.

Se opri la cea dintâi drogherie, văzând înăuntru o cabină de telefon. Era o drogherie cunoscută, care avea unul dintre primele telefoane particulare.

— Aș dori să folosesc o clipă telefonul dumneavoastră, îi spuse funcționarului de noapte.

Acesta încuviință din cap.

— Dați-mi 1643, ceru telefonistei, după ce căutase numărul Gării Centrale Michigan. Obținu curând legătura cu casa de bilete. La ce oră simt trenuri spre Detroit? întrebă.

Funcționarul îi indică orele.

— Nu mai e niciunul în noaptea asta?

— Niciunul cu vagon de dormit. Ba da, mai este unul, adăugă. E un tren poștal care pleacă de aici la trei.

— Bine, zise Hurstwood. Când ajunge la Detroit?

Se gândea că, dacă reușea să ajungă acolo și să treacă fluviul în Canada, după aceea avea tot timpul să ajungă la Montreal. Fu fericit când auzi că trenul sosea la Detroit la amiază.

„Mayhew nu va deschide seiful până la-nouă, gândi. N-au să-mi poată da de urmă înainte de amiază.”

Apoi se gândi la Carrie. Cu ce viteză trebuie să procedeze dacă era vorba s-o ia cu el. Trebuia neapărat să-l urmeze. Sări în prima birjă pe care o văzu.

— La Ogden Place! spuse iute. Îți dau un dolar în plus dacă mergi repede.

Birjarul dădu bici calului până îl aduse aproape la galop, străbătând distanța destul de rapid. Pe drum Elurstwood se gândea cum să procedeze. Ajuns la numărul casei unde locuia

Carrie, urcă în grabă scările și nu pregetă să sune din rășputeri, până când în ușă se ivi fata din casă.

— Doamna Drouet e acasă?

— Da, răspunse fata uluită.

— Spune-i să se îmbrace și să vină imediat la ușă. Soțul ei e la spital, rănit și vrea s-o vadă.

Fata urcă în fugă scările, convinsă de înfățișarea lui încordată și gravă.

— Cum! zise Carrie, aprinzând lumina și încercând să se îmbrace.

— Domnul Drouet e rănit și e la spital, vrea să vă vadă. Așteaptă o trăsură jos.

Carrie se îmbracă în mare grabă, uitând tot ce nu era strict necesar și apăru curând jos.

— Drouet e rănit, spuse repede Hurstwood. Vrea să te vadă. Vino repede.

Carrie era atât de emoționată încât înghiți povestea.

— Suie-te în trăsură, zise Hurstwood; o ajută și sări și el în urma ei.

Birjarul se pregătea să întoarcă.

— Gara Centrală Michigan, îi spuse Hurstwood, ridicându-se în picioare și vorbind

atât de încet încât Carrie nu-l putu auzi. Cât poți de iute!

Capitolul 28

O PRIBEAGĂ ȘI UN PROSCRIS: SPIRITUL ÎNCĂTUȘAT

Trăsura nici n-apucase să treacă de un șir scurt de blocuri când Carrie, revenindu-și, trezită de aerul nopții, îl întrebă:

— Ce e cu el? E rănit grav?

— Nu e ceva foarte serios, zise Hurstwood pe un ton solemn.

Era foarte tulburat cu privire la situația lui, și acum, că o avea pe Carrie cu el, nu dorea decât să se vadă într-un loc unde nu putea fi ajuns de lege. De aceea nu era dispus să vorbească mai mult decât era nevoie pentru reușita planurilor sale.

Carrie nu uitase că avea o răfuială cu Hurstwood, dar în agitația de care era stăpânită, trecea peste acest gând. N-o preocupa decât să ajungă la capătul acestui ciudat pelerinaj.

— Unde e?

— Departe, în cartierul de sud, răspunse Hurstwood. Va trebui să luăm trenul. Așa ajungem cel mai repede.

Carrie nu zise nimic și calul galopă înainte. Ce straniu era orașul noaptea! Privea șirurile lungi de lămpi care piereau în urmă-i și scruta casele întunecate, cufundate în tăcere.

— Cum s-a întâmplat? întrebă, vrând să afle unde și cât de grav era rănit Drouet.

Hurstwood înțelese. Îi era neplăcut să mintă mai mult decât trebuia și totuși, nu voia să întâmpine împotrivire înainte de a fi în afară de primejdie.

— Nu știu exact, zise. Atâta doar că am fost înștiințat să te caut și să te aduc acolo. Mi-au spus că nu e niciun motiv de îngrijorare serioasă, dar să vin neapărat cu dumneata.

Gravitatea lui o convinse pe Carrie; rămase tăcută, mirându-se.

Hurstwood se uită la ceas și-l grăbi pe birjar. Pentru un om într-o situație atât de delicată era cât se poate de calm. Nu se putea gândi la altceva, decât că trebuia cu orice preț să prindă trenul și să se depărteze în liniște. Cu Carrie părea că are să se descurce destul de ușor; putea să se felicite.

Ajunseră la timp la gară, și după ce îi ajută să coboare întinse birjarului o hârtie de cinci dolari, apoi porni grăbit înainte.

Când ajunseră la sala de așteptare, îi spuse:

— Așteaptă aici, până iau biletele.

— Cât timp mai am, ca să prind trenul pentru Detroit? îl întrebă el pe casier.

— Patru minute, fu răspunsul.

Plăti pentru două bilete, păstrându-și permanent calmul.

— E departe? îl întrebă Carrie când se întoarse grăbit.

— Nu cine știe ce. Dar trebuie să ne urcăm imediat în tren.

O împinse înaintea lui, iar la intrarea pe peron stătu între ea și omul care perfora biletele, în așa fel încât ea să nu le poată vedea, apoi o urmă grăbit.

Trenul era alcătuit dintr-un șir lung de mesagerii, de vagoane de dormit și din imul sau două compartimente obișnuite, de zi. Cum se formase de curând și nu se conta pe mulți pasageri, pe peron așteptau doar doi conductori. Intrară în ultimul compartiment de zi și se așezară. Aproape imediat se auzi slab de afară strigătul: „Poftiți în vagoane!” și trenul porni.

Lui Carrie începu să i se pară cam curios mersul ăsta la gară, dar nu spuse nimic. Toată întâmplarea era atât de nefirească încât nu prea dădea importanță numeroaselor gânduri care-i treceau prin cap.

— Ce mai faci? o întrebă Hurstwood drăguț, căci acum răsufla mai în voie.

— Mulțumesc, bine, zise Carrie, care era atât de tulburată încât nu reușea să ia o atitudine potrivită situației.

Deocamdată era nerăbdătoare să ajungă la Drouet și să vadă ce era cu el.

Hurstwood o privi îndelung și simți ce o preocupă. Faptul nu-l supăra. Nu se necăjea că povestea asta îi stârnise compătimirea. Era una dintre însușirile care-i plăceau cel mai mult la ea. Nu se gândea decât cum să-i explice. Totuși, nici aceasta nu-i era principala preocupare. Fapta sa și fuga îi apăsau sufletul ca o negură grea.

„Ce nebun am fost să fac una ca asta, își spunea întruna. Ce greșeală!”

Acum, că i se limpezise mintea, nu-i venea să creadă că lucrul se întâmplase cu adevărat. Nu se putea obișnui cu gândul că fugea de justiție. Citise adesea despre asemenea fapte, și le închipuiseră ca pe ceva groaznic și acum, că le făcuse chiar el, ședea aici și nu făcea decât să caute vinovății în trecut. De viitor avea să se preocupe în Canada. Să ajungă acolo. Acum își cântărea faptele din întreaga seară, luându-le la rând și socotindu-le drept părți ale unei mari greșeli.

„Și totuși, ce-aș fi putut face?”

Apoi se hotărî să vadă partea bună a lucrurilor și începu prin a relua întregul proces. Era o măcinare stearpă și obositoare, care-l aducea într-o stare sufletească puțin potrivită pentru a face față problemei în legătură cu Carrie.

Trenul trecu huruind prin triajul ce se întindea de-a lungul lacului, apoi străbătu ceva mai lin

strada Twenty-fourth. Afară se zăreau macazuri și semafoare. Locomotiva șuiera scurt și adesea se auzea sunând clopotul. Trecură câțiva conductorii, cu lanterne, încuiau culoarele și făceau rânduială prin vagoane, ca pentru o călătorie lungă.

Curând, trenul începu să ia viteză și Carrie văzu străzile perindându-i-se fulgerător pe dinaintea ochilor. Și locomotiva începu să șuie de câte patru ori la rând, semnalizând încrucișările importante.

— E foarte depărtare? întrebă Carrie.

— Nu așa departe, răspunse Hurstwood.

Abia își stăpâni un zâmbet văzându-i naivitatea. Ar fi vrut s-o lămurească și s-o împace, dar mai întâi dorea să se vadă ieșit din Chicago.

În următoarea jumătate de oră, Carrie își dădu seama că, până la locul unde voia s-o ducă, era vorba, în tot cazul, de o călătorie în toată regula.

— E la Chicago? întrebă ea nervoasă.

Trecuseră de mult dincolo de marginile orașului și trenul luneca în viteză de-a lungul liniei Indiana.

— Nu, zise el, acolo unde mergem, nu.

Felul cum rostise aceste cuvinte ascundea ceva care îi stârni îndată neliniștea.

Sprâncenele ei frumoase începură să se încrunte.

— Mergem să-l vedem pe Charlie, nu-i așa? întrebă.

Hurstwood simți că venise timpul. Era totuna dacă-i explica acum sau mai târziu. Făcu semn din cap că nu, cât putu mai blând și mai drăguț.

— Cum? exclamă Carrie.

Era din cale-afară de uluită că s-ar putea foarte bine ca scopul acestui drum să fie altul decât crezuse.

El o privea cu o mare bunătate și blândețe.

— Bine, dar atunci unde mă duci? întrebă ea, cu un glas în care se ghicea spaima.

— Am să-ți spun, Carrie, dacă ai să fii liniștită. Vreau să te iau cu mine în alt oraș.

— O, zise Carrie, cu un țipăt slab. Lasă-mă. Nu vreau să merg cu dumneata.

Era speriată de îndrăzneala acestui om. Asta era ceva care nu i-ar fi trecut niciodată prin cap. Acum era stăpânită doar de gândul cum să scape, să plece. Dacă ar fi putut opri trenul care gonea, ar fi zădărnicit toată groaznica înșelăciune!

Se ridică și încercă să-și croiască drum spre coridor, oriunde, numai să plece. Își dădea seama că trebuie să facă ceva. Hurstwood îi așează o mână blândă pe umăr.

— Șezi liniștită, Carrie, zise el. Șezi liniștită. N-o să-ți folosească la nimic dacă te ridici acum. Ascultă-mă și-o să-ți spun ce am de gând. Stai o clipă.

Ea încercă să-l dea la o parte, împingându-i genunchii, dar Hurstwood o trase cu ușurință înapoi. Nimeni nu văzu această mică dispută, căci erau puține persoane în vagon și ele încercau să ațipească.

— Nu vreau, spuse Carrie, supunându-se totuși, în ciuda voinței ei. Dă-mi pace. Cum îndrăznești? Și lacrimi mari prinseră a i se aduna în ochi.

Hurstwood, trezit de gravitatea momentului prin care trecea, încetă să se gândească la propria lui situație. Trebuia să facă ceva ca s-o liniștească pe tânăra femeie, altfel îi va crea încurcături. Se stăpâni și cu toată dibăcia de care era în stare încercă s-o convingă.

— Hai, Carrie, acuma ascultă-mă, nu trebuie să te porți așa! N-am vrut să te jignesc. Nu vreau să fac nimic care să te supere.

— O-o-o-o! plângea Carrie cu sughițuri întretăiate, o-o-o!

— Haide, haide! o îndemna el, te rog nu plânge! De ce nu vrei să m-ascuți? Ascultă-mă un minut și-am să-ți spun cum am ajuns aici. N-am avut încotro. Crede-mă că așa e! Nu vrei să m-ascuți?

Plânsul ei cu sughițuri îl tulbură într-atâta încât era convins că nu aude o vorbă din ce-i spunea.

— Nu vrei să m-ascuți? o întrebă.

— Nu, nu vreau, zise Carrie, zvâcnind de la locul ei. Vreau să mă lași să cobor, altfel am să-i spun conductorului. Nu vreau să merg cu dumneata. Cum de nu ți-e rușine? Și hohote înspăimântate de plâns o împiedică din nou să vorbească.

Hurstwood asculta uluit. Își dădea seama că sentimentele ei erau îndreptățite și totuși dorea să scape repede de această neplăcere. Peste puțin avea să vină controlorul să vizeze biletele. Nu voia scandal, nu voia complicații de niciun fel. Înainte de toate, trebuia s-o facă să tacă.

— Totuși nu poți să cobori până nu oprește iar trenul, îi spuse Hurstwood. Nu mai e mult și o să ajungem în altă stație. Poți să cobori acolo dacă vrei. N-am să te opresc. Tot ce-ți cer este să mă asculți o clipă. Ai să mă lași să-ți vorbesc, nu-i așa?

Carrie părea că nu ascultă. Întoarse doar capul către geam. Afară totul era cufundat în întunericul nopții. Trenul gonea în ritm lin peste câmpii și prin porțiuni de pădure. La apropierea răscrucilor singuratice de prin păduri șuierele lungi aveau un sunet trist, muzical.

În sfârșit, veni controlorul să vizeze biletele celor doi călători care se urcaseră la Chicago. Se apropie de Hurstwood, care i le înmână. În cumpănă dacă să întreprindă ceva, Carrie nu făcu totuși nicio mișcare. Nu întoarse privirea.

După plecarea controlorului, Hurstwood simți că i se luase o piatră de pe inimă.

— Ești supărată pe mine, fiindcă te-am amăgit, spuse. N-am făcut-o dinadins, Carrie, îți jur pe viața mea că nu. N-am avut încotro. Din clipa când te-am văzut, n-am mai putut să rămân departe de tine.

Trecu peste ultima înșelăciune, ca și cum ar fi fost ceva neglijabil. Voia s-o convingă că soția lui nu mai putea fi o piedică în calea lor. Socoteala cu banii pe care-i furase încercase s-o dea uitării.

— Nu-mi vorbi, îi spuse Carrie, nu pot să te sufăr. Vreau să pleci de lângă mine. Am să cobor la cea dintâi stație.

Tremura toată de enervare și împotrivire pe când îi spunea toate acestea.

— Bine, zise el, dar ai să m-ascuți totuși până la capăt, nu-i așa? După ce mi-ai spus altădată că mă iubești, ai putea acum să mă ascuți puțin. Nu vreau să-ți fac niciun rău. Am să-ți dau bani pentru întoarcere, dacă pleci. Vreau doar să-ți spun cum stau lucrurile, Carrie. Orice-ai crede tu, nu mă poți opri să te iubesc.

O privea cu duioșie, dar nu primi niciun răspuns.

— Crezi că te-am indus în eroare ca un mizerabil, dar nu-i așa. N-am făcut-o de bunăvoie. Acum am terminat cu nevastă-meă. Nu mai are niciun drept asupra mea. N-am s-o

mai văd niciodată. De aceea sunt aici. De aceea am venit să te iau.

— Ai spus că Charlie e rănit, răspunse Carrie cu înverșunare. M-ai amăgit. Tot timpul m-ai amăgit și acum vrei să mă silești să fug cu dumneata.

Era atât de agitată încât se ridică și încercă iarăși să treacă pe lângă el. Hurstwood o lăasă și ea își schimbă locul. Apoi o urmă.

— Nu fugi de mine, Carrie, îi spuse blând. Lasă-mă să-ți explic. Dacă m-ai asculta până la capăt, ai vedea care e situația mea. Îți spun că nevastă-mea nu înseamnă nimic pentru mine. Sunt ani de când nu mai înseamnă nimic, altfel nu m-aș fi apropiat de tine. Voi obține divorțul cât de repede posibil. N-am s-o mai văd niciodată. Am terminat cu trecutul. Nu te vreau decât pe tine. Dacă te pot avea pe tine n-am să mă mai gândesc niciodată la altă femeie.

Carrie asculta toate acestea într-o stare de mare zbucium. Cuvintele lui sunau totuși destul de sincer, în ciuda a tot ce făcuse. Era o tensiune în vocea și în purtarea lui Hurstwood, care nu putea rămâne fără oarecare efect. Dar nu voia să aibă nimic de-a face cu dânsul. Era însurat, o mințise o dată și acum din nou, îl considera un om îngrozitor. Și totuși într-o astfel de îndrăzneală și putere e ceva care fascinează pe o femeie, mai cu seamă dacă poate fi făcută să

creadă că dragostea pentru ea este cea care le-a provocat.

Goana trenului era un factor important în rezolvarea acestei situații dificile. Roțile care alergau neconținut, ținutul care rămânea în urmă, orașul Chicago care se pierdea îndărătul lor, tot mai departe. Carrie își dădea seama că este purtată la mare distanță, că trenul făcea un drum aproape neîntrerupt către un mare oraș îndepărtat. Erau momente când îi venea să strige și să provoace un asemenea scandal încât să-i vină cineva în ajutor; în altele i se părea c-ar fi fost zadarnic, atât era de departe de orice ajutor, indiferent ce-ar fi întreprins. Și, în tot timpul ăsta, Hurstwood se străduia să-și pledeze cauza în așa fel încât cuvintele lui să atingă corzi sensibile, să-i inspire compătimire.

— Eram pus într-o situație în care nu știam cum aș fi putut proceda altfel. Carrie nu dădea niciun semn că-l ascultă. Când am văzut că nu vei veni decât dacă te pot lua în căsătorie, m-am hotărât să las totul în urma mea și să te conving să pleci cu mine. Mă mut acum în alt oraș. Vreau să merg pentru câțva timp la Montreal, apoi oriunde vei voi tu. Ne vom duce să trăim la New York, dacă vrei.

— Nu vreau să am de-a face cu dumneata, zise Carrie. Vreau să cobor din trenul ăsta. Încotro merge?

— La Detroit, răspunse Hurstwood.

— Oh! strigă Carrie înspăimântată.

Un loc atât de îndepărtat și de bine definit părea a spori dificultatea.

— Nu vrei să vii cu mine? întrebă el, ca și cum ar fi existat o primejdie mare ca ea să nu vină. Nu trebuie să faci nimic decât să călătorești cu mine. N-am să te supăr cu nimic. Ai să poți vedea Montrealul și New Yorkul și apoi dacă n-ai să vrei să stai, poți să te întorci. Tot va fi mai bine decât să încerci să te întorci în noaptea asta.

Tinerei femei i se păru că găsește în propunerea aceasta prima licărire a unei căi acceptabile. Părea un lucru rezonabil, deși se temea de împotrivirea lui dacă ar fi încercat să ducă acest plan până la capăt. Montreal și New York! Chiar acum se îndrepta cu toată viteza spre acele orașe mari, fantastice, și dacă dorea, putea să le vadă. Se gândea, dar nu dădea niciun semn.

Lui Hurstwood i se părea că vede în asta o umbră de acceptare. Stăruința lui deveni mai aprigă.

— Gândește-te la ce-am renunțat. Nu mai pot să mă întorc la Chicago. Trebuie să rămân departe și să trăiesc singur de aici înainte, dacă nu vii cu mine. N-ai să mă părăsești de tot, Carrie?

— Nu vreau să-mi vorbești, se sili ea să răspundă.

Hurstwood păstră tăcere câteva vreme.

Carrie simțea că trenul încetinește. Acum era momentul să acționeze, dacă nu voia să fie prea târziu. Se mișcă pe loc tulburată.

— Nu te gânde să pleci, Carrie, zise el. Dacă ai ținut vreodată la mine, nu mă lăsa acum! Să încercăm s-o pornim împreună de la capăt. Am să fac tot ce spui tu. Am să mă căsătoresc cu tine sau am să te las să pleci înapoi. Dar mai chibzuiește. N-aș fi dorit să vii cu mine, dacă nu te iubeam. Ți-o spun, Carrie, în fața lui Dumnezeu, nu pot să trăiesc fără tine. N-am să trăiesc fără tine!

Era o intensitate arzătoare în stăruința lui, care o mișca până în adâncul sufletului. Vorbea acum ca mistuit de un foc lăuntric. O iubea cu prea multă tărie ca să se poată gândi să renunțe la ea în ceasul deznădejzii lui. Agitat, îi apucă mâna și o strânse cu toată puterea unei implorări.

Trenul aproape se opri. Trecea pe lângă niște vagoane pe o linie secundară. Afară totul era întunecat și mohorât. Câțiva stropi de pe fereastră arătau că începuse să plouă. Carrie, suspendată în dilema ei, oscila între hotărâre și neputință. Acum trenul opri și ea sta și-l asculta cum se roagă. Locomotiva dădu puțin îndărăt, apoi se așternu tăcere.

Șovăia, ca paralizată. Minutele treceau în timp ce el se ruga, iar Carrie continua să ezite.

— Ai să mă lași să mă întorc, dacă am să vreau? Întrebă acum, ca și cum ar fi devenit ea stăpână pe situație și însoțitorul ei ar fi fost cu desăvârșire învins.

— Firește, răspunse el. Știi bine că da.

Carrie îl ascultă ca un om care ar fi acordat doar o păsuire trecătoare. Începu să i se pară că totul era în inima ei.

Trenul intră iarăși în plină viteză. Hurstwood schimbă subiectul.

— Ești tare obosită? o întrebă.

— Nu, răspunse ea.

— Să nu-ți iau un pat în vagonul de dormit?

Carrie clătină din cap, deși, cu toată deznădejdea ei, cu toate viclășugurile lui, începuse să-și dea seama de ceea ce simțise și o încântase totdeauna la acest om: atenția față de ea.

— Ba da, zise Hurstwood, ai să te simți mult mai bine.

Ea clătină din cap.

— Lasă-mă să-ți aranjez haina mea, cel puțin, și se ridică pentru a-i așeza haina lui ușoară în așa fel încât să-și poată odihni capul. Așa, spuse apoi cu duioșie, acum încearcă, poate te vei odihni puțin.

Îi venea s-o sărute fiindcă îi împlinise voia. Se așează lângă ea și se gândi o clipă.

— Cred că începe o ploaie mare, zise.

— Așa se pare, spuse Carrie, ai cărei nervi se destindeau la zgomotul picăturilor mânate de rafale de vânt, în timp ce trenul gonia înainte prin negură, cu toată viteza, spre o lume nouă.

Faptul că într-o anumită măsură o îmblânzise pe Carrie era pentru Hurstwood un izvor de mulțumire, dar nu-i aduse decât o liniște trecătoare. Acum, că nu mai avea de luptat cu împotrivirea ei, îi rămânea tot timpul să reflecteze exclusiv la greșeala pe care o săvârșise. Starea lui era cum nu se poate mai amară; n-avea nevoie de mizerabila sumă de bani pe care o furase. Nu voia să fie un hoț. Suma aceasta de bani sau oricare alta nu-l va despăgubi niciodată pentru situația pe care o pierduse. Nu-i putea da înapoi numeroșii prieteni, numele, casa și familia și nu i-o putea da nici pe Carrie, așa cum voia el s-o aibă. Se izolase de Chicago, de situația lui plăcută și comodă. Își răpise singur demnitatea, petrecerile vesele, serile agreabile. Și pentru ce? Cu cât se gândea mai mult la asta, cu atât îi devenea mai intolerabil propriul lui gest. Începu să-și spună că va încerca să revină la vechea lui situație. Va înapoia suma păcătoasă furată în noaptea aceea și va încercă să explice. Poate că Moy va înțelege. Poate că-l vor ierta și-i vor îngădui să vină înapoi.

Spre amiază trenul intră în Detroit și Hurstwood începu să fie din cale-afară de

nervos. La ora aceasta poliția trebuie să fi pornit pe urmele lui. Probabil că fusese înștiințată poliția tuturor orașelor mari și desigur că detectivii îl așteptau să apară, își aminti diverse împrejurări în care fuseseră prinși hoți. Ca urmare, începu să răsufla greu și să cam pălească. Mâinile sale simțeau nevoia să facă ceva. Simula interes pentru diferite scene de afară. De câteva ori bătu cu piciorul în podea. Carrie băgă de seamă agitația lui, dar nu spuse nimic. Nu știa care-i pricina și nici dacă avea vreo importanță.

Hurstwood se mira de ce nu întrebase dacă trenul nu mergea cumva înainte, spre Montreal sau altă localitate din Canada. Poate ar fi putut câștiga timp. Sări în picioare și-l căută pe controlor.

— Merge vreo parte din trenul ăsta până la Montreal? întrebă.

— Da, vagonul de dormit de la urmă.

Ar fi întrebat mai mult, dar nu i se părea cuminte, așa că se hotărî să se informeze la gară.

Trenul intră în stație, scrâșnind din frâne și pufăind.

— Cred că ar fi mai bine să continuăm drumul direct până la Montreal, îi spuse el lui Carrie. Am să văd ce legături sunt când coborâm.

Era din cale-afară de nervos, dar făcea tot ce putea ca să aibă o înfățișare calmă. Carrie îl privi

doar cu ochi mari, tulburați. Minte ei mergea în gol; nu era în stare să-și spună ce avea de făcut.

Trenul se opri și Hurstwood o luă înainte. Privea atent împrejurul lui, prefăcându-se că se uită după Carrie. Nevăzând nimic care să-i indice că este supravegheat, se îndreptă către casa de bilete.

— Când pleacă trenul următor spre Montreal? întrebă.

— În douăzeci de minute, i se răspunse.

Cumpără două bilete și locuri de dormit pentru vagonul Pullman. Apoi se întoarse în grabă la Carrie.

— Ne continuăm drumul îndată, spuse, abia băgând de seamă că ea arăta obosită și abătută.

— Aș vrea să scap odată de toată istoria asta, exclamă Carrie mohorâtă.

— Ai să te simți mult mai bine când o să ajungem la Montreal, zise el.

— N-am nici strictul necesar la mine, zise Carrie, nici măcar o batistă.

— Poți să cumperi tot ce vrei, îndată ce ajungi acolo, iubita mea, îi explică el. Poți să-ți chemi o croitoreasă.

Se auzi semnalul de plecare și se urcară. Când trenul se urni, Hurstwood simți că i se luase o piatră de pe inimă, și oftă. Călătorie o scurtă porțiune până la fluviu și apoi trecură cu un feribot. De îndată ce trenul se detașă de feribot, Hurstwood se lăsă pe spate cu un suspin.

— Nu mai avem atât de mult, zise el, amintindu-și de Carrie, acum, că se liniștise. Ajungem acolo în primele ore ale dimineții.

Carrie se hotăra cu greu să răspundă.

— Mă duc să văd dacă există vagon-restaurant, adăugă el. Mi s-a făcut foame.

Capitolul 29

ALINĂRILE CĂLĂTORIEI: NAVELE MĂRII

Pentru cei care nu au călătorit, orice ținut în afara aceluia în care locuiesc e totdeauna nespus de atrăgător. Alături de dragoste, acest lucru îi mângâie și îi farmecă în cel mai înalt grad. Tot ce e nou e prea însemnat pentru a fi neglijat, iar gândirea, care e doar reflecția impulsurilor senzoriale, e învinsă de fluxul realităților. Astfel sunt uitați cei iubiți, supărările sunt lăsate la o parte, moartea se ascunde vederii. O întreagă lume de sentimente se adună îndărătul banalei expresii dramatice: „Plec!”.

Pe când Carrie privea afară spre peisajul ce-i zbura pe dinainte, aproape că uitase că fusese

amăgită să întreprindă această lungă călătorie împotriva voinței ei și că era lipsită de cele necesare pentru drum. Uneori uita cu totul de prezența lui Hurstwood și privea minunându-se, departe, spre fermele îmbietoare și spre satele cu colibe plăcute la vedere. Era pentru ea o lume interesantă. Viața ei abia începuse. Nu se simțea deloc învinsă. Nici nu era secătuită de speranțe. Un oraș mare are atâtea resurse! Poate că va scăpa din captivitate și va ieși la lumină, cine știe? Poate că va fi fericită. Gândurile acestea o înălțau mai presus de orice rătăciri. Având speranță, era salvată.

În dimineața următoare trenul intră cu bine în Montreal și amândoi pășiră pe peron. Hurstwood era bucuros, știindu-se în afară de pericol; Carrie se minuna de atmosfera nouă oferită de orașul nordic. Hurstwood mai fusese aici, cu multă vreme înainte, și acum își aminti numele hotelului unde trăsesese. Pe când ieșeau pe ușa principală a gării auzi numele acelui hotel, strigat de către un conductor de omnibuz.

— Hai să mergem de-a dreptul acolo să căutăm camere, zise. La biroul de primire al hotelului, Hurstwood sucea în mâini registrul în timp ce funcționarul înainta spre el. Se gândea cu ce nume să iscălească. Odată omul ajuns lângă el nu-i mai rămânea timp să șovăie. Își aminti îndată de un nume pe care-l văzuse prin geamul omnibuzului. Îi plăcuse. Cu o mână

sigură scrise: „G. W. Murdock și soția”. Era cea mai mare concesie pe care simțea că o poate face. La inițialele lui nu putea renunța.

Când li se arată apartamentul, Carrie văzu că îi luase o cameră cât se poate de drăguță.

— Ai aici o baie, îi spuse. Acum poți să te speli când vrei.

Carrie se îndreptă spre fereastră și privi afară în timp ce

Hurstwood se uita în oglindă. Se simțea prăfuit și murdar. Nu avea valiză, nici rufe de schimb, nici măcar o perie de cap.

— Am să sun după săpun și prosoape, zise el, și am să-ți trimit o perie de cap. Poți să faci baie și să te pregătești pentru micul dejun. Eu mă duc să mă bărbieresc și apoi vin să te iau. După ce mâncăm o să ieșim să căutăm câte ceva de îmbrăcat pentru tine.

Zâmbea cu bunătate spunându-i toate astea.

— Foarte bine, zise Carrie.

Se așază într-unul din balansoare, în timp ce Hurstwood aștepta valetul, care în curând bătu la ușă.

— Săpun, prosoape și apă de băut la gheață.

— Da, domnule.

— Acum mă duc, îi zise lui Carrie, venind către dânsa și întinzându-i mâinile, dar ea nu făcu niciun gest să le ia. Nu mai ești supărată pe mine, nu-i așa? o întrebă blând.

— A, nu! răspunse ea, cu o nuanță de indiferență.

— Nu ții la mine deloc?

Carrie nu răspunse și continuă să privească afară pe fereastră.

— Nu crezi c-ai să mă poți iubi puțin? se rugă el, luând-i o mână. Ea încercă s-o tragă înapoi. Spunea dinioară că mă iubești.

— Cum ai putut să mă amăgești așa? întrebă Carrie.

— N-am avut încotro, răspunse Hurstwood. Te doream prea mult.

— N-aveai niciun drept să mă dorești, replică ea prompt.

— Ah, Carrie, ia-mă așa cum sunt. E prea târziu acum. Nu vrei să încerci să ții puțin la mine? Arăta destul de doborât sufletește, cum sta așa în fața ei.

Tânăra femeie clătină din cap în semn că nu.

— Lasă-mă să încep o viață nouă. Fii soția mea de azi înainte.

Carrie se ridică din balansoar ca și cum ar fi vrut să se dea în lături, în timp ce el îi ținea mâna. Hurstwood o cuprinse cu brațul pe după mijloc. Carrie se lupta să se desprindă, dar în zadar. O ținea strâns lângă el. Într-o clipă în trupul lui se aprinse văpaia dorinței, atotbiruitoare. Tandrețea lui se schimbă în înflăcărare.

— Lasă-mă! zise Carrie, în timp ce Hurstwood o strângea la pieptul lui.

— Nu vrei să mă iubești? întrebă el. Nu vrei să fii a mea de azi înainte?

Lui Carrie omul acesta nu-i fusese niciodată indiferent. Cu o clipă în urmă îl ascultase cu oarecare plăcere, amintindu-și vechea ei afecțiune pentru el. Avea o înfățișare atât de impunătoare, era atât de îndrăzneț!

În clipa aceea totuși acest sentiment se prefăcu într-o slabă împotrivire, ce creștea tot mai mult; o stăpâni o clipă, apoi, strânsă fiind în brațele lui, senzația începu să piară. Vorbea altceva în ea. Bărbatul acesta care o strângea la pieptul lui era puternic, era pătimaș, o iubea, iar ea era singură. Dacă nu se îndrepta spre el, dacă nu-i accepta dragostea, încotro avea să meargă? Împotrivirea ei se topi pe jumătate în lava sentimentelor lui puternice.

Îl simți ridicându-și capul și-l privi în ochi. Ce magnetism era la mijloc, nu putea ști și nici n-avea să afle niciodată. Dar multele lui păcate fură uitate toate în acea clipă.

El o cuprinse și mai tare în brațe și o sărută, iar ea simți că orice împotrivire era, de aici înainte, zadarnică.

— Ai să mă ieși de soție? întrebă ea, fără să se gândească în ce fel ar fi putut s-o facă.

— Chiar astăzi, zise el fericit.

Acum valetul bătea la ușă.

- Ai să fii repede gata, nu-i așa?
- Da, răspunse ea.
- Sunt înapoi în trei sferturi de oră.

Carrie roși și, tulburată, se depărtă, în timp ce el deschise băiatului ușa.

După ce coborî scările, se opri în hol să vadă unde era o frizerie. Pentru moment se simțea extrem de bine. Conta pe prima lui victorie asupra lui Carrie, care părea să-l despăgubească pentru multele necazuri pe care le îndurase în ultimele zile. „Viața merită să lupti pentru ea”, își zicea. Fuga asta spre est, părăsirea a tot ce-i era obișnuit și plăcut se părea că-i poate oferi destulă fericire. Furtuna îi dezvăluia un curcubeu la capătul căruia ar fi putut să găsească o comoară.

Era pe cale să traverseze spre o bară în dungi roșii și albe, fixată în fața unei uși, semnul frizeriei, când auzi un glas strigându-l prietenos. Într-o clipită i se făcu inima cât un purice.

— Ei, George, ce faci, dragă? spunea glasul. Ce cauți pe-aici?

Hurstwood se afla în față cu cel ce-l strigase și-l recunoscuse îndată pe amicul său Kenny, agentul de bursă.

— Am niște treburi personale, răspunse, în timp ce mintea lui funcționa ca o centrală telefonică.

Omul acesta evident că nu știa nimic, nu citise ziarele.

— Hm, mi se pare ciudat că te întâlnesc așa departe! spunea domnul Kenny foarte bine dispus. Locuiești aici?

— Da, zise Hurstwood stânjenit, gândindu-se la iscălitura din registru.

— Rămâi mult?

— Nu, numai o zi, două.

— Așa? Ai luat ceva azi-dimineață?

— Da, zise Hurstwood, mințind cu seninătate. Tocmai mă duceam să mă rad.

— Nu mergi cu mine să bem ceva?

— Numai după ce mă rad, zise fostul director. Te văd mai târziu. Stai aici?

— Da, zise Kenny, apoi adăugă: Ce mai e nou la Chicago?

— Toate vechi, răspunse Hurstwood, zâmbind voios.

— Nevasta e cu dumneata?

— Nu.

— Bine, vreau să te mai văd azi neapărat. Acuma intru să iau o gustare. Vino și dumneata când ești gata.

— Am să vin, zise Hurstwood, în timp ce se depărta.

Toată convorbirea aceasta fusese un chin pentru dânsul.

Cu fiecare cuvânt părea că se complică situația. Omul acesta îi evoca mii de amintiri. Pentru el reprezenta tot ce lăsase în urmă. Chicago, nevastă-sa, localul cel elegant, toate

astea le regăsea în salutul și în întrebările lui. Și omul locuia aici, în același hotel cu el și se aștepta desigur să stea la taifas, să petreacă de minune împreună. Iar ziarele din Chicago vor sosi îndată. Ziarele locale vor reproduce știrea chiar în aceeași zi. Uită de triumful său asupra lui Carrie, gândindu-se la posibilitatea de a apărea în curând în ochii acestui om drept ceea ce era: un spărgător de case de bani. Îi venea să geamă, în timp ce intra pe ușa frizeriei. Se hotărî să fugă, să caute un hotel mai retras.

De aceea fii bucuros să nu găsească pe nimeni în hol când se înapoie și urcă grăbit scările. O va lua pe Carrie și vor ieși prin intrarea pentru doamne. Au să dejuneze în vreun local mai retras.

Dar din partea cealaltă a holului îl supraveghea alt individ. Era un tip de irlandez vulgar, mic de statură, care purta niște haine ieftine; avea un cap care părea o copie la scară mică a unui foarte important om politic din ținut. Individul acesta vorbise firește cu funcționarul de la primire, dar acum îl supraveghea cu atenție stăruitoare pe fostul director.

Hurstwood simți cercetarea îndelungă și recunoscă tipul. Și instinctiv simți că omul era detectiv, că era supravegheat. Grăbi traversarea holului, prefăcându-se a nu observa nimic, dar în mintea lui roiau gândurile. „Ce-are să se întâmple acum? Ce puteau face cei de-aici?”

Începu să se frământa cu privire la legile de extrădare. Nu le cunoștea pe deplin. „Poate că putea fi arestat. Vai, de-ar afla Carrie!” Montrealul îi ardea sub tălpi. Începu să tânjească după plecare.

Carrie făcuse baie și acum îl aștepta. Arăta împrăștiată, mai fermecătoare ca oricând, dar rezervată. În lipsa lui, își reluase în oarecare măsură atitudinea rece. În inima ei nu ardeau vâlvătăile dragostei. Hurstwood își dădu seama de asta și amărăciunea îi spori. N-o putea lua în brațe; nici nu încercă. Era ceva în înfățișarea ei care îl oprea. În parte, părerea aceasta era rezultatul intimidărilor și reflecțiilor lui din hol.

— Ești gata, nu-i așa? o întrebă cu bunătate.

— Da, răspunse ea.

— O să ieșim în oraș, să luăm o gustare. Restaurantul ăsta din hotel nu prea mă atrage.

— Foarte bine, zise Carrie.

Ieșiră din hotel; în colț, individul irlandez cu mutra vulgară stătea și se uita după el. Hurstwood abia se stăpâni să nu arate că știa de prezența tipului ăstuia. Obrăznicia privirilor lui îl scotea din fire. Își văzu totuși de drum, dându-i lui Carrie explicații cu privire la oraș. Curând se ivi alt restaurant, în care intrară.

— Ce oraș curios, zicea Carrie, minunându-se pentru că orașul nu era la fel ca Chicago.

— Nu e atât de animat ca Chicago, zise Hurstwood. Nu-ți place?

— Nu, zise Carrie, care se obișnuise în marele oraș din vest.

— Într-adevăr, nu e la fel de interesant, zise Hurstwood.

— Dar ce-i de văzut aici? Întrebă Carrie mirându-se de ce se oprișe în acest oraș.

— Nu cine știe ce, răspunse Hurstwood. E un fel de loc de vilegiatură. Are împrejurimi frumoase.

Carrie îl asculta, dar cu un sentiment de neliniște. În situația în care se afla nu prea era dispusă să aprecieze nimic.

— N-o să rămânem mult aici, zise Hurstwood, care acum era chiar bucuros observând că ei nu-i plăcea orașul. Îndată după ce mâncăm îți alegi niște lucruri de îmbrăcat, și pornim repede spre New York. Acolo are să-ți placă. E într-adevăr o metropolă, mai mult ca orice alt oraș, afară de Chicago.

În realitate plănuia să se strecoare și să scape de urmărire. Are să vadă ce făceau detectivii ăștia și ce aveau de gând patronii lui din Chicago, apoi are s-o șteargă la New York, unde era lesne să te ascunzi. Cunoștea îndeajuns acel oraș pentru a ști că tainele și posibilitățile de a dispărea acolo erau nesfârșite.

Dar cu cât se gândea mai mult, cu atât se simțea mai prost, își dădu seama că deși ajunsese aici, încă nu avea calea liberă. Firma va folosi probabil detectivi ca să-l urmărească,

oameni de la Pinkerton sau agenți de-ai lui Mooney Boland. Îl puteau aresta în clipa când ar fi încercat să iasă din Canada. Așa încât s-ar fi putut să fie silit să rămână aici luni întregi și în ce situație!

Înapoi la hotel, Hurstwood abia aștepta și totodată se temea să vadă ziarele de dimineață. Voia să știe până unde ajunsese vestea faptei sale. Îi spuse deci lui Carrie că va veni sus în câteva minute și se duse să facă rost de ziare și să le cerceteze. Nu erau primprejur figuri cunoscute, totuși îi fu neplăcut să citească în hol, așa încât căută salonul mare de la etajul de sus și așezat lângă fereastră răsfoi ziarele. Nelegiuirii sale i se acordase foarte puțin spațiu, dar figura totuși în câteva coloane scurte, unde se-nșirau de-a valma omoruri, accidente, căsătorii și alte știri aflate prin telegraf. Cuprins de oarecare tristețe ar fi vrut să schimbe tot ce făcuse. Fiecare clipă petrecută în acest loc îndepărtat unde era în siguranță nu părea decât să-i sporească sentimentul că săvârșise o mare greșeală. Ar fi putut găsi altă soluție, mai puțin complicată, dacă ar fi știut.

Lăsă ziarele acolo, înainte de a se duce în cameră, gândindu-se să nu ajungă cumva în mâna lui Carrie.

— Ei, cum te mai simți? o întrebă.

Ea stătea tot timpul și privea afară pe fereastră.

— A, destul de bine, îi răspunse.

Veni lângă ea și era pe cale să înceapă a-i vorbi, când se auzi o bătaie în ușă.

— Poate că a sosit vreunul din pachetele mele, zise Carrie.

Hurstwood deschise ușa și înaintea ochilor îi apărură individul suspectat mai înainte pe drept cuvânt.

— Dumneata ești domnul Hurstwood, nu-i așa? întrebă acesta, cu un amestec afectat de istețime și siguranță.

— Da, răspunse Hurstwood calm.

Cunoștea atât de bine acest soi de om, încât simți că-i revine ceva din vechea sa nepăsare față de asemenea indivizi. Oameni ca aceștia făceau parte din categoria cea mai de rând, cu greu acceptată în localul său. Ieși din cameră și închise ușa în urma lui.

— Bănuiesc că știi pentru ce am venit, nu-i așa? zise individul cu un aer confidențial.

— Pot să-mi închipui, răspunse încet Hurstwood.

— Ei, ai de gând să încerci să păstrezi banii?

— Asta-i treaba mea, zise Hurstwood, înverșunat.

— Știi că n-o să poți, spuse detectivul, privindu-l cu răceală în ochi.

— Ascultă, domnule, zise Hurstwood autoritar, dumneata nu înțelegi nimic din cazul ăsta și eu nu te pot lămuri. Oricum aș avea de gând să

procedez, o voi face fără să cer sfatul altora. Te rog să mă scuzi.

— De, cred că n-are niciun rost să vorbești așa, când ești în mâinile poliției, zise celălalt. Poți să ai o mulțime de neplăceri de pe urma noastră, dacă vrem. Nu ești înregistrat în regulă în hotelul ăsta, nu ești cu soția dumitale și ziarele n-au aflat încă unde ești. S-ar cădea să fii rezonabil.

— Ce vrei să știi? întrebă Hurstwood.

— Dacă ai de gând să trimiți banii înapoi sau nu.

Hurstwood tăcea, cu privirile ațintite în podea.

— N-are niciun rost să te lămuresc pe dumneata, spuse în cele din urmă. Și n-are niciun rost să insiști. Nu sunt prost, să știi. Știu foarte bine ce poți să faci și ce nu. Pot să am o groază de neplăceri de pe urma dumitale dacă vrei, știu foarte bine, dar cu asta n-o să pui mâna pe bani. Ascultă aici, m-am hotărât singur ce cale să urmez. Am și scris firmei Fitzgerald Moy, așa că n-am ce să-ți spun. Așteaptă până primești vești de la dâșii.

Tot timpul cât vorbise se depărtase de ușă, înaintând pe coridor ca să nu-l poată auzi Carrie. Ajunseră acum aproape de capăt, unde culoarul dădea în salonul cel mare, comun.

— Nu vrei să dai banii înapoi?

Cuvintele acestea îl iritară din cale-afară pe Hurstwood. Sângele îi năvăli, fierbinte, în cap. O

mulțime de gânduri i se înfiripau în minte. Nu era hoț. Nu-i trebuiau banii. Dacă s-ar fi dus să le explice patronilor era posibil ca totul să se limpezească.

— Ascultă aici, spuse, n-are niciun rost să vorbesc despre asta. Am tot respectul pentru autoritatea dumitale, dar am să lămuresc lucrurile cu cei care cunosc situația.

— Bine, dar din Canada nu poți să pleci cu banii, zise celălalt.

— N-am nicio intenție să plec, răspunse Hurstwood. Când voi rezolva totul n-are să mă poată opri nimeni.

Întoarse spatele și se depărtă, în timp ce detectivul îl urmărea din ochi. I se părea de neîndurat. Totuși merse înainte și intră în cameră.

— Cine era? întrebă Carrie.

— Un prieten de-al meu din Chicago.

Toată convorbirea aceasta îl zgudui într-atâta, mai ales că venea după supărările din săptămâna trecută, încât fu de ajuns pentru a-i stârni gândurile negre și o adâncă depresie morală. Ce îl rănea cel mai mult era faptul că se vedea urmărit ca un hoț ce era. Începu să-și dea seama de natura acelei nedreptăți sociale care nu vede decât o singură latură, adesea un singur punct, într-o lungă tragedie. Toate ziarele nu consemnau decât un singur lucru: că își însușise banii. Cum și din ce motive îi luase era tratat cu

nepăsare. Toate complicațiile care îl împinseseră la asta erau necunoscute. Era acuzat fără a fi înțeles.

În aceeași zi, pe când ședea cu Carrie în cameră, se hotărî să trimită banii înapoi. Le va scrie patronilor săi, le va explica totul și va expedia banii pe calea cea mai urgentă. S-ar putea ca ei să-l ierte. Poate că-l vor chema înapoi. Va traduce în fapt afirmația falsă de a le fi scris, pe care o făcuse detectivului. Apoi va părăsi acest oraș neobișnuit.

Îi trebui un ceas ca să poată formula plauzibil, în scris, toată acea întâmplare complicată. Voi să le vorbească despre soția lui, dar nu putu. În cele din urmă se mulțumi să le spună că fusese cam buimac după o petrecere cu prieteni, că găsise casa de bani deschisă și, mergând atât de departe încât scosese banii, printr-un accident încuiase ușa. Regreta mult fapta lui. Îi părea rău că le pricinuisse o asemenea neplăcere. Va îndrepta ce se mai putea îndrepta, trimițând înapoi banii, cea mai mare parte. Restul îl va plăti cât va putea de curând. Exista vreo posibilitate să fie primit înapoi? La aceasta făcu doar aluzie.

Cât îi era de tulburată mintea se poate deduce din felul în care întocmise această scrisoare. Pentru moment uita cât ar fi fost de penibil să-și reia vechiul post, chiar dacă i s-ar fi dat. Uita că se despărțise de trecut ca și cum ar fi tăiat toate

legăturile cu o sabie și că, de-ar fi izbutit chiar într-un fel oarecare să se lege iar de el, linia zimțată a despărțirii și a reîmbinării ar ieși mereu în evidență; întruna uita câte ceva, pe nevastă-sa, pe Carrie, nevoia de bani, situația lui actuală sau altceva, astfel că nu raționa limpede. Cu toate acestea, expedie scrisoarea și așteptă răspuns înainte de a trimite banii.

Între timp accepta situația sa actuală alături de Carrie, bucurându-se de ea în măsura în care putea.

Către amiază ieși soarele, revărsând un potop de raze aurii prin ferestrele lor deschise. Vrăbiile ciripeau. Atmosfera era plină de veselie și de cântec. Hurstwood nu-și putea lua ochii de la Carrie. Părea să fie singura rază de soare în toate necazurile lui. Ah, de l-ar iubi pe deplin, de l-ar cuprinde în brațe în acea încântătoare stare de spirit în care o văzuse în micul parc din Chicago, cât ar fi de fericit! Ar fi o compensație, i-ar dovedi că nu pierde totul. Nu i-ar mai păsa de necazuri.

— Carrie, zise la un moment dat, ridicându-se de la locul lui și venind alături de ea, ai să rămâi cu mine de-aici înainte?

Ea îl privi ca și cum Hurstwood ar fi spus ceva ciudat și ridicol, dar răceala i se topi, copleșită de expresia feței lui. Era iubire acum, adevărată și puternică, iubire adâncită de greutate și griji. Nu se putea opri să nu surâdă.

— Îngăduiește-mi să fiu totul pentru tine, de aici înainte, zise el. Nu mă mai lăsa să mă frământ. Am să-ți fiu credincios. Vom merge la New York și vom găsi o locuință plăcută. Am să înjgheb iar vreo afacere și vom fi fericiți. Nu vrei să fii a mea?

Carrie îl asculta cu toată gravitatea. În sufletul ei nu era cine știe ce ardoare, dar împrejurările și apropierea acestui bărbat creau o aparență de afecțiune. Mai curând îl compătimea, o compătimire născută din ceea ce nu de mult fusese o mare admirație. O dragoste adevărată nu simțise niciodată pentru dânsul. Și-ar fi dat și ea seama de toate astea dacă ar fi fost în stare să-și analizeze sentimentele, dar ceea ce simțea acum, stârnită fiind de patima lui năvalnică, dărmă toate barierele dintre dânsii.

— Ai să rămâi cu mine, nu-i așa? o întrebă el.

— Da, răspunse ea, clătinând din cap.

El o strânse la piept, sărutându-i apăsat bazele și obraji.

— Dar trebuie să mă iei de nevastă.

— Am să fac astăzi formele.

— Cum?

— Sub alt nume. Îmi voi lua alt nume și voi începe o altă viață. De azi înainte sunt Murdock.

— Ah, nu-ți lua numele ăsta, zise Carrie.

— De ce?

— Nu-mi place.

— Bine, atunci ce nume să iau?

— Oricare vrei, numai ăsta nu.

Hurstwood chibzui puțin, continuând s-o înlănțuie cu brațele, apoi spuse:

— Cum ți se pare Wheeler?

— ăsta mai merge, zise Carrie.

— Atunci bine, Wheeler. Voi obține formele în după-amiaza asta.

Fură cununați de un preot baptist, primul care i se păru potrivit.

În cele din urmă firma din Chicago răspunse. Scrisoarea fusese dictată de domnul Moy. Era surprins că Hurstwood făcuse un una ca asta și-i părea foarte rău de cele întâmplate. Dacă banii erau înapoiăți, nu-și vor mai bate capul cu o urmărire în justiție, căci nu aveau nimic împotriva lui. Cât despre întoarcerea sau reprimirea lui în postul său de mai-nainte, nu se hotărâseră încă în ce fel ar putea fi privită. Se vor gândi la asta și-i vor scrie eventual mai târziu, după câțva timp, și așa mai departe.

În concluzie și în rezumat nu era nicio nădejde. Ei voiau înapoi banii, cu cea mai mică bătaie de cap posibilă. Hurstwood își citi sentința. Se hotărî să plătească 9500 dolari agentului pe care spuneau ei că-l vor trimite și să păstreze pentru nevoile sale 1300 de dolari. Telegrafic acordul său, se lămură cu reprezentantul care veni să-l vadă la hotel în aceeași zi, luă de la el o chitanță de plată și-i spuse lui Carrie să-și pregătească valiza. Era

cam deprimat când începu să facă toate astea, dar în cele din urmă își reveni. Se temea că ar mai putea fi arestat chiar și acum și dus înapoi, așa că încercă să facă toate formalitățile pe ascuns, ceea ce nu prea era posibil. Dădu instrucțiuni ca valiza lui Carrie să fie trimisă la gară, de unde o expedie cu expresul la New York. Nimeni nu părea să-l observe, totuși plecă noaptea. Era foarte agitat ca nu cumva la prima stație de după frontieră sau în gara New York să-l aștepte un reprezentant al justiției.

Neștiind nimic despre furtul și temerile lui, Carrie se bucură când intrară în acel oraș mare, a doua zi de dimineață. Colinele rotunde și verzi ce străjuiau albia largă, cu ape mari a Hudsonului îi captivau atenția cu frumusețea lor, pe când trenul urma linia fluviului. Auzise de fluviul Hudson, de marele oraș New York și acum le privea umplându-și sufletul cu priveliștea acestor minuni.

Pe când trenul cotea spre est la Spuytin Duyvil și urma malul răsăritean al râului Harlem, Hurstwood, agitat, îi atrase atenția că se găseau la marginea orașului. Din ceea ce știa despre Chicago, Carrie se aștepta la șiruri lungi de tramvaie, o rețea vastă de șine, și observă deosebirea. Priveliștea câtorva vapoare pe râul Harlem și a mai multora pe East River îi încălzi inima tânără. Era cel dintâi semn al oceanului.

Urmă o stradă obișnuită, cu case de cărămidă de câte cinci etaje și apoi trenul se cufundă în tunel.

— Gara Mare Centrală, strigă conductorul, când după câteva minute de întuneric și fum lumina zilei se ivi iar. Hurstwood se ridică și-și luă mica valiză de mână. Era încordat la culme. Alături de Carrie, așteptă la ușă, apoi coborî. Nu vedea pe nimeni apropiindu-se dar, în timp ce se îndrepta spre ieșirea ce ducea în stradă, arunca priviri furișe încoace și încolo. Era într-o asemenea stare de agitație încât uită cu totul de Carrie, care rămase în urmă, mirându-se cum putea fi atât de absorbit și preocupat de el însuși. Pe când trecea prin gara propriu-zisă, încordarea atinsese culmea, apoi începu să slăbească. Ajunse îndată pe trotuar și nimeni nu-l întâmpină, în afară de birjari. Răsufală adânc și se întoarse, amintindu-și de Carrie.

— Credeam că ai de gând să fugi și să mă lași, zise ea.

— Încercam să-mi amintesc ce tramvai ne duce la Gilsey, răspunse el.

Carrie aproape că nici nu-l mai auzi, atât era de absorbită de forfota străzii.

— Câți locuitori are New Yorkul?

— A, un milion și mai bine, zise Hurstwood. Privi împrejur și chemă o trăsură, dar în alt fel ca de obicei.

Pentru întâia oară după ani și ani, îi fulgeră prin minte gândul că trebuie să chibzuiască la aceste cheltuieli mărunte. Era neplăcut.

Hotărî că nu va pierde timpul trăind prin hoteluri, ci va închiria o locuință. Așadar, îi spuse asta și lui Carrie și ea fii de acord..

— Să căutăm azi, dacă vrei, răspunse.

Deodată Hurstwood își aminti de experiența din Montreal, în hoteluri mai importante desigur că va întâlni iar cunoscuți din Chicago. Se ridică și i se adresă birjarului:

— Du-mă la Belford, îi spuse, știind că acel hotel era mai puțin frecventat de cunoștințele lui. Apoi se așeză.

— Unde e cartierul de locuințe? întrebă Carrie, care nu bănuia că înaltele clădiri cu câte cinci etaje, așezate pe fiecare parte, adăposteau familii.

— Peste tot, zise Hurstwood, care cunoștea destul de bine orașul. La New York nu sunt curți cu iarbă în fața caselor. Toate acestea sunt locuințe.

— Da? Asta nu-mi place, spuse Carrie, care începea și ea să aibă unele păreri.

Capitolul 30

REGATUL MĂREȚIEI: VISUL PELERINULUI

Orice ar fi fost la Chicago un bărbat ca Hurstwood, firește că într-un ocean ca New Yorkul nu putea fi decât o neînsemnată picătură. La Chicago, a cărei populație se ridica la vreo 500 000, milionarii nu erau numeroși. Bogătașii încă nu deveniseră atât de izbitor de bogați încât în comparație cu ei orice venituri mijlocii să pară obscure. Atenția locuitorilor nu era atât de atrasă de celebritățile din domeniul dramatic, artistic, social și religios, încât să lase în umbră persoanele sus-puse. La Chicago, cele două căi de a te distinge erau politica și comerțul. La New York puteai alege din vreo cincizeci de căi și fiecare dintre ele fusese cu sârguință străbătută de sute de oameni, într-atât de numeroși erau cei faimoși. Marea era plină de balene. Un pește de rând nu putea decât să dispară printre ele, să rămână ascuns vederii. Cu alte cuvinte, Hurstwood nu însemna nimic.

Există un rezultat mai subtil al unei asemenea situații, care, deși nu e totdeauna luat în considerație, e cel ce iscă tragediile lumii. Cei mari creează o atmosferă demoralizantă asupra celor mărunți. Această atmosferă este lesne și degrabă simțită. Plimbă-te printre palatele mărețe, printre echipajele splendide și magazinele luxoase, restaurantele, localurile de tot felul; adulmecă florile, mătăsurile, vinurile; soarbe râsul care țâșnește din sufletul celui care trăiește în belșug, pe deplin mulțumit, privirile

care scânteiază ca lumina rășfrântă de sulii sfidătoare; învață ce-s surâsurile care rănesc ca niște săbii lucioase și felul de a fi al celor mari, născuți în situații privilegiate, și vei cunoaște atmosfera celor sus-puși și puternici. Nu e nevoie să dovedim că regatul măreției nu aparține unor asemenea oameni dar, atâta vreme cât lumea e atrasă de el și spre el tinde inima omului ca spre singurul tărâm demn de dorința sa, pe care trebuie să-l cucerească, acel tărâm, și nu altul va rămâne pentru inima aceea adevăratul ținut al măririi. Și câtă vreme așa va fi, atmosfera acelui ținut își va exercita rezultatele dezastruoase asupra sufletului omenesc. E ca un agent chimic. O zi petrecută în ținutul măririi, ca și o singură picătură de mărire, va înrâuri și va preface în altceva vederile, țelurile, năzuința sufletului, încât el va fi, din acea clipă, de atunci contaminat pe vecie. O zi de măreție este pentru sufletul neobișnuit cu așa ceva asemenea opiului pentru trupul încă fraged. Se naște un dor aprins care, nutrit, va da naștere de-a pururi la visuri și moarte. Vai! Visuri neîmplinite care rod, care ademenesc, vagi năluci ce cheamă și călăuzesc, cheamă și călăuzesc până ce moartea și pieirea le mistuie vederea și ne întoarce orbi în sânul naturii.

Un bărbat de vârstă și temperamentul lui Hurstwood nu este supus amăgirilor și dorințelor arzătoare ale tinereții, dar nu are nici tăria

nădejzii, care țâșnește ca o fântână în sufletul celui tânăr. O asemenea atmosferă nu putea trezi în el dorurile intense ale unui adolescent de optsprezece ani, dar în măsura în care ele erau stârnite, lipsa nădejzii devenea tot mai apăsătoare. N-avea cum să nu observe peste tot semnele belșugului și ale luxului. Mai fusese și înainte la New York și știa ce petreceri nebunești putea oferi acest oraș. Într-un sens, pentru el era un loc grozav de impunător, căci aici se aduna tot ce respecta mai mult pe lume – bogăție, rang, faimă. Majoritatea celebrităților cu care ciocnise un pahar în zilele în care era director veneau din acest loc egocentric și populat. Cele mai îmbietoare povești despre plăceri și abundență se refereau la locul și oamenii de aici. Știa că e adevărat, că fără să-și dea seama trecea la tot pasul prin imediata apropiere a marilor averi, știa că o sută sau cinci sute de mii de dolari nu-i dădeau nimănui privilegiul de a trăi mai mult decât confortabil într-un loc atât de bogat. Moda și luxul cereau sume mult mai mari, astfel că omul sărac nu pătrundea nicăieri. De toate acestea își dădea seama acum cu toată profunzimea, pe când înfrunta orașul, izolat de prieteni, spoliat nu numai de modesta lui avere, dar până și de numele său și silit să înceapă de la capăt lupta pentru o situație și o existență plăcută. Nu era bătrân, dar nici atât de nerod încât să nu știe că nu mai avea mult până acolo.

Această exhibiție de eleganță, rang și putere câștigase dintr-odată o semnificație deosebită. Era accentuată, prin contrast, cu starea sa apăsătoare.

Și era într-adevăr apăsătoare. Descoperi curând că pentru existența sa nu era suficient să fi scăpat de teama arestării. Odată înlăturată primejdia, nevoile ce vor urma începură să-l amărască. Gândul la meschina sumă de o mie trei sute și ceva de dolari, pe lângă grija chiriei, îmbrăcăminte, hrană și distracții pentru ani de aici înainte, n-avea darul să-i asigure liniștea sufletească unui om ca el, obișnuit să cheltuiască de cinci ori pe atâta în decurs de un an. Îl preocupă destul de intens această problemă chiar din primele zile ale sosirii New York și hotărî că trebuie să acționeze repede. În consecință, consultă anunțurile gazetelor de dimineață, pentru a vedea posibilitățile de a întreprinde ceva și în afară de asta, începu investigații pe cont propriu.

Totuși, nu porni la o asemenea întreprindere înainte de a se fi instalat. Se duse împreună cu Carrie să caute un apartament după cum conveniseră, și găsiră unul în Strada 78, aproape de bulevardul Amsterdam. Era o clădire cu cinci etaje, iar apartamentul lor se găsea la etajul al treilea. Cum pe vremea aceea strada mai avea încă locuri virane, puteai vedea, spre răsărit, culmile verzi ale copacilor din Central Park și

spre apus, apele largi ale Hudsonului, a căror scânteiere se zărea prin ferestre. Pentru șase odăi care dădeau una într-alta și o baie, trebuiră să plătească treizeci și cinci de dolari pe lună. Chirie medie și totuși exorbitantă pentru o locuință la acea vreme. Carrie îi atrase atenția asupra diferenței dintre dimensiunile camerelor de la New York și cele din Chicago.

— N-ai să găsești nimic mai bun, dragă, zise Hurstwood, decât dacă închiriezi o casă de modă veche, dar atunci nu vei avea confortul de aici.

Carrie alesese locuința fiindcă era nou-nouță și avea lemnăria de culoare deschisă. Era una din casele de construcție foarte recentă, înzestrate cu încălzire centrală, ceea ce constituia un mare avantaj. Plita de gătit a apartamentului, apa caldă și rece, ascensorul de serviciu, tuburile acustice, soneria pentru portar îi plăceau foarte mult. Pornirile ei de gospodină erau destul de numeroase pentru ca aceste lucruri să-i dea multă satisfacție.

Hurstwood aranjă cu o firmă de vânzări în rate să-i mobilizeze tot apartamentul, vărsând imediat cincizeci de dolari și angajându-se să dea zece dolari pe lună. Apoi comandă o mică placă de metal, cu numele de G. W. Wheeler, pe care o fixă pe cutia lui de scrisori în hol. Lui Carrie i se părea foarte ciudat să fie numită de portar doamna Wheeler, dar cu timpul se obișnuie cu acest nume și îl consideră al ei.

După ce aranjă aceste amănunte casnice, Hurstwood porni să verifice câteva dintre anunțurile urmărite de el în vederea achiziționării unei participări într-un bar central și prosper. După localul luxos pe care-l dirijase la Chicago nu înghițea cârciumile de rând ce le găsea prin anunțuri. Pierdu câteva zile cercetându-le și găsindu-le neplăcute. Dobândi totuși cunoștințe considerabile, stând de vorbă cu oameni, căci descoperi influența Tammany Hall-ului și valoarea bunelor relații cu poliția.

Își dădu seama că localurile cele mai rentabile și prospere nu erau acelea care făceau un comerț legal, ca localul de care se ocupa firma Fitzgerald Moy. Elegantele încăperi dosnice și cămăruțele separate pentru băut la etajul al doilea erau de obicei anexe ale unor localuri foarte rentabile. După deținătorii lor impunători, cu plastroanele cămășilor împodobite cu diamante mari și cu haine bine croite, înțelese că aici, ca și în alte părți, afacerile cu alcoolul aduceau același câștig îmbelșugat.

În cele din urmă găsi pe un individ care avea în strada Warren un local ce părea să ofere șansa unei investiții excelente. Era destul de atrăgător ca înfățișare și susceptibil de îmbunătățiri. Proprietarul pretindea că afacerea era excelentă și așa și părea.

— Avem de-a face cu lume bună, îi spuse lui Hurstwood. Negustori, agenți comerciali și liber-

profesioniști. O clasă de oameni bine îmbrăcați. Nici picior de vagabond. Nu-i primim.

Hurstwood ascultă cum zornăie banii ce intrau în casă și privi câțva timp cum mergea vânzarea.

— E de ajuns de rentabil pentru doi, ce credeți?

— Puteți să vă dați seama singur dacă vă pricepeți la comerțul cu băutură, răspunse proprietarul. Țsta-i unul din cele două localuri pe care le am. Celălalt este în centru, în strada Nassau. Nu mă pot ocupa singur de amândouă. Dacă aș găsi pe cineva care să fie cunoscător serios în acest domeniu n-aș avea nimic împotriva să împart cu el venitul localului ăstuia și să-l las pe dânsul să-l conducă.

— Eu am experiență suficientă, spuse Hurstwood, doritor să facă impresie bună, dar ferindu-se să se refere la Fitzgerald Moy.

— Foarte bine, puteți să veniți dacă vă place, domnule Wheeler, zise proprietarul.

Acesta nu oferea decât o participare de o treime din valoarea acțiunilor, a mărfii și a încasărilor, și aceasta în schimbul sumei de o mie de dolari și a abilității comerciale a celui ce ar fi dorit să între partaș. Proprietatea asupra localului nu era inclusă, deoarece patronul îl închinase de la proprietarul imobilului.

Propunerea era destul de serioasă, dar pentru Hurstwood se punea întrebarea dacă o a treia parte din venitul acestui local se putea urca la o

sută și cincizeci de dolari pe lună, sumă de care își închipuia că are nevoie pentru a face față cheltuielilor normale ale menajului și pentru a trăi confortabil. Totuși, nu era timpul să șovăie după ce dăduse de atâtea ori greș în strădaniile lui de a găsi ceea ce-și dorea. Părea că, pentru moment, o treime îi va asigura o sută pe lună. Printr-o conducere chibzuită și prin îmbunătățiri s-ar fi putut să ajungă să-i aducă mai mult. Prin urmare, își dădu acordul și înmână mia de dolari, pregătindu-se să înceapă munca a doua zi.

În primele momente era hotărât să fie foarte optimist. O încredința pe Carrie că făcuse, după cum credea el, un aranjament excelent. Cu timpul însă, avu ocazia să reflecteze. Constată că partenerul său era foarte dezagregabil. Adesea și mai rău, din pricina băuturii care îl făcea grosolan. Era ceva cu care Hurstwood nu fusese deloc obișnuit în afaceri. În plus, mersul treburilor era inegal. Nicio comparație cu clientela de care se bucurase la Chicago. Își dădu seama că îi va trebui vreme îndelungată ca să-și facă prieteni. Oamenii ăștia treceau în grabă, plecau în grabă și nu căutau plăcerile prieteniei. Nu era un loc de adunare sau de leneveală plăcută. Treceau zile și săptămâni întregi fără să se fi salutat cordial cu cineva, cum era obișnuit s-o facă zilnic la Chicago.

Apoi, lui Hurstwood îi lipseau clienții cu faimă, acei indivizi bine îmbrăcați din elită, care dau

farmec barurilor mijlocii și aduc vești din cercuri deosebite, închise oamenilor de rând. Nu văzu un asemenea om nici măcar într-o lună întreagă. Seara, pe când se mai găsea încă la slujbă, citea uneori în gazetele de după-masă întâmplările care priveau celebrități cunoscute, cu care adesea băuse câte un păhărel. Aceștia frecventau un bar ca Fitzgerald Moy la Chicago sau aici, în oraș, Hoffman House, departe de centrul comercial; știa că la el în local n-avea să-i vadă niciodată.

Și-apoi, afacerea nu era atât de rentabilă pe cât i se păruse. Deverul spori în oarecare măsură, dar Hurstwood își dădu seama că va fi nevoit să-și supravegheze cheltuielile gospodăriei, ceea ce era umilitor.

La început de tot era o încântare pentru el să vină seara târziu acasă și s-o găsească pe Carrie. Se aranja în așa fel încât să poată da fuga până acasă ca să ia masa cu ea, între șase și șapte, și apoi să rămână până la nouă dimineața, dar după ceva vreme farmecul noutății se mistui și el începu să simtă apăsarea îndatoririlor.

Abia trecuse o lună când Carrie îi spuse foarte firesc:

— Cred c-o să mă duc săptămâna asta în oraș să-mi cumpăr o rochie.

— Ce fel de rochie?

— A, ceva pentru stradă.

— Foarte bine, răspunse el zâmbind, deși în gând făcu observația că ar fi mai plăcut pentru finanțele lui dacă nu și-ar cumpăra rochia.

A doua zi nu discutară nimic despre asta, dar în dimineața următoare el o întrebă:

— Ai făcut ceva cu rochia ta?

— Încă nu, răspunse Carrie.

El tăcu câteva clipe, ca și cum s-ar fi gândit, apoi spuse:

— Ți-ar părea rău dacă ai mai aștepta câteva zile?

— Nu, răspunse Carrie, care nu înțelegea tâlcul vorbelor lui. Gândul că un om ca el ar putea fi strâmtorat bănește nu-i venise niciodată până acum. Dar de ce?

— Uite, am să-ți spun, zise Hurstwood. Investiția asta a mea îmi cere acum o groază de bani. Sper să-i obțin înapoi pe toți în curând, dar tocmai în momentul ăsta sunt cam la limită.

— O, răspunse Carrie, sigur, nici vorbă, dragă! De ce nu mi-ai spus mai înainte?

— Nu era nevoie, zise Hurstwood.

Cu toată încuviințarea ei, lui Carrie i se păru că Hurstwood vorbea cam în felul lui Drouet când pomenea de vreo tranzacție pe care se pregătea s-o facă. Fu un gând de-o clipă, dar totuși un început. Intervenise ceva nou în felul ei de a gândi în legătură cu Hurstwood.

Urmară din când în când și altele, mărunțișuri de același fel care, în ansamblu, echivalau în

cele din urmă cu adevărate dezvăluiri. Carrie nu era deloc proastă. Doi oameni nu pot trăi mult timp împreună fără să ajungă să se înțeleagă unul pe altul. Dificultățile ce apasă mintea unui om ies la iveală, fie că le mărturisește de bunăvoie, fie că nu. Supărările pătrund în atmosferă, astfel că întunecarea ce o aduc cu ele e grăitoare. Hurstwood se îmbrăca la fel de îngrijit ca de obicei, dar cu aceleași haine pe care le avusese în Canada. Carrie observă că nu se îngrijea să-și cumpere o garderobă cuprinzătoare, deși cea pe care o avea numai mare nu era. Mai observă că nu propunea multe distracții, nu vorbea nimic despre mâncare, părând preocupat exclusiv de banul lui. Nu mai era Hurstwood cel comod din Chicago, nu mai era generosul, bogatul Hurstwood pe care îl cunoscuse ea. Schimbarea era prea evidentă pentru a nu fi observată.

De la o vreme, începu să simtă că intervenise o schimbare și că el nu i se destăinuia. Era vădit că se ascundea de ea; se sfătuia doar cu sine însuși. În schimb, Carrie se vedea în situația să-l consulte pentru lucruri mărunte. E o stare neplăcută pentru o femeie. O dragoste mare poate s-o facă să pară rezonabilă, uneori întemeiată, dar niciodată mulțumitoare. Unde nu există o iubire mare se ajunge la o concluzie mai hotărâtă și mai puțin mulțumitoare.

Cât despre Hurstwood, el dădea o luptă grea împotriva dificultăților unor condiții schimbate. Era prea inteligent ca să nu înțeleagă ce greșeală grozavă săvârșise și, în consecință, considera că procedase bine venind înapoi. Totuși nu se putea împiedica să compare starea lui de acum cu cea dinainte, ceas cu ceas, zi cu zi.

Apoi, era obsedat de teama de a da ochi cu prieteni de odinioară, de când avusese o asemenea întâlnire curând după sosirea sa în oraș. Se afla pe Broadway când văzu apropiindu-se un cunoscut. Nu mai avură timp să simuleze că nu se cunosc. Schimbul de priviri fusese prea ascuțit, recunoașterea reciprocă prea vădită. Astfel încât prietenul, achizitor pentru una din firmele de angro, din Chicago, simți vrând-nevrând nevoia să se oprească.

— Ce mai faci? spuse, întinzându-i mâna cu un vădit amestec de simpatie și de lipsă de interes justificată.

— Foarte bine, răspunse Hurstwood, la fel de stingherit. Ce faci dumneata?

— Bine, bine. Am venit pentru niște cumpărături. Te-ai stabilit aici acum?

— Da, zise Hurstwood. Am un local în oraș, în strada Warren.

— Da, așa? zise prietenul. Îmi pare bine că știi. Am să trec și eu pe-acolo să te văd.

— Te rog, zise Hurstwood.

„Nici măcar nu mi-a cerut numărul, gândi Hurstwood, nici nu se gândește să vină.”

— La revedere, zise celălalt, zâmbind politicos și continuându-și drumul.

Își șterse fruntea care i se umezise și dori din toată inima să nu mai întâlnească niciun cunoscut.

Aceste lucruri îi influențau buna dispoziție, atâta câtă o avea. Singura lui speranță era că, din punct de vedere financiar, lucrurile vor lua o întorsătură favorabilă. O avea pe Carrie. Își plătea mobila. Își păstra poziția în societate. Cât despre Carrie, va trebui pentru moment să se mulțumească cu distracțiile ce i le putea oferi. Probabil că avea să fie în stare să păstreze aparențele vreme destul de îndelungată, fără să trebuiască să le înfrunte, iar mai târziu totul se va îndrepta. Greșea însă neținând seama de slăbiciunile firii omenești, de greutatea inerente unei căsnicii. Carrie era tânără și, ca și el, trecea adesea prin stări sufletești schimbătoare. În orice clipă sentimente total opuse se puteau ciocni, mai ales în timpul meselor. E ceea ce se întâmplă adesea chiar în familiile unde domnește cea mai desăvârșită armonie. E nevoie de multă dragoste pentru a putea da mai târziu uitării unele lucruri mărunte ce se spun cu asemenea prilejuri. Unde lipsește acea dragoste temeinică amândouă părțile pun totul la inimă și după o perioadă se trezesc cu o problemă.

Capitolul 31

O RĂSFĂȚATĂ A SORTII: BROADWAY ÎȘI ETALEAZĂ SPLENDORILE

Efectul orașului și a propriei sale situații asupra lui Hurstwood își găsea compensație la Carrie, care primea toate câte i le dăruia providența cu cea mai voioasă și firească bună dispoziție. New Yorkul, în ciuda primei ei dezaprobări, o interesă în curând în cea mai mare măsură. Ambianța lui plăcută, străzile mai însuflețite decât toate câte cunoscuse, nepăsarea caracteristică, firește că o impresionau. Niciodată nu văzuse un apartament cu camere atât de mici ca al ei și totuși curând îi cuceriră afecțiunea. Mobila cea nouă arăta cât se poate de bine; bufetul, pe care îl aranjase Hurstwood însuși, scânteia și strălucea. Mobila fiecărei odăi era potrivită și în așa-zisul salon, camera din față, fu așezat un pian, deoarece Carrie spusese că i-ar plăcea să învețe să cânte. Ținea o servitoare și progresa rapid în deprinderea treburilor gospodărești. Pentru întâia oară în viață simțea că are un rost și o situație în societate, așa cum o concepea ea. Gândurile ei erau destul de vioaie și nevinovate. Multă vreme o preocupară obiceiurile din casele

newyorkeze și se miră cum puteau trăi în aceeași clădire câte zece familii, oamenii rămânând străini și indiferenți. Se mai minuna de semnalele sutelor de vase din port, de chemările lungi și joase ale sirenelor de pe vapoare și de pe feriboturi în zilele cețoase. Simplul fapt că îi vorbeau despre mare le făcea minunate. Se uita mult la porțiunea din fluviul Hudson pe care o putea vedea prin ferestrele ei dinspre apus și la marele oraș care creștea, construindu-se în toate cele patru zări. Toate acestea îi dădeau mult de reflectat și fură de ajuns pentru a o face să petreacă mai bine ele un an fără să se plictisească.

Pe de altă parte, atenția ei era absorbită de Hurstwood, plin de afecțiune pentru dânsa. Oricât era de frământat n-o tulbura niciodată cu dificultățile sale. Avea aceeași ținută demnă a omului conștient de valoarea sa și o atitudine degajată și firească în noua sa condiție. Se bucura de înclinațiile și succesele repurtate de Carrie. În fiecare seară sosea cu punctualitate la cină; mica sufragerie avea o înfățișare cât se poate de îmbietoare. Pe de-o parte, faptul că era atât de mică accentua luxul încăperii. Arăta plină și bogat mobilată. Masa imaculat așternută era împodobită cu farfurii frumoase și luminată de un candelabru cu patru brațe, fiecare filtrându-și lumina printr-un abajur roșu. Carrie și fata din casă reușeau să pregătească împreună fripturi

gustoase și conservele întregiră câtva timp mesele. Carrie se deprindea în arta de a face prăjituri și truda ei fu curând răsplătită, când ajunse să pună pe masă o tavă cu produse proprii, fragede și gustoase.

Așa trecură a doua, a treia și a patra lună. Veni iarna și odată cu ea senzația că cel mai plăcut lucru era să stai în casă, astfel că nu se prea pomeni despre mersul la teatru. Hurstwood se străduia din răspuțeri să facă față tuturor cheltuielilor fără să arate în niciun fel ce credea despre ele. Spunea că-și investește câștigul în consolidarea negoțului care avea să ia amploare în viitor. Se mulțumea personal cu foarte puține lucruri de îmbrăcăminte și rareori sugera câte ceva pentru Carrie. Astfel trecu cea dintâi iarnă.

În al doilea an, afacerea pe care o conducea luă oarecare avânt. Scotea regulat cei 150 de dolari la care se așteptase. Din nefericire, Carrie ajunsese la anumite concluzii, iar el reușise să înnoade câteva cunoștințe.

Cu firea ei mai curând pasivă și receptivă decât activă, Carrie accepta situația. Starea ei părea destul de satisfăcătoare.

Din când în când obișnuiau să meargă împreună la câte un teatru, vara porneau uneori către plajele și locurile de odihnă din împrejurimi, dar nu înjghebară niciun fel de prietenii. E de la sine înțeles că Hurstwood, cu vremea, renunță la purtarea de odinioară față de

Carrie, pe când urmărea s-o impresioneze cu manierele sale alese și adoptă o atitudine de familiaritate firească. Nu se iscau neînțelegeri, nici aparente deosebiri de opinii între ei. De fapt Hurstwood ducea, fără bani și fără relații, o viață care nu putea stârni nici gelozie, nici comentarii. Carrie avea o atitudine destul de înțelegătoare față de strădaniile lui și nu făcea caz că e lipsită de distracții, în comparație cu cele pe care le avusese la Chicago. New Yorkul în ansamblu și casa pe care o aveau păreau deocamdată să-i ajungă.

Dar când întreprinderea lui Hurstwood luă amploare și începu, după cum am spus, să înnoade cunoștințe, începu de asemenea să-și cumpere ceva mai multe haine. Își spunea că viața casnică îi era, firește, prețioasă, dar socotea potrivit ca din când în când să poată lipsi de la masă. Prima oară când făcu asta îi trimise un bilet soției, spunându-i că va fi reținut. Carrie mănca singură dorind să nu se mai repete această întâmplare. A doua oară trimise de asemenea vorbă, dar în ultimul moment. A treia oară uită cu desăvârșire și se explică mai târziu. Aceste incidente avură loc la intervale de luni de zile.

— Unde ai fost, George? întrebă Carrie, când Hurstwood lipsi prima oară.

— N-am putut să plec de la birou, răspunse el pe un ton blând. Niște conturi pe care a trebuit să le descurc.

— Îmi pare rău că n-ai putut să vii acasă, spuse ea binevoitoare. Aranjasem să servesc o masă strașnică.

A doua oară se scuză cam la fel, dar a treia oară reacția sufletească a tinerei femei se schimbă oarecum.

— N-am putut să vin acasă, spuse el, când se întoarse seara, mai târziu ca de obicei; am fost atât de ocupat!

— Nu puteai să-mi trimiți vorbă? întrebă Carrie.

— Am avut intenția, răspunse el, dar am uitat și când mi-am adus aminte era cam târziu.

— Și ce masă bună aveam! zise Carrie.

La toate acestea se mai adăuga faptul că, din observațiile sale asupra lui Carrie, Hurstwood începuse să-și închipuie că are parte de tipul femeii prin excelență casnică. După un an, credea cu adevărat că ea își găsisse satisfacția și rostul de căpetenie în viață în îndeletnicirile gospodărești. Cu toate că o privise jucând teatru la Chicago, cu toate că în ultimul an n-o văzuse decât limitată la legăturile ei cu gospodăria și cu el însuși, în condițiile create de dânsul, și că tânăra femeie nu înjghebase în acest timp nicio prietenie sau tovărășie, Hurstwood trase această ciudată concluzie. Odată cu concluzia respectivă

În sufletul lui se născu satisfacția de a avea o soție care era mulțumită astfel și simțământul acesta ducea la un rezultat firesc. Adică în vreme ce-și închipuia că o vede mulțumită nu se simțea îmboldit să-i dea decât ceea ce credea el că poate contribui la acest soi de mulțumire. Îi oferise mobila, aranjamentul frumos al casei, hrana și îmbrăcămintea de care avea nevoie. Gândul de a o distra, de a o scoate în strălucirea și bogăția vieții îi trecea din ce în ce mai rar prin minte.. El se simțea atras către lumea din afară, dar nu presupunea că soția sa ar ține să-l însoțească. O dată se duse la teatru singur. Într-o altă seară luă parte la o partidă de pocher cu câțiva dintre noii săi prieteni. Cum începuseră să-i crească iar penele, de când câștiga ceva mai mult, îi venea să zburde. Toate astea însă într-un fel mult mai puțin impunător decât la Chicago. Evita locurile de petrecere unde i-ar fi putut întâlni pe cei care îl cunoscuseră.

Carrie începu să intuiască totul, pe felurite căi. Nu era tipul de femeie care să fie serios tulburată de purtările lui. Cum nu-l iubea prea mult, nu o încerca acea gelozie care să-i fi răscolit sufletul. De fapt, nu era deloc geloasă. Hurstwood se felicita de firea ei placidă, când de fapt s-ar fi convenit să dea atenție acestui fapt. Dacă el nu se întorcea acasă, lui Carrie nu i se părea aceasta un lucru îngrijorător. Își închipuia cu îngăduință că e atras de obișnuitele plăceri

ale bărbaților, să stea de vorbă cu oameni, să se oprească în diferite locuri, să se sfătuiască cu prieteni. Era absolut de acord ca el să petreacă astfel, dar nu-i plăcea să fie neglijată. Starea ei părea totuși, deocamdată, destul de acceptabilă. Tot ceea ce observa era că Hurstwood se schimbase întrucâtva.

La un moment dat, în cursul celui de al doilea an de când locuiau în strada 78, apartamentul din fața holului lor se liberă și în el se mută o tânără femeie foarte frumușică, împreună cu soțul ei; mai târziu Carrie se împrieteni cu ei. Prietenia se născu grație felului în care erau aranjate apartamentele, care se întâlneau într-un loc comun, și anume la ascensorul de serviciu. Acea instalație utilă, prin care se trimiteau sus, de la subsol, combustibil, alimente și altele și se expedia jos gunoiul și resturile din gospodărie, era folosit de ambii locatari ai unui palier; din fiecare apartament o mică ușă se deschidea către el.

Dacă locatarii ambelor apartamente răspundeau în același timp la semnalul intendentului, se întâlneau față în față când deschideau ușile către ascensorul de serviciu.

Într-o dimineață, când Carrie se duse să-și ia ziarul, noua vecină de vizavi, o brunetă frumușică de vreo douăzeci și trei de ani, se afla și ea acolo, în același scop. Era în cămașă de noapte și capot, cu părul foarte ciufulit, dar arăta

atât de proaspătă și părea atât de simpatică încât Carrie prinse numaidecât drag de ea. Noua locatară nu făcu altceva decât să surâdă rușinată, dar fu de ajuns. Carrie simți că i-ar plăcea s-o cunoască și un sentiment asemănător se trezi în sufletul celeilalte, care privea cu admirație fața inocentă a vecinei sale.

— Doamna care s-a mutat alături e foarte drăguță, îi spuse Carrie lui Hurstwood în timpul micului dejun.

— Cine sunt? Întrebă el.

— Nu știu, zise Carrie. Numele de lângă sonerie e Vance. E cineva acolo care cântă foarte frumos la pian. Cred că ea trebuie să fie.

— De! Nu știi niciodată cu ce fel de oameni stai alături în orașul ăsta, nu? spuse Hurstwood, exprimând obișnuita opinie newyorkeză despre vecini.

— Când te gândești, zise Carrie, stau în casa asta de mai bine de un an, laolaltă cu alte nouă familii și nu cunosc pe absolut nimeni. Oamenii ăștia de-alături locuiesc aici de peste o lună și până azi-dimineață nu i-am văzut pe niciunul dintre ei.

— Poate că e mai bine, spuse Hurstwood. Nu știi niciodată cu cine poți să te încurci. Unii dintre oamenii ăștia sunt de soi destul de prost.

— Îmi închipui, răspunse Carrie împăciuitor.

Convorbirea se îndreptă pe alt făgaș și Carrie nu se mai gândi la vecini până ce o zi, două mai

târziu, ieșind să-și facă târguielile, se întâlni cu doamna Vance care venea acasă. Aceasta o recunoscuse și dădu din cap, iar Carrie răspunse cu un zâmbet, ceea ce deschise calea apropierei. Dacă nu s-ar fi recunoscut cu prilejul mai sus-amintit, nu s-ar fi legat relațiile de mai târziu.

Carrie nu mai dădu cu ochii de doamna Vance timp de câteva săptămâni, dar prin pereții subțiri care despărteau camerele din față ale celor două apartamente o auzea cântând la pian și îi plăcea alegerea veselă a bucăților și execuția strălucitoare. Era o executantă mediocră, dar varietatea în interpretare pe care o stăpânea doamna Vance atingea, pentru Carrie, limita marii arte. Tot ce văzuse și auzise până acum despre acei oameni, frânturi și nuanțe doar, arăta că erau destul de subțiri și că se bucurau de o situație bună. Carrie era gata să lege cu ei o prietenie mai apropiată.

Într-o zi se auzi sunând și servitoarea, care se afla în bucătărie, apăsă pe butonul ce deschidea electric ușa principală a intrării comune de la parter. Carrie aștepta la ușa apartamentului ei de la etajul trei ca să vadă cine ar putea s-o caute, când apărură doamna Vance.

— I Sper că mă veți scuza, spuse ea. Am ieșit adineauri și am uitat să iau cu mine cheia de la intrarea de jos, așa că m-am gândit să sun la dumneavoastră.

Era un procedeu pe care-l obișnuiau și ceilalți locatari ai blocului de câte ori se întâmpla să-și uite cheile de la intrarea principală, dar ei nu se mai scuzau.

— Sigur, spuse Carrie. Foarte bine ați făcut. Și mie mi se întâmplă uneori.

— Ce vreme minunată, nu-i așa? spuse doamna Vance, oprindu-se o clipă.

Astfel, după alte câteva preliminarii, relațiile dintre ele începură sub bune auspicii și Carrie găsi în tânăra doamnă Vance o tovarășă plăcută.

Se vizitară reciproc în mai multe rânduri. Amândouă apartamentele erau arătoase, deși cel al soților Vance tindea ceva mai mult către lux.

— Aș vrea să veniți la noi astă-seară să vi-l prezint pe soțul meu, zise doamna Vance, nu mult după ce se produsese apropierea dintre ele. Vrea să vă cunoască. Jucați cărți, nu-i așa?

— Puțin, zise Carrie.

— Bine, o să jucăm o partidă. Dacă vine soțul dumneavoastră aduceți-l și pe dânsul.

— Nu vine la masă astă-seară, zise Carrie.

— Bine atunci, îl vom chema când va veni.

Carrie primi invitația și în acea seară îl cunoscă pe grăsunul Vance, un bărbat cu câțiva ani mai tânăr decât Hurstwood și care își datora situația aparent favorabilă a căsniciei în mult mai mare măsură banilor decât unei înfățișări agreabile. Carrie îi făcu, de la prima vedere, o

impresie bună. Vance părea a fi un om prietenos și vesel; o învăță un joc nou de cărți și îi vorbi despre New York și distracțiile ce le oferea. Soția lui cântă ceva la pian și în cele din urmă veni și Hurstwood.

— Mă bucur foarte mult că vă cunosc, îi spuse el doamnei Vance, când fu prezentat de Carrie, dând iar la iveală farmecul cu care o captivase odinioară.

— Ați crezut că soția dumneavoastră v-a abandonat? îl întrebă domnul Vance ca introducere, întinzându-i mâna.

— Nu știam dacă n-a găsit cumva un soț mai bun, răspunse Hurstwood.

Apoi își îndreptă atenția către doamna Vance și Carrie văzu pe neașteptate ceea ce, subconștient, îi scăpase la el, anume dibăcia și atenția măgulitoare de care era în stare să dea dovadă. Mai văzu că nu era bine îmbrăcată, nici pe departe atât de bine îmbrăcată ca doamna Vance. Acestea nu mai erau păreri vagi. Acum situația ei i se înfățișa limpede. Simțea că pentru ea viața se oprise și asta era o pricină de mâhnire; îi reveni vechea și stăruitoarea melancolie. Carrie era plină de dorințe și începu să audă șoapte lăuntrice despre posibilitățile ei.

Această trezire nu avu niciun fel de rezultate imediate, căci tânăra femeie avea puțin spirit de inițiativă; dar, cu toate acestea, părea totdeauna gata să se lase în voia unui nou curent care o

putea duce cu ușurință mai departe. Hurstwood nu băgă de seamă contrastele fățișe pe care le observase Carrie, nici măcar nu descoperi umbrele de melancolie statornicite în ochii ei. Lucrul cel mai rău era că începuse să se simtă singură acasă și căuta tovărășia doamnei Vance, care o îndrăgise grozav.

— Hai să mergem după-masă la teatru, spuse doamna Vance într-o dimineață intrând în apartamentul vecinei sale, înfășurată într-un elegant capot trandafiriu pe care îl pusese pe ea când se sculase.

Hurstwood și Vance plecaseră fiecare la treburile lor cu o oră mai înainte.

— Foarte bine, răspunse Carrie, remarcând înfățișarea de femeie răsfățată a doamnei Vance. Arăta ca și cum ar fi fost înconjurată cu o dragoste caldă și i s-ar fi împlinit orice dorință. Ce să vedem?

— Ah, mi-ar plăcea să-l văd pe Nat Goodwin, zise doamna Vance. După mine e într-adevăr cel mai grozav actor. Ziarele spun că joacă acum într-o piesă foarte bună.

— La ce oră ar trebui să plecăm de acasă? întrebă Carrie.

— Hai să plecăm devreme și să mergem pe jos, pe Broadway, după Strada 34, propuse doamna Vance. E o plimbare atât de interesantă! Piesa se joacă la Madison Square.

— Merg cu plăcere, zise Carrie. Cât au să coste locurile?

— Nu mai mult de un dolar, o informă doamna Vance.

Plecă, și la ora unu reapăru impresionant de elegantă, într-o rochie de oraș din material albastru-închis, cu o pălăriuță nostimă, asortată. Carrie era și ea destul de fermecătoare, așa cum se aranjase, dar i se părea că femeia de lângă ea o dezavantajează supărător, prin contrast. Poseda atâtea nimicuri gingașe și drăguțe pe care Carrie nu le avea! Mici bijuterii de aur, o geantă elegantă din piele verde, cu inițialele ei, un fular delicat cu un desen foarte decorativ și așa mai departe. Carrie simțea că i-ar trebui îmbrăcăminte mai multă și mai bună pentru a se putea compara cu doamna Vance și că oricine le-ar privi pe amândouă ar prefera-o pe aceasta din urmă doar pentru eleganța ei. Era o senzație penibilă, deși justificată, căci Carrie dobândise între timp o înfățișare la fel de plăcută și farmecul ei sporise într-atât încât era acum un exemplar extrem de atrăgător al tipului ei de frumusețe. Exista într-adevăr o oarecare deosebire în îmbrăcăminte a celor două femei, a lui Carrie fiind mai purtată și de o calitate mai puțin bună, dar această deosebire nu se prea observa. Ea spori însă nemulțumirea lui Carrie față de situația în care se afla.

Promenada de pe Broadway era atunci, ca și acum, unul din aspectele remarcabile ale orașului. Acolo se adunau, înainte și după matineuri, nu numai toate femeile frumoase cărora le plăcea o exhibiție spectaculoasă, ci și bărbații cărora le plăcea să le privească și să le admire. Era un foarte impunător alai de fețe drăguțe și de veșminte elegante. Femeile apăreau acolo cu pălăriile lor cele mai scumpe, încălțate și înmănușate cu eleganță și se plimbau astfel, braț la braț, către magazinele și teatrele luxoase care se înșirau între Străzile 40 și 34. Bărbații se afixau de asemenea îmbrăcați după ultima modă, pe cât își puteau îngădui. Un croitor și-ar fi putut procura aici sugestii pentru croiala veșmintelor, un cizmar pentru formele calapoadelor și culorile nimerite, un pălărier – idei pentru pălării. Era cât se poate de adevărat că dacă un amator de haine frumoase își făcea un costum nou, sigur avea să și-l scoată în lume pe Broadway. Atât de adevărat și de la sine înțeles era acest fapt, încât câțiva ani mai târziu apărură un cântec foarte popular care înfățișa trăsătura aceasta, dar și altele, vorbind despre parada de pe Broadway în după-amiezile de primăvară. Cântecul se chema *Ce drept are el să se plimbe pe Broadway?* Și s-a bucurat de o mare vogă prin cabaretele orașului.

De când locuia la New York, Carrie nu auzise niciodată despre această paradă a eleganței; nici

nu trecuse vreodată pe Broadway la orele când aceasta avea loc; pe de altă parte, doamnei Vance îi era bine cunoscut acest spectacol, la care participa adesea, ducându-se anume ca să vadă și să fie văzută, să impresioneze cu frumusețea ei și să preîntâmpine orice primejdie de a rămâne în urmă cu tendințele modei, confruntându-se cu frumoasele și elegantele metropolei.

Carrie pășea foarte firesc înainte, după ce coborâseră din tramvai în dreptul străzii 34, dar privirile îi fură curând atrase de roiul mulțimii încântătoare care trecea pe lângă dânselle sau înainta odată cu ele. Băgă deodată de seamă că înfățișarea doamnei Vance devenise parcă mai rigidă sub privirile bărbaților chipeși și ale doamnelor elegant îmbrăcate, ale căror ocheade nu erau înfrânate de niciun fel de reguli de bună-cuviință. Se țintuiau îndelung cu privirile unii pe alții, de parcă așa se cădea și era firesc. Carrie văzu că și pe ea o fixau și o măsurau aceleași priviri. Bărbații, cu redingotele impecabile, jobene și bastoane cu mânere de argint treceau atât de aproape, încât te atingeau cu coatele și ochii lor stăruitori întâlneau prea adesea priviri conștiente de puterea farmecului lor. Doamnele foșneau pe lângă vitrine, în rochii țepene de postav, împrăștiind în urmă-le surâsuri afectate și parfum. Carrie deslușea printre ele ici-colo abia o fărâmbă de decență, lângă strivitoarea

prezență a viciului. Fețele fardate și pudrate, buzele înroșite, părul parfumat, privirile aruncate de ochi mari, umezi și languroși erau destul de comune pe aici. Tresări deodată, trezită la realitate de faptul că se află ea însăși în alaiul compact al modei, evoluând într-un spațiu al exhibiției, și încă ce spațiu! Vitrine și bijuterii scânteiau de-a lungul drumului, la tot pasul. Florării, blănării, magazine cu stofe și mătăsuri, saloane de croitorie se țineau lanț. Strada era plină de echipaje. Portari impunători, în tunici imense, cu centuri și cu nasturi de alamă lucitoare stăteau în fața prăvăliilor de mărfuri luxoase. Vizitii cu cizme galbene din piele de vițel, cu pantaloni albi colanți și cu redingote albastre așteptau smeriți stăpânele echipajelor care târguiau înăuntru. Toată strada era încărcată de aroma bogăției și opulenței sfidătoare și Carrie simți că ea era străină de toate acestea. Pentru nimic în lume nu putea să adopte ținuta, eleganța doamnei Vance care, în frumusețea ei, pășea netulburată, plină de siguranță. Multora trebuia să le bată la ochi, își închipuia Carrie, că, dintre cele două, era cea mai puțin cochet îmbrăcată. Asta o rănea până în adâncul sufletului și se hotărî să nu vină niciodată în aceste locuri până nu va avea o înfățișare mai adecvată. Totodată, jinduia după senzația delicioasă de a se plimba aici, ca o

egală, sub privirile mulțimii elegante. Ah, ce fericită va fi atunci!

Capitolul 32

OSPĂȚUL LUI BALTAZAR: UN PROROC CARE TREBUIE TĂLMĂCIT

Sentimentele pe care le trezi în sufletul lui Carrie această plimbare o aduseră într-o stare extrem de receptivă pentru patosul de care era străbătută piesa. Actorul pe care veniseră să-i vadă își dobândise popularitate prezentând un tip dulceag de comedie în care durerea contrasta cu umorul și-l scotea în evidență. După cum știm bine, teatrul era o mare atracție pentru Carrie. Ea nu uitase niciodată unica ei realizare actricească din Chicago. Îi stăruise în amintire și îi umpluse gândurile timp de mai multe luni după-amiezi, în care doar balansoarul și ultimul roman apărut îi îndulceau singurătatea.

Niciodată nu putea asista la o piesă fără să nu-i revină viu în conștiință propriile ei calități. Unele scene îi trezeau dorul de a le juca și ea, de a exprima sentimentele pe care le-ar avea dacă ar întruchipa caracterul înfățișat. Aproape totdeauna ducea cu ea, vii, închipuirile ce i se treziseră, și a doua zi, în singurătate, medita îndelung asupra lor. Trăia la fel de mult în aceste

închipuiri ca în realitățile care alcătuiau viața ei cotidiană.

Dar nu se întâmpla des să vină la spectacol, cu sufletul răvășit de evenimente trăite. În ziua aceea un cântec de dor prinsese să murmure în inima ei, trezit de eleganța, voioșia, frumusețea pe care le văzuse. O, Doamne, femeile care trecuseră pe lângă ea, aceste multe sute de femei, cine erau ele? De unde aveau veșmintele bogate, elegante, nasturii uimitor colorați, bijuteriile de argint și de aur? În ce case trăiau aceste ființe încântătoare? Printre ce splendori de mobilier sculptat, de pereți bogat împodobiți, de tapiserii complicate își purtau pașii? Unde le erau bogatele apartamente, încărcate cu tot ce puteau oferi banii? În ce grajduri tropăiau din copite acei cai îngrijiți și focoși și se odihneau acele cupee fastuoase? Pe unde leneveau lacheii bogat înveșmântați?

O, Doamne, ce palate, ce lumini, ce parfumuri, ce budoare, ce mese încărcate trebuie să fie acelea! New Yorkul desigur că e plin cu asemenea locuri, altfel n-ar exista acele frumoase, insolente, disprețuitoare figuri. Erau undeva un fel de sere care le adăposteau. O rodea să știe că nu face parte dintre ele, că, vai, visase un vis ce nu se împlinise. Se mira de propria-i singurătate în acești ultimi doi ani, de nepăsarea ei față de faptul că nu realizase niciodată ceea ce sperase.

Piesa prezenta unul dintre acele mișmașuri de salon, în care cucoane și domni fermecători, încărcați cu îmbrăcăminte frumoasă îndură chinurile iubirii și ale geloziei într-un cadru aurit. Cuvintele de spirit rostite aici au totdeauna darul să vrăjească pe cei care toată viața lor au jinduit după un asemenea cadru și n-au avut niciodată parte de el. Au farmecul de a arăta suferința în împrejurări ideale. Cine nu s-ar amări într-un fotoliu poleit cu aur? Cine n-ar suferi printre tapiserii parfumate, mobilă cu perne moi și servitori în livrea? Durerea sufletească în astfel de condiții devine ceva ademenitor. Carrie jindua să aibă parte de asemenea durere. Oricare erau să-i fie suferințele dorea să le îndure într-o lume ca aceasta sau, dacă nu era cu puțință în realitate, cel puțin să le simuleze într-un asemenea decor fermecat, pe scenă. Atât îi era de aprinsă imaginația de ceea ce văzuse, încât piesa îi părea acum ceva extraordinar de frumos. Se pierdu curând în lumea ce o înfățișa, cu dorința de a nu se reîntoarce niciodată. Între acte, cercetă cu nesaț puzderia strălucitoare a spectatorilor de matinee așezați în fotolii și loji și își făcu o idee nouă despre posibilitățile New Yorkului. Era sigură că nu-i cunoștea încă în întregime, că orașul acesta era un vârtej de plăceri și încântare.

Când ieși, același Broadway îi dădu o lecție și mai pregnantă. Scena la care asistase coborând

strada, la venire, ajunsese acum la apogeu. O asemenea îngrămădire de lux și vanitate nu mai văzuse niciodată. Îi întări definitiv convingerile cu privire la situația ei. Ea nu trăise, nu putea afirma că ar fi trăit, până ce parte din lucrurile acestea nu vor fi intrat și în viața ei. Femeilor le curgeau banii printre degete aici; își putea da seama de asta ori de câte ori trecea pe lângă un magazin de lux. Flori, dulciuri, bijuterii, iată ce le interesa în primul rând pe doamnele elegante. Dar ea?! Ei abia dacă îi ajungeau banii de buzunar ca să se bucure de câteva ori pe lună de o escapadă în felul celei de acum.

În seara aceea, micul apartament cochet părea foarte comun. Nu era ceea ce le e dat altora să aibă. Carrie o privea cu indiferență pe slujnică în timp ce aceasta pregătea masa. În mintea ei se desfășurau scene din piesă, își amintea îndeosebi de o actriță frumoasă, iubita care fusese curtată și cucerită. Farmecul acelei femei îi cucerise inima. Îmbrăcămintea actriței era inspirată de tot ce putea sugera arta, suferințele ei fuseseră atât de reale! Durerea căreia îi dăduse trup și glas, Carrie o simțea până în adâncul sufletului. Jucase așa cum era sigură că ar putea juca și ea. În unele locuri, ar fi jucat chiar mai bine. Își repeta deci acele părți. Ah, de-ar putea să aibă un asemenea rol, cât de plină de sens i-ar fi viața! Și ea știe să joace așa încât să subjuge.

Când sosi Hurstwood, Carrie era melancolică. Ședea în balansoar, legănându-se și gândindu-se; n-avea chef să-și vadă sfâșiate fermecătoarele închipuiri, astfel că vorbi doar puțin sau deloc.

— Ce e cu tine, Carrie? spuse Hurstwood după ceva timp, observând aerul ei liniștit, aproape trist.

— Nimic, răspunse Carrie, nu sunt în apele mele astă-seară.

— Ești bolnavă cumva? întrebă el apropiindu-se de ea.

— A, nu, zise Carrie, aproape iritată, sunt cam indispusă, atâta tot.

— Păcat, spuse Hurstwood, depărtându-se și netezindu-și vesta care se încrețise când se aplecase ușor asupra ei. Tocmai mă gândeam să mergem astă-seară la un spectacol.

— Nu vreau, zise Carrie plictisită de această întrerupere a frumoaselor ei viziuni, pe care și le și vedea alungate. Am fost azi după-masă la matineu.

— A, da? zise Hurstwood. Și ce-ai văzut?

— O mină de aur.

— Cum e?

— Destul de bună.

— Și n-ai avea chef să mai mergi undeva deseară?

— Nu cred.

Totuși, trezită din melancolie și chemată la masă își schimbă părerea. Puțină mâncare în stomac face minuni. Acceptă să meargă și cu acest prilej își regăsi pentru câtva timp buna dispoziție. Dar lovitura cea mare, de trezire, fusese dată. De aici înainte, oricât de des și-ar fi revenit din aceste stări de nemulțumire, ele se întorceau, iarăși și iarăși. Timpul și repetiția fac minuni! Picătura de apă și piatra cea dură pe care o roade până la urmă atât de temeinic!

Nu mult după ce fusese la matineul acela, poate la o lună, doamna Vance o invită pe Carrie să meargă seara la teatru în tovărășia lor. O auzise spunând că Hurstwood nu va veni la cină.

— De ce nu vii cu noi? Nu mai pregăti masa numai pentru dumneata. Noi mâncăm în oraș la Sherry și de acolo mergem la teatrul Lyceum. Hai cu noi.

— Bine, merg, răspunse Carrie.

Începu să se îmbrace de la trei, pentru a pleca la cinci și jumătate către faimosul restaurant care pe atunci rivaliza cu Delmonico, cel puțin așa considerau cei din lumea bună. În îmbrăcămintea ei se vădea acum înrăurirea cochetei doamna Vance. Aceasta îi atrăsese mereu atenția asupra anumitor noutăți, în tot ce ține de găteala unei femei.

„Trebuie să-ți cumperi o pălărie așa și așa?” sau „Ai văzut mânușile cele noi cu nasturi din

perle ovale?” Iată doar două fraze din repertoriul bogat al doamnei Vance.

— Când îți mai iei o pereche de botine, draga mea, mai zicea doamna Vance, alege-le cu nasturi, talpă groasă și căpute de lac. Se poartă teribil în toamna asta.

— O să-mi iau negreșit, spunea Carrie.

— Vai, dragă, ai văzut șemizetele cele noi la Altman? Are niște modele, să le mănânci nu alta! Am văzut una care m-am gândit că ți-ar veni grozav de bine dumitale. Cum am văzut-o am spus asta.

Carrie asculta cu destul de mult interes aceste informații, oferite cu mai multă prietenie decât cea obișnuită între femeile frumoase. Doamnei Vance îi era atât de agreabil caracterul prietenos al vecinei sale încât îi făcea cu adevărat plăcere să-i sugereze ultimele noutăți.

— De ce nu-ți iei o jupă din acelea drăguțe, din serj, care se vând acum la Lord Taylor? îi spuse într-o zi. Sunt cloș, ăsta-i fasonul care se va purta de azi înainte. Ți-ar sta atât de bine una albastru-închis!

Carrie o asculta cu multă atenție. Aceste lucruri nu le discuta niciodată cu Hurstwood. Totuși, începu să-i sugereze uneori că ar dori câte ceva, iar Hurstwood consimțea, fără să-și exprime vreo părere. El observă noua pornire a lui Carrie și, în cele din urmă, tot auzind-o vorbind despre doamna Vance și viața ei atât de

plăcută, bănuie de unde venea schimbarea. Nu cuteza să facă nici cea mai mică obiecție deocamdată, însă simțea că cerințele lui Carrie sporesc. Asta nu prea îi era pe plac, dar cum ținea la ea, în felul lui, acceptă situația. Era totuși ceva, în amănuntele acelor pertractări, care o făceau pe Carrie să simtă că cererile ei nu-l încântau. Nu era entuziasmat de cumpărăturile ei. Aceasta o făcu să creadă că începe să-i fie indiferentă și astfel în inima ei se mai ivi un ghimpe.

Totuși, unul din rezultatul sugestiilor doamnei Vance, fii că, de astă dată, Carrie era destul de mulțumită de felul în care era îmbrăcată. Își pusese, ce-i drept, tot ce avea mai bun, dar o mângâia gândul că, dacă trebuia să se limiteze la o singură toaletă mai bună, aceea era cel puțin cochetă și-i venea bine. Arăta ca o femeie foarte îngrijită de douăzeci și unu de ani, iar complimentele doamnei Vance îi aprinseră bujori în obraji plinuți și o strălucire deosebită în ochii mari. Amenința să plouă și domnul Vance, la sugestia soției sale, comandase o trăsură.

— Soțul dumitale nu vine? întrebă domnul Vance, când o întâlni pe Carrie în salonaș.

— Nu; mi-a spus că nu vine la masă.

— Ar fi bine să-i lași un bilet, unde ne poate găsi. Poate va veni mai târziu.

— Așa o să fac, zise Carrie, care nu se gândise la asta.

— Spune-i că vom fi la Sherry până la opt. Cred că știe unde e.

Carrie trecu holul, foșnind din jupoane și mâzgăli la repezeală un bilet, cu mânușile în mâini. Când se întoarse, în apartamentul soților Vance se afla un nou-venit.

— Doamna Wheeler, dă-mi voie să-ți prezint pe vărul meu, domnul Ames, spuse doamna Vance. Merge și el cu noi, nu-i așa, Bob?

— Îmi pare bine să vă cunosc, spuse Ames, înclinându-se politicos înaintea tinerei doamne.

Ea cuprinse dintr-o privire o siluetă înaltă și voinică. Mai băgă de seamă că era proaspăt ras, îngrijit și simpatic și foarte tânăr. Asta era tot ce văzuse.

— Domnul Ames abia a venit la New York, pentru câteva zile, și ne dăm osteneală să-l plimbăm nițel.

— Da, într-adevăr, spuse Carrie, privindu-l încă o dată pe noul-venit.

— Da; abia am sosit de la Indianapolis pentru aproximativ o săptămână, zise tânărul Ames, luând loc pe marginea unui scaun, în așteptarea doamnei Vance, care se ocupa de ultimele amănunte ale toaletei ei.

— Bănuiesc că găsiți New Yorkul foarte interesant, spuse Carrie riscând o frază oarecare, pentru a evita o eventuală tăcere prelungită.

— E prea mare ca să-l cunoști într-o săptămână, răspunse Ames pe un ton plăcut.

Tânărul ăsta era neobișnuit de simpatic și nu se arăta câtuși de puțin afectat. Carrie avea senzația că domnul Ames era încă pe cale să-și învingă ultimele urme ale unei sfieli tinerești. Nu prea părea iscusit în conversație, dar avea meritul de a fi bine îmbrăcat și foarte deschis în păreri. Carrie simți că nu-i va fi greu să discute cu el.

— Ei, sper că suntem gata acum. Cupeul ne așteaptă.

— Haideți, copii, zise doamna Vance, în timp ce intra zâmbind. Bob, tu trebuie să ai grijă de doamna Wheeler.

— Am să încerc, zise Bob zâmbind și el și trecând mai aproape de Carrie. Cred că n-are să fie nevoie de prea multă grijă, îi spuse apoi lui Carrie, pe un ton glumeț, ca și cum ar fi rugat-o să-l ajute.

— Sper că nu, răspunse Carrie.

Coborâra scările, doamna Vance mai spunând câte ceva, și se suiră în trăsură deschisă.

— Așa, făcu domnul Vance, în timp ce închidea ușa trăsurii. Apoi porniră.

— Ce-o să vedem? întrebă Ames.

— Pe Sothem, răspunse Vance, în *Lord Chumley*.

— Ah, ce bine joacă! exclamă doamna Vance. Nu există tip mai comic.

— Am văzut că-l laudă ziarele, zise Ames.

— N-am nicio îndoială c-o să ne placă tuturor, spuse Vance.

Ames luase loc lângă Carrie și se simți deci obligat să-i dea oarecare atenție. Îl interesa să vadă o soție atât de tânără și de drăguță, dar nu era decât un interes plin de respect. N-avea nimic din cuceritorul de profesie. Respecta căsnicia și nu se gândea decât la unele fete drăguțe din Indianapolis, care puteau fi luate în căsătorie.

— Sunteți născută la New York? o întrebă Ames pe Carrie.

— A, nu! Nu locuiesc aici decât de doi ani.

— Da? înseamnă că, în tot cazul, ați avut timp să cunoașteți binișor orașul.

— Se pare că nu, răspunse Carrie. Mi-e aproape la fel de străin ca în ziua în care am sosit.

— Sunteți cumva din vest?

— Da, simt din Wisconsin, răspunse ea.

— Se pare că cei mai mulți locuitori ai orașului acestuia nu sunt veniți de mult. În profesiunea mea am auzit despre o mulțime de oameni din Indiana care trăiesc aici.

— Ce profesie aveți? întrebă Carrie.

— Lucrez la o întreprindere de electricitate, spuse tânărul.

Convorbirea dintre cei doi sărea astfel de la un subiect la altul, cu ocazionale întreruperi ale soților Vance. De câteva ori discuția deveni

generală; uneori se glumea și se râdea. Astfel ajunseră la restaurant.

Carrie observase că însuflețirea și goana după plăceri își și făcuse apariția pe străzile prin care treceau. Numeroase trăsură, mulți pietoni și, pe Strada 59, tramvaiele foarte aglomerate. Între strada 59 și Fifth Avenue strălucirea luminilor care se revărsa din multe hoteluri mari ce mărgineau scuarul. Piaza sugera viața somptuoasă de hotel. În Fifth Avenue, reședința celor bogați, era o aglomerație izbitoare de trăsură și de domni în haine de seară. La restaurantul Sherry un portar impunător le deschise ușa cupeului și le ajută să coboare. Tânărul Ames o sprijini ușor pe Carrie în timp ce urca treptele. Intrară în holul în care clienții roiau de pe acum și, după ce își lăsară hainele la garderobă, pășiră în somptuoasa sală de mese.

Carrie nu mai văzuse niciodată ceva asemănător. De când se afla la New York situația lui Hurstwood nu-i îngăduise să vină într-un asemenea loc. Era aici o atmosferă aproape cu neputință de înfățișat, care îl convingea pe cel ce intra pentru prima oară de calitatea localului. Era locul unde prețurile restrângeau numărul de plăceri. Carrie citise adesea în *Morning Post* și în *Evening World* despre acest local. Văzuse anunțuri despre matineuri dansante, serate, baluri și supeuri la Sherry:

„Domnișoarele Cutare și Cutare vor da miercuri seara la o serată la restaurantul Sherry. Tânărul domn Cutare va primi în ziua de 16 un grup de prieteni la un dejun particular, la restaurantul Sherry.”

Obişnuita listă a anunțurilor stereotipe, convenționale, cu privire la viața înaltei societăți, pe care de obicei Carrie nu se putea abține să nu o urmărească zilnic, îi dăduse o anumită idee despre splendoarea și luxul acestui templu miraculos al gastronomiei. Acum, în sfârșit, se afla cu adevărat înlăuntrul lui. Urcase treptele impunătoare, păzite de falnicul portar. Văzuse holul, în care veghea un alt domn falnic și spătos și fusese servită de băieți în uniformă, care aveau grijă de bastoane, pardesie și celelalte. Iată și splendida sală de mese, împodobită toată și orbitor luminată, unde mâncau cei bogați. Ah, cât era de norocoasă doamna Vance, tânără, frumoasă și bogată, în tot cazul îndeajuns pentru a veni aici într-o trăsură. Ce minunat era să fii bogat!

Vance îi călăuzea printre șirurile de mese strălucitoare, la care ședeau grupuri de câte două până la șase persoane. Aerul de siguranță și de demnitate al întregului local era izbitor pentru noua inițiată. Lămpile incandescente, reflexul strălucirii lor în oglinzile șlefuite și luciul poleielii de aur de pe pereți se îmbinau într-un con unic de lumină; pentru a-i desluși

componentele și deosebi pe fiecare trebuiau minute de observație atentă. Plastroanele albe ale domnilor, strălucitoarele toalete ale doamnelor, diamante, bijuterii, penaje scumpe, toate izbeau atenția în cel mai înalt grad.

Carrie pășea cu un aer asemănător aceluia al doamnei Vance și luă loc pe scaunul oferit de șeful de sală. Era foarte susceptibilă la toate nimicurile care se desfășurau în jurul ei, la măruntele ploconeli și atenții ale chelnerilor și ale șefului de sală, pentru care americanii se dau în vânt. Gestul cu care acesta din urmă trăgea de sub masă fiecare scaun și fluturarea de mână cu care îi îmbia să se așeze prețuiau numai ele câțiva dolari.

Odată așezați, începu acea exhibiție de gastronomie, spectaculoasă, supra-opulentă și nesănătoasă pe care o cultivă americanii foarte bogați și care îi nedumerește și îi miră pe oamenii cu adevărat cultivați și demni din lumea întreagă. Cuprinzătoarea listă de mâncare înșira un repertoriu de feluri îndestulătoare pentru a hrăni o armată și prevăzute pe margine cu prețuri care făceau ca o cheltuială rezonabilă să fie ridicol de imposibilă: a porție de supă de la cincizeci de cenți la un dolar, cu o duzină de varietăți din care puteai alege; stridii preparate în patruzeci de feluri, la prețul de șaizeci de cenți jumătate de duzină, antreuri, pescărie, fripturi, la prețuri în schimbul cărora un om s-ar putea

adăposti o noapte într-un hotel mijlociu. Un dolar și cincizeci, doi dolari, păreau cifrele cele mai obișnuite pe această listă de mâncare, tipărită cu cel mai desăvârșit bun-gust.

Carrie băgă de seamă toate astea și pe când scruta meniul, prețul puiului de primăvară o duse cu gândul departe, la altă listă de bucate și la o ocazie la fel de deosebită, când, pentru prima oară, șezuse cu Drouet într-un restaurant bun, la Chicago. Îi stăruie în gând doar o clipă, ca o notă tristă dintr-un cântec vechi, apoi pieri.

În acea sclipire a amintirii o văzu pe cealaltă Carrie, jerpelită, flămândă, rătăcind fără să mai știe încotro, văzu marele Chicago, o lume rece și închisă, pe care trebuia să o părăsească fiindcă nu putea găsi de lucru.

Pe pereți erau desene decorative în culori, pătrate de aur încadrate în margini aurite, cu colțurile alcătuite din ramuri complicate de fructe și flori, în care se cuibăreau cupidoni grăsuți. Pe plafoane erau îmbinări de linii meșteșugite, trase cu multă poleială de aur, care se întâlneau în centru, în jurul unui ciorchine imens de lumini, cioburi incandescente amestecate cu prisme scânteietoare și ramuri de stuc aurit. Podeaua era într-o nuanță roșcată, cernită și lucioasă și, în toate părțile, se aflau oglinzi înalte, strălucitoare, cu marginile șlefuite. Ele reflectau imaginea siluetelor, fețelor,

candelabrelor și a reflexelor lor de zeci și de sute de ori.

Mesele n-aveau nimic remarcabil în ele însele și totuși, numele Sherry imprimat pe fețele de masă, marca Tiffany pe argintărie, Haviland pe porțelanuri și, peste toate, lumina caldă a candelabrelor mici, umbrite de abajururi roșii, nuanțele de pe pereți reflectate pe veșminte și pe fețele celor dimprejur, dădeau o notă de distincție. Fiecare chelner sporea atmosfera selectă și elegantă prin felul în care saluta, ploconindu-se adânc, prin delicatețea cu care servea ca în joacă și prin atenția exclusiv personală pe care o acorda clientului, stând pe jumătate aplecat, cu urechea într-o parte, cu mâinile în șolduri, și rostind: „Supă de broaște țestoase verzi, da, vă rog, 6 porții, da, vă rog. Stridii, sigur, jumătate de duzină, da, vă rog. Sparanghel cu măline, da, vă rog”.

Ritualul s-ar fi repetat cu fiecare în parte, dacă nu intervenea Vance, care încercă să comande pentru toți, cerându-le păreri și sugestii. Carrie cerceta cu ochi mari lumea din sală. Așadar asta era viața înaltei societăți la New York. În felul acesta își petreceau cei bogați zilele și serile. Biata ei minte neștiutoare nu putea decât să aplice întregii societăți fiecă scenă văzută. Fiecare doamnă din înalta societate trebuie să fie în cortegiul de pe Broadway după-amiază, la teatru în timpul matineului, în echipaje și

restaurante elegante seara. Pretutindeni trebuie să fie lumină și strălucire, trăsuri care te așteaptă la scară, slujitori la dispoziție care-ți ghicesc dorințele, dar toate astea nu erau pentru ea. Timp de doi ani nesfârșiți ea, una, nici măcar nu călcase într-un loc ca acesta.

Vance era aici în elementul său, cum ar fi fost și Hurstwood altădată. Comandă cu generozitate supă, stridii, fripturi la grătar cu tot felul de garnituri și porunci să se aducă mai multe sticle de vin, care fură așezate alături de masă, într-un coșuleț de papură.

Ames privea cam distrat mulțimea, în timp ce Carrie îi studia profilul interesant. Fruntea îi era înaltă, nasul cam butucănos și puternic, bărbia potrivită. Avea o gură de om bun, mare, cu linii plăcute și părul castaniu-închis era ușor pe-o parte, cu cărare. Tinerei femei i se părea că mai are ceva de băiețandru și totuși era un bărbat în toată firea.

— Știți, spuse el, întorcându-se iar către Carrie, după ce stătuse așa pe gânduri, mi se pare uneori că e mai mare rușinea ca oamenii să cheltuiască atâția bani pe lucruri din astea.

Carrie îl privi o clipă, cu o urmă de uimire față de seriozitatea cu care vorbea. Părea a se gândi la ceva la care ea nu reflectase niciodată.

— Da, așa vi se pare? răspunse atentă.

— Da, zise el, oamenii plătesc cu mult mai mult decât merită în realitate lucrurile astea. Totul e pentru decor.

— Nu văd de ce n-ar cheltui oamenii, dacă au de unde, îşi dădu părerea doamna Vance.

— Nu strică nimănui, zise şi domnul Vance, care tot mai studia meniul, deşi dăduse comanda.

Ames privea iar în altă parte şi Carrie se uită din nou la fruntea lui. I se părea că omul acesta trebuie să se gândească la lucruri ciudate. Pe când cerceta mulţimea, ochiul lui avea o căutătură blândă.

— Uitaţi-vă la îmbrăcămintea femeii aceleia, spuse, îndreptându-se din nou către Carrie şi făcând un semn uşor într-o anumită direcţie.

— Unde? întrebă Carrie, urmărindu-i privirea.

— Acolo, în colţ, ceva mai departe. Vedeţi broşa aceea?

— Ce mare e! exclamă Carrie.

— E una din cele mai mari grămezi de pietre scumpe care am văzut-o vreodată, spuse Ames.

— Da, aşa e, zise Carrie.

Simţea că i-ar plăcea să fie pe gustul acestui tânăr; totodată – şi poate de aici izvora şi dorinţa ei – avea o uşoară senzaţie că era mai bine educat ca dânsa, că era mai inteligent ca ea. Aşa se părea când te uitai la el şi ceea ce o salva pe Carrie era capacitatea sa de a pricepe că unii oameni erau mai înţelepţi ca ea. Văzuse în viaţa

ei destui oameni care îi evocau tipul ce ajunsese să-l eticheteze în minte, într-un chip destul de nelămurit, drept „intelectual”. Tânărul acesta voinic de lângă ea, cu privirea lui limpede, deschisă, părea să stăpânească lucruri neînțelese pe deplin de Carrie, dar care îi plăceau. „Pentru un bărbat e plăcut să fie așa”, gândi ea.

Conversația se îndreptă către o carte foarte la modă pe atunci: *Suflete de fecioare* de Albert Ross. Doamna Vance o citise. Vance văzuse recenzii prin ziare.

— Cineva poate să dea o lovitură foarte bună scriind o carte, zise domnul Vance. Observ că se discută o mulțime despre Ross ăsta.

Se uita la Carrie pe când vorbea.

— Eu n-am auzit despre el, mărturisi aceasta deschis.

— A, ba eu am auzit, spuse doamna Vance. A scris o groază de lucruri. Ultima lui povestire e destul de bună.

— Nu e mare lucru de capul lui, zise Ames.

Carrie își îndreptă ochii către el, ca spre un oracol.

— Romanele lui sunt aproape la fel de proaste ca *Dora Thorne*, trase concluzia Ames.

Carrie simți asta ca o muștrare personală. Ea citea, mai bine zis în trecut citise cu plăcere *Dora Thorne*.

O găsea doar interesantă, dar presupunea că lumea o găsește foarte frumoasă. Și iată că băiatul acesta cu ochi limpezi, cu minte ageră, care părea să fie un fel de student, își bătea joc de ea. Pentru Ames era o carte proastă, pe care nu merita s-o citești. Plecă ochii și simți pentru prima oară durerea de a nu înțelege.

Și totuși nu era nici sarcasm, nici înfumurare în vorbele lui Ames. Avea prea puțin din aceste însușiri. Carrie simți că era doar judecata, bună și înaltă, judecată dreaptă și începu să se întrebe ce era drept și în alte lucruri, după vederile lui. Tânărul părea să fi băgat de seamă că ea îl ascultă și îl înțelege destul de bine și de aici înainte i se adresă mai mult ei.

Pe când chelnerul se tot ploconează și se tot învârtea împrejur, cerceta farfuriile, să vadă dacă sunt îndeajuns de calde, aducea linguri și furculițe, îndeplinea tot ritualul de atenții mărunte, menite să-i lase oaspetelui o impresie de fast, Ames, aplecat și el ușor către Carrie, dar de cealaltă parte, îi vorbea inteligent despre Indianapolis. Era într-adevăr scriitor de deștept și, cu toate că interesul lui se îndrepta în primul rând către cunoștințele din domeniul electricității, înțelegerea lui pentru alte forme de cunoaștere și pentru tot felul de oameni era vie și caldă. Reflexul roșietic ce-i stăruia asupra capului dădea părului său nuanța nisipului și-i aprindea o lumină scânteietoare în ochi. În timp

ce se apleca înspre ea, Carrie observa toate acestea și se simțea foarte tânără. Omul acesta îi era superior. Părea mai înțelept decât Hurstwood, mai sănătos sufletește și mai deștept decât Drouet. Părea nevinovat și curat și Carrie se gândea că e un om nespus de plăcut. Observă de asemenea că interesul lui pentru ea era destul de vag. Nu făcea defel parte din viața lui și nu era prin nimic legată de domeniile preocupărilor lui și totuși, pe când îi vorbea de acele lucruri, ele îi păreau apropiate.

— N-aș dori deloc să fiu bogat, atât de bogat încât să-mi cheltuiesc banii în felul acesta, spuse el în cursul mesei, când mâncarea aleasă îl făcu mai expansiv.

— Da, nu ți-ar plăcea? zise ea, în timp ce un simțământ nou punea, pentru prima oară, stăpânire pe ea.

— Nu, adăugă Ames. La ce mi-ar folosi? Omul n-are nevoie de asta pentru a fi fericit.

Carrie se gândea cu îndoială la vorbele lui, dar fiindcă porneau de la acest om, aveau greutate pentru ea.

„Probabil că ar putea fi fericit fără niciun ajutor dinafară, își zise ea. E atât de puternic.”

Domnul și doamna Vance sporovăiau întruna și aceste lucruri impresionante pe care le spunea Ames erau rostite doar în rarele clipe de tăcere. Erau însă de ajuns, căci atmosfera ce-l învăluia pe acest tânăr o influența pe Carrie sufletește.

Era în el, sau poate în lumea lui, ceva care o atrăgea. Îi amintea de scene pe care le văzuse la teatru, de durerile și jertfele legate totdeauna de ceva ce nu putea înțelege. Ames înlăturase puțin din amărăciunea contrastului între viața ce i se desfășura înaintea ochilor și propria ei viață și făcuse aceasta printr-o anumită indiferență calmă, manifestată numai față de sine însuși.

Când plecară, el îi luă brațul și îi ajută să se urce în trăsură, apoi porniră iarăși, de astă dată către teatru.

Între acte, Carrie se surprinse ascultându-l cu multă atenție. Ames reliefa unele probleme din piesă cu care ea era de acord din tot sufletul și care o mișcau profund.

— Nu credeți că e frumos să fii actor? îl întreabă într-un rând.

— Ba da, răspunse el, cred că e frumos să fii un actor bun. Cred că teatrul e un lucru mare.

Această mărunță încuviințare fii de ajuns pentru a face să-i zvâcnească inima mai puternic. Ah! de-ar putea și ea să fie actriță, o actriță bună! Omul acesta era înțelept, știa ce spune și simțea ca și dânsa. Dacă ar fi o actriță bună, oameni de felul lui Ames ar simți față de dânsa ceea ce simte acum acest tânăr scriitor. Avu sentimentul că-i făcuse un bine vorbind cum vorbise, deși n-avea nicio legătură cu propria-i persoană. Nu știa de ce încerca acest sentiment.

La sfârșitul spectacolului află pe neașteptate că el nu-i însoțea.

— Cum, nu veniți cu noi? exclamă Carrie, cu un sentiment pe care nu prea știa cum să și-l justifice.

— A, nu, răspunse el, cobor chiar aici, alături, pe Strada 33.

Carrie nu mai putea adăuga nimic, dar avea ușoara senzație că a primit o lovitură. Regreta că o seară plăcută era pe cale să ia sfârșit, dar crezuse că va mai ține o jumătate de oră. Ah, jumătățile de oră, minutele lumii; câtă jale și mâhnire sunt îngrămădite în ele!

Își luă rămas-bun, cu prefăcută indiferență. La urma urmei, îi era totuna. Dar trăsura îi părea acum goală.

Când ajunse acasă avea la ce se gândi. Nu știa dacă îl va mai vedea vreodată pe omul acesta. Ce importanță, oh, ce importanță avea?!

Între timp, Hurstwood sosise și se culcase. Hainele lui erau împrăștiate pretutindeni. Carrie se apropie de pat și-l văzu, apoi se trase îndărăt. Nu dorea să între, deocamdată, în dormitor. Îi era neplăcut.

Se înapoie în sufragerie, unde se așeză în balansoar și începu să se legene. Își împreunase strâns mâinile mici și se gândea. Începea să vadă printr-o pâclă de regrete și de doruri potrivnice. O, infinită multitudine de simțiri, de

nădejde și milă, de mâhnire și durere! Se legăna, și încetul cu încetul începea să vadă.

Capitolul 33

ÎN AFARA ZIDURILOR CETĂȚII: POVÂRNIȘUL ANILOR

Toate astea rămaseră fără niciun rezultat. Urmărilor unor asemenea întâmplări apar de obicei în timp. Dimineața va aduce o schimbare în sentimente. Starea existentă pledează totdeauna în propria ei favoare. Doar în clipele de singurătate se mai ivește în câte-o scăpărare de lumină, ispita răului. Pusă în fața contrastelor, inima înțelege; când sunt înlăturate, durerea se alină.

Carrie trăi la fel ca înainte vreo șase luni după aceea sau chiar mai mult. Nu-l mai văzu pe Ames. Tânărul mai veni o dată în vizită la soții Vance, lucru despre care ea doar auzi de la doamna Vance. Apoi Ames plecă în Vest și atracția ce o simțea pentru el, dacă o simțise vreodată și câtă va fi fost ea, se potoli treptat. Dar efectul asupra gândirii ei nu trecuse și n-avea să treacă în întregime niciodată. Acum avea un ideal cu care îi compara pe bărbați, îndeosebi pe cei care-i erau aproape.

În tot acest timp, o perioadă ce avea să cuprindă curând trei ani, Hurstwood urmase un drum egal. Nu era, pe acest drum, nicio coborâre și vădit nicio ascensiune, pe cât își putea da seama observatorul superficial. Dar sufletește exista o schimbare îndeajuns de accentuată pentru a sugera, chiar foarte limpede, viitorul. Ea se iscase chiar din stagnarea în cariera sa, pricinuită de plecarea din Chicago. Bunăstarea, progresul material al omului se aseamănă foarte mult cu dezvoltarea lui fizică. Omul fie că devine mai puternic, mai sănătos, mai înțelept, ca tânărul care se apropie de vârsta bărbăției, fie că îi scad puterile, îmbătrânește, e mai puțin ager la minte, ca bărbatul care se apropie de bătrânețe. Nu există alte stări. Adesea intervine o perioadă între încetarea ascensiunii tinerești și statornicirea tendinței către declin, în cazul bărbatului de vârstă mijlocie, când cele două procese sunt aproape perfect cumpănite și deplasarea spre oricare dintre cele două direcții e neînsemnată. Dar, odată cu trecerea timpului cuvenit, cumpăna înclină către mormânt. Domol mai întâi, apoi cu o mișcare nu prea bătătoare la ochi, iar în cele din urmă hotărât, urmează calea către mormânt. Așa se întâmplă adesea și cu averea omului. Dacă procesul de creștere nu e niciodată stăvilit și stadiul de echilibru niciodată atins, nu se va produce nicio răsturnare. În zilele noastre, oamenii bogați scapă adesea de ruinare

prin posibilitatea lor de a cumpăra minți mai tinere. Aceste minți mai tinere privesc interesele averii respective ca pe ale lor, consolidând-o și dirijându-i astfel creșterea. Dacă fiecare individ ar trebui să se bizuie numai pe sine pentru apărarea intereselor sale și ar trăi până la adânci bătrâneți, averea i s-ar irosi, ca și puterea și voința. El și tot ce e al lui s-ar topi în întregime și s-ar risipi în cele patru vânturi.

Dar iată unde intervine schimbarea în această paralelă. O avere, ca și un om, este im organism care atrage către sine alte minți și alte forțe decât cea inerentă întemeietorului ei. În afară de mințile tinere ce le atrage prin salarii, ea se aliază și cu forțe tinere care lucrează la păstrarea ei chiar atunci când puterea și înțelepciunea întemeietorului sunt pe cale să piară. Poate fi păstrată prin dezvoltarea unei comunități sau a unui stat. Poate dobândi un temei de existență prin aceea că furnizează unele lucruri pentru care există o nevoie crescândă, fapt care o face să depășească îndată sfera de interese propriie întemeietorului. Acum nu mai necesită atâta prevedere, cât dirijare. Omul se stinge, dar nevoia de acele lucruri se menține sau crește, iar averea, indiferent pe ce mâini, cade, continuă să existe. De aceea, unii oameni nu-și dau niciodată seama când intervine cotitura în cursul dezvoltării capacității lor. Doar în cazuri întâmplătoare,

când averea sau bunăstarea le este smulsă brusc, devine evidentă neputința lor de a lucra ca mai înainte. Hurstwood, statornicit în noi condiții, era în situația să-și dea seama că nu mai e tânăr. Dacă aceasta totuși nu se întâmpla, se datora în întregime faptului că starea sa era atât de bine cumpănită încât nu se vădea o schimbare absolută spre rău.

Neobișnuit cu raționamentul și introspecția, nu era în stare să analizeze schimbarea ce avea loc în gândirea și deci și în trupul său, dar simțea decăderea. Comparația constantă între situația lui de odinioară și cea de acum înclina acul balanței spre o stare și mai rea, ceea ce îl făcea să se simtă mereu posomorât sau abătut. Pe de altă parte, s-a dovedit prin experiențe că o stare permanentă de deprimare sufletească produce anumite otrăvuri în sânge numite *katastaze*, după cum sentimentele curate de plăcere și voioșie produc substanțe chimice utile, numite *anastaze*. Otrăvurile cărora le dă naștere remușcarea sunt dăunătoare organismului uman și în cele din urmă îi provoacă o degradare fizică accentuată. Acestora le era supus Hurstwood.

Cu vremea, îi înrâuriră temperamentul. Ochiul său era lipsit acum de acea agerime plină de vioiciune atentă care-l caracteriza pe când lucra în strada Adams. Pasul nu-i mai era la fel de apăsător și ferm. Cădea mereu pe gânduri, pe gânduri și iar pe gânduri. Noii prieteni pe care îi

dobândise nu erau oameni cu faimă. Erau de o categorie inferioară, ceva mai senzuală și mai înclinată spre plăceri rudimentare. Această societate nu-i putea oferi mulțumirea pe care o simțise printre eleganții vizitatori ai barului din Chicago. Ceea ce îi rămânea erau gândurile sale.

Cu încetul, foarte cu încetul, îl părăsi dorința de a-i întâmpina cu prietenie pe clienții care vizitau localul din strada Warren, de a le împlini dorințele, de a-i face să se simtă bine. Cu încetul, începu să-i devină tot mai limpede cât de important fusese domeniul pe care îl părăsise. Când era înlăuntrul lui nu i se părea ceva deosebit să-i aparțină. Socotise că e foarte simplu pentru oricine să ajungă până acolo, să aibă îmbrăcăminte din belșug și bani de cheltuit, dar acum, când era pe dinafară, cât de departe i se păreau toate! începu să le privească cum privești o cetate înconjurată de ziduri. La porți erau paznici care nu te lăsau să intri. Celor dinăuntru puțin le păsa de tine; nu ieșeau din cetate să vină să vadă cine ești tu. Erau atât de voioși acolo înăuntru încât dădeau uitării pe toți cei dinafară, iar el era afară.

În fiecare zi putea citi în gazetele de după-masă despre ce se întâmpla în acea cetate întărită. În știrile despre cei ce plecau în Europa citea numele unor distinși clienți ai fostului său local. În coloana cu știri teatrale apărea din când în când câte ceva referitor la ultimele succese ale

unor oameni pe care îi cunoscuse. Știa că ei duceau aceeași viață de plăceri. Trenuri de lux îi plimbau prin toată țara, gazetele le salutau sosirea cu mențiuni interesante, holurile elegante ale hotelurilor și lumina caldă a sălilor de ospete strălucitoare îi păstrau în inima cetății cu ziduri înalte. Oameni pe care îi cunoscuse, oameni împreună cu care golise câte-un pahar, oameni bogați. El însă era uitat! Cine era domnul Wheeler? Se sinchisea cineva de localul din strada Warren? Îi venea să râdă batjocoritor.

Dacă unii cred că astfel de idei nu-i vin unui om cu o minte atât de comună, că astfel de simțiri cer o dezvoltare intelectuală superioară, i-aș îndemna să considere că individul cu o dezvoltare intelectuală de tip mai înalt se descotorosește de asemenea gânduri. O inteligență superioară face cu puțință înțelepciunea și acea tărie ce refuză să se oprească la asemenea lucruri, refuză să sufere la contemplarea lor. Cel cu o inteligență comună este peste măsură de interesat de tot ce privește bunăstarea sa fizică.

În cel de-al treilea an, veni timpul când această stare sufletească începu să-și arate efectele în barul din strada Warren. Clientela scăzu puțin sub nivelul epocii celei mai bune din intervalul de când lucra acolo Hurstwood. Asta îl irita și-l îngrijora.

Veni o seară când îi mărturisi lui Carrie că negustoria nu mergea la fel de bine în luna aceea ca în luna precedentă, asta ca răspuns la anumite sugestii ale ei în privința unor mărunțișuri ce-ar fi dorit să și le cumpere. Tinerei femei nu-i trecuse neobservat faptul că atunci când își cumpăra lui haine nu se gândea s-o consulte pe ea. Pentru prima, oară, îi făcu impresia unei viclenii, i se păru că-i spusese asta pentru ca să nu-i mai treacă prin minte să ceară ceva. Răspunsul ei fu destul de calm, dar gândurile îi erau răzvrătite. Hurstwood nu se ocupa deloc de ea. Pentru distracții depindea de soții Vance.

Și acum aceștia îi dădură vestea că plecau. Se apropia primăvara și plecau în Nord.

— Da, îi spuse doamna Vance vecinei sale, ne gândim că e mai bine să renunțăm la apartament și să ne depozităm undeva lucrurile. Vom lipsi toată vara și ar fi o cheltuială inutilă să-l mai ținem. Când ne întoarcem cred c-o să ne stabilim mai aproape de centru.

Carrie află această veste cu sinceră mâhnire. Îi fusese atât de plăcută tovărășia doamnei Vance! În imobil nu mai locuia nimeni cunoscut. Acum va fi iar singură.

Posomorârea lui Hurstwood, prilejuită de ușoara descreștere a venitului său, coincise cu plecarea perechii Vance, așa încât Carrie trebui să îndure laolaltă singurătatea și această proastă

dispoziție a soțului ei. Era greu. Începu să-și piardă liniștea și să fie nemulțumită, după cum credea ea, nu de Hurstwood, ci de viață. Ce era în fond? Mereu același lucru plicticos. Ce avea ea? Doar această locuință mică și strâmtă. Soții Vance puteau călători, puteau să trăiască într-un fel plăcut, viața lor merita să fie trăită, dar ea? Ea ce rost avea pe lume? Urmau alte gânduri și apoi lacrimi, lacrimi ce păreau îndreptățite și care erau singura mângâiere pe lume.

Această stare continuă câțeva vreme, cei doi ducând o viață destul de monotonă; apoi interveni o ușoară schimbare în mai rău. Într-o seară, Hurstwood, după ce se gândi cum s-o facă pe Carrie să-și ia gândul de la rochii și să se bazeze mai puțin pe capacitatea lui de a câștiga, zise:

— Nu cred c-o să ajung la nicio scofală cu Shaughnessy.

— Da' ce s-a întâmplat?

— A, e un încuiat, lacom de câștig și zgârie-brânză. Nu consimte la nicio cheltuială pentru îmbunătățirea localului și fără asta nu merge.

— Nu poți să-l convingi? Întrebă Carrie.

— Aș, am încercat! Dacă vreau să progrez, nu văd altă cale decât să-mi pot lua un local propriu.

— Și de ce nu faci asta, întrebă Carrie.

— Ei, fiindcă tot ce posed este acum imobilizat acolo. Dacă ar fi posibil să fac economii câtva

timp, cred c-aș putea deschide un local care ne-ar aduce o mulțime de bani.

— Și nu putem face economii? zice Carrie.

— Am putea încerca, sugeră el. M-am gândit că dacă am închiria un apartament mai mic, în centru, și-am trăi cu economie timp de un an, mi-ar ajunge, împreună cu ceea ce am investit acolo, ca să deschid un local ca lumea. După aceea am putea să ne aranjăm viața așa cum îți place ție.

— N-am nimic împotrivă, zise Carrie, deși gândul că ajunseseră în situația asta o făcea să sufere.

O locuință mai mică însemna sărăcie.

— Simt o mulțime de apartamente mici foarte drăguțe, prin centru, în jurul Sixth Avenue, mai jos de Strada 40. Am putea găsi ceva pe acolo.

— Am să mă duc să le văd, dacă așa crezi că e mai bine.

— Cred că într-un an o să mă pot despărți de individul acela, zise Hurstwood. N-o să iasă nimic din combinația asta, după cum merg treburile.

— Am să mă duc să văd, zise iar Carrie, dându-și seama că el se gândea serios la schimbarea de care vorbise.

Concluzia fu că schimbarea se realizează într-adevăr, nu fără multă tristețe pentru Carrie. O afecta mai mult decât tot ce se întâmplase până acum. Începu să-l privească pe Hurstwood exclusiv ca om și deloc ca pe un iubit sau soț. Se

simțea legată strâns de el ca soție, simțea că soarta ei depinde de a lui, oricare ar fi fost; dar începu să vadă că era mohorât și taciturn, că nu era un bărbat tânăr, viguros, vioi. I se părea acum că vede în jurul ochilor și al gurii lui semne de bătrânețe; erau și alte lucruri care îl arătau în adevărata lui situație, o făceau să-și dea seama de realitate din punctul ei de vedere. Începu să simtă că făcuse o greșală și începu să-și aducă aminte uneori că de fapt el o silise să fugă cu dânsul.

Locuința cea nouă era situată în Strada 30, câteva blocuri mai la vest de Sixth Avenue și nu avea decât patru încăperi. Noile împrejurimi nu prea o atrăgeau pe Carrie. Aici nu mai erau pomi, nu se mai vedea la apus fluviul. Construcțiile se întindeau pe toată strada.

Erau în clădire douăsprezece familii, destul de respectabile, dar nimeni de felul soților Vance. Oamenilor mai înstăriți le trebuia spațiu mai mult.

Singură în acest loc strâmt, Carrie se descurca fără servitoare. Reușea să dea casei un aspect destul de plăcut, dar pe ea nu o încânta. În sinea lui, Hurstwood nu era nici el mulțumit că au fost nevoiți să-și schimbe felul de viață, dar își zicea că n-avea încotro. Trebuia să privească lucrurile cu cea mai bună dispoziție posibilă și să le lase să meargă așa.

Încercă s-o convingă pe Carrie că n-avea motive să se întristeze și că la sfârșitul anului va putea s-o ducă mai des la teatru și să-i dea bani pentru o masă mai îmbelșugată. Asta pentru o vreme. Dar tot mai des era într-o dispoziție în care dorea mai cu seamă să fie singur și să poată gândi. Tot mai mult cădea pradă gândurilor mohorâte. Nu-l interesa decât lectura ziarelor și propriile sale reflecții. Nici dragostea nu mai avea farmec. Acum, problema vitală pentru el era în ce fel putea face cât mai plăcută și suportabilă o situație mai puțin decât mediocră.

Coborârea are puține opriri și puține praguri. Însăși starea sa sufletească, provocată la rândul ei de situația în care se afla, pricinui adâncirea neînțelegerii dintre Hurstwood și tovarășul său. În cele din urmă, Shaughnessy începu să dorească să scape de el. Se întâmplă însă ca o tranzacție imobiliară efectuată de proprietarul terenului să aranjeze lucrurile mai comod decât le-ar fi putut ticlui reaua-voință.

— Ai văzut? îi spuse într-o dimineață Shaughnessy, arătând cu degetul coloana de anunțuri cu tranzacții imobiliare dintr-un exemplar al ziarului *Herald*, pe care-l ținea în mână.

— Nu, ce anume? întrebă Hurstwood, parcurgând anunțurile.

— Proprietarul a vândut imobilul ăsta.

— Nu mai spune? exclamă Hurstwood.

Se uită și văzu anunțul. Domnul August Viele înregistrase cu o zi în urmă vânzarea imobilului de 25x75 picioare, din colțul străzii Warren cu strada Hudson în favoarea domnului J. F. Slawson, în schimbul sumei de 57000 de dolari.

— Când expiră contractul nostru de închiriere? întrebă Hurstwood, dus pe gânduri. În februarie, nu-i așa?

— Exact, zise Shaughnessy.

— Anunțul nu spune ce are de gând să facă noul proprietar cu imobilul, remarcă Hurstwood, uitându-se iar în ziar.

— O să aflăm noi destul de curând, n-avea grijă! zise Shaughnessy.

Și, într-adevăr, aflară curând. Domnul Slawson era proprietarul imobilului alăturat și voia să construiască un bloc modern pentru birouri. Cel de acum urma să fie dărâmat. Ridicarea noii clădiri avea să dureze probabil un an și jumătate.

Aflară toate acestea treptat și Hurstwood, între timp, se tot gândea ce va fi cu localul. Într-o zi, discută chestiunea cu tovarășul său.

— Crezi că ar merita să deschidem undeva prin apropiere?

— La ce bun? zise Shaughnessy. N-am mai găsit alt colț pe-aici.

— Nu crezi c-ar renta în altă parte, ce zici?

— N-aș mai încerca, răspunse celălalt.

Iminența schimbării lua acum pentru Hurstwood un aspect cât se poate de serios. Lichidarea însemna pierderea mieii sale de dolari și, ca să strângă între timp altă mie, îi era cu neputință. Înțelese că Shaughnessy se săturase pur și simplu de aranjamentul dintre ei și va închiria, probabil, singur noul colț când avea să fie gata. Începu să se gândească îngrijorat că trebuia să găsească o nouă combinație și să-și dea seama că dacă nu se întâmpla ceva îl aștepta o serioasă jenă financiară. În dispoziția asta nu-i ardea nici de noua locuință, nici de Carrie, așa încât domeniul casnic se resimțea de pe urma necazurilor lui.

Între timp, își folosea cât de multe resurse putea ca să caute ceva, dar șansele nu erau numeroase. Mai mult decât atât, el nu era personalitatea impresionantă de pe timpul sosirii sale la New York. Gândurile negre îi lăsaseră în ochi o umbră care nu plăcea celorlalți. Nici nu mai putea sta de vorbă cu o mie trei sute de dolari în mână. Cam peste o lună, constatând că Hurstwood nu avansase deloc în căutările sale, Shaughnessy îi anunță definitiv că Slawson refuza prelungirea contractului.

— După câte văd, trebuie să închidem dugheana noastră, spuse el, prefăcându-se că regretă.

— Da, dacă trebuie, trebuie! răspunse Hurstwood, aspru.

N-avea să-i dea celuilalt satisfacția de a afla ca gândea el.

O zi, două, mai târziu se gândi că trebuie să-i spună ceva și soției sale.

— Știi, zise el, cred c-am să ies în pagubă din combinația asta a mea.

— Cum așa? întrebă Carrie consternată.

— Uite-așa, proprietarul a vândut imobilul și noul proprietar nu mai vrea să ne închirieze. S-ar putea ca localul să fie închis.

— Nu poți să deschizi în altă parte?

— Se pare că nu e nimic prin zonă. Și-apoi, Shaughnessy nu vrea.

— Și tu pierzi ce-ai băgat acolo?

— Da, zise Hurstwood, a cărui față era o enigmă.

— Ah, asta-i prea de tot! se văită Carrie.

— E o șmecherie, zise Hurstwood. Asta e. Au să deschidă acolo un local fără mine.

Carrie îl privi și din toată purtarea lui înțelese ce însemna asta pentru ei. Era ceva serios, foarte serios.

— Crezi că ai să poți să găsești altceva? cuteză să întrebe cu sfială.

Hurstwood se gândi o vreme. Se terminase cu poveștile despre avere și investiții. Carrie putea să-și dea seama că era un om ruinat.

— Nu știu, răspunse el grav; pot să încerc.

Capitolul 34

ROATA MORII SE-NVÂRTEȘTE: O MÂNĂ DE PLEAVĂ

Carrie se gândea la această situație la fel de stăruitor ca și Hurstwood; odată ce înțelesese bine care e situația, îi trebuiră câteva zile ca să-și dea seama pe deplin că apropiata lichidare a combinației comerciale a soțului ei însemna strădanie de toate zilele și lipsuri. Gândul i se întoarse la prima ei experiență de la Chicago, la familia Hanson, la gospodăria lor și inima ei se răzvrăti. Era îngrozitor! Tot ce era legat de sărăcie era îngrozitor. Ar fi vrut să știe cum putea scăpa de toate astea. Experiența ei recentă, în preajma perechii Vance, o făcuse cu desăvârșire incapabilă să se mulțumească cu noua ei stare. Strălucirea și farmecul vieții pe care o ducea societatea aleasă a orașului, așa cum o cunoscuse în cele câteva prilejuri oferite de oamenii aceia, o cucerise cu totul. Învățase cum să se îmbrace și unde să meargă, și asta fără a avea mijloace îndestulătoare nici să se îmbrace, nici să meargă undeva. Acum avea în

ochi și în gând numai acele lucruri, pentru ea realități veșnic prezente. Cu cât era mai modestă condiția ei cu atât mai fermecător devenea felul de viață al celorlalți. Și iată că acum sărăcia amenința s-o înghită cu totul și să depărteze cu totul de ea cealaltă lume ca pe un cer către care, ca orice biet Lazăr, putea de-aici înainte întinde în van mâinile ei rugătoare.

Mai stăruia deopotrivă și idealul adus în viața ei de Ames. El însuși se depărtase, dar îi lăsase în dar ideea lui că bogăția nu era totul; că lumea reprezenta cu mult mai mult decât știa ea; că teatrul e ceva bun și literatura pe care o citea ea era proastă. Văzuse în el un bărbat puternic, curat, cu mult mai puternic și mai bun decât Hurstwood și Drouet. Nu-și mărturisea lucrul acesta decât pe jumătate, dar deosebirea era dureroasă. Era ceva în fața căruia închidea ochii deliberat.

În timpul ultimelor trei luni ale asociației din strada Warren, Hurstwood își folosea o parte din zilele libere umblând să găsească ceva după anunțurile comerciale din ziare. Era pentru el o îndeletnicire deprimantă, din pricina gândului că trebuia să rezolve repede problema, altfel va fi obligat să înceapă a trăi din cele câteva sute de dolari pe care le economisise; atunci, nemaivând ce investi, va trebui să se angajeze slujbaș.

Tot ce descoperea în branșa sa, în urma anunțurilor, era sau prea scump pentru el, sau prea mizerabil. Pe deasupra, venea iarna, ziarele anunțau că vor fi greutăți și un sentiment general de vremuri grele plutea în atmosferă, sau cel puțin așa i se părea. Copleșit de necazurile lui începea să vadă și necazurile altora. Nu era știre despre o firmă care dăduse faliment, o familie muritoare de foame sau un om care căzuse în nesimțire pe stradă, probabil din pricina foamei, asupra căreia să nu i se fi oprit privirea când cerceta ziarele de dimineață. Odată, ziarul *World* aduse o știre senzațională despre *80000 șomeri la New York în iarna aceasta*, care parcă îi răsuci un cuțit în inimă.

„Optzeci de mii! gândi el. Ce îngrozitor!”

Era pentru Hurstwood un fel nou de a gândi. Odinioară i se părea că lumea mergea destul de bine. Era obișnuit să vadă asemenea lucruri în *Daily News* la Chicago, dar astfel de date nu-i rețineau atenția. Acum, erau ca niște nori cenușii care apăsau zarea unei dimineți limpezi. Amenințau să-i copleșească și să-i înnegureze viața cu o întunecime care-i dădea fiori. Încerca să-și lepede îngrijorările, să uite, să-și facă curaj. Uneori își spunea în gând:

„La ce bun să-mi fac griji? Încă n-am rămas fără ocupație. Mai am șase săptămâni. Chiar în cazul cel mai rău, am cu ce trăi încă șase luni.”

Ciudat că, în timp ce-și făcea griji asupra viitorului, i se întâmpla să se întoarcă cu gândul la soție și copii; în timpul primilor trei ani evitase pe cât cu putință acest lucru, îi era silă de soția lui, putea foarte bine să se lipsească de amintirea ei. Ducă-se! Are să se descurce el destul de bine. Acum însă, când nu prea se descurca, începuse să-și spună: „Ce face ea oare, cum o duc copiii?” Parcă îi vedea trăind la fel de plăcut ca totdeauna, în casa lor confortabilă, folosindu-i averea.

„Doamne! Nu le-a fost rușine să ia ei tot, gândise nelămurit de câteva ori, cu asemenea prilejuri, doar nu le-am făcut nimic.”

Când privea acum înapoi și analiza situația care-l adusese până acolo încât își însușise banii, începea să se judece cu blândețe, să se justifice. Ce făcuse, pentru Dumnezeu, ca să-i închidă astfel drumul, să îngrămădească asemenea dificultăți pe capul lui? Parcă mai ieri trăia plăcut, avea o situație bună. Și acum i se luase totul.

„Nu merita să pună mâna pe tot, gândea el despre nevastă-sa. N-am făcut cine știe ce, dacă lumea ar afla adevărul!”

Nici prin gând nu-i trecea că ar fi putut să se justifice public. Nu era decât o justificare sufletească, pe care o căuta pentru sine însuși, care să-i dea putere să-și îndure soarta ca un om cinstit.

Într-o după amiază, cu cinci săptămâni înainte de închiderea localului din strada Warren, plecă de la bar ca să viziteze trei, patru localuri anunțate în *Herald*. Unui era jos în centru, în strada Gold; se duse până acolo, dar nu intra. Era un local cu o înfățișare atât de ordinară încât simți că n-ar putea să îndure o asemenea situație. Altul era în cartierul Bowery, unde știa că există multe localuri elegante. Se afla aproape de strada Grand și se dovedi a fi un local foarte frumușel aranjat. Timp de trei sferturi de oră stătu de vorbă despre investiții cu proprietarul care-i arătă că dorește un tovarăș din pricina sănătății sale șubrede.

— Ei, spuneți-mi acum, ce sumă ar fi necesară pentru a achiziționa jumătate din negustoria asta? întrebă Hurstwood, care se știa restrâns la o limită de maximum șapte sute de dolari.

— Trei mii, răspunse omul.

Hurstwood rămase cu gura căscată.

— Numerar? întrebă.

— Bani gheață.

Încercă să ia înfățișarea celui care reflectează, ca și cum ar fi fost un amator serios; dar ochii i se întunecaseră. Încheie discuția, spunând că se va mai gândi și plecă. Omul cu care dusesse tratativele simțea nelămurit starea lui agitată.

„Nu cred că e un amator serios, își spuse. Nu-mi place cum vorbește.”

După amiaza era cenușie ca plumbul și rece. Sufla un vânt neplăcut, de iarnă. Se mai duse să vadă un loc departe de centru, în partea de est a orașului, aproape de Strada 69; se făcu ora cinci și se lăsa întunericul până ajunse acolo. Patronul localului era un neamț impunător.

— Ce e cu anunțul acela al dumneavoastră? întrebă Hurstwood, căruia nu-i prea plăcea înfățișarea barului.

— A, gata, zise neamțul. Nu mai vrei, acum a răzgândit.

— Așa?

— Da, nimic de făcut. Gata. Schimbat părere.

— Bine, zise Hurstwood, dând să plece.

Neamțul nu-i mai acorda nicio atenție, ceea ce îl supăra.

„Dobitocul! își zise. De ce dracu’ a mai publicat anunțul?”

Pomi spre casă îngrozitor de abătut. Nu ardea lumina decât în bucătărie, unde robotea Carrie. Hurstwood căută un chibrit, aprinse flacăra gazului aerian și se așeză în sufragerie, fără să spună măcar bună-seara. Carrie veni la ușă și privi înăuntru.

— Tu ești? întrebă, apoi se înapoie în bucătărie.

— Da, zise el, fără măcar să ridice ochii din ziarul de după-amiază pe care-l cumpăruse.

Carrie văzu că-l roade ceva. Nu prea-i ședea bine când era supărat. Crețurile din colțul ochilor

i se adânceau. De felul lui oacheș la față, când se posomora avea o înfățișare aproape sinistră. Era neplăcut să-l privești.

Carrie puse masa și aduse mâncarea.

— Gata masa, spuse ea, servindu-l...

El nu răspunse, ci continuă să citească.

Tânăra femeie se așeză la locul ei, simțindu-se din cale-afară de prost.

— Nu vrei să mănânci acum? îl întrebă.

Hurstwood împături ziarul și-și trase scaunul mai aproape, tăcând aproape tot timpul. Doar la răstimpuri, cerea automat câte ceva.

— Ai avut o zi proastă azi, nu-i așa? îndrăzni să întrebe după o vreme Carrie.

— Da, zise el.

Nu mânca mai nimic.

— E sigur că trebuie să închideți, nu s-a schimbat nimic? întrebă Carrie, ca să zică ceva, reluând un subiect pe care-l discutaseră destul de des.

— Bineînțeles, replică Hurstwood cu o oarecare enervare în glas.

Felul acesta de a-i răspunde o supără pe Carrie. Avusese și ea o zi destul de proastă, gândindu-se la necazurile lor.

— N-ar trebui să vorbești așa, îl muștră dânsa.

— Ah! exclamă el, trăgându-se înapoi de la masă, de parcă ar fi vrut să mai spună ceva; se stăpâni însă și tăcu. Apoi își luă ziarul.

Carrie se ridică de la locul ei, stăpânindu-se cu greu. Se vedea că e jignită.

— Nu pleca, zise el, când o văzu pornind înapoi spre bucătărie. Şezi şi mănâncă.

Dar ea îşi văzu de drum, fără să răspundă.

Hurstwood se uită câteva clipe la ziar, apoi se sculă şi-şi puse haina.

— Mă duc în oraş, Carrie, zise, venind către dansa. Nu sunt în apele mele azi.

Ea nu răspunse.

— Nu fi supărată, o să treacă până mâine.

O privi, dar ea nu-i dădea atenţie, îşi vedea de vase.

— La revedere! zise în cele din urmă şi plecă.

Fu prima manifestare vădită a încordării dintre ei, dar odată cu apropierea zilei de închidere a barului lui Hurstwood, atmosfera posomorâtă se stornici. El nu putea ascunde ce simţea, iar Carrie nu se putea împiedica să se întrebe încotro mergea. Ajunseră să vorbească mai puţin chiar decât de obicei şi totuşi nu Hurstwood era cel care avea ceva împotriva soţiei sale. Carrie era cea care se ferea din drumul lui. El băgă de seamă. Şi în suflet i se stârni o împotrivire când văzu că era pe cale să-i devină indiferent. Făcuse relaţiile prieteneşti peste măsură de grele iar acum observa cu nemulţumire că ea le făcea şi mai dificile şi, prin purtarea ei, deveneau aproape cu neputinţă de îndurat.

În cele din urmă veni și ultima zi. Când sosi într-adevăr, Hurstwood, care ajunsese într-o asemenea stare de spirit încât i s-ar fi potrivit acum o vreme cu trăsnete și furtună violentă, se simți fericit constatând că e o zi ca toate celelalte. Soarele strălucea pe cer, temperatura era plăcută.

Când se așeză la micul dejun, i se păru că, la urma urmei, situația nu era chiar atât de îngrozitoare.

— Ei, îi spuse el, azi e ziua mea cea din urmă pe acest frumos pământ.

Carrie surâse, drept răspuns la umorul lui.

Hurstwood își parcurse ziarul, mai degrabă bine dispus. Parcă i s-ar fi luat o povară de pe umeri.

— Mă duc nițel pe-acolo, zise după dejun, și-apoi o să umblu să caut. Cred că acuma, c-am scăpat de grija asta, o să pot să găsesc ceva.

Plecă zâmbind și se duse la local. Shaughnessy venise înaintea lui. Aranjaseră ca să poată împărți totul în conformitate cu sumele investite. După ce stătu acolo câteva ore, mai umblă alte trei ore și, când se întoarse iar, buna dispoziție îl părăsise. Oricâte obiecții avusese față de acest local, acum, că înceta să existe, îi părea rău după el. Ar fi dorit să nu se fi întâmplat așa.

Shaughnessy se dovedi cu această ocazie omul de afaceri nepăsător.

— Ei, spuse el la orele cinci, acum am putea să numărăm încasările și să le împărțim.

Așa și făcură. Instalația se și vânduse și banii îi împărțiseră.

— Rămâi cu bine, zise Hurstwood în ultima clipă, încercând să fie până la urmă prietenos.

— La revedere, zise Shaughnessy, prefăcându-se că nu bagă de seamă.

Așa se încheie definitiv asociația din strada Warren.

Carrie pregătise o masă bună, dar, până să ajungă acasă, Hurstwood se cufundase într-o dispoziție gravă și gânditoare.

— Ei? spuse Carrie cu glas întrebător.

— Am încheiat socotelile acolo, răspunse el, scoțându-și haina.

Privindu-l, soția lui se întrebă în ce situație bănească se aflau acum. Mâncară și statură puțin de vorbă.

— Ai să ai destui bani ca să intri în altă combinație? întrebă Carrie.

— Nu, răspunse el. O să trebuiască să găsesc altceva și să fac economie până să adun cât îmi trebuie.

— Ce bine ar fi să găsești așa ceva, zise Carrie, cu teamă și nădejde.

— Cred c-o să găsesc, răspunse el pe gânduri.

Câteva zile de-a rândul după această discuție, se îmbrăca și pleca în fiecă dimineață. În primele zile se consola cu gândul că cei șapte sute de

dolari pe care-i avea îl vor ajuta să găsească un aranjament avantajos. Se gândea să se ducă la vreuna din fabricile de bere, care, după cum știa, aveau adesea cârciumi pe care le închiriau. Avea să roage să fie ajutat. Apoi își amintea că ar trebui să cheltuiască imediat câteva sute de dolari pentru instalație și că nu i-ar mai rămâne nimic pentru cheltuielile lor lunare, le trebuiau pentru viața de zi cu zi aproape optzeci de dolari pe lună.

„Nu, își zicea când judeca limpede, nu pot să fac asta. O să găsesc altceva și am să strâng bani.” Acest plan de „a găsi ceva” se complica în momentul când începea să se gândească ce ar vrea să facă. Să conducă un local? Unde să găsească așa ceva? În ziare nu existau oferte pentru locuri de director. Astfel de situații, știa foarte bine, se obțineau prin ani îndelungați de lucru în local sau se cumpărau investind o jumătate sau o treime din capitalul întreprinderii. Ca să participe la o întreprindere destul de importantă pentru a avea nevoie de un director nu avea bani destui.

Cu toate astea, porni să caute. Hainele lui erau foarte bune, arăta încă excelent, dar era supărător că trebuia să inducă lumea în eroare. Cine îl vedea își închipuia că un bărbat de vârsta lui, corpulent și bine îmbrăcat, trebuie să fie bine situat. Părea un om în largul său, care posedă ceva, un om de la care muritorii de rând se

puteau aștepta la generozități. Fiind acum în vârstă de patruzeci și trei de ani și impunător ca statură, nu-i era ușor să meargă pe jos. Timp de mulți ani nu făcuse niciun fel de mișcare. La sfârșitul zilei obosea, îl dureau picioarele și umerii, îl usturau tălpile, chiar atunci când lua tramvaie aproape în toate direcțiile. Doar urcatul și coborâtul, dacă le repeta mai des, produceau astfel de efecte. Înțelegea foarte bine că lumea îl lua drept un individ mai bine situat decât era în realitate. Acest lucru era atât de limpede pentru el și atât de penibil, încât îi întârzia căutările. Nu că ar fi dorit să fie mai puțin prezentabil, dar îi era rușine că trebuie să-și dezmințită înfățișarea prin cereri nepotrivite. Așa că șovăia, neștiind ce să facă.

Se gândi la hoteluri, dar în aceeași clipă își aminti, că nu avea nicio experiență ca funcționar și, ceea ce era și mai important, niciun fel de cunoscuți sau prieteni în acea branșă, cărora să fi se poată adresa. Cunoștea, ce-i drept, câțiva proprietari de hoteluri în mai multe orașe printre care și New York, dar aceia aflaseră despre întâmplarea de la Fitzgerald Moy. Nu se putea duce la ei. Se gândi la alte branșe, amintindu-și de firme și întreprinderi mari de care auzise, coloniale angro, metalurgie, întreprinderi de asigurare și altele asemănătoare, dar n-avea nicio experiență în aceste domenii.

Se gândea cu amărăciune cum să procedeze ca să aștepte la ușa unui birou și apoi, cu înfățișarea lui distinsă de om cu stare, să anunțe că era în căutare de lucru? Simțea o încordare dureroasă la acest gând. Nu, nu se putea hotărî.

De fapt, nu făcea decât să hoinărească, chibzuind la asta, și apoi, vremea fiind rece, intra într-un hotel. Cunoștea destul de bine viața de hotel, pentru a ști că orice individ cu înfățișare decentă era bine-venit în hol și putea să ocupe liniștit un fotoliu. De data asta era la Broadway Central, pe atunci unul din cele mai importante hoteluri ale New Yorkului. Luă loc acolo, simțindu-se cât se poate de prost. Să ajungă în situația asta! auzise spunându-li-se „încălzitori de scaune” celor care se adăpostesc prin hoteluri ca să-și treacă timpul. El însuși îi numise așa în zilele lui bune. Și iată-l acum, adăpostindu-se de frig și de oboseala străzii într-un hol de hotel, chiar cu riscul de a întâlni vreun cunoscut.

„Nu merge așa, își spuse. N-are niciun rost să pornesc dimineața, fără să mă gândesc mai întâi încotro vreau să mă duc. Am să stabilesc câteva locuri și apoi am să mă duc să văd.”

Își aduse aminte că se căutau uneori chelneri de bar, dar își scoase din cap asta. Chelner de bar, el, fost director!

Începu să se plictisească grozav să tot șadă în holul hotelului, așa că la patru se îndreptă spre

casă. Încercă să-și ia un aer de om de afaceri preocupat, dar nu izbuti să realizeze decât o slabă imitație. Balansoarul din sufragerie era plăcut. Se cufundă bucuros în el, cu mai multe gazete pe care le cumpărase și începu să citească.

Pe când trecea prin cameră, preocupată să pregătească cină, Carrie zise:

— A venit azi după chirie.

— A, da!

Se încruntă ușor, amintindu-și că era doi februarie, ziua când venea totdeauna omul să încaseze chiria. Băgă mâna în buzunar să scoată banii, simțind pentru întâia oară gustul amar de a cheltui fără să încaseze nimic. Privi teancul gros de hârtii verzi, așa cum privește un bolnav singurul leac de care-i atârână viața. Apoi numără douăzeci și opt de dolari.

— Poftim, îi spuse nevastei, când trecu iar prin cameră.

Apoi se cufundă cu totul în ziare și citi. Ah, cât era de odihnitor, ce fericire să nu mai umbli și să nu te mai gândești! Aceste valuri de știri telegrafiate erau limanul lui! Uită întrucâtva de necazurile lui. Iată o femeie tânără, frumoasă, judecând după poza din ziar, care intenta divorț unui soț bogat, gras, fabricant de zaharicale în Brooklyn. Iată altă știre, povestind cu amănunte naufragiul unui vas în mijlocul ghețurilor și zăpezilor în largul Golfului Prințului lângă insula

Staten. O coloană lungă, vioaie vorbea de mișcarea din lumea teatrală, de piesele reprezentate, de actorii care jucau, dădeau anunțuri de-ale directorilor. Fannie Davenport tocmai își inaugura stagiunea pe Fifth Avenue. Daly pusese în scenă *Regele Lear*. Citi despre plecarea apropiată în Florida, pentru sezonul rece, a unui grup alcătuit din membri ai familiei Vanderbilt și prietenii lor. În munții din Kentucky se pregătea o vânătoare interesantă. Astfel, citea, citea, citea, legănându-se în camera bine încălzită, aproape de radiator, în așteptarea cinei.

Capitolul 35

LA CAPĂTUL PUTERILOR: GRUILE ÎȘI ARATĂ COLȚII

În dimineața următoare parcurse ziarele și străbătu, răbdător, o lungă listă de anunțuri, luându-și câteva notițe, își îndreptă apoi cu neplăcere privirea spre coloana cu oferte de serviciu pentru bărbați. Ziua abia începea, o zi lungă, în care urma să găsească ceva, așa că trebuia să caute. Scrută coloana cea lungă, care îi interesa mai ales pe brutari, oameni pentru căratul cărbunilor, bucătari, tipografi, vizitii și

aşa mai departe şi nu găsi decât două anunţuri la care se opri. Unul era pentru un post de casier într-o întreprindere care vindea mobile angro, în celălalt se căuta un agent comercial, la o fabrică de *whisky*. Nu se gândise niciodată la aşa ceva. Se hotărî îndată să se ducă acolo şi să vadă despre ce-i vorba.

Firma în chestiune se chema Alsbery & Co. Desfacere de whisky.

Mulţumită înfăţişării sale, fii aproape imediat introdus la director.

— Bună dimineaţa, domnul meu, îl salută acesta, crezând că are în faţă vreunul din clienţii săi din provincie.

— Bună dimineaţa, zise Hurstwood. Mi se pare că aţi dat un anunţ relativ la un agent comercial.

— Oo! zise celălalt, arătându-şi limpede surprinderea, da, da, am dat un anunţ.

— M-am gândit să trec să văd, spuse Hurstwood, cu demnitate. Am oarecare experienţă în branşa asta.

— Da, într-adevăr? întrebă celălalt. Ce experienţă anume?

— Vedeţi, am condus până acum mai înainte localuri. Recent am fost coproprietar, cu o participaţie de o treime, al unui bar din strada Warren, colţ cu Hudson.

— Aşa! zise celălalt.

Hurstwood tăcu, aşteptând o părere.

— Avem într-adevăr nevoie de un agent comercial, spuse directorul, dar nu știu dacă e ceva care v-ar putea interesa pe dumneavoastră.

— Înțeleg, zise Hurstwood. Dar în momentul ăsta se întâmplă că nu sunt în situația de a putea alege. Dacă postul e liber, voi fi bucuros să-l ocup.

Omul nu se arătă binevoitor aflând că nu e „în situația de a putea alege”. Voia pe cineva care nu se gândea să aleagă sau să găsească ceva mai bun. Și mai ales nu voia un om în vârstă, îi trebuia un om tânăr, activ și bucuros să muncească sârguitor pentru un salariu modest. Hurstwood nu-i plăcea deloc. Arăta mai ceva decât patronii săi.

— Bine, răspunse directorul. O să examinăm oferta dumitale. Cum n-o să hotărâm decât peste câteva zile, ce-ar fi să ne trimiți câteva referințe?

— Bine, zise Hurstwood.

Dădu bună ziua și plecă. Ajuns la colț, căută adresa casei de mobilă și văzu că era în cartierul de vest, în Strada 23. Se duse așadar acolo. Dar nu era o întreprindere mare. Avea o înfățișare meschină; oamenii care lucrau acolo păreau să lenevească și să fie prost plătiți. Trecu pe lângă clădire, privind înăuntru și se hotărî să nu între în acel loc.

„Probabil că vor o fată cu zece dolari pe săptămână”, își zise.

La ora unu se gândi să mănânce ceva și se duse la un restaurant din Madison Square. Acolo își scormoni mintea în ce locuri ar putea să mai meargă să caute. Era obosit. Vântul sufla din nou și cerul era de plumb. Peste drum, dincolo de parcul din Madison Square se ridicau marile hoteluri, cu ferestrele înalte de unde se vedea o priveliște însuflețită. Se hotărî să treacă drumul și să între într-unul din ele, ca să șadă puțin în hol. Era cald acolo și lumină. La Broadway Central nu văzuse niciun cunoscut. Era foarte probabil că nici aici nu va întâlni pe nimeni. Găsi un loc pe una din sofalele îmbrăcate cu catifea roșie, aproape de ferestrele mari prin care se zărea freamătul însuflețit al Broadway-ului și șezu acolo, cufundat în gânduri. Situația lui nu-i mai părea chiar atât de deznădăjduită, de când era aici înăuntru. Cum sta așa liniștit și se gândea la viitor, simțea o slabă mângâiere în cele câteva sute de dolari pe care-i avea în pungă. Putea să uite întrucâtva oboseala străzii și căutările lui penibile. Totuși nu era decât evadare dintr-o stare cumplită într-una mai puțin cumplită. Era tot posomorât și descurajat. Șezând așa, minutele păreau că se scurg foarte încet. O oră era un timp din cale-afară de lung. Își petrecea vremea cu observații și comentarii lăuntrice privitoare la oaspeții legitimi ai

hotelului, care intrau sau ieșeau, și la pietonii de pe Broadway, mai norocoși decât el, și a căror bunăstare se vădea în îmbrăcămintea și în atitudinea lor voioasă. Era aproape prima oară de când sosise în oraș când avea răgaz din belșug, datorită lipsei lui de ocupație, ca să privească acest spectacol. Acum, vrând, nevrând, sta degeaba și avea timp să se minuneze de activitatea celorlalți. Cât de veseli erau tinerii pe care îi vedea, cât de frumoase femeile! Toți erau atât de elegant îmbrăcați! Și păreau atât de grăbiți să ajungă unde își propuseseră! Văzu ocheade lunguroase aruncate de fete splendide. A, ce bani îți trebuiau ca să ai de-a face cu de-alde astea! Cât de bine știa! Ce mult timp trecuse de când avusese și el prilejul să le cunoască!

Ceasul de afară arăta patru. Era cam devreme, dar se gândi să se ducă totuși acasă.

Se temea însă că întorcându-se atât de repede acasă, Carrie i-o va lua în nume de rău, socotind că-i o pierdere de vreme. Nu credea că se va întâmpla așa, dar această zi din cale-afară de lungă i se părea greu de îndurat. Acolo se simțea bine. Nu mai era nevoie să contemple priveliștea activă care-l umplea de deznădejde, amintindu-i tot felul de lucruri. Își putea citi ziarele. Se duse deci acasă. Carrie, singură, citea. Era cam întuneric în apartament, căci obloanele erau închise.

— Ai să-ți strici ochii, îi spuse, când o văzu.

După ce-și scoase haina, simți că se cuvenea să dea un mic raport despre felul în care decursese ziua.

— Am discutat la o întreprindere de băuturi angro, spuse. S-ar putea să mă ia agent comercial.

— Ce minunat ar fi! zise Carrie.

— Da, n-ar fi rău, răspunse el.

Cumpăra acum cu regularitate de la vânzătorul din colț două ziare, *Evening World* și *Evening Sun*. Le lua în trecere, fără măcar să se mai oprească.

Își trase scaunul lângă radiator și aprinse gazul. Apoi, ca și în seara trecută, grijile pieriră, înecate în știrile pe care-i plăcea atât de mult să le citească.

Ziua următoare se arăta și mai rea, fiindcă nici măcar nu știa unde să se ducă. Cercetă jurnalele până la ora zece, dar nu văzu nimic care să-l atragă. Simțea că ar trebui să pornească în oraș, și totuși, când se gândea, i se făcea rău. Unde? Unde?

— Să nu uiți să-mi lași banii pentru săptămână asta, spuse Carrie liniștită.

Conform înțelegerii dintre ei, îi înmâna în fiecare săptămână doisprezece dolari pentru cheltuielile curente. Oftă încet când auzi și apoi îi scoase din portofel. Mereu plătea și de câștigat, nimic!

„Doamne! își zise în gând, asta nu mai poate continua.”

Deși nu-i spusese nimic, Carrie simți că cererea ei îl tulburase. În curând are să fie o nenorocire pentru el, când va trebui să-i dea bani.

„Dar ce mă privește pe mine? gândi ea. Ah, de ce trebuie să mă amărăsc din pricina asta?”

Hurstwood plecă de acasă și se îndreptă spre Broadway. Voia să se gândească încotro ar putea porni în căutare. Nu trecu mult, însă, și ajunse la Grand Hotel, Strada 31. Știa că acolo e un hol plăcut. După ce străbătuse distanța dintre vreo douăzeci de blocuri, i se făcuse frig.

„Am să intru în frizeria lor să mă rad”, se gândi.

Își oferise astfel o justificare pentru a șede acolo în holul hotelului, după ce terminase cu bărbierul.

Obosit să stea atâta fără să facă nimic se duse acasă devreme. Lucrurile se desfășurară așa vreo câteva zile, chinuit în fiecare zi de necesitatea căutării unei ocupații și gonit în fiecare zi dintr-un hol de hotel unde n-avea ce face, dezgustat, deprimat și rușinat.

Apoi, veniră trei zile de vreme rea, în care nu mai plecă deloc de acasă. Într-o după-amiază târzie începu să ningă. Un adevărat vârtej de fulgi mari, moi, albi. În dimineața următoare tot mai cădeau, biciuiți de vânt. Ziarele anunțau

viscol. Prin ferestrele din față se vedea un strat gros și pufos de zăpadă.

— Cred că n-am să ies astăzi din casă, îi spuse nevastei, la micul dejun. Ziarele scriu c-are să fie o vreme grozav de rea.

— Nu a mai venit nici omul cu cărbuni, zise Carrie, care comanda cărbuni cu coșul.

— Am să mă duc eu până acolo.

Era prima dată când se oferea să facă un drum pentru gospodărie; dorința de a ședea acasă îl îndemna la asta, ca un fel de compensație.

Toată ziua și toată noaptea continuă să ningă și marele oraș începu să sufere de pe urma unei blocări generale a circulației. Ziarele furnizau o mulțime de amănunte despre viscol, stăruind cu litere mari asupra mizeriei săracilor.

Hurstwood ședea și citea lângă radiatorul din colț. Nu încerca să se gândească la necesitatea de a găsi de lucru. Viscolul ăsta grozav, care imobiliza tot, îl scutea să se mai gândească. Ședea la largul lui și-și prăjea picioarele.

Carrie observa cu oarecare dezaprobare atitudinea lui. Oricât de aprig era viscolul, pune la îndoială dreptul lui de a se simți chiar atât de în largul său. Avea o atitudine prea filosofică față de situația lui.

Hurstwood însă citea și iar citea. Nu-i dădea prea multă atenție soției sale. Ea își vedea de

treburile gospodăriei și-l deranja foarte puțin cu vorba.

A doua zi încă mai ninge și în ziua următoare se lăsă un ger năprasnic. Hurstwood ascultă de avertismentul ziarului și nu clinti. Se oferă să mai facă pentru gospodărie câte ceva, să se ducă după carne și la băcănie. Nici nu se gândea la însemnătatea reală a acestor mici servicii. Simțea doar că nu e cu totul de prisos, ci dimpotrivă, pe o vreme ca asta prindea foarte bine să stea pe-acasă.

A patra zi, vremea se potoli totuși și citi în ziar că viscolul trecuse. Dar mai zăbovi în colțul lui, gândindu-se că trebuie să fie noroi și mângă în oraș.

Abia la amiază se despărți, în fine, de ziare și porni la drum. Cum vremea se încălzise puțin, era greu de umblat pe străzi. Parcurse cu tramvaiul Strada 40 și apoi luă altul spre sud, către Broadway. Reținuse un singur anunț mic, privitor la un local de băutură în centru, în strada Pearl. Dar când ajunse la Broadway Central își schimbă părerea.

„La ce bun? se gândi, privind lung lapovița și noroiul. Tot n-am bani destui să intru într-o tovărășie. Cred c-o să renunț”. Și renunță. Luă loc în hol și așteptă, întrebându-se ce să facă.

În timp ce medita așa alene, mulțumit că nu e afară, un bărbat bine îmbrăcat trecu prin hol, se opri, îl privi atent, ca și cum nu și-ar fi amintit

bine cine e, apoi se apropie. Hurstwood îl recunoscuse pe Cargill, proprietarul marilor grajduri cu același nume, pe care îl văzuse ultima oară în sala Avery, în seara când jucase teatru Carrie. Revăzu în aceeași clipă, cât se poate de limpede, scena când Cargill o adusesese pe nevastă-sa să dea mâna cu el.

Hurstwood era cât se poate de stânjenit. I se citea în ochi cât se simțea de prost.

— Cum, dumneata ești, Hurstwood! spuse Cargill, amintindu-și acum și regretând că nu-l recunoscuse destul de repede, de la început, pentru a evita această întâlnire.

— Da, zise Hurstwood. Ce mai faci?

— Mulțumesc, bine, zise Cargill, neștiind ce să vorbească. Stai aici?

— Nu, răspunse Hurstwood. Aștept pe cineva.

— Știam că nu mai ești la Chicago. Mă întrebam ce e cu dumneata.

— Păi, simt la New York acum, răspunde Hurstwood, neștiind cum să scape.

— Sper că-ți merge bine?

— Excelent.

— Mă bucur.

Se uitară unul la altul, cam stingheriți.

— Ei, acumă mă așteaptă un prieten sus. Te las. Cu bine.

Hurstwood dădu din cap.

— Fir-ar a dracului de treabă, bombăni, îndreptându-se spre uşă. Ştiam c-o să mi se întâmple asta.

Pomi pe stradă în sus şi merse de-a lungul câtorva şiruri de blocuri. Se uită la ceas; nu era decât unu şi jumătate. Încercă să se gândească încotro şi-ar putea îndrepta paşii sau ce ar putea face. Era o zi atât de urâtă încât nu dorea decât să stea undeva la adăpost. Până la urmă, începu să simtă umezeală şi frig la picioare şi se urcă într-un tramvai care-l duse în Strada 59. Era la fel ca în altă parte, îi era egal. Ajuns acolo, se întoarse ca să meargă înapoi de-a lungul Seventh Avenue, dar prea era multă apă pe jos. Nu mai putea suferi să hoinărească așa, fără niciun țel. I se păru că răcise.

Se opri într-un colț și așteptă tramvaiul ce ducea spre partea de sud a orașului. Asta nu era o zi să stai pe stradă; avea să meargă acasă.

Carrie fu surprinsă să-l vadă venind la două și un sfert.

— E o vreme păcătoasă afară, fii tot ce spuse. Apoi își scoase paltonul și-și schimbă ghetetele.

În noaptea aceea simți că răcise și luă chinină. Avu temperatură până spre dimineață și în ziua următoare șezu prin casă, în timp ce Carrie îl îngrijea. Când era bolnav se pierdea cu totul și nu era prea arătos, într-un halat de baie de culoare închisă și cu părul nepieptănat. Avea o expresie rătăcită și părea foarte bătrân. Carrie

băgă de seamă și nu-i plăcu deloc. Ar fi vrut să fie bună, să ia parte la suferințele lui, dar exista în el ceva care o ținea departe.

Către seară arăta atât de prost în lumina slabă a camerei, încât Carrie îi propuse să se culce.

— Ar trebui să dormi singur, zise ea, te-ai simți mai bine. Am să-ți fac patul.

— Bine, fă-mi-l! acceptă el.

Pe când se ocupa de toate astea era cât se poate de deprimată.

„Ce viață! Ce viață!” gândea întruna.

Odată, în timpul zilei, în vreme ce ședea ghemuit lângă radiator și citea, Carrie trecu prin cameră și văzându-l încruntă sprâncenele. Se așeză la fereastră în odaia din fața, unde era mai puțin cald, și plânse. Asta era viața ce-o aștepta de-aici înainte? Să trăiască închisă într-o locuință mică, nas în nas cu cineva care n-avea nicio ocupație, care trândăvea și căruia îi era indiferentă. N-o mai socotea acum decât o servitoare, atâta tot!

Plânsul îi înroși ochii. Când aprinse gazul aerian ca să-i facă patul și-l chemă înăuntru, el băgă de seamă.

— Ce e cu tine? o întrebă privind-o în ochi.

Vocea îi era răgușită și capul ciufulit îl făcea și mai sinistru.

— Nimic, spuse Carrie cu glas slab.

— Ai plâns.

— Da' de unde!

Hurstwood știa că nu plânsese din dragoste pentru el.

— Nu trebuie să plângi, îi zise, în timp ce se băga în pat. Au să se îndrepte lucrurile.

O zi, două mai târziu era în picioare, dar cum vremea continua să fie aspră, nu se urni din casă. Italianul care vindea ziare îi aducea el acum jurnalele de dimineață, pe care le citea cu sârguință. Se mai duse de câteva ori în oraș, dar întâmplându-se iar să întâlnească pe câte unul din foștii săi prieteni, începu să se simtă prost când ședea prin holurile hotelurilor.

Se întorcea tot mai devreme și în cele din urmă nu se mai prefăcu a se duce undeva. Iarna nu era un anotimp în care să poți căuta de lucru.

Firește că stând acasă observa cum își făcea Carrie treaba. Era departe de a atinge perfecțiunea în metode gospodărești și în economie, iar micile ei abateri în această privință fură primele care îi atraseră atenția. Ce-i drept, nu mai înainte ca cererile ei săptămânale pentru banii de menaj să-i devină tot mai supărătoare. Șezând așa acasă, timpul părea să treacă foarte repede. În fiecare marți Carrie își cerea banii.

— Crezi că trăim cât putem de economic? o întrebă într-o marți dimineață.

— Fac tot ce pot, răspunse Carrie.

Pentru moment nu mai discuta ră despre asta, dar în dimineața următoare zise:

— Te duci vreodată până la piața Gansevoort?

— Nu știam că există o astfel de piață pe-aici.

— Se spune că poți să cumperi mult mai ieftin acolo.

Carrie se arată foarte nepăsătoare față de această sugestie, căci asemenea lucruri nu-i plăceau deloc.

— Cât plătești o jumătate de kilogram de carne? o întreabă el într-o zi.

— A, sunt prețuri diferite, răspuse Carrie. Mușchiul e douăzeci și doi de cenți.

— Mi se pare cam piperat, replică ei.

Așa întreba și despre altele, până ce, cu timpul, părea să fi devenit o manie. Aflase toate prețurile și le ținea minte.

Capacitatea lui de a face comisioane gospodărești spori și ea. Carrie își lua pălăria ca să plece, el o opri.

— Unde te duci, Carrie?

— Până la brutărie.

— Pot să mă duc eu, dacă vrei, zise Hurstwood.

Carrie încuviință și se duse el în fiecare după-masă. Tot el se ducea până în colț, după ziare.

— Îți trebuie ceva? o întreba.

Treptat, începu să-l trimită pe el. Dar în felul acesta pierdu plata săptămânală de doisprezece dolari.

— Azi trebuie să-mi dai banii, zise într-o marți, cam în epoca aceea.

— Cât? întreabă el.

Carrie pricepu destul de bine ce însemna asta.

— De, știu eu, vreo cinci dolari, răspunse. Sunt datoare cărbunaru lui.

În aceeași zi îi spuse:

— Cred că italianul ăla din colțul de sus vinde cărbuni cu douăzeci și cinci de cenți coșul. Am să iau de la el.

Carrie îl asculta cu nepăsare.

— Foarte bine, zise.

Ajunse apoi să-i spună:

— George, îmi trebuie niște cărbuni azi, sau: trebuie să cumperi niște carne pentru masa de azi.

El asculta atent detaliile și se ducea să cumpere. Odată cu noua rânduială, veni și meschinăria.

— N-am luat decât două sute cincizeci de grame de antricoate, zise, venind într-o după-masă cu ziarele. Nu ne prea omorâm noi cu mâncarea.

Aceste mizerabile amănunte o rodeau pe Carrie. Îi întunecau zilele și-i apăsau inima. Vai, cum se schimbase omul ăsta! Cât era ziua de lungă, ședea și citea ziarele. Lumea părea să nu mai prezinte alt interes pentru el. Din când în când mai pleca de acasă pe vreme frumoasă, între unsprezece și patru. Ea nu putea face altceva decât să-l privească plină de dispreț. Și asta o măcina.

Din pricina neputinței de a întrezări o soluție, pe Hurstwood îl năpădise apatia. Fiecare lună îi seca mica provizie. Acum nu mai avea decât cinci sute de dolari. Pe aceștia îi păzea cu grijă și dragoste, având sentimentul că grație lor va putea evita un timp nedefinit mizeria absolută. Cum ședea pe acasă, se hotărî să poarte niște haine mai vechi pe care le avea printr-un cufăr. Asta se petrecea odată cu venirea vremii rele. Doar la început de tot se scuză, o singură dată:

— E vreme tare rea azi, am să pun hainele astea.

Cu timpul, deveniră cele obișnuite.

La fel, înainte plătea cincisprezece cenți pentru un bărbierit, plus un bacșiș de zece cenți. În prima perioadă de deznădejde reduse bacșișul la cinci cenți, apoi nu mai dădu nimic. Mai târziu, descoperi o frizerie unde bărbieritul costa zece cenți și, găsind că e destul de bună, îi rămase client. Peste un timp nu se mai bărbieri decât o dată la două zile, apoi la trei și așa mai departe, până când ajunse să se bărbierească numai o dată pe săptămână. Sâmbăta era penibil să te uiți la el.

Bineînțeles că pe măsură ce-i scădea propriul respect față de sine și Carrie pierdea orice respect pentru el. Nu putea înțelege ce se petrecea cu dânsul. Mai avea ceva bani, avea un costum cumsecade și nu arăta rău când era îngrijit îmbrăcat. Tânăra femeie nu uita propria ei

luptă grea la Chicago, și își amintea că niciodată nu se dăduse bătută. Hurstwood nu încerca să facă nimic. Nici anunțurile din ziare nu le mai citea.

În cele din urmă, îi spuse pe șleau părerea.

— De ce pui așa mult unt la cotlet? o întrebă într-o seară, pe când stătea prin bucătărie.

— Ca să-l fac mai bun, firește, răspunse Carrie.

— Untul e scump al dracului, își dădu el cu părerea.

— Dacă ai lucra, nu ți-ar mai păsa, zise Carrie.

Hurstwood tăcu și se duse să-și ia ziarul, dar răspunsul ăsta îl sâcâia. Era cea dintâi observație tăioasă a ei.

În aceeași seară, Carrie, după ce citi o vreme, se duse să se culce în odaia din față. Era ceva neobișnuit. Când Hurstwood se decise să se culce, se retrase, ca de obicei, fără să facă lumină. Abia atunci descoperi lipsa femeii.

„Ciudat, își zise, poate nu s-a culcat încă.”

Nu se mai gândi la asta, ci adormi. Dimineața Carrie nu se afla lângă el. Era curios, dar incidentul trecu fără niciun comentariu.

Când se apropie seara, Carrie, ceva mai comunicativă, spuse:

— Am să dorm singură la noapte. Mă doare capul.

— Bine, zise Hurstwood.

A treia noapte se duse să se culce în patul din odaia din față fără să se mai scuze.

Fu o lovitură aspră pentru Hurstwood, dar nu pomeni niciodată nimic.

„Bine, îşi zise, încruntându-se ușor, n-are decât să doarmă singură.”

Capitolul 36

UN REGRES CUMPLIT: NĂLUCA NOROCULUI

Soții Vance, care se întorseseră în oraș încă de la Crăciun, n-o uitaseră pe Carrie; dar ei, mai bine zis doamna Vance, nu o vizitaseră niciodată pentru foarte simplul motiv că fosta lor vecină nu-și trimisese adresa. După cum îi era firea, ea nu păstră legătura cu doamna Vance decât atâta timp cât locuise în Strada 78 dar, când fusese silită să se mute de acolo, teama că prietena ei va interpreta acest amănunt drept indiciu strâmtorării lor o făcu să se gândească în ce fel ar putea evita să-și dea noua adresă. Negăsind niciun mijloc pe care să-l considere mulțumitor, renunță, cu mâhnire, să-i mai scrie. Doamna Vance se miră de tăcerea ei ciudată, gândi că va

fi plecat din oraș și în cele din urmă o socoti pierdută și-și luă gândul de la ea. Astfel încât rămase foarte surprinsă când o întâlnește într-o zi pe Strada 14, unde se dusesse după cumpărături. Carrie se găsea acolo pentru același scop.

— Vai, doamnă Wheeler, zise doamna Vance, măsurând-o pe Carrie cu privirea, unde ai fost? De ce n-ai trecut pe la mine? M-am gândit mereu ce să se fi întâmplat cu dumneata. Zău, am...

— Îmi pare atât de bine că te văd, o întrerupse Carrie bucuroasă și totuși stânjenită. Era timpul cel mai nepotrivit s-o întâlnească acum pe doamna Vance. Păi, locuiesc aici, prin centru. Aveam de gând să vin să te văd. Unde stai acum?

— Pe Strada 58, zise doamna Vance, imediat după Seventh Avenue, la 219. De ce nu vii pe la mine?

— Am să vin, zise Carrie. Serios că am vrut să vin. Știu că se cuvenea să-ți las o scrisoare. E mai mare rușinea. Dar știi...

— Dumneata la ce adresă stai? întrebă doamna Vance.

— Pe Strada 13, răspunse Carrie în silă, numărul 112 vest.

— A, exclamă doamna Vance, asta e pe-aici, pe-aproape, nu?

— Da, trebuie să vii odată la mine.

— Așa, frumos îți șade, râse doamna Vance, observând între timp că înfățișarea lui Carrie se

schimbasese oarecum. „Și adresa... își mai zise în gând. Pesemne le merge rău.”

Totuși ținea la Carrie destul de mult pentru a o accepta așa cum era.

— Hai puțin cu mine înăuntru, propuse, îndreptându-se către un magazin.

Când Carrie se întoarse acasă, Hurstwood citea ca de obicei. Părea să-și accepte situația cu cea mai mare nepăsare. Avea o barbă de cel puțin patru zile.

„Vai, se gândi Carrie, dacă vine aici și-l vede așa?”

Clătină din cap deznădăjduită. Starea asta devenea tot mai de neîndurat.

Exasperată, întrebă în timpul cinei:

— N-ai mai primit nicio știre de la firma aceea de angro?

— Nu, zise el. Nu vor pe cineva care n-a mai lucrat în branșa lor.

Carrie abandonează subiectul, simțind că nu mai e în stare să spună nimic.

— Am întâlnit-o pe doamna Vance, azi după-masă.

— Da, și? răspunse el.

— S-au întors la New York, continuă Carrie. Arăta grozav de bine.

— Păi da, poate să-și permită, cât îi dă lui mâna, replică Hurstwood. Cu o slujbă ca a lui, cred și eu!

Apoi continuă să citească ziarul. Nu văzu privirea nespus de istovită și amărâtă pe care i-o arunca nevastă-sa.

— A spus că vrea să vină pe aici într-o zi.

— I-a trebuit cam mult ca să-și aducă aminte, nu crezi? zise Hurstwood, cu un fel de sarcasm.

Femeia aceea nu-i plăcea, fiindcă era tare cheluitoare.

— De, nu știu, zise Carrie, supărată de atitudinea lui. Poate n-am vrut eu să vină.

— Prea e veselă, zise Hurstwood, cu tâlc. Nu poate ține pasul cu ea decât cine are bani din belșug.

— Văd că lui Vance nu-i e greu.

— Se poate! Deocamdată! răspunse cu încăpățânate Hurstwood, înțelegând foarte bine aluzia, dar n-au intrat încă zilele-n sac. N-ai cum să știi ce i se mai poate întâmpla de aici înainte. S-ar putea s-o ia la vale și el, ca și alții.

Era ceva crud în atitudinea acestui om. Sta și se uita cu coada ochiului la cei norocoși, așteptând să-i vadă înfrânți. Cât despre situația lui, asta era altceva, era un lucru la care nu se gândea.

Atitudinea de bravadă era o rămășiță a siguranței și independenței lui de altădată. Cum stătea așa acasă toată ziua și citea despre faptele altora, îl apuca uneori o asemenea dispoziție de neînduplecată independență. Dând uitării oboseala de a cutreiera străzile, înjosirea

de a umbla cerând de lucru, câteodată își ciulea urechile. Parcă ar fi spus: „Mai sunt încă în stare de ceva. Încă nu s-a sfârșit cu mine. Sunt o groază de lucruri care m-așteaptă, nu trebuie decât să vreau să întind mâna după ele.

În dispoziția asta se întâmpla uneori să se îmbrace, să se ducă să se radă și apoi, punându-și mănușile, s-o pornească plin de zel, cu niciun scop anume. Era mai mult o situație barometrică. Simțea nevoia să plece de acasă și să întreprindă ceva.

Cu asemenea prilejuri cheltuia și bani. Cunoștea câteva tripouri unde se juca pocher. Avea câțiva cunoscuți prin barurile din centru și pe lângă palatul primăriei. Era o distracție să-i mai vadă și să schimbe cuvinte prietenești, banale.

Pe vremuri făcea figură distinsă la masa de joc, căci nu se uita la bani. Câte reuniuni prietenești în jurul mesei de pocher nu-i suflaseră o sută de dolari sau mai mult, când o sumă ca asta era pentru el o nimica toată, nu vitală ca astăzi! se gândi și acum să joace.

„S-ar putea să câștig câteva sutare. N-am uitat jocul. Mă mai pricep.”

Ca să fim drepecți, trebuie spus că acest gând îi venise de câteva ori înainte de a-i da curs.

Primul tripou în care se duse era în spatele unui bar din strada West, aproape de un debarcader. Mai fusese și altă dată acolo. Erau în

curs mai multe partide. Făcu pe chibițul câtăva vreme, băgând de seamă că mizele puse în joc erau destul de mari.

— Intru și eu, zise el la începutul unei partide noi.

Își trase un scaun și începu să-și cerceteze cărțile. Ceilalți jucători îl supuneau acelei observații calme de care un observator exterior nu-și dă seama, deși este totdeauna prezentă, scrutătoare.

La început nu prea avu noroc. Îi căzură niște cărți cu care nu putea face niciun fel de combinații. Se deschise jocul.

— Pas, zise el.

La turul acela fu mulțumit să-și piardă miza. Cu timpul recupera, ieșind până la urmă cu un câștig de câțiva dolari.

În după-amiaza următoare reveni, dornic de distracție și de câștig. De data asta, miză pe un brelan, spre ghinionul lui. Era la masă unul care avea cărți mai bune, un tânăr irlandez, bățăios, un pierde-vară cu pretenții de om politic al districtului Tammany, în care se găseau. Hurstwood fu surprins de stăruința acestui individ, care plusa cu un sânge rece nemaipomenit. Dacă juca la cacialma, o făcea cu mare artă. Hurstwood începu să stea la îndoială, dar păstră, sau i se păru că păstrează acea atitudine calmă, mulțumită căreia, odinioară, inducea în eroare pe acei cercetători ai sufletului

omenesc din jurul mesei de joc, ce par a citi mai degrabă gândurile și stările sufletești, oricât ar fi de subtile, decât manifestările exterioare. Nu putea să-și stăpânească teama care-i șoptea că omul acela avea fără îndoială carte mai bună, că va lupta până la sfârșit, ademenindu-l să-și pună în joc ultimul dolar, dacă se va lăsa atras să meargă atât de departe. Totuși, spera să câștige mult, avea cărți excelente. De ce n-ar plusa încă cinci dolari?

— Plus trei, zise tânărul.

— Să zicem cinci, răspunse Hurstwood, împingând fisele.

— Merg și acum, zise tânărul, împingând și el un pumn de fise roșii.

Hurstwood scoase o bancnotă.

— Mai dă-mi niște fise, ceru crupierului.

Un rânjec cinic lumină fața tânărului său adversar.

Când fisele fură pe masă, Hurstwood primi plusul.

— Încă cinci, zise tânărul.

Lui Hurstwood i se umezise fruntea. Intrase serios de tot în joc, prea serios pentru el. Pusese la bătaie șaiszeci de dolari din banii lui prețioși. Nu era laș de obicei, dar gândul că pierdea atât de mult îl topise. În cele din urmă nu mai rezistă. Nu voia să se mai încreadă în cărțile lui.

— Plătit, zise.

— Ful, răspunse tânărul, întinzându-și cărțile pe masă.

Lui Hurstwood îi căzu brațul moale.

— Credeam că te am la mână, zise istovit.

Tânărul își trase fisele în dreptul lui și Hurstwood plecă, dar mai întâi se opri pe scară să numere banii care-i rămâneau.

— Trei sute patruzeci de dolari, zise cu glas tare.

Cu pierderea asta și cu cheltuielile obișnuite, atâta-i mai rămăsese.

Când se văzu acasă se hotărî să nu mai joace de aici înainte.

Amintindu-și de făgăduiala doamnei Vance de a o vizita, Carrie mai încercă un protest blând. Era vorba de înfățișarea lui Hurstwood. În ziua aceea, întorcându-se acasă, pusese iar pe el boarfele cele vechi.

— De ce te îmbraci totdeauna cu hainele astea ponosite? îl întrebă Carrie.

— De ce le-aș uza pe cele bune când stau acasă?

— Fiindcă te-ai simți mai bine cu ele, eu așa cred. Apoi izbucni: S-ar putea să vină cineva.

— Cine? întrebă el.

— De pildă doamna Vance, zise Carrie.

— Nu-i nicio nevoie să mă vadă, răspunse el posac.

Această lipsă de demnitate și această nepăsare o făcură pe

Carrie aproape să-l urască.

„Ah, gândi ea revoltată. Uită-te la el; stă toată ziua și auzi-l cum vorbește: «Nu-i nicio nevoie să mă vadă!» Credeam că are să-i fie rușine.”

Adevărata amărăciune o simți abia când doamna Vance veni într-adevăr. Ieșise după târguieli. Trecu prin holul meschin și bătu la ușa apartamentului unde locuia Carrie. Spre marea ei amărăciune, aceasta nu era acasă. Hurstwood deschisese ușa crezând, probabil, că era nevastă-sa. De data asta, fu cu adevărat zguduit. Se trezi în el vocea uitată a tinereții și mândriei.

— Ah, zise, bâlbâindu-se de-a binelea, ce mai faceți?

— Ce faceți dumneavoastră? Întrebă doamna Vance, care nu-și putea crede ochilor.

Observă îndată ce îngrozitor de stânjenit era. Nu știa dacă s-o invite înăuntru sau nu.

— Soția dumitale e acasă? adăugă ea.

— Nu, zise Hurstwood. Carrie a plecat, dar nu vreți să intrați? Se întoarce curând.

— Nu-u, zise doamna Vance, dându-și seama de toată schimbarea. De fapt, sunt foarte grăbită. Voiam doar să intru o clipă, să dau ochii cu ea, dar tot nu puteam sta. Spune-i te rog soției dumitale c-o aștept să vină la mine.

— Am să-i spun, zise Hurstwood, fără să se clintească din loc. Se simți nespus de fericit când o văzu că pleacă; îi era atât de rușine, încât după

ce se așeză la loc, își împreună mâinile istovit și se cufundă în gânduri.

Venind din altă direcție, Carrie avu de departe impresia că o vede ieșind din casă pe doamna Vance. Își încorda privirea, dar nu era sigură.

— A fost cineva aici adineauri? îl întrebă pe Hurstwood.

— Da, zise el cu o mutră vinovată, doamna Vance.

— Te-a văzut? întrebă Carrie cu deznădejde. Asta îl plesni pe Hurstwood în obraz ca o șfichiuire de bici. Se întunecă.

— Dacă avea ochii la ea, m-a văzut. I-am deschis ușa.

— Vai! zise Carrie, încleștând pumnul ca să-și stăpânească nervii. Ce-a spus?

— Nimic, răspuse el. N-a putut să stea.

— Și tu, s-arăți în halul ăsta! exclamă Carrie, renunțând la îndelungata ei stăpânire de sine.

— Ei și? zise el, înfuriindu-se. Da' ce, am știut eu că vine?

— Știai că s-ar putea să vină, zise Carrie. Ți-am spus c-a promis să vină. Te-am rugat de nu știu câte ori să porți hainele celelalte. Ah, asta-i ceva îngrozitor.

— Hai, lasă, răspuse ei. Ce importanță are? Și așa, tot nu poți fi în relații cu ea. Are prea mulți bani.

— Cine spune că vreau să fiu în relații cu ea? întrebă Carrie, mânioasă.

— Păi, tu faci atâta scandal pe chestia înfățișării mele. Ai crede că am comis o...

Carrie îl întrerupse:

— E adevărat, zise. N-aș putea, chiar dacă aș vrea, dar cine e de vină? Îți convine să șezi și să-mi spui cu cine să mă împrietenesc și cu cine nu. De ce nu te duci să cauți de lucru?

Cuvintele acestea îl loviră ca un trăsnet din senin.

— Ce-ți pasă ție? spuse, ridicându-se și aproape strigând. Plătesc chiria sau nu? Îți dau...

— Da, plătești chiria! zise Carrie. Vorbești de parcă n-ar mai exista altceva pe lume, decât niște odăi în care șezi întruna. De trei luni n-ai făcut absolut nimic decât să te învârți pe-acasă și să-ți vâri nasul în toate. Aș vrea să știi de ce te-ai căsătorit cu mine?

— Nu m-am căsătorit cu tine, răspunse el, hain.

— Atunci aș vrea să știi ce-a fost la Montreal?

— Atâta îți spun, că nu m-am căsătorit cu tine, răspunse el. Poți să-ți scoți asta din cap. Vorbești ca și cum n-ai ști.

Carrie îl privi o clipă, cu ochii mari. Crezuse că ceremonia aceea fusese legală și că avea putere deplină.

— Atunci de ce m-ai mințit? întrebă, scoasă din minți. De ce m-ai silit să fug cu tine?

Din glasul ei se simțea că era aproape să izbucnească în plâns.

— Te-am silit! zise Hurstwood, batjocoritor. Mult a mai trebuit să insist!

— O! strigă Carrie și nemaiputând îndura tensiunea, dădu să plece. Oh! Oh! Și se repezi în odaia din față.

Hurstwood era acum aprins de mânie. Se trezise. Fusesse pentru ei o zguduire serioasă, atât a minții cât și a sufletului, își șterse fruntea, privi în jurul său, apoi se duse să-și ia hainele și se îmbracă. Din odaia unde era Carrie nu venea niciun zgomot; când îl auzise că se îmbracă, se oprise din plâns. Se gândi mai întâi, cu o ușoară spaimă, că o lasă fără bani, nu că-l pierde, deși s-ar fi putut să plece pentru totdeauna. Îl auzi deschizând partea de sus a garderobului și scoțându-și pălăria. Apoi ușa sufrageriei se închise și atunci știu că plecase.

Stătu așa câteva clipe, în tăcere, apoi se sculă, cu ochii uscați și privi afară pe fereastră. Hurstwood urca alene strada către Sixth Avenue, apoi de-a lungul Străzii 13, către Union Square.

„Să mă duc să caut de. Lucru! își zicea. Să mă duc să caut de lucru! auzi ce-mi spune dumneaei, să plec de-acasă și să caut de lucru”.

Încerca să se apere de muștrările propriei sale conștiințe, care îi spunea că ea are dreptate.

„Ce blestemată a fost și vizita doamnei Vance, numai asta mai lipsea, își spunea el. Stătea și mă măsoara din cap până-n picioare. Știu foarte bine ce gândea.”

Își aminti de cele câteva dați când dăduse ochii cu ea, în fosta locuință. Era totdeauna, foarte elegantă, iar el se străduise permanent să pară, în fața ei, pe picior de egalitate din punct de vedere social. Și acum, când se gândea că-l surprinsese în halul acela! își încruntă fruntea, deznădăjduit.

— La dracu'! exclama de zece ori pe ceas.

Era patru și im sfert când plecase de-acasă. O lăsase pe Carrie plângând. Deseară n-o să pregătească nimic de mâncare.

„Ce naiba! zicea, grozăvindu-se în gând, ca să-și ascundă propria rușine. N-am ajuns chiar atât de rău. Încă nu s-a sfârșit cu mine.”

Cuprinse cu privirea scuarul și, văzând cele câteva hoteluri mari, se hotărî să meargă să cineze la unul dintre ele. Are să-și ia ziarele și are să se simtă la largul lui acolo.

Urcă în salonul elegant al hotelului Morton House, pe atunci unul dintre cele mai bune hoteluri din New York și, găsind un scaun cu pernă, se așază să citească. Nu-l tulbura prea mult gândul că puținii bani ce-i rămăseseră nu-i îngăduiau o asemenea extravaganță. Ca robul morfinei, nu mai găsea mângâiere decât în senzația de confort. Orice, numai să-l scape de suferința de a cugeta, să-i împlinească dorința de a se simți bine. N-avea încotro, nu putea face altfel. Nu se mai gândea deloc la ziua de mâine, nu suporta gândul ăsta, cum nu suporta să-și

mai amintească de nicio calamitate. Încerca să excludă cu totul din mintea lui certitudinea că va rămâne în curând fără niciun dolar, cum ar fi exclus certitudinea morții, și aproape că izbuti.

Pasagerii bine îmbrăcați, trecând încoace și-ncolo pe covoarele moi, îl duceau înapoi cu mintea la zilele de odinioară, îi plăcu o tânără doamnă, care locuia la hotel și cânta la pian într-o nișă. El ședea și citea.

Masa îl costă un dolar și cincizeci. La ora opt terminase și după aceea, văzând că lumea părăsește sala restaurantului și mulțimea celor dornici de petrecere împânzește strada, se întrebă unde să se ducă. Acasă, nu! Carrie era încă trează, pesemne. Nu, nu se va duce acasă în seara asta. Are să rămână în oraș și are să se plimbe, ca un bărbat independent, nu ca un om distrus. Nu! Își cumpără o țigară de foi și porni spre colțul străzii, unde-și pierdeau timpul și alți indivizi, agenți de schimb, oameni care se învârteau pe la curse, oameni din lumea teatrelor, oameni de felul lui. Cum sta așa acolo, se gândea la vechile seri de la Chicago și cum obișnuia să și le petreacă. Ce de distracții îi oferea viața pe atunci! Asta îl duse cu gândul la pocher.

„N-am procedat cum trebuia, mai alaltăieri, se gândi, amintindu-și cum pierduse cei șaiszeci de dolari. Nu trebuia să dau înapoi. Aș fi putut să-i

fac figura individului ăluia, până la urmă. Nu eram în formă, ăsta a fost ghinionul meu.”

Apoi se concentrează asupra posibilităților jocului, așa cum decursese partida și începu să-și închipuie cum ar fi putut câștiga, în mai multe rânduri, dacă ar fi mers serios la cacialma.

„La vârsta mea ar trebui să știu să joc pocher și să mă aleg cu ceva. Am să încerc astă-seară”.

Prin fața ochilor îi pluteau imagini ale unor poturi grase. Dacă ar câștiga câteva sute, ce, ar fi rău? O mulțime de țipi bine pe care îi cunoștea trăiau din jocul de cărți, și încă ce trai!

„Aia n-au avut niciodată mai mult decât am eu acum, gândi el.”

Se duse îndată la un tripou din vecinătate, într-o dispoziție foarte asemănătoare aceleia din alte timpuri. În acest interval de uitare de sine, declanșat de ceartă și desăvârșit de cina de la hotel, cu cocktailuri și țigări, se apropiase într-atâta de vechiul Hurstwood, cum nu mai avea să se apropie niciodată. De fapt, nu mai era vechiul Hurstwood, ci doar un om care furniza argumente unei conștiințe neliniștite și se lăsa momit de o nălucă.

Tripoul semăna foarte mult cu celălalt, cu singura deosebire că se afla într-o încăpere din spate a unui bar mai bun. Hurstwood făcu pe chibițul câțva timp, apoi, văzând un joc interesant, intră și el. Ca și rândul trecut, totul merse potolit o vreme. Câștigă de câteva ori și

se înveseli, pierdu câteva poturi și prinse interes și energie. În cele din urmă, fascinația jocului puse cu totul stăpânire pe el. Îi făcea plăcere să riște și se aventură, cu niște cărți de nimic, să câștige un pot interesant. Spre imensa lui satisfacție, izbuti. Se simțea acum puternic și mulțumit de sine.

Când aceste sentimente ajunseră la culme, începu să creadă că e norocos. Nu-i mersese atât de bine niciunuia dintre ceilalți parteneri. Îi căzură acum alte cărți, mici, și iarăși încercă să ridice miza cu ele. Dar câțiva dintre indivizii de pe-acolo parcă-i citeau în inimă, atât de atent îl observau.

„Am un brelan, își zise unul dintre jucători. Am să-i țin piept ăstuia până la urmă.”

Rezultatul fu că începură plusările.

— Plus zece.

— Bine.

— Încă zece.

— Bine.

— Iar zece.

— De acord.

Hurstwood intrase în joc cu șaptezeci și cinci de dolari. Celălalt începu să se îngrijoreze. Se temea că partenerul lui avea într-adevăr niște cărți grozave.

Hurstwood își arată cărțile. Se curățase. Constatarea amară că pierduse șaptezeci și cinci de dolari îi dădu curajul disperării.

— Să mai facem o partidă, zise încruntat.

— Foarte bine, răspunse celălalt.

Doi dintre jucători se ridicară, dar le luară locul câțiva dintre cei care stăteau și priveau. Timpul trecea, se făcu douăsprezece noaptea. Hurstwood rezista, nici nu câștiga, nici nu pierdea mult. Apoi obosi și într-un ultim tur mai pierdu douăzeci de dolari. Era scârbit până-n fundul sufletului.

La unu și un sfert dimineața părăsi tripoul. Străzile reci, pustii, păreau că-și bat joc de starea lui. Se îndrepta încet către vest, gândindu-se prea puțin la cearta cu Carrie. Urcă scările și se duse în odaia ei, de parcă nu s-ar fi întâmplat nimic. Se gândea doar la suma pierdută. Stând pe marginea patului își număra banii. Nu mai avea decât o sută nouăzeci de dolari și ceva mărunțiș. Îi strânse și începu să se dezbrace.

„Stau și mă gândesc ce se petrece cu mine”, se întreba.

A doua zi dimineața Carrie nu-i vorbi aproape deloc și Hurstwood simți nevoia să plece iar. Se purtase rău cu ea, dar nu se putea hotărî să-i ceară iertare. Cuprins de disperare, pleca acum în mod obișnuit și o zi, două trăi o viață de gentleman, sau ceea ce, după părerea lui, era o viață de gentleman, dar asta costa bani. Escapadele îi istoviră mintea și trupul, ca să nu mai pomenim și de pungă; căci în acest timp mai

pierdu treizeci de dolari din conținutul ei. Apoi reveni la realitatea rece și crudă.

— Azi vine omul după chirie, îi spuse Carrie cu indiferență, în chip de bună ziua, trei dimineți mai târziu.

— Da, vine?

— Da, e în doi azi, răspunse ea.

Hurstwood își încreți fruntea. Apoi, cu deznădejde, scoase banii.

— Ce de bani pentru chirie! zise.

Se apropia de ultima lui sută de dolari.

Capitolul 37

SPIRITUL SE DEȘTEAPTĂ: DIN NOU ÎN CĂUTAREA CĂII

Ar fi inutil să lămurim cum s-a apropiat clipa ultimilor cincizeci de dolari. Cei șapte sute, după cum îi gestionase Hurstwood, nu le ajunseseră decât până în iunie, înainte de a atinge limita ultimei sute începu să dea a înțelege că se apropia o calamitate.

— Nu știu, zise într-o zi, luând drept pretext o cheltuială obișnuită, pentru carne, dar mi se pare că ne trebuiesc o groază de bani ca să trăim.

— Mie nu mi se pare c-am cheltuit foarte mult, observă Carrie.

— Banii mei aproape că s-au dus, spuse el, și nu prea știu pe ce.

— Toți cei șapte sute de dolari? întrebă Carrie.

— Toți, afară de o sută.

Arăta atât de deznădăjduit, încât Carrie se sperie. Începu să vadă că ea însăși trăise la voia întâmplării. Simțise asta tot timpul.

— Bine. George, exclamă ea, de ce nu te apuci să cauți ceva?

— Am căutat. Nu poți sili oamenii să-ți dea o slujbă.

Carrie îl privi istovită și zise:

— Bine, atunci ce-ai de gând să faci? O sută de dolari n-au să țină mult.

— Nu știu, răspunse Hurstwood. Ce pot să fac? Nu-mi rămâne nimic de făcut decât să mai caut.

Pe Carrie o sperie această veste. Se frământa cu groază neștiind ce e de făcut. Adesea privise teatrul drept poarta pe unde ar putea pătrunde în acea lume aurită după care jinduia atât de mult. Acum, ca și la Chicago, se gândi la asta ca la ultima resursă în disperarea ei. Dacă Hurstwood nu găsea repede de lucru, trebuia să întreprindă ea ceva. Poate va fi silită să pornească iar lupta, singură.

Începu să se întrebe care ar fi procedeul pentru a găsi un angajament. Experiența de la Chicago era o dovadă că nu încercase cum trebuie. Desigur că existau oameni care te

ascultau, te puneau la o probă, oameni care îți ofereau o șansă.

Discutau la micul dejun, o dimineață sau două mai târziu, când ea aduse vorba despre teatru, spunând că văzuse în ziar că Sarah Bernhardt vine în America. Și Hurstwood reținuse știrea.

— Cum reușesc oamenii să facă teatru, George? Întrebă ea în cele din urmă, cu nevinovăție.

— Nu știu, răspunse el. Trebuie să existe agenții teatrale.

Carrie își sorbea cafeaua și nu ridică ochii.

— Oameni care se ocupă de asta, care îți găsesc angajament?

— Da, așa cred.

Deodată, felul în care îl întreba îi atrase atenția.

— Nu cumva te mai gândești să te faci actriță?

— Nu, răspunse Carrie, mă interesam numai așa.

Fără să-i fie limpede, era ceva care îl supăra în gândul ăsta. După ce o observase timp de trei ani, nu mai credea că ea ar putea realiza ceva excepțional în direcția asta. Îi părea prea simplă, prea moale. În mintea lui arta presupunea ceva mai fastuos. Dacă încerca să între în teatru, Carrie avea să cadă în mâinile vreunui director oarecare și să ajungă ca toate celelalte. Când își zicea „celelalte”, știa foarte bine la ce se

gândea. Carrie era frumoasă. Avea să se descurce, dar cum rămânea cu el?

— În locul tău, mi-aș scoate din cap ideea asta. E cu mult mai greu decât îți închipui.

Lui Carrie i se păru că prin aceste cuvinte voia să-și arate îndoiala cu privire la talentul ei.

— La Chicago mi-ai spus că am jucat foarte bine, replică.

— Da, adevărat, răspunse el, văzând-o contrariată, dar de la Chicago la New York e un salt serios.

Carrie nu mai răspunse nimic. Era jignită.

— Teatrul, continuă el, înseamnă ceva dacă reușești să ajungi printre vedete, de ăilalți nu se alege nimic. Trebuie mult timp ca să te ridici.

— Eu nu am de unde să știu asta! zise Carrie, ușor enervată.

Ca luminat de un fulger, lui Hurstwood i se păru că vede urmarea. Acum, când se apropie pentru el situația cea mai grea, Carrie are să se apuce de teatru, într-un fel meschin, și are să-l părăsească. Ciudat, nu-și dăduse seama de ce era ea în stare. Asta fiindcă nu înțelegea ce înseamnă să excelezi în domeniul sentimentelor, sensibilității. Nu aflase niciodată că există fapte pentru care sentimentul e mai presus de intelect. Seara de teatru de la Chicago era prea departe de el ca să poată privi înapoi, să aibă amintiri lămurite. Trăise prea mult alături de femeia aceasta.

— Dar eu știu, răspunse. În locul tău nu m-aș gândi la așa ceva. Asta nu-i o profesiune pentru o femeie.

— E mai bine decât să rabzi de foame, zise Carrie. Dacă nu vrei s-o fac, de ce nu-ți găsești tu de lucru?

Pentru asta n-avea răspuns la îndemână. Și-apoi, se obișnuise cu asemenea aluzii.

— Hai, las-o baltă! răspunse.

Urmarea acestei discuții fu că Carrie se hotărî în taină să încerce. Nu-i păsa de părerile lui. N-avea să se lase târâtă în sărăcie sau poate și mai rău, ca să-i fie lui pe plac. Putea să joace. Putea găsi un rol oarecare și se putea ridica mai târziu muncind. Să vedem ce-o să zică atunci? Se și închipuia apărând într-un spectacol frumos pe Broadway, ducându-se în fiecare seară în cabina ei și machiindu-se. Apoi va ieși la unsprezece de la teatru și va vedea trăsurile înșirate, așteptând lumea. Nu-i păsa dacă avea să fie vedetă sau nu. Numai să poată răzbi, să aibă un salariu cumsecade, să se îmbrace după placul ei, să aibă banii trebuincioși pentru mâncare și casă, să meargă unde voia... cât de minunat ar fi! În mintea ei, mângâia aceste imagini cât era ziua de lungă. Starea jalnică a lui Hurstwood le făcea și mai frumoase.

Era curios că ideea asta pusese curând stăpânire și pe Hurstwood. Banii care piereau îi sugerau gândul că în curând va avea nevoie de

un sprijin. De ce nu l-ar ajuta Carrie puțin, până va găsi ceva?

Într-o zi, se întoarse acasă frământând în minte ceva în acest sens.

— L-am întâlnit azi pe John B. Drake, zise. Are de gând să deschidă un hotel aici, în toamnă. Spune că poate atunci să-mi facă rost de un post.

— Cine e ăsta? întrebă Carrie.

— Ține hotelul Grand Pacific din Chicago.

— Oho! exclamă Carrie.

— Aș scoate vreo mie patru sute pe an într-o slujbă ca asta.

— Ar fi minunat! zise ea, cu sinceritate.

— Dacă aș mai putea trece peste vara asta, adăugă el, cred c-aș ieși bine până la urmă. Am început să am legături cu unii dintre foștii mei prieteni.

Carrie înghiți povestea asta, în toată originalitatea și frumusețea ei. Dorea sincer ca el să poată trece peste vară. Arăta atât de deznădăjduit!

— Câți bani mai ai?

— Doar cincizeci de dolari.

— Doamne, Dumnezeu! exclamă ea, ce-o să ne facem? Nu mai sunt decât douăzeci de zile până va trebui iar să plătim chiria.

Hurstwood își odihnea capul în mâini și privea în gol.

— Poate că ai reuși să găsești ceva în teatru, sugeră el blând.

— Poate că da, zise Carrie, bucuroasă că se găsea cineva să aprobe această idee.

— Am să primesc și eu orice-o fi să găsesc, adăugă el, când o văzu luminându-se. Pot să găsesc ceva.

Într-o dimineață, după ce plecă Hurstwood, făcu iute curățenie în casă, apoi se îmbracă drăguț, pe cât îi îngăduia garderoba, și o porni spre Broadway. Nu cunoștea prea bine această stradă. Pentru ea era un conglomerat magic alcătuit din tot ce e impunător și mare. Acolo erau teatrele: agențiile acelea ale impresarilor trebuiau așadar să fie tot pe undeva pe-aproape.

Se hotărî să se oprească la teatrul Madison Square și să întrebe cum îi poate găsi pe impresari. Părea calea cea mai cuminte. Când ajunse așadar acolo, se adresă funcționarului de la ghișeul de bilete.

— Cine? întrebă el, uitându-se afară. Impresarii de teatru? Nu știu. Dar îi găsești în *Clipper*. Toți își fac reclamă acolo,.

— Ăsta-i un ziar? întrebă Carrie.

— Da, răspunse funcționarul minunându-se de atâta neștiință. Îl găsești la chioșcuri, mai adăugă politicoș, văzând cât de frumușică era persoana care cerea informația.

Carrie se duse să cumpere *Clipper* și încercă să găsească adresele impresarilor, stând în

picioare lângă chioșc. Nu era chiar așa ușor. Se depărtase binișor de casă, câteva șiruri de blocuri, dar se întoarse ducând cu sine prețioasa gazetă și părându-i rău de timpul pierdut.

Hurstwood se întorsese și el și ședea la locul lui obișnuit.

— Unde ai fost? o întrebă.

— Am încercat să găsesc niște impresari.

Hurstwood se cam sfia să întrebe de rezultat, dar gazeta pe care ea se apucase s-o cerceteze îi atrase atenția.

— Ce-ai acolo? o întrebă.

— *Clipper*. Mi s-a spus că pot găsi aici adresele lor.

— Și ca să afli asta te-ai dus până pe Broadway? Aș fi putut să-ți spun eu.

— De ce nu mi-ai spus? întrebă Carrie, fără să ridice ochii.

— Nu m-ai întrebat niciodată, replică el.

Carrie continua să urmărească la întâmplare coloanele lungi, pline de anunțuri. Nu se putea concentra la ceea ce făcea, fiindcă o dureau nepăsarea lui Hurstwood. În situația grea pe care trebuia s-o înfrunte, el îi sporea dificultățile, prin toate acțiunile lui. Mila pentru sine însăși îi ardea inima, lacrimile îi tremurau pe gene, dar nu picau. Hurstwood observă asta.

— Lasă-mă pe mine să caut.

Ca să-și vină în fire, se duse în odaia din față în timp ce el căuta. Se întoarse curând. Hurstwood luase un creion și însemna pe un plic.

— Uite trei adrese, îi spuse.

Carrie luă plicul și văzu numele, care erau: doamna Bermudez, Marcus Jenks și Percy Weil. Stătu o clipă, apoi se îndreptă spre ușă.

— Cred că ar fi bine să plec imediat, spuse, fără a mai privi înapoi.

Când o văzu plecând, Hurstwood tresări rușinat; erau ultimele pâlپări ale mândriei lui de bărbat, pe cale să se topească de tot. Mai șezu o vreme, apoi nu mai avu răbdare. Se ridică de pe scaun și-și luă pălăria.

„Cred c-am s-o pornesc și eu”, își zise, și plecă hoinărind fără niciun scop, simțind însă că trebuie să meargă.

Primul drum pe care-l făcu Carrie fu spre doamna Bermudez, căci locuia la adresa cea mai apropiată. Era o fostă casă particulară, de modă veche, transformată în birouri. Birourile doamnei Bermudez erau alcătuite din ceea ce altădată fusese o odaie din dos, un hol și un dormitor, pe ușa căruia scria: *Particular*.

Când intră, Carrie văzu câteva persoane care pierdeau timpul pe acolo, numai bărbați. Nu spuneau nimic, nu făceau nimic.

Pe când aștepta să i se acorde atenție, ușa dormitorului se deschise și prin ea ieșiră două femei, cu o înfățișare foarte bărbătească,

îmbrăcate în costume strânse tare pe talie și cu gulere și manșete albe. Fură urmate de o cucoană voinică de vreo patruzeci și cinci de ani, cu părul bălai, cu ochi isteți și cu o față ce părea binevoitoare. În tot cazul, zâmbea.

— Ei, vezi să nu uiți ce-am vorbit, zise una dintre femeile cu înfățișare masculină.

— N-am să uit, spuse cea falnică. Ia să vedem, adăugă apoi, unde veți fi în prima săptămână din februarie?

— Pittsburg.

— Am să vă scriu acolo.

— Bine, răspunse cealaltă și cele două plecară.

În aceeași clipă, fața cucoanei voinice luă o expresie cât se poate de serioasă și vicleană. Se întoarse și îndreptă spre Carrie o privire iscoditoare.

— Da, domnișoară, cu ce vă pot fi de folos?

— Dumneavoastră sunteți doamna Bermudez?

— Da,

— Atunci, zise Carrie neștiind cum să înceapă, dumneavoastră procurați angajamente pentru teatru?

— Da.

— Ați putea să-mi găsiți și mie ceva?

— Ai mai jucat?

— Foarte puțin, răspunse Carrie.

— Cu cine ai jucat?

— A, cu nimeni. Nu era decât un spectacol dat de...

— A, așa! o întrerupse femeia. Nu, nu știu nimic acum. Carrie își pierde tot curajul. La New York îți trebuie ceva experiență! Încheie, amabilă, doamna Bermudez. O să-ți notăm totuși numele.

Carrie stătea și se uita, pe când doamna se retrase în biroul ei.

— Ce adresă aveți? o întreabă o tânără din spatele unui birou, preluând convorbirea întreruptă.

— Doamna George Wheeler, zise Carrie, apropiindu-se. Fata îi scrisese adresa completă, apoi o lăsă să-și vadă de drum.

În biroul domnului Jenks îi merse aproape la fel, dar acesta mai introduse o posibilitate în joc, spunându-i:

— Dacă ai putea să joci la vreun teatru din oraș sau dacă ai avea vreun program cu numele dumitale tipărit, poate c-aș putea să fac ceva.

În cel de-al treilea loc fu întrebată:

— Ce fel de angajament dorești?

— Ce vreți să spuneți? întreabă Carrie.

— Păi, de pildă, vrei să joci într-o comedie sau la un teatru de vodevil, ori să intri în figurație?

— O, aș vrea să am un rol într-o piesă! răspunse Carrie.

— Hm, da! mormăi omul acela. Asta o să te coste ceva.

— Cât? întrebă ea; oricât ar părea de ridicol, nu se gândise până acum la așa ceva.

— De, asta trebuie să spui dumneata, răspunse el, șiret. Carrie îl privi plină de curiozitate. Nu mai știa cum să continue.

— Ați putea să-mi găsiți un angajament, dacă aș plăti?

— Banii se restituie, dacă nu putem găsi nimic.

— Așa! exclamă Carrie.

Agentul văzu că are de-a face cu o ființă nepricepută și procedă în consecință.

— Ar trebui, în tot cazul, să depui cincizeci de dolari. Niciun agent nu și-ar bate capul pentru mai puțin.

Carrie începu să vadă mai limpede.

— Mulțumesc, zise. Am să mă gândesc. Dădu să plece, apoi se răzgândi. Cât de repede aș găsi angajamentul? mai întrebă.

— De, asta e greu de spus. S-ar putea într-o săptămână, s-ar putea și într-o lună. Ți-am da primul lucru potrivit pentru dumneata.

— Așa! exclamă Carrie, apoi, cu un ușor zâmbet de politețe, plecă.

Agentul se gândi o clipă și pe urmă își spuse: „E ciudat cum se omoară femeile astea să facă teatru.”

Carrie găsi un bogat subiect de meditații în propunerea de a depune un avans de cincizeci de dolari. „S-ar putea să-mi ia banii și să nu-mi

dea nimic", gânde. Avea câteva bijuterii, un inel cu diamant, o broșă și alte mărunțișuri. Ar fi putut lua cincizeci de dolari pe ele, dacă le amaneta.

Hurstwood venise acasă mai devreme. Nu credea că Carrie o să umble atât de mult să caute.

— Ei! exclamă, neîndrăznind să întrebe mai mult.

— N-am niciun rezultat astăzi, spuse Carrie, scoțându-și mânușile. Vor cu toții bani ca să-ți găsească un angajament.

— Cât? întrebă Hurstwood.

— Cincizeci de dolari.

— Nu sunt proști!

— Sunt ca toată lumea. Și n-ai nicio siguranță că după ce le plătești îți găsesc ceva.

— De, eu n-aș risca cincizeci de dolari în nădejdea asta, zise Hurstwood, de parcă ar fi stat cu banii în mână.

— Nu știu, zise Carrie. Cred c-am să încerc pe la directorii de teatru.

Hurstwood asculta fără să se mai îngrozească. Se legăna ușor înapoi și încolo, rozându-și o unghie. Era foarte firesc să se întâmple așa într-o asemenea situație extremă. Mai târziu are s-o scoată la capăt.

Capitolul 38

TĂRÂMUL ZÂNELOR SE DISTREAZĂ: ACCES INTERZIS TRISTEȚII

Când Carrie își reluă căutările, a doua zi, ducându-se la Casino, descoperi că în corpul de balet ca și în alte domenii era greu de găsit loc. Fete care să știe să stea în șir și să fie atrăgătoare sunt la fel de multe ca bărbații care știu să dea cu târnăcopul. Descoperi că singura deosebire care se făcea între diferitele solicitante era din punct de vedere al unui anumit standard de frumusețe și siluetă. Ce credeau sau ce știau ele despre talentul lor n-avea nicio importanță.

— Unde-l pot găsi pe domnul Gray? se informă la un portar morocănos care păzea intrarea spre scenă la Casino.

— Nu puteți să vorbiți acum cu el. E ocupat.

— Știi când aș putea să-i vorbesc?

— V-a spus să veniți?

— Nu.

— Atunci trebuie să vă duceți să-l căutați la birou.

— O, Doamne! exclamă Carrie. Și unde e biroul dumnealui?

Îi dădu adresa.

Știa că în zadar îl căuta acum acolo. N-avea să fie la birou. Nu-i rămânea nimic de făcut decât să folosească răgazul căutând prin alte părți.

Amara poveste a căutărilor prin alte părți poate fi repede istorisită. Domnul Daly nu primea pe nimeni, decât dacă-i fixase dinainte oră de primire. În ciuda tuturor piedicilor, Carrie așteptă un ceas într-un birou meschin pentru a afla aceste lucruri de la calmul și nepăsătorul domn Domey.

— Trebuie să-i scrieți și să-i cereți să vă primească.

Așa încât plecă.

La Empire Theatre găsi un roi de funcționari, deosebit de indiferenți. Altfel, totul tapizat decorativ, totul finisat cu cea mai mare grijă, totul și toți de o remarcabilă distincție.

La Lyceum intră într-unul din acele cabinete directoriale retrase sub scară, cu covoare fine, cu pereții îmbrăcați în lambriuri scumpe, care îl fac pe cel ce pătrunde acolo să simtă din plin măreția și autoritatea conducerii. Aici, atitudinea distantă era personificată printr-un funcționar de la ghișeu de bilete, un portar și un ajutor, cu toții plini de importanța situației lor.

Păreau a spune: „Poartă-te foarte umil aici, cât se poate de umil. Spune-ne ce soliciți de la

noi. Spune repede, cu tulburare și fără urmă de demnitate. Dacă nu ne deranjează cu nimic, vom vedea eventual ce se poate face.”

Iată care era atmosfera la Lyceum și de fapt atitudinea oricărui birou directorial din marele oraș. Acești mici proprietari de întreprinderi simt mari seniori și stăpâni absoluți pe domeniile lor.

Carrie plecă istovită. Nu se alesese, de pe urma trudei Ei, decât cu o timiditate sporită.

Hurstwood ascultă în acea seară povestea căutărilor obositoare și zadarnice.

— N-am apucat să văd pe nimeni, zise Carrie. N-am făcut decât să tot umblu și să aștept. Hurstwood se uită la ea și nu zise nimic. Se vede că trebuie să cunoști pe cineva ca să poți intra, adăugă ea descurajată.

Hurstwood își dădea seama de dificultăți, totuși nu i se părea atât de teribil. Carrie era obosită și descurajată, dar acum se putea odihni. Din perspectiva balansoarului, amărăciunea lumii îi părea mai îndepărtată. Și mâine era o zi.

Veni și ziua de mâine, și următoarea, și iar următoarea.

Carrie vorbi într-o zi cu directorul de scenă de la Casino.

— Treci p-aici la începutul săptămânii viitoare, îi zise acesta, poate fac atunci niște schimbări.

Era un individ mare și corpolent, ghiftuit de haine bune și mâncare aleasă; prețuia femeile cum ar fi prețuit altul cail. Carrie era frumoasă și

plină de grație. O putea folosi chiar dacă n-avea experiență. Unul dintre proprietari spusese mai deunăzi că nu prea erau fete frumoase în corpul de balet.

Mai erau câteva zile până la începutul săptămânii și ziua de întâi a lunii următoare se apropia. Carrie se frământa de grijă, cum nu se mai frământase niciodată.

— Tu cauți într-adevăr ceva, când te duci în oraș? îl întreabă într-o dimineață pe Hurstwood, ca urmare a unor gânduri neplăcute ce-i clociseră în cap vreme îndelungată.

— Bineînțeles, răspunse el supărat, sinchisindu-se în fond prea puțin de implicația jignitoare a întrebării.

— În locul tău aș primi acum orice. Se apropie întâi.

Chipul ei era imaginea însăși a deznădejdi.

Hurstwood lăsă ziarul și se duse să-și schimbe hainele.

„Am să caut ceva, gândea. Am să mă duc la vreo fabrică de bere, să văd dacă nu-mi poate da ceva de lucru. Da. Am să iau și o slujbă de chelner la bar, dacă găsesc.”

Urmă aceeași peregrinare pe care-o mai făcuse și altă dată. Un refuz, două, destul de politicoase și îi pieri curajul.

„Degeaba, se gândi. N-am decât să mă duc acasă.”

Faptul că stătea atât de prost cu banii începu să-și arate colții și începu să i se pară că și hainele cele bune începeau să arate cam ponosite. Asta îl durea.

Carrie se întoarse mai târziu decât el.

— Am fost pe la câțiva dintre directorii teatrelor de varieteu, zise, privind în gol. Trebuie să ai un număr de repertoriu. Altfel n-au ce face cu tine.

— Am văzut azi niște indivizi de la fabricile de bere, zise Hurstwood. Mi-a promis unul că o să facă tot posibilul să-mi găsească un loc, în două-trei săptămâni.

Față de atâta disperare din partea lui Carrie trebuia să arate și el că făcuse ceva, de aceea spusese asta. Era scuza pe care oboseala lui o aducea energiei ei.

Luni, Carrie se duse din nou la Casino.

— Ți-am spus să vii azi? întrebă directorul de scenă măsurând-o din cap până-n picioare, cum sta în fața lui.

— Ați spus la începutul săptămânii, zise Carrie, foarte intimidată.

— Ai ceva experiență? o mai întrebă, aproape cu severitate.

Carrie își recunoscuse neștiința.

O mai măsură o dată cu privirea, fiind prin niște hârtii. În fond îi plăcea mult femeiușcă asta frumoasă care se și pierduse din pricina sfiei.

— Treci pe la teatru mâine-dimineață.

Tinerei femei îi bătea inima să-i spargă pieptul.

Abia izbuti să spună:

— Am să trec.

Își dădea seama că-l interesează și se pregătea să plece.

Are să-i dea, oare, într-adevăr, de lucru? Era cu puțință o asemenea fericire? Larma stridentă a străzii, ce pătrundea prin ferestrele deschise, începu să i se pară plăcută.

Un glas poruncitor răspunse întrebării ce și-o punea în gând, înlăturându-i orice îndoială în acea privință.

— Să vii la timp, spuse cu asprime directorul, altminteri, renunțăm la dumneata.

Carrie plecă în goană. Nu-i mai păsa acum de trândăvia lui Hurstwood. Avea un angajament, avea un angajament! Numai asta îi cânta în urechi.

În încântarea ei abia aștepta să-i spună lui Hurstwood noutatea. Dar pe când mergea spre casă și începea să vadă limpede amănuntele situației, se înfiripa în mintea ei gândul că era nefiresc ca ea să găsească de lucru în câteva săptămâni, iar el să hoinărească în zadar și să trândăvească luni întregi.

„De ce nu găsește nimic? Își spunea fără ocol. Dacă am izbutit eu, cu atât mai mult ar trebui să găsească el. Pentru mine n-a fost cine știe ce greu.”

Uita de tinerețea și frumusețea ei. În înflăcărea ei nu lua în seamă inferioritatea vârstei înaintate.

La fel vorbește, oricând, glasul succesului.

Totuși nu-și putu păstra taina. Încerca să fie calmă și nepăsătoare, dar se vedea cât de colo că se prefăce.

— Ei? întrebă el, văzându-i fața destinsă.

— Am im angajament.

— Da? zise Hurstwood, răsufând mai în voie.

— Da.

— Și ce fel de angajament? întrebă, străbătut de presimțirea că acum s-ar putea să găsească și el ceva bun.

— În corpul de balet.

— În spectacolul de la Casino, de care mi-ai vorbit?

— Da, răspunse ea. Încep să repet mâine.

Carrie îi mai dădu din proprie inițiativă și alte lămuriri, fiindcă era fericită. În cele din urmă, Hurstwood zise:

— Știi cât au să-ți plătească?

— Nu, n-am vrut să întreb, zise Carrie. Îmi închipui că se plătesc vreo doisprezece, paisprezece dolari pe săptămână.

— Cam așa cred și eu, zise Hurstwood.

Seara avură o cină bună, datorită faptului că teribila încordare slăbise. Hurstwood se duse să se bărbierească și se întoarse cu o bucată frumoasă de carne pentru friptură.

„Ei, mâine am să merg și eu să caut”, gândea el, și speranța reînnoită îl făcu să ridice ochii din podea.

A doua zi dimineața, Carrie se înfățișă cu punctualitate și i se dădu un loc în șirul fetelor. Văzu o sală vastă, goală, cufundată în umbră, exalând încă parfumurile și splendorile serii trecute, și a cărei înfățișare somptuoasă, orientală era izbitoare. Minunăția ei o copleșea și o încânta. Binecuvântată fie realitatea plină de minuni a acestui cadru! Se va strădui din răputeri să fie demnă de el! Era deasupra gloatei de rând, deasupra trândăviei, deasupra mizeriei, deasupra mediocrității. Lumea venea împodobită cu veșminte bogate și în echipaje elegante ca să privească. Era un neconținut focar de strălucire și veselie. Și acum făcea și ea parte din acest focar. Ah, numai de-ar putea rămâne! Cât de fericite ar fi atunci zilele ei!

— Cum te cheamă? întrebă directorul, care conducea repetiția.

— Madenda, răspunse ea, amintindu-și într-o clipă numele pe care i-l alesese Drouet la Chicago. Carrie Madenda.

— Ei, acum, domnișoară Madenda, zise el foarte amabil după cum i se păru lui Carrie, treci pe locul acela.

Apoi îi strigă unei tinere femei mai veche în trupă:

— Domnișoară Clark, dumneata ai să fii pereche cu domnișoara Madenda.

Tânăra făcu un pas înainte, așa încât Carrie văzu unde trebuie să se așeze și repetiția începu.

Carrie descoperi curând că, deși această repetiție avea oarecare asemănare cu cele din sala Avery în felul cum era condusă, atitudinea directorului de scenă era și mai aspră. Ea se mirase atunci de insistența și de aerele de superioritate ale domnului Millice, dar individul care dirija aici avea aceeași insistență, dublată de o asprime aproape brutală. Pe măsură ce înainta repetiția, părea să devină din cale-afară de nervos din te miri ce fleac și în aceeași măsură părea să-i sporească și puterea plămânilor. Era cât se poate de evident că nutrea un mare dispreț față de aerele de demnitate sau inocență pe care și le dădeau aceste femei.

— Clark, striga de pildă, vrând bineînțeles să spună, „domnișoară Clark”, de ce nu prinzi pasul aici? Câte patru, la dreapta! Dreapta am spus, dreapta! Pentru numele lui Dumnezeu, atenție, ce vasăzică asta?! La dreapta!

Și pe când rostea acestea, ultimele sunete urcau într-atât, încât semănau cu niște răgete vehemente.

— Maitland! maitland! strigă o dată.

O fetiță drăguț îmbrăcată ieși tulburată din șir. Carrie tremura pentru ea din toată inima-i plină de simpatie și teamă.

— Da, domnule, zise domnișoara Maitland.

— Ce, nu mai auzi bine?

— Ba da, domnule.

— Știi, ce-i aia: „coloana stângă”?

— Da, domnule.

— Da? Atunci ce te face să te-mpleticești spre dreapta? Vrei să strici linia?

— Tocmai...

— Lasă, ce tocmai! Destupă-ți urechile!

Carrie o compătimea și aștepta tremurând să-i vină rândul.

Acum alta pătimi pedeapsa muștrării.

— Stați o clipă, strigă directorul de scenă, ridicând mâinile a deznădejde.

Parcă turbase.

— Elvers, strigă, ce-ai în gură?

— Nimic, zise domnișoara Elvers, în timp ce unele zâmbeau și priveau neliniștite.

— Atunci vorbești sau ce faci acolo?

— Nu, domnule.

— Atunci nu mai mișca din gură! Hai, acum toate împreună, de la început.

Până la urmă îi veni și lui Carrie rândul să fie dojenită. I se trase de pe urma fricii ei cumplite că nu face tot ce trebuie. Auzi că directorul cheamă pe cineva.

— Mason, zbieră el. Domnișoara Mason!

Carrie privi în dreapta și-n stânga, să vadă cine putea fi. O fată dindărătul ei o înghionti puțin, dar ea nu pricepea.

— Dumneata, dumneata! zise directorul. N-auzi?

— O, zise Carrie, mă cheamă Madenda.

— Ei bine, da' ce-i cu picioarele dumitale? Nu știi să dansezi?

— Ba da, domnule „zise Carrie, care învățase între timp această artă.

— Atunci de ce nu dansezi? Nu mai târî picioarele de parcă ai dormi. Aici trebuie să ai viață-n tine, altfel n-am ce să fac cu dumneata.

Tinerei femei i se încinseră obraji. Îi tremurau puțin buzele.

— Bine, domnule, zise.

Trei ceasuri lungi ținut acest neconținut frecuş, condus cu stăruință, enervare și energie. Carrie ieși de acolo cu trupul destul de istovit, dar cu mintea prea ațâțată ca să ia seama la oboseală. Voia să se ducă acasă și să exerseze mișcările învățate. Atâta cât depindea de ea, avea să-și dea osteneala pentru a nu greși câtuși de puțin.

Când ajunsese acasă, Hurstwood nu era acolo. „Te pomenești, își spuse ea, că a pornit să caute de lucru.” Îmbucă ceva și apoi exersă, susținută de visuri de eliberare din greutățile bănești. Muzica gloriei îi suna în urechi.

Când se întoarse Hurstwood, dispoziția lui era mai puțin festivă decât atunci când plecase, iar

ea fu nevoită să lase exersatul și să pregătească masa. Iată o pricină timpurie de enervare. Va avea deci munca ei, plus cea de acasă. Va trebui așadar să joace și să vadă și de gospodărie?

„După ce-o să mă văd așezată pe un făgaș n-am să fac asta, își zise. N-are decât să mănânce în oraș.”

Fiecare zi dintre cele care urma să îi avu grijile ei. Descoperi că nu era chiar atât de minunat să fii în corpul de balet și mai află că salariul ei va fi de doisprezece dolari pe săptămână. După câteva zile, dădu cu ochii pentru prima oară de maiestățile lor vedetele, doamnele și domnii care dețineau primele roluri. Văzu că aceia se bucurau de privilegii, erau așteptați cu repetițiile. Ea n-avea nicio însemnătate, absolut niciuna.

Acasă era Hurstwood, care zilnic îi dădea motive de îndoială și supărare. El unul părea să nu găsească nimic de lucru și totuși cuteza s-o întrebe cum se descurcă. Din regularitatea cu care se interesa, mirosea că se așteaptă să trăiască de pe urma muncii ei. De când vedea că are un mijloc cert de existență, treaba asta o enerva pe Carrie. Avea aerul că se bizuie pe bieții ei doisprezece dolari.

— Cum te descurci? o întreba mereu, prietenos.

— A, destul de bine, răspundea ea.

— Ți se pare ușor?

— Are să meargă mai bine după ce o să mă obișnuiesc.

După aceea gândurile lui erau absorbite de ziar.

— Am adus niște grăsimi, mai adăugă, ca și cum abia și-ar fi amintit. M-am gândit că poate ai chef să faci o prăjitură.

Sugestia asta calmă o cam uimi, mai ales în lumina ultimelor întâmplări. Independența ei născândă îi dădea mai mult curaj să observe, și o cam mânca pe limbă să spună anumite lucruri. Totuși, lui nu-i putea vorbi ca lui Drouet. Era ceva în felul de a fi al acestui om care îi inspirase totdeauna un respect deosebit. Părea să păstreze în adâncul firii sale o nevăzută rezervă de tărie.

Într-o zi, după prima săptămână de repetiții, ceea ce se aștepta să se întâmple ieși fățiș la iveală.

— O să trebuiască să cam facem economie, zise el, punând pe masă niște carne pe care o cumpărase. N-o să mai capeți bani vreo săptămână sau așa ceva.

— Nu? zise Carrie, care amesteca ceva într-o cratiță, lângă mașina de gătit.

— Nu mai am decât banii de chirie și încă treisprezece dolari, adăugă el.

„Așa! își zise ea în gând. De aici înainte trebuie deci să cheltuiască din banii mei.”

În aceeași clipă își aminti că sperase să-și cumpere câteva lucruri. Îi trebuia îmbrăcăminte. Pălăria pe care o purta nu-i plăcea.

„Cu doisprezece dolari nu se poate ține o gospodărie. Eu nu sunt în stare. De ce nu caută și el de lucru?”

Veni și importanta seară a celui dintâi spectacol adevărat. Carrie nu-i propuse lui Hurstwood să vină s-o vadă, iar el nu se gândi să meargă. Ar fi fost o risipă inutilă. Rolul ei era atât de neînsemnat!

Apăruseră anunțurile în ziare; se lipiseră afișele. Figurau numele vedetei și ale multor altora care dețineau roluri. Carrie nu era trecută pe afiș.

Ca și la Chicago, o năpădi tracul pe când se apropia cea dintâi intrare în scenă a baletului, dar mai târziu își reveni. Evidenta și penibila lipsă de însemnătate a rolului ei făcu să-i treacă frica. Simțea că era atât de obscur încât n-avea nicio importanță ce făcea. Din fericire, nu trebuia să poarte tricou. Unui grup de douăsprezece fete li se dăduseră niște fustițe drăguțe, aurii, a căror lungime ajungea până la vreo doi, trei centimetri deasupra genunchiului. Se întâmplase să fie și Carrie printre ele.

Stând pe scenă, umblând cu pași de dans în alaiul figurației sau ici-colo, ridicându-și vocea în ansamblul corului, avu prilejul să observe publicul și să vadă cum decurge premiera unui

spectacol de mare succes. Deși aplauzele curgeau, ea băgă de seamă, fără să vrea, cât de mediocru jucau unele actrițe cu reputație.

„Eu aș putea să joc mai bine”, îndrăzni Carrie să-și spună cu câteva privilegii. Trebuie să recunoaștem că avea dreptate.

După terminarea spectacolului, se îmbrăcă repede; directorul de scenă ocărâse câteva fete, dar pe ea o trecuse cu vederea, își închipui că probabil fusese mulțumit de felul cum jucase. Voia să plece repede; nu cunoștea decât foarte puține fete și începuse sporovăială între vedete. Afară așteptau trăsuri și niște tineri de condiție bună, elegant îmbrăcați. Carrie observă că era privită de aproape. O tremurare de gene i-ar fi adus un însoțitor. Dar nu clipi.

Un tânăr cu experiență cutează totuși:

— Nu cumva te duci singură acasă?

Carrie grăbi pur și simplu pașii și luă tramvaiul spre Sixth Avenue. Capul îi era atât de plin de minunile serii încât nu o mai interesa nimic altceva.

— Mai știi ceva de la fabrica de bere? întrebă la sfârșitul săptămânii, sperând că astfel îl va stimula să mai caute.

— Nu, răspunse el, încă n-au terminat. Dar cred totuși că are să iasă ceva de-aici.

Carrie nu mai spuse nimic. Nu voia să-și dea banii și totuși simțea că nu va avea încotro. Hurstwood înțelese criza prin care trecea tânăra

femeie și se hotărî cu viclenie să facă apel la mărinimia ei. Descoperise de mult bunătatea firească și credulitatea micii lui neveste. Îi era oarecum rușine să procedeze așa, dar își găsea o scuză în gândul că într-adevăr va găsi de lucru. Prilejul se ivi în ziua de plată a chiriei.

— Da! zise, în timp ce-i număra banii, asta a fost cam tot ce mai aveam. Va trebui să găsesc foarte repede ceva.

Carrie îl privi cu coada ochiului, bănuind că acum avea să apeleze la ajutorul ei.

— Numai puțin de-aș mai putea rezista, cred că aș izbuti să găsesc ceva. Drake deschide sigur un hotel, aici, în septembrie.

— Da? zise Carrie, gândindu-se că nu mai era decât o lună până atunci.

— Ți-ar veni greu să mă ajuți în răstimpul ăsta? spuse cu un glas rugător. Cred că după aceea are să-mi meargă bine.

— Nu, răspunse Carrie, simțind cu tristețe că soarta îi pune mereu piedici.

— Putem să ne descurcăm dacă facem economie. Am să ți-i dau înapoi, să n-ai nicio grijă.

— Da, sigur c-am să te ajut, zise Carrie, considerându-se aspră că-l silește s-o roage atât de umil. Dorința de a se bucura de câștigul ei îi smulse totuși un slab protest. De ce nu accepti orice, George, din moment ce-i trecător? adăugă.

Ce importanță are? Poate că după câțva timp ai să găsești ceva mai bun.

— Am să primesc orice, zise el, liniștit acum, simțind, totuși că-l împunge o mustrare de conștiință la cuvintele ei.

Pot, la urma urmei, să sap șanțuri în stradă. Cine mă cunoaște aici?

— A, nu trebuie să faci asta, zise Carrie, impresionată, trebuie să existe și altfel de lucruri.

— Am să găsesc eu ceva, zise el, cu o expresie hotărâtă. Apoi se întoarse la ziarul lui.

Capitolul 39

DESPRE LUMINI ȘI UMBRE: DESPĂRȚIREA LUMILOR

Ceea ce dobândi Hurstwood de pe urma acestei hotărâri fu o și mai mare încredere că fiecă zi ce venea nu era încă ziua dezastrului. În același timp, Carrie străbătu treizeci de zile de îndoială și deznădejde.

Nevoia ei de îmbrăcăminte, fără a mai vorbi de dorința ei de a se aranja, se făcea tot mai simțită, pe măsură ce-și dădea seama că nu și le va putea satisface de pe urma muncii sale. Mila ce o încercase pentru Hurstwood, când acesta o rugase să-l ajute să treacă peste un timp greu,

pălea acum în fața problemelor puse de asigurarea unei existențe zilnice decente. El nu-și reînnoia mereu cererea, dar pe Carrie pornirea de a arăta bine o îmboldea mereu. Pornirea aceasta stăruia și Carrie dorea să-și împlinească voia și dorea tot mai mult ca Hurstwood să nu-stea în cale.

Când se apropie de ultimii zece dolari, Hurstwood își spuse că ar face bine să păstreze ceva mărunțiș în buzunar și să nu depindă cu totul de ea, pentru bani de tramvai, de bărbierit și alte cheltuieli asemănătoare, astfel încât, având încă această sumă, anunță că a rămas fără niciun ban.

— Acuma sunt absolut lefter! îi spuse într-o după-amiază lui Carrie. Am plătit azi-dimineață niște cărbuni și am mai rămas după asta cu vreo zece-cincisprezece cenți.

— Am eu acolo, în geantă, ceva bani.

Hurstwood se duse să-i ia pentru a cumpăra o cutie de conserve. Carrie aproape nici nu băgă de seamă că acesta era începutul unei noi rânduiei. El luă din geantă cincisprezece cenți, cu care cumpără cutia de conserve. Urmară apoi tot felul de mărunțișuri de acest soi, până ce, într-o dimineață, Carrie își aminti că n-avea să se înapoieze decât aproape de vremea cinei.

— Ni s-a terminat faina, îi spuse; ar fi bine să cumperi făină azi după-masă. Nici carne nu

avem. Ce-ar fi să mâncăm deseară ficat cu slănină?

— De acord, zise Hurstwood.

— Atunci n-ar fi rău să cumperi puțină.

— Ar trebui s-ajungă două sute cincizeci de grame, își dădu cu părerea Hurstwood.

Carrie deschise geanta și puse pe masă jumătate de dolar. El se făcu a nu băga de seamă.

Hurstwood cumpără făina pe care toți băcanii o vindeau în pachete mici și plăti pe ea treisprezece cenți, iar pe pachetul cu ficat amestecat cu slănină dădu cincisprezece cenți. Lăsă pachetele, împreună cu restul de douăzeci și doi de cenți, pe masa din bucătărie, unde le găsi Carrie. Ei nu-i scăpă faptul că restul era neatins. Avu o senzație dureroasă dându-și seama că, la urma urmei, tot ce-i cerea era puțină răbdare. I se păru că e nedreaptă, nutrind gânduri aspre față de el. Poate că totuși va mai găsi ceva de lucru. N-avea niciun fel de vicii.

Totuși, chiar în aceeași seară, când se duse la teatru, una din fetele corpului de balet trecu pe lângă ea îmbrăcată într-un costum foarte frumos, nou-nouț de tweed pestriț, care-i luă ochii lui Carrie. Tânăra femeie purta un buchet minunat de violete și părea strașnic de bine dispusă. În trecere, îi zâmbi cu voioșie lui Carrie, arătând un șir de dinți frumoși ca niște mărgele.

Carrie îi răspunse zâmbind la rândul ei, dar spunându-și în gând:

„Ea poate să-și permită să se îmbrace bine. Și eu aș putea să mă îmbrac la fel, dacă mi-aș păstra banii. N-am aici măcar o eșarfă ca lumea de pus la gât!”

Întinse un picior și-și privi pantoful, meditănd.

„Sâmbătă îmi cumpăr o pereche de pantofi, fie ce-o fi.”

Una dintre cele mai drăgălașe și prietenoase fete din corpul de balet se împrietenise cu Carrie fiindcă nu găsea la aceasta din urmă nimic care s-o intimideze. Era o mică și voioasă Manon, care nu respecta severa concepție de morală convențională, dar se purta bine cu aproapele ei și făcea fapte bune. Fetele din corpul de balet nu prea aveau voie să stea de vorbă, totuși, mai schimbau câte un cuvânt.

— E cald tare astă-seară, nu-i așa? îi spuse fata aceea, înveșmântată într-un tricou trandafiriu, de culoarea pielii, și cu un coif chipurile de aur pe cap. Mai purta și un scut strălucitor.

— Da, e cald, răspunse Carrie, bucuroasă că se găsea cineva să i se adreseze.

— Nu mai am mult și mă topesc, zise fata.

Carrie privi fața drăgălașă, cu ochi mari, albaștri și văzu pe ea perle mici de sudoare.

— E atâta de mășăluit în piesa asta cum n-am mai pomenit până acum, mai spuse fata.

— Ai mai dansat și în altele? o întrebă Carrie, mirată de experiența ei.

— Oho! Într-o groază, dumneata nu?

— Asta-i prima oară.

— Zău! Mi s-a părut că te-am văzut pe vremea când s-a jucat *Soțul reginei*.

— Nu, clătină din cap Carrie, nu eram eu.

Convorbirea fu întreruptă de izbucnirea orchestrei și de lumina orbitoare ce țâșnea din reflectoarele culiselor, ca să semnaleze șirului de fete gruparea pentru o nouă intrare în scenă. Nu se mai ivi un alt prilej de vorbă, dar în seara următoare, pe când se pregăteau să între în scenă, fata aceea apăru din nou lângă ea.

— Aud că vor să plece în turneu cu spectacolul ăsta, luna viitoare.

— Da? întrebă Carrie.

— Da. Dumneata ce faci, pleci?

— Nu știu; probabil că da, dacă o să vrea să mă ia.

— A, sigur că te-ar lua. Da' eu nu m-aș duce, în locul dumitale. N-au să-ți dea mai mult și trebuie să cheltuiești pe-acolo tot ce câștigi. Eu nu plec niciodată din New York. Sunt spectacole aici cu duiumul.

— Poți oricând să intri în altă parte?

— Mie nu mi-a fost greu niciodată. Se pregătește un spectacol pentru luna asta, la un teatru de pe Broadway. Dacă ăsta pleacă, încerc să intru acolo.

Carrie ascultă vestea aceasta cu și mai multă curiozitate. Era vădit că nu te izbeai de prea multe greutatea ca să te descurci. Poate că va putea și ea să găsească un angajament dacă spectacolul ăsta pleca în turneu.

— Plătesc toți la fel? întrebă ea.

— Da. Câteodată ți se dă ceva mai mult. Aici nu se plătește cine știe ce bine.

— Eu iau doisprezece dolari, zise Carrie.

— Nu, serios? făcu fata. Mie îmi dau cincisprezece și dumneata muncești mai mult ca mine. În locul dumitale n-aș accepta. Îți dau mai puțin, numai fiindcă își închipuie că nu știi. Ar trebui să iei cincisprezece.

— Ei, da uite că nu-i iau, zise Carrie.

— Bine, da' în alt loc ai să iei mai mult, dacă vrei, continuă fata, care o admira foarte mult pe Carrie. Dansezi foarte frumos și directorul știe asta.

Într-adevăr, Carrie se mișca într-un chip plăcut și oarecum distins, ceea ce se datora în întregime naturaleții ei și faptului că nu era mereu preocupată de efectul gesturilor sale.

— Dumneata crezi că aș putea să iau mai mult la teatrul de pe Broadway?

— Bineînțeles că da, răspunse fata. Vii cu mine când mă duc. Vorbesc eu pentru amândouă.

Carrie era copleșită de recunoștință. Îi plăcea acest mic oștean din fața reflectoarelor. Părea

atât de experimentată și plină de încredere în sine, cu coiful ei de poleială și veșmintele ei militare!

„Înseamnă că viitorul meu e asigurat, dacă pot totdeauna munci astfel”, gândea Carrie.

Totuși, dimineața, când era nevoită să se ocupe de gospodărie și-l vedea pe Hurstwood șezând în fotoliul lui, parcă avea o piatră pe inimă, simțind că soarta ei e jalnică și cătuși de puțin mai ușoară. Nu cheltuiau cine știe ce pentru hrană, așa cum târguia Hurstwood de chibzuit, și poate că avea să le ajungă și pentru chirie., dar nu mai rămânea nimic. Carrie își cumpără pantofii și alte câteva lucruri, ceea ce complică foarte serios problema chiriei. Își dădu seama subit, cu o săptămână înainte de ziua scadenței, că n-aveau să le ajungă banii.

— Nu cred c-o să am destul ca să plătesc chiria! exclamă într-o dimineață, la micul dejun, uitându-se în geantă.

— Cât ai? întrebă Hurstwood.

— Ei, aș avea douăzeci și doi de dolari, dar mai sunt toate de plătit pentru săptămână asta și dacă din ce iau sâmbătă le plătesc, nu mai rămâne nimic pentru săptămâna viitoare. Crezi că omul tău cu hotelul are să deschidă luna asta?

— Așa cred, răspunse Hurstwood. Așa mi-a spus. După o mică pauză, zise: Nu te frământa. Poate că băcanul are să mai aștepte. Ar putea s-

o facă. Cumpărăm de atâta vreme de la el, încât are să aștepte o săptămână, două.

— Crezi c-are să vrea? întrebă ea.

— Cred că da.

Așadar, în aceeași zi când Hurstwood îi ceru băcanului Oeslogge niște cafea, îl privi drept în ochi și întrebă:

— V-ar veni greu să treceți totul în contul meu până la sfârșitul săptămânii?

— Nu, nu, domnule Wheeler, zise domnul Oeslogge. Foarte bine așa.

Hurstwood, care mai avea încă tact și în mizeria lui, nu mai adăugă nimic. Părusese un lucru ușor. Privi afară, pe ușă și, când cafeaua fii gata împachetată, o luă și plecă. Începuse jocul omului încolțit.

Chiria fu achitată și acum venea la rând băcanul. Hurstwood se descurcă plătindu-i din cei zece dolari ai lui și luându-i înapoi de la Carrie la sfârșitul săptămânii. Apoi zăbovi o zi cu achitarea contului băcanului, data următoare, și astfel își căpătă curând înapoi cei zece dolari ai lui, iar Oeslogge își primea joi sau vineri plata pentru socoteala din sâmbăta precedentă.

Încurcăturile astea o făceau pe Carrie să fie foarte dornică de o schimbare, indiferent care. Hurstwood părea să nu-și dea seama că are și ea dreptul să rămână cu ceva. El făcea calculele pentru a izbuti să acopere toate cheltuielile din

ce câștiga Carrie, dar nu părea să se obosească a încerca să mai adauge ceva la venitul lor.

„Știe să-mi spună doar să nu mă frământ! gândea ea. Dacă s-ar frământa el îndeajuns, n-ar fi în stare să șadă și să mă aștepte pe mine. Ar găsi ceva de lucru. Nu se poate ca un bărbat să stea șapte luni și să nu găsească nimic, dacă într-adevăr caută.”

Când îl vedea trândăvind mereu prin casă, în hainele lui neglijente și cu înfățișarea întunecată, Carrie era îmboldită să caute mângâiere în alte locuri. De două ori pe săptămână se dădeau matineuri și atunci Hurstwood mânca o gustare rece, pe care și-o pregătea singur, în alte două zile aveau loc repetiții, care începeau la zece dimineața și durau, de obicei, până la unu. Afară de asta, Carrie se mai ducea în vizită pe la fetele din corpul de balet, printre care și oșteanul cu coif de aur și ochi albaștri. Îi făcea plăcere și era o evadare din căminul în care-și clocea mizeria bărbatu-său.

Numele oșteanului cu ochi albaștri era Osbome. Lola Osbome. Camera ei era în Strada 19, aproape de Fourth Avenue, într-o stradă care acum e ocupată numai de clădiri comerciale. Avea acolo o odaie în spatele unei clădiri, intimă, cu ferestrele spre niște curți interioare, în care se înălțau un pâlci de copaci umbroși plăcuți ochiului.

— Familia duminică nu stă la New York? o întreabă într-o zi Carrie pe Lola.

— Ba da, dar nu mă împac cu ai mei. Vor totdeauna să fac ce le place lor. Dumneata locuiești în oraș?

— Da, zise Carrie.

— Cu familia?

Tinerei femei îi fu rușine să spună că e măritată. Vorbise atâta despre creșterea salariului, se arătase atât de îngrijorată în privința viitorului ei, încât acum, când fata aștepta un răspuns, nu-i putea mărturisi.

— Cu niște rude, răspunse..

Domnișoara Osborne socotea de la sine înțeles că, asemenea ei, Carrie era stăpână pe timpul său. O îmbia totdeauna să mai stea, îi propunea să meargă împreună la plimbare sau în alte părți, până când Carrie începu să neglijeze ora cinei. Hurstwood băgă de seamă, dar nu se simțea pe poziția în care să-și poată îngădui să se certe cu ea. De mai multe ori se întorcea atât de târziu, încât abia îi rămânea o oră în care să improvizeze ceva de mâncare și să pornească la teatru.

— Ai repetiții și după-masă? întreabă o dată Hurstwood, izbutind să-și ascundă aproape cu desăvârșire cinicul protest și regretul care-l făcea să întrebe.

— Nu, umblu să caut alt angajament, zice Carrie.

Asta era adevărat, dar într-o măsură care îi oferea o prea slabă posibilitate de scuză. Domnișoara Osborne fusese cu Carrie la biroul directorului care punea în scenă noul spectacol de pe Broadway și se întorseseră amândouă direct la domnișoara Osborne acasă, unde stătură până la ora trei.

Carrie simți această întrebare ca o încălcare a libertății ei. Nu ținea seama că de o oarecare libertate se bucurase și înainte. Dar ultimul pas, ultima libertate pe care și-o cucerise, nu trebuia pusă în discuție.

Hurstwood vedea totul destul de limpede. Ager, după cum îi era felul, avea totuși destul bun-simț pentru a nu protesta serios. În apatia lui aproape inexplicabilă, se mulțumea să decadă cu indulgență, în timp ce viața tinerei femei se depărta de a lui, la fel cum consimțea cu indolență să lase să-i scape orice șansă. Totuși nu se putea împiedica să nu se agațe de Carrie și să protesteze într-un fel blând, enervant și ineficace, care nu făcea decât să lărgască treptat ruptura dintre ei.

Această prăpastie se adânci și mai mult în ziua în care directorul de scenă, privind din culise spre scena strălucitor luminată, unde corpul de balet își executa evoluțiile scânteietoare, spuse către maestrul de balet:

— Cine este fata aceea, a patra, acolo, pe dreapta. Cea care se rotește acum ultima?

— A, zise maestrul de balet, e domnișoara Madenda.

— Arată bine. De ce n-o pui în capătul liniei?

— Așa o să fac, zise celălalt.

— Neapărat. O să fie mult mai de efect decât cea pe care o ai acum.

— Da, da. Așa o să fac, zise maestrul.

În seara următoare, Carrie fu strigată ca și cum ar fi făcut o greșală.

— Domnișoară Madenda, de acum îți conduci dumneata grupul, zise maestrul de balet.

— Da, domnule, răspunse Carrie.

— Și ai grijă, cu viață! mai adăugă. Asta-i ce ne trebuie!

— Da, domnule, răspunse Carrie.

Uimită de această schimbare, se gândi că fata care conducea până atunci o fi bolnavă, dar când o văzu în rând, privind-o cu ciudă, începu să creadă că poate schimbarea era o recompensă pentru meritele ei.

Avea un fel grațios de a arunca capul într-o parte, iar brațele erau expresive, dinamice, nu lăncezeau. În capul șirului, toate astea ieșeau mai bine în evidență.

— Fata asta are ținută, zise directorul de scenă, în altă seară.

Începu să-și spună că ar avea chef să stea de vorbă cu ea. Dacă din principiu nu și-ar fi interzis să aibă vreodată de-a face cu fetele din corpul

de balet, ar fi intrat în vorbă cu ea fără nicio reticență.

— Pune-o pe fata aceea în capul coloanei albe, îi sugeră maestrului de balet.

Această coloană albă era alcătuită din vreo douăzeci de fete, toate în flanele albe ca zăpada, împodobite cu argintiu și cu albastru. Conducătoarea lor era deosebit de fastuos îmbrăcată, în aceleași culori, purtând în plus epoleți și o cingătoare de argint, de care atârna într-o parte o scurtă spadă. I se luă măsura pentru acest costum și câteva zile mai târziu apărură mândră de noii lauri cuceriți. Îndeosebi fu mulțumită să constate că salariul îi urcase acum la optsprezece dolari, în loc de doisprezece.

Hurstwood nu află nimic despre asta.

„N-am să-i dau diferența, își zice Carrie. Fac destul și așa. Am să-mi cumpăr ceva de îmbrăcat.”

De fapt, în această a doua lună, târguise pentru dânsa cu toată ușurința de care fusese în stare, fără a ține seama de urmări. Aveau să se iște noi complicații la plata chiriei și sistemul de aprovizionare pe credit la negustorii din cartier avea să se extindă. Acum, însă, își propunea să facă și pentru ea ceva.

Mai înainte de toate își cumpără o șemizetă și, până să aleagă, descoperi ce puțin putea cumpăra din banii ei și ce multe ar putea cumpăra dacă i-ar putea folosi pe toți. Uită că

dacă ar fi fost singură ar fi trebuit să plătească masă și casă; i se părea că ar fi putut cheltui fiecare centimă din cei optsprezece dolari ai ei pe îmbrăcăminte și pe lucruri care îi plăceau.

Până la urmă alege ceva care nu numai că reprezenta surplusul peste doisprezece dolari, dar o obligă să-i atace și pe aceștia. Știa că merge prea departe, dar dragostea ei femeiască pentru podoabe fu mai puternică. A doua zi Hurstwood spuse:

— Îi datorăm băcanului cinci dolari și patruzeci de cenți săptămână asta.

— Da? zise Carrie încruntându-se nițel. Căută în geantă, ca să lase banii. N-am cu totul decât opt dolari și douăzeci de cenți.

— Îi datorăm și lăptarului șaiszeci de cenți, adăugă Hurstwood.

— Da, și mai e și omul cu cărbunii, își aminti Carrie.

Hurstwood nu spuse nimic. Văzuse lucrurile noi pe care și le cumpăraseră; vedea cum își neglija îndatoririle de gospodină; vedea cum căuta prilej să se strecoare de acasă după amiezile și cum zăbovea. Simțea că e pe cale să se întâmple ceva. Deodată ea începu să spună:

— Nu știu ce să fac. Nu pot să suport eu toate cheltuielile. Nu câștig de ajuns.

Era o provocare directă. Hurstwood trebuia să-i facă față. Încercă să fie calm.

— Nu vreau să suportți tu toate cheltuielile, zise. Nu vreau decât puțin ajutor până voi putea găsi ceva de lucru.

— Las' că știu eu, spuse Carrie. Mereu același cântec. E vorba că ne trebuie bani. Mai mulți decât pot eu să câștig.

— Bine, da' ce vrei, doar am încercat să găsesc ceva! exclamă el. Ce vrei să fac?

— Nu prea cred că te-ai omorât încercând, zise Carrie. Eu cum am reușit să găsesc?

— Ba am încercat, zise el, mânios și stăpânindu-și cu greu cuvintele grele. N-ar trebui să-mi dai peste nas cu ce-ai reușit tu. Tot ce ți-am cerut a fost puțin ajutor până voi putea găsi ceva. Încă nu sunt la pământ. Am să mă ridic eu, n-avea grijă.

Încercă să vorbească liniștit, dar glasul îi tremura puțin. Iritarea i se topi într-o clipă. Lui Carrie îi fix rușine.

— Bine, zise ea, uite banii, și-i deșertă toți pe masă. Nu ajung pentru toate cheltuielile. Dar dacă așteaptă ăia până sâmbătă, pot să le dau atunci restul.

— Ține-i, zise Hurstwood, mâhnit. Nu-mi trebuie decât pentru băcan.

Îi băgă banii în geantă apoi se apucă să pregătească masa ca să fie gata la timp. Acea mică sfidare o făcea să simtă nevoia de a se îndrepta.

Dar după un timp amândurora le reveniră vechile gânduri.

„Câștigă mai mult decât spune, își zicea Hurstwood. Pretinde că primește doisprezece dolari, dar dac-ar fi numai atât, n-ar putea să-și cumpere câte și mai câte. Puțin îmi pasă. N-are decât să-și ție banii. Am să găsesc eu ceva de lucru zilele astea. Și atunci poate să se ducă la dracu’” .

Spunea asta doar la supărare, dar anticipa destul de bine o eventuală luare de atitudine și trecere la acțiune.

„Puțin îmi pasă! gândea Carrie. Trebuie să-i spun să se ducă și să facă ceva. Nu e drept să-l întrețin eu.”

În acest timp, Carrie cunoscuse câțiva tineri care erau prieteni cu domnișoara Osborne; erau din categoria așa-numiților băieți veseli, plăcuți la orice petrecere. Într-o după-masă veniră s-o ia pe domnișoara Osborne la plimbare cu trăsura. Carrie se întâmplase să fie la ea.

— Hai și tu, zise Lola.

— Nu, nu pot, răspunse Carrie.

— Ba da, haide. Ce treabă ai?

— Trebuie să fiu acasă la cinci.

— Pentru ce?

— Ei, pentru cină.

— Au să ne ducă ei să cinăm.

— A, nu, zise Carrie. Nu merg. Nu pot.

— Hai, zău, vino! Sunt niște băieți grozav de drăguți. O să te-aducem înapoi la timp. Nu mergem decât să ne plimbăm cu trăsura în Central Park.

Carrie stătu puțin în cumpănă, apoi cedă.

— Da, dar la patru și jumătate trebuie să fiu înapoi, zise.

După Drouet și Hurstwood, atitudinea lui Carrie față de tineri, mai cu seamă din speța veselă și frivolă, era oarecum cinică. Se simțea mai matură decât ei. Unele complimente frumoase de-ale lor îi păreau neroade. Totuși, inima și trupul îi erau tinere și tinerețea o atrăgea.

— A, n-aveți nicio grijă, domnișoară Madenda. O să ne întoarcem la timp, zise unul, dintre tineri, făcând o plecăciune. Cum vă puteți închipui că am putea să vă reținem mai mult decât doriți?

— De, știu eu! replică ea zâmbind.

Se plimbară cu trăsura. Carrie privind în jur, atentă la eleganța lor vestimentară, tinerii rostind mereu acele glume neroade și acele sarcasme răsuflăte care trec drept umor în cercurile modeste. Carrie văzu nesfârșita defilare a trăsurilor prin parc, începând de la intrarea în Strada 59 și cotind pe lângă Muzeul de Artă, până la ieșirea din Strada 110 și Seventh Avenue. Din nou, privirea îi fu captivată de parada de bogăție, de costumele rafinate, de

echipajele luxoase, cu cai focoși și, mai ales, de frumusețe. Din nou, plaga sărăciei îi învenină sufletul, dar de data aceasta uită în oarecare măsură de necazurile ei, atât de bine, încât îl uită și pe Hurstwood. El așteaptă până la patru, până la cinci, până la șase. Se întunecase când se ridică în cele din urmă din scaunul lui.

„Probabil că nu vine acasă, își spuse cu ciudă înveninată. Așa, vasăzică, se gândi. S-a lansat acum, iar eu rămân pe dinafară.”

Carrie își dădu seama de întârziere, dar abia la ora cinci și im sfert, când trăsura lor deschisă se găsea departe, sus, pe Seventh Avenue, aproape de râul Harlem.

— Cât e ceasul? întrebă ea. Trebuie să mă întorc.

— Cinci și un sfert, răspunse însoțitorul ei, uitându-se la un ceasornic elegant, cu cadranul descoperit.

— Vai de mine! exclamă Carrie. Apoi, cu un suspin, se lăsa iar pe pernele trăsुरii. Acuma degeaba mă mai vait, zise. Nu mai e nimic de făcut.

— Bineînțeles, spuse tânărul, care începea să întrevadă un dineu strașnic, cu o conversație de asemenea natură încât să aibă drept urmare o întâlnire după spectacol. Îi plăcea grozav

Carrie. Acum să pornim spre Delmonico, să luăm ceva acolo, nu-i așa, Orrin?

— Desigur, răspunse Orrin voios.

Carrie se gândea la Hurstwood.. Până atunci nu neglijase niciodată cina fără să aibă o scuză.

Se întoarseră cu trăsura și la șase și un sfert erau așezați în jurul mesei. Se repetă episodul de la Sherry's, cu amintiri dureroase pentru Carrie. Își aduse aminte de doamna Vance, care nu mai venise niciodată de când o întâmpinase Hurstwood, și de Ames.

Când chipul lui i se ivi înaintea ochilor, gândul ei tresări. Era o viziune puternică, pură. Lui îi plăceau cărți mai bune decât cele pe care le citea ea, oameni superiori acelorora cu care se împrietenise ea. Idealurile lui îi ardeau inima.

„E frumos să fii o actriță bună”, îl auzea iar, lămurit. Ea ce fel de actriță era?

— La ce vă gândiți, domnișoară Madenda? o întreabă veselul ei însoțitor. Hai să vedem dacă pot să ghicesc.

— A, nu! zise Carrie. Nu încerca.

Se trezi din visare și începu să mănânce. Uită, în parte, de gândurile ei și fii veselă. Dar când veni vorba de o întâlnire după spectacol, clătină din cap.

— Nu, zise, nu pot. Mă așteaptă cineva căruia i-am promis dinainte.

— Haide, domnișoară Madenda, te rog! stăruia tinerelul.

— Nu, zise Carrie. Ai fost foarte drăguț, dar trebuie să mă ierți, nu pot.

Tânărul rămase grozav de plouat.

— Lasă, mă, nu te necăji! îi șopti prietenul său. O să mergem acolo, în orice caz. Poate se răzgândește.

Capitolul 40

O DISPUTĂ PUBLICĂ: ULTIMUL APEL

Nu mai fi vorba de nicio petrecere după spectacol, cel puțin pentru Carrie. Se îndreptă spre casă, preocupată de faptul că lipsise atâta. Hurstwood dormea, dar se trezi și o privi când trecu spre patul ei din cealaltă cameră.

— Tu ești? o întreabă.

— Da, răspunse Carrie.

A doua zi, la micul dejun, ea simți nevoia să se scuze:

— N-am putut să vin acasă aseară.

— Ah, Carrie, răspunse el. La ce bun mai vorbești despre asta? Nu-mi pasă. Totuși, n-ar trebui să mi-o spui.

— N-am putut, zise Carrie, simțind că i se înroșesc obraji. Apoi, văzând expresia lui, care părea să spună „Știu tot”, exclamă: Bine, fie și așa! Puțin îmi pasă.

De atunci nepăsarea ei față de casă spori și mai mult. Părea să nu mai existe niciun punct comun despre care să poată sta de vorbă unul cu celălalt. Pentru cheltuielile gospodăriei

aștepta să-i ceară el banii necesari. Lui îi era din ce în ce mai silă s-o facă. Prefera să-i amâne pe măcelar și pe brutar. Cu băcanul Oeslogge ajunsese la im cont de șaisprezece dolari; procurase de la el articolele principale în cantitate mai mare, așa încât să nu mai trebuiască să le cumpere un timp. Apoi, schimbă băcănia. Procedă la fel cu măcelarul și cu alți câțiva. Carrie nu auzi nimic despre toate astea direct de la dânsul. El îi cerea numai cât știa că se poate aștepta să-i dea și se afunda tot mai adânc într-o situație care nu putea avea decât un singur sfârșit.

În felul acesta trecu luna septembrie.

— Nu-și deschide hotelul domnul Drake? întrebă Carrie de mai multe ori.

— Ba da. Dar s-a hotărât să-l deschidă abia în octombrie.

Lui Carrie începu să-i fie silă. „Ce bărbat!” își spunea adesea.

Făcea din ce în ce mai multe vizite. Cea mai mare parte din banii ce-i putea economisi îi cheltuia pe îmbrăcăminte; de altfel, mult nu era. În cele din urmă, spectacolul în care juca își anunță plecarea în turneu peste o lună. „Ultimele două săptămâni ale marelui succes – spectacolul cu comedia muzicală Cutare” ș.a.m.d. Era anunțat în afișele de pe străzi și în ziare, încă înainte ca să fi apucat să ia măsuri.

— Eu nu plec în turneu, zise domnișoara Osbome.

Carrie se duse împreună cu ea să solicite un angajament la alt director.

— Ai ceva experiență? fu una din întrebările pe care le puse acesta.

— Joc acum în trupa de la Casino.

— A, așa?

Rezultatul fii un nou angajament cu douăzeci de dolari pe săptămână.

Carrie era deja pe picioarele ei. Începea să simtă că are și ea un rost în lume. Calitățile și munca ei erau prețuite.

Era într-o stare sufletească atât de schimbată, încât atmosfera casei îi devenise de nesuportat. Vedea numai sărăcie și necazuri acolo, cel puțin așa i se părea ei, fiindcă acel loc îi era o povară. Devenise locul unde căuta să stea cât mai puțin. Totuși, acolo dormea și muncea destul de mult ca să țină casa în ordine. Pentru Hurstwood era locul unde putea șede. Șede și se legăna, se legăna și citea, învăluit în tristețea sorții lui. Trecu octombrie, trecu și noiembrie. Era toiu iernii și aproape nici nu-și dăduse seama când venise. Iar el continua să șadă.

Carrie o ducea mai bine, după cum își dădea seama, îmbrăcăminte ei era mai bună, ba chiar frumoasă. O vedea venind, plecând și uneori căuta să-și închipuie bunăstarea ei de acum. Mâncarea puțină îl făcuse să slăbească. Nici nu

avea poftă de mâncare, iar îmbrăcămintea lui era cea a unui om sărman. Să mai vorbească despre posibilitatea de a găsi o slujbă i se părea chiar și lui neverosimil și ridicol. Așa că-și împreuna mâinile și aștepta; ce anume, nu știa nici el încă.

Până la urmă, însă, prea îl copleșiră necazurile. Hărțuiala creditorilor, nepăsarea soției sale, tăcerea din casă, sosirea iernii, toate contribuim să dea naștere unei crize. Aceasta fu declanșată de apariția lui Oeslogge în persoană, pe când Carrie era acasă.

— Am venit să-mi încasez contul.

Carrie nu se miră prea mult.

— Cât e? întrebă.

— Șaisprezece dolari, răspunse băcanul.

— O, așa de mult! exclamă ea. Atâta este? întrebă, întorcându-se către Hurstwood.

— Da, zise el.

— Bine, dar n-am știut nimic despre asta.

Avea aerul a socoti că el făcuse niște cheltuieli inutile.

— Bine, bine, dar am consumat lucrurile astea, răspunse Hurstwood. Apoi se duse la ușă. Nu pot să vă plătesc astăzi nimic din nota asta, zise cu glas blând.

— Bine, dar atunci când? întrebă băcanul.

— În tot cazul nu înainte de sâmbătă, zise Hurstwood.

— Ha! îi întoarse vorba băcanul. Asta e chiar culmea! Eu am nevoie. Îmi trebuie banii.

Carrie stătea mai în fundul încăperii, dar auzea tot. Era grozav de mâhnită. Toată seara asta era atât de neplăcută și de vulgară. Hurstwood era și el plictisit.

— Da, zise, dar acum degeaba mai discutăm. Dacă veniți sâmbătă o să vă plătesc ceva.

Omul plecă.

— De unde o să-i plătim? Întrebă Carrie mirată de suma indicată în nota de plată. Eu, una, nu pot.

— Dar nu te silește nimeni, zise Hurstwood. De unde nu-i, n-are ce lua. Va trebui să aștepte.

— Nu văd cum am putut s-ajungem la un asemenea cont.

— Da, am consumat toate aceste alimente.

— Curios, răspunse ea, încă îndoită.

— Acum de ce stai și vorbești așa? Întrebă el. Crezi că le-am mâncat numai eu? Vorbești ca și cum aș fi luat ceva.

— Bine, dar în orice caz e prea mult, zise Carrie. Nu e drept să fiu obligată să achit totul. Și așa am prea mult de plătit.

— Bine, răspunse Hurstwood, așezându-se fără să mai scoată un cuvânt.

Îi era silă până în adâncul sufletului de povestea asta.

Carrie plecă, iar el rămase acolo șezând; în sinea lui se înfiripa hotărârea de a întreprinde ceva.

Cam în perioada aceea apăruseră în ziare zvonuri și știri despre o apropiată grevă pe liniile de tramvai din Brooklyn. Era o nemulțumire generală în privința orelor de lucru stabilite și a salariilor ce se plăteau. Ca de obicei, și dintr-un motiv inexplicabil, oamenii aleseră tocmai iarna ca să forțeze mâna patronilor și să ajungă la o soluționare a dificultăților.

Hurstwood citise despre asta și se întrebase cu mirare cum va decurge această blocare fără precedent a circulației ce se profila la orizont. Cu o zi, două înainte de această nouă discuție cu Carrie, lucrurile se precipitaseră. Într-o după-amiază rece, când totul părea cenușiu și era gata să ningă, ziarele anunțară că oamenii intraseră în grevă pe toate liniile.

Cum n-avea nicio treabă și capul îi era plin de nenumăratele pronosticuri ce se tot făceau în privința greutăților de a găsi de lucru în iarna aceea și asupra stării de panică a pieței financiare, Hurstwood citi știrea cu interes. Luă cunoștință de revendicările vatmanilor și ale încasatorilor greviști, care spuneau că înainte primeau doi dolari pe zi, dar că, de un an și mai bine, fusese introdus sistemul *cursiștilor*, care le tăiasă mijloacele de existență la jumătate și le sporise orele de robie de la zece, la

douăsprezece, ba chiar la paisprezece. Acești *curs iști*, cum îi numeau ei, erau oameni angajați pe timpul orelor de aglomerație și de circulație intensă pentru a conduce un vagon într-o singură cursă. Plata pentru o astfel de cursă era de numai douăzeci' și cinci de cenți. După trecerea orelor de aglomerație și de circulație intensă, oamenii aceia plecau. Lucrul cel mai rău pentru ei era că nu știa nimeni dinainte când avea să fi se dea un vagon. Trebuiau să vină la depou dimineața și să aștepte în curte, pe orice fel de vreme, până când era nevoie de ei. Două curse erau răsplata medie pentru toată așteptarea asta, ceva mai mult de trei ore de muncă pentru cincizeci de cenți. Pentru vremea pierdută cu așteptarea nu se ținea socoteală.

Oamenii se plâneau că acest sistem lua extindere și că nu era departe timpul când foarte puțini din cei șapte mii de salariați vor mai avea muncă permanentă, plătită cu doi dolari pe zi. Ei cereau ca acel sistem să fie desființat și să se considere ca zi de lucru, plătită cu doi dolari și douăzeci și cinci de cenți pentru o durată de zece ore, ținând seamă de inevitabilele depășiri. Cereau acceptarea imediată a acestor condiții, pe care diferitele companii de tramvaie le refuzau.

La început Hurstwood era de partea acestor oameni: în fond, nu se știe dacă până la urmă n-ar fi rămas de partea lor, deși faptele sale

păreau a dovedi contrariul. Cum citea aproape toate știrile, fu atras mai întâi de titlurile alarmante cu care se deschidea ziarul *World*. Citi știrea în întregime, numele celor șapte societăți vizate, numărul greviștilor.

„Sunt nebuni să facă grevă pe timp de iarnă, își zise. Totuși, dacă ar putea să câștige, ar fi bine.”

În ziua următoare, apărură știri și mai ample. „Cei din Brooklyn merg pe jos”, scria *World*. „Cavalerii muncii imobilizează liniile de tramvai de peste pod. Circa șapte mii de oameni în grevă.”

Hurstwood citi toate astea, formulându-și propriile sale păreri cu privire la rezultat. Avea mare încredere în tăria întreprinderilor.

„Greviștii n-au cum să câștige, își zicea. N-au bani. Poliția va proteja societățile. Trebuie s-o facă. Publicul trebuie să aibă tramvaie la dispoziție.”

Nu le dădea dreptate întreprinderilor, dar puterea era de partea lor. La fel și dreptul de proprietate și folosul public. „Oamenii ăia n-au cum să câștige”, gândea el.

Printre altele, remarcă o circulară publicată de către una din întreprinderi, cu următorul cuprins:

Linia de pe Atlantic Avenue
ANUNȚ IMPORTANT

Deoarece vatmanii, încasatorii și alți salariați ai companiei noastre și-au părăsit brusc locul de muncă, prin prezenta, dăm prilejul tuturor oamenilor cinștiți care au intrat în grevă împotriva voinței lor de a fi reintegrați, cu condiția să-și depună cererile până la orele douăsprezece la amiază, în ziua de miercuri, 16 ianuarie. Acestor persoane li se va da de lucru - cu protecția asigurată - în ordinea în care se vor primi cererile, și în aceeași ordine li se vor atribui cursele și angajamentele. Cei care nu vor proceda astfel vor fi considerați concediați, fiecare loc devenit vacant urmând a fi completat cu un nou angajat, de îndată ce acesta va fi selectat.

(semnat)
BENJAMIN NORTON
Președinte

Mai găsi și la coloana „Oferte de locuri de muncă” un anunț care suna astfel:

Se caută cincizeci de vatmani calificați, având practica necesară în sistemul Westinghouse, pentru a conduce vagoane de poștă de tip S.

U.A. numai în zona Brooklyn; protecție garantată.

În fiecare din aceste publicații îi sări în ochi mai ales expresia „protecția garantată”, care reprezenta pentru el implacabila putere a întreprinderilor.

„Au armata de partea lor, gândi el. Greviștii n-or să poată să facă nimic.”

Îi mai stăruia încă în minte problema asta când surveni incidentul cu Carrie și cu Oeslogge. Se mai întâmplaseră și înainte destul de multe mărunțișuri care să-l irite, dar dintre toate, asta îl supărase cel mai tare. Niciodată până acum nu-l învinuise că fură sau ceva în genul acesta. Se îndoia! Se îndoia că poate fi real un cont atât de mare! Și el care se străduise atâta să aranjeze cheltuielile, ca să fie mai ușor de suportat! Îi convinsese cu chiu cu vai pe măcelar și pe brutar, îi amăgise mereu, ca să nu vină să ceară bani de la ea. Iar el mâncase cât se poate de puțin, aproape nimic.

„Blestemată situație! își zicea. Trebuie să găsesc ceva. Încă nu m-am dat la fund.” I se părea că acum trebuie într-adevăr să facă ceva. Era un lucru prea josnic să mai șadă acasă, după o asemenea insinuaare. Asta însemna că mai târziu cine știe ce va trebui să îndure.

Se ridică și privi în stradă; părea să fie frig. Cum sta așa îi intra treptat în cap să se ducă în cartierul Brooklyn.

„De ce nu? îi spunea un glas interior. Ai să capeți doi dolari pe zi.”

„Dar accidentele? spunea altă voce. S-ar putea să fii rănit.”

„A, n-o să prea fie accidente! își răspundea. Au scos poliția. Oricine vrea să conducă un vagon va fi bine protejat.”

„Dar nu știi să conduci un vagon, adăugă glasul.”

„N-am să mă ofer ca vatman, răspundea. N-am decât să încasez taxa, asta o știi.”

„În primul rând vor vatmani.”

„Au să angajeze pe oricine, asta știu.”

Timp de mai multe ore discută așa, pro și contra, cu glasul lăuntric ce-l sfătuia, fără să simtă nevoia de a trece imediat la acțiune, într-o problemă în care era totuși atât de sigur de reușită.

A doua zi dimineață își puse hainele bune, care erau destul de ponosite și începu să se învântească prin bucătărie, împachetând într-o foaie de ziar niște pâine și o felie de carne. Carrie îl urmărea, curioasă ce-avea de gând să întreprindă.

— Unde te duci? îl întreabă.

— Până-n Brooklyn, răspunse el. Și cum ea își păstra expresia întrebătoare, adăugă: Cred că acolo pot să găsesc un angajament.

— La tramvaie? zise Carrie, mirată.

— Da, răspunse el.

— Nu ți-e frică? întrebă ea.

— De ce să-mi fie frică? Se lucrează sub protecția poliției.

— Scria în ziar că ieri au fost răniți patru oameni.

— Da, zise el, dar nu te poți lua după ce scrie-n ziare. Tramvaiele au să circule totuși.

Părea acum mai hotărât ca oricând, într-un fel ce aducea a deznădejde și asta o mâhni adânc pe Carrie. Era în atitudinea lui ceva din Hurstwood cel de odinioară, o biată umbră din ceea ce fusese odinioară putere ageră și atrăgătoare. Afară era înnoiră și sufla vântul, biciuind fulgi rari de zăpadă.

„Ce mai vreme pentru a merge până acolo”, gândi Carrie.

Hurstwood plecă de data asta înaintea ei, un fapt remarcabil, și merse pe jos, către est, până în Strada 40, colț cu Sixth Avenue, unde luă tramvaiul. Citise că zeci de oameni cereau slujbe la sediul Liniilor de tramvai din Brooklyn și erau primiți. Întunecat și tăcut, făcu drumul până la acele birouri întâi cu tramvaiul cu cai, apoi cu vaporețul. Era cale lungă, căci nu circulau tramvaiele și ziua era friguroasă, dar el își vedea

Înainte de drum, cu înverșunare, un bărbat întunecat și tăcut. Ajuns în Brooklyn, își putu da seama limpede, după diferite semne și din atmosferă, că o grevă era în curs. Se observa din purtarea oamenilor. De-a lungul traseelor anumitor linii nu circula niciun tramvai. Pe la unele colțuri și la bodegile din apropiere stăteau fără nicio treabă grupuri mici de cetățeni. Trecură pe lângă el mai multe vagoane deschise echipate cu scaune simple de lemn, pe care scria *Flatbush* sau *Prospect Park*. *Fare, Zece cenți*. Văzu fețe pe care era întipărită o răceală plină de hotărâre și altele întunecate. Munca își ducea micul ei război.

Când se apropie de biroul respectiv văzu câțiva oameni care stăteau împrejur și câțiva polițiști. În colțurile mai îndepărtate stăteau alți bărbați, care urmăreau ce se petrece acolo; presupuse că aceștia erau greviștii. Toate casele erau mici și clădite din lemn, iar străzile prost pavate. Când veneai din New York, Brooklynul îți făcea o impresie accentuată de sărăcie și mizerie.

Merse până în centrul micului grup, urmărit din ochii de polițiști și de oamenii veniți înaintea lui. Unul din sergenți îl întrebă:

— Ce cauți?

— Vreau să văd dacă pot să găsesc o slujbă.

— Birourile sunt sus, pe scările alea, zise polițistul.

Pe fața lui nu puteai citi nimic. În adâncul inimii lui era de partea greviștilor și îl ura pe acest spărgător de grevă. Dar tot în adâncul inimii nutrea respect pentru demnitatea și utilitatea forței polițienești, care era răspunzătoare de ordine. Despre adevărata semnificație socială habar n-avea. Până acolo nu-l ducea mintea. Cele două sentimente se contopeau în sufletul lui, neutralizându-se reciproc și lipsindu-l pe posesorul lor de

păreră bine definită. S-ar fi luptat pentru omul acesta cu aceeași hotărâre ca pentru sine însuși, dar numai în măsura în care

se ordona. De i-ai fi scos uniforma, s-ar fi repezit îndată să-l înghiontească.

Hurstwood sui niște scări hodorogite și intră într-un birou mic, prăfuit, în care se aflau o bară despărțitoare, o masă lungă și câțiva funcționari.

— Ce dorești, domnule? zise ridicând privirea către el un ins bătrâior, care ședea la masa cea lungă.

— Angajați oameni? se informă Hurstwood.

— Ce ești dumneata, vatman?

— Nu; nu sunt nimic, zise Hurstwood.

Nu era deloc umilit de poziția lui. Știa că întreprinderea are nevoie de oameni. Dacă nu-l acceptau aici, aveau să-l accepte în altă parte. Individul ăsta n-avea decât să-l primească sau nu, puțin îi păsa.

— Desigur că preferăm oameni cu experiență, zise celălalt. Tăcu, în timp ce Hurstwood zâmbea cu nepăsare. Apoi adăugă: Totuși cred că poți să-nveți. Care e numele dumitale?

— Wheeler, zise Hurstwood.

Funcționarul scrisese o dispoziție pe un carton mic.

— Ia asta și du-te la depourile noastre. Dă-i-l șefului. O să-ți spună el ce trebuie să faci.

Hurstwood coborî scările și părăsi clădirea. Pomi în direcția indicată, în timp ce polițiștii se uitau după el.

— Altul care are chef să-ncerce, zise sergentul Kiely către sergentul Macey.

Cred c-are să se sature, răspunse acesta, calm. Ei mai văzuseră greve.

Capitolul 41

GREVA

Depoul unde se prezentă Hurstwood avea mare nevoie de mână de lucru și era, de fapt, condus doar de trei oameni.

Se învâртеau pe acolo o mulțime de nepricepuți, proaspăt angajați, oameni ciudați, care păreau flămânzi și pe fețele cărora se citea că mizeria îi împinsese la mijloace disperate. Se

străduiau să fie agili și plini de bunăvoință, dar domnea o atmosferă de neîncredere josnică.

Hurstwood trecu iar prin șopron și ieși într-o incintă mare, îngrădită, unde se. Găseau o serie de șine și de bucle de linie. Erau acolo vreo șase vagoane, echipate cu instructori, fiecare din ele având la motor câte un elev. Alți elevi așteptau lângă o ușă din spate a depoului.

Hurstwood privea în tăcere această scenă și aștepta. Cei ce veniseră ca și dânsul, după slujbe, îi atraseră un timp atenția, deși nu-l interesau mai mult decât vagoanele. Erau totuși o bandă sinistră. Vreo doi erau sfrijiți și lungi ca niște prăjini. Alți câțiva erau foarte grași, iar alții ciolănoși și cu obraji veștejiți și supti de parcă i-ar fi bătut vânturi cumplite.

— Ai văzut, scrie în ziar c-or să scoată armata? Îl auzi Hurstwood spunând pe unul dintre ei.

— A, sigur c-așa or să facă, răspunse celălalt. Totdeauna o scot.

— Crezi că s-ar putea s-avem de furcă cu ăia? zise altul, pe care Hurstwood nu-l vedea,

— Nu cine știe ce!

— Scoțianu' ăla care a plecat cu ultimul vagon mi-a spus că l-au pocnit cu un bulgăre de cărbune în ureche.

Un râs mărunț și nervos însoți această știre.

— Scriu ziarele că unul din cei de pe linia care circulă pe Fifth Avenue a văzut pe dracu', zise trăgănat, un altul. I-au spart geamurile la vagon

și până să poată interveni poliția, l-au târât în stradă.

— Da, dar azi e mai multă poliție, își dădu părerea altcineva.

Hurstwood asculta, fără să facă prea multe comentarii în gând. Oamenii aceștia păreau speriați. Flecăreala lor avea ceva febril, vorbeau ca să se liniștească, El privea spre curte și aștepta.

Doi dintre oameni se apropiară; îi auzea discutând în spatele lui. Erau mai comunicativi decât alții; asculta ce spuneau.

— Dumneata ai lucrat până acum la tramvaie? întrebă unul.

— Eu? Nu. Am lucrat tot timpul la o fabrică de hârtie.

— Eu am avut de lucru la Newark până în octombrie trecut, spuse și celălalt, la fel de deschis.

Urmă un schimb de cuvinte în șoaptă. Apoi convorbirea putu fi iarăși auzită.

— Nu zic că n-au dreptate ăia să facă grevă, spunea unul. E dreptu' lor, nimic de zis, da' trebuia să-ncerc să găsesc și eu ceva.

— Și cu mine e aceeași poveste. Ia să am eu de lucru la Newark, n-aș mai sta p-acea să-nfrunt riscuri d-astea.

— E prost al dracului în ziua de azi, zise iar primul. Vai de capu' omului sărac. Poți să crăpi

de foame, zău așa, în mijlocul străzii, și nu-ș' dacă s-o găsi careva să te-ajute.

— Așa e, ai dreptate! încuviință celălalt. Eu mi-am pierdut locu' fiindcă-au închis ăia. Au lucrat toată vara, pân-au strâns marfă multă în depozit și-apoi au închis.

Hurstwood acordă oarecare atenție acestei convorbiri. Se simțea într-un fel superior indivizilor ăstora, situația lui era cât de cât mai bună. Pentru el erau niște oameni ignoranți și simpli, niște nenorociți care se lăsau mânați ca oile.

„Săracii de ei!” gândi, exprimând părerile și sentimentele unei trecute epoci de bunăstare.

— Următorul, chemă unul din instructori.

— Dumneata ești următorul, zise un vecin, făcându-i semn.

Hurstwood înaintă și se urcă pe platformă. Instructorul nu considera necesare niciun fel de preliminarii.

— Vezi manivela asta, zise, întinzând mâna către un întrerupător electric fixat sus. Asta întrerupe sau stabilește curentul. Dacă vrei să dai vagonul înapoi o aduci aici. Dacă vrei să meargă înainte o pui dincoace. Dacă vrei să tai curentul, o ții la mijloc.

Pe Hurstwood îl făcură să zâmbească aceste explicații atât de simple.

— Ei, așa, manivela astălaltă îți reglementează viteza. Uite aici, zise, arătând cu

degetul, ai vreo șase kilometri pe oră. Aici aproape treisprezece kilometri. Când e pusă la maxim, faci peste douăzeci de kilometri pe oră.

Hurstwood îl urmărea, liniștit. Văzuse și până acum cum lucrau vatmanii. În linii mari cam știa ce făceau și era convins că poate să facă și el la fel, cu foarte puțin exercițiu.

Instructorul îi mai lămurii câteva amănunte, apoi spuse:

— Ei, acumă să-l ducem înapoi.

Cu același calm, Hurstwood văzu cum vagonul o ia înapoi în curtea depoului.

— De un lucru trebuie să ai grijă: să pornești ușor. Greșeala în care cad toți e că-i dau drumul dintr-odată la maximum. Asta-i rău. E și primejdios. Și uzează motorul. De asta să te ferești.

— Înțeleg, zise Hurstwood.

Tot aștepta și i se părea timpul lung, dar instructorul vorbea înainte.

În cele din urmă acesta zise:

— Acum, hai să te vedem.

Fostul director de bar puse mâna pe manivelă și o împinse încetisor, cel puțin așa își închipuia el. Dar ea acționa mult mai prompt decât își închipuise, cu rezultatul că vagonul zvâcni subit înainte, trântindu-l înapoi în ușă. Se îndreptă, făcând o mutră neroadă, în timp ce instructorul opri vagonul cu frâna.

— Trebuie să bagi de seamă la chestia asta, fii tot ce spuse.

Hurstwood constată însă că manipularea unei frâne și reglarea vitezei nu puteau fi stăpânite chiar atât de ușor cum își închipuise el. O dată sau chiar de două ori, ar fi dat buzna prin gardul din dos, fără mâna și cuvântul însoțitorului său. Acesta era foarte răbdător cu dânsul, dar nu zâmbea defel.

— Trebuie să prinzi meșteșugul și să lucrezi cu amândouă mâinile în același timp, îi spuse. E nevoie de nițel exercițiu.

Sosi ora unu și el tot mai era pe vagon, făcând exerciții. Simți că-i e foame. Începuse să ningă; îl strângea în spate și frigul. Se plictisise să tot manevreze vagonul încolo și înapoi pe scurta porțiune de șine.

În cele din urmă îl duseră înapoi până la capăt și coborâră amândoi. Hurstwood intră în depou, se așeză pe scara unui vagon și scoase din buzunar prânzul lui învelit în hârtie. N-avea apă și pâinea se uscaseră, dar asta nu-l împiedica să mănânce cu poftă. Masa decurse fără formalități. Înghițea și privea în jurul lui, meditănd asupra acestei munci serbede și brute. Era neplăcută, îngrozitor de neplăcută, sub toate aspectele. Nu fiindcă ar fi fost cine știe ce complicată, ci fiindcă era grea. „I-ar părea grea oricui”, gândi el.

După ce termină de mâncat, stătu iar și așteptă să-i vină rândul.

Trebuia, de fapt, să facă o după-amiază de practică, dar cea mai mare parte din timp o petrecu așteptând.

În cele din urmă veni seara și odată cu ea foamea și nehotărârea unde să-și petreacă noaptea. Era cinci și jumătate, în curând va trebui să mănânce. Să încerce să se ducă acasă însemna să umble două ore pe jos și apoi cu tramvaiul, pe frigul acela. În afară de asta, primise dispoziția să se prezinte la șapte, a doua zi dimineața și, dacă se ducea acasă, ar fi fost nevoit să se scoale cu noaptea-n cap, ceea ce numai plăcut nu era. N-avea decât aproximativ un dolar și cincisprezece cenți din banii dați de Carrie și avusese de gând să achite cu ei contul pe două săptămâni pentru cărbuni. Deodată îi trecu prin minte o idee.

„Trebuie să fie p-aici un loc unde să se poată dormi, chibzui el. Individul ăla din Newark oare unde-o fi stând?”

În cele din urmă se hotărî să întrebe. Văzu un tinerel care stătea în frig lângă o ușă și aștepta să-i vină pentru ultima oară rândul. Nu era decât un băiețandru; avea vreo douăzeci și unu de ani, dar trupul îi era subțire și lung, din pricina lipsurilor. Puțin trai bun l-ar fi făcut rotofei și arătos pe acest flăcău.

— Cum se descurcă oamenii p-aici, dacă n-au bani? se informă Hurstwood, discret, apropiindu-se de el.

Băiatul întoarce către omul care întreba o față ageră, atentă.

— Vreți să spuneți cu mâncarea?

— Da, și cu dormitul. Nu pot să mă-ntorc la New York astă-seară.

— Cred că vă aranjează șefii ăsta dacă-l rugați. Mie el mi-a făcut rost.

— Așa?

— Da. M-am dus la el și i-am spus că-s lefter. Eu stau tocmai în Hoboken. Ce, puteam să mă duc acasă?

Hurstwood se mulțumi să tușească încetișor, ca pentru a-și drege glasul, în semn de încuviințare

— După câte am înțeles eu, au ei un loc aici, undeva, pe sus. Nu știu cam cum o fi. Probabil că-i tare amărât. Mi-a dat la prânz și un bon de masă. Vai de masa aia!

Hurstwood zâmbi acru și tinerelul râse.

— Nu e prea nostim pe aici, ai? îl întreabă el pe Hurstwood, sperând zadarnic un răspuns cât de cât vesel.

— Nu prea, răspunse acesta.

— În locul dumitale, aș vorbi acum cu șeful, își dădu cu părerea băiatul. Să nu plece.

Hurstwood îl ascultă.

— Nu e p-aici vreun loc unde să pot să înnoptez? se informă. Dacă voi fi nevoit să mă duc înapoi până la New York, mă tem că...

— Sunt niște priciuri sus, îl întrerupse șeful.
Poți să dormi acolo.

— E-n regulă.

Avusese de gând să ceară un bon de masă, dar nu se mai ivi niciun moment potrivit și se hotărî să-și cumpere singur ceva de mâncare în seara aceea.

„Am să-i cer mâine-dimineață.”

Mâncă într-un birt ieftin din apropiere și după aceea, fiindu-i frig și urât, se duse de-a dreptul la adăpostul din pod. Societatea de transporturi nu încerca să iasă cu tramvaiele după lăsarea nopții. Așa o sfătuisese poliția.

Odaia părea să fi slujit de adăpost echipelor de noapte. Erau în ea vreo nouă priciuri, două-trei scaune de lemn, o cutie pentru săpun, și o sobiță pântecoasă, de tuci, în care ardea o vâlvătaie. Deși venise foarte devreme, mai găsi un altul sosit înaintea lui. Ședea lângă sobă și-și încălzea mâinile.

Hurstwood se apropie și întinse și el mâinile spre foc. Îi era silă de urâciunea și mizeria întregului cadru al muncii la care se înhămasse, dar se oțelea să reziste. Își închipuia că va izbuti. Măcar o vreme.

— Frig, nu? întrebă primul venit.

— Cam.

Tăcere îndelungată.

— Nu prea e fain culcușul, hm? mai zise celălalt.

— Mai bine decât nimic, răspunse Hurstwood. Iarăși tăcere.

— Cred c-o să mă duc să mă culc, spuse în cele din urmă primul venit.

Se ridică și porni către imul din priciuri. Se întinse, scoțându-și doar ghetetele și trăgând peste el, dintr-un fel de maldăr, o pătură și o plapumă veche și murdară. Priveliștea asta îl scârbea pe Hurstwood, dar nu stăruia asupra ei, ci se sili să privească spre sobă și să se gândească la altceva. Curând se hotărî să se culce și el, alege la întâmplare un prici și-și scoase ghetetele.

În timpul acesta, intră tânărul care-l sfătuisese să vină acolo și văzându-l pe Hurstwood, voi să fie prietenos.

— Tot mai bine decât nimic, spuse, uitându-se împrejur.

Hurstwood nu consideră că i se adresase lui. O luă drept expresia unei satisfacții personale, deci nu răspunse. Băiețandru își închipui că e în toane rele și prinse să fluiera încet. Când văzu că mai era unul care dormea, se opri din fluierat și amuți.

Hurstwood încercă să facă față cum putu mai bine situației lui nenorocite, rămânând cu hainele pe el și depărtând de obraz așternutul soios, dar în cele din urmă adormi, toropit de oboseală. Plapuma se făcu tot mai plăcută, uită cum arăta și în somn și-o adună strâns în jurul gâtului.

Dimineața îl trezi dintr-un vis plăcut forfota câtorva oameni care se învârteau prin odaia rece și posomorâtă. În vis se întorsese la Chicago, în propria lui casă confortabilă. Jessica plănuia să meargă undeva și discuta cu el despre asta. Atât de limpede îi era visul în minte, încât acum îl uluia contrastul cu această odaie. Deschise ochii și realitatea rece și amară îl trezi cu aspră batjocură.

„Mai bine aș face să mă scol”, își zise.

Sus nu era apă. Se încălță în frig și se ridică de pe prici, scuturându-se ca să-și gonească înțepeneala din mădulare. Hainele de pe el îl supărau, își simțea părul ciufulit și murdar.

— La dracu'! bombăni, punându-și pălăria.

Jos era aceeași forfotă.

Găsi o cișmea cu o adăpătoare care folosise pe vremuri pentru cai, dar nu exista niciun ștergar la îndemână și batista lui era murdară. Se mulțumi să-și umezească ochii cu apa rece ca gheața. Apoi îl căută pe șef, care și ajunsese pe teren.

— Ai mâncat ceva? se informă acesta.

— Nu, zise Hurstwood.

— Atunci mai bine du-te întâi de mănâncă; mai durează până să fie gata vagonul dumitale.

Hurstwood șovăia.

— Aș putea să capăt un bon de masă? întrebă el anevoie.

— Poftim, spuse șeful și-i înmână un bon,

Gustarea, la fel de proastă ca și cina din ajun, era compusă din puțină friptură și niște cafea fără niciun gust. După ce mănăcă, Hurstwood se duse înapoi.

— Vino-ncoace, îl chemă șeful depoului, când îl văzu. Peste câteva minute pleci cu vagonul ăsta.

Hurstwood se sui pe platformă, în șopronul întunecos și așteptă un semnal. Se simțea nervos și totuși îi părea bine. În această a patra zi de grevă situația luase o întorsătură proastă. Greviștii, urmând sfaturile conducătorilor lor și ale ziarelor, luptaseră destul de pașnic. Nu se săvârșise mai niciun act de violență. E drept că fuseseră oprite vagoane și se încercase să se discute cu echipele care lucrau pe ele. Unii fuseseră convinși să părăsească lucrul, altora li se spărseseră geamurile, câțiva fuseseră întâmpinați cu ocări și huiduiți; dar în afară de vreo cinci, șase cazuri, nu fusese nimeni lovit serios și chiar și atunci era vorba de acte săvârșite de mulțime, la înghesuială, și dezaprobrate de conducătorii grevei.

Dar până la urmă inactivitatea și semnele că triumfau întreprinderile, sprijinite de poliție îi iritau pe oameni. Pe zi ce trecea, vedeau că se pun în circulație tot mai multe vagoane și că se publicau de către reprezentanții întreprinderilor declarații tot mai numeroase care pretindeau că orice eficacitate a împotrivirii greviștilor fusese

zădărnicită. Toate astea iscau în mintea oamenilor gânduri disperate. Metodele pașnice însemnau, după câte vedeau ei, că întreprinderile vor pune curând în circulație toate vagoanele, iar cei nemulțumiți vor fi dați uitării. Pentru întreprinderi, atitudinea pașnică era de cel mai mare folos.

Îndată oamenii se dezlanțuiră și urmă o săptămână caracterizată prin furtună și violență. Greviștii luară cu asalt vagoane, atacară echipele, se luptară cu polițiștii, smulseră porțiuni de șină, traseră cu pistolul. Așa că pe teren a fost scoasă armata.

Hurstwood nu știa nimic despre schimbarea atmosferei.

— Dă-i drumul! îi strigă șeful depoului, cu un semn energic din mână. Un încasator improvizat sări și el pe platforma dinapoi și trase clopotul de două ori, ca semnal de pornire. Hurstwood învârti manivela și ieși cu tramvaiul pe poarta triajului până în stradă. Aici, doi polițiști voinici se suiră lângă el pe platformă, câte unul în fiecare parte.

La un sunet de gong din apropierea porții, încasatorul trase de două ori clopoțelul și Hurstwood acționă manivela.

Cei doi polițiști priveau liniștiți în jurul lor.

— E un frig afurisit în dimineața asta, zise cel din stânga, cu un pronunțat accent irlandez.

— M-am săturat de cel de ieri, zise celălalt. M-aș lăsa păgubaș de-o slujbă ca asta.

— Și eu la fel.

Niciunul nu-i dădea cea mai mică atenție lui Hurstwood; el sta cu fața către vântul rece care-i pătrundea până-n oase și se gândea la instrucțiunile primite.

— Ține-o în viteză egală, îi spusese șeful depoului. Nu opri pentru nimeni care n-are aerul să fie călător. Și, în tot cazul, nu opri când vezi o gloată.

Cei doi polițiști tăcură câteva clipe.

— Ultimul plecat trebuie să fi trecut cu bine, zise cel din stânga. Nu-i văd vagonul nicăieri.

— Cine-i cu el? Întrebă cel de-al doilea, referindu-se, bineînțeles, la echipa de polițiști a vagonului.

— Schaeffer și Ryan.

Urmă o nouă tăcere, în timpul căreia vagonul înainta lin. Nu prea erau multe case în această parte a drumului. Hurstwood nu vedea nici oameni mulți pe stradă. Situația nu-i era pe de-a-ntregul neplăcută. De nu i-ar fi fost atât de frig, ar fi mers destul de bine.

Această senzație dispăru brusc, la ivirea unei curbe neașteptate în fața lui. Întrerupse curentul și frână energic, dar nu la timp pentru a evita o cotitură nefiresc de bruscă. Zgâlțâit zdravăn, simți nevoia să spună ceva în chip de scuză, dar se stăpâni.

— Trebuie să fii atent la de-alde astea, îl sfătui cu condescendență polițistul din stânga.

— Așa e, încuviință rușinat Hurstwood.

— Sunt o groază pe linia asta, zise și cel din dreapta.

După colț coti într-o stradă mai animată. Vedea în fața lui vreo doi pietoni. Pe o poartă ieși un băiat cu un bidon pentru lapte. Fu primul care îl întâmpină pe Hurstwood în chip neplăcut.

— Spărgător de grevă! Huideo, lepră!

Hurstwood firește că auzise, dar încercă să nu dea nicio atenție și nici măcar să nu se gândească la asta. Doar știuse că se poate aștepta la asemenea ocară și probabil la multe altele de același fel.

La un colț, ceva mai sus, un bărbat stătea lângă linii și făcea semn tramvaiului să oprească.

— Vezi-ți de drum, zise unul dintre polițiști. Țsta n-are gânduri curate.

Hurstwood îl ascultă. Ajuns la colț, își dădu seama că procedase bine. Îndată ce omul băgă de seamă că se prefăcuseră a nu-l vedea, amenință cu pumnul.

— Laș afurisit! urlă.

Vreo cinci, șase oameni strigau din colțul acela cuvinte de ocară și de batjocură, în urma tramvaiului care se depărta în viteză.

Hurstwood tresări aproape imperceptibil. Era ceva mai neplăcut să auzi astea decât să ți le închipui.

Cu vreo trei-patru rânduri de case mai sus zări pe traseu o grămadă de nu ştia nici el ce.

— Aici par a-şi fi pregătit terenul, zise unul din poliţişti.

— S-ar putea s-avem de furcă, spuse celălalt.

Hurstwood conduse tramvaiul până aproape de locul acela şi opri. N-apucase bine să oprească şi se şi adunase o gloată. Era alcătuită din foşti vatmani şi taxatori, în jurul cărora se strânseseră prieteni şi simpatizanţi.

— Dă-te jos de pe vagon, zise unul dintre aceştia, cu un glas ce voia să fie împăciuitoare. Doar nu vrei să-i iei altuia pâinea de la gură, ai?

Hurstwood îşi vedea de frână şi de manivelă, palid şi foarte nehotărât ce să facă.

— Daţi-vă la o parte, strigă unul dintre poliţişti, stând aplecat peste bara platformei. Hai, căraţi-vă de aici. Lăsaţi omu' să-şi vadă de treabă.

— Ascultă, zise conducătorul grupului, părând a nu-l lua în seamă pe poliţist şi adresându-i-se lui Hurstwood. Toţi suntem muncitori, ca şi dumneata. Să fii dumneata vatman de meserie şi să-ţi fi făcut ce ne-au făcut nouă, nu-i aşa că nu ţi-ar plăcea să vină altu' să-ţi ia locu'? Ți-ar plăcea să se bage alţii pe fir şi din pricina lor să nu-ţi dea ție dreptu' tău?

— Ține-ți gura! Ține-ți gura! striga întruna cu brutalitate cel de al doilea poliţist. Hai, nu vă mai amestecați!

Și sărind peste bară, se opri în fața mulțimii și începu să împingă oamenii înapoi; într-o clipă fu lângă el și celălalt polițist.

— Dați-vă înapoi, haide! urlau amândoi.

— Nu vă amestecați. Ce dracu' vreți? Hai, plecați de-aici!

Era un fel de viespar acolo.

— Nu mă-mpinge, zise cu hotărâre unul dintre greviști. Ce, fac ceva?

— Pleacă de-aici! striga polițistul, amenințând cu bastonul de cauciuc. Acu-ți pocnesc una-n scăfârlie. Hai, n-auzi, înapoi!

— Da' ce dracu' vreți! strigă un alt grevist, făcându-și drum în față pe partea cealaltă și adăugând câteva înjurături zdravene.

Poc! îl izbi în frunte bastonul sergentului. Omul clipi orbește de câteva ori, se muie din genunchi, ridică mâinile și se împletici înapoi. Drept ripostă, un pumn ager se abătu în grumazul polițistului.

Înfuriat, acesta se repezea acum în dreapta și-n stânga, izbind cu bastonul, ca scos din minți. Era ajutat cu vrednicie de către confratele său întru uniformă, care pe deasupra mai și înjura de mama focului. Nu se întâmplă nimic grav, mulțumită agilității greviștilor de a se feri din raza bastoanelor. Stăteau acum pe marginea drumului și ocărau.

— Unde e taxatorul? strigă unul dintre polițiști, căutându-l din ochi. Acesta, înfricoșat, venise

lângă Hurstwood, care privise tot timpul scena, mai mult cu mirare decât cu teamă.

— De ce nu te dai jos de-acolo să cari pietroaiele astea la o parte? Întrebă polițistul. Ce păzești? Vrei să stăm aici toată ziua? Hai, dă-te jos.

Hurstwood, gâfâind de agitat ce era, sări jos odată cu taxatorul înfricoșat, de parcă ar fi fost el cel chemat.

— Haide, dați zor, zise al doilea polițist.

Cu tot frigul, polițiștii se încinseseră rău de tot. Hurstwood lucra laolaltă cu taxatorul, ridicând piatră după piatră și încălzindu-se cu treaba asta.

— A, lepră! i se striga din mulțime. Lașule! Furi pâinea altuia?

— Îi jefuiești pe săraci? Banditule! Las' că punem noi mâna pe tine! Așteaptă tu, să vezi!

Toate vorbele astea nu le spunea un singur om, i se zvârleau când de ici, când de colo, amestecate cu multe ocări de același fel și cu blesteme.

— Așa, căzniți-vă, slugoilor! strigă un glas. Cărați pietre! Din pricina voastră nu poate să ridice capul omul sărac, lipitorilor!

— Să dea Dumnezeu să crăpați de foame! țipă o bătrână irlandeză, care deschisese o fereastră în apropiere și scosese capul afară. Și tu, adăugă ea. Prinzând privirea unuia dintre polițiști. Afurisitule, banditule! îi dai în cap lu' fecioru-

meu, ai? Diavol cu inimă de piatră, ucigaș nemernic. Fir-ai...

Dar polițistul se prefăcu a nu o auzi.

— Du-te dracului, zgripturoaico, bombăni cu jumătate glas, ațintindu-și ochii asupra mulțimii împrăștiată.

Între timp pietrele fuseseră date la o parte și Hurstwood își reluă locul, pe când ocările continuau să curgă.

Amândoi polițiștii se suiseră lângă el și taxatorul trase clopoțelul, când trosc! și iar trosc! Prin geam și prin ușă zburară pietre mai mari și mai mici. Una şuieră pe lângă capul lui Hurstwood. Alta sparse geamul din spate.

— Hai, dă-i drumul! urlă unul dintre polițiști, trăgând el însuși de manivelă.

Hurstwood ascultă și vagonul o luă la goană, urmat de o grindină de pietre și o ploaie de blesteme.

— Mama lui! M-a pocnit în ceafa! zise unul din polițiști. Da' las că i-am tras și eu una în tîgvă, să mă țină minte.

— Eu zic că le-am lăsat semne zdravene câtorva, spuse celălalt.

— Îl știu eu pe lunganu' care ne-a făcut-o... mai zise primul. Mă mai răfuiesc eu cu el.

— De cum am ajuns acolo am știut c-o să iasă lată rău, zise cel de-al doilea.

Hurstwood, încălzit și agitat, privea țintă înainte. Era pentru el o experiență uluitoare.

Citise despre asemenea lucruri, dar realitatea care i se înfățișa era nemaipomenită. Nu era un suflet fricos. Faptul că îndurase atâta până acum îi stârnea, dimpotrivă, o hotărâre dârză de a persista. Nu se mai gândea la New York, nu-și mai aducea aminte de casă. Greva asta îl absorbea cu totul.

Goneau acum, fără nicio întrerupere, către centrul comercial al Brooklyn-ului. Lumea se uita la geamurile sparte ale vagonului și la Hurstwood care nu era în uniformă. Din când în când, câte unul îi striga „trădător” sau alte expresii de același fel, dar oamenii nu mai atacară vagonul. La capul liniei din centru, unul din polițiști se duse să telefoneze la postul său și să raporteze incidentul.

— E o bandă acolo, în locul cutare, spuse, ne așteaptă să ne ațină iar calea. Ar fi bine să trimiteți pe careva să curețe terenul...

La întoarcere vagonul făcu o cursă mai liniștită; oamenii îi huiduiău, se uitau după el, aruncau câte o piatră, dar nu se produse niciun atac organizat. Hurstwood râsuflă în voie când văzu depoul.

„Ei, am ieșit bine din socoteala asta”, își zise.

Vagonul intră în triaj și el fu lăsat să mai lenevească puțin, dar ceva mai târziu fu iar chemat. De data aceasta era însoțit de o nouă echipă de polițiști. Ceva mai încrezător, trecea repede cu vagonul prin străzile sărăcăcioase și

se simțea mai puțin înfricoșat. Într-o singură privință suferea însă aprig. Ziua era friguroasă, fulguia și bătea un vânt tăios, și mai greu de îndurat din pricina vitezei vagonului. Cu îmbrăcămintea lui nu putea face față unei astfel de vremi. Dărdâia, tropăia din picioare și da din mâini, cum îi văzuse altădată pe vatmani făcând, dar nu spunea nimic. Noutatea și primejdia situației îi mai atenuau sila și deznădejdea de a fi constrâns să facă ceea ce făcea, dar nu în asemenea măsură încât să nu fie înverșunat și acru. Era o viață de câine, așa gândea. Cumplit lucru, să ajungi într-o situație ca asta!

Singurul gând care îi mai dădea puteri era jignirea ce i-o adusese Carrie. Încă nu căzuse chiar atât de jos încât să înghită orice, gândea. Putea și el să facă o treabă, măcar pentru o perioadă. Are să fie și mai bine. Are să strângă ceva bani.

În timp ce reflecta așa, un băiat aruncă în el cu un bulgăre de noroi și-l nimeri în braț; îl ustura tare și îl supăra mai mult decât tot ce se întâmplase în acea zi.

— Mucos afurisit!

— Te-a lovit? Întrebă unul din polițiști.

— Nu, răspunse el.

Într-un colț, în timp ce vagonul încetinea la curbă, un fost vatman îl interpelă de pe trotuar.

— Hai dom'le, nu vrei să te dai jos și să fii om de treabă? Gândește-te că noi luptăm pentru

salarii și pentru program de lucru omenesc, doar pentru atâta. Avem neveste și copii.

Grevistul părea cât se poate. De pașnic.

Hurstwood se prefăcu că nu-l vede. Ținea ochii ațintiți înainte și băgase viteză. Glasul acela avea ceva mișcător. Așa trecu dimineața și o bună parte din amiază. Făcu trei curse. Cina din ajun nu-i dădea suficiente puteri pentru o asemenea muncă și frigul îi făcea să sufere. La fiecă cap de linie se oprea să se dezghețe, dar îi venea să adoarmă, de foame și frig. Unul din oamenii de la depou, de milă, îi împrumută o șapcă groasă și o pereche de mănuși de blană de oaie, gest pentru care Hurstwood îi fu cât se poate de recunoscător.

În cea de-a doua cursă a după-amiezii dădu, pe la jumătatea traseului, de o mulțime care blocase drumul cu un stâlp vechi de telegraf.

— Scoateți aia de pe linie! strigară cei doi polițiști.

— Huideo! țipa mulțimea. Scoateți-o voi!

Cei doi polițiști coborâră și Hurstwood dădu să coboare și el.

— Dumneata stai acolo, îi strigă imul din ei. Altfel o s-o șteargă careva cu vagonul.

Din babilonia de glasuri, Hurstwood desluși unul foarte aproape, îndărătul lui.

— Dă-te jos, fii om de treabă! Nu te lupta cu săracii. Lasă societățile de transporturi să facă asta.

Era același individ care-l interpelase cu puțin înainte, la colțul străzii. Ca și atunci, se făcu că nu aude.

— Hai, dă-te jos, repeta omul cu blândețe. Doar nu vrei să te lupți cu săracii. Lasă-te păgubaș.

Era un vatman cât se poate de filosof și abil.

Un al treilea polițist răsări de undeva și se alătură celor doi; unul dintre ei alergă la telefon să ceară întăriri. Hurstwood se uita împrejur cu hotărâre, dar și cu frică. Un om îl înșfacă de haină.

— Dă-te jos de-acolo, strigă, zgâlțâindu-l și încercând să-l tragă peste bară.

— Dă-mi drumul, zise Hurstwood cu sălbăticie.

Acesta se trase repede în lături și pară lovitura cu umărul, în loc s-o primească în falcă.

— Jos de-aici! strigă un polițist, grăbindu-se să-i dea ajutor lui Hurstwood și adăugând, firește, înjurăturile de rigoare.

Hurstwood își reveni, palid și tremurând. Situația devenise serioasă. Trecătorii se uitau la el și-și băteau joc. O fată se strâmbă la el.

Începuse tocmai să șovăie în hotărârea lui, când se apropie un vagon cu o patrulă și din el săriră mai mulți polițiști. Traseul fu repede curățat; erau scoși din încurcătură.

— Hai, dă-i drumul, repede, zise un polițist și Hurstwood porni din nou.

Ultima ciocnire fu cu o gloată în toată regula, care întâmpină vagonul în cursa de înapoiere, la vreo doi-trei kilometri înainte de depou. Se aflau într-un cartier deosebit de sărăcăcios. Voia să treacă iute pe acolo, dar găsi iarăși traseul blocat. Văzuse oameni cărând ceva pe linie încă de la o depărtare de vreo cinci rânduri de blocuri.

— Poftim! Iarăși! exclamă unul dintre polițiști.

— Le-arăt eu lor acuma, zise al doilea polițist, care începuse să-și piardă răbdarea.

Pe când se apropiau, Hurstwood simți o slăbiciune în tot trupul. Ca și mai înainte, mulțimea începu să huiduie, dar de data asta, în loc să se apropie, oamenii zvârleau cu tot felul de lucruri. Fură sparte vreo două geamuri; Hurstwood izbuti să se ferească de o piatră.

Amândoi polițiștii se năpustiră spre mulțime, dar drept răspuns, oamenii reacționară repezindu-se către vagon. Era printre ei o femeie, o fetișcană ca înfățișare, cu un ciomag în mână, care părea a fi deosebit de mânioasă; îl izbi în Hurstwood, care se feri. După asta, tovarășii ei, care prinseseră curaj, săriră în vagon și-l traseră jos pe Hurstwood. N-avu timp nici să crâcnească, nici să țipe și fii trântit jos.

— Lăsați-mă! zise, căzând pe-o parte.

— A, tu, lipitoare! auzi pe cineva spunând.

Loviturile plouau asupra lui: îl izbeau cu mâinile și cu picioarele. I se părea că se înăbușă.

Apoi avu senzația că doi bărbați îl trăgeau de acolo și se zbatu să scape.

— Astâmpără-te, zise un glas, hai, că n-ai nimic. Ridică- te.

Îi dădură drumul și începu să-și revină. Îi recunoscă acum pe doi dintre polițiști. I se părea că are să leșine, atât era de istovit. Simțea că-i curge ceva pe bărbie. Ridică mâna și pipăi, apoi se uită. Era sânge.

— M-au tăiat, zise prosteste, bâjbâind după batistă.

— Haide, haide! Îl liniști imul dintre polițiști. E doar o zgârietură.

Într-un târziu, mintea i se limpezi; privi împrejur. Se afla într-o prăvălie micuță, unde îl lăsaseră singur deocamdată. Pe când stătea așa și-și ștergea bărbia, vedea afară vagonul și mulțimea agitată. Mai văzu un camion cu polițiști, și încă unul.

Se apropie și privi pe geam. Apăruse și o ambulanță în ajutor.

Observă că poliția opera energic și se făceau arestări.

— Acuma hai, dacă vrei să-ți iei vagonu-n primire, zise un polițist, deschizând ușa și vârându-și capul înăuntru.

Leși în stradă, cam nesigur pe picioare. Frigul și spaima intraseră în el până la oase.

— Taxatorul unde e? Întrebă.

— A, nu-i aici acum, zise polițistul.

Hurstwood se îndreptă spre vagon și se urcă tulburat în el. În timpul acesta răsună o pocnitură de pistol. Simți o înțepătură în umăr.

— Cine-a tras? auzi el un sergent exclamând. Dumnezeu lui! Cine-a tras?

Îl lăsară singur amândoi și alergară înspre o anumită clădire. Hurstwood mai stătu puțin în vagon, apoi coborî.

— Doamne, Dumnezeule, exclamă el sfârșit, nu mai pot!

Merse nervos până în colț, apoi o luă la goană pe o stradă lăturalnică.

Uf! Abia își mai trăgea sufletul.

Ceva mai încolo, o fetiță îl privea.

— Ai face bine s-o ștergi pe furiș, strigă după el.

Se îndreptă spre casă, pe un viscol care-l orbea. Ajunse la vaporeș când începea să se întunece. Cabinele erau pline cu oameni de treabă care îl scrutau curioși. În capul lui pluteau toate alandala; se simțea încă zăpăcit. Nici nu băgă de seamă minunea luminilor ce scânteiau de-a lungul fluviului, prin vâlul alb al viscolului. Merse înainte trudindu-se cu înverșunare, până ajunse la locuința lui. Intră și găsi căldură. Carrie plecase. Pe masă erau câteva ziare, așa cum le lăsase ea. Aprinse gazul aerian, se așeză. Se ridică iar și-și smulse haina, să cerceteze umărul. Nu era decât o julitură. Cufundat în gânduri se spală pe mâini și pe față, se pieptănă. Apoi căută

ceva de mâncare și în cele din urmă, după ce-și astâmpără foamea, se așază în balansoarul lui comod. Cât era de mulțumit, cât de bine se simțea!

Duse mâna la bărbie, uitând pentru moment ziarele.

— Da, da! zise după o vreme, venindu-și în fire. Nu-i de glumă acolo, e serios al dracului.

Întoarse capul și văzu jurnalele. Cu un oftat ușor, luă ziarul *World*.

Extinderea grevei în Brooklyn, *citi*, Ciocnirile iau proporții în toate cartierele își potrivi comod gazetele și citi mai departe. Dintre toate știrile, pe acestea le parcurse cu un interes arzător.

Capitolul 42

SUFLUL PRIMĂVERII: COCHILIA GOALĂ

Chiar și cei ce socotesc că pățaniile lui Hurstwood la Brooklyn erau rezultatul unui prost raționament, își vor da totuși seama de influența negativă pe care o avu asupra lui faptul că încercase și nu izbutise. Carrie însă își făcuse o idee greșită. Hurstwood vorbi atât de puțin despre acest lucru, încât Carrie își închipui că nu întâmpinase nimic mai grav decât îmbrâncelile obișnuite. I se părea nereserios că abandonase atât de repede. Era o dovadă că nu voia să

lucreze. Acum ea făcea parte dintr-un grup de frumuseți orientale, care în actul al doilea al spectacolului muzical erau prezentate pe rând de către vizir noului padișah, drept odoare ale haremului său. Niciuna dintre fete nu trebuia să spună ceva, dar în seara când Hurstwood se adăpostea în podul depoului de tramvaie, principalul interpret comic, vedeta piesei, fiind într-o dispoziție deosebit de glumeață, rosti cu glas profund, care stârni valuri de râs:

— Tu care ești?

Se întâmplă să fie Carrie cea care se prosterna în fața lui. Întrucât nu-l prea interesa pe el cine, ce și cum, ar fi putut să fie oricare din grup. Nu se aștepta la niciun răspuns, iar un răspuns fără haz ar fi fost supărător. Dar Carrie, cutezătoare acum grație experienței și încrederii în sine, se mai prosternă o dată adânc, cu drăgălășenie, și răspunse:

— Sunt presupusa dumneavoastră roabă!

Era un lucru banal și totuși, ceva în felul în care rostise aceste cuvinte plăcu publicului. Spectatorii râseră din toată inima de aprigul padișah ce trona țănoș în fața tinerei femei. Auzind râsetele, actorul comic fii și el mulțumit de intervenția ei.

— Credeam că numele tău e Smith, replică el, străduindu-se să stârnească prin această replică ultimele hohote de râs ale publicului.

După ce rostise acele cuvinte, Carrie aproape că tremura de propria-i îndrăzneală. Toți membrii trupei fuseseră avertizați că orice introduceri de replici sau apropouri erau urmate de amendă sau și mai rău. Nu știa ce să creadă.

Pe când sta în culise, așteptând în picioare intrarea următoare, marele comedian ieși din scenă și, trecând pe lângă ea o recunoscuse, și se opri.

— Poți să lași replica aceea și de-aici înainte, zise, văzând cât părea de inteligentă. Dar să nu mai adaugi altceva.

— Vă mulțumesc, zise Carrie, umilă. După ce plecă, își dădu seama că tremura violent.

— Da' știu că ești norocoasă! observă o fată din corpul de balet. Niciuna dintre noi n-are o replică.

Nu se putea contesta valoarea acestui fapt. Oricine din trupă își dădea seama că tânăra Carrie se lansase. Iar ei îi zvâcni inima de plăcere când, în seara următoare, replica avu același succes. Se duse acasă bucuroasă, știind că în curând avea să iasă ceva de aici. Hurstwood fu cel care, prin prezența lui, îi alungă gândurile voioase, înlocuindu-le cu dorința fierbinte de a se vedea scăpată de toată mizeria aceea.

A doua zi ea îl întrebă de rezultatul demersurilor lui.

— Nu circulă decât tramvaie cu polițiști. N-au nevoie de nimeni până săptămână viitoare.

Veni și săptămână următoare, dar Carrie nu observă nicio schimbare. Hurstwood părea mai apatic ca oricând. Cu cel mai desăvârșit calm o vedea plecând dimineața la repetiții și la celelalte treburi ale ei. El citea, citea întruna. De mai multe ori, se surprinse cu privirea ațintită asupra unei știri, dar gândindu-se la altceva. Prima oară când își dădu seama cu acuitate cât e de absent fu în legătură cu o întrunire veselă, într-un club al cărui membru fusese. Ședea, uitându-se în jos și, treptat, i se păru că aude aievea glasurile de odinioară și clinchetul paharelor.

„Ești o comoară de om, Hurstwood”, spunea prietenul său Walker.

El sta iar bine îmbrăcat, zâmbitor, plin de bunăvoință, ascultând cum îl rugau să repete „una bună” pe care o istorisise deja de zeci de ori.

Deodată ridică ochii. În odaie era o liniște sinistră. Auzi ceasornicul ticăind și bănuî că ațipise. Dar ziarul îi sta atât de întins între mâini, iar știrile pe care le citise erau atât de aproape de ochii lui, încât își scoase din cap ideea că adormise. Totuși, părea ciudat. Dar când i se întâmplă a doua oară, nu-i mai păru atât de straniu.

Veneau măcelarul și băcanul, brutarul și negustorul de cărbuni, nu furnizorii la care cumpăra acum, ci aceia care îi făcuseră credit până la limită. Îi primea pe toți cu amabilitate, căci devenise isteț la scuze. În cele din urmă, căpătă curaj. Când se înființau, nu le răspundea sau le făcea semn senin, de departe, să plece.

— N-au cum să stoarcă sânge dintr-o ridiche, zicea. Dacă-aș avea cu ce, le-aș plăti.

Micuța prietenă a lui Carrie, domnișoara Osbome, cea pe care o cunoscuse în rolul de ostaș, văzând-o pe cea dintâi cum pășește pe calea succesului, îi devenise un fel de satelit. Micuța Osbome n-ar fi putut niciodată să ajungă mare lucru prin forțele ei proprii. Părea să priceapă asta cam în felul unei pisicuțe și se hotărâse instinctiv să se agațe cu lăbuțele ei moi de Carrie.

— A, tu ai să te ridici sigur, îi tot spunea cu admirație. Ai mult talent!

Deși timidă, Carrie era înzestrată cu o mare capacitate, încrederea altora o făcea să simtă că trebuie să dea cât mai mult și, când simțea că trebuie, îndrăznește. Îi venea în ajutor experiența și nevoia. Trecuse timpul când un cuvânt zvârlit de un bărbat o amețea. Aflase că bărbații pot fi nestatornici și te pot părăsi. Măgulirea, în forma ei cea mai obișnuită, nu mai avea efect asupra ei. Pentru a o mișca, era nevoie de superioritate, o

superioritate blândă și binevoitoare, superioritatea unui spirit ca Ames.

— Nu-mi plac actorii din trupa noastră, îi spuse ea într-o zi Lolei. Sunt atât de plini de ei.

— Nu ți se pare că domnul Barclay este destul de bine? o întreabă Lola, care primise de vreo două ori câte un surâs condescendent de la acel actor.

— Ba da, e destul de bine, răspunse Carrie, dar nu e sincer, își dă aere.

Lola puse la încercare pentru prima oară influența ei asupra prietenei sale în felul următor:

— Plătești chirie unde stai? o întreabă.

— Bineînțeles, răspunse Carrie. De ce?

— Știu undeva un apartament cum nu se poate mai drăguț, cu baie. E prea mare pentru mine, dar pentru două persoane ar fi tocmai bun și chiria n-ar fi decât de șase dolari pe săptămână pentru amândouă.

— Unde? întreabă Carrie.

— În Strada 17.

— De, nu știu dacă m-aș putea decide să mă mut, zise Carrie.

Dar îi și intrase în cap ideea unei chirii de trei dolari.

„Dacă n-ar trebui să mă întrețin decât pe mine, mi-ar rămâne șaptesprezece dolari”, își spunea în gând.

Nu se petrecu însă nicio schimbare până după peripețiile lui Hurstwood la Brooklyn și succesul ei cu replica improvizată. După aceea, începuse să simtă nevoia de a fi liberă. Se gândea să-l părăsească pe Hurstwood, ajutându-l astfel să se urnească și să-și găsească un rost, dar se înrădăcinaseră în el obiceiuri atât de curioase, încât se temea ca nu cumva să reziste la o încercare a ei de a scăpa de dânsul. S-ar fi putut s-o hărțuiască umblând după ea pe la teatru. Nu era convinsă că ar face una ca asta, dar nici exclus nu i se părea. Atâta știa: că ar fi stânjenit-o grozav ca el să iasă la iveală în felul acesta. Era foarte preocupată și necăjită.

Lucrurile se precipitară când i se oferă un rol mai bun. O actriță care juca un rol de fată drăguță și modestă anunță că pleacă și în locul ei fu aleasă Carrie.

— Și cât au să-ți dea? întrebă domnișoara Osbome, auzind vestea cea bună.

— N-am întrebat, zise Carrie.

— Păi să-ntrebi. Doamne, da' n-ai să capeți niciodată nimic, dacă nu ceri. Să le spui că vrei patruzeci de dolari, în tot cazul.

— A, nu, zise Carrie.

— Ba sigur că da! exclamă Lola. Tu cere, și ai să vezi.

Carrie cedă stăruințelor prietenei sale, așteptând însă până ce o anunță directorul de scenă ce toaletă îi trebuia pentru acest rol.

— Cât mi se va plăti? se informă.

— Treizeci și cinci de dolari, i se răspunse.

Carrie fu prea mirată și încântată ca să se mai gândească să pomenească de patruzeci. Aproape că-și ieșise din fire de bucurie; îi venea s-o îmbrățișeze pe Lola, care se atârna de gâtul ei când auzi știrea.

— Nu e de fapt ceea ce ar trebui să ți se dea, mai cu seamă dacă mai trebuie să-ți cumperi și toalete.

Carrie tresări când își aminti de asta. De unde să ia banii? N-avea nimic pus deoparte pentru un asemenea caz. Și se apropia ziua chiriei.

„Nu mai vreau, își zise, amintindu-și de situația în care se găsea. Eu nu folosesc apartamentul. De data asta, n-am să-i mai dau bani. Am să mă mut.”

O nouă întrebare a micuței Osbome, mai stăruitoare ca oricând, se potrivi cât se poate de bine cu această stare de spirit.

— Haide să stai cu mine, nu vrei? o rugă ea. Putem avea o bomboană de apartament. N-are să te coste mai nimic în felul ăsta.

— Mi-ar plăcea, zise, Carrie sinceră.

— Zău, haide! spuse Lola. O să petrecem atât de bine!

Carrie se gândi puțin.

— Cred c-am s-o fac, răspunse, apoi adăugă: Totuși, trebuie să mai văd.

Având în față această posibilitate și cum termenul pentru plata chiriei se apropia, iar obiectele de îmbrăcăminte trebuiau numaidecât cumpărate, găsi curând scuze pentru atitudinea ei, socotind că era pricinuită de lipsa de inițiativă a lui Hurstwood. El vorbea tot mai puțin și lânzezea mai mult ca oricând.

Pe măsură ce se apropia plata chiriei, încolțea în el o idee nouă, hrănită de cererile creditorilor și de imposibilitatea de a-i mai potoli pe mulți dintre ei. Douăzeci și opt de dolari era o sumă prea mare pentru chirie. „E greu pentru Carrie, gândea el. Am putea să găsim ceva mai ieftin.

Stimulat de această idee, într-o zi, la micul dejun, îi spuse:

— Nu crezi că-plătim o chirie prea mare aici?

— Ba da, așa cred și eu, zise Carrie, fără să-și dea seama unde vrea să ajungă.

— Mă gândesc c-am putea găsi un apartament mai mic sugeră el. Nu ne trebuiesc patru încăperi.

Dacă Hurstwood ar fi observat-o atent, și-ar fi dat seamă că stăpânirea ei de sine cedase și îi trăda tulburarea, când văzu această dovadă a hotărârii lui de a rămâne lângă dânsa. Lui i se părea firesc să-i ceară să decadă și mai mult.

— A, nu știu, răspunse ea, devenind prudentă.

— Trebuie să se găsească pe-aici prin apropiere case unde am putea avea două camere. Ne-ar fi de ajuns.

Inima ei se răzvrăti. „Niciodată! gândi ea. Cine ar da banii pentru mutat?” Și gândul să trăiască împreună cu el în două încăperi! Se hotărî să-și cheltuiască repede banii pentru îmbrăcăminte, până nu se întâmplă ceva îngrozitor. Așa și făcu, chiar în aceeași zi. După asta, nu-i mai rămânea decât un singur lucru.

— Lola, spuse, ducându-se să-și vadă prietena, cred c-am să mă mut.

— A, ce bine! strigă cealaltă, bucuroasă.

— Putem s-avem casa imediat?

— Da, desigur!

Se duseră s-o vadă. Când își făcuse târguielile, Carrie mai păstrase zece dolari, destul pentru noua chirie și pentru mâncare. Salariul mărit nu începea să curgă decât peste zece zile și n-avea să-l primească decât peste șaptesprezece zile. Plăti jumătate din chiria de șase dolari, pentru apartamentul luat împreună cu prietena ei.

— Am exact atâția bani cât să-mi ajungă până la sfârșitul săptămânii, mărturisi ea.

— Las' că am eu ceva bani, zise Lola. Am douăzeci și cinci de dolari, dacă-ți trebuie.

— Nu, spuse Carrie. Cred c-am să mă descurc.

Stabiliră să se mute vineri, adică peste două zile. Acum, că lucrul era hotărât, Carrie începu să aibă remușcări. Se simțea aproape ca o criminală. Privindu-l zi de zi pe Hurstwood, își dăduse seama că pe lângă partea neplăcută a atitudinii lui, mai avea și ceva tragic.

În seara când se hotărâse să plece, se uită la el și nu-i mai părea într-atât neputincios și netrebnic, cât învins și lovit de soartă. Ochii nu-i mai erau ageri, fața îi era brăzdată, mâinile moi, i se păru că și părul începuse să-i încărunțească. Fără a bănuî că va fi părăsit, se legăna și-și citea ziarul, în timp ce ea îl privea.

Știind cât de aproape e sfârșitul, deveni neobișnuit de atentă față de el.

— Vrei să te duci să cumperi niște compot de piersici? îl întrebă, punând pe masă o hârtie de doi dolari.

— Cum să nu, zise el, uitându-se cu mirare la bani.

— Vezi dacă găsești niște sparanghel frumos, mai adaugă. Am să-l pregătesc pentru diseară.

Hurstwood se ridică din balansoar și luă banii, apoi își puse paltonul și-și luă pălăria. Carrie băgă de seamă că și paltonul și pălăria erau vechi și jerpelite. Văzuse asta și înainte destul de bine, dar acum o impresiona în mod deosebit. Poate că nu era vina lui, la urma urmei. La Chicago îi mersese bine, își amintea de înfățișarea lui plăcută, în zilele când se întâlneau în parc. Atunci era atât de vioi, atât de îngrijit. Oare ajunsese așa numai din vina lui?

Hurstwood se întoarse și puse pe masă restul, împreună cu alimentele aduse.

— Mai bine păstrează-l, zise ea. O să ne trebuiască și alte lucruri.

— Nu, zise el, cu un fel de mândrie, ține-i tu.

— Ah, haide ia-i, răspunse ea, cam tulburată. Au să mai fie și alte cheltuieli.

El se miră auzind-o, căci nu știa ce figură tragică devenise în ochii ei. Carrie abia se stăpânea să nu se trădeze cu un tremur al glasului.

La drept vorbind, ar fi avut aceeași atitudine cu oricare altul. Uneori, privind în trecut și amintindu-și despărțirea ei de Drouet, regretase că se purtase atât de prost cu acest om. Spera să nu-l reîntâlnească niciodată, dar îi era rușine de atitudinea ei de odinioară. Era adevărat că la sfârșit nu avusese de ales. Se dusese la el cu simpatie, cu inima plină de milă, atunci când venise Hurstwood să-i spună că e bolnav. Undeva, în întreaga ei atitudine, fusese o urmă de cruzime și nefiind în stare să-și dea seama în ce constă aceasta, trase concluzia că Drouet n-avea să înțeleagă niciodată fapta lui Hurstwood, iar în atitudinea ei nu va vedea decât răutate. De aceea îi era rușine. Nu că ar fi ținut la el. Dar nu-i plăcea să facă să sufere pe nimeni, și în niciun caz un om care fusese bun cu ea.

Nu-și dădea seama ce face, îngăduind acestor sentimente să pună stăpânire pe ea. Hurstwood, observând cât se poartă de atent, își făcu o părere mai bună despre dânsa. „Are, totuși, inimă bună”, gândi el.

Când se duse în după-amiaza aceea la domnișoara Osbome, Carrie o găsi pe micuța ei prietenă împachetând și cântând.

— De ce nu te muți astăzi, cu mine odată? o întrebă.

— Ah, nu pot, zise Carrie. Am să vin vineri. Ai vrea să-mi împrumuți cei douăzeci și cinci de dolari despre care mi-ai vorbit?

— Cum să nu, zise Lola, ducându-se să-și ia geanta.

— Vreau să-mi mai cumpăr niște lucruri.

— Da, foarte bine faci, zise eu prietenie Lola, bucuroasă să-i fie de folos.

De zile întregi Hurstwood nu mai ieșise decât până la băcănie sau la chioșcul de ziare. Acum se săturase de atâta stat în casă; de fapt, cam de două zile i se făcuse dor să hoinărească, dar îl reținuse vremea rece și posomorâtă. Ziua de vineri începu luminoasă și caldă. Era una din acele blânde vestitoare ale primăverii, trimise în timpul tristei ierni drept semn că nu-i sunt răpite pământului în întregime căldura și frumusețea. Pe cerul albastru plutea roata aurie a soarelui, revărsând o lumină strălucitoare și caldă. Din ciripitul vrăbiilor îți dădeai seama limpede că afară venise dulcea primăvară. Carrie deschise ferestrele din față și simți adierea vântului de miazăzi.

— E tare frumos azi afară, zise ea.

— Da, într-adevăr? se miră Hurstwood.

Îndată după micul dejun își scoase celălalt rând de haine.

— Te întorci până la prânz? îl întrebă Carrie, tulburată.

— Nu, răspunse el.

leși în stradă și o porni pe jos, spre nord, de-a lungul Seventh Avenue, fixându-și într-o doară drept țintă cartierul Harlem. Văzuse acolo, sus, niște vapoare, când fusese la fabricile de bere. Se întreba cum se mai dezvoltase de atunci cartierul acela.

Trecând pe Strada 59, se îndreptă spre partea de vest a Central Park și merse până la Strada 78. Apoi își aminti de împrejurimi și se duse să vadă numeroasele clădiri ce se ridicaseră. Cartierul făcuse progrese mari. Marile terenuri virane se umpleau. Întorcându-se, merse pe partea parcului, apoi intră în Seventh Avenue, ajungând la frumosul râu pe la orele unu.

Curgea șerpuitor sub privirile lui, lucind și scânteind în lumina limpede, între malurile unduinde din dreapta și înălțimile mari, acoperite cu arbori, din stânga. Atmosfera primăvărată îl ajuta să vadă peisajul în toată grația și frumusețea lui și câteva clipe stătu și se uită, cu mâinile împreunate la spate. Apoi se întoarse și merse de-a lungul râului, spre partea de est, căutând alene vapoarele pe care le văzuse cândva. Erau orele patru și începuse a amurgii când presimțirea unei seri mai răcoroase îl făcu

să se îndrepte spre casă. I se făcuse foame și se gândea cu ce plăcere va mânca, în camera bine încălzită.

Când ajunse pe la patru și jumătate, locuința era cufundată în întuneric. Carrie nu era acasă. Își dădu seama de asta nu numai fiindcă nu răzbătea nicio rază de lumină prin gemulețul de deasupra ușii, ci și fiindcă ziarele de seară erau puse între clanța de afară și ușă. Deschise cu cheia lui și intră. Peste tot era întuneric. Aprinse gazul și se așeză să mai aștepte. Chiar dacă avea să vină curând Carrie, tot va trebui să mai zăbovească până să mănânce. Citi până la șase, apoi se sculă să-și prepare singur ceva.

Ridicându-se, avu senzația ciudată că odaia parcă nu era ca de obicei. Parcă îi lipsea ceva. Privind împrejur, văzu un plic, aproape de locul unde șezuse. Vorbea de la sine, aproape că nu mai era nevoie să-l deschidă.

Întinse mâna și-l luă; simțea o răceală strecurându-i-se în oase. Plicul foșni zgomotos. Înlăuntrul biletului erau așezate frumos câteva bancnote verzi.

Dragă George, citi, frământând banii într-o mână. Eu plec. Nu mă mai întorc. Inutil să mai încercăm să păstrăm apartamentul; eu una nu mai pot. N-aș avea nimic împotriva să te ajut, dar nu pot să fac față cheltuielilor de întreținere pentru amândoi și să plătesc și chiria. Puținul pe

care-l câștig îmi trebuie pentru îmbrăcăminte. Îți las douăzeci de dolari. E tot ce am acum. Poți să faci ce vrei cu mobila. Mie nu-mi trebuie.

CARRIE.

Lăsă să-i cadă biletul și privi liniștit împrejur. Acum știa ce lipsește. Era micul ceasornic decorativ, care fusese al ei. Dispăruse de pe cămin. Se duse în camera din față. În dormitorul lui, în salonaș, aprinzând peste tot luminile. De pe scrin dispăruseră mărunțișurile de argint și metal aurit. De pe masă, șervețelele de dantelă. Deschise dulapul de haine. Nu mai era niciun lucru de-al ei. Deschise sertarele, nimic de-al ei. Cufărul ei nu mai era la locul obișnuit. Se întoarse în camera lui; hainele lui cele vechi atârnavu așa cum le lăsase. Nimic altceva nu lipsea.

Intră în salonaș și rămase câteva clipe în picioare privind țintă podeaua, fără să vadă nimic. Tăcerea începea să-l apese. Micul apartament părea ciudat de gol. Uitase cu desăvârșire că-i era foame și că trecuse demult vremea cinei. Părea să fie noaptea târziu.

Deodată, își dădu seama că tot mai ținea banii în mână. Erau în total douăzeci de dolari, după cum îi scria în bilet. Pomi încet înapoi, lăsând luminile aprinse, cu sentimentul că toată casa e goală.

„Am să plec de-aici”, își zise.

Apoi îl năpădi din plin senzația singurătății sale.

— M-a lăsat! murmura, și repetă: M-a lăsat!

Locul unde se simțise atât de bine, unde stătuse atâtea zile la căldură, devenea acum o amintire. Îl aștepta ceva mai dușmănos, mai rece. Se prăbuși în scaunul lui și, sprijinindu-și bărbia în mâini, rămase așa, fără niciun gând, stăpânit doar de senzații.

Îi năvăli acum în suflet un fel de gol, ca după o dragoste neîmpărtășită îi era milă de sine însuși.

— N-ar fi trebuit să plece, zise. Aș fi găsit eu ceva.

Șezu timp îndelungat fără să se legene, apoi adăugă deslușit și tare:

— Am încercat să găsesc.

La miezul nopții, tot se mai legăna, cu privirea ațintită în podea.

Capitolul 43

MREJELE ADEMENITOARE ALE LUMII: O PRIVIRE ÎN ÎNTUNERIC

Instalată în camera ei comodă, Carrie se întreba cum va fi primit Hurstwood plecarea ei. Aranja în grabă câteva lucruri, apoi se duse la teatru, așteptându-se să-l găsească poate acolo, la intrare. Cum nu-l găsi, se simți fericită și

Începu să aibă față de el sentimente mai binevoitoare. Uită cu desăvârșire de dânsul, până se apropie timpul să plece acasă după spectacol, când iarăși începu s-o înfricoșeze gândul că s-ar putea să fie afară. Cum zilele treceau una după alta fără să mai audă de el, o părăsi teama de a fi hărțuită. Nu-i trebui multă vreme până să se simtă cu desăvârșire eliberată de sumbra tristețe care îi apăsase viața în tovărășia lui; doar ici, colo se mai întâmpla să-și aducă aminte de acea viață.

Ciudat cât de repede este cineva absorbit de o profesie! Din cele ce-i povestea prietena ei, Carrie începu să cunoască de aproape tot ce era legat de teatru. Află care sunt revistele de teatru, care din ele publicau știri despre actrițe și așa mai departe. Începu să citească notițele din ziare, nu numai despre spectacolul muzical în care ea avea un rol atât de neînsemnat, ci și despre altele. Treptat puse stăpânire pe ea dorința de a i se da atenție. Jinduia după faima pe care o aveau alții și citea cu aviditate toate comentariile laudative sau critice despre cei care ocupau un loc înalt în teatru. Lumea spectaculoasă la care se limitau interesele ei o absorbea.

Cam pe vremea aceea ziarele și revistele începuseră să acorde atenție frumuseților scenei, publicându-le fotografiile, atenție devenită între timp o adevărată manie. În

amplele și decorativele pagini teatrale ale ziarelor și mai cu seamă în cele de duminică, apăreau chipurile și formele bine-cunoscutelelor celebrități ale teatrului, încadrate de motive ornamentale. De asemenea, revistele ilustrate, mai ales vreo două din cele mai noi, publicau portrete ocazionale ale vedetelor frumoase și ici-colo fotografii și scene din diferite piese. Carrie le urmărea cu interes crescând. Când va apărea oare o scenă din piesa în care juca ea? Când va considera vreo gazetă fotografia ei demnă de a fi publicată?

În duminica dinaintea preluării noului ei rol, cercetă cu de-amănuntul paginile teatrale, sperând să găsească o notiță cât de mică. Dacă n-ar fi găsit nimic, s-ar fi mirat mai puțin, dar iată, la știrile scurte, în coada câtorva anunțuri mai substanțiale, dădu peste o notiță minusculă. Carrie o citi, răvășită de emoție.

Rolul Catiușei, fata de la țară din Nevestele lui Abdul, care se joacă la teatrul de pe Broadway, rol deținut până acum de Inez Carew, va fi jucat de aici înainte de Carrie Madenda, una din cele mai talentate membre ale corpului de balet.

Carrie nu mai putea de fericire. Ah, ce bine! În sfârșit prima, mult așteptata, minunata notiță! Și spuneau despre ea că e talentată! Abia se

stăpânea să nu râdă tare, de bucuroasă ce era. Oare Lola văzuse anunțul?

— Uite aici o notiță despre rolul pe care încep să-l joc eu mâine-seară, îi arătă Carrie prietenei sale.

— Nu zău? Bravo! exclamă Lola, dând fuga s-o citească. Foarte bine! zise apoi. Acuma, dacă iese bine, au să scrie mai mult despre tine. Mie mi s-a publicat o dată fotografia în *World*.

— Într-adevăr? se minună Carrie.

— Dacă-ți spun! Și cu o ramă împrejur. Carrie râse.

— Fotografia mea n-au publicat-o niciodată.

— Dar o vor publica, zise Lola. Ai să vezi. Ești mai frumoasă decât aproape toate care au pozele prin ziare.

Carrie îi fu adânc recunoscătoare. Simțea că începe s-o iubească pe Lola pentru înțelegerea și lauda ce le găsea la ea. Îi erau atât de prețioase, aproape indispensabile.

Descurcându-se bine în rol, o altă notiță în ziare pomeni despre jocul ei corect. Asta îi făcu o plăcere imensă; începu să fie convinsă că lumea îi acordă atenție.

Primul salariu săptămânal de treizeci și cinci de dolari îi păru o sumă enormă. Chiria de numai trai dolari era ridicol de mică. După ce-i înapoie Lolei cei douăzeci și cinci de dolari împrumutați, încă îi mai rămâneau șapte. Cu cei patru păstrați din câștigul ei dinainte, făceau unsprezece. Din

aceștia, cinci acopereau rata pentru rochiile pe care era obligată să și le cumpere. În săptămână următoare se simți și mai bogată. De astă dată nu mai avea de plătit decât trei dolari pentru chirie și cinci pentru îmbrăcăminte. Restul îi rămânea pentru mâncare și pentru plăcerile ei.

— Ai face bine să pui ceva deoparte, pentru la vară, O preveni Lola. În mai, probabil că se va închide stagiunea.

— Așa și am de gând, zise Carrie.

Încasarea regulată a treizeci și cinci de dolari pe săptămână nu este un lucru demoralizant pentru cineva care ani de-a rândul n-a dispus decât de mijloace foarte reduse. Carrie constată că nu-i mai încăpeau în pungă drăguțele de bancnote verzi, cu cifre respectabile pe ele. Cum n-avea de întreținut pe nimeni, începu să-și cumpere rochii frumoase și tot felul de nimicuri de găteală, să mănânce bine, că-și împodobească odaia. Nu trecu mult și se adunară și prieteni în jurul ei. Cunoscu câțiva tineri din statul-major al Lolei. Membrii trupei în care juca făcură cunoștință cu ea, fără să mai aștepte a-i fi prezentați.

Unul dintre ei făcuse o adevărată slăbiciune pentru ea. În mai multe rânduri, plecară împreună după spectacol.

— Să ne oprim să luăm o gustare, propuse într-un rând la orele douăsprezece noaptea, când ieșeau de la teatru.

— Să ne oprim, încuviință Carrie.

În restaurantul cu lumina trandafirie, plin de voioșii iubitori ai orelor târzii, se surprinse făcând aprecieri critice cu privire la acest bărbat. Era prea afectat, prea sigur de sine. Nimic din ce spunea el nu se ridica deasupra preocupărilor obișnuite de îmbrăcăminte și succes material. Când termină masa și discuția, el zâmbi cât se poate de galeș.

— Trebuie să te duci de-a dreptul acasă, da?

— Da, răspunse ea, înțelegându-i intențiile.

„Nu-i atât de naivă cum pare”, gândi el și după ăsta respectul și adorarea lui sporiră.

Carrie nu putea rezista pasiunii Lolei pentru petreceri. Erau zile când mergeau să se plimbe cu trăsura, seri când luau masa la restaurant după spectacol, după-amiezi când hoinăreau pe Broadway, îmbrăcate cu gust. Intra în vârtejul de plăceri al marelui oraș.

În cele din urmă îi apărură portretul într-una din revistele săptămânale. Nu știuse dinainte și când îl văzu i se tăie răsuflarea. Titlul era: „*Miss Carrie Madenda. Una dintre actrițele care se bucură de succes în piesa* Nevestele lui Abdul După sfatul Lolei, făcuse câteva fotografii la Sarony. Revista luase de acolo o copie. Se gândi să meargă în oraș și să cumpere câteva exemplare, dar își aminti că n-are cui le trimite; n-avea pe nimeni apropiat. Se părea că dintre toți oamenii, doar Lola îi purta interes.

Metropola e un loc lipsit de căldură în ce privește legăturile sociale și Carrie descoperi curând că bruma de bani ce o avea nu-i folosea la nimic. Lumea bogăției și distincției era la fel de departe ca totdeauna. Simțea că îndărătul voioșiei ușurate cu care mulți se apropiau de ea nu era o prietenie caldă, înțelegătoare. Fiecare părea că urmărește doar propria lui distracție, fără să-i pese de eventualele urmări neplăcute pentru celălalt. Știa prea bine asta, din experiențele ei cu Hurstwood și cu Drouet.

În sfârșit, află că spectacolul avea să se joace probabil până la mijlocul sau la sfârșitul lui mai, după cum va avea public; în stagiunea următoare, urma să se plece cu el în turneu. Carrie se întreba dacă va pleca și ea. Ca de obicei, domnișoara Osbome, care avea un salariu modest, înclina să-și găsească alt angajament în oraș. După ce trase cu urechea la toate zvonurile, veni cu știrea:

— Au de gând să monteze un spectacol de vară la Casino. Să încercăm să intrăm acolo.

— De acord, zise Carrie.

Încercară din vreme și li se spuse la ce dată să revină, și anume în ziua de 16 mai. Până una, alta spectacolul în care jucau își încheia șirul reprezentațiilor la 15 mai.

— Cei care vor să meargă în turneu cu piesa când se deschide stagiunea, trebuie să semneze contractul săptămâna asta, spuse directorul.

— Vezi să nu semnezi, o sfătui Lola. Eu în locul tău n-aș merge.

— Știu, zise Carrie, dar s-ar putea întâmpla să nu găsesc altceva.

— De, cum crezi, da' eu una nu merg, zise drăgălașa fată, care avea o resursă în admiratorii ei. Am mers o dată și nu m-am ales cu nimic la sfârșitul turneului.

Carrie chibzuia. Nu mai fusese niciodată în turneu.

— Nu va fi greu să ne descurcăm, adăugă Lola. Eu am reușit totdeauna.

Carrie nu semnă.

Regizorul comediei muzicale de la Casino, care se monta pentru sezonul de vară, nu auzise niciodată de Carrie, dar cele câteva notițe din ziare, unde se vorbea de ea, fotografia ei publicată în revistă și programul unde i se menționa numele avură oarecare greutate. Îi dădu un rol mut, cu treizeci de dolari pe săptămână.

— Nu ți-am spus eu? zise Lola. Nu e bine să pleci din New York. Dacă pleci, te uită lumea de tot.

Cum Carrie era frumușică, domnii care hotărau asupra reclamelor pentru spectacol ce se publicau din vreme în ziarele de duminică, aleseră fotografia ei, laolaltă cu altele pentru ilustrarea anunțului. Fiind foarte drăguță, așezară fotografia într-un loc cât mai vizibil și o

împodobiră și cu un cadru decorativ. Carrie era încântată. Totuși, direcția părea să nu fi băgat de seamă nimic. În tot cazul, nu i se acordă mai multă atenție ca mai înainte. Pe de altă parte, rolul ei părea să fie foarte șters. Era rolul unei tinere puritane, care nu făcea altceva decât să asiste, tăcând, la tot felul de scene. Autorul comediei își închipuise că se putea scoate mult dintr-un asemenea rol, dacă îl juca o actriță bună, dar acum că îl miluieră cu Carrie, ar fi preferat să fie tăiat.

— Ai răbdare, domnule, îi spuse directorul de scenă. Dacă nu merge în prima săptămână, n-avem decât să-l tăiem pe urmă.

Carrie habar n-avea de această frumoasă intenție. Își repeta rolul în ciudată, cu sentimentul că stă pe scenă doar de formă și că nimeni n-o bagă în seamă. La repetiția generală era grozav de necăjită.

— Știi că nu e rău, spuse autorul, când directorul de scenă remarcă efectul curios pe care supărarea lui Carrie îl avea asupra rolului. Spune-i să se încrunte și mai tare când dansează Sparks.

Carrie nu știa că face niște cute mărunțele între sprâncene și că strânge buzele a nedumerire și dispreț într-un chip caraghios.

— Încruntă-te mai tare, domnișoară Madenda, zise directorul de scenă.

Carrie începu îndată să zâmbească voios, convinsă că i se făcuse o mustrare.

— Nu, încruntă-te! spuse regizorul. Încruntă-te ca adineauri.

Tânăra actriță se uită la el foarte mirată.

— Vorbesc serios, zise el. Încruntă-te rău când dansează Sparks. Vreau să văd ce iese.

Era destul de ușor. Carrie se încruntă cât putu de acru. Efectul fu atât de nostim și caraghios, încât îl făcu să râdă pe regizor.

— E într-adevăr bine, zise. Dacă poate s-o țină așa mereu, cred c-are să prindă.

Se duse lângă Carrie și-i spuse:

— Ce-ar fi să te-ncrunți așa mereu? Încruntă-te rău. Fii supărată foc. Are să devină un rol foarte nostim.

La premieră, lui Carrie i se părea că totuși nu e nimic de capul rolului ei. Publicul bine dispus, care nădușea în loje, părea că nici n-o vede în primul act. Degeaba se tot încrunta, că nu-i dădea nimeni nicio atenție. Privirile erau ațintite asupra eforturilor mai studiate ale actorilor principali.

În actul al doilea, mulțimea, obosită de o discuție plicticoasă, începu să-și plimbe ochii pe scenă și o descoperi. Sta acolo într-un costum cenușiu, cu o față drăguță, gravă, și se strâmba acru. La început, impresia generală fu că e iritată în treacăt, că înfățișarea aceea e adevărată și nu e un efect comic. Când continuă să se încrunte,

uitându-se ba la unul, ba la altul dintre personajele principale, publicul prinse să zâmbească. Domnii impunători din fotolii începură să constate că era o fetiță delicioasă. Ce plăcere le-ar fi făcut să-i șteargă cu sărutări cutișoarele acelea dintre sprâncene! Cuceri inimile tuturor bărbaților. Era nostimă la culme.

În cele din urmă, vedeta spectacolului care cânta în mijlocul scenei, auzi un chicot într-un moment neașteptat. Apoi altul și iar altul. Când sosi clipa marilor aplauze, ele nu fură decât moderate. Ce se întâmplase? Își dădea seama că era ceva la mijloc.

Deodată pe când ieșea de pe scenă, dădu cu ochii de Carrie. Sta singură și se încrunta, iar publicul chicotea și râdea.

„Nemaipomenit! Asta n-o s-o rabd! gândi actorul. N-am să las să-mi strice cineva rolul. Ori se lasă de chestia asta când sunt eu pe scenă, ori mă las eu de rol.”

— Bine, da' ăsta e rolul ei! zise directorul de scena când actorul principal își exprimă supărarea. E foarte bine că face așa. Dumneata nu trebuie să-i dai nicio atenție.

— Cum să nu-i dau, când îmi distruge orice efect!

— E doar un pic de umor suplimentar.

— Așa, zău? exclamă marele comic. M-a și tăiat. N-am să înghit asta.

— Ei, lasă, așteaptă până după spectacol. Așteaptă până mâine. Vom vedea atunci ce putem face.

Actul următor hotărî însă ce era de făcut. Carrie devenise atracția de căpetenie a piesei. Cu cât o privea publicul mai atent, cu atât își arăta mai hotărât încântarea. Orice alt efect pălea pe lângă atmosfera originală, spirituală, fermecătoare, pe care o crea Carrie când era în scenă. Directorul și trupa înțelesesă că dăduse lovitura.

Criticii cotidienele îi desăvârșiseră triumful. Apărură cronici lungi întru lauda geniului burlesc, presărate cu dese referiri la Carrie. Umorel contagios al creației ei era frecvent scos în evidență.

Domnișoara Madenda ne dă una din cele mai fermecătoare compoziții într-un rol de caracter ce s-au putut vreodată vedea pe scena Casinoului, observa criticul de teatru al ziarului Sun. Creația ei este de un umor calm, fără pretenții, care încălzește ca un vin bun. Evident că acest rol nu era menit să domine piesa, domnișoara Madenda apărând puțin pe scenă, dar publicul, cu ciudățenia caracteristică a mulțimii, a ales de capul lui. Mica puritană a cucerit inimile din clipa apariției sale, reținând cu ușurință atenția și aplauzele. Capriciile norocului sunt într-adevăr ciudate.

Criticul ziarului *Evening World*, căutând, ca de obicei, un slogan convingător pentru marea masă a cititorilor, dădea sfatul: *De vreți să vă-nveseliți, priviți la Carrie cum se-ncruntă.*

Rezultatul fu miraculos pentru destinul tinerei actrițe. Încă în cursul dimineții primi un mesaj de felicitare din partea directorului.

„Se pare că ai luat cu asalt orașul. Minunat! Mă bucur atât pentru dumneata cât și pentru mine.”

Autorul îi scrisese și el.

Când intră în teatru, în acea seară, directorul o întâmpină într-un chip foarte plăcut.

— Domnul Stevens, îi spuse, referindu-se la autor, pregătește un mic cântec, pe care i-ar plăcea să-l cânti dumneata săptămână viitoare.

— Bine, dar eu nu știu să cânt, răspunse Carrie.

— Nu e ceva greu. E foarte simplu, după câte spune el, și foarte potrivit pentru dumneata.

— Firește, n-am nimic împotrivă să încerc, răspunse Carrie diplomată.

— Vrei să fii bună să vii pentru câteva minute în birou, înainte să te îmbraci? mai adăugă directorul. Mai e o mică problemă despre care vreau să vorbim.

— Desigur, răspunse Carrie.

Când intră în biroul directorului, acesta scoase o hârtie.

— Deoarece s-a schimbat situația, bineînțeles că vrem să fim corecți cu dumneata, în ceea ce privește salariul. Contractul dumitale nu prevede decât treizeci de dolari pe săptămână, pe timp de trei luni. Ce părere ai, trecem, să zicem, o sută cincizeci de dolari pe săptămână și extindem la douăsprezece luni?

— Da, foarte bine, zise Carrie, deși nu-i venea să-și creadă auzului.

— Ei, atunci, ce-ar fi să semnezi aici?

Carrie se uită și văzu că era un contract nou, întocmit ca și celălalt, cu excepția noilor cifre privitoare la salariu și la termen. Iscăli cu o mână tremurândă de tulburare.

— O sută cincizeci pe săptămână! murmură, când rămase singură.

La fel ca orice milionar, descoperi că, de fapt, nu-ți dai seama, conștient, de însemnătatea reală a sumelor mari. O sută cincizeci de dolari pe săptămână? Era doar o frază scânteietoare de strălucire, ascunzând o lume de posibilități.

Într-un hotel de mână a treia din strada Bleecker, Hurstwood, cufundat în gândurile sale, citi și el la rubrica știrilor teatrale despre succesul lui Carrie, fără să-și dea seama la început despre cine era vorba. Apoi se luminează subit și mai citi o dată știrea, de la început.

— Se vede că ea e, zise.

Lăsând ziarul, își plimbă privirea prin holul îmbâcsit de murdărie și mâncat de molii.

„Uite c-a dat lovitura”, gândi, și în minte îi reveni o imagine a vechii sale lumi, sclipitoare, învelită în catifele, cu luminile, podoabele, echipajele și florile sale. Da! Cetatea înconjurată de ziduri își deschisese falnicele porți ca s-o primească pe Carrie; ea nu mai aștepta afară, într-o lume rece și hâdă. Îi părea acum o ființă îndepărtată, ca toate celelalte celebrități pe care le cunoscuse.

— Ei, las' să se bucure! Eu, unul, n-am s-o supăr.

Era înverșunata hotărâre a unui orgoliu umilit, terfelit, dar neînfrânt.

Capitolul 44

ȘI TOTUȘI NU E ȚARA ZÂNELOR: CE NU POATE CUMPĂRA AURUL

Când reveni la teatru, Carrie descoperi că peste noapte cabina ei se schimbase.

— **Acum o să folosiți** încăperea asta, domnișoară Madenda, zise unul din oamenii de serviciu ai teatrului.

Nu mai trebuia să suie câteva rânduri de scări până la o cotineată mică, folosită în tovărășie cu altcineva. I se dăduse o încăpere relativ mare și

foarte comodă, înzestrată cu un confort de care nu se bucurau cei de sus. Răsuflă adânc și cu încântare. Reacțiile ei erau mai mult senzații fizice, decât gânduri. De fapt nu se gândea aproape deloc. Acum inima și trupul își spuneau cuvântul.

Treptat, respectul și felicitările cu care era înconjurată o făcură să-și dea seama și cu mintea de noua ei situație. Nu mai primea ordine, ci era rugată, ba chiar cu politețe. Ceilalți actori din distribuție se uitau la ea cu invidie când ieșea din cabină, îmbrăcată în costumul simplu pe care-l purta de-a lungul întregii piese. Toți aceia care mai înainte erau presupușii ei egali sau, mai bine zis, superiorii ei, acum zâmbeau sociabili, ca și cum ar fi spus: „Știi cât de prietenoși am fost totdeauna?” Numai actorul principal, al cărui rol suferise atât de greu, umbla țănoș, de unul singur. Ca să vorbim la figurat, nu se putea hotărî să sărute mâna care-l lovise.

Pe când își juca rolul simplu, Carrie își dădea seama treptat de înțelesul aplauzelor care îi erau adresate. Și ce senzație delicioasă era! Se simțea ușor vinovată, i se părea că nu merită atâta succes. Când colegii veneau să-i vorbească în culise, ea le zâmbea doar ușor. Nu știa ce sunt orgoliul și cutezanța rangului. Nici prin gând nu-i trecea să fie rezervată, distantă, altfel decât înainte. După reprezentații, pleca acasă cu Lola, într-o trăsură ce-i fusese pusă la dispoziție.

Urmă o săptămână în care cele dintâi roade ale succesului o îmbiară să le guste, rînd pe rînd. Nu avea nicio importanță că nu-și primea încă salariul strălucit. Lumea se mulțumea cu perspectiva. Începu să primească flori și cărți poștale. Un oarecare domn Withers pe care nu îl văzuse în viața ei, după ce folosisese tot felul de tertipuri ca să afle unde locuiește, intră tam-nisam la ea, cu plecăciuni adânci.

— Iertați-mă că vă deranjez, zise, dar vreau să vă întreb dacă ați luat vreo hotărâre în privința schimbării apartamentului dumneavoastră?

— Nu m-am gândit la asta, răspunse Carrie.

— Vedeți, eu lucrez pentru Wellington, noul hotel de pe Broadway. Probabil că ați văzut anunțurile din ziare.

Carrie își aminti că auzise vorbindu-se despre acest hotel ca despre unul din cele mai noi și impunătoare. Se spunea că are un restaurant splendid.

— Exact, confirmă domnul Withers, cu o plecăciune. Avem în momentul acesta disponibile apartamente foarte elegante și v-am ruga să binevoiți să le vedeți, dacă bineînțeles nu v-ați hotărât unde vreți să locuiți în timpul verii. Apartamentele noastre sunt perfecte, până în cele mai mici detalii, apă caldă și rece, baie personală, serviciu special pentru fiecare etaj, ascensoare, tot confortul. Ați auzit, desigur, despre restaurantul nostru.

Carrie îl privi, calmă. Se întreba dacă o ia drept milionară.

— Care sunt prețurile dumneavoastră? întrebă.

— Vedeți, tocmai despre asta am venit să vorbesc cu dumneavoastră. Prețurile noastre obișnuite sunt între trei și cincizeci de dolari pe zi.

— Dumnezeule! îl întrerupse Carrie. Dar eu nu pot să plătesc asemenea sume.

— Înțeleg reacția dumneavoastră, o asigură domnul Withers, făcând o mică pauză. Dar dați-mi voie să vă explic. Am spus că acestea simt prețurile noastre obișnuite. Ca toate celelalte hoteluri, facem însă și prețuri speciale. Poate că nu v-ați gândit la asta, dar numele dumneavoastră reprezintă pentru noi o valoare.

— O! îngăimă Carrie, înțelegând dintr-odată.

— Firește! Orice hotel depinde de reputația clienților săi. O actriță cu faima dumneavoastră, și iar făcu o plecăciune politicoasă în timp ce Carrie roșea, atrage atenția asupra hotelului și poate că nu credeți, îi atrage și clienți.

— A, da, răspunse Carrie, distrată, încercând să ia, în mintea ei, o atitudine față de această curioasă propunere.

— Ei, și-atunci, continuă domnul Withers, legănându-și ușor pălăria tare și bătând podeaua cu o gheată foarte lustruită, aș vrea să aranjăm, dacă e posibil, ca să veniți să locuiți la

Wellington. Nu trebuie să vă preocupați de condițiile bănești. De fapt, nici n-am avea nevoie să le discutăm. Poate fi oricât peste vară; fixați dumneavoastră o cifră oarecare, de formă, cât credeți că v-ar conveni să plătiți.

Carrie era pe punctul de a-l întrerupe, dar el nu-i îngădui:

— Puteți veni astăzi sau mâine, cu cât mai repede, cu atât mai bine; vă vom pune la dispoziție, la alegere, camere frumoase, luminoase, cu ferestrele la fațada hotelului, cele mai bune pe care le avem.

— Sunteți foarte drăguț, zise Carrie mișcată de amabilitatea deosebită a agentului. Aș dori foarte mult să mă mut la dumneavoastră. Totuși aș vrea să plătesc o sumă echitabilă. N-aș vrea să...

— Nu trebuie să vă preocupați deloc de asta, o întrerupse domnul Withers. Asta se poate aranja oricând, în așa fel încât să fiți mulțumită. Dacă sunteți de acord cu trei dolari pe zi, nouă ne este de ajuns. Dumneavoastră nu veți avea altceva de făcut decât să achitați această sumă la finele săptămânii sau la finele lunii, după cum veți dori, și vi se va da chitanță pentru suma la care s-ar închiria apartamentul în mod normal. Domnul Withers râsuflă, apoi mai adăugă: Ce-ar fi să veniți să vedeți camerele?

— Mi-ar face plăcere, spuse Carrie, dar am o repetiție în dimineața asta.

— N-am intenționat să spun să veniți imediat, se grăbi domnul Withers să se scuze. Puteți veni oricând. Să zicem astăzi după-masă, v-ar deranja?

— Nu, deloc, răspunse Carrie.

Deodată își aminti de Lola, care nu era acasă atunci.

— Am o vecină de apartament, adăugă, și ea va trebui să mă însoțească, oriunde m-aș muta. Am uitat să vă spun asta.

— A, foarte bine, spuse domnul Withers, mios. Dumneavoastră hotărâți cu cine locuiți. După cum am spus, totul poate fi aranjat după placul dumneavoastră.

Se înclină și se retrase de-a-ndăratelea spre ușă.

— Așadar, la patru ne putem permite să vă așteptăm?

— Da, răspunse Carrie.

— Voi fi acolo pentru a vă conduce.

Și astfel domnul Withers se retrase în sfârșit.

După repetiție, Carrie o puse la curent pe Lola.

— Chiar așa ți-au propus? exclamă aceasta, gândindu-se la Wellington ca la un grup de directori. Ce bine! Strașnic! E cum nu se poate mai elegant. E localul unde ne-au dus să mâncăm într-o seară băieții Cushing. Știi?

— Mi-aduc aminte, zise Carrie.

— A, e cât se poate de frumos!

— Ar fi bine să mergem să vedem camerele, spuse Carrie în cursul după-amiezii.

Apartamentul pe care li-l arătă domnul Withers consta din trei camere și baie, comunicând între ele. Era situat la etajul salonului de recepție. Culoarele predominante erau cafeniu și roșu-închis, draperiile și covoarele fiind în ton. Trei dintre ferestre aveau vederea către forfota din Broadway, la est, trei către o stradă lăaturalnică ce răspundea aici. Erau două dormitoare drăguțe, aranjate cu paturi de alamă, smălțuite cu alb, scaune albe împodobite cu funde, șifoniere în armonie cu restul. În cea de-a treia cameră, salonul, se găseau un pian, cu o lampă masivă umbrită de un abajur fastuos, o bibliotecă, mai multe balansoare imense și comode, câteva etajere pentru cărți în forma unor cornișe montate pe coloane cu pedestal și o vitrină aurită, pentru bibelouri, plină cu nimicuri drăguțe. Pe pereți erau tablouri, pe divan perne moi, turcești, pe podea scăunașe pentru picioare, îmbrăcate în pluș castaniu. Un apartament atât de elegant și confortabil costa, normal, o sută, de dolari pe săptămână.

— Vai ce drăguț! exclamă Lola, plimbându-se de colo până colo.

— E plăcut, zise Carrie, ridicând o perdea de dantelă și privind jos, către mulțimea de pe Broadway.

Camera de baie era impresionantă, toată în faianță albă, cu o cadă mare de piatră, cu marginea de alabastru și cu țevile și robinetele de nichel. Era foarte voluminoasă și comodă, avea la un capăt o oglindă mare de cristal, iar în perete și în trei colțuri erau instalate lumini incandescente.

— Le găsiți satisfăcătoare? își permise domnul Withers să întrebe.

— A, desigur, răspunse Carrie.

— Foarte bine, atunci oricând vă aranjează, vă puteți muta, vă stau la dispoziție. Băiatul vă va aduce cheile.

Carrie remarcă holul elegant, așternut cu covoare, foaierul de marmură, sala de așteptare impunătoare. Era un loc cum îl visase adesea drept cadru.

— Cred că să nu mai zăbovim cu mutatul, ce zici? o întrebă pe Lola, gândindu-se la locuința lor banală din Strada 17.

— Mai e vorbă! răspunse Lola.

A doua zi, cuierele lor luară drumul noii locuințe.

Pe când ea se îmbrăca, după matineul de miercuri, auzi o bătaie la ușa cabinei.

Uitându-se la cartea de vizită pe care i-o înmâna băiatul de serviciu, rămase uluită.

— Spune-i că vin imediat, zise cu o voce emoționată. Apoi, privind cartea de vizită, adăugă pentru ea: *Doamna Vance*.

— Vasăzică așa, de-astea mi-ai fost?! exclamă doamna Vance, când o văzu traversând către dânsa scena acum goală. Cum Dumnezeu s-a întâmplat?

Carrie râse voioasă. Nu era nici urmă de sfială în atitudinea prietenei ei. S-ar fi crezut că lunga despărțire survenise din întâmplare.

— Nu știu, răspunse Carrie.

Cu toată tulburarea din primele clipe, se simțea iarăși atrasă de către frumoasa și simpatica femeie.

— Știi, ți-am văzut fotografia în ziarul de duminică, dar m-a derutat numele. Mi-am închipuit că ori ești dumneata, ori e cineva care-ți seamănă întocmai și mi-am zis: „Trebuie să mă duc să văd”. În viața mea n-am avut o surpriză mai mare. Dar spune-mi, cum te simți?

— O, foarte bine, răspunse Carrie. Dumneata ce-ai mai făcut?

— Mulțumesc, bine. Dar ce succes ai! Extraordinar! Toate ziarele vorbesc despre dumneata. Cred că ești mândră peste poate! Aproape că mi-era frică să vin să te văd.

— A, prostii! spuse Carrie, roșind. Știi foarte bine că mă bucur să te văd.

— În orice caz, ești cineva. Nu vrei să vii cu mine la cină? Unde stai?

— La Wellington, zise Carrie, îngăduindu-și în inima ei o umbră de mândrie că putea răspunde astfel.

— Nu mai spune! exclamă cealaltă, asupra căreia numele hotelului își făcuse efectul.

Plină de tact, doamna Vance evită subiectul Hurstwood, la care firește că nu putea să nu se gândească. Fără îndoială că-l părăsise Carrie. Atâta putea presupune.

— A, nu cred că pot astă-seară, zise tânăra actriță. Am foarte puțin timp. Trebuie să fiu înapoi aici la șapte și jumătate. Nu vrei să vii dumneata să iei masa cu mine?

— Mi-ar plăcea grozav, dar nu pot astă-seară, zise doamna Vance, cercetând între timp cu de-amănuntul înfățișarea elegantă a prietenei sale. Norocul acesteia o făcea s-o socotească mai merituoasă și mai încântătoare ca oricând. Mi-am dat cuvântul că voi fi acasă la șase. Aruncând o privire către micul ceas de aur ce-l purta în reverul jachetei, adăugă: Și trebuie să plec numaidecât. Dacă vrei să vii, atunci spune-mi când poți.

— Când vrei dumneata.

— Bine, atunci mâine. Stau în Chelsea acum.

— Iar te-ai mutat! exclamă Carrie, râzând.

— Da. Doar știi că nu pot să stau mai mult în același loc. După șase luni simt neapărat nevoia unei schimbări. Atunci, vezi să nu uiți, la cinci și jumătate.

— Am să țin minte, spuse Carrie, uitându-se după ea când pleca.

Apoi se gândi că acum era pe aceeași treaptă cu această femeie, poate chiar mai sus. Era ceva în solitudinea și în interesul celeilalte care o făcea să simtă că, de data asta, ea, Carrie, era cea care binevoia să-i acorde prietenia.

La ieșire, portarul îi înmână scrisori, ca în toate zilele precedente. Începând de luni, primise din ce în ce mai multe. Conținutul lor îl știa dinainte. Bilețelele dulci, în forma obișnuită, nu erau ceva nou. Primul în viața ei îl primise cu mult înainte, la Columbia City. Îl mai ținea minte și acum. De atunci mai primise și altele, pe când era în corpul de balet, de la domni care îi cereau o întâlnire. Adesea făcea haz de aceste scrisori cu Lola, care și ea primea asemenea corespondențe. Era una dintre distracțiile lor.

Dar acum curgeau cu duiumul. Domni foarte bogați nu șovăiau să indice, ca adaos la o agreabilă colecție de virtuți, că aveau cai și trăsură proprii. De pildă:

„Dispon de un milion. Aș putea să vă ofer orice lux. Nu există nimic ce n-ați putea obține, dacă mi-ați cere. Spun asta, nu ca să vorbesc despre averea mea, ci fiindcă va iubesc și aș vrea să vă îndeplinesc orice dorință. Dragostea este cea care mă împinge să vă scriu. Nu vreți să-mi acordați jumătate de oră, în care să-mi pot pleda cauza?”

Pe când locuia încă în modestul apartament din Strada 17, Carrie citea asemenea scrisori

fără încântare, dar cu mult interes; acum însă după instalarea în luxoasa reședință de la Wellington, nu prea o mai interesau. Chiar aici, vanitatea ei, sau acea prețuire de sine care în forma ei cea mai accentuată se numește vanitate, nu era încă atât de suprasaturată, încât aceste lucruri să ajungă s-o plictisească. Măgulirea, nouă în orice formă, îi plăcea. Numai că era de ajuns de înțeleaptă pentru a deosebi vechea și noua ei stare. Mai înainte nu avusese parte nici de măgulire, nici de propuneri drăgăstoase. Acum le avea. De ce? O făcea să zâmbească faptul că bărbații o găseau dintr-odată cu atât mai atrăgătoare. Până la urmă îi provoca răceală și indiferență.

— la uite colo, îi arată Lolei. Uite ce spune asta: *Dacă ați binevoi să-mi acordați doar o jumătate de oră!* repetă, cu o intonație languroasă. Auzi tu! Nerozi mai sunt bărbații!

— Trebuie să aibă o groază de bani, după cum vorbește, observă Lola.

— Asta spun toți, ripostă Carrie, cu nevinovăție.

— De ce nu vrei să-l vezi, sugeră Lola, și să auzi ce are de spus?

— N-am nicio dorință să fac asta, zise Carrie. Știu dinainte ce-ar spune. Nu vreau să mă întâlnesc cu nimeni în felul acesta.

Lola o privi cu ochi mari, înveselită.

— Ce ți-ar strica? răspunse. Ai putea să te distrezi puțin. Carrie clătină din cap. Ești foarte ciudată, mai zise micul oștean cu ochi albaștri.

Pe Carrie o copleșea norocul. În toată această săptămână, deși nu-și încasase încă salariul cel mare, lumea părea plină de înțelegere și de încredere față de ea. Fără bani, sau cel puțin fără suma trebuincioasă, se bucura de toate rafinamentele luxului pe care le pot procura banii. Ușile locurilor frumoase păreau să i se deschidă de la sine. Acele încăperi de palate o întâmpinau acum ca în basme. În apartamentul elegant al doamnei Vance de la Chelsea se putea simți ca acasă. Bărbații îi trimiteau flori, scrisori de dragoste, îi ofereau averi. Și visele ei tot o mai luau razna. O sută cincizeci de dolari! O sută cincizeci! Era o poartă către peștera lui Aladin. În fiecare zi, aproape că amețea făcându-și tot felul de socoteli; închipuirile despre viața ce-o va duce, când va avea bani din belșug, creșteau și se înmulțeau întruna. Concepea plăceri care nu există, vedea lumini de bucurie ce n-au fost de când lumea și, în cele din urmă, după ce-și clădise un univers de așteptări, veni și prima leafă de o sută cincizeci de dolari.

— A, da, spusese acesta, când se prezentase, domnișoara Madenda, una sută cincizeci de dolari. Spectacolul pare să aibă succes.

— Da, într-adevăr, răspunse Carrie.

Imediat după ea apăru una din actrițele neînsemnate ale trupei; auzi tonul schimbat cu care i se vorbea.

— Cât? întreba, aspru, același casier.

Fata, la fel cu ceea ce fusese și ea de curând, își aștepta salariul modest. Carrie se duse înapoi cu gândul la cele câteva săptămâni în care încasase, mai bine zis primise cu aerul unei slujnice, patru dolari și cincizeci pe săptămână de la un maestru care făcea pe stăpânul, într-o fabrică de ghetе, un om care când împărțea plicurile parcă ar fi fost un prinț care binevoia să acorde favoruri unui grup slugarnic de solicitatori. Știa că acolo, la Chicago, chiar în acea zi, aceeași hală de fabrică era plină de fete sărmene, urât și sărăcăcios îmbrăcate, ce lucrau în șiruri lungi, la mașini care clănțăneau fără încetare; mai știa că la amiază vor întrerupe munca jumătate de oră, pentru a înghiți o biată gustare; că sâmbătă se adunau, ca și pe vremea când era și ea una dintre ele, ca să-și ia în primire plata sărăcăcioasă pentru o muncă de o sută de ori mai grea decât ceea ce făcea ea acum. A, ce lesne era acum! Ce trandafirie și ce luminoasă era lumea! Se simțea atât de exaltată încât trebui neapărat să se întoarcă la hotel pe jos, ca să se gândească. Se tot întreba ce să facă acum.

Nu le trebuie mult timp banilor ca să-și arate neputința, când dorințele simt de domeniul

afectiv. Cu cei o sută cincizeci de dolari în mână, Carrie nu știa ce să facă. În sine, ca obiect tangibil, banii o bucurau aparent; îi făcea plăcere, timp de câteva zile, să-i pipăie, să se uite la ei, dar asta trecu curând. Contul la hotel nu trebuia plătit neapărat. Îmbrăcămintea ei era, de câtăva vreme, cu totul satisfăcătoare. Peste o zi, două, avea să primească altă sumă de o sută cincizeci de dolari. Începea să-și dea seama că pentru a se menține în situația actuală n-avea neapărat nevoie de acești bani. Dacă voia să realizeze mai mult, să se ridice, îi trebuia mai mult, mult mai mult.

Curând o vizită un critic, pentru a obține unul din acele interviuri spumoase, care scânteiază de observații istețe, scot în evidență spiritul și verva criticilor, dau la iveală slăbiciunile vedetelor și distrează publicul. Carrie îi plăcuse, și el mărturisi aceasta în reportajul său, adăugând însă că nu era decât o fată drăguță, cumsecade și norocoasă. Asta o răni adânc. Când ziarul *Herald* organizează o serată în folosul distribuirii gratuite de înghețată, îi făcu cinstea s-o roage să apară benevol, laolaltă cu alte celebrități. Primi vizita tânărului autor al unei piese, despre care acesta credea că ar putea-o juca ea. Vai, nu-și putea da seama dacă așa era. O durea că trebuia să recunoască asta. Apoi descoperi că trebuie să-și depună banii spre păstrare la bancă, și tot așa mai departe, până

ajunse în punctul în care își dădu seama cu mirare că poarta spre bucuria desăvârșită în viață nu-i era deschisă.

Treptat, începu să creadă că i se părea așa fiindcă era vară. Nu existau alte distracții decât de genul aceloră în care era ea vedetă. Dat fiind că bogătașii își părăsiseră reședințele, Fifth Avenue era pustiu iar casele – încuiate. La fel era atmosfera și pe Madison. Broadway era plin de actori care hoinăreau în căutare de angajamente pentru stagiunea următoare. Tot orașul era calm, iar serile îi erau acaparate de ocupația ei. De aici îi venea sentimentul că nu prea are ce face.

— Nu știu de ce începe să-mi fie urât, îi spuse într-o zi Lolei, șezând la o fereastră care dădea spre Broadway, ție nu?

— Nu, zise Lola, numai rareori. Dacă nu te duci nicăieri! Asta-ți lipsește.

— Unde-aș putea să mă duc?

— Cum, dar sunt atâtea locuri, răspunse Lola, cu gândul la propriile ei escapade cu tinerii veseli. Tu nu vrei să mergi cu nimeni.

— Nu vreau să merg cu oameni de felul celor care-mi scriu. Știu ce le poate pielea.

— N-ar trebui să-ți fie urât, zise Lola, gândindu-se la succesul prietenei sale. Ce n-ar da o groază de fete să fie în pielea ta!

Carrie privi iar spre mulțimea ce se perinda pe sub geamurile ei.

— Nu știu, zise.

Fără să-și dea seama, începea să se plictisească nefăcând nimic.

Capitolul 45

CIUDATELE FEȚE ALE SĂRĂCIEI

Jalnicul Hurstwood ședea la hotelul ieftin unde se refugiase, cu cei șaptezeci de dolari pe care-i luase pe mobilă, și asista la scurgerea unei veri calde și la un început de toamnă răcoroasă, citind. Nu era cu totul nepăsător față de faptul că banii săi se topeau. Pe măsură ce scotea câte cincizeci de cenți pentru plata adăpostului pe o zi, începea să se simtă tot mai stânjenit, și, în cele din urmă luă o cameră mai ieftină, la treizeci și cinci de cenți, pentru ca banii să țină mai mult. Avea adesea știri despre Carrie. Fotografia ei fusese publicată în *World* de vreo două ori și dintr-un *Herald* vechi, găsit pe un scaun, aflase că de curând ea apăruse alături de alți actori, nu mai ținea minte în ce scop de binefacere. Citea lucrurile acestea cu sentimente amestecate. Fiecare dintre ele părea s-o situeze tot mai departe, într-un ținut tot mai impunător, pe măsură ce se depărta de dânsul. Văzu pe panourile de publicitate un afiș frumos, care o înfățișa în rolul unei fete puritane, gravă și drăgălașă. Se opri nu o dată să privească

posomorât acel afiș. Hainele lui erau jerpelite, în contrast tipător cu tot ce părea să fie Carrie.

Atâta vreme cât o știa la Casino, deși nu avusese niciodată intenția să se apropie de ea, parcă simțea subconștient că are un sprijin, că nu e cu desăvârșire singur. Spectacolul se jucase atâta vreme, seară de seară, încât Hurstwood credea că tot se mai joacă. În septembrie plecase în turneu, fără ca el să bage de seamă. Când nu mai avu decât douăzeci de dolari se mută într-un azil în Bowery; acolo nu exista decât o sală plină cu mese și bănci și vreo câteva scaune. Plătea cincisprezece cenți pe zi. Aici ocupația lui de predilecție era să închidă ochii și să viseze la zilele de altădată, un obicei al lui tot mai înrădăcinat. La început nu dormea, ci retrăia încordat, cu mintea în trecut, scene și întâmplări din viața lui de la Chicago. Pe măsură ce prezentul se întuneca, trecutul devenea tot mai luminos și tot ce avea legătură cu el ieșea în relief.

Nu-și dădea seama lămurit cât de mult pusese stăpânire pe el acest obicei, până când, într-o zi, se surprinse repetând un răspuns pe care-l dăduse, demult, unuia dintre prietenii săi. Erau în barul Fitzgerald Moy. Se făcea că stă în ușa cochetului său birou, îmbrăcat elegant și-i vorbește lui Sagar Morrison despre valoarea terenurilor din partea de sud a orașului Chicago,

unde Morrison se gândea să investească niște bani.

— Ce-ar fi să intri și tu în combinație cu mine? îl auzea spunând pe Morrison.

— Eu nu, răspundea el, întocmai ca atunci, cu ani în urmă. Nu mă mai încurc; îmi ajunge cât am acum.

Mișcarea buzelor îl trezi și se întrebă cu mirare dacă rostise acele cuvinte. Data următoare, când băgă de seamă ceva asemănător, vorbea într-adevăr.

— De ce nu sari, afurisitule? spunea. Hai, ia și sari!

Era o anecdotă englezească plină de haz, pe care o povestea unui grup de actori. Pe când glasul lui îl aducea la realitate, încă mai zâmbea. Părea însă că stingherește un bătrân arțăgos și straniu, care ședea în apropiere; în tot cazul, acesta ațintea asupra lui o căutătură foarte înțepată. Hurstwood se îndreptă în scaun. Umorul amintirii pieri într-o clipă și-l năpădi rușinea. Pentru a-și reveni, se ridică de pe scaun și porni să hoinărească pe străzi.

Într-o zi, uitându-se la coloanele de anunțuri ale ziarului *Evening World*, privirea îi căzu asupra titlului noii piese de la Casino. Era uluit. Carrie plecase! își aminti că abia cu o zi înainte văzuse afișul ei, fără îndoială fusese unul rămas neacoperit de cele noi. Ciudat, acest fapt avu asupra lui un efect zguduitor. Se simțea aproape

obligat să admită că liniștea lui părea a depinde de prezența ei în oraș. Acum plecase. Se mira cum putuse să-i scape acest fapt important. Cine știe când avea să se întoarcă! Împins de o frică nervoasă, se ridică și ieși în sălița murdară ca să numere, nevăzut de nimeni, banii ce-i rămăseseră. Nu mai erau cu totul decât zece dolari.

Se întreba cum se descurcau ceilalți de la azil. Nu păreau să aibă vreo ocupație. Poate că cerșeau, fără îndoială că asta făceau. La câți din ăștia nu dăduse el de pomană pe vremuri! mai văzuse bărbați întinzând mâna pe stradă. Poate c-ar putea și el să strângă ceva în felul ăsta. Îl apuca groaza când se gândea mai bine.

Șezând în sala azilului, ajunsese la ultimii cincizeci de cenți. Economisise și numărase ban cu ban, până ce sănătatea lui se resimți. Nu mai era gras defel. Și firește că hainele stăteau pe el parcă n-ar fi fost ale lui. Hotărî că trebuie să facă ceva și, tot umblând de colo până colo, se mai scurse încă o zi. Mai avea doar douăzeci de cenți, prea puțin ca să mănânce a doua zi.

Adunându-și tot curajul, porni spre Broadway și sui strada până la hotelul Broadway Central. Cu un șir de clădiri mai înainte, se opri, nehotărât. Un portar spătos, cu o față lățăreață, ieșise printr-una din ușile laterale și privea în stradă. Hurstwood hotărî să i se adreseze. Se grăbi să ajungă la el până nu se îndepărta.

— Amice, zise exprimând chiar în formularea rugăminții sale inferioritatea celuiilalt, nu s-ar găsi ceva de lucru pentru mine în hotelul ăsta? Portarul continua să vorbească. N-am de lucru și mi s-au terminat banii, trebuie neapărat să găsesc ceva, orice-ar fi. Inutil să-ți spun cine-am fost altădată. Dacă m-ai învăța cum să fac ca să găsesc de lucru, ți-aș fi foarte îndatorat. Poate fi deocamdată numai pentru câteva zile. Trebuie neapărat să găsesc ceva.

Portarul tot se mai holba la el, încercând să pară nepăsător. Când văzu că omul e pe cale să înceapă iar a vorbi, spuse:

— Eu n-am nicio legătură cu asta. Înăuntru trebuie să întreb.

Ciudat, vorbele acestea îl stârniră pe Hurstwood să facă un nou efort.

— Credeam c-ai putea să-mi spui.

Omul clătină din cap, înciudat.

Atunci fostul director intră hotărât înăuntru și se îndreptă spre un oficiu care se afla în spatele ghișeului de primiri.

Unul din directorii hotelului se întâmplă să fie acolo. Hurstwood îl privi drept în ochi.

— Ați putea să-mi dați ceva de lucru pentru câteva zile? zise. Sunt într-o asemenea situație, încât trebuie să găsesc ceva numaidecât.

Grăsuliul director îl măsură cu o privire care părea să spună: „J) a, așa s-ar zice”.

— Am venit aici, explică Hurstwood, cu nervozitate, fiindcă am fost și eu odinioară director. N-am avut noroc, până la urmă, dar nu sunt aici ca să vă spun povestea mea. Caut ceva de lucru, măcar pentru o săptămână.

Celuilalt i se păru că vede o licărire febrilă în ochiul omului care-l ruga.

— Ce hotel ați condus?

— N-a fost hotel, zise Hurstwood. Am fost director al barului Fitzgerald Moy din Chicago, timp de cincisprezece ani.

— Așa? zise directorul hotelului. Și cum s-a întâmplat să plecați de-acolo?

Figura lui Hurstwood era într-un cuprinzător contrast cu faptul relatat.

— De, dintr-o prostie a mea! Nu e momentul să vorbim acum despre asta. Puteți afla dacă vă interesează. Acum sunt un om distrus și, dacă vreți să mă credeți, n-am mâncat nimic astăzi.

Directorului de hotel îi insuflă oarecare interes această poveste. Nu prea știa la ce-ar putea fi folosit un asemenea individ, și totuși, felul în care-i vorbise Hurstwood îl făcea să dorească să-l ajute întrucâtva.

— Cheamă-l pe Olsen, spuse, întorcându-se spre funcționar.

O sonerie, un băiat de serviciu care apăru și dispăru într-o clipă, și Olsen, portarul-șef, sosi.

— Olsen, îi spuse directorul, s-ar găsi ceva de făcut pentru omul acesta? Aș vrea să-i dau ceva de lucru,

— Nu știu, domnule director, zise Olsen. Nu prea avem nevoie de nimeni. Dar, dacă doriți dumneavoastră, cred c-aș putea să găsesc ceva.

— Vezi și găsește-i. Du-l la bucătărie și spune-i lui Wilson să-i dea ceva de mâncare.

— Am înțeles, domnule director, zise Olsen.

Hurstwood îl urmă. Când dispărură din raza privirii directorului, atitudinea portarului-șef se schimbă.

— Nu știu ce dracu' pot să fac! spuse plictisit. Hurstwood tăcu. Îl disprețuia pe burduhănosul ăsta care căra cufere.

— Să-i dai ceva de mâncare omului ăstuia, îi spuse portarul bucătarului.

Acesta îl măsură pe Hurstwood și părându-i-se că vede în căutătura lui ceva ager, o expresie de om cu carte, îi spuse:

— Bine, poftim de ia loc.

Astfel intră Hurstwood la Broadway Central, dar nu pentru multă vreme. N-avea nici putere, nici tragere ele inimă pentru munca de rânduș, grea și murdară, din subsolurile oricărui hotel. Cum nu se găsi nimic mai bun, fu pus să ajute fochistul și mai făcea și alte munci prin subsol, ce se nimerea, orice. Portari, bucătari, fochiști, funcționari, toți îi erau superiori. În plus,

înfățișarea lui nu le plăcea, avea o fire prea singuratică, astfel că nu-i făceau viața plăcută.

Dar cu calmul și nepăsarea disperării îndura totul, dormind într-o cămăruță din podul clădirii, mâncând ce-i dădea bucătarul și primind câțiva dolari pe săptămână, pe care încerca să-i păstreze. Sănătatea lui nu era de natură să poată rezista multă vreme.

Într-o zi de februarie fu trimis cu o treabă la biroul unui mare depozit de cărbuni. Fusesse zăpadă și lapoviță și era zloată multă pe străzi. Pe drum îi pătrunse o groază de apă în ghetе; la întoarcere se simțea moale și obosit. Toată ziua următoare fu mai abătut ca oricând; ședea unde se nimerea spre supărarea celor cărora le plăcea să-i vadă activi pe alții.

În aceeași după-amiază, trebuiră mutate niște lăzi, spre a face loc altor provizii pentru bucătărie. I se porunci să le care cu roaba. Dând de o ladă mare, nu putu s-o ridice.

— Ce faci acolo? zise portarul-șef. Ce te lupți așa cu lada aia? Nu poți s-o ridici?

— Nu, zise el istovit.

Se opintise din răsputeri, dar se lăsă păgubaș.

Portarul-șef se uită la el și văzu că era galben ca ceara.

— Nu cumva ești bolnav, hm?

— Așa cred, răspunse Hurstwood.

— Păi atunci mai bine du-te și șezi undeva.

Așa făcu, dar curând începu să se simtă din ce în ce mai rău. Abia se putu târî până în cămăruța lui, unde rămase o zi.

— Omul de jos, Wheeler, e bolnav, raportă în timpul nopții imul dintre servitori, funcționarului de serviciu.

— Da' ce are?

— Nu știu. Are fierbințeală mare.

Medicul hotelului veni să-l vadă.

— Trimiteți-l mai bine la Bellevue, fu el de părere. E o pneumonie.

Așadar fu transportat la spital.

În trei săptămâni, faza cea mai grea a bolii trecu, dar abia către începutul lui mai fu în stare să părăsească spitalul și fii externat.

Rar pășise în lumina soarelui de primăvară o ființă mai firavă decât odinioară zdravănu, vioiul director. Tot ce era carne pe el se topise. Fața îi era suptă și galbenă, mâinile palide, tot trupul moale ca o zdreanță. Cu haine cu tot, cântărea doar șaiszeci de kilograme. I se dăduseră niște haine vechi, un surtuc jerpelit, cafeniu și niște pantaloni care curgeau de pe el. De asemenea, ceva mărunțiș și sfaturi. I se spusese să se adreseze instituțiilor de binefacere.

Se duse iar la azilul din Bowery, sfredelindu-și mintea ce să facă. Din situația în care se găsea nu mai era decât un pas până la cerșit.

„Ce pot să fac? își zicea. Doar n-o să mor de foame”.

Pentru prima oară întinse mâna în însoritul Second Avenue. Un bărbat bine îmbrăcat se apropia de el, în pas de plimbare. Ieșise din Parcul Stuyvesant. Hurstwood își adună, tăria și, pe furiș, veni lângă el.

— Ați putea să-mi dați zece cenți? spuse fără ocol. Sunt nevoit să cer.

Omul nu prea se uită la el, ci scotocind în buzunarul vestei, scoase zece cenți.

— Poftim, ține!

— Vă mulțumesc, zise Hurstwood încet, dar celălalt nu-i mai dădu nicio atenție.

Mulțumit că izbutise și totodată rușinat că ajunsese în halul ăsta, se hotărî să nu mai ceară decât douăzeci și cinci de cenți, atâta avea să-i ajungă. Hoinări pe stradă măsurând cu privirea oamenii, dar îi trebui mult până să găsească omul și momentul potrivit. Când în sfârșit se hotărî, fu refuzat. Demoralizat de acest rezultat, îi trebui o oră ca să-și revină și să ceară iar. De data asta, i se dădură cinci cenți. Cu multă atenție și străduință, izbuti să mai capete douăzeci de cenți, dar îi era grozav de greu.

A doua zi porni iar pe stradă pentru a lua de la cap această caznă; fu refuzat și repezit adesea, și în toate felurile; o dată sau de două ori fu ascultat cu bunăvoință și generozitate. În cele din urmă îi dădu prin gând că trebuie să existe o știință a fețelor omenești; cu atenție, probabil că

o deosebeai până la urmă pe cea a omului darnic.

Dar nu era nicio plăcere să tot oprești trecătorii. Văzu cum unul fii arestat pentru asta și se temea să nu pățească la fel. Totuși, cerșea înainte, așteptând nedeslușit să intervină o schimbare, firește ceva mai bun, nu știa nici el ce.

Se simți înviorat când, într-o dimineață, văzu anunțată întoarcerea trupei de la Casino, *„cât și a domnișoarei Carrie Madenda”*. Se gândise destul la ea în ultimele zile. Ce succes avea, ce de bani trebuia să câștige! Dar chiar și acum, se hotărî anevoie să i se adreseze ei, și asta numai după ce îi merse rău de tot câteva zile în șir. Când nu mai putu răbda de foame, își zise:

„Am să-i cer ei. N-o să îmi refuze câțiva dolari.”

Se îndreptă deci într-o după-masă către teatrul Casino. Trecu de câteva ori pe acolo, încercând să-și dea seama unde era intrarea actorilor. Apoi se așeză cu un șir de clădiri mai încolo, în Parcul Bryant, și așteptă. „N-o să refuze să-mi dea o mână de ajutor”, își tot spunea.

Începând de la șase și jumătate, se tot furișa ca o umbră pimplururul intrării din Strada 39, prefăcându-se de fiecare dată că e un trecător grăbit și temându-se pe de altă parte să n-o scape pe Carrie. Acum că sosise ceasul acesta

însemnat, era cam emoționat; fiind slăbit și flămând, era mai sensibil ca altădată. În cele din urmă văzu că actorii începeau să sosească și încordarea lui nervoasă spori într-atât, încât deveni aproape insuportabilă.

La un moment dat i se păru că o vede venind și porni să-i iasă înaintea, dar când se apropie își dădu seama că greșise.

„Nu mai poate întârzia mult”, își zise, pe jumătate temându-se s-o întâlnească și la fel de abătut la gândul că poate Carrie intrase prin altă parte. Stomacul îi era atât de gol, încât îl durea.

Unul după altul, se perindau pe lângă el pietoni, aproape toți bine îmbrăcați, mai toți indiferenți. Vedea scurgându-se trăsură, treceau domni însoțiți de doamne, începea veseliea serii în acest cartier de teatre și hoteluri.

Deodată o trăsură se apropie huruind și vizitiul sări jos să deschidă portiera. Mai înainte ca Hurstwood să poată face ceva, două doamne traversară foșnind trotuarul lat și pieriră prin intrarea spre scenă. I se păru că o văzuse pe Carrie, dar viziunea fusese atât de neașteptată, de elegantă și de îndepărtată, încât n-ar fi putut spune sigur. Mai zăbovi puțin, tot mai epuizat de foame și oboseală; constatând că ușa spre scenă nu se mai deschide și că începuse să-și facă apariția un public însuflețit, trase concluzia că trebuie să fi fost într-adevăr Carrie cea pe care o zărise adineauri, așa că se îndepărtă.

„Dumnezeule, spuse, grăbindu-se să iasă din strada în care se revărsa o omenire mai fericită, trebuie să găsesc ceva!”

În ceasul acesta, când Broadway Avenue îmbracă aspectul său cel mai interesant, un om ciudat se înființa neabătut în colțul dintre Strada 26 și Broadway, care se întretăia și cu Fifth Avenue. Era ora când teatrele începeau să-și primească oaspeții, încotro îți aruncai privirea, vedeai văpaia firmelor luminoase care vesteau petrecerile serii. Trăsuri și cupeuri, cu felinarele clipind ca niște ochi gălbui, treceau în tropot lin. Perechi și grupuri de câte trei sau patru se amestecau voioase cu mulțimea ce se revărsa în acea arteră, ca un șuvoi masiv, în vuiet de râsete și glume. Pe Fifth Avenue vedeai hoinari care nu se grăbeau deloc, câțiva bogătași ce se plimbau alene, un domn în haine de seară însoțind o doamnă căreia îi ținea cu gingășie brațul, câțiva obișnuiți ai cluburilor, trecând de la un salon de fumat la altul. Peste drum, marile hoteluri scânteiau din sute de ferestre luminate, iar cafenelele și sălile lor de biliard erau înțesate cu o omenire voioasă, bine îmbrăcată și dornică de petrecere. Noaptea care învăluia totul pulsa de setea de a petrece și de ațâțare voioasă, de acea ciudată însuflețire a unui oraș mare pornit să caute bucurie pe o mie de căi felurite.

Acest individ aparte nu era altul decât un fost ostaș, apucat de mania religioasă, care, după ce

suferise loviturile și lipsurile ciudatului nostru sistem social, trăsesese concluzia că datoria sa către Dumnezeu, așa cum îl concepea el, era să-și ajute aproapele. Născocise o formă cu totul originală. Consta din asigurarea unui culcuș oricărui trecător lipsit de adăpost, care îi solicita ajutorul în acel anumit loc, deși el însuși abia avea cu ce să-și plătească o locuință cumsecade.

Ocupându-și locul obișnuit în mijlocul acelei atmosfere frivole, cu trupul bățos înveșmântat într-o pelerină largă, cu capul ocrotit de o pălărie moale cu borurile late, sta și-i aștepta pe solicitorii care, pe diferite căi, aflaseră de ciudata lui caritate. În seara despre care vorbim, stătu o vreme singur, privind așa cum privește un om fără ocupație o scenă fascinantă; un polițist care trecu pe acolo îl salută prietenos cu numele de „căpitane”. Un puști care îl mai văzuse adesea se opri să se holbeze la el. Toți ceilalți trecători nu-l luau drept un ins care ar fi ieșit din comun, poate doar prin îmbrăcăminte. Făcea impresia unui străin care fluieră și se plimbă ca să-și piardă timpul sau să se distreze.

În decursul primei jumătăți de oră, începură să apară câțiva doritori. Ici, colo vedeai desprinzându-se din șuvoiul trecătorilor câte un pierde-vară, ce se apropia interesat și șovăielnic. Un ins jerpelit traversă colțul de peste drum, aruncând o privire piezișă spre el. Altul coborî Fifth Avenue până în colțul Străzii 26, văzu cum

stăteau lucrurile și se depărtă iar șchiopătând. Vreo două, trei figuri tipice ale cartierului Bowery dădeau târcoale pe Madison Square pe partea dinspre Fifth Avenue și nu cutezau să traverseze. În colțul lui, ostașul învăluit în pelerină se plimba de colo până colo pe o porțiune de vreo cinci metri, fluierând nepăsător.

Pe la ora nouă, parte din zarva orelor mai timpurii se potolise. Atmosfera hotelurilor era mai puțin tinerească. Și aerul era mai rece. De fiecare parte se agitau niște personaje stranii, pândind ce se petrece, aruncând câte o privire din exteriorul unui cerc închipuit, în care parcă se temeau să între; erau cu toții doisprezece. Curând, când frigul începu să se întetească, unul dintre ei înaintă. Traversă Broadway ieșind din întunecata Stradă 26 și, cu un pas șovăielnic, în cerc, ajunse aproape de cel ce aștepta. Era în mișcarea omului ceva rușinat, sfios, o intenție parcă de a ascunde până în ultima clipă orice sugestie că ar fi vrut să se oprească. Apoi, deodată, se opri în imediata apropiere a ostașului.

Căpitanul îl privi, îl recunoscuse, dar nu-i adresă niciun cuvânt. Nou-venitul dădu ușor din cap și murmură ceva, în felul celor care așteaptă o pomană. Celălalt răspunse doar făcându-i un semn să se ducă la marginea drumului.

— Stai acolo, zise.

Cu asta, vraja fu spulberată. În timp ce ostaşul îşi relua scurta, solemna plimbare, alte personaje îşi târşâiseră paşii mai aproape. Nici măcar nu-l salutară pe căpitan, ci se alăturară celui ce stătea singur. Trăgeau zgomotos aer pe nas, se foiau, tropăiau uşor.

— Frig, nu-i aşa?

— Bine c-a trecut iarna.

— Parc-ar vrea să plouă.

Pestriţa adunare sporise până la zece. Vreo doi dintre ei se cunoşteau şi stăteau de vorbă. Alţii păstrau o mică distanţă, nedorind nici să se alăture grupului şi nici să se prefacă a nu face parte din el. Erau înciudaţi, arţăgoşi, înrăiţi de viaţă, nu se uitau la nimic anume şi tot mişcau din picioare.

Ar fi început curând discuţiile, dar căpitanul nu le dădu răgaz. Socotind că sunt destui pentru a începe, înaintă.

— Vă trebuie la toţi câte un culcuş, aşa-i?

Drept răspuns se auzi: foială, târşâit mai zgomotos de picioare şi un murmur de aprobare.

— Ei, atunci înşiraţi-vă aici. Să văd ce pot să fac. Eu n-am un ban.

Alcătuiră un fel de şir, frânt, zdrenţăros. Se puteau acum deosebi, prin contrast, unele trăsături izbitoare. Se afla, în şir, unul cu picior de lemn. Toate pălăriile erau atât de pleoştite, că nu le-ar fi stat bine nici într-un târg de haine vechi. Toţi pantalonii erau boţiţi şi făcuţi ferfeniţi

la manșetă, iar surtucele îndelung purtate nu mai aveau culoare. În lumina crudă a vitrinelor, mele fețe păreau uscate, albe ca varul, altele erau presărate cu pete roșii și buhăite în obraji și sub pleoape. Vreo doi indivizi ciolănoși și lungi aminteau de niște semafoare. Câțiva curioși se apropiară, atrași de grupul ce părea să discute; apoi se adăugară tot mai mulți și, în curând, se adunase o gloată care se împingea și căsca gura. Cineva din șir începu să vorbească.

— Tăcere! strigă căpitanul. Uitați ce e, domnilor, oamenii ăștia n-au unde dormi. Le trebuie neapărat un culcuș pentru la noapte. Nu pot dormi în stradă. Îmi trebuie doisprezece cenți ca să găsesc un pat pentru unul din ei. Cine mi-i dă?

Niciun răspuns.

— Ce să facem, băieți, va trebui să așteptăm aici până se hotărăște cineva. Doisprezece cenți nu-i cine știe ce pentru un om.

— Uite cincisprezece, strigă un tânăr, înaintând cu o privire încordată. Mai mult nu pot!

— Foarte bine. Acum am cincisprezece. Ieși din rând! Și punându-și mâna pe umărul unuia dintre oamenii care așteptau, căpitanul îl conduse puțin mai la o parte și-l lăsă să stea singur.

Înapoindu-se, își relua locul și începu iar:

— Mi-au rămas trei cenți. Trebuie să facem ceva ca să-i culcăm pe acești oameni. Sunt, și

începu să numere: unul, doi, trei, patru, cinci, șase, șapte, opt, nouă, zece, unsprezece, doisprezece inși. Încă nouă cenți și-i fac rost de un pat omului care urmează; un culcuș bun, călduros, pentru la noapte. Mă duc eu singur să-l găesc, îndată. Cine-mi dă nouă cenți?

Unul dintre cei ce priveau, de data asta un bărbat între două vârste, îi înmână o piesă de cinci cenți.

— Așa, acum am opt cenți. Încă patru și pot închiria un pat pentru omul acela. Haideți, domnilor. Merge încet astă-seară. Dumneavoastră toți aveți paturi bune. Oamenii ăștia, ce să facă?

— Ține, zise unul din asistență, punându-i o monedă în mână.

— Asta, observă căpitanul, privind moneda, plătește două paturi, pentru doi oameni, și mai rămân cinci cenți pentru următorul. Cine mai îmi dă șapte cenți?

— Eu, spuse o voce.

Coborând în seara aceea pe Sixth Avenue, se întâmplă ca Hurstwood să traverseze spre est, prin Strada 26 către Third Avenue. Era deznădăduit cu totul, îngrozitor de flămând, istovit și înfrânt. Cum să mai ajungă la ora asta să-i vorbească lui Carrie? Are să se facă unsprezece până la terminarea spectacolului. Dacă a venit în trăsură înseamnă că pleacă tot așa. Va trebui să se apropie oricât ar fi de

penibil. Și, mai presus de orice, era flămând și obosit; va trebui să treacă, în cel mai bun caz, o zi întreagă, căci nu mai avea energie să încerce în seara aceea. N-avea ce să mănânce și n-avea unde dormi.

Când se apropie de Broadway observă trecătorii adunați din jurul căpitanului, dar, socotind că se datora vreunuia care predica pe stradă sau vreunui fachir vânzător de leacuri, era gata să treacă. Totuși, traversând către Parcul Madison Square, observă șirul de oameni ale căror paturi erau asigurate; erau desprinși de grosul gloatei. În lumina crudă a lămpilor electrice din vecinătate, recunosc pe imul din tagma sa, una din acele figuri întâlnite pe străzi și prin aziluri, rătăcind, cu mintea și cu trupul la voia întâmplării, ca și el. Se întrebă ce putea să fie și se întoarse.

Căpitanul stătea și se ruga laconic pentru oamenii aceia, ca și până acum. Hurstwood auzi, cu mirare și cu o senzație care-l liniști, vorbele adesea repetate:

— Oamenilor ăstora le trebuie un pat.

În fața lui se înșira rândul nefericiților ale căror paturi nu erau încă sigure. Văzând un nou-venit apropiindu-se calm și ocupând un loc la capătul șirului, se hotărî să facă la fel. La ce bun să mai lupte? Era istovit în seara aceea. Iată o soluție simplă cel puțin pentru una dintre nevoi! Poate că mâine îi va merge mai bine.

În spatele lui, unde se aflau câțiva dintre cei cu paturile asigurate, domnea o vădită atmosferă de relaxare. Încordarea datorată nesiguranței fiind înlăturată, discutau destul de degajați și unii se arătau gata să lege prietenii. Politică, religie, starea guvernului, vești senzaționale din ziare, evenimente notorii din lumea întreagă își găseau aici purtători de cuvânt și auditoriu. Voci sparte și răgușite se pronunțau categoric pe cele mai felurite subiecte. Se auzeau răspunsuri vagi și dezlânate. Se vedeau priviri piezișe și viclene sau chiar răutăcioase. Unii, cu mintea prea tocită sau prea istoviți ca să vorbească, se holbau animalic.

Statul în picioare istovește. Hurstwood obosi și mai tare așteptând. Credea că are să cadă jos; în curând, începu să-și schimbe întruna greutatea de pe un picior pe altul. În sfârșit, îi veni rândul. Se plătise pentru omul dinaintea lui, care trecuse în șirul fericiților. Acum îi venise și lui rândul, și căpitanul începuse să pledeze pentru el.

— Doisprezece cenți, domnilor, doisprezece cenți îi procură acestui om un pat. N-ar sta aici în frig dac-ar avea unde să se adăpostească.

Hurstwood înghiți un nod care i se urcase în gât. Foamea și slăbiciunea îl făcuseră slab de înger.

— Ține, zise un străin, înmânându-i bani căpitanului.

Acesta își lăsă o mână binevoitoare pe umărul fostului director.

— Înșiră-te colo, îi zise.

Ajuns dincolo, Hurstwood răsuflă mai ușor. I se părea că lumea nu era chiar atât de rea, dacă trăia în ea un asemenea om. Și alții păreau să simtă la fel.

— Strașnic om căpitanu', așa-i? spuse individul din fața lui, un ins mărunț, topit de suferințe și cu o înfățișare atât de mizeră, încât părea că fusese mereu tăvălit și batjocorit de soartă.

— Da, răspunse Hurstwood cu indiferență.

— Uliuu! mai simt o groază! spuse un om așezat mai în față, scoțând capul din rând și privind înapoi către cei pentru care se ruga căpitanul.

— Da. Trebuie să fi fost peste o sută în seara asta, zise altul.

— Ia uitați-vă la tipu' din trăsură! observă un al treilea.

Se opri o trăsură. Un domn în haine de seară întinse o bancnotă căpitanului, care o luă mulțumind simplu și se întoarse iar către șirul său. Toți întoarseră capetele la scânteierea pietrei scumpe de pe plastronul alb al cămășii. Trăsura pornise. Până și mulțimea celor de față privea copleșită.

— Avem paturi pentru nouă oameni, spuse căpitanul și numărându-i, îi scoase din șirul de

lângă el. Rânduți-vă colo. Ei, mai sunt doar șapte. Am nevoie de doisprezece cenți.

Banii veneau încet. Cu timpul, mulțimea privitorilor se rări; mai rămăsese o mână de oameni. Doar câte o trăsură singuratică sau câte un pieton întârziat mai treceau pe Fifth Avenue, acum pustiu. Și pe Broadway rămăsese puțină lume. Doar ici și colo, câte un străin observa în trecere micul grup, întindea un ban și își vedea cu nepăsare de drum.

Căpitanul rămânea calm și hotărât. Vorbea încă foarte domol, rostind cât mai puține cuvinte, cu un fel de convingere că nu se poate să nu izbutească.

— Haideți, nu pot să stau aici toată noaptea. Oamenii ăștia-s obosiți și li-e frig. Să-mi dea cineva patru cenți.

De la un timp nu mai spunea nimic. I se întindeau banii, iar el de câte ori strângea doisprezece cenți, scotea câte un om și îl trimitea în rândul celălalt. Apoi se plimba de colo până colo, ca și mai înainte, cu ochii în pământ.

Teatrele se închiseră. Semnalele luminoase se stinseră și ele. Un ceasornic bătut unsprezece. Se mai scurse jumătate de oră; rămăseseră ultimii doi oameni.

— Haideți, vă rog, le strigă câtorva privitori curioși, cu optsprezece cenți îi adăpostim la noapte pe toți. Optsprezece cenți. Am șase. Să-mi dea cineva banii ăștia. Amintiți-vă că mai am

de mers în noaptea asta până în Brooklyn. Și mai întâi trebuie să duc oamenii ăștia la culcare. Optsprezece cenți!

Nu răspundea nimeni. El se plimbă câteva minute încolo și înapoi, cu ochii în pământ, rostind la răstimpuri cu glas blând: „Optsprezece cenți!” Se părea că această meschină sumă avea să întârzie deznodământul dorit un timp mai îndelungat decât fusese nevoie pentru tot ce se obținuse până acum. Hurstwood, întrucâtva susținut de șirul cel lung din care făcea parte se stăpânea cu greu să nu geamă, atât se simțea de istovit.

În cele din urmă se ivi, coborând pe Fifth Avenue, în foșnet de mățăsuri, o doamnă în mantie de seară, cu însoțitorul ei. Hurstwood o privea, ostenit; îi amintea de Carrie în lumea ei cea nouă și de timpul când o escortase și el la fel pe soția sa.

Pe când o privea, ea întoarse capul și văzând ciudata adunare își trimise într-acolo însoțitorul. El se apropie elegant și fermecător, ținând în mână o bancnotă.

— Poftim, zise.

— Mulțumesc, spuse căpitanul, întorcându-se către cei doi încă rămași fără adăpost. Acum mai avem ceva și pentru mâine-seară, adăugă.

Și rostind aceste cuvinte îi înșiră și pe ultimii doi, apoi se îndreptă către capul coloanei, numărându-i în drum.

— O sută și treizeci și șapte, anunță. Acu', băieți, formați coloana. Să nu mai zăbovim. Haideți, voinicește!

Trecu în frunte și strigă:

— Înainte, marș!

Hurstwood înainta cu coloana. De-a curmezișul Fifth Avenue, de-a lungul drumurilor cotite ale Madison Square, la est de Strada 23 și coborând Third Avenue, se înșira șerpuitoare lungă coloană. Trecători care circulau la miezul nopții sau pierde-vară stăteau locului și se uitau lung după șirul care trecea. Sergenți de stradă, stând de vorbă pe la colțuri, căscau ochii, cu nepăsare, sau îi făceau semne prietenoase celui din frunte, pe care îl mai văzuseră și altă dată. Din Third Avenue mărșăluiră – obositoare cale pentru ei – până în Strada 8, unde era un azil ce părea închis peste noapte. Erau totuși așteptați.

Statură afară, în întuneric, cât șeful negocia înăuntru. Apoi ușile se deschiseră larg și fură poftiți să între, cu un:

— Haideți flăcăilor!

Cineva mergea înainte, arătându-le odăile, așa că nu fu nicio zăbavă cu cheile. Urcând anevoie scările ce scârțâiau sub pașii lui greoi și obosiți, Hurstwood privi îndărăt și-l văzu pe căpitan uitându-se după ei. Larga lui grijă îl cuprindea pe fiecare, până la ultimul din șir. Apoi își strânse mantaua în jurul trupului și porni iar în noapte.

„Nu o mai duc mult așa, zise Hurstwood, pe care-l dureau cumplit picioarele, în timp ce se așeza pe culcușul mizerabil din cămăruța fără de lumină unde fusese repartizat. Dacă nu mănânc, mor.”

Capitolul 46

TULBURÂND APE ÎNVOLBURATE

Într-o seară, pe când juca la New York, după ce se înapoiase din turneu, Carrie se ocupa de ultimele amănunte ale toaletei ei, înainte de a părăsi teatrul; deodată, o larmă în apropierea intrării spre scenă îi atrase atenția. Auzi un glas cunoscut.

— Hai, acumă, lasă-mă. Vreau s-o văd pe domnișoara Madenda.

— Trebuie să vă anunț. Dați-mi cartea de vizită.

— Ei, termină odată. Ține!

Odată scoasă la iveală o jumătate de dolar, Carrie auzi o bătaie în ușa cabinei.

Carrie deschise.

— Bravo! bravo! spuse Drouet. Extraordinar! Ei, ce faci? Cum te-am văzut, am știut că tu ești.

Carrie făcu un pas înapoi, așteptându-se la o întrevedere cât se poate de penibilă.

— Ce, nu vrei să dai mâna cu mine? Hai, păpușico, ce-a fost a fost, dă mâna încoace!

Carrie îi întinse mâna zâmbind, dacă nu de altceva, măcar pentru candoarea exuberantă a acestui om. Deși mai îmbătrânit, nu era decât foarte puțin schimbat. Aceleași haine elegante, aceeași statură robustă, aceeași dispoziție încântătoare.

— Individul ăla de la ușă nu voia să mă lase să intru, până nu i-am dat niște bani. Am știut sigur că ești tu. Vasăzică joci într-un spectacol clasa-ntâi. Ești grozavă-n rolul ăsta. Am știut eu c-o să fie așa. S-a întâmplat să trec pe aici în seara asta și mi-am zis să intru câteva minute. Văzusem numele tău în program, dar nu mi-am adus aminte până n-ai apărut pe scenă. Am rămas tablou când mi-am dat seama. Știi, mă emoționasem de tot. Să mă fi suflat, picam jos. Ia zi, ăsta-i numele pe care-l luaseși atunci la Chicago, așa-i?

— Da, răspunse Carrie cu blândețe, copleșită de siguranța acestui om.

— Mi-am adus aminte cum te-am văzut. Ei, ia spune, ce-ai mai făcut?

— Ce să fac, bine, zise Carrie, zăbovind în cabină. Era cam uluită de atacul acesta. Tu ce-ai mai făcut?

— Eu? A, strașnic. Acuma simt aici.

— Așa? spuse Carrie.

— Da. Sunt aici de șase luni. Mă ocup de o filială de-aici.

— Bravo!

— Ei, da' ia spune, când ai intrat în teatru? se interesă Drouet.

— Acum vreo trei ani, răspunse Carrie.

— Nu mai spune! Da' știi, dom'le, că n-am auzit până acu' nimic. Da' știam eu că vei reuși. Știam eu c-ai s-ajungi aici. N-am spus eu totdeauna că joci grozav?

Carrie zâmbi.

— Ba da, ai spus.

— Ei, da' știi că arăți nemaipomenit? N-am mai văzut niciodată pe cineva să se facă cu timpul așa frumoasă? Parcă ești și mai înaltă, nu?

— Da? Se poate să mai fi crescut puțin.

Îi admiră rochia, apoi părul, pe care era așezată o pălărioară cochetă, apoi încercă să-i prindă privirea, ceea ce ea evită cu înverșunare. Era vădit că se aștepta să reia vechea prietenie, îndată și fără nicio schimbare.

— Ei, spuse văzând-o că-și ia poșeta, batista și celelalte, pregătindu-se de plecare, aș vrea să vii să iei masa cu mine; ce zici? Sunt și cu-n prieten.

— O, nu pot! răspunse Carrie. Astă-seară nu pot. Am treabă devreme mâine.

— Ei, lasă, amân-o. Haide! Pot să scap de individul ăla. Vreau să stăm de vorbă mai mult.

— Nu, nu, zise Carrie, nu pot. Nu mai stărui. Nu sunt amatoare de mese târzii.

— Bine, atunci haide undeva să stăm de vorbă.

— Astă-seară nu, clătină ea din cap, stăm altă dată de vorbă.

După ce-i spuse asta, văzu trecând pe fața lui umbra unui gând, ca și cum ar fi început să-și dea seama că lucrurile se schimbaseră. Bunătatea îi dicta totuși o purtare mai amabilă cu cineva care ținuse totdeauna la ea.

— Treci pe la hotel mâine, adăugă, ca o compensație. Putem să cinăm împreună.

— Foarte bine, zise Drouet, luminându-se. Unde ne întâlnim?

— La Waldorf, răspunse ea numind hotelul elegant, la modă, de curând construit.

— La ce oră?

— Știu eu, vino la trei, zise Carrie, drăguță.

A doua zi Drouet veni, dar Carrie nu-și amintise cu deosebită plăcere de această vizită. Totuși, când îl văzu chipeș ca totdeauna, în felul lui, bineînțeles, și cât se poate de bine dispus, temerile ei că masa va fi neplăcută pieriră. Vorbea la fel de volubil ca totdeauna.

— Ce mai lux, știu cum s-atragă lumea, fu prima lui frază.

— Da, într-adevăr, răspunse ea.

Vesel, egoist cum era, se porni îndată să-i descrie în amănunt cum evoluase în carieră.

— O să lucrez destul de curând pe cont propriu, remarcă la un moment dat. Pot să dispun de un credit de două sute de mii de dolari.

Carrie îl asculta cu cea mai mare bunăvoință.

— Ascultă, întrebă el deodată, unde e Hurstwood acum?

Carrie roși puțin.

— Cred că-i aici la New York, zise. Nu l-am văzut de ceva vreme.

Drouet reflectă un moment. Până acum nu fusese sigur dacă fostul director nu era cumva un personaj ascuns care îi dirija lui Carrie viața. Bănuia că nu; dar această certitudine îl liniști. „Carrie s-a descotorosit desigur de el și foarte bine a făcut”, gândea el.

— Totdeauna greșește un om când face de-alde astea! spuse.

— Ce anume? întrebă Carrie, neștiutoare de ce-avea să urmeze.

— Ei, parcă nu știi! Și Drouet, cu un gest al mâinii, își arată convingerea că ea e la curent.

— Chiar că nu știu, răspunse ea. Ce vrei să zici?

— Ei, chestia aia de la Chicago, când a plecat.

— Nu știu la ce te referi, zise Carrie.

Era oare posibili să fie o aluzie atât de nedelicată la fuga lui Hurstwood cu dânsa?

— Ei, asta e! exclamă Drouet, ca și cum nu-i venea să creadă. Ce, n-ai știut că a luat zece mii de dolari când a plecat!

— Ce?! făcu Carrie. Nu cumva vrei să spui că a furat bani?

— Păi ce, zise Drouet, intrigat de tonul ei, n-ai știut?

— Dar de unde! exclamă Carrie. Firește că n-am știut.

— De, e curios! constată Drouet. Da, așa a făcut. A scris în toate ziarele.

— Cât spuneai că a luat? întrebă Carrie.

— Zece mii de dolari. Dar am auzit că după aia a trimis înapoi cea mai mare parte.

Carrie își ațintise privirea în podeaua acoperită cu un covor mare, fără să vadă nimic. O lumină nouă se revărsa asupra anilor scurși după fuga ei silită. Își amintea acum nenumărate lucruri care confirmau ceea ce aflase. Și își închipuia că luase banii din pricina ei. În locul ciudei se născu în sufletul ei o mare mâhnire. Bietul om! Să te apese un lucru ca ăsta mereu!

În timpul cinei, Drouet, încălzit de mâncare și băutură și cu sufletul topit, își închipuia că o va readuce pe Carrie la atenția amabilă ce i-o arătase odinioară. Începu să creadă că nu va fi prea greu să reintre în viața ei, oricât ajunsese de sus. „A, ce cucerire! Ce frumoasă, ce elegantă și cât de celebră!”, gândea el. În

ambianța teatrului și a hotelului Waldorf, Carrie i se părea foarte atrăgătoare.

— Ți-aduci aminte ce emoționată erai în seara aceea, la Avery? o întrebă.

Carrie zâmbi când își aduse aminte.

— În viața mea n-am văzut pe cineva jucând mai frumos ca tine atunci. Cad, adăugă el întristat, sprijinindu-se cu cotul de masă, pe timpul acela credeam că noi doi o să fim fericiți împreună.

— Nu trebuie să vorbești așa, spuse Carrie, cu o umbră de răceală.

— Nu-mi dai voie să-ți spun...

— Nu, răspunse ea, ridicându-se. De altfel, e timpul să mă pregătesc pentru teatru. O să trebuiască să te las. Haide, să plecăm.

— Mai stai puțin, se rugă Drouet. Ai vreme destulă.

— Nu, răspunse Carrie cu blândețe.

Cu vădită părere de rău, Drouet renunță la masa elegantă și o urmă. O conduse la ascensor și stând în picioare, o întrebă:

— Când te mai văd?

— Știu eu, ne mai vedem noi cândva. Rămân aici toată vara. Bună seara.

Băiatul de la lift aștepta.

— Bună seara, răspunse Drouet, în timp ce ea, foșnindu-și rochia, intră în ascensor. Drouet traversă apoi agale holul; era mâhnit. Reînviase toată patima de altădată, fiindcă ea era acum

atât de inaccesibilă. Zarva voioasă și discretă a hotelului îi vorbea despre ea. I se părea că fusese tratat cu cruzime. Carrie însă avea alte gânduri.

În acea seară trecuse pe lângă Hurstwood, care o aștepta la Casino, dar nu-l observase.

În seara următoare, pe când mergea pe jos spre teatru, îi răsări înaintea ochilor. Aștepta, mai sleit ca oricând, hotărât s-o vadă chiar dacă ar fi trebuit să-i trimită vorbă înăuntru. La început nu-l recunoscuse pe acel individ jerpelit, de pe care curgeau parcă hainele mototolite. Se sperie când îl văzu pe acest străin flămând venind atât de aproape.

— Carrie, spuse el, aproape în șoaptă, pot să vorbesc puțin cu tine?

Ea întoarse capul și-l recunoscuse îndată. Dacă, în taină, mai stăruia vreun sentiment față de dânsul, acum pieri din inima ei. Își aminti, totuși, ce-i spusese Drouet despre furtul banilor.

— Bine, George, da' ce-i cu tine? zise.

— Am fost bolnav, răspunse el. Am ieșit de curând din spital. Fie-ți milă și dă-mi ceva bani, cât de puțin.

— Firește, spuse Carrie, cu buzele tremurânde, luptându-se din greu să-și păstreze calmul. Dar, totuși, spune-mi ce e cu tine?

Între timp își deschisese geanta și scotea tulburată toate hârtiile pe care le avea înăuntru, o bancnotă de cinci dolari și două de câte doi.

— Ți-am spus c-am fost bolnav, zise el iritat; aproape că-l supăra atâta milă.

Îi venea greu s-o accepte tocmai din partea ei.

— Uite, spuse ea. E tot ce am la mine.

— Bine, răspunse el, îmblânzit. Am să ți-i dau înapoi într-o zi.

Carrie îl privea, în timp ce trecătorii se holbau la ea. Îi era penibilă această publicitate. Lui Hurstwood la fel.

— De ce nu-mi spui ce e cu tine? întrebă iar, neștiind ce ar putea face. Unde stai?

— A, am o odaie jos, în Bowery, răspunse el. N-are niciun rost să mă apuc să-ți povestesc aici. Sunt bine acum. Parcă îi era ciudă că-l întreabă cu atâta bunătate. Cu cât mai binevoitoare fusese soarta față de ea!... Hai și lasă, du-te înăuntru! zise. Îți mulțumesc foarte mult, dar nu mai vreau să te plictisesc.

Ea încercă să răspundă, dar Hurstwood întoarse spatele și târșâind picioarele o luă spre est.

Zile întregi, apariția aceasta îi împovăra sufletul, apoi începu să se șteargă în parte. Drouet veni iarăși, dar ea nu mai dădu ochii cu el. Stăruința lui i se părea deplasată.

— Nu sunt acasă, îi răspunse băiatului care venise să-l anunțe.

Atât de neobișnuită era firea ei singuratică, închisă în sine, încât începea să devină o figură

interesantă în ochii publicului: era atât de liniștită și rezervată.

Nu mult după asta, direcția hotărî să plece cu spectacolul la Londra. O a doua stagiune de vară nu promitea cine știe ce la New York.

— Ți-ar plăcea să cucerești Londra? o întrebă într-o după-amiază regizorul.

— S-ar putea să nu reușesc, zise Carrie.

— Cred c-o să plecăm în iunie, răspunse el.

În graba plecării, Hurstwood fu uitat. Atât el cât și Drouet aveau să descopere mai târziu că nu mai era acolo. Cel din urmă mai veni o dată și scăpă o exclamație de mirare auzind vestea. Apoi stătu în foaier, rozându-și vârfurile mustăților. În cele din urmă ajunse la concluzia că ce-a fost s-a terminat.

„La urma urmei nu-i cine știe ce de capul ei”, își zise. Dar în adâncul inimii nu credea asta.

Hurstwood străbătu în chip ciudat o vară și o toamnă lungă. O mică slujbă de portar al unei săli de dans îl ajută timp de o lună. Mai cerșind, mai flămânzind uneori, mai dormind alteori prin parcuri, trecu iarăși un șir de zile. Apoi trăi din ajutorul instituțiilor de caritate, peste care se întâmpla să dea când era strâns în chingi de foame. Spre toiu iernii, Carrie se înapoie și apărură la un teatru de pe Broadway într-o piesă nouă; dar el nu băgă de seamă. Săptămâni în șir cutreieră orașul cerșind, în timp ce firma luminoasă care vestea unde juca ea își revărsa în

fiece seară văpaia peste strada petrecerilor, împânzită de lume. Drouet o văzu, dar nu cuteză să între.

Cam în perioada aceea Ames se întoarse la New York. Avusese oarecare noroc în vest și acum își deschidea un laborator în strada Wooster. Firește că o întâlnește pe Carrie, prin doamna Vance, dar nu legară nicio prietenie. El o credea încă împreună cu Hurstwood, până ce află adevărul. Necunoscând împrejurările, nu se strădui să înțeleagă situația și se abținu de la comentarii.

În tovărășia doamnei Vance, văzu piesa cea nouă și își dădu părerea.

— N-ar trebui să joace comedie, zise. Cred că poate mai mult decât atât.

Într-o după-amiază se întâlnește din întâmplare la soții Vance și stătură de vorbă foarte prietenește. Carrie n-ar fi știut să spună de ce nu mai simțea pentru el aprigul interes de odinioară. Fără îndoială fiindcă pe atunci Ames reprezentase pentru ea ceva de care era lipsită; dar nu înțelegea acest lucru. Succesul îi dăduse pentru moment sentimentul că acum soarta îi hărăzise mult din ceea ce era pe placul lui. În realitate, mica ei faimă regizată de ziare nu însemna nimic pentru dânsul. Ames socotea că ar fi putut să realizeze cu mult mai mult.

— Până la urmă nu te-ai apucat de dramă? zise el, amintindu-și interesul ei pentru acest gen.

— Nu, răspunse ea; până acum nu.

După felul cum o privi, ea înțelese că de fapt dăduse greș. Fu îndboldită să adauge:

— Dar aş vrea totuși.

— Te cred, zise el. Dumneata ai acele aptitudini care s-ar potrivi pentru dramă.

O surprinse faptul că Ames vorbea despre aptitudinile ei. Îl preocupase deci atât de mult?

— De ce? îl întrebă.

— Uite, fiindcă mi se pare că, mai presus de toate, ești în stare să înțelegi sentimentele altora.

Carrie surâse și obrajii i se colorară ușor.

Era în purtarea lui atâta inocentă sinceritate, încât ea simți cum îi sporește prietenia pentru dânsul. Vechea chemare a unui ideal răsună iarăși.

— Nu știu, răspunse ea, fără să poată ascunde câtă plăcere îi făcea această apreciere.

— Am văzut piesa în care joci, zise el. Joci foarte bine.

— Mă bucur că ți-a plăcut.

— Foarte bine într-adevăr, adăugă el, pentru o comedie.

Convorbirea fu întreruptă de astă dată, dar mai târziu se reîntâlniră. El ședea într-un colț, după cină, cu privirea ațintită în podea, când

trecu ea, împreună cu alt oaspete. Munca îndelungată dăduse feței lui o expresie de oboseală. Carrie nu știa ce anume o atrăgea către acest chip.

— Singur? îl întrebă, apropiindu-se.

— Ascultam muzica.

— Mă-ntorc îndată, se scuză însoțitorul ei, pe care inventatorul nu-l interesa.

În sfârșit, Ames își înălță privirea spre ea. Carrie se opri pentru o clipă în picioare, în fața scaunului lui.

— Nu-i așa că e emoționantă melodia asta?

— Într-adevăr, foarte, răspunse ea, dându-și seama acum că-i stârnise și ei atenția.

— Ia loc, îi spuse Ames. Oferindu-i scaunul de lângă el.

Ascultară câteva clipe în tăcere, pătrunși de aceeași senzație, doar că ea o percepea cu inima. Muzica o vrăjea, la fel ca odinioară.

— Nu știu ce e cu muzica, începu ea, îmboldită de inexplicabilul dor ce se trezise în sufletul ei, dar totdeauna când ascult mi se pare că aș vrea ceva, dar ce anume, nu știu.

— Da, răspunse el, înțeleg ce vrei să spui.

Auzind-o cum își exprimă atât de deschis sentimentele, Ames începu să se gândească la specificul firii ei.

— N-ar trebui să te lași în voia melancoliei, îi spuse.

Chibzui puțin, apoi adăugă o observație aparent bizară, dar în armonie cu ce simțeau amândoi.

— Lumea e plină de situații care merită să fie dorite, dar din nefericire nu putem aspira la mai multe deodată. Nu servește la nimic să ne frângem mâinile de dorul lucrurilor inaccesibile.

Muzica încetă și el se ridică, rămânând în picioare în fața ei, cu aerul că se odihnea.

— De ce nu joci într-o dramă bună, puternică? îi spuse.

O privea acum drept în față, cercetându-i trăsăturile, ochii ei mari, plini de duioasă înțelegere și gura ei ușor îndurerată erau dovada că nu se înșelase.

— Poate c-o voi face, răspunse Carrie.

— Țsta e domeniul dumitale, adăugă el.

— Crezi?

— Da, cu siguranță. Presupun că nu-ți dai seama, dar e ceva în ochii și în gura dumitale care parcă te-ar predestina pentru genul acesta.

Carrie era în al nouălea cer, văzând că e astfel luată în serios. Pentru moment, sentimentul de singurătate o părăsi. Iată o laudă inteligentă, întemeiată pe analiză.

— Ochii și gura, continuă el absorbit. Țin minte că prima oară când te-am văzut, m-am gândit că gura dumitale are ceva neobișnuit. Mi se părea că ești gata să plângi.

— Ce ciudat, spuse Carrie, pătrunsă de o caldă încântare.

Iată înțelegerea după care jinduia inima ei.

— Apoi am băgat de seamă că e expresia dumitale firească și astă-seară am văzut-o iar. Mai e și o umbră în ochi, căreia îi datorezi o bună parte din acea expresie. Cred că e ceva din adânc.

Carrie îl privea drept în față, zguduită.

— Probabil că nici nu-ți dai seama, adăugă Ames.

Ea privi în altă parte, tulburată de plăcerea de a-l auzi vorbindu-i astfel, dornică să fie demnă de acea expresie ce-i era întipărită pe față. Se deschiseseră porțile către o nouă năzuință.

Avu prilej de meditație, până la următoarea întâlnire, câteva săptămâni mai târziu. El îi dezvăluise că era pe cale să se îndepărteze de vechiul ideal ce-o însuflețise în cabina sălii Avery și multă vreme după aceea. Cum de pierduse acel ideal?

— Știu de ce ai reuși într-un rol mai dramatic, îi spuse el data următoare. M-am gândit și am găsit.

— De ce oare? întrebă Carrie.

— Uite, zise el ca unul care s-ar fi amuzat să dezlege o enigmă, expresia feței dumitale se mai întâlnește și în alte situații. Aceeași senzație o inspiră o arie plină de adâncă tristețe sau orice imagine care ne mișcă profund. Lumii îi place să

întâlnească acest ceva, fiindcă e o expresie firească a dorurilor sale.

Carrie îl privea fără să înțeleagă precis ce voia să spună.

— Oamenii se străduiesc mereu să se exprime pe ei înșiși, continuă el. Cei mai mulți nu simt în stare să dea glas sentimentelor lor. Depind de alții. Acesta e rolul talentului. Unul exprimă năzuințele oamenilor în muzică; altul în poezie; altul într-o piesă de teatru. Câteodată natura pune acest dar într-o față omenească, o face să exprime tot dorul lumii. E cazul dumitale.

Privirea lui era atât de plină de gravitatea celor rostite, încât Carrie înțelese. Cel puțin prinse ideea că înfățișarea ei întruchipa dorurile pe care le încearcă oamenii. Primi în inima ei această încredințare, cu senzația că acea însușire era un merit, până ce Ames adăugă:

— Dar de aceea porți o povară grea. S-a întâmplat să ai acest dar. Nu e meritul dumitale, vreau să spun că s-ar fi putut să nu-l ai. N-ai dat nimic în schimb. Dar fiindcă îl ai, trebuie să faci ceva cu el.

— Cum? întrebă Carrie.

— Eu aş spune că îndreptându-te către dramă. Ai atâta înțelegere pentru alții, atâta duiosie și o voce atât de melodioasă. Lasă să se bucure lumea de ele. În felul acesta îți vei păstra puterea.

Carrie nu înțelese ultima frază. Tot restul îi arătă că succesul ei în comedie însemna prea puțin sau nimic.

— Ce vrei să spui? întrebă.

— Atâta doar: că ai această însușire a ochilor, a gurii, a firii dumitale, dar că s-ar putea s-o pierzi! Dacă nu-i dai atenție și trăiești numai pentru satisfacția dumitale, o vei pierde destul de repede. Expresia asta va pieri din ochii dumitale. Gura ți se va schimba. Puterea dumitale dramatică va dispărea. Poți să crezi că nu-i așa, dar asta se va întâmpla. Natura are grijă de toate astea.

Îl pasiona stimularea oricăror cauze bune așa de mult încât uneori, entuziasmat, ținea asemenea predici. Era ceva în Carrie care-l interesa; simțea imboldul s-o trezească.

— Știu, zise ea, absentă, simțindu-se ușor vinovată, ca de-o neglijență.

— În locul dumitale, zise el, aș schimba.

Convorbirea aceasta parcă tulburase apele cu greu zăgăzuite ale sufletului ei, făcând să se ridice la suprafață toată tulburarea din adânc.

Carrie se legăna în scaunul ei și se frământă zile în șir gândindu-se la toate astea.

— Nu cred că am să mai rămân mult în genul comic, îi spuse, într-o zi Lolei.

— Zău? Da' de ce?

— Fiindcă sunt convinsă că aș putea să joc mai bine într-o piesă serioasă.

— Da' cum ți-a venit ideea asta?

— Nu mi-a venit acum, răspunse ea, mereu am crezut asta.

Totuși nu făcea nimic, în afară că se întrista tot mai tare. Era, sau părea a fi, cale lungă până la acel prag mai înalt, iar traiul ei de acum era tihnit și bun. Așa că nu întreprindea nimic, doar tânjea.

Capitolul 47

CALEA CELOR ÎNFRÂNȚI: O HARFĂ ÎN BĂTAIA VÂNTULUI

Existau în oraș, pe vremea aceea, o serie de inițiative în materie de binefacere, asemănătoare aceleia a căpitanului; Hurstwood le era acum client, în aceleași condiții nefericite. Una dintre ele era așezământul ordinului Preacuratei Maici a Milei, care era alcătuit dintr-un șir de căsuțe de locuit, din cărămidă roșie. În fața porții spânzura o cutie simplă de lemn pentru donații. Pe ea scria cu vopsea că în fiecare zi la amiază se distribuie gratuit o masă tuturor celor care vor veni să ceară acest ajutor. Anunțul era extrem de modest, față de larga binefacere pe care o reprezenta. Instituțiile și operele de binefacere sunt atât de extinse și numeroase la New York, încât lucruri precum cel de mai sus nu

sunt des observate de către oamenii mai bine situați. Dar pentru cel preocupat de acest capitol, ele capătă o importanță enormă, când sunt atent căutate. Dacă nu te interesa problema în mod deosebit, puteai sta zile în șir în preajma prânzului, la intersecția lui Sixth Avenue cu Strada 15, fără a băga de seamă că din vasta mulțime ce curgea de-a lungul acestei artere atât de frecventate se desprindea la fiecare câteva secunde un specimen omenesc gârbovit, cu mersul greoi, cu înfățișarea sleită, cu hainele sărăcăcioase. Faptul e totuși adevărat și cu cât era ziua mai friguroasă, cu atât devenea mai evident. Spațiul restrâns, lipsa unei săli de masă mari în casa misiunii nu îngăduiau să mănânce simultan mai mult de douăzeci și cinci până la treizeci de persoane. Din această pricină și pentru ca intrarea să se facă în bună rânduială, era inevitabil să se formeze afară o coadă. Era un spectacol zilnic, devenit totuși de-a lungul anilor atât de obișnuit, încât nu mai dădea nimănui de gândit. Pe vremea cea mai friguroasă oamenii așteptau răbdători, ca vitele, așteptau ore întregi, până să poată fi primiți. Nu-i întreba nimeni nimic și nu fi se cerea nimic în schimb. Mâncau și plecau, iar unii dintre ei reveneau zi de zi, de-a lungul întregii ierni.

O femeie voinică, având o expresie maternă, sta totdeauna de pază la ușă în tot acest timp și-i număra pe cei câți puteau intra. Oamenii

înaintau într-o ordine solemnă. Nu se observa nicio grabă, nicio precipitare. Părea o procesiune mută. Pe vremea cea mai aspră, rândul era la locul lui, gata format. Când sufla crivățul, îi vedeai bătându-și întruna palmele și tropăind neîncetat. Gerul părea să-i muște de mâini și de obraji. Dacă îi cercetai pe acești oameni în plină lumină găseai că erau mai toți de același tip. Făceau parte din tagma celor ce stau pe băncile parcurilor când vremea e suportabilă și dorm tot acolo în nopțile de vară. Îi găseai rătăcind prin cartierul Bowery și prin acele jalnice străzi din partea de est a orașului, unde hainele sărăcăcioase și fețele supte nu sunt considerate curiozități. Sunt oamenii care stau prin sălile azilurilor când vremea e vântoasă și rece și roiesc în jurul adăposturilor ieftine ce se deschid abia la ora șase, în unele străzi dintre cele mai sărace din East Side.

O hrană mizerabilă, la întâmplare, și înghițită cu lăcomie le-a distrus oasele și mușchii. Sunt cu toții palizi, cu genunchii moi, cu ochii adânciți în orbite, cu pieptul scofâlcit, cu priviri care licăresc sau sticlesc febril și cu buze ce prin contrast par nefiresc de roșii. Părul nu prea le e îngrijit, urechile le sunt străvezii, ghetele rupte și scâlciate la tocuri și vârfuri. Sunt din clasa celor care plutesc și se lasă duși, fiecă val de omenire aruncând pe țărm câte o astfel de epavă, după

cum valurile uriașe ale oceanului împing pe plaja bătută de furtună cioturile de pe suprafața apei.

De aproape un sfert de secol, într-un alt cartier al orașului, Fleischmann, brutarul dădea câte o bucată de pâine oricărui venea s-o ceară, la douăsprezece noaptea, la ușa laterală a restaurantului său din colțul Străzii 10 cu Broadway. În fiecare noapte, timp de douăzeci de ani, vreo trei sute de oameni au stat la rând pentru ca la timpul convenit să treacă acel prag, să-și ia bucata de pâine dintr-o ladă mare așezată chiar lângă intrare și să dispară iarăși în noapte. De când se născuse această inițiativă și până în momentul de față, interveniseră prea puține schimbări în aspectul sau numărul acelor oameni. Câteva figuri deveniseră familiare celor ce vedeau trecând an după an micul convoi. Vreo doi dintre ei nu lipsiseră aproape niciodată în cincisprezece ani. Vreo patruzeci de inși veneau mai mult sau mai puțin regulat. Restul șirului era alcătuit din necunoscuți. În perioadele de criză acută și de lipsuri neobișnuite, rareori erau mai mulți de trei sute. În vremuri de prosperitate, când nu prea se auzea vorbindu-se de șomeri, arareori erau mai puțini. Iarna și vara, pe furtună sau pe vreme frumoasă, în timpuri bune sau rele, același număr de oameni se înființau la melancolica întâlnire din miez de noapte, în fața lăzii cu pâine a lui Fleischmann.

La amândouă instituțiile de binefacere mai sus-amintite, Hurstwood fu un oaspete des văzut în timpul acelei ierni grele. Într-o zi era din caleafară de frig și, fiindu-i prea greu să cerșească pe străzi, așteptă până la amiază și se duse spre acel loc unde erau miluiți săracii. În dimineața aceea, încă de pe la orele unsprezece, mai mulți din tagma lui ieșiseră cu mers nesigur din Sixth Avenue și înaintaseră târșându-și picioarele, cu pulpanele hainelor uzate zbătându-se și fâlfâind în vânt. Stăteau rezemați de grilajul de fier ce împrejmua cazarma Regimentului 9, a cărei fațadă dădea spre această parte a Străzii 15. Veniseră devreme, ca să între cei dintâi. Cum aveau de așteptat o oră, se opriră mai întâi la o distanță respectuoasă; sosind însă alții, se apropiară, ca să-și apere dreptul primilor veniți. Spre această adunare se îndreptă și Hurstwood, venind dinspre vest, din Seventh Avenue. Se opri chiar lângă ușă, mai aproape decât toți ceilalți. Cei care așteptau mai de mult, dar stătuseră mai departe, se apropiară și, fără vorbe, printr-o anumită dârzenie în atitudine, arătară că ei erau cei dintâi.

Față de această împotrivire, privi posomorât de-a lungul șirului, apoi se mută, luându-și locul la coadă. Odată ordinea restabilită, atmosfera animalică de împotrivire se destinse.

— Trebuie să fie aproape douăsprezece, își dădu cu părerea Unul.

— Este, zise altul. Știu că aștept de vreun ceas.

— Doamne, da' frig mai e!

Priveau cu interes arzător către ușa prin care trebuiau să între cu toții. Se ivi un băiat de băcănie care căra înăuntru câteva coșuri cu alimente. Întâmplarea generă un schimb de vorbe despre băcani și despre costul alimentelor în general.

— Am văzut că s-a scumpit carnea, zise unul.

— Ar fi bine pentru țară de s-ar face un război care să mai împuțineze lumea.

Șirul sporea repede. Erau acum cincizeci sau chiar mai mulți și se vădea din purtarea celor din față că sunt foarte satisfăcuți că nu trebuie să aștepte cât cei din spate, de la coadă. Întindeau întruna capetele, măsurau mereu din ochi lungimea șirului.

— N-are importanță dacă ești în față. Totul e să fii printre primii douăscinci, comentă unul dintre primii douăzeci și cinci. Toți ăștia întră o dată.

— Hm! icni Hurstwood, care fusese dat la o parte cu atâta energie.

— Până nu se ajunge la impozitul pe veniturile imobiliare, n-o să fie rânduială în țara asta, zise altul.

Dar cei mai mulți tăceau, oameni uscați și istoviți, târșâindu-și picioarele, iscodind cu privirea, dând din brațe ca să se încălzească.

În cele din urmă, ușa se deschise și apărură sora cu înfățișare maternă. Făcu ordine dintr-o privire. Șirul se mișcă încet și, imul câte unul, intrară înăuntru, până fură numărați douăzeci și cinci. Atunci ea întinse drept barieră un braț viguros și coloana stătu pe loc. Șase oameni rămăseseră pe scări, dintre care unul era fostul director. Așteptând așa, unii stăteau de vorbă, alții se văitau, alții cloceau gânduri întunecate, ca Hurstwood. În cele din urmă îi veni rândul, și după ce mănca, plecă, aproape mânios de toată truda pentru a obține această masă.

Într-o altă seară, pe la orele unsprezece, cu vreo două săptămâni mai târziu, aștepta cu răbdare codru' de pâine ce se dădea de pomană la douăsprezece noaptea. Avusese o zi rea, dar acum își primea soarta cu oarecare filosofie. Când nu-și putea procura o cină, sau când îi era foame seara târziu, venea într-un loc ca acesta. Cu câteva minute înainte de douăsprezece, o ladă mare cu pâine era împinsă afară și exact când se făcea ora, un neamț rotofei la față se înființa lângă ea și striga „Gata”. În aceeași clipă, întregul șir înainta, luându-și fiecare pe rând o bucată de pâine și văzându-și pe urmă de drumul lui. De data aceasta fostul director își mănca pâinea târându-se în tăcere prin străzile întunecate, în drum spre culcușul său.

În ianuarie, ajunsese la concluzia că s-a isprăvit cu el. Ținuse totdeauna la viață, dar acum

veșnica mizerie și puterile sleite îi înfățișau o viață destul de palidă și searbădă. De mai multe ori, când îl urmărise mai înverșunat nenorocul, se gândise să pună capăt necazurilor, dar dacă se schimba vremea sau îi cădea un douăzeci și cinci sau un zece cenți, i se schimba și dispoziția și iar mai aștepta. Zilnic găsea pe undeva câte un ziar vechi și se uita prin el, să vadă dacă dă de urma lui Carrie, dar toată vara și toată toamna căutase în zadar. Mai târziu băgase de seamă că încep să-l doară ochii și această suferință se accentuase, până ce nu mai încercă să citească în odăile întunecoase ale azilurilor. Hrana proastă și neregulată îi slăbea tot mai mult trupul. Tot ce-i rămăsese de făcut era să moțâie când găsea cât un loc și făcea rost de bani ca să-l plătească.

Începuse să descopere că în îmbrăcămintea lui mizerabilă și în starea de decrepitudine fizică în care se găsea, lumea îl lua drept un exemplar de vagabond și cerșetor incurabil. Polițiștii îl îmbrânceau, patronii de crâșme și de aziluri îl izgoneau îndată ce primise ce i se cuvenea, trecătorii îi făceau semn să se dea la o parte, îi era tot mai greu să capete ceva.

În cele din urmă trebui să recunoască faptul că nu mai avea niciun rost să continue. În ultima vreme, ori de câte ori se rugase de un trecător, fusese mereu refuzat, fiecare grăbindu-se să se depărteze de el.

— Vă rog, domnule, dați-mi ceva, cât de puțin, se rugase ultima dată. Fie-vă milă și dați-mi; mor de foame.

— Hai, șterge-o, răspunsese trecătorul, care se întâmplase să fie un bădăran. Netrebnicule! Nu-ți dau nimic.

Hurstwood își înfipse în buzunare mâinile vinete de frig. Îi dădură lacrimile.

„Așa e, își spuse el. Sunt un netrebnic acum. Am fost odată în rândul oamenilor. Am avut bani. Trebuie s-o termin cu toate astea.” Și cu moartea în suflet, porni către Bowery. Mai deschiseseră și alții robinetul de gaz și muriseră; el de ce n-ar face-o? își aminti de un azil unde se plăteau cincisprezece cenți pe noapte și care avea cămăruțe mici, închise, cu robinete de gaz, de parc-ar fi fost, gândea Hurstwood, anume rânduite pentru ce voia el să facă. Apoi își aduse aminte că n-avea cincisprezece cenți.

Pe când umbla așa, întâlni un domn bine îmbrăcat, care ieșea, proaspăt bărbierit, dintr-o frizerie.

— Dați-mi și mie ce vă lasă inima! îi ceru, fără să se mai codească.

Domnul îl măsură cu privirea și scotoci în buzunar după zece cenți; nu găsea decât monede de un sfert de dolar.

— Ține, zise, întinzându-i una, ca să scape de el. Și-acum hai, șterge-o.

Hurstwood o luă din loc, mirat. Îi făcea oarecare plăcere să se uite la moneda mare și strălucitoare. Își aminti că-i era foame și că pentru zece cenți putea avea un pat. Odată cu asta, gândul morții îi ieși din cap deocamdată. Doar când nu izbutea să se aleagă decât cu ocări i se părea că e mai bine să moară.

Într-o zi, pe la mijlocul iernii, se stârni un ger mai cumplit decât niciodată. Se scurse o zi plumburie și tăioasă, iar într-a doua începu să ningă. Îl urmărise ghinionul, nu căpătase decât zece cenți până să se întunece și-i cheltuisese pe mâncare. Seara se văzu la răsplântia bulevardului cu Strada 17, de unde în cele din urmă se întoarse, ca s-o apuse spre Bowery. Mai obosit decât altădată din pricină că-l apucase un neastâmpăr de dimineață și o pornise la drum mai devreme decât de obicei, acum abia își țâra picioarele ude. Înainta târșându-și pașii pe trotuar, cu mâinile în buzunare, cu gulerul surtucului jerpelit și subțire ridicat până în jurul urechilor înroșite de frig și pleoștite din pricină că-și îndesase adânc pe cap pălăria-melon ponosită.

„Am s-o iau pe Broadway” își zise.

Când ajunse în Strada 42, firmele luminoase ardeau, scânteietoare. Oamenii roiau înspre restaurante. La fiecă colț se vedeau, prin vitrinele strălucitoare, grupuri vesele șezând pe

la mesele localurilor luxoase. Treceau trăsură și tramvaie electrice înțesate de lume.

În halul de sfârșeală și de foame în care se afla, n-ar fi trebuit să vină aici. Contrastul era prea izbitor. Până și el își putea aminti încă limpede de o viață mai bună.

„La ce bun? gândi. S-a terminat cu mine. O să mă las păgubaș.”

Lumea se întorcea să se uite după el, atât era de sinistră apariția aceea, ce înainta cu mers nesigur. Câțiva polițiști îl urmăreau din ochi, ca să prindă de veste dacă nu cumva cerșea.

Într-un rând se opri, fără nicio socoteală, cu gândurile razna și privi vitrina unui restaurant impunător, în fața căruia scânteia o firmă luminoasă. Prin geamurile mari de cristal se vedea ornamentația în roșu și aur, palmierii, fețele de masă albe ca zăpada, paharele și carafele strălucitoare și mai ales mulțimea care ședea în jurul meselor, voioasă, în largul ei. Cum mintea îi devenise nevolnică, foamea ascuțită era cea care îi semnală înțelesul a tot ce vedea. Stătea ca bătut în cuie și țintea înăuntru o privire imbecilă, în timp ce marginile ferfenițite ale pantalonilor se muiau în noroi.

— Mâncați, bombăni, așa, mâncați. Alții nu trebuie să mănânce.

Apoi vorbele-i deveniră nedeslușite și gândul i se destrămă.

— E frig rău, zise. Tare frig.

La intersecția dintre Broadway cu Strada 39, strălucea în văpăi incandescente numele lui Carrie. *Carrie Madenda și trupa de la Casino*. Tot trotuarul ud de zăpadă era scaldat în lumina aceluia foc. Iradia o lumină atât de intensă, încât până și lui Hurstwood îi atrase privirea. Ridică ochii și-i îndreptă asupra unui panou mare de afișe, încadrat cu o margine aurie, pe care se găsea o litografie frumoasă a lui Carrie, în mărime naturală.

Hurstwood o privi o clipă, smiorcăind din nas și zvâcnind mereu dintr-un umăr, de parcă l-ar fi mâncat ceva. Era atât de prăpădit, încât mintea i se tulburase.

— Tu ești? îi vorbi în cele din urmă afișului. Ia spune, nu mai eram de nasul tău? Ha! rămase locului, încercând a gândi limpede. Acum are, zise dezlânat, cu gândul la bani. Să-mi dea și mie ceva.

Pomi către ușa laterală. Apoi uită încotro mergea și se opri, înfundându-și mai adânc mâinile în buzunare, ca să-și încălzească încheieturile. Brusc îi reveni gândul de mai înainte. „Ușa către scenă! Da, asta era.”

Se apropie de acea ușă și intră.

— Ei? zise portarul, holbându-se la el. Văzându-l că se oprește, veni și-l împinse. Ieși afară de-aici!

— Vreau s-o văd pe domnișoara Madenda, spuse el.

— Ei, taci! exclamă omul, aproape amuzat de acest spectacol. Ieși afară, n-auzi! Și-l împinse iar.

Hurstwood n-avea putere să reziste.

— Vreau s-o văd pe domnișoara Madenda, încerca să explice, în timp ce era îmbrâncit. Eu simt, sunt...

Omul îl împinse pentru ultima dată și închise ușa. Hurstwood alunecă și se prăvăli în zăpadă, îl duru și totodată îl năpădi un sentiment nelămurit de rușine. Începu să plângă și să înjure proteste.

— Câine nenorocit! Ticălos afurisit! spunea el ștergându-și noroiul de pe haina jerpelită. A fost o vreme când ăștia de-alde tine mi-erau slugi.

Apoi simți o mânie năvalnică împotriva lui Carrie, o răbufnire de mânie aprigă, pentru ca în clipa următoare totul să i se șteargă din minte.

— E datoare să-mi dea ceva să mănânc. Atâta lucru mi-e datoare, mai zise.

Fără nădejde se înapoie pe Broadway; târșâindu-și înainte picioarele prin lapoviță, se depărta, cerșind, plângând, încâlcind crâmpaie de gânduri, ca ființele cu mintea răvășită și lipsită de rațiune.

Câteva zile mai târziu, era o adevărată seară de iarnă, când mintea lui ajunsese la o singură hotărâre lămurită. Încă de pe la patru după-amiază întunericul nopții împânzea aerul. Ningeau cu nădejde, cădeau fulgi mari care înțepau și

uneori, mânați de câte o pală de vânt, șfichiuiau în linii lungi și subțiri. Pe străzi se așternuse un covor rece și pufos, de vreo cincisprezece centimetri; zdrobit de vehicule și de picioarele oamenilor, se prefăcea într-un cafeniu murdar. Pe Broadway, oamenii înaintau cu paltoane groase și umbrele. În Bowery, oamenii se strecurau prin ninsoare cu gurile ridicate și cu pălăriile îndesate peste urechi. În primul cartier, oamenii de afaceri și călătorii se îndreptau către hotelurile confortabile, în celălalt, cei mulți, îndreptându-se către îndeletnicirile lor friguroase, treceau pe lângă dughene întunecate, în adâncurile cărora prindeau a licări lumini. Lumina se aprindea de timpuriu și la tramvaiele electrice, al căror clănțănit suna mai surd ca de obicei, din pricina învelișului ce se așternuse pe roți. Orașul întreg era vătuit cu acest înveliș care creștea văzând cu ochii.

În apartamentul ei confortabil, de la Waldorf, Carrie citea în acel timp *Pere Goriot*, romanul pe care i-l recomandase Ames. Cartea era atât de puternică, și simpla recomandare a lui Ames îi stârnise într-atâta interesul, încât sesiză și înțelese cu inima aproape toată însemnătatea ei. Pentru întâia oară își dădea seama cât de naive și lipsite de valoare erau în general lecturile ei de altădată. Până la urmă, obosind, căscă și se apropie de fereastră, ca să privească obișnuitul

alai al echipajelor ce treceau șerpuind în sus, către Fifth Avenue.

— Ce zici de vremea asta?! îi spuse ea Lolei.

— Grozav! răspunse micuța doamnă, apropiindu-se. Sper că ninge destul ca să meargă mâine săniile.

— O, Doamne, zise Carrie, copleșită încă de suferințele lui moș Goriot. Asta-i tot ce-ți trece prin minte? Nu-ți pare rău de oamenii care n-au nici de unele într-o seară ca asta?

— Firește că da, zise Lola, dar ce pot să fac? N-am nimic.

Carrie surâse.

— Nu ți-ar păsa nici dacă ai avea.

— Ba da, mi-ar păsa, zise Lola. Dar nici mie nu mi-a dat nimeni nimic când mi-a mers foarte rău.

— Nu e îngrozitor? zise Carrie, cufundată în priveliștea viscolului.

— Ia uită-te la cel de colo! râse Lola, care văzuse pe cineva prăvălindu-se în zăpadă. Ce caraghioși sunt oamenii când cad, nu-i așa?

— Va trebui să luăm o trăsură astă-seară, răspunse Carrie, absentă.

În holul hotelului Imperial, domnul Charlie Drouet, care abia intrase, își scutura zăpada de pe un foarte frumos palton îmblănit. Vremea rea îl mânase acasă la o oră timpurie și îi stârnise dorința după acele plăceri care te fac să uiți de zăpadă și de tristețile vieții. Să mănânce bine, să-i țină de urât o femeie tânără, să meargă

seara la teatru, acestea erau pentru el lucrurile de căpetenie.

— A, bine că te văd, Harry! exclamă, dând cu ochii de un amic care ședea tolănit într-unul din fotoliile comode ale holului. Ce mai faci?

— A, așa și-așa, răspunse celălalt.

— Păcătoasă vreme, nu?

— Cred și eu. Ședeam aici și mă gândeam ce dracu' să fac astă-seară.

— Hai cu mine, zise Drouet. Te prezint eu cuiva, nostimă de tot!

— Cine e?

— A, sunt două fete din Strada 14. Cred c-am putea să petrecem de minune. Chiar mă uitam după tine.

— Ce-ar fi să trecem pe la ele, să le luăm la masă?

— Mai e vorbă! zise Drouet. Așteaptă-mă până urc în cameră să-mi schimb hainele.

— Bine, mă găsești aici, la frizer, spuse celălalt. Mă duc să mă rad.

— Foarte bine, îi răspunse Drouet, și se îndreptă către ascensor, scârțâind din ghetele lui bune. Fluturelui îi înviaseră aripile și fâlfâia mai zglobiu ca oricând.

Într-un Pullman de lux, care zbura cu șaiszeci și cinci de kilometri pe oră prin zăpada acelei seri, ședeau alte trei persoane, înrudite între ele.

— A sunat prima oară pentru masa de seară la vagonul-restaurant, anunța un om de serviciu de

la vagonul Pullman, trecând în grabă prin coridor, în șorț și bluză de un alb impecabil.

— Nu mai am chef de joc, spuse împingând cărțile cea mai tânără, o fată frumoasă cu păr negru.

Răsfățul vieții de care avusese parte o făcuse cam mofturoasă.

— Vrei să mergem la masă? o întrebă soțul ei, un bărbat cu înfățișare plăcută, datorită poate îmbrăcăminții sale elegante.

— A, încă nu, răspunse ea. Dar nu vreau să mai joc.

— Jessica, se adresă mama fiicei sale, înfinge-ți bine acul acela în fundă, e gata să-ți cadă.

Era și ea un model de cum poate arăta o femeie în vârstă când e bine îmbrăcată.

Jessica se supuse și cu acest prilej își mai potrivea puțin părul minunat, apoi aruncă o privire asupra unui ceas mic, încrustat cu diamante. Soțul ei o contempla; frumusețea, chiar când e rece, fascinează într-un anumit fel.

— Lasă c-o să scăpăm curând de vremea asta. În două săptămâni suntem la Roma.

Doamna Hurstwood se rezemă mai comod în colțul ei și zâmbi. Ce plăcut era să ai ca ginere un asemenea tânăr bogat, un tânăr a cărui situație financiară o controlase ea însăși.

— Crezi că vaporul va pleca fără întârziere, dacă ține vremea așa? întrebă Jessica.

— Desigur, răspunse soțul ei. Nu va fi nicio schimbare.

Pe coridor trecea, apropiindu-se de ei, un fecior de bancher, foarte blond, tot din Chicago; ochise vreme îndelungată această frumusețe mândră. Nici acum nu ezită să-i arunce priviri de care ea era conștientă. Cu o indiferență premeditată, își întoarse în lături fața drăguță. Nu era cătuși de puțin întruchiparea modestiei conjugale. Iar orgoliul ei era cu atât mai satisfăcut.

În momentul acela, într-o stradă lăturalnică, foarte aproape de Bowery, Hurstwood stătea în fața unei clădiri, a cărei văruială nu se mai vedea din pricina funinginii și a ploilor. Se găsea în mijlocul unei mulțimi, o mulțime ce se adunase treptat și continua să crească.

La început fuseseră vreo doi, trei, care se apropiaseră și păziseră ușile de lemn închise, tropăind din picioare ca să se încălzească. Purtau pălării-melon decolorate și cu marginile cam dințate, surtuțe care parcă nu fuseseră croite pe măsura lor, grele de zăpada topită, și cu gulerele ridicate. Pantalonii le erau ca niște saci, cu tururile zdrențuite, revărsându-se pleoștiți peste ghetе mari, în care clipoceă apa și se căscau găuri, ghetе rupte pe laterale și purtate până se făcuseră flenduri. Nu încercau să între, ci se foiau necăjiți încolo și încoace, înfundându-și mâinile în adâncul buzunarelor și ținând priviri

piezișe asupra mulțimii și luminilor care sporeau. Pe măsură ce minutele treceau, numărul lor creștea tot mai mult. Bărbați cu bărbile cărunte și ochii adânciți în orbite, bărbați relativ tineri, dar sfrijiți de boli, bărbați între două vârste. Niciunul nu era gras. Se vedea, în mulțimea fețelor, câte una albă, cum e carnea din care s-a scurs sângele, alta roșie ca o căramidă. Unii veneau cu umeri strânși și aduși, alții cu picioare de lemn, alții cu trupurile slabe ca niște sperietori pe care fâlfâiau hainele. Se vedeau urechi mari, nasuri gogonate, buze groase și mai ales, ochi roșii, injectați. Nu era o singură față normală, sănătoasă, în toată această mulțime, nu era o statură dreaptă, nu era o privire deschisă și hotărâtă.

În bătaia vântului și sub zloată se vârau unul într-altul. Încheieturile mâinilor înroșite de ger le erau neocrotite de mânecă sau buzunar; urechile, pe jumătate acoperite cu tot ce poate fi mai caraghios în materie de pălării, păreau țepene, degerate. Se mișcau cu toții de pe un picior pe altul, în zăpadă, legănându-se aproape la unison.

Pe măsură ce mulțimea creștea în jurul ușii, începu a se auzi un murmur. Nu erau discuții, ci neconținute observații adresate nu se știe cui, comentarii cu destinație generală. Se deslușeau înjurături într-un limbaj anumit.

— Fir-ar al naibii, nu mai deschid dracului o dată!

— Iete sticletele cum se zgâiește!

— Parcă n-ar ști că-i iarnă!

— Uf, că mai bine-aș fi la Sing Sing!

O pală de vânt tăios îi făcu să se-ndese și mai mult unii într-alții, ca o turmă. Era o grămadă ce se foia, se frământa, se împingea. Nici mânia, nici rugăminți, nici amenințări, ci doar răbdare mohorâtă, neluminată de vreo vorbă de duh, de vreun sentiment bun, de prietenie.

O trăsură închisă trecu, cu clinchet de clopoței; înăuntrul ei se deslușea vag o siluetă.

— Iete barosanu-n trăsură!

— Ce-i pasă, ăsta nu-ngheață!

— Huideo-o! urlă un altul, cu mult după ce trăsură trecuse și cel dinăuntru nu mai putea auzi nimic.

Încetul cu încetul se lăsa întunericul. Pe stradă se iviră grupuri în drum spre casă. Bărbați și fete de la ateliere treceau eu pași grăbiți. Tramvaiele care veneau din oraș începeau să fie aglomerate. Felinarele de gaz aerian ardeau cu văpaie luminoasă și în fiece fereastră înflorise o rumenă floare de foc. Dar grămada de oameni tot acolo era, nu se mișca de lângă ușă.

— Oare n-o să mai deschiză-n vecii vecilor? se văietă un glas răgușit, trezindu-i pe toți.

Iar li se stârni nerăbdarea și mulți își ațintiră din nou privirile către ușa închisă. Se uitau la ea

cum se uită jivinele mute, cum tropăie pe loc și scâncesc și scrutează clanța ușii câinii alungați din casă. Se foiau, clipeau din ochi și bombăneau când un blestem, când vreo apreciere. Și tot așteptau și viscolul îi tot biciuia. Se îngrămădeau fulgi mari pe pălăriile vechi și pe umerii gârboviți. Se adunau în grămăjoare și în linii curbe și nimeni nu-i scutura. În mijlocul mulțimii, căldura și aburul îi topeau și începea să picure apă de la marginile pălăriilor și de-a lungul nasurilor, pe care oamenii n-ajungeau să le șteargă. De pe cei ce se aflau la margine, fulgii căzuți nu se mai topeau. Hurstwood, care nu putuse ajunge în mijloc, înfrunta viscolul cu capul plecat și cu spinarea încovoiată.

O lumină licări prin oblonul de deasupra lor și trezi o nădejde în cei ce așteptau. Prin mulțimea aceea trecu un murmur de satisfacție. În cele din urmă, niște drugi scârțâiră și toți ciuliră urechile. Înăuntru hârșâiră niște pași care iscară un nou murmur. Cineva strigă:

— Ei, domol acuma, ho!

Ușa se deschise. Timp de un minut, se îmbrânciră și se striviră, într-o tăcere înverșunată, animalică, apoi se topiră înăuntru și se mistuiră, ca niște cioturi duse de șuvoi. Mulțimea cu pălăriile ude și umerii uzi se revărsa înlăuntrul zidurilor reci, o mulțimea înghețat, scofâlcită și posomorâtă. Era exact ora șase și în ochii fiecărui trecător grăbit se răsfrângea

așteptarea cinei. Dar aici nu se dădea nicio cină, doar câte un culcuș.

Hurstwood înmână cei cincisprezece cenți și se târî cu pași trudiți către cămăruța ce-i fusese repartizată. Era un ungher întunecos și prăfuit, cu un culcuș tare, din lemn. Un arzător mic de gaz aerian dădea lumină destulă unui biet colț ca acesta.

— Hm! făcu el, tușind încetișor și încuie ușa.

Apoi începu să se dezbrace alene. După ce-și scoase surtucul se opri, îl făcu sul și-l îndesă sub crăpătura ușii. Puse și vesta în același loc. Pălăria lui veche, spartă, o puse binișor pe masă. Își trase și ghetetele, apoi se culcă.

Părea a chibzui la ceva, căci se sculă iar și stinse robinetul, rămânând locului, în întuneric. După câteva clipe, în care stătu nemișcat, șovăind doar, deschise iarăși robinetul arzătorului, fără să-i mai dea însă foc. Rămase și acum locului, tot în picioare, învăluit în întunericul cel bun, în timp ce pâcla care începea să se înalțe umplea încăperea. Când mirosul îi atinse nările, se urni și căută bâjbâind culcușul.

— La ce bun? murmură istovit, întinzându-se să se odihnească.

Acum Carrie dobândise ceea ce inițial părea țelul vieții ei sau, cel puțin, acea parte pe care ființele omenești pot râvni s-o dobândească. Își putea arunca privirea liniștită asupra rochiilor, trăsuri, mobilei și contului personal de la bancă.

Avea și prieteni, după cum îi numea lumea pe cei care se ploconeau și zâmbeau, copleșiți de succesul ei. Odinioară jinduisse după dâșșii. Avea aplauze și publicitate în juru-i, lucruri îndepărtate și esențiale altădată, devenite acum banale și indiferente. Avea și frumusețe, genul ei de farmec și drăgălășenie și, cu toate acestea, se simțea singură. Ședea în balansoarul ei, când n-avea altă treabă, cântând și visând.

Astfel întâlnim mereu în viață tipul intelectual și cel emotiv, temperamentul care raționează și cel care simte. Dintr-unul se trag oamenii de acțiune, generalii, oamenii de stat; din celălalt poezii și visătorii, toți artiștii.

Ca strunele unor harfe atinse de vânt, aceștia din urmă răspund oricărei adieri a imaginației și cu feluritele lor tonalități dau glas întregului flux și reflux al idealului.

Omul nu l-a înțeles încă pe visător, cum nu a înțeles nici idealul lui. Pentru visător, legile și morala lumii sunt mai severe decât s-ar cădea. Mereu cu urechea ațintită la cântecul frumuseții, încordându-și privirea după fulgerarea aripilor ei, visătorul veghează mereu încercând s-o urmărească și-și istovește picioarele rătăcind în căutarea ei. Așa veghea Carrie, așa o urmărea ea, legănându-se și cântând.

Și trebuie să ne amintim că rațiunea avusese prea puțin de spus în cazul ei. De când îi răsărise în fața ochilor marele oraș Chicago, văzuse

metropola oferind mai multă frumusețe decât cunoscuse ea vreodată în viață. Instinctiv, numai prin puterea simțirii ei, urmărise acea frumusețe. În veșminte frumoase și într-un cadru elegant, oamenii păreau fericiți. Năzuise deci către acele lucruri. Chicago, New York; Drouet, Hurstwood; lumea modei și lumea teatrului, toate acestea erau simple întâmplări. Nu pe ele însele le dorise, ci ceea ce reprezentau ele. Timpul dovedise că înfățișarea lor era mincinoasă.

O, ce ghem încâlcit e viața omenească! Cât vedem încă de tulbure! Iat-o pe Carrie, la început săracă, naivă, emoționându-se lesne, răspunzând cu dorință la tot ce vedea mai frumos în viață, dar având parcă un zid în față. Legile grăiau: „Fii ispitită de tot ce-i frumos, dar nu te apropia decât pe calea dreptății!” Morala convențională poruncea: „Nu-ți îmbunătăți situația decât prin trudă cinstită!” Când truda cinstită e nerentabilă și anevoie de îndurat, când e o lungă, lungă cale ce nu duce niciodată la frumusețe, ci doar istovește picioarele și inima; când pornirii de a urma frumosul i se pun asemenea piedici încât până la urmă e părăsită calea prețuită și e preferat drumul hulit ce duce de-a dreptul la ținta visurilor, cine va arunca prima piatră? Nu vreo pornire rea, ci dorul după ceva mai bun călăuzește adesea pașii celui ce greșeste. Nu răul, ci binele ademenește de cele

mai multe ori omul sensibil, nedeprins să raționeze.

În mijlocul poleielii și strălucirii situației sale, Carrie trăia nefericită. Ca și atunci când o luase Drouet și-și zisese: „Acum m-am ridicat la o situație mai bună”, ca și atunci când Hurstwood părea să-i ofere o cale mai bună și-și spusese: „Acum sunt fericită”. Dar cum lumea își urmează drumul, lăsând deoparte pe cei ce nu-i împărtășesc nebuniile, acum se vedea singură. Punga ei era deschisă celor nevoiași. În plimbările ei pe Broadway, nu se mai gândea la eleganța fapturilor ce treceau pe lângă ea. Nu le mai considera demne de invidie decât în măsura în care erau dăruite cu acea liniște și frumusețe ce străluceau de departe.

Drouet se lipsise de drepturile pe care își închipuia că le are asupra ei și nu îl mai văzu. Moartea lui Hurstwood îi rămase necunoscută. O barcă greoaie și neagră, pornind de la debarcaderul din Strada 27, în cursa ei săptămânală, duse trupul lui fără nume, împreună cu al multor alora, spre cimitirul săracilor.

Așa se sfârși tot ce-ar putea interesa cu privire la cei doi. În ceea ce-o privește pe Carrie, influența pe care au avut-o asupra vieții ei nu e explicabilă decât prin natura propriilor ei năzuințe. A fost un timp când amândoi reprezentau pentru ea chintesența reușitei în

viață. Înfățișau o condiție pe care era o mare fericire s-o atingi, erau solii vieții bune și ai tihnei, înconjurați de lumina și căldura ce-o iradiau simbolurile puterii lor. E foarte firesc ca atunci când lumea pe care ei o înfățișau nu a mai ispitit-o, și reprezentanții acelei lumi să fi pierdut orice însemnătate. De s-ar fi întors acum Hurstwood, cu tot farmecul și cu toată strălucirea lui de odinioară, n-ar mai fi putut s-o atragă. Între timp ea aflase că fericirea nu era în lumea lui, cum nu era nici în starea ei de acum.

Șezând așa, singură, Carrie era acum o pildă a căilor ocolite pe care le poate urma în căutarea frumosului cel care mai mult simte decât gândește. Deși adesea dezamăgită, tot mai jinduia după clipa senină când avea să pășească în ținutul visurilor împlinite. Ames îi arătase drumul până la treapta următoare, dar când o va depăși, vor răsări pentru ea altele, iar și iar. Mereu avea să urmărească acea lumină a fericirii supreme, lumina care învăluie cu strălucirea și farmecul culorilor ei îndepărtate culmile ce se înalță la zărilor lumii.

O, Carrie, Carrie! O, străduință oarbă ale inimii omenești! Înainte, înainte, încotro năzuiește inima și încotro o călăuzește frumusețea, într-acolo se îndreaptă. Fie ea în clinchetul singuratic al zurgălăilor turmei, plutind peste o calmă priveliște de țară, fie în licărul frumuseții din poienile codrilor ori în reflexul sufletului din ochii

unei fãpturi întâlnite în treacãt, inima o recunoaște și îi rãspunde, urmând-o. Iar când picioarele obosec și nãdejdea pare zadarnicã, se nasc mãhnirile și dorurile. Aflã deci cã tu, una, nu vei cunoaște îmbuibarea, și nici mulțumirea. Lângã fereastrã, visând, în balansoarul tău, îți vei urmări dorurile, în singurãtate. Lângã fereastrã, în balansoarul tău, visa-vei o fericire pe care poate niciodatã n-o vei simți.

Sfârșit

Marele scriitor THEODORE DREISER (1871-1945) este considerat drept fondatorul prozei realiste americane.

Printre romanele sale, celebre în întreaga lume, se numără *Sora Carrie*, *O tragedie americană* și *Trilogia dorinței* (*Financiarul*, *Titanul* și *Stoicul*).

***Sora Carrie*, un roman ce a șocat puritana societate americană de la începutul secolului XX, este povestea unei tinere, care, atrasă de mirajul mării metropole Chicago, părăsește satul natal în căutarea unei vieți de vis.**

Peripețiile tinerei aflată în căutarea mării iubiri, dar și a afirmării, sunt descrise într-un stil viu, dinamic, care-l determină pe cititor să dorească să afle mai mult, și mai mult. Carrie va ajunge să cunoască marea dragoste și să se bucure de puterea pe care ți-o conferă notorietatea. Făcând slalom printre obstacole și învățând din propriile greșeli, va ajunge actriță și va cunoaște succesul. Dar cum totul are un preț, va trebui să plătească și ea, asemenea tuturor tinerelor pe care tentațiile marelui oraș le îndeamnă să nu respecte valorile morale în care au crescut.

Căutați cumva o poveste de iubire adevărată? Vreți să învățați din experiențele altora? Atunci ați găsit cartea care vă va merge la suflet: *SORA CARRIE*.

EDITURA ORIZONTURI